ಮೈಸೂರು ವಿಧಾನಸಭೆಯ ನಡವಳಿಕೆಗಳು

MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES

ಅಧಿಕೃತ ವರದಿ

OFFICIAL REPORT

ನಾಲ್ಕನೆಯ ವಿಧಾನಸಭೆಯ ಆರನೆಯ ಅಧಿವೇಶನ

SIXTH SESSION OF THE FOURTH LEGISLATIVE ASSEMBLY

೧೬ನೇ ಶನಿವಾರ, ಆಗಸ್ಟ್ ೧೯೬೯ [ಶ್ರಾವಣ ೨೫, ೧೮೯೧ (ಶಕ)]

SATURDAY, 16TH AUGUST 1969 [SHRAVANA 25, 1891 (SAKA)]

ಸಂಪುಟ ೨೦—ಕ್ರಮಾಂಕ ೨

Vol. XX—No. 2

ಮೈಸೂರು ವಿಧಾನಮಂಡಲದ ಕಾರ್ಯಾಲಯ, ಬೆಂಗಳೂರು

Mysore Legislature Secretariat, Bangalore

Karnataka State Archives
(Departmental Library)
ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಪತ್ರಾಗಾರ
(ಇಲಾಖಾ ಗ್ರಂಥಾಲಯ)
ಪ್ರಾಪ್ತಿ ಕ್ರಮಾಂಕ Accession No.... 4858
ದಿನಾಂಕ Date.....

ಬೆಲೆ: ೨೫ ಪೈಸೆ

Price: 25 Paise

ಮೈಸೂರು ವಿಧಾನಸಭೆಯ ನಡವಳಿಕೆಗಳು

MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES

ಅಧಿಕೃತ ವರದಿ

OFFICIAL REPORT

ನಾಲ್ಕನೆಯ ವಿಧಾನಸಭೆಯ ಆರನೆಯ ಅಧಿವೇಶನ

SI TH SESSION OF THE FOURTH LEGISLATIVE ASSEMBLY

೧೯ನೇ ಮಂಗಳವಾರ, ಆಗಸ್ಟ್ ೧೯೬೯ [ಶ್ರಾವಣ ೨೮, ೧೮೯೧ (ಶಕ)]

TUESDAY, 19TH AUGUST 1969 [SHRAVANA 28, 1891 (SAKA)]

ಸಂಪುಟ ೨೦—ಕ್ರಮಾಂಕ ೪

Vol. XX—No. 4

ಮೈಸೂರು ವಿಧಾನಮಂಡಲದ ಕಾರ್ಯಾಲಯ, ಬೆಂಗಳೂರು

Mysore Legislature Secretariat, Bangalore

ಬೆಲ: ೨೫ ಪೈಸೆ

Price : 25 Paise

ಮೈಸೂರು ವಿಧಾನಸಭೆಯ ನಡವಳಿಕೆಗಳು

MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES

ಅಧಿಕೃತ ವರದಿ

OFFICIAL REPORT

ನಾಲ್ಕನೆಯ ವಿಧಾನಸಭೆಯ ಆರನೆಯ ಅಧಿವೇಶನ

SIXTH SESSION OF THE FOURTH LEGISLATIVE ASSEMBLY

೨೧ನೇ ಗುರುವಾರ, ಆಗಸ್ಟ್ ೧೯೬೯ [ಶ್ರಾವಣ ೩೦, ೧೮೯೧ (ಶಕ)]

THURSDAY, 21ST AUGUST 1969 [SHRAVANA 30, 1891 (SAKA)]

ಸಂಪುಟ ೨೦—ಕ್ರಮಾಂಕ ೬

Vol. XX—No. 6

ಮೈಸೂರು ವಿಧಾನಮಂಡಲದ ಕಾರ್ಯಾಲಯ, ಬೆಂಗಳೂರು

Mysore Legislature Secretariat, Bangalore

ಬೆಲ: ೨೫ ಪೈಸೆ

Price: 25 Paise

ಮೈಸೂರು ವಿಧಾನಸಭೆಯ ನಡವಳಿಕೆಗಳು

MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES

ಅಧಿಕೃತ ವರದಿ

OFFICIAL REPORT

ನಾಲ್ಕನೆಯ ವಿಧಾನಸಭೆಯ ಆರನೆಯ ಅಧಿವೇಶನ

SIXTH SESSION OF THE FOURTH LEGISLATIVE ASSEMBLY

೨೨ನೇ ಶುಕ್ರವಾರ, ಆಗಸ್ಟ್ ೧೯೬೯ [ಶ್ರಾವಣ ೩೧, ೧೮೯೧ (ಶಕ)]

FRIDAY, 22ND AUGUST 1969 [SHRAVANA 31, 1891 (SAKA)]

ಸಂಪುಟ ೨೦—ಕ್ರಮಾಂಕ ೭

Vol. XX—No. 7

ಮೈಸೂರು ವಿಧಾನಮಂಡಲದ ಕಾರ್ಯಾಲಯ, ಬೆಂಗಳೂರು

Mysore Legislature Secretariat, Bangalore

ಬೆಲೆ : ೨೫ ಪೈಸೆ

Price : 25 Paise

ಮೈಸೂರು ವಿಧಾನಸಭೆಯ ನಡವಳಿಕೆಗಳು

MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES

ಅಧಿಕೃತ ವರದಿ

OFFICIAL REPORT

ನಾಲ್ಕನೆಯ ವಿಧಾನಸಭೆಯ ಆರನೆಯ ಅಧಿವೇಶನ

SIXTH SESSION OF THE FOURTH LEGISLATIVE ASSEMBLY

ಎಂಟನೇ ಸೋಮವಾರ, ಆಗಸ್ಟ್ ೧೯೬೯ [ಭಾದ್ರಪದ ೩, ೧೮೯೧ (ಶಕ)]

MONDAY, 25TH AUGUST 1969 [BHADRAPADA 3, 1891 (SAKA)]

ಸಂಪುಟ ೨೦—ಕ್ರಮಾಂಕ ೮

Vol. XX—No. 8

ಮೈಸೂರು ವಿಧಾನಮಂಡಲದ ಕಾರ್ಯಾಲಯ, ಬೆಂಗಳೂರು

Mysore Legislature Secretariat, Bangalore

ಬೆಲೆ: ೨೫ ಪೈಸೆ

Price: 25 Paise

ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಅಭಿಲೇಖಾಲಯ
(ವಿಧಾನ ಸೌಧ ಗ್ರಂಥಾಲಯ)
Accession No.....
ದಿನಾಂಕ Date.....

CONTENTS

		PAGES
1	Businesss of the House ...	9
2	(i) Secretary's Report ...	10
	(ii) Statement of Bills assented to by the Governor or the President ...	10—11
	Sixteenth Report of the Business Advisory Committee —(Adopted) ...	11
4	Laying the Ordinances on the Table of the House ...	11—18
5	Papers laid on the Table—	
	(i) Notifications Rules and Orders issued under several Acts and Rules in force in the State ...	18—24
	(ii) Annual Accounts and Audit Report of the B.W.S. & S. Board for 1965-66 ...	
	(iii) Fourth Annual Report of the M.S.I. & D. Corporation Ltd., for 1967-68 ...	
	(iv) Annual Report of the M.I. & S. Ltd., for 1967-68	
	(v) Eleventh Annual Report of the M.S.K. & V.I. Board for 1967-68 ...	
6	Indian Penal Code (Mysore Amendment) Bill, 1969 —(Introduced) ...	25
7	Mysore Police (Amendment) Bill, 1969—(Introduced)...	25—27
8	Mysore Sales Tax (Amendment) and (Second Amendment) Bills, 1969—(Introduced)	27—34
9	Mysore Compulsory Primary Education (Amendment) and Miscellaneous Provisions) Bill, 1969 and Mysore Education Cess (Validation of levy) Bill, 1969— —(Introduced) ...	34—35
10	Mysore Khadi and Village Industries (Amendment) Bill, 1969—(Introduced) ...	35
11	Indian Registration (Mysore Amendment) Bill, 1969 —(Introduced) ...	35
12	Arrest and release of Members—(Announced) ...	36
13	Panel of Chairmen ...	37
14	Official Resolution *re*: Ratification to the Constitution (22nd Amendment) Bill, 1969—(Adopted) ...	37—52

CONTENTS

		Pages
1	(i) Starred Questions and Answers ...	133—153
	(ii) Questions for Answers on the day (but not taken up)	154— 158
2	Application of Rule 40 of the Rules of Procedure—Point of order and Ruling of the Chair ...	158— 162
3	Strike by the N.G.O 's of the Mysore State ...	163
4	Naming and Suspension of Sri Vatal Nagaraj ...	163—167

CONTENTS

		PAGES
1	Notice of Congratulatory Resolution *re*: Election of Sri V. V. Giri as President of India—Admission of ...	253
2	(i) Starred Questions and Answers	253—275
	(ii) Questions for Answers on the day (but not taken up)...	275—279
	(iii) Question of privilege against Sri S Gopala Gowda and throwing it on the floor of the House ...	279 287
3	Calling Attention to a matter of urgent Public Importance— *re*: Elections to the Bangalore City Corporation ...	287—288
4	Seventeenth Report of the Business Advisory Committee—Presentation Adopted ...	288—289
5	Mysore Education Cess (Validation of Levy) Bill 1969— (i) Statutory Resolution to disapprove Mysore Ordinance No. 4/1969—Negatived ... (ii) Motion to Consider the Bill—Passed ...	290—295
6	Mysore Sales Tax (Amendment) Bill 1969—Passed ...	296—311
7	Mysore Agricultural Produce Marketing (Regulation) (Amendment) Bill 1969—Motion to Consider—Debate Concluded ...	311—316

CONTENTS

		PAGES
1	(i) Starred Questions and Answers ...	317—349
	(ii) Questions for Answers on the day (but not taken up)	349—350
2	(i) Motion against Sri S. K. Patil ...	350
	(ii) Notice of adjournment motion *re*: Land Reforms and the treatment of Political Prisoners in the Jail —(Disallowed) ...	350—353
	(iii) Absence of a member to move his Resolutions, Amendments, etc., under Rules ...	353—354
	(iv) Answers to Questions tabled by Sri V. N. Patil ...	354
	(v) Personal Explanation by Sri S. Gopala Gowda *re*: a question of privilege raised by the Minister for Law, Labour and Parliamentary Affairs ...	355—358
	(vi) Suspension of the S. S. P. Members on 21st September 1969 ...	358—359
3	Calling Attention Notice to a matter of Urgent Public Importance *re*: Strike by House Surgeons in the State ...	359—362
4	Tenth Report of the Committee on Private Members' Bills and Resolutions—(Adopted) ...	362
5	Motion for Election of members to—	
	(i) Committee on Public Accounts ...	363—364
	(ii) Committee on Estimates ...	
	(iii) Committee on Privileges ...	
	(iv) Committee on Subordinate Legislation ...	
	(v) Committee on Government Assurances ...	
	(vi) Committee on Private Members' Bills and Resolutions ...	
	(vii) House Committee (Adopted) ...	
6	Mysore Agricultural Produce Marketing (Regoulation) (Amendment) Bill, 1969—	
	(i) Statutory Resolution to disapprvoe Mysore Ordinance No. 2 of 1969 ...	364—366
	(ii) Motion to Consider the Bill ...	
	(iii) Amendment to circulate the Bill for eliciting Public opinion—(Debate not concluded) ...	
7	Mysore Local Authorities (Disciplinary Proceedings against Employees) Bill, 1968—(Passed) ...	366—371
8	Private Members' Bills—Hindu Marriage (Mysore Amendment) Bill, 1969—(Introduction) ...	372
9	Private Member's Resolutions *re*: Changing of name of Mysore State as "Kannada Nadu"—(Debate not concluded) ...	372—395
10	Calling Attention Notice to a matter of urgent Public Importance *re*: Termination of Services of Teachers in Raichur District	395—397

CONTENTS

		Pages
1	(i) Starred Questions and Answers ...	399—421
	(ii) Short Notice Question and Answer ...	421—423
	(iii) Questions for Answers on the day (but not taken up)	423—425
	Arrangements for Answering Questions in the absence of Ministers concerned ...	426—427
2	(i) Question of Privilege *re*: Act of the Marshal—Referred to the Committee on Privileges ...	427—432
	(ii) Agreement on Sharing Waters in the Cauvery Basin	433—137
3	Calling Attention to a matter of urgent Public Importance *re*: Villages on the Bank of Krishna River on account of Koyna Floods ...	438—440
4	Schedule of Supplementary and Additional Demands for Grants 1969-70 (First Instalment)—Presented ...	440
5	Mysore Agricultural Produce Marketing (Regulation) (Amendment) Bill, 1969—	
	(i) Statutory Resolution to disapproving Mysore Ordinance No. 2/1969 ...	441—472
	(ii) Motion to consider the Bill—Debate not concluded ...	
	(iii) Amendment to Circulate the Bill to elicit publib opinion ...	

ಮೈಸೂರು ವಿಧಾನಸಭೆ

MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY

Saturday, 16th August 1969

The House met in the Assembly Chamber, Vidhana Soudha, Bangalore, at One of the Clock.

MR. SPEAKER (SRI S. D. KOTHAVALE) in the Chair.

Business of the House.

Mr. SPEAKER.—Some hon. Members belonging to both sides of the House just requested me to adjourn the House up to Three O'Clock, in order to enable them to participate in the elections for the Presidential Office.

Sri K. H. PATIL (Hubli).—The Election is up to 4 O'Clock.

Mr. SPEAKER.—I have consulted the Hon. Members on this point and about the adjournment of the House. Personally I have no objection. But since the House has agreed on that timing, I should not make a departure. Therefore, I adjourn the House to meet again at 3 p. m. today.

The House adjourned at Five Minutes past One of the Clock and reassembled at Three of the Clock.

[MR. SPEAKER in the Chair]

Sri M. NAGAPPA (Raichur).—Before taking up the business, I request the Hon. Speaker to let us know what happened to the privilege notices. The Hon. Speaker had promised during the Previous session to take them up in the present session. I submit that the matter may be taken up.

Mr. SPEAKER.— I know that I have promised this hon. House that I shall set apart one complete day for an educative debate on the question of privileges. So, a day will be set apart in the course of the present Session. After hearing the opinions and views of the hon. Members, I shall take a decision in the matter.

Secretary's Report

SECRETARY.—Sir, I beg to lay on the Table a statement showing the Bills which have received the assent of the Governor or the President, as the case may be, subsequent to the Report made during the previous Session.

Statement showing the Bills assented to by the Governor or the President

Sl. No.	Name of the Bill	Date of Assent	Assented by
1	2	3	4
1	The Mysore Agricultural Pests and Diseases Bill, 1968.	10th January 1969	Governor
2	The Mysore Appropriation Bill, 1969.	5th February 1969	do
3	The City of Bangalore Municipal Corporation (Amendment) Bill, 1969.	7th February 1969	do
4	The Mysore Shops and Commercial Establishments (Amendment) Bill, 1969.	24th February 1969	do
5	The Mysore Appopriation (No. 2) Bill, 1969.	31st March 1969	do
6	The Mysore Appropriation (No. 3) Bill, 1969.	31st March 1969	do
7	The Mysore Homoeopathic Practitioners (Amendment) Bill, 1969.	14th April 1969	do
8	The Mysore Ayurvedic and Unani Practitioners Registration and Medical Practitioners Miscellaneous Provisions (Amendment) Bill, 1969.	14th April 1969	do
9	The Mysore Land Revenue (Amendment) Bill, 1969.	17th April 1969	do
10	The Mysore Gift Goods (Unlawful Possession) (Amendment) Bill, 1969.	1st May 1969	do

1	2	3	4
11	The Mysore Court Fees and Suits valuation (Amendment) Bill, 1969.	16th May 1969	Governor
12	The Mysore Irrigation (Amendment) Bill, 1968.	5th June 1969	President
13	The Mysore Courts of Civil Judges (Validation Proceedings) Bill, 1969.	19th June 1969	do
14	The Mysore Rent Control (Amendment) Bill, 1969.	9th July 1969	do

Sixteenth Report of the Business Advisory Committee

Mr. SPEAKER.—I present the Sixteenth Report of the Business Advisory Committee.

Sri D. MANJUNATH (Deputy Speaker) I move :

"That this Assembly agrees with the Sixteenth Report of the Business Advisory Committee."

Mr. SPEAKER.—The question is :

"That this Assembly agrees with the Sixteenth Report of the Business Advisory Committee."

The motion was adopted.

Mr. SPEAKER.—The report was adopted.

Laying the Ordinances on the Table of the House

Mr. SPEAKER.—Sri Ramakrishna Hegde, Hon. Minister for Finance, Planning and Youth Welfare, to lay ordinances on the Table.

Sri M. NAGAPPA.—I have sent disapproval resolutions against the Ordinances which are going to be placed on the Table of the House. If they are being placed, they may be taken up for discussion before the Bills are introduced in this House.

Mr. SPEAKER.—The usual procedure in this connection is to take up the consideration of the Bills which are intended to replace the Ordinances along with the Resolution for the disapproval of the Ordinance. I shall follow that procedure. Now we are in the stage when the papers are to be laid on the Table. The disapproval resolution cannot come now; it will come later. I assure the Member that it will be taken at the appropriate time.

Sri K. H. PATIL.—If the introduction of the Bill or Ordinance is itself illegal, and not according to the Constitution, it is natural that we must raise the objection in the initial stage itself. If the disapproval resolution is taken into consideration later on that is after the Ordinance is placed on the Table, it will violate our rights. It is better that the Resolution is taken into consideration in the initial stage itself before the Ordinance is laid on the Table. Instead of going into its merits and demerits at a later stage, it is better we go into them before the Government place the Ordinance on the Table.

Mr. SPEAKER.—I understand the observations of the hon. Member Sri K. H. Patil. I shall give my ruling on that point at an appropriate moment. First let the papers be laid on the Table. At the time of the introduction of the Bills, I shall point out the relevant provisions.

Sri H. N. NANJE GOWDA (Arkalgud).—Before laying the Papers, the Government have to bring to the notice of the House the provision under which the Ordinance was issued.

Mr. SPEAKER.—That stage comes later on.

Sri H. N. NANJE GOWDA.—Our objection is that the papers cannot be laid now. There cannot be any other proper time for giving explanation. Otherwise, soon after the papers are laid, we have to take them into consideration.

Mr. SPEAKER.—Not necessarily. When the Hon. Minister introduces the Bill, the hon. Member may raise that objection. Then I shall point out the procedure.

Sri H. N. NANJE GOUDA.—Especially with regard to the laying of papers relating to an Ordinance, I want to know the provision. The Government have already promulgated the Ordinance.

Mr. SPEAKER.—The general practice is when His Excellency the Governor promulgates an Ordinance, it has the effect of law. It is as if it has been enacted by the Legislature of the State of Mysore.

Sri H. SIDDAVEERAPPA (Harihar).—What are the specific provisions under the Constitution for laying the Ordinance ?

Mr. SPEAKER.—The Hon. member can take up the point at the appropriate time.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Our objection is even with regard to the laying of those papers in respect of which the ordinance has been promulgated. The laying of the other papers not relating to ordinance is all rght.

Mr. SPEAKER.—Already they have been published in the Gazette. They have been circulated to the Members also.

Sri K. PUTTASWAMY (Minister for Law, Labour and Parliamentary (Affairs).—It is the other way about. The hon. Member raising the objection must point out under what rule or provision he is raising it.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—The onus is on the Government, not on us.

Mr. SPEAKER.—I am seized of the matter.

Sri SIVAPPA.—I feel that the Chair would require time to point out the provision. So we shall take up this item on Monday. Now let us take up the otheri tems and proceed, so that you may have time for a thorough study of the point for giving a ruling.

Mr. SPEAKER.—This is a very simple matter.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Let us take up this point on Monday.

Sri K. PUTTASWAMY.—The hon. Member should quote the rule under which he is taking objection.

Sri H. SIDDAVEERAPRA.—No.

Mr. SPEAKER.—Why this dialogue across the table ? The provition is there in the Constitution.

Article 213 (2) says :

"An Ordinance promulgated under this article shall have the same force and effect as an Act of the Legislature of the State assented to by the Governor, but every such ordinance—

(*a*) shall be laid before the Legislative Assembly of the State, or where there is a Legislative Council in the State, before both the Houses, and shall cease to operate at the expiration of six weeks from the reassembly of the Legislature, or if before the expiration of that period a resolution disapproving it is passed by the Legislative Assembly and agreed to by the Legislative Council, if any, upon the passing of the resolution or as the case may be, on the resolution being agreed to by the Council ; and

(*b*) may be withdrawn at any time by the Governor."

So, it is the duty of the Speaker and the Government.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Article 213 will have to be read with Article 304, sub-clause (*b*). It states :

"Notwithstanding anything in article 301 or article 303, the Legislature of a State may by law—

(SRI H. SIDDAVEERAPPA)

(*b*) impose such reasonable restrictions on the freedom of trade, commerce or intercourse with or within that State as may be required in the public interest.

Provided that no Bill or amendment for the purpose of clause (*b*) shall be introduced or moved in the Legislature of a State without the previous sanction of the President."

I have not applied my mind with regard to other Ordinances. With regard to Regulated Market Ordinance, *ab initio* it is void. As the hon. Minister is aware, it is an ordinance amending the Act which is already there and it requires prior assent of the President. The Minister himself conceded that the original Bill was brought after the Select Committee's report. In this particular case, what has happened is, this amendment has far reaching consequences. The democratic bodies have been sent out, I must say, uncermoniously within a night and they have introduced new elements. So what is required is, even for bringing that amendment by way of an ordinance under Art. 304 of the Constitution, it requires the prior assent of the President. I want to know whether permission of the President was received for issuing this ordinance. If it is not there, such illegal things cannot be allowed to be placed before the House. The effect of laying it before the House is, the House will be seized of it and introduction becomes formal. So, I want to know from the Minister, who has a long experience about parliamentary practice, whether there is any rule under which he can place it. I can understand laying of papers, notifications before the House in respect of which there are specific rules. But what about ordinances ? The ordinances stand on a different footing. It is not so simple as it appears. In order to place such things on the Table, please show whether it is legal ?

MR. SPEAKER.—I have followed the observations made by the hon. Member Sri H. Siddaveerappa, very carefully. According to the constitutional provisions which I just read out, *viz.*, Art. 213 (2), it is obligatory on the part of the Government to lay the ordinance on the Table of the House. If they do not lay it, they will be guilty of dereliction of duty. Therefore it has got to be laid. As regards the implications referred to, the moment it is laid before the House, the House is seized of it and it is open to hon. Members to give notice of motions and resolutions disapproving of it. Nobody can prevent it. Simply because it is laid, it does not mean it is approved. Even the Government might withdraw it later on. Therefore, this is not the time for taking objection. So far as laying of papers is concerned, it is the constitutional requirement and nobody can prevent it. On the other hand it is the bounden duty of the Government to place it on the Table of the House. If they do not do so, it is dereliction of duty. Therfore, hon. Members may kindly accept the ruling.

SRI K. H. PATIL.—On a point of order. The introduction of this will be illegal.

Mr. SPEAKER.—The hon. Member can take objection at the appropriate time. Now it is only laying of papers. At the time of introduction, if the members so desire, they can take objection and not now.

Sri K. H. PATIL.—Even for laying the paper, I have objection. I am just drawing your attention to proviso to Art. 213 (b) which says that no Bill shall be introduced or moved in the Legislature without the previous sanction of the President. When there is no valid order, on the very face of it, it becomes a mere scrap of paper and in my view such scrap of papers cannot be laid before the House. Therefore, laying of the ordinance on the face of it is an invalid act. They have not taken the sanction of the President for it. My point is, in the absence of the assent or permission of the President, if the Governor on the pressure of the Council of Ministers has issued the ordinance, it is not vaild under the Constitution and it will be considered as a scrap of paper.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—My objection viz., under what rule the Government is placing these papers has not been answered.

Mr. SPEAKER.—I have replied to that point. As regards the point whether the ordinance is legal or illegal, it may be considered in the ordinary course when the ordinance comes up for consideration before the House. As regards the constitutionality or legality, I doubt whether this House is the proper authority to go into it. But I am not giving an opinion at this stage.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I am surprised.

Mr. SPEAKER.—The simple question is about laying of the ordinance on the Table of the House. An ordinance is presumed to be good unless the contrary is proved. Whether it is legal or illegal, the House may consider it at the proper stage. Laying it simply on the Table does not confer any legality or constitutionality on an ordinance. It is only a constitutional requirement of placing an ordinance on the Table of the House.

Sri S. SIVAPPA.—That is agreed; but our hon. friends have questioned the validity of the ordinance.

Mr. SPEAKER.—Let it be done at the proper time.

Sri S. SIVAPPA.—It is an illegal act if they have not taken the permission of the President.

†Sri K. PUTTASWAMY.—Sir, I only submit that the objections raised are rather too premature. You have been pleased to bring to the notice of this House article 213(2) of the Constitution. It makes it clear that all ordinances that have been issued have to be placed on the Table

(SRI K. PUTTASWAMY)

of the House. That is a constitutional position from which we cannot escape. To make the position clearer, I am reading it :

> " (2) An Ordinance promulgated under this article shall have the same force and effect as an Act of the Legislature of the State assented to by the Governor but every such Ordinance—
>
> (a) shall be laid before the Legislative Assembly of the State, or where there is a Legislative Council in the State, before both the Houses, and shall cease to operate at the expiration of six weeks from the reassembly of the Legislature, or if before the expiration of that period a resolution, disapproving it is passed by the Legislative Assembly and agreed to by the Legislative Council, and if any, upon the passing of the resolution or, as the case may be, on the resolution being agreed to by the Council."

SRI H. SIDDAVEERAPPA.—Quote the rule.

SRI K. PUTTASWAMY.—My friend has deen repeatedy asking me to cite the rule. When there is a constitutional provision, no rule is necessary. Even if there be a rule which goes against a provision of the Constitution, that rule will not be valid but the provision of the Constitution will be valid. As the present case is concerned, article 213(2) answers the point. My friend Sri Siddaveerappa wanted me to read further. Further there is an Explanation which reads as under :

> " Where the Houses of the Legislature of a State having a Legislative Council are summoned to reassemble on different dates, the period of six weeks shall be reckoned from the later of those dates for the purposes of this clause."

In this particular case, as the Hon. House is aware, the Legislative Council is meeting on the 21st of this month and we propose to place this ordinance on the Table of that House also on the 21st. This ordinance can continue to be law for a period of six weeks by which time the House will have to decide either to enact a Bill or if the House passes a resolution disapproving the ordinance, it goes. I do not know whether my friend wants me to read further. Perhaps he was referring to article 304. Though in my humble opinion it is not necessary for me to answer the point raised with reference to article 304, because I have lot of respect for Sri Siddaveerappa. I shall briefly state my Sub-article (b) of article 304 reads like this :

> " Impose such reasonable restrictions on the freedom of trade, commerce or intercourse with or within that State as may be required in the public interest :
>
> Provided that no Bill or amendment for the purposes of clause (b) shall be introduced or moved in the Legislature of a State without the previous sanction of the President. "

The hon. Members Sri Siddaveerappa and Sri K. H. Patil are perfectly correct in raising this objection, but I will give my reply to this objection at a relevant stage. We are now placing the ordinance on the Table of the House as required under article 213 and when leave of the House is sought for introducing the Bill, if objection is taken I will say what are the reasons that are in favour of introduction. At this stage, I would not like to take the valuable time of this House in answering this point. I hope my hon. Friends would agree with me and allow us to place ordinances on the Table of the House.

SRI H. SIDDAVEERAPPA.—Sir, Rule 122 says :

> " As soon as possible after the Governor has promulgated an Ordinance under article 213 of the Constitution, printed copies of such Ordinance shall be made available to the members of the Assembly."

In this case these copies were not made available to us. They may say that it is printed in the Gazette but copies were made available to us only yesterday *i.e.*, on the 14th August. Thus, there has been a delay in giving us copies also.

3-30 P.M.

†SRI H. N. NANJE GOWDA.—Sir, Article 213 (2) (a) applies only to Ordinances and not to other things. I would like to draw your attention to clause (3) of article 213 wherein it is definitely laid down which are the ordinances that may become void ; it says :

> " If and so far as an Ordinance under this article makes any provision which would not be valid if enacted in an Act of the Legislature of the State assented to by the Governor, it shall be void : "

That means, suppose now if a Bill is to be introduced to replace this Ordinance, this Bill cannot become valid unless it is assented to by the Governor. Otherwise it would become void. Reference was made here to the Mysore Agricultural Produce Marketing (Regulation (Amendment) Ordinance which is sought to be replaced by a Bill to be passed by the Legislative Assembly. This Bill would not become an Act unless it is assented to by the President and not by the Governor. When we take this particular Ordinance under article 304(b) it is essential that the Governor should get instructions from the President for giving assent. In the absence of such instruction, we cannot take up this measure here. That is our objection. I think the Hon. Minister for Parlamantary Affairs should not be in a hurry to rush through this. He should consult the Advocate General and go through the proper procedure. Otherwise it would be very difficult for members to agree to this.

†indicates that the remarks or speeches have not been revised by the member concerned.

Mr. SPEAKER.—The issue before the House is very simple and that is whether the laying of the Ordinance on the Table of the House is proper or not. I have already ruled that it is a constitutional obligation on the part of the Government to lay such Ordinances on the Table of the House irrespective of whether such Ordinances are legal, illegal, constitutional or otherwise.

Sri K. H. PATIL.—Our objection is whether it can be considered at all as an ordinance. You may consider that aspect also before giving your ruling.

Mr. SPEAKER.—I have understood the point. Even if the Ordinance is *ab initio* void or defective there is no difficulty because Article 213 (3) does not make any distinction between an ordinance which is void and an ordinance which is valid. It casts an obligation on the Government to lay on the Table of the House all ordinances whether legal or illegal, void, voidable or invalid, or by whatever description you may choose to call them. It is open to Hon. Members to raise their objection when the relevant Bill to replace the Ordinance is introduced in the House. In fact, they will be failing in their duty if they do not raise objection at that time that the Ordinance was *ab initio* void, and such objection would surely be permitted to be raised. I assure the House that at that time full opportunity would be given to hon. Members to raise their objection.

Papers laid on the Table

Mr. SPEAKER.—Papers as per list separately circulated to hon. members may be taken to have been laid on the Table.

LIST OF PAPERS SEPARATELY CIRCULATED

I Sri MOHAMED ALI (Minister for Transport).—to lay :

(*a*) (i) Notification No. HD 95 TMT 67 dated 24th March 1969 ; Reduction of tax payable in respect of stage carriages under the Act ;

(ii) Notification No. S. O. No. HD 43 TMT 67 dated 5th March 1969 ; Reduction of tax payable in respect of stage carriges under the Act ;
1969 ;

(iii) Notification No. HD 3 TMT 68 dated 15th March 1969 ;

Reduction of tax payable in respect of stage carriages under the Act :

(iv) Notification No. HD 148 TMT 68 dated 5th April 1969 ;

Reduction of Tax payable in respect of stage carriages under the Act ;

(v) Notification No. HD 79 TMT 66 dated 9th May 1969 ;

Reduction of tax payable in respect of stage carriages under the Act ;

(vi) Notification No. HD 145 TMT 68 dated 14th March 1969 ;

Reduction of tax payable in respect of stage carriages under the Act ;

(vii) Notification No. HD 69 TMT 66 dated 17/18th/23rd April 1969 ;

Reduction of tax payable in respect of stage carriages under the Act :

(viii) Notification No. HD 91 TMT 67 dated 1st July 1969 ;

Reduction of tax payable in respect of stage carriages under the Act ;

(ix) Notification No. HD 21 TMT 68 dated 20th March 1969 ;

Reduction of tax payable in respect of stage carriages under the Act ;

(x) Notification No. HD 269 TMA 68 dated 2nd/5th April 1969 ;

The Mysore Motor Vehicles Taxation (Amendment) rules 1969 ; issued under section 22 Mysore Motor Vehicles Taxation Act, 1957.

(xi) Notification No. HD 42 TMT 69 dated 30th June 1969 ; issued under section 16 (1) of Mysore Motor Vehicle Taxation Act 1957.

Exemption of tax payable under the Act ;

(xii) Notification No. HD 235 TMA 68 dated 27th June 1969 ;

The Mysore Motor Vehicles Taxation (3rd Amendment) rules 1968 ;

(xiii) Notification No. HD 92 TMT 67 dated 5th April 1969 ;

Reduction of tax payable under the Act in respect of Stage carriages under the Act.

under Sections 16 (2) and 22 (2) of the Mysore Motor Vehicles Taxation Act, 1957.

(*b*) Notification No. HD 64 TMT 30-31 of October 68 and HD 134 TMT 62 dated 30/31st October 68 dated 30th and 31st October 1968 ;

Reciprocal arrangement between Government of Mysore and Government of Andhra.

Reciprocal arrangement between Government of Mysore and Government of Kerala.

under Section 3 (2) of Mysore Motor Vehicles (Taxation on Passengers and Goods) Act, 1961 ;

(SRI MOHAMED ALI)

(c) (i) The Mysore Motor Vehicles (V Amendment) Rules, 1968 ; Notification No. HD 22 TMR 64 dated 29th November 1968 ;

(ii) The Mysore Motor Vehicles (V Amendment) Rules, 1968 ; Notification No. HD 49 TMR 68 dated 30th December 1968 and 193 HD 49 TMR 68 dated 21st May 1969 Corrigendum ;

(iii) The Mysore Motor Vehicles (IV Amendment) Rules 1969 ; Notification No. GSR HD 69 TMR 68 dated 21st March 1969 ;

(iv) The Mysore Motor Vehicles (Amendment) Rules 1969 ; Notification No. HD 319 TMA 65 dated 22nd February 1969 issued under the Motor Vehicles Act 1939.

II SRI RAMAKRISHNA HEGDE (Minister for Finance, Planning and Youth Welfare) to lay :

(a) (i) The Mysore Excise (Tapping of Trees) (Amendment) Rules, 1969 ;

Notification No. HD 61 EFL 68 dated 3rd May 1969 ; issued under the Mysore Excise Act 1965

(ii) The Mysore Excise (Cutting and Removal of date leaves and dead wood) (Amendment) Rules, 1969 ;

Notification No. HD 60 EFL 68 dated 3rd/6th May 1969 ; issued under the Excise Act 1965 ;

(iii) The Mysore Excise Licences (General Condition) (Amend ment) Rules 1969 ;

Notification No. HD 2 PES 69 dated 6th May 1969 (b) (9) issued under Mysore Excise Act 1965 ;

(iv) Erratum to (HD) 4 PES 69 dated 2nd May 1969 ; issued ; under Mysore Excise Act 1968 Erratum ;

Notification No. GSR 169 dated 2nd May 1969 ;

(v) The Mysore Excise (Rectified Spirits) Rules, 1969 ;

Notification No. HD 6 PES 69 dated 16th June 1969 ; issued under Mysore Excise Act 1965 ;

(vi) The Mysore Excise (Excise duties) Second (Amendment) Rules, 1969 ;

Notification No. HD 93 EDC 69 dated 24th June 1969 ;

(vii) The Mysore Excise (Sale of Indian and Foreign Liquors) (Second Amendment Rules) 1969 ;

Notification No. HD 9 PES 69 ; dated 13th June 1969 ;

(viii) The Mysore Excise (Powers and duties of Excise Officers) (Repealing) Rules, 1969 ;

Notification No. HD 7 PES 69 dated 4th June 1969 ;

(ix) The Mysore Excise (Distillery and Warehouse) (Second Amendment) Rules, 1969 ;

Notification No. HD 5 PES 69 dated 25th June 1969 ;

under Section 71 (4) of the Mysore Excise Act, 1965.

(b) The Mysore Prohibition (Mhowra Flowers) (Amendment) Rules, 1969 ;

Notification No. HD 8 PES 69 dated 18th April 1969 ; under-section 125 of the Mysore Prohibition Act 1961.

Notification Nos.		Date
(1) FD 167 CSL 69	...	28th May 1969
(2) FD 122 CSL 69	...	16th May 1969
(3) FD 309 CSL 68	...	16th December 1969
(4) FD 406 CSL 68	...	24th January 1968
(5) FD 235 CSL 66	...	7th May 1968
(6) FD 408 CSL 68	...	22nd January 1969
(7) FD 426 CSL 68	...	27th March 1969
(8) FD 44 CSL 68	...	2nd April 1969
(9) FD 13 CSL 68	...	29th April 1968

(c)—

Exemption of tax payable under the Mysore Sales Tax Act, 1957 Act on the Sale of several articles ;

The Mysore Sales Tax (Amendment) Rules, 1969

Notification No. FD 4 CSL 69 dated 2nd April 1969 under section 39 of the Mysore Sales Tax Act, 1957.

III Sri K. PUTTASWAMY (Minister for Law, Labour and Parliamentary Affairs) to lay :

(a) The Mysore Legislature (Presiding Officers) T. A. (Special) Rules, 1967 ;

Notification No. Law 18 LGR 67 dated 27th January 1969, under Section 15 (2) of the Mysore Legislature Salaries Act, 1956.

IV Sri P. M. NADGOUDA (Minister for Development) lay to :—

(a) The Mysore Agricultural Produce Marketing (Regulation) (Removal of difficulties) Order, 1969 ;

Notification No. DPC 25 CMD 69 dated 22nd March 1969 under section 153 of the Mysore Agricultural Produce Marketing Regulation Act, 1966.

Karnataka State Archives
ನಂ ಬಿಡ ರಾಜ್ಯ ಪತ್ರಾಗಾರ
(ಗ್ರಂಥಾಲಯ)
ಪುಟ್ಟಿ ಕ್ರಮಾಂಕ Accession No.....
ದಿನಾಂಕ Date

(SRI P. M. NADGOUDA)

(*b*) Mysore Agricultural Debtors Relief Rules, 1969 ;

Notification No. DPC 128 CBA 65 dated 12th March 1969, under section 63 (3) of the Mysore Agricultural Debtors Relief Act,1966.

V **Sri M.RAJASEKHARA MURTHY** (Minister for Industries, Information and Publicity) to lay :—

(*a*) Annual Report on the working of Mysore Iron and Steel Limited for the year 1967-68;

under section 619 (A) of the Companies Act, 1956.

(*b*) Fourth Annual Report of the Mysore State Industrial and Development Corporation Ltd., for the year 1967-68;

under section 42 of the Mysore Industrial Area Development Act, 1966.

(*c*) Eleventh Annual Report of the Mysore State Khadi and Villag[e] Industries Board for the year 1967-68 ;

under Section 26 of the Mysore Khadi and Village Industries Act ; 1956.

VI **Sri H. V. KOUJALGI** (Minister for Revenue) to lay :

(*a*) (i) Notification No. RD 16 EST 69 dated 11th April 1969. Remission of stamp duties chargeable under the Act :

(ii) Notification No. RD 47 Est 69 dated 26th May 1969 Remission of stamp duties chargeable under the Act ;

(i) & (ii) under clause (*a*) of sub-section (1) of section 9 of the Mysore Stamps Act, 1957.

(*b*) (i) Exemption of survey Nos. 669, 670 and 680/2 Anegoal Village in Belgaum Taluk, Belgaum District from the provisions of the sections 14, 25, 63, 64, 80 and 814 of the Act;

(ii) Lands acquired by H. A. L. , Bangalore, under Section 109 of the Mysore Land Reforms Act, 1961 and Erratum thereunder ;

Notification No. RD 87 LRY 66 dated 15th May 1969

under section 140 of the Mysore Land Reforms Act, 1961 ;

(*c*) The Mysore Prevention of Fragmentation and Consolidation of Holding Rules 1969, GSR 135 ;

Notification No. RD 24 TCO 67-1 dated 11th April 1969.

under Section 44 of the Mysore Prevention of Fragmentation and Consolidation of Holdings Act, 1966.

(*d*) The Mysore Treasure Trove (Amendment) Rules, 1969 ;
RD 22 ETC 68 dated 29th April 1969 issued
under section 20(1) of the Mysore Treasure Trove Act, 1962.

(*e*) The Mysore Land Revenue (Amendment) Rules, 1969 ;
Notification No. RD 134 ELR 68 dated 8th May 1969 ;
under section 197 of the Mysore Land Revenue Act, 1964.

(*f*) (i) Suspension of Land Revenue for the revenue year 1968-69 in respect of the villages of Shikaripur Taluk, Shimoga District ;

Notification No. A4 DCB PR. 156C. 7330/68-69 dated 16th May 1969.

(ii) Suspension of Land Revenue for the revenue year 1968-69 in Dharwar Taluk.

Notification No. REVSR/86/59 dated 21st May 1969.

(iii) Suspension of land revenue for the Revenue year 1968-69 in respect of certain sixteen villages in Dharwar Taluk, Dharwar District.

Notification No. REVSR/8615 dated 10th April 1969,

(iv) Suspension of Land Revenue for the Revenue year 1968-69 in respect of certain villages of Hanagal Taluk, Dharwar District ;

Notification No. RB/LRRSR/1462-66 dated 26th March 1969.

(v) Suspension of land Revenue for the revenue year 1968-69 in respect of certain villages of Chikodi, Sampgaon Taluk, Belgaum District ;

(vi) Notification No. DCB 102/68-69 dated 13th March 1969, Suspension of land revenue for the Revenue year 1968-69 in certain villages of Kunigal Taluk, Tumkur District ;

(vii) Notification No. RDN 28 PRM 69 dated 3rd/7th July 69 Remission of Land Revenue for the revenue year 1967-68 in respect of certain villages of Kumta Taluk, North Kanara District.

(viii) Notification No. RDN 41 PRM 68 dated 26/28th January 69, Remission of land revenue for the Revenue year 1967-68 in respect of certain villages of Hirekerur Taluk, Dharwar District ;

under Section 194(2) of the Mysore Land Revenue Act, 1964.

VII SRI B. M. PATIL. (Minister of State for Municipal Administration) to lay ;

(*a*) The Mysore Cattle Licensing Rules, 1969 ;

Notification No. HM 49 MNY 69 dated 9th April, 1969
under section 11 of the Mysore Cattle Licensing Act, 1964.

(*b*) The Annual Accounts and Audit Report of the Bangalore Water Supply and Sewerage Board, Bangalore for the year 1965-66;

under Sub-Section 5(*a*) of the Bangalore Water Supply Sewerage Act, 1946.

Ordinances laid on the Table of the House

Sri RAMAKRISHNA HEGDE (Minister for Finance, Planning and Youth Welfare).—I lay on the Table :

The Mysore Sales Tax (Amendment) Ordinance, 1969, as required under clause (2)(*a*)of article 213 of the Constitution of India (Mysore Ordinance No. 3 of 1969).

Sri K. V. SHANKARA GOWDA (Minister for Education).—I lay on the table :

(i) The Mysore Compulsory Primary Education (Amendment and Miscellaneous Provisions) Ordinance, 1969 as required under clause (2) (a) of article 213 of the Constitution of India (Mysore Ordinance No. 1 of 1969);

(ii) The Mysore Education Cess (Validation of Levy) Ordinance, 1969, as required under clause (2) (a) of article 213 of the Constitution of India (Mysore Ordinance No. 4 of 1969).

Sri P. M. NADGOUDA (Minister for Development).—I lay on the Table :

The Mysore Agricultural Produce Marketing (Regulation) (Amendment) Ordinance, 1969, as required under clause (2) (a) of articls 213 of the Constitution of India (Mysore Ordinance No. 2 of 1969).

Sri H. N. NANJE GOWDA.—Sir, I will be failing in my duty if I do not object to the laying of this Ordinance on the Table of the House.

Mr. SPEAKER.—I have already given my ruling on this.

Sri H. N. NANJE GOWDA.—There is no hurry to pass the Bill to replace the Ordinance. Government have got four weeks time. In the meantime let them consult the Advocate General on the objection raised by me and get the assent of the President before laying the Ordinance on the Table of the House.

Mr. SPEAKER.—You can come to the decision that the Ordinance is void and invalid at the time when the Bill to replace the Ordinance comes up for consideration and not at the time of laying the copy of th Ordinance on the Table of the House.

Sri VEERENDRA PATIL (Chief Minister) .— I introduce.....

Sri K. H. PATIL.—Sir, I rise to a Point of Order. We could not hear what Sri P. M. Nadgouda, Minister for Development said, and now the Hon. Chief Minister is reading.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Sir, did you hear what Sri P. M. Nadgouda said ? If you have heard it, it is all right.

Mr. SPEAKER.—It is only a formality.

Indian Pernal Code (Mysore Amendment) Bill, 1969

Introduction.

Sri VEERENDRA PATIL (Chief Minister).—Sir, I beg to indroduce: (a) The Indian Penal Code (Mysore Amendment) Bill, 1969.

Mysore Police (Amendment) Bill, 1969

Introduction.

Mr. SPEAKER.—The Bill is introduced.

Sri M. NAGAPPA.—Sir I have got objection to the introductien of Police (Amendment) Bill under Rule 71. Rule 71 of the Rules of Procedure says:

> "If a motion for leave to introduce a Bill is opposed, the Speaker, after permitting, if he thinks fit, a brief explanatory statement from the member who moves and from the member who opposes the motion may, without further debate, put the question;"

According to this, I oppose it. It is for the Hon, Minister to say something about the Bill. Then, I will give my reasons about that.

Mr. SPEAKER.—With reference to the Police Bill to be introduced by the Hon. Chief Minister, Sri Nagappa has taken objection under Rule 71. The hon. Member may know that it is not a motion to be made by the Chief Minister. Rule 71 speaks about a motion for leave to introduce a Bill. But, here, he is introducing the Bill. The distinction is obvious. This Bill has already been published under the orders of the Speaker under Rule 64. I shall read Rule 64:

> "The Speaker, may on request being made to him, order the publication of any Bill (together with the Statement of Objects and Reasons, the memorandum regarding delegation of legislative power and the financial memorandum accompanying it) in the Gazette, although no motion has been made for leave to introduce the Bill. In that case, it shall not be necessary to move for leave to introduce the Bill, and, if the Bill is afterwards introduced, it shall not be necessary to publish it again."

The Bill is already published in the Gazette, and therefore the objection taken by Sri Nagappa cannot be upheld.

Sri M. NAGAPPA.—With due respect to the Chair, I submit and I concede that it amounts to introduction of a Bill no sooner it is published by the Legislature Secretariat.

Mr. SPEAKER.—It is presumed that leave is granted by the House.

Sri M. NAGAPPA.—But, as per the list of Business that is supplied by the same Secretariat and the Hon. Speaker, it is as though the Bills are going to be introduced. Proviso to Rule 71 says:

> "Provided that where a motion is opposed on the ground that the Bill initiates legislation outside the legislative competence of the Assembly, the Speaker may permit a full discussion thereon."

Therefore, I feel that my objection is correct.

Sri M. S. KRISHNAN (Malleswaram).—Sir, you have made certain distinction between Rule 64 and Rule 71. Rule 64 speaks of leave to introduce a Bill and Rule 71 speaks of introduction of the Bill. If my presumption is correct, you were trying to say that it will not be necessary to publish it again, because it has already been introduced, and that when once you presume that the Bill has been introduced, we have no right to oppose the Bill. But as was pointed out by my friend Sri Nagappa, it is very necessary to take into consideration Rule 71, even before Rule 64 is considered. If the leave to introduction itself is opposed, naturally the question of introduction does not arise. As per the List of Business the Bills are going to be introduced. I think, therefore, you should uphold the point of my friend Sri Nagappa.

Mr. SPEAKER.—I would like to bring to the notice of the hon. Members the distinction between the two. Rule 71 speaks of leave to introduce and Rule 64 speaks of motion for leave to introduce. These are two separate things. When a Bill is published under Rule 64, no action need be taken under Rule 71 and no motion need be made for leave to introduce the Bill.

Sri H. N. NANJE GOWDA.—If the motion for leave to introduce was not there, he could have directly introduced the Bill for consideration.

Mr. SPEAKER.—I have understood it; I shall explain that point.

Sri M. S. KRISHNAN.—Sir, I would like to say something.

Mr. SPEAKER.—I have heard the hon. member completely; I shall deal with it. My Ruling has got to be accepted whether it is right or wrong. I have stated that where a Bill is published no motion under rule 71 has to be made. In view of this the objection raised by hon. Member Sri Nagappa cannot be upheld. As regards the other point raised by hon. Member Sri Nanje Gowda and another hon. member, rule 72 states:

> "72. As soon as may be after a Bill has been introduced, the Bill, unless it has already been published, shall be published in the Gazette."

Sri B. B. SAYANAK (Belgaum).—Sir, the hon. Minister is entering the House when the Hon. Speaker is on his legs.

Mr. SPEAKER.—I shall take note of it. I do not find any force in the other points raised by the hon. Members. I call upon the hon. Chief Minister to introduce the Bills.

Sri VEERENDRA PATIL.—I beg to introduce the Mysore Police (Amendment) Bill, 1969.

Sri M. NAGAPPA.—Sir, I am on a point of order.

Mr. SPEAKER.—I shall permit the hon. member after the introduction of Bills is over.

Sri H. N. NANJE GOWDA.—Sir, I raise objection under rule 71.

Mr. SPEAKER.—The hon. Member may bring it to my notice in my chambers. I have given my ruling right or wrong it binds on all the hon. Members.

Sri H. N. NANJE GOWDA.—Points of order cannot be discussed in the chambers.

Mr. SPEAKER.—I call upon the Hon. Minister for Finance.

Mysore Sales Tax (Amendment) and (Second Amendment) Bills, 1969.

Introduction.

Sri RAMAKRISHNA HEGDE (Minister for Finance, Planning and Youth Welfare).—Sri, I beg to introduce :

(*a*) The Mysore Sales Tax (Amendment) Bill, 1969;

(*b*) The Mysore Sales Tax (Second Amendment) Bill, 1969.

Sri S. SIVAPPA.—Sir, when several points of orders have been raised on the floor of the House I think that should be given priority over the other business. Whether the Hon. Chair admits the points of orders or not is a different matter. Anyway I only request the Hon. Chair to give a patient hearing to the points of orders.

Mr. SPEAKER.—I quite appreciate the observations made by the Hon. Leader of Opposition. He might have also noted that I gave a very patient hearing to the observations made by Hon. Member Sri Nagappa, hon. Member Sri Nanje Gowda and hon. Member Sri M. S. Krishnan. Only after giving a patient hearing to their points I gave my ruling. If the hon. Members are not satisfied with the ruling or if they feel that the ruling is not correct it is left to them. But the ruling given by me, whether it is right or wrong, is binding on all hon. Members. The objections raised by hon. Member Sri Nagappa and other hon. Members were under rule 71. I pointed out that the question before us is not one of granting leave to introduce the Bill.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Sir, the only point I would like to bring to your kind notice is with regard to the ordinances. The Hon. Finance Minister will kindly say whether I am correct ?

Sri RAMAKRISHNA HEGDE.—No, Sir.

Mr. SPEAKER.—I find that hon. Members are agitated over the ordinance which is to be laid on the Table by the Hon. Minister for Co-operation. I shall hold over that item and take it up at a later date. With regard to other points I think I have given my ruling. No objection at the stage of introduction could be raised by hon. Members. If at all hon. Members have auy objection they could raise it at the time of considrations of the Bills. Even hon. Member Sri Nagappa can raise his objections at the consideration stage and certainly I shall permit him to raise it at that time.

Sri M. NAGAPPA.—Sir, with due respect to the Hon. Chair, I would like to have a clarification. Suppose a Bill is directly sent to the Legislature Secretariat and no member is aware of it and the Government is not supposed to give a copy of it to the members and if the Legislature Secretariat has published it without bringing it to the knowledge of the hon. Members. In such case, what is the right time for taking objection ? Sometimes when we want to raise an objection at the very stage of its publication the Assembly may or may not be in session. If the Assembly is in session definitely we can take objection under proviso to rule 71 of the Rules of Procedure. But if the Assembly is not in session, what is the mode under which a member can take objection regarding the constitutionality of the Bill. The Ruling that is given means that *suo motu* rules 64, 66, 67, 68, 69, 70 and 71 have all been abrogated and repealed by the Hon. Chair. Therefore I humbly submit that the very purpose of codifying the rules 64, 66, 67, 68, 69, 70 and 71 have been abrogated. Of course I quite understand that there is a difference between introduction of a Bill and leave to introduce a Bill. Further, I think that the Bill is going to be introduced before this House as per the list of business. Therefore, I submit that this is a right time to raise objection about the constitutionality of this particular Bill. I do not know whether this Bill has been published. But it is a right time for me to raise objection under Rule 71 (2). With regard to this particular Bill, which has been sought to be introduced, I have a point to be clarified. They are introducing certain provisions.....

4-00 P.M.

Mr. SPEAKER.—The hon. member is going into the merits. He may raise that objection at the consideration stage.

Sri M. NAGAPPA.—According to the rules of procedure, the Governor's assent is also necessary. The financial memorandum is also not there. After fulfilling these conditions that are necessary, this Bill may be permitted to be introduced.

Sri K. PUTTASWAMY.—As per the order paper, you were pleased to call the Hon. Chief Minister to introduce the Bill. He introduced the Bill. You said that the Bills are introduced. Then you were pleased to call the Hon. Minister for Finance to introduce the Sales Tax Bills and they have been introduced. Now the hon. Member Sri Nagappa is taking objection to the introduction of the Bills which have already been introduced.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—This is not correct.

Sri K. PUTTASWAMY.—First, you were pleased to call upon the Chief Minister to introduce the Bills. He introduced them and then you called upon the Finance Minister to introduce his Bills, and they have been introduced. When this has been done, it is not open to the Hon. Members of this House to take objection or raise point of orders on a subject which has been disposed of.

Sri S. SIVAPPA.—The Bills relating to Finance Minister are to replace the Ordinance No 3. In the earlier stage they were placed on the Table. Objection could be raised at the time of introduction. We have got every right to do so and you should allow the objection.

† ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ (ಪಿರಿಯಾಪಟ್ಟಣ).—ಸ್ವಾಮೀ, ತಾವು ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕು. ನಾನು ಒಂದು ವಿಷಯದಕಡೆ ತಮ್ಮ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆಯಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಬಾರಿ ಎದ್ದು ನಿಂತರೂ ನನಗೆ ಅವಕಾಶ ದೊರಕಲಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೇಳುವುದು ತಮ್ಮ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆದು ಮಾತನಾಡಬೇಕಾದರೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು? ಸದಸ್ಯರು ಇಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂದು ಇಚ್ಛೆಪಟ್ಟರೆ ನುಮ್ಮನೆ ಎದ್ದು ನಿಂತು ಇಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ತಮ್ಮ ಗಮನ ಸೆಳೆದಂತಾಗುತ್ತದೆಯೇ? ನಾನು ಇದುವರೆಗೂ ಇಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂದು ಎದ್ದು ನಿಂತರೂ ತಾವು ನನ್ನನ್ನು ಮಾತನಾಡಲು ಕರೆಯಲೇ ಇಲ್ಲ. ಯಾರಾದರೂ ಸದಸ್ಯರು ಇಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ವಿಧಿ ನಿಯಮಗಳ ಮೂಲಕ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕೇ, ಇಲ್ಲವೇ; ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದಂತೆ ಇಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಬಹುದೇ ಎಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಎರಡನೇಯದು, ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಶಾಸನಗಳನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕ ವಿಷಯಗಳು ಬಂದಾಗ ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿದು ಬಂದಿರುವ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಮನ ಬಿಚ್ಚಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ತಾವು ಇದರ ವಿಚಾರಗಳು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟರೆ ಇಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಬಂದಿರುವ ನಮ್ಮಗಳಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ಕೇಳ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗತಾನೇ ತಾವು ಹೇಳಿದಿರಿ ಬಿಲ್ಲುಗಳು ಇಂಟ್ರಡ್ಯೂಸು ಆದವು ಎಂದು. ನಾವು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ತಾವೂ ಬಿಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಇಂಟ್ರಡ್ಯೂಸು ಮಾಡಿ ಯಾಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟರೆ ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಇದರ ಮೇಲೆ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಹೇಗೆ ತಾನೇ ಮಾಡಬೇಕು? ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದು ಯಾರೇ ಸದಸ್ಯರಾಗಲೀ ಇಂತಹ ಶಾಸನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದನ್ನು ಹೇಳಲು ಅವರಿಗೆ ಕಾಲವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ತಾವೂ ಕೇಳಿ ಆ ನಂತರ ಮುಂದುವರಿಯ ಬೇಕೇ ಏನಾ ನುಮ್ಮನೆ ಶಾಸನಗಳನ್ನು ಅತುರಾತುರವಾಗಿ ಮಾಡಿದರೆ ಧರ್ಮ ನತ್ಯ ಉಳಿಯುತ್ತದೆಯೇ?

ಮೂರನೆಯದು ತಾವು ಇಲ್ಲಿ ಧರ್ಮ ಹಾಗೂ ನತ್ಯಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಜನತೆಗೆ ದೊರಕಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು, ಇದನ್ನು ಜನತೆ ಕೂಡ ತಮ್ಮಿಂದ ಪಡೆಯಲು ಆಶಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನದ ಮೇಲೆ ತಕ್ಕಡಿ ಕೂಡ ಇದೆ. ಆದರಂತೆ ತಾವು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ತಾವು ಏನು ಹೇಳುತ್ತೀರೋ ಅದನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರಿತುಕೊಂಡು ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿನಯದಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮತ್ತು ವಿಧಿ ನಿಯಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಾವಧಾನವಾಗಿ ಇದ್ದು ಸದಸ್ಯರು ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು ಅದನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಆ ನಂತರ ತಾವೂ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಮಾಡುವುದೊಳ್ಳೆಯದು.

†ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಈಗ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು ಮಾತನಾಡಿದ ಮೇಲೆ ನಾನು ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು, ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಇಂಟ್ರಡ್ಯೂಸ್ ಮಾಡಿದರು ಎಂದು ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟರು. ಈಗ ಇಂಟ್ರಡ್ಯೂಸ್ ಮಾಡಾಯಿತಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅಪ್ಪೋಸ್ ಮಾಡಲು ನಮಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇನ್ನು ಉಳಿದಿರುವುದು ನಾವು ಮನೆಗೆ ಹೋಗುವುದು ಒಂದೇ. ಆದರೆ ಈ ರೀತಿ ಶಾಸನ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಸರಿಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಶಾಸನ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಾಧಾನದಿಂದ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವಸರವಾಗಿ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಶಾಸನ ಮಾಡತಕ್ಕ ರೀತಿ ನೋಡಿದರೆ ನನಗೆ ಬಹಳ ಮನನೊಂದಿದೆ. ಇಂತಹ ಶಾಸನಗಳು ಬಂದಾಗ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಸದಸ್ಯರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೇಳಬೇಕು. ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಏನು ಹೇಳುತ್ತೇವೋ ಅದನ್ನು ಶಾಂತರೀತಿಯಿಂದ ಕೇಳದೇ ಹೋದರೆ ಏನು ಸ್ವಾಮಿ ?

ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ರೂಲ್ 64ರ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದು ಬಿಲ್ ಪಬ್ಲಿಷ್ ಆಗಬೇಕು. ಕಾನೂನು ಬಾಹಿರವಾದ ಅಥವಾ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾದ ಒಂದು ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಪಬ್ಲಿಷ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟರೆ ಇಂಟ್ರಡಕ್ಷನ್ ಸ್ಟೇಜ್ ಏನು ಇದೆಯೋ ಅದಕ್ಕೆ ಅಪ್ಪೋಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ, ಅಬ್ಜೆಕ್ಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಇನ್‌ಹೆರಿಟೆಂಟ್ ರೈಟ್ಸ್ ಇದೆ. ರೂಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಅಮೆಂಡ್ ಆಗುವುದು ಬಹಳ ಇದೆ. ಅದು ನಮ್ಮ ಅನುಮೋದನೆಗೆ ಬರುತ್ತದೊ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಈಗ ಇರತಕ್ಕಂಥದ್ದನ್ನು ನೀವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಎಂದು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಗಲಾಟೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಡಿ. ಶಾಂತರೀತಿಯಿಂದ ಕೂತುಕೊಂಡು ಕೇಳಿ, ಆಮೇಲೆ ನೀವು ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಹೇಳಿ.

†Sri M. S. KRISHNAN.—I am not questioning the Ruling of the Chair. Nor am I speaking on what the Hon. Minister said. In addition to what Sri Nagappa said, I want to sav one point as a matter of clarification. That would suffice. I wou d like to bring to your kind notice Rule 64, what actually it says is:

> "64: The Speaker may, on request being made to him, order the publication of any Bill (together with the Statement of Objects and Reasons) although no motion has been made for leave to introduce the Bill. In that case it shall not be necessary to move for leave to introduce the Bill, and if the Bill is afterwards introduced, it shall not be necessary to publish it again."

Now the question is whether leave to introduce the Bill has to be made. There are various stages for a Bill. This particular clause of the rule means: If the Hon. Minister who wants to introduce the Bill, makes a request to the Speaker that the Bill may be published, you order its publication. If it is published, then the question of introduction arises. That is the only point. The para pertains to publication before introduction and it does not take away the right of a Member to object to the introduction. The two are sought to be interlinked by you. That is not the purpose of this particular Rule. I therefore request that the point of order raised by Mr. Nagappa may be upheld.

Mr. SPEAKER.—I quite appreciate the sentiment expressed by the hon. Members Sri H. M. Channabasappa, Sri Siddaveerappa and Sri Sivappa that I should give a complete hearing. But then, after hearing the members when a ruling is given hon. Members sometimes they go on raising the same points again and stand up to speak. I cannot

understand that and it is not correct. After I have given a hearing to every Member, I give my ruling and again if hon. Members stand up and speak on the same point, there will be no end to it. After all, raising of points of order and their disposal should be very very brief.

(*At this stage some members entered the House*)

May I tell the hon. Members that when the Presiding Officer stands, nobody should enter the House and no Member of the House should be standing. Hon. Members are expected to be in their seats at least when the Chair is speaking.

In the British House of Commons, points of orders are raised and disposed of in half-a-minute. They conduct their business in a very efficient and businesslike manner. The rulings given by the Chair are respected even if they are wrong sometimes. It is for the Chair to come again before the House and say 'I have given a wrong ruling', the correct position is this. "But for the moment when the ruling is given on the floor of the House, it should not be challenged in the House. On such occasions, the hon Members should meet the Hon. Speaker in his Chambers and point out any defects". That is the procedure.

As regards the point raised by Sri M. Nagappa, I am not giving a new ruling. I am only clarifying the rule. Publication under 64 has got two effects; firstly it dispenses with the necessity for moving a motion for leave to introduce the Bill and secondly, it dispenses with the publication which is required unde rule 72. Mr. Nagappa raised a doubt, when requests are made for publication of Bills, how does the Secretariat or the Speaker permit such publication in the gazette? The position is, when the Bills come to the Legislature Secretariat, the Bill is subjected to examination. The Speaker also examines the Bill, and prima facie, if it is found that the Bills fulfil all the conditions laid down under the Constitution and the rules, they are permitted to be published in the Gazette. Not otherwise. May be, sometimes mistakes may occur. I do not claim infallibility either to myself or the Secretariat. Mistakes might be committed. But the remedy is, objections constitutional or otherwise can be taken at the stage of consideration but not at the introduction stage. Members do not lose their right by reason of permitting the introduction of a Bill. They can raise all their doubts and objections at the consideration stage

Sri M. Nagappa raised objection when the Hon Minister wanted to introduce the Bill included in the list of business. Hon. Member need not be agitated on this point which is very very simple. In the House of Commons, which is considered as the Mother of Parliaments, the first reading stage is simply a mechanical one. When the first reading is taken, the Speaker simply asks when is the second reading to come and who is the Member in charge of the second reading. It does not mean that the hon. Members of the House of Commons are prohibited from challenging the constitutional propriety at the stage of second reading. Therefore, hon. Members do not lose their rights of raising the relevant

(MR. SPEAKER)

points at the appropriate time. This explanation should suffice and set at rest further discusion on this point.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ತಾವು ಹೇಳಿದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಾತನ್ನೂ ಕೇಳಿ ನನಗೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಹೌಸ್ ಆಫ್ ಕಾಮನ್ಸ್ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಹೇಳಿದಿರಿ, ಅದು ಸೂಕ್ತವಾದುದು. ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಪದ್ಧತಿಗೆ ಅದು ಮಾತೃಸ್ಥಾನ. ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಹೇಗೆ ನಡೆಯುತ್ತವೆ, ಸರಕಾರದಿಂದ ಯಾವ ರೀತಿ ಉತ್ತರ ಬರುತ್ತದೆ, ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಾವು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ನಾನೂ ಕೂಡ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಈ ತರಹ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆತುರಾತುರವಾಗಿ ಬಿಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತಾರೆಯೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅಲ್ಲ ಅವರು ಈ ತರಹ ಮಾಡಿದರೆ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂಬುದನ್ನೂ ತಿಳಿಯಬೇಕು. ನಾನು ಅಲ್ಲಗೆ ಹೋಗಿ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಕೆಲವು ದಿವಸ ನನ್ನ ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಅದೇ ವಿಚಾರಗಳಿದ್ದುವು. ಆದರೆ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುವವರಿಗೆ, ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಖಂಡಿತ ಮನ್ನಣೆಯನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ಗೌರವವಿದ್ದಿದ್ದರೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಈ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ನಾನು ಎದ್ದಿದ್ದೇನೆ. ಆದುದರಿಂದ ತಾವು ಹೇಳಿದಂಥ ಉತ್ತಮವಾದ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನು ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ತಂದು ಅವುಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವ ತತ್ಪೇನಿದೆ ಅವತಿಯಿಂದ ಅದನ್ನು ಬರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ, ಗ್ರಹಿಸತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಅದರಿಂದ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನ ತಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

Sri VEERENDRA PATIL.—Sir, I am extremely sorry for the remarks made by the Hon. Leader of the Opposition. All the while I was sitting looking into files. The Hon. Speaker directed me to introduce the Bill. In fact, on our own, we could introduce a Bill when it is put down in the List of Business. It is our duty to introduce the Bills when they are put down on the agenda. In addition, the Hon. Speaker directed me to introduce it. Then in compliance with the direction received from the Hon. Speaker, I rose in my seat and I introduced. I do not know what is wrong. I do not understand why these uncharitable remarks are being thrown at us.

Sri S. SIVAPPA.—I did not refer to any individual.

Mr. SPEAKER.—My request to the hon. Members is that they should have respect for one another. It is in an atmosphere of mutual respects that the proceedings could go on. Let everybody try in his own way to introduce that spirit of dignity and decorum. I have explained everything. If there is any doubt, I again tell Sri Nagappa that he will be permitted to raise his point of objection at the consideration stage.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Supposing a wrong ruling or illegal ruling is given, is there any remedy for this House ?

Mr. SPEAKER.—I may inform the House that I had a very serious discussion about this in London. I do not want to disclose the name of the person with whom I had a discussion. I was told that a ruling, right or wrong has got to be respected at the time it is given and if on a second thought, the Speaker finds subsequently that the ruling is not correct, it is his duty to revise it and give a revised ruling in the House. The correct procedure to be followed in this connection is this : the hon. Members may meet the Speaker in his

Chamber and say that a particular ruling is wrong. If the Speaker is convinced about it, he can correct it. I won't hesitate to admit my mistake if there is a mistake. I do not consider myself to be infallible. The hon. Members are always welcome to meet me and point out that my ruling is wrong; or, on my initiative, if I find that I have unfortunately not given a correct ruling, I will come before this House and submit the correct position. I shall certainly do that. So with this explanation, I think the matter should be set at rest.

Sri K. H PATIL.—I always respect the ruling given by the Chair. We have no right to question it. In case the Bill which has been introduced or an ordinance which has been promulgated, contains a number of notifications which are not placed at the disposal of the members or not available at the Notice Office, are we not competent to raise that point?

Mr. SPEAKER.—You can raise all those points at the consideration stage.

Sri M. S. KRISHNAN.—You were pleased to say that we can raise these objections under Rule 63, 64, 65, 66, 67 and 68. We have been raising these objections now so that tomorrow you might not say that no objections were raised.

Sri M. NAGAPPA.—The Hon. Finance Minister has also introduced two Bills. In respect of them, the Hon. Chair may be knowing that I have moved two disapproval motions.

Mr. SPEAKER.—They will come at the consideration stage. I shall state the procedure. That procedure was followed recently in the Parliament in respect of the Bank Nationalisation Ordinance. The Bill was introduced along with the disapproval motion. I shall follow the same procedure here also. If and when the Government moves for consideration of a Bill, I shall also permit the members to move their resolution on it. The discussion on both the Bill and the resolution will proceed simultaneously. The Member's resolution will be put to vote first and then the Bill will be put to vote.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ತಮ್ಮಿಂದ ನನಗೆ ಒಂದು ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಷನ್ ಬೇಕು. ಒಂದು ಬಿಲ್ ಪಬ್ಲಿಷ್ ಆದಮೇಲೆ ಅದು ಇಂಟ್ರೊಡ್ಯೂಸ್ ಆದಹಾಗೆ ಆಯಿತು, ಆದರ ಮೇಲೆ ಏನಾದರೂ ಅಕ್ಷೇಪಣೆಗಳಿದ್ದರೆ ಅವನ್ನು ಕನ್‌ಸಿಡರೇಷನ್ ಸ್ಟೇಜಿನಲ್ಲಿ ತರಬಹುದು ಎಂದು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಬಿಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತರಬಹುದು, ಅಥವ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರು ಯಾರಾದರೂ ತರಬಹುದು. ಪಬ್ಲಿಷ್ ಆದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಬಿಲ್ಲೂ ಕನ್‌ಸಿಡರೇಷನ್ ಸ್ಟೇಜಿಗೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುವ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೀರಾ?

Mr. SPEAKER.—The same consideration can be extended to the Private Members' Bills. Whatever I said will apply to the Private Members' Bills if they are published in the gazette.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ.—ನಾನು ಪಾರ್ಲಮೆಂಟರಿ ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ಹೇಳಿದೆ. ತಾವು ಆರ್ಟಿಕಲ್ 213 ನ್ನು ಎರಡು ಸಲ ಓದಿದಿರಿ, ತಮಗೆ ವಿಚಾರ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸ್ 1969 ರಲ್ಲಿ ಹೊರಟಿರುವುದು. ಒಂದುವೇಳೆ ಡಿಸ್‌ಅಪ್ರೂವಲ್ ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್ ಪಾಸ್ ಆದರೆ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಇಂಟ್ರೊಡ್ಯೂಸ್ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಿರುವುದಿಲ್ಲ.

4-30 P. M.

Mr. SPEAKER.—The position is, they may themselves withdraw. Nothing prevents the Government from bringing in a Bill and that Bill will have to be rejected or accepted by this House. Even if your resolution is taken up first and is approved, nothing prevents the Government from introducing a Bill with retrospective effect. Therefore everything will be done in a constitutional manner and members might raise all your objections at the appropriate stage.

Sri M. NAGAPPA.—It cannot be brought in the same session. There is a rule.

Mr. SPEAKER.—I have given the ruling.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ (ಹುಲಿಯೂರುದುರ್ಗ).—ಶ್ರೀ ಶಿವಪ್ಪನವರು ಮಾತನಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೆಲವು ರಿಮಾರ್ಕ್ಸ್ ಮಾಡಿದರು, ಅವರು ತಾವು ಫೈಲನ್ನು ನೋಡು ತ್ತಿದ್ದುದಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಫೈಲುಗಳನ್ನು ನೋಡಲು ರೂಲ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಫೈಲುಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ನೋಡಲು ಅವಕಾಶವಿದೆಯೇ ಎಂಬ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಡಬೇಕು.

Mr. SPEAKER.—Under the rules, hon. Member should attend to the business before the House. I do not know whether he was looking into the files pertaining to these Bills.

The Hon. Minister for Law will introduce the Madras Aliyasanthan (Mysore Amendment) Bill, 1968.

Sri K.PUTTASWAMY.—I am not introducing it today.

Mysore Compulssory Primary Education (Amendment and Miscellaneous Provisions) Bill, 1968 and the Mysore Education Cess (Validation of Levy) Bill, 1969.

Introduction

Sri K. V. SHANKARA GOWDA.—I introduce : (i) the Mysore Compulsory Primary Education (Amendment and Miscellaneouse Provisions) Bill, 1968 and (ii) The Mysore Education Cess (Validation of Levy) Bill, 1969.

Mr. SPEAKER,—The Bills are introduced.

Regarding the Agricultural Produce Marketing (Regulation) (Amendment) Bill, I have said that it may be taken up later.

Sri K. PUTTASWAMY.— Sir, it will place us in difficulty.

Mr. SPEAKER.—This is a matter which at the time of introduction is likely to involve in some controversies. I have postponed its introduction in the interest of other business. One more reason is, the

copies of the Bills are not available. Therefore unless we make available copies of the Bills, it will be difficult for me to permit any introduction.

Sri M. NAGAPPA.—Sir, according to the rule at the time of introduction of Bills no copy is required.

Mr. SPEAKER.—I have given two reasons.

Sri M. NAGAPPA.—On a point of order. I want to submit that under the rules it is stated :

> ".....as soon as may be after the Bill has been introduced unless it has, already been published shall be published in the gazette....."

So, there is no hindrance to introducing the Bill. It can be done afterwards.

Mr. SPEAKER.—I am upholding the point. But I want to point out that in today's agenda it is not for leave to introduce ; it is for introduction. As to what should happen after the publication, I shall consider it later on.

Sri M. NAGAPPA.—May I know whether your Secretariat has received any such application for publication ?

Mr. SPEAKER.—It is received. The Secretary has gone through it and has permitted the publication ; it is under print and copies are not still available.

Mysore Khadi and Village Industries (Amendment) Bill, 1969.

Introduction

Sri M. RAJASEKHARA MURTHY (Minister for Industries, Information and Publicity).—I beg to introduce the Mysore Khadi and Village Industries (Amendment) Bill, 1969.

I do not propose to introduce the other Bill, namely, the Mysore State Aid to Industries (Amendment) Bill, 1969.

Indian Registration (Mysore Amendment) Bill, 1969

Introduction

Sri H. V. KOUJALGI (Minister for Revenue).—I beg to introduce:

The Indian Registration (Mysore Amendment) Bill, 1969.

Mr. SPEAKER.—The Bills are introduced. Before proceeding to the next item I have a few announcements to make.

Arrest and release of Members

Announcement

MR. SPEAKER.—I have received the following communications regarding arrest and release of certain members of the House during the inter-Session period.

(i) Communication dated 30th April 1969 from the Circle Inspector of Police, Madhugiri, stating that Sri G. T. Govinda Reddy, Member of the Assembly, was arrested on 28th April 1969 under Sections 143, 147, 148, 149 and 324 of the Indian Penal Code and was released on bail the same day.

(ii) Communications dated 24th May 1969 and 27th May 1969 from the Assistant Commissioner of Police, "A" Division, Bombay, that Sri P. B. Nandihalli, Member of the Assembly was arrested on 24th May 1969 under sub-section (3) of section 37 of the Bombay Police Act for defying the ban order and that the member was convicted and fined Rs. 10.

(iii) Communication dated 17th June 1969 from the Assistant Commissioner of Police, "A" Division, Bombay, that Sri P. B. Nandihalli and Sri B. P. Kadam, Members of the Assembly, were arrested on 16th June 1969 under sub-section (3) of Section 37 of the Bombay Police Act, 1951, for defying the ban order and were released the same day.

(iv) Communication dated 10th July 1969 from the Commissioner of Police, Bangalore, that Sri Vatal Nagaraj, Member of the Assembly was arrested on 10th July 1969 under section 151 of the Criminal Procedure Code and was released the same day.

(v) Communication dated 10th August 1969 from the District Superintendent of Police, Tumkur. that Sri Ganga Bovi, Member of the Assembly, was arrested on 18th June 1969 at Gangasandra village in Crime No. 53/69 under sections 143—188 read with section 34 of I.P.C and was released on 19th June 1969.

(vi) I have also received communication dated 11th August, 1969 from the City Magistrate, Bangalore. It reads as follows :

"I have the honour to inform you that Sri Vatal Nagaraj, M.L.A. (from one of the Bangalore constituencies) the 1st accused in the Criminal Case Number 3421/69 on the file of my court, appeared in court on 18th July 1969. A nonbailable warrant that had been issued to secure his presence on that day was returned with the report that the said Sri Vatal Nagaraj has been produced under the NBW and Sri Vatal Nagaraj was released on the same day."

Panel of Chairmen

Mr. SPEAKER.—Under Rule 9 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Mysore Legislative Assembly, I nominate the following members to the Panel of Chairmen for the current session.

Sriyuths :

1 D. M. Siddaiah
2 B. N. Rame Gowda
3 B. P. Kadam
4 K. H. Ranganath

Official Resolution *re*: Ratification to the Constitution (22nd Amendment) Bill, 1969

Sri K. PUTTASWAMY.—Sir I beg to move :

"That this House ratifies the amendments to the Constitution of India falling within the purview of the proviso to article 368 thereof, proposed to be made by the Constitution (Twenty-Second Amendment) Bill, 1969 as passed by the two Houses of Parliament."

Mr. SPEAKER.—Resolution moved:

"That this House ratifies the amendments to the Constitution of India falling within the purview of the proviso to article 368 thereof, proposed to be made by the Constitution (Twenty-Second Amendment) Bill, 1969 as passed by the two Houses of Parliament."

† Sri K. PUTTASWAMY.—Sir, I wish to bring to the notice of this august House the relevant provision of the Indian Constitution under which this ratification is sought. Article 368 deals with the procedure for amendment of the Constitution and it reads thus :

"An amendment of this Constitution may be intitated only by the introduction of a Bill for the purpose in either House of Parliament, and when the Bill is passed in each House by a majority of not less than two-thirds of the members of that House present and voting, it shall be presented to the President for his assent and upon such assent being given to the Bill, the Constitution shall stand amended in accordance with the terms of the Bill."

(SRI K. PUTTASWAMY)

This is one procedure. The other is covered by the proviso under the same Article which says thus :

"Provided that if such amendment seeks to make any change in–

(*a*) article 54, article 55, article 73, article 162 or article 241, or

(*b*) Chapter IV of Part V, Chapter V of Part VI, or Chapter I of Part XI,"

It is under this proviso to article 368 that I am moving this resolution requesting the House to ratify the twenty-second amendment to the Indian Constitution. The matters which fall under the proviso are, article 54 which deals with the election of the President, article 55 which deals with the manner of election of the President, article 73 which deals with the extent of executive power of the Union, article 162 which deals with the extent of executive power of the State, Chapter IV of Part V which deals whith the Union Judiciary, Chapter V of Part VI which deals with High Courts in the States and Chapter I of Part II which deals with the relations between the Union and States. The Seventh Schedule gives the subjects which fall within the purview of the Union Government, the subjects which fall within the purview of the State Governments and the subjects which fall within the purview of the concurrent list. The proviso also deals with the representation of States in Parliament and also the provisions of article 368. If there is any constitutional amendment which falls within the purview of the proviso to article 368, then ratification by one-half of the State Legislatures by resolution to that effect is very necessary before a Bill can be presented to the President for assent. The Parliament has passed the twenty-second amendment to the Constitution as required by article 368.

This amendment seeks to introduce a new article to the Constitution, namely, article 244 A. This article 244 A seeks to confer power on the Parliament to set up an autonomons State within the State of Assam by law. As the twenty-second amendment to the Constitution attracts article 368 of the Constitution, ratification of this Hon. House has become necessary. Therefore, I move that this House do ratify the Constitution (Twenty-Second Amendment) Bill, 1969, as passed by the two Houses of Parliament.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗ ನಭೆಯ ಮುಂದೆ ಏನು ರಾಜ್ಯಾಂಗದ 22 ನೆಯ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಘಟನೆಯೊಂದು ಬಂದಿದೆ, ಇದು ನಮ್ಮ ರಾಜಕೀಯದಮೇಲೆ ಒಂದು ಹೊಸ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಬೀರುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಒತ್ತಿಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ದಿವಸ ಅ ಅಸ್ಸಾಂ ಎಂಬ ಒಂದು ಸ್ಟೇಟ್ ಏನಿದೆ ಅದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ಗುಡ್ಡಗಾಡುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ರಾಜ್ಯವಾಗಿದೆ. ಆ ಅಸ್ಸಾಂ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಗ್ಯಾರೊ ಹಿಲ್ಸ್ ಯುನೈಟೆಡ್ ಖಾಸಿ ಅಂಡ್ ಜೈಂತ್ಯ ಹಿಲ್ಸ್, ದಿ ಯುನೈಟೆಡ್ ಮಿಕೀರ್ ಅಂಡ್ ನಾರ್ತ್ ಕಾಚಾರ್ ಹಿಲ್ಸ್ ಅಂಡ್ ಮಿಜೋ ಹಿಲ್ಸ್

ಇತ್ಯಾದಿ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಒಂದೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯೆಂದು ನಾವು ಇಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ಮೂಲಉದ್ದೇಶ ಏನೆಂದರೆ ಆ ಅನ್ಯಾಂ ರಾಜ್ಯದೊಳಗೆ ಒಂದು ಮರಿ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮರಿ ಅಸಂಬ್ಲಿಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದು. ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಗರಾವ್ ಹಿಲ್ಸ್ ಯುನೈಟೆಡ್ ಖಾಸಿ ಅಂಡ್ ಜಂಟೋಹಿಲ್ಸ್ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯನ್ನೂ ಮತ್ತು ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ಟನ್ನೂ ಮಾಡಬಹುದು. ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಈ ದಿವಸ ಹಳೇ ಮೈಸೂರನ್ನೂ ಹೊಸ ಮೈಸೂರನ್ನೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಕೂಗು ಕೇಳಿಬರುತ್ತಿದೆ. ಅತ್ತ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ವಿದರ್ಭ ಮತ್ತು ಮರಾಟವಾಡಗಳೆಂದು ರಾಜ್ಯವನ್ನು ವಿಭಜನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಕೂಗೆದ್ದಿದೆ. ಆ ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಆ ಮಳಪುರಂ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಕೂಗೆದ್ದು ಅಲ್ಲಿ ಗಲಾಟೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಉತ್ತರಪ್ರದೇಶ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಆ ಡಾರ್ಜಲಿಂಗನ್ನು ಬೇರೆ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಕೂಗಿದೆ. ಆಂಧ್ರದಲ್ಲಿ ಆ ತೆಲಂಗಣ್ಣ ಬಗ್ಗೆ ಎದ್ದಿದ್ದರ ಕೂಗನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಘೋರ ಹೋರಾಟವೇ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ದಿನಬೆಳಗಾದರೆ ಫೈರಿಂಗ್ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಒಂದು ನಂದಿಗ್ಗ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುವಾಗ ಇದನ್ನು ಒಂದು ರಾಜಕೀಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೋ ಅಥವಾ ಇನ್ನಾವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೋ ಇದನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ನಾಳೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಗೂ ಒಂದೊಂದು ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯುಂಟಾಗಬಹುದು. ಆದರೆ ನಾವೀದಿವಸ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಪೀಪಲ್ಸ್ ರೆಪ್ರೆಸೆಂಟೇಷನ್ ಆಕ್ಟಿನ ಪ್ರಕಾರ ಆರಿಸಿ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಿಂದ ನಾಳೆ ಡುಯಲ್ ಕ್ಯಾಪಾಸಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಎರಡೂ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೆಂಬರುಗಳಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ವಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ಇದರಿಂದ ಬಹಳ ಮೋಸವಾಗುತ್ತದೆ. ಬೇರೆ ಯಾವ ದೇಶದಲ್ಲೂ ಕೇಗಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿಯಿಂದ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅನೈಕಮತ್ಯ ತಲೆಯೆತ್ತುವುದಕ್ಕೆ ತುಂಬಾ ಅನುಕೂಲ ವಾಗುವುದು. ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಯೂನಿಟಿ ಹಾಳಾಗಿ ಇದರಿಂದ ಮುಂದೆ ದೊಡ್ಡ ಹಾನಿ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಭವಿಸಬಹುದು. ಈ ಹಿಂದೆ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎರಡು ರೀಜನಲ್ ಕಮಿಟಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಅವಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲದೆ ಅಲ್ಲಿ ಪಂಜಾಬು ಹರಿಯಾಣ ಎಂದು ಒಂದನ್ನು ಎರಡು ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದರು. ಅದಾದಮೇಲೆ ಈಗ ತೆಲಂಗಣ ಸಮಸ್ಯೆ ಎದ್ದಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗಲಾದರೂ ಪಾಸ್ಟ್ ಪಾಂಶಗಳನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡು ಅವರು ಏನು ಆ ಒಂದು ರೀಜನರ್ ಕಮಿಟಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅವುಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ನೀಡಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಉತ್ತಮವೆಂಬುದಾಗಿ ನನಗನಿಸುತ್ತಿದೆ. ಈ ದಿವಸ ರಾಜ್ಯಾಂಗದ 368ನೆ ಆರ್ಟಿಕಲ್ಲನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಮೂರನೆ ಎರಡರಷ್ಟು ಮೈಜಾರಿಟಿ ಬರಬೇಕು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಈಗ ಅವರು ಅದಕ್ಕೆ ರ್ಯಾಟಿಫಿಕೇಷನ್ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆಯಾಯ ರಾಜ್ಯಗಳವರು ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಬಹುದು. ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಲೇಬೇಕೆಂಬ ಕಡ್ಡಾಯವೇನಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೆ ಈ ರಾಜ್ಯ ಕೇಂದ್ರದ ಒತ್ತಾಯಕ್ಕೆ ಬಗ್ಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದು ಅದ್ದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಡಬಾರದೆಂದು ನಾನು ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಒತ್ತಾಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಹತ್ತು ರಾಜ್ಯಗಳ ಅಸೆಂಟ್ ಸಿಕ್ಕದಿದ್ದರೆ ಇದು ಪಾಸಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ರ್ಯಾಟಿಫೈ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.— Sir, I would like to add only a few words and I would not take much time.

Sir, this Bill has been referred to this House for its ratification and its opinion will be placed before the Parliament under the Constitution. According to the provisions of the Constitution 50 per cent of the States have to ratify if this Bill has to become law under the Constitution. Now I am not concerned as to whether it is legally correct to introduce it here or not. It is all perfectly constitutional because there are certain provisions for that, but as regards the spirit of the provision I do not know whether the Cabinet has considered and bestowed any thought to it or whether it has brought it here *makkika makki* without examining the provisions of it. Let us examine what happens. All

(SRI H. SIDDAVEERAPPA)

those things are already spoken of by Members of Parliament in the Lok Sabha. This is what Sri Nambiar of Tiruchirapalli has said in Lok Sabha :

> "We have already supported the spirit of the Bill but we are unable to agree to the Bill as such because of the grounds mentioned in my dissenting note to the report of the Joint Committee. We do not agree to what is known as a sub-State or the concept of an autonomous State which is new to the Constitution of India. If you go through the whole Constitution you will not find the words 'autonomous State' anywhere. They are introducing it today as a new term. If it is an autonomous State, it is autonomous. But according to the provisions of the Bill it is not autonomous at all; it is something like a sub-State, a State within a State with no powers whatseover. I may be permitted to say that it is an exaggerated panchayat board or district board."

Certain Members of Parliament had envisaged and prophesied some of the difficulties that we are faced with, today: This is what Sri Shri Chand Goyal had said:

> "This Bill if passed, is certainly likely to open up the flood gates of similar demands; may be, from Vidharbha may be from the Kumaon Hills of Uttar Pradesh, may be from Telengana. We are already facing a demand in Kerala for an independent Muslim majority district of Mallapuram. If this Bill is passed, it is only going to strengthen the divisive forces which are raising their ugly heads today."

5-00 P. M.

This is the point I would like to bring home. Why should we ratify, I am asking. This is a matter in which we are vitally interested, unless it be, we are prepared to agree for the spirit or for the ideology of this measure. I personally feel we have had enough of it in our country Unfortunately, the divisive, forces are strong ; they are already becoming more vocal and fissiparous. If you feel that small States will do the work better and more efficiently as in the case of United States of America, where with half the population they have nearly 50 States, it is all right. But, here the concept is different. The fathers of the Indian Constitution never wanted such things to come up. If you see the entire tenor of the Constitution, then the concentration was to maintain the integrity and the indivisibility of India. Now, if we introduce this Bill, tomorrow it will be quoted as an example by other States, and when it is quoted you cannot have any choice. Sri Y. B Chavan, the Union Home Minister has stated that they do not want to introduce these things ; it means the dissolution of various

States. It was stated that in view of the special circumstances in Assam and in view of the historical reasons in the Garo Hills and Naga Hills that they have introduced it. But, we are not going to be lead by this. This need not be quoted as a precedent. That is what he said. In Mysore, many areas may be having their own problems and arguments may be stretched and advanced. Especially in the South, Telangana is already in the melting pot. When such is the position, I would appeal and request the hon. Mover of the Resolution to give the lead, as leader of the Ruling Party, especially the Congress Party, as it is today, I do not know what it will be after 20 years and consider and ponder over it. Let them take it back to their Party and examine, and if they feel that it is in the interest of the country in general and the State of Mysore in particular then let us take a decision, for which we should not have to regret subsequently.

With these few words, I oppose this being ratified.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಈ ಒಂದು ಶಾಸನಾಂಗಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಂತಹ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಹಿರಿಯ ಮಿತ್ರ ರಾದಂತಹ ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು ಮಾತನಾಡಿ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಬೆಳಕನ್ನು ಚೆಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ನಾನೂ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡು ವಿಷಯ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ಅಂಶ ಏನೆಂದರೆ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಏಕೆ ಬಂದಿದೆ, ಎಂದು. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಈ ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಪಾಸು ಮಾಡುವಾಗ ನಾವು ಅಸ್ಸಾಮಿನ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತ್ರ ಮಾತ ನಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅಸ್ಸಾಮಿನಲ್ಲಿ ಗ್ಯಾರೊ ಹಿರ್ಸ್, ಮಿಜೋ ಹಿರ್ಸ್ ಹಾಗೂ ಮತ್ತಿತರ ಗುಡ್ಡ ಗಾಡು ಜನರಿಗೆ ನ್ಯಾಯಂ ಆಡಳಿತ ಕೊಡಬೇಕೆನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ಪೂರ್ಣ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ, ಸಮಾಜಿಕವಾಗಿ, ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿ ಅವರ ಏಷ್ಟು ಬೆಳೆವಣಿಗೆ ಆಗಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅದು ಆಗಲಿಲ್ಲ, ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅವರು ಒತ್ತಾಯ ತಂದರು, ಮತ್ತು ಅವರು ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಗಳಿಂದ ಹೋರಾಟ ಕೂಡ ಮಾಡಿದರು. ಈ ರೀತಿ ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿ, ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರ ಗಳಿಂದ ಕಾದಾಡಿ, ಈ ಒಂದು ಬಿಲ್ಲನ್ನು ತರುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನ್ಯಾಯಂ ನಿರ್ಣಯಾಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಅತಿ ಮುಖ್ಯ. ಹಾಗೆ ಕೊಡುವ ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕು. ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ, ಆ ರೀತಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೋ ಎಂದು ನೋಡಿದರೆ, ಹಾಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಒಂದು ರಾಜ್ಯದೊಳಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ರಚನೆ ಮಾಡಿ ದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಇನ್ನೂ ಕಿತ್ತಾಟ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ. ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಅದನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಆ-ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದನ್ನು ನಾನು ವಿರೋಧಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಎರಡನೆಯದು ಏನೆಂದರೆ, ಒಂದು ರಾಜ್ಯದೊಳಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ರಾಜ್ಯವು ಹುಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳು ವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಕೂಡ ನಾನಾ ರೀತಿಯ ರೀಜನಲ್ ಇಂಬ್ಯಾಲನ್ಸ್‌ಸ್ ಇವೆ. ಒಂದು ಕಡೆ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಇದೆ, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಇಲ್ಲ. ಇತರ ವಿಷಯ ಗಳಲ್ಲೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರಕಾರದ ನೀತಿಯಿಂದ ಅನೇಕ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ತಲೆ ಎತ್ತುತ್ತಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಎರಡು ರಾಜ್ಯಗಳು ಆಗಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೆಗಳು ಬರುತ್ತಿವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ತೆಲಂಗಾಣದ ಸಮಸ್ಯೆ. ಮೈಸೂರನ್ನು ಎರಡು ರಾಜ್ಯ ಆಗಬೇಕೆಂಬುದು ಅವರು ಕೂಡ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯವಾಗಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ರೀತಿ ವಿಭಜನೆಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಅವಕಾಶಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಮಿಜೋ, ಗ್ಯಾರೊ, ಗುಡ್ಡಗಾಡಿನ ಜನರು ಕೇಳುತ್ತಿರುವ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನೂ ಇವರು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೊಡದಿರುವುದರಿಂದ ಇದು ಪರಿಪೂರ್ಣವಾದ ಬಿಲ್ಲಲ್ಲ. ಇದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದಂತಹ ಅಂಶ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ನಮಗೂ ಧಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಗಾಢವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮುಂತ್ರಿಯವರಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಬೋಳ ರಘುರಾಮ ಶೆಟ್ಟಿ (ಕಾರ್ಕಳ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಮಾನ್ಯ ಕಾನೂನು ಮಂತ್ರಿಯವರು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಾಂಗ ಘಟನೆಗೆ 22ನೆಯ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಈ ಸಭೆ ಒಪ್ಪಬೇಕೆಂದು ಇಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮಂಡಿಸಿದಾಗಲೂ, ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಏಕೆ ಅಗತ್ಯ ಮತ್ತು ಒಪ್ಪುವಂತಹ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಏನು, ಎಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ನಾನಾದರೂ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ, ಅವರಿಗಾದರೂ ಕೂಡ ಇದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡುವ ಸಮಾಧಾನವಿಲ್ಲವೆಂದು. ಅವರು ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಪಾರ್ಲಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡಬೇಕಾಯಿತು, ಏನು ಮಾಡಿದೆ, ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯದ ಸಭೆಗಳು ಏನು ಮಾಡಬೇಕು, ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಈ ಸಭೆಯು ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದೇನೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಘಟನೆಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುವಾಗ ನಾವು ಎಲ್ಲಾ ಜನರಿಗೆ ಸಮಾನತೆಯ ಹಕ್ಕನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಯಾವ ಜನರಿಗೂ ಕೂಡ ಈ ಒಂದು ಸಮಾನತೆಯ ಹಕ್ಕು ಇರುವಾಗ, ಅವರ ಕೆಲವು ಅವಶ್ಯಕತೆಗೋಸ್ಕರ ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ಹಕ್ಕು ಕೊಡುವುದು ನಮ್ಮ ಘಟನೆಯ ಮೂಲಭೂತ ತತ್ವಗಳಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಘಟನೆ ಆಗುವಾಗ ಕೆಲವು ರಾಜ್ಯಗಳು ಇದ್ದವು. ಆದರೆ, ಕೆಲವು ಜನರನ್ನು ಸಂತೈಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಈ ಒಂದು ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಿದರು. ಅದರಿಂದ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಒಗ್ಗಟ್ಟಿಗೆ, ಬಳವಣಿಗೆಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಬಹಳ ಗಂಡಾಂತರವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹಲವು ನುರಿತ ಅನುಭವಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ. ಅನೇಕ ಮುತ್ಸದ್ದಿಗಳು ಅದನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಗಳು ಕೇವಲ ಆಡಳಿತ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇರಬೇಕೆಂಬ ಹೊಸ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಇವತ್ತು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಸರಿಯಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಗುಡ್ಡಗಾಡು ಜನರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಆಟಾನಮಸ್ ಸ್ಟೇಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಮಾಡುವಂತದಲ್ಲ; ಇದು ನಮ್ಮ ಜನತೆಯ ಒಗ್ಗಟ್ಟನ್ನು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾರೋ ಕೆಲವರು ಗಲಾಟೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಕೆಲವರು ರಾಜಕೀಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಚಳವಳಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅಂತವರನ್ನು ಸಂತೈಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಇದನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವಂತದ್ದು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಉನ್ನತಿಗೆ ಬಹಳ ಕೆಡುಕನ್ನ ತರುವಂತದ್ದಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಸಭೆ ಅದಕ್ಕೆ ಮನ್ನಣೆ ಕೊಡುವಂತದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೂ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರು ಬೇರೆ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಕೂಗು ಎದ್ದಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ನಾಳೆ ಆಳುವ ಪಕ್ಷದವರು, ಆ ಸವಾಲು ಬಂದಾಗ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ?

ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಗುಂಪುಗಾರಿಕೆ ಇರುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಒಡೆಯುವಂತಹ ಕಾನೂನಿಗೆ, ನೀತಿಗೆ ಈ ಸಭೆ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಕಾನೂನು ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ, ಈಗ ಅವರು ಏನು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯವರು ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಗೆ ಮನ್ನಣೆ ಕೊಡಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಈಗ ಈ ಸಭೆಯಮುಂದೆ ತಂದಿರತಕ್ಕ ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ಇಪ್ಪತ್ತೆರಡನೆಯ ತಿದ್ದುಪಡಿ ವಿಧೇಯಕ ಏನಿದೆ ಇದನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ರಾಜ್ಯಾಂಗಕ್ಕೆ ಪದೇ ಪದೇ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಈಗ ಈ ಸಭೆಯಮುಂದೆ ತಂದಿರತಕ್ಕ ತಿದ್ದುಪಡಿಗೆ ಈ ಸಭೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ನೀಡಿ ತನ್ನ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. 1969ನೇ ಏಪ್ರಿಲ್ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಲೋಕಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ವಿಧೇಯಕದ ಮೇಲೆ ಆದಂತಹ ಚರ್ಚೆಯ ಪರಿಪಾಠವನ್ನು ನಾನು ಅವಲೋಕಿಸಿ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ರಾಜ್ಯಾಂಗ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದನಂತರ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಮೆಚ್ಚಿಗೆಯಾದ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಇದೊಂದೇ. ಒಳ್ಳೆಯ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನತಕ್ಕದ್ದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಈಗ ಇರತಕ್ಕಂಥಾ ರಾಜ್ಯಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಕೂಡದು ಎಂದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ತೆಲಂಗಾಣ ಚಳುವಳಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಪಾಸಿಂಗ್ ರಿಮಾರ್ಕ್ಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ವಿಧೇಯಕಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಗೃಹ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾನು ಓದಿದ್ದೇನೆ. ಅಸ್ಸಾಮಿನ ಗುಡ್ಡಗಾಡಿನ ಪ್ರದೇಶದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ, ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ, ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಉತ್ತಮಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ರಾಜ್ಯವನ್ನು

ಮಾಡದೇ ಬೇರೆ ಮಾರ್ಗವಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಮನಗಂಡು ಈ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ ಅದು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಎಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಲ್ಸ್ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನತೆ ತಮ್ಮ ಉದ್ಧಾರವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ಆ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಶ್ರಮವನ್ನು ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳುವಂಥಾದ್ದು ತಪ್ಪಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಮನಗಂಡು ಆ ಒಂದು ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಅಸ್ಸಾಂ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಗಿರಿ ಪ್ರದೇಶ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ರಾಜ್ಯ ರಚನೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲರೂ ಮೆಚ್ಚತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಅವರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಒಪ್ಪಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗಾಗಲೇ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಅದೇ ರೀತಿಯ ಕೆಲವಾರು ಭಾವನೆಗಳು ರೂಪಿತ ವಾಗಿವೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರು ಕೆಲವರು ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಸರಿಯೋ ತಪ್ಪೋ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಈಗ ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯ ಎರಡಾಗಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ರೂಢಿಸಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಅಥವಾ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯ ಎರಡಾಗಬಾರದು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆಯೂ ನಾನು ರೂಢಿಸಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಇಪ್ಪತ್ತು ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಕೆಲವಾರು ತಿಂಗಳಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಅಸಮತೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಿವೆ. ಕೆಲವರು ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇಂಟಿಗ್ರೇಟೆಡ್ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ, ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವಷ್ಟು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳು ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಆಗಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವಷ್ಟಕ್ಕಂಥ ದೂರು ಇದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅನೇಕವಿಧವಾಗಿ ಈ ಒಂದು ಚರ್ಚಾಸ್ಪದವಾದ ವಿಷಯ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಮತ್ತು ಆಳುವ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಒಳಗೂ ಮತ್ತು ಹೊರಗೂ ಕೂಡ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಂಥ ಹೇಳಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಪ್ರಾಸಂಗಿಕವಾಗಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ಕೆಲವು ಗಂಡಾಂತರಕಾರಿಯಾದ ವ್ಯವಹಾರಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈಗ ಇಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಚರ್ಚೆಗೂ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುತ್ತಿರುವ ವಿಷಯಕ್ಕೂ ಏನು ಸಂಬಂಧ ಇದೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ನಾನು ಇದನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳಿದೆ ಎಂದರೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈಗ ಎಲ್ಲರೂ ಮೆಚ್ಚತಕ್ಕ ಒಂದು ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಅಸಮತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ನಿಜಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಸರಿಯಾದ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಅನುಮಾನ ಬಂದಿದೆ. ಅವರು ಕೊಡುವ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳು ಸರಿಯಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸರಿಯಾದ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಎಲ್ಲರೂ ಮೆಚ್ಚತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಲಿ ಎಂದು ನಾನು ಸೂಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಅಸಮತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ಒಂದು ಜುಡೀಷಿಯಲ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟ್ಸ್ ಫೈಂಡಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿ ಆ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಮಾಡಲು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸೂಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ರಾಜ್ಯಾಂಗದ 22 ನೇ ತಿದ್ದುಪಡಿ ವಿಧೇಯಕ ಏನಿದೆ ಇದರಿಂದ ಮುಂದೆ ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನೂ ಒಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ನಾನು ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ತೆಲಂಗಾಣಕ್ಕೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದಾದರೆ ಆಂಧ್ರವನ್ನು ಎರಡು ರಾಜ್ಯವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವ ಬದಲು ತೆಲಂಗಾಣವನ್ನು ಆಟಾನಮಸ್ ಸ್ಟೇಟ್ ಮಾಡಿದರೆ ಅದರಿಂದ ತಪ್ಪು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇಂಥಾದ್ದಕ್ಕೆ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನವಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಯಾವ ಅನಾಹುತವೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಶ್ಲಾಘನೀಯವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹವಾಗಿದೆ, ಇದನ್ನು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯವರು ಒಪ್ಪಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

Sri B. B. SAYANAK (Belgaum).—**Mr.** Speaker Sir, I am in favour of this Bill because it helps the people of the hill areas to Develop their political personality. But Sir, the conditions in which the Government of India has brought this Bill are not satisfactory and I oppose the tendency and the policy of the Government. The people of these hill

(SRI B. B. SAVANAK)

areas were agitating for a long time and Mr. Pataskar was then appointed as a Commission to go into it and he submitted his report to the Central Government more than four years back. But the Government did not take a decision over that report. There was again a great agitation and then the Government took up consideration of the report of the Pataskar Commission. That is the tendency and the policy of the Central Government which I want to condemn. Whenever there is a firing great agitation and great destruction to the national property, the Government of India has yielded to the agitation and that is worst thing according to me Sir.

Therefore, I want to submit if the Government of India wants to do some justice to any people. They must do it early and once for all. They should not yield to whatever kind of agitation. This should not be the tendency or the policy of the Central Government. I oppose the tendency or the policy which has been adopted by the Central Government. I support wholeheartedly the Bill which has been brought by the Hon. Minister for ratification and I thank the Chair.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎ. ಜನ್ನೇಗೌಡ (ಪಾಂಡವಪುರ) : ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಕಳೆದ 1956 ರಿಂದೀಚೆಗೆ ಭಾರತದ ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ಇಪ್ಪತ್ತೆರಡನೆಯ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ವಿಧೇಯಕ ಬಂದಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಈಗತಾನೇ ಹಿರಿಯ ರಾಜಕಾರಿಣಿಗಳಿಗೆ ಜ್ಞಾನೋದಯವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. 1956ರಲ್ಲಿ ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅನೇಕರ ವಿರೋಧ ಇತ್ತು. ಆದರೂ ಕೂಡ ಈ ವಿರೋಧಕ್ಕೆ ಕೆಲವರು ತಿರಾಂಜಲಿ ಕೊಟ್ಟು ಭಾಷಾವಾರು ರಾಜ್ಯಗಳು ರಚನೆಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರು. ಆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರ್ದಾರ್ ವಲ್ಲಭಾಯ್ ಪಟೇಲ್ ಅವರು ಸಹ "Champions of linguistic states are assassins of nationalism" ಎಂದು ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಅದನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದರು. ಆಯಾ ರಾಜ್ಯಗಳ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳು, ಆಡಳಿತದ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಈಗ ಜ್ಞಾನೋದಯ ಉಂಟಾಗಿ ಈ ಒಂದು ರಾಜ್ಯಾಂಗ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಅನುಮೋದನೆಗೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಒಂದು ಅಭಾಸವೂ ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಇದರಿಂದ ರಾಜಕೀಯ ಅನ್ಯಾಯ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವ ಜನರಿಗೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿರುವ ಬಹುಮತದವರ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯನ್ನು ಅಂದರೆ ಅದು ಭಾಷಾ ಅಥವಾ ಜಾತೀಯ ಅಥವಾ ಯಾವದೇ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದೆ ಒಂದು ಚೆಕ್ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. It is a deterrant on the tyranny of the majority over minority, be it Linguistic, Communal or any tyranny as a matter of fact. ನಾನಾದರೂ ಹೇಳುವುದು ಇಷ್ಟೆ, ಯಾವ ಯಾವ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಬಹುಮತ ಪುಳ್ಳ ಜನರು ತಮ್ಮ ಅಭೀಪ್ಸೆಗಳನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಕೆಲವೊಂದು ಪ್ರದೇಶಗಳ ಜನರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೋ, ಅಂತಹ ಅನ್ಯಾಯ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರಿಗೆ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ವಿಧೇಯಕದಿಂದ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕ್ಕೊಲು ಒಂದು ಸುವರ್ಣ ಅವಕಾಶ ಸಿಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿ ಗೌಡ.—ಸ್ವಾಮಿ, ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇರುವ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಈ ದೇಶದ ಚರಿತ್ರೆಗೆ ಅವಶ್ಯಕವಾದಂತಹ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಾದಾಗ ಅವುಗಳಿಂದ ಪರಸ್ಪರ ವಿರೋಧ ಹುಟ್ಟಿ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಐಕ್ಯತೆಗೆ ಭಂಗವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಕೆಲವರು ವಾದ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಅಖಿಲ ಭಾರತದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆಯಾ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಜನರು ತಮ್ಮ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳು ಅವಶ್ಯಕವೆಂದು ಅನೇಕ ಹಿರಿಯರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಈ ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳು ಜಾರಿಗೆ ಬಂದವು. ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳು

ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ಯಾರು ಇಷ್ಟಪಟ್ಟರೋ ಮತ್ತು ಯಾರು ಕಾರಣಕರ್ತರಾದರೋ ಅಂತಹವರೇ ಈಗ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲವೇನೋ ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈ ವಿರೋಧ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಈಗ ಎರಡು-ಮೂರು ಭಾಷಾ ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಒಂದು ಸಂಯುಕ್ತ ರಾಜ್ಯವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಕೆಲವರು ಸಲಹೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಅಮೆರಿಕಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಒಂದೊಂದು ಗೆರೆ ಎಳೆದು ರಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಮಾಡಿದರೆ ಅನಮತೆ ಬೆಳೆಯಲಾರದು ಎಂದು ಕೆಲವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇದು ಅಷ್ಟಾಗಿ ಯಾರ ಗಮನಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನಿದೆ ಎಂದರೆ, ಅಸ್ಸಾಂ ರಾಜ್ಯ ಗುಡ್ಡಗಾಡಿನ ರಾಜ್ಯವಾಗಿದೆ. ಈ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯದೊಡನೆ ಸೇರಿಸಿದರೆ ಆ ರಾಜ್ಯದ ಹಿತ ಸಾಧನೆ ಮಾಡುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ, ಏಕೆಂದರೆ ಆ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಕೆಲವು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದಂತಹ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಇವೆ. ಅಸ್ಸಾಂ ರಾಜ್ಯದ ಗಿರಿ ಜನರು ತಮಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ರಾಜ್ಯ ಬೇಕು ಎಂದು ದೇಶದ ಮುಂದೆ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸಿದರು. ಅಸ್ಸಾಂ ರಾಜ್ಯದ ಗಿರಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತವೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನಾವು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನಡೆಸುವುದೇ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಆ ಜನಗಳ ಹಿತವನ್ನು ಸಾಧಿಸಬೇಕಾದರೆ ಅವರಿಗೇ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅವರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಒಲಿಸಿಕೊಂಡು, ಈ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಐಕ್ಯತೆಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗದಂತೆ ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಕೆಲವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬಂತು. ಆದರೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಆ ಜನರೊಡನೆ ರಾಜೀ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಮೂಲಕ ಆ ಜನರಿಗೆ ಪೂರ್ಣ ಸ್ವಯಂ ಆಡಳಿತ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಡುವ ಬದಲಾಗಿ ಅಸ್ಸಾಂ ರಾಜ್ಯದೊಳಗೆ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿನ ಆಡಳಿತಾಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ರಾಜ್ಯವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ತೀರ್ಮಾನವಾಯಿತು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಪಾಸ್ ಕೂಡ ಆಗಿದೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನೂ ಕೂಡ ಕೇಳಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಕಾನೂನು, ನಿಯಮ ಇರುವುದರಿಂದ ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಯಾಗಲೀ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಯಾಗಲೀ, ಆಂಧ್ರ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಯಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಅನೇಕ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿರುವ ಜನಗಳಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದಂಥ ರಾಜ್ಯ ಅವಶ್ಯಕ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಹಿತಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದೆ. ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನವರು ತಾವು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿದ್ದರೆ ತಮ್ಮ ಹಿತವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬಂದಿದೆ. ಆಂಧ್ರ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ತೆಲಂಗಾಣದ ಜನರು ತಾವು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿದ್ದರೆ ತಮ್ಮ ಹಿತ ಸಾಧಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿದರ್ಭದ ಜನರು ತಾವು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಗುಜರಾತ್ ರಾಜ್ಯದ ಸೌರಾಷ್ಟ್ರದ ಜನರು ತಾವು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಚಂದ್ರಕಾಂತ್. — ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರು ತಮ್ಮ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ರಾಜ್ಯಗಳಾಗ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ನಾನು ಈಗ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ರಾಜ್ಯದ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಜನರು ತಾವು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಿದ್ದರೆ ತಮ್ಮ ಹಿತವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಾಯಿನತ್ ಅವರು ಈಗ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಈ ವಿಚಾರ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಧ್ಯ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಮಾನ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ರಾಜ್ಯ ಎರಡು ಭಾಗವಾಗಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಚಳುವಳಿಯ ಮೂಲಕ ಎಷ್ಟು ಆಸ್ತಿ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಅಂದಾಜಿನ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಕಿವಿಗೆ ಮುಟ್ಟುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದು ಅನುಭವದ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿದೆ. ಆಂಧ್ರದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಕಿವಿಗೆ ಮುಟ್ಟುತ್ತಿರುವ ಲೆಕ್ಕದ ಪ್ರಕಾರ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನಡೆದ ಚಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ 60-70 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆಸ್ತಿಗೆ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಅನೇಕ ಜನಗಳು ಪ್ರಾಣ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಇಷ್ಟೊಂದು ಆಸ್ತಿ ನಷ್ಟವಾದ ಮೇಲೆ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತ ಎಂದು ಕೆಲವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂತು. ಆದರೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಹಿರಿಯರನೇಕರು ಈ ವಿಚಾರಲ್ಲಿ ಅಡ್ಡಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಚಳುವಳಿ ನಿಂತಿಲ್ಲ.

Mr. SPEAKER.—Such references should be avoided. Members should be within the limit and the scope of the business.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿ ಗೌಡ.—ಈಗ ಆಂಧ್ರದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಚಳುವಳಿಯಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಜನಾಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಅಲ್ಲಿನ ಜನ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪಾರ್ಲಮೆಂಟನಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಯಾಗುವಾಗ ಅಲ್ಲಿರುವ ಮಾನ್ಯ ನದನ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಂಗಾರವರು ಹಾಗೂ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ನದಸ್ಯರು ಇದರ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಡೀ ಹಿಂದೂ ಸ್ತಾನದಲ್ಲೇ ಇಂತಹ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಅಗತ್ಯ ಎಂದು ಅಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುವ ಅವಕಾಶ ನಮಗೆ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 13ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ನಡೆದಿರತಕ್ಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅವಲೋಕಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಜಾತಿಯವಾದ ಬಂದಿರುವುದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ನನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿ ತರುವುದು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ. ಇಂತಹ ಅವಕಾಶವನ್ನು ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಮತ್ತು ಪಾರ್ಲಮೆಂಟಿನ ಮೂಲಕ ಕೇಂದ್ರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರೊ. ರಂಗಾ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಂದರೆ:

5-30 P. M.

"These things have got to be decided in accordance with changing conditions of our country. We need not send out a kind of invitation for demands for more and more States. At the same time, we should not make it too difficult. We should not continue to make it too difficult for ourselves in parliament, for the Government, for the people also, if and when they find it necessary to increase the number of States in certain areas."

Mr. SPEAKER.—The hon. Member may bring a separate resolution on this particular point. On this Resolution it is not relevant.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿ ಗೌಡ —ಹೀಗೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿರುವುದರಿಂದ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಐವತ್ತು ಕೋಟಿಗೂ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇರುವ ಕತೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ರಾಜ್ಯಗಳಾಗಿ ಮಾಡಿದರೂ ತೊಂದರೆ ಇಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆ ಇರಬಹುದು, ಕೆಲವು ಕಡೆ ಹೆಚ್ಚು ಇರಬಹುದು. ಅಮೇರಿಕಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೋಟಿ ಅಥವಾ ಅರ್ಧ ಕೋಟಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಜನ ಸಂಖ್ಯೆ ಇದ್ದರೂ ಅಥವಾ 30-40 ಲಕ್ಷದಷ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇದ್ದರೂ ಅಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ರಾಜ್ಯಗಳು ಇರುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಸಣ್ಣ ರಾಜ್ಯಗಳಾದರೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಐಕ್ಯತೆಗೆ ಭಂಗವುಂಟಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ವಾದವನ್ನು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಖಚಿತವಾಗಿ ಅಲ್ಲಗೆಳೆಯಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಇಂದು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿರುವ ಜಾತೀಯವಾದ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಅಸಮಾನತೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಇಂತಹ ಸಣ್ಣ ರಾಜ್ಯಗಳು ಆಗುವುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ ಎಂದು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಇವೆರ್ಲಾ ಇದರಲ್ಲೇ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿರುವ ನಿರ್ಣಯದ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಮಾತನಾಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಸ್ತಿ ಹೇಳಲು ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸ್ವಯಮಾಡಳಿತ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಇದರಲ್ಲಿ 244 (ಎ) ಸಲ್ಲಿ ಹೀಗಿದೆ:

"A body which is elected or a body which is partly elected and partly nominated to function as a legislature for the autonomous State or Council of Ministers."

ಆದುದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣವಾದ ಸ್ವಯಮಾಡಳಿತವಾದ ರಾಜ್ಯಗಳು ಇರುವುದು ಅಗತ್ಯ ಮತ್ತು ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಆಫ್ ಮಿನಿಸ್ಟರುಗಳೂ ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಐಕ್ಯತೆಗೆ

ಭಂಗ ಬಾರದಂತೆ ನ್ಯಾಯಮಾಡಲಿತವುಳ್ಳ ರಾಜ್ಯಗಳೂ ಆಗಬೇಕು. ಇಂತಹ ನ್ಯಾಯಮಾಡಲಿತವುಳ್ಳ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ನಾಂದಿಯಂತೆ ಇದು ಇತರ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಆಗಬಹುದು ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ ನನ್ನ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಗೆ ಕೊಡಲು ಪ್ರೀತಿಪಡುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಸದಾಶಿವಪ್ಪ ಪಾಟೀಲ್ (ದೇವದುರ್ಗ).—ಸ್ವಾಮಿ ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿರುವ ರಾಜ್ಯಾಂಗದ 22 ನೇ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ನಾನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಾ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನನ್ನ ಮಿತ್ರರು ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ಮತ್ತು ದೇಶದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಚಿಕ್ಕ ರಾಜ್ಯಗಳಾಗಬೇಕು, ಇದರಿಂದ ದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರು. ಇದೀಗತಾನೇ ಮಾತನಾಡಿದ ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜಾತೀಯತೆಯ ಒಂದು ವಾದವನ್ನೂ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರು. ನನಗನಿಸುವುದು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಅಷ್ಟು ಸರಿ ಕಾಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ನುವಾರು ಇನ್ನೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಇಂತಹ ಒಂದು ರಾಜ್ಯ ಮಾಡಿರುವಾಗ ಇದನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕುವಾರಾಗಿ ಹಾಗೂ ಸಣ್ಣ ಭಾಗಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸುವುದು ಎಂದು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಗೃಹಮಂತ್ರಿ ಗಳಾಗಿದ್ದ ಸರದಾರ್ ವಲ್ಲಭಾಯಿ ಪಟೇಲರು ಇಡೀ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಒಂದು ನಕಾಶೆಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ಪುನಃ ಒಡೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಅದರಿಂದ ಒಗ್ಗಟ್ಟು ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ನಮ್ಮ ಅಣ್ಣ ತಮ್ಮಂದಿರು ಇಲ್ಲಿ ಜಾತೀಯತೆವಾದ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮದು ಸೆಕ್ಯುಲರ್ ಸ್ಟೇಟು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವಾಗ ಇಲ್ಲ ಬೇರೆ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ರಾಜ್ಯವಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ದೇಶದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಗೆ ಧಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಇಂದು ಇಲ್ಲಿ ತಂದಿರುವ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಂತೆ ಅನ್ಧ್ರಾಂ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಿಲ್ ಏರಿಯಾಕ್ಕಾಗಿ ಬೇರೆ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಇಲ್ಲ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಎಸ್. ಆರ್. ಸಿ. ಆಗುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದ ಎಷ್ಟೋ ರಾಜ್ಯಗಳ ಜನರು ನಮಗೆ ಇಂತಹ ಎಸ್. ಆರ್. ಸಿ. ರಿಪೋರ್ಟು ಬೇಡ ಇದರಿಂದ ಏನೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದರು. ಹಾಗೆ ಎಸ್. ಆರ್. ಸಿ. ರಿಪೋರ್ಟು ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಏನೋ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಅನುಮಾನವಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ರಾಜ್ಯಗಳಾದವು. ಈಗ ಬೇರೆ ಕರ್ನಾಟಕವಾಗಬೇಕು, ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶದವರು ಬೇರೆಯಾಗಬೇಕು, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರು ಬೇರೆಯಾಗಬೇಕು, ಹರಿಯಾಣ ಹಾಗೂ ಪಂಜಾಬು ಬೇರೆಯಾಗಬೇಕು, ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಇಂತಹ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ರಾಜ್ಯಗಳಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತು ಇಲ್ಲಿ ತಂದಿರುವ ರಾಜ್ಯಾಂಗದ 22 ನೇ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಂತೆ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯವಾಗಬೇಕು ಎಂದು ತಂದಿರುವಂತೆ ನಾಳೆ ನಮ್ಮ ಊರಿನಂತೆ ಇರುವ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಭಾಗಗಳಿಗೂ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯವಾಗಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೆ ಬರಬಹುದು. ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ಒಗ್ಗಟ್ಟು ಕಡಿಮೆಯಾಗಲು ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ನನಗಾದರೂ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಭಯ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ತಂದಿರುವ ಈ 22ನೇ ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ತಿದ್ದುಪಡಿಗೆ ನನ್ನ ವಿರೋಧವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತಾ ನನ್ನ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಸ್ವಾಮೀ ಈ ನಿರ್ಣಯದ ಮೇಲೆ ನಡೆದ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಿದೆ. ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ಇದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿದರು. ವಿರೋಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ರಾಜ್ಯಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ಆಗಿರುವಾಗ ಪುನಃ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ ಎಂದು. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಒಡೆದು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇದು ಒಂದು ನಾಂದಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದೂ ಹೇಳಿದರು. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಇಂದು ಈ ದೇಶವನ್ನು ಒಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಇದರಿಂದ ದೇಶದ ಒಗ್ಗಟ್ಟು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಲು ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಕಾರಣವನ್ನೂ ಹೇಳಿ ರಾಜ್ಯಾಂಗಕ್ಕೆ ಶಾಸನಬದ್ಧವಾಗಿ ಇಂತಹ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿ ತರುವುದು ಜನತೆಯ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಒಂದು ವಾದವನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ನಮ್ಮ ಭಾರತದ ಜನತೆಯ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆಡಳಿತದ ಅನುಕೂಲಗಳಿಗಾಗಿ ಪ್ರಾಂತಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಇದರಿಂದ ಅನೈತಿಕತೆ ಹೆಚ್ಚಿನಲು ಒಂದು ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಕಾರಣದಿಂದ ಈ ನಿರ್ಣಯ ತರುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ ಎಂದೂ ಹೇಳಿದರು. ಪಾರ್ಲಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಒಪ್ಪಿರತಕ್ಕ ರಾಜ್ಯಾಂಗದ 22ನೇ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಒಂದು ವಾದ ಕೂಡ ಬಂತು.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಸಣ್ಣ ರಾಜ್ಯಗಳು ಇದರೆ ತೊಂದರೆಯೇನೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಲವು ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಅಸಮಾಧಾನ ಇದೆ. ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಬೇಕೆಂಬ ಸೊಲ್ಲು ಇದೆ. ತೆಲಂಗಾಣದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಚಳುವಳಿ ಆಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಹಳೇ ಮೈಸೂರು ಬೇರೆ ಆಗಬೇಕು

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ)

ಅನ್ನುವ ಸೊಲ್ಲು ಎದ್ದಿದೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಈ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದರಿಂದ ಯಾವುದೂ ನಷ್ಟವಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಜನತೆಯ ಹಿತಸಾಧನೆ ಆಗುವುದೂ ಕೂಡ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ, ಮುಂದೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಇದು ಒಂದು ನಾಂದಿಯೆಂದು ಕೆಲವರು ಸ್ವಾಗತಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ಶಾಸನವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಓದಿದರೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಎರಡು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳೂ ಕೂಡ ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲ. ಆಸ್ಸಾಮಿನ ಗುಡ್ಡಗಾಡಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೂ, ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಇತರ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೂ ಅಜಗಜಾಂತರ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇದೆ. ಯಾವ ಹೋಲಿಕೆಯೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಅಲ್ಲದೆ ಇದು ಏನೂ ಹೊಸದಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ಶಾಸನವನ್ನು ಓದಿದರೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರಾಜ್ಯಾಂಗವ ಶಾಸನವನ್ನು ಮಾಡಿದಾಗಲೂ ಕೂಡ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕೇಳಿರತಕ್ಕಂಥ ವಿಶಿಷ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಈ ರಾಜ್ಯಾಂಗ ಶಾಸನವಾದದ್ದು. ಕೆಲವಾರು ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ಆ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಇದು ಸ್ವಯಮಾಡಳಿತದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಒಂದು ಭಾಗ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಮನೂದೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಈಗ ರಾಜ್ಯಾಂಗ ಶಾಸನದಲ್ಲಿ ಅಟಾನಮಸ್ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು, ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂಥ ಕೆಲವು ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳನ್ನು ಈ ರಾಜ್ಯಾಂಗ ಶಾಸನದ ಆರನೇ ಷೆಡ್ಯೂಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ, ಈ ಸಭೆಯ ಅವಗಾಹನೆಗೆ ರಾಜ್ಯಾಂಗ ಶಾಸನದ ಆರ್ಟಿಕಲ್ಸ್ 244 ನ್ನು ತರುವುದಕ್ಕೆ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಷೆಡ್ಯೂಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರೊವಿಬಲ್ ಏರಿಯಾಸ್ ಎಂದು ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನೂ ಮನಗಂಡು ಅದಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯಕವಾದಂಥ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ಶಾಸನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರೂ ತಿರಸ್ಕಾರ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಅವಶ್ಯಕ ಎಂದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಗಮನದಲ್ಲೂ ಇರಬಹುದು. 1956 ರಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆಯಾದ ಮೇಲೆ ನಾಗಾಲ್ಯಾಂಡ್ ಆಗಿರುವುದು ಅನೇಕರ ಸ್ಮೃತಿಪಥದಲ್ಲಿ ಇರಬಹುದು. ಅದಾದ ಮೇಲೆ ದೊಡ್ಡದಾದ ರಾಜ್ಯ ಬೊಂಬಾಯಿ ಪ್ರಾಂತ್ಯ ಎರಡಾದದ್ದು ಕೂಡ ಅನೇಕರ ಸ್ಮೃತಿಪಥದಲ್ಲಿ ಇರಬಹುದು. ಅದೇ ರೀತಿ ಪಂಜಾಬು, ಹರಿಯಾಣ ವಿಭಾಗವಾದದ್ದೂ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದ ವಿಚಾರವಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆ ಅಲ್ಲಿ ವಿಭಾಗ ಮಾಡುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ; ಏನೂ ಅಡಚಣೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ಇದು ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಾಂದಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ಶುದ್ಧಾಂಗ ತಪ್ಪು ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಈ ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ಆರ್ಟಿಕಲ್ 244 (2) ನೇ ಭಾಗದಲ್ಲಿ Provisions as to the Administration of the Tribal Areas in Assam ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸೇರಿಸಿದೆ. ಈ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ಇದನ್ನು ತರುವ ಉದ್ದೇಶ ವಿಶೇಷ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುವ ಕಡೆ ರಾಜ್ಯಾಂಗ ಶಾಸನ ಮಾಡುವಾಗ 1949 ರಲ್ಲೇ ಆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಮನಗಂಡು 1956 ನೇ ಜನವರಿ 26 ರಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಂಥ ಈ ರಾಜ್ಯಾಂಗ ಶಾಸನದಲ್ಲೇ ಅದನ್ನು ಅಡಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ತಾವು ಆರನೆಯ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ನೋಡಿದರೆ ಯಾವ ಯಾವ ಭಾಗಗಳು ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ, ಯಾವ ಯಾವ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಸೇರಬೇಕು ಎನ್ನುವುದೂ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಆ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಹೆಸರನ್ನೂ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಓದಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅದು ಯಾವುವು ಎಂದರೆ—

1. The United Khasi-Jaintia Hills District.
2. The Garo Hills District.
3. The Mizo District.
4. * * * *
5. The North Cachar Hills.
6. The Mikir Hills.

ಈ ಐದು ಅಟಾನಮಸ್ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ಸ್ ಸ್ವಯಮಾಡಳಿತ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಸೇರಿ ಸ್ವಯಮಾಡಳಿತ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ, ಅಸ್ಸಾಂ ರಾಜ್ಯದ ಒಳಗಡೆ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ರಾಜ್ಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತದೆ ಎಂದು ಇದನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. 6 ನೇ ಷೆಡ್ಯೂಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಈ ಅಟಾನಮಸ್ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ಸ್‌ಗೆ

ಏನೇನು ಪವರ್ಸ್ ಕೂಡ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ಅದರಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. Powers of the District Councils and Regional Councils to make laws. ನಮ್ಮಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡ್, ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳ ಹಾಗಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿರುವ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಈ ಸ್ವಯಮಾಡಳಿತದಿಂದ ಕಾನೂನು ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೂ ಕಾನೂನು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಈಗ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಐದು ಆಟಾನಮಸ್ ಜಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ಒಂದುಗೂಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಈ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು, ಮತ್ತು Administration of Justice in Autonomous districts and Autonomous regions ಎಂದು ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವಂಥ ಕಾನೂನನ್ನು ಈ ಐದು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ Conferment of powers under the Code of Civil Procedure, 1908, and the Code of Criminal Procedure, 1898, on the Regional and District Councils and on certain courts and officers for the trial of certain suits, cases and offences ಇದೆ. ಇನ್ನು Powers of the District Council to establish primary schools, etc.—ಈ ರೀತಿ ಪ್ರೈಮರಿ ಸ್ಕೂಲ್‌ಗಳನ್ನು ಮುಂಜೂರು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಅಂಡ್ ರೀಜಿನಲ್ ಫಂಡ್ಸ್‌ನಿಂದ, ಬೇರೆ ಫಂಡ್ಸ್‌ನಿಂದ ಹಣ ಕೊಡುವ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆ. ಇನ್ನು Powers to assess and collect land revenue and to impose taxes ಎಂದು ಇದೆ. ಈ ರೀತಿ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕುವುದು, ಮತ್ತು ತೆರಿಗೆ ವಸೂಲ್ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವೂ ಇದೆ. ಇನ್ನು Licences or leases for the purpose of prospecting for, or extraction of, minerals ಎಂದು ಇದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಈ ಆಟಾನಮಸ್ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು Power of District Council to make regulations for the control of money-lending and trading by non-tribals ಎಂದು ಇದೆ. ಈ ಒಂದು ಕಾನೂನಿನಿಂದ ಲೇವಾದೇವಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳನ್ನು ಡಿಸಾಲ್ವ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಈ ಐದು ಸ್ವಯಮಾಡಳಿತದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ರಾಜ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಅನೇಕ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನೂ ಈಗಾಗಲೇ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಮ್ಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಿಂತ ವಿಭಿನ್ನವಾದುದು. ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಗುಡ್ಡಗಾಡಿನ ಜನರು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸ್ಥಳದಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಯಾವುದೋ ಕಾಡನ್ನು ಕಡಿದು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹದಮಾಡಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ವರ್ಷವಾದ ಮೇಲೆ ಹಾಗೆಯೇ ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸುವುದು ಅವರಲ್ಲಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಪದ್ಧತಿ. ಆದಕ್ಕನಗುಣವಾಗಿ ಈಗ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 5 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಯಮಾಡಳಿತ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆ. ಆ ಸ್ವಯಮಾಡಳಿತ ಅಧಿಕಾರ ಸಾಲದು, ಇನ್ನೂ ಆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು. ಆ ಅಧಿಕಾರದ ಜೊತೆಗೆ 5 ಜಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನೂ ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವೂ ಇರಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಈ ಒಂದು ಒತ್ತಾಯವೂ ಆಯಿತು. ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಚಳುವಳಿಯೂ ನಡೆಯಿತು. ಆ ರೀತಿ ಚಳುವಳಿ ನಡೆದ ಮೇಲೆ ಪಾಟಸ್ಕರ್ ಸಮಿತಿ ನೇಮಿಸಿದರು. ಆ ಸಮಿತಿಯ ವರದಿಯನ್ನೂ ಕೂಡ ಉಭಯ ಪಕ್ಷಗಳು ಒಪ್ಪದೇ ಹೋದದ್ದು, ಅನ್ಯಾಯನ ಗುಡ್ಡಗಾಡಿನ ಜನರು ಒಪ್ಪದೇ ಇದ್ದುದೂ ನಿಮಗೆಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮತವನ್ನು ರೂಢಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ ಕೊನೆಗೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಸಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಅವರಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಂದವಾಗಿರುವುದು ಎರಡು ಜಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನೂ ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸಿ ಸ್ವಯಮಾಡಳಿತವಾಗಿ ಉಳಿಯುವಂಥ ಒಂದು ಭಾಗವನ್ನು ಅನ್ಯಾಂ ರಾಜ್ಯದ ಒಳಗೇ ಉಳಿಯುವಂಥ ಒಂದು ಒಳ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಇನ್ನು ಉಳಿದ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ಅವರು ಅಪೇಕ್ಷೆಪಟ್ಟರೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾದರೆ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೂ, ಗುಡ್ಡಗಾಡಿನ ಜನರು ವಾಸಿಸತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೂ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇದೆ. 1947 ರಿಂದ ಈ ದೇಶ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆಯೂ ಕೂಡ ಇರತಕ್ಕಂಥ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನೂ ಗಮನಿಸಿದರೆ ಅಂದು ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕಂಥ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ವಿಧವಾದ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸುವ ಪದ್ಧತಿಯೂ ಜಾರಿಯಿಲ್ಲಿತ್ತು.

(ಶ್ರಿ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ)

1950 ರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಾಂಗ ಶಾಸನದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಅಲ್ಲಿಯ ವಿಶೇಷ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಮನಗಂಡು ಅಲ್ಲಿಗೆ ವಿಶೇಷವಾದ, ಆ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯವಾಗತಕ್ಕ ಕೆಲವು ವಿಧಾಯಕಗಳು ಈಗಾಗಲೇ ಅಡಕವಾಗಿವೆ. ರಾಜ್ಯಾಂಗದ 22ನೇ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದರಿಂದ ಅದು ಪಾರ್ಲಮೆಂಟಿಗೆ ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಆ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಯಾವ ಯಾವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು, ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಶಾಸನಸಭೆ ಇರಬೇಕು, ಶಾಸನ ಸಭೆಯ ಹತೋಟಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು ಕಾರ್ಯ ಮಾಡತಕ್ಕ ಒಂದು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲವಿರಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಭಾಗದ ಜನರ ಆಚಾರಗಳು ಬೇರೆ ಮತ್ತು ಅವರ ನಡೆನುಡಿಗಳು ಬೇರೆಯಾಗಿವೆ. ಅಸ್ಸಾಂ ಪ್ರಾಂತದ ಒಳಗೆ ತಮ್ಮ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಅಲ್ಲಿನ ಜನತೆ ಆಪೇಕ್ಷೆ ಪಟ್ಟಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಅಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾದುದೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಪಾರ್ಲಮೆಂಟಿನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದುದರಿಂದ ಪಾರ್ಲಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿನ ಮೂರನೇ ಎರಡು ಭಾಗದಷ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿರುವ 368 ನೇ ಆರ್ಟಿಕಲ್‌ಗೆ ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಾಗುವುದರಿಂದ ಮುಂದೆ ಮಾಡುವಂಥ ತಿದ್ದುಪಡಿಗೆ ರಾಜ್ಯ ಶಾಸನ ಸಭೆಗಳ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ನಮ್ಮ ಶಾಸನ ಸಭೆಗಳ ಒಪ್ಪಿಗೆಗೆ ಕಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿರುವ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ 50 ಭಾಗಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಇದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ನಂತರ ಅದನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರಾಧ್ಯಕ್ಷರ ಒಪ್ಪಿಗೆಗೆ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಳಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದಿರುವಂತೆ ಈಗ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ವಿಧಾನ ಸಭೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಇಂಥದೇ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಅನೇಕ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಿ ಅದನ್ನು ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಿಕೊಡುವಂಥದ್ದಿದೆ. ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಅಸ್ಸಾಂ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಭಾಗದ ಜನರಲ್ಲಿಯೂ ನೆಮ್ಮದಿ ಇರಬೇಕಾದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ರಕ್ಷಣಾ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಗಡಿನಾಡಿನಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗತಕ್ಕ ಜನರು ನೆಮ್ಮದಿಯಿಂದ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕಾದ್ದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ಆ ಕಾರಣದಿಂದ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಒಪ್ಪಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿ ಗೌಡರು ಎತ್ತಿರುವ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಏನು ಜವಾಬು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವುದೇ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ಬಂದರೂ ಕೂಡ ಆ ನಿರ್ಣಯದ ಚರ್ಚೆಯಾವ ಕಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿರಬೇಕು, ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಎತ್ತುತ್ತಾರೋ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುತ್ತ ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಬಹಳ ಚರ್ಚಾಸ್ಪದವಾದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಕೇವಲ ಐದು ಹತ್ತು ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ಹೇಳಿದಂಥ ವಿಚಾರಗಳಿಗೆ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದು ಭಾವನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಆ ವಿಚಾರ ಈ ಹೊತ್ತಲ್ಲ ನಾಳೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅವರು ಕಾಲು ಕೆರೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ವಿಚಾರ ಬಂದಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬಹುದು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಈ ತರಹ ಆಪಾದನೆಗಳಿಗೆ ಯಾವ ಅಂಕ ಆಂಶಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಅವರು ಹಲವಾರು ಬಾರಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ಅವೆಲ್ಲ ಬೊ ಗಸ್ ಅಂಕ ಆಂಶಗಳು ಎನ್ನುವ ದೂರು ಇಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಅಂಕ ಆಂಶಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಚರ್ಚೆಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ.

ಮಾನ್ಯ ನಂಜೇಗೌಡರು ಅದೆಲ್ಲ ಬೋಗಸ್ ಅಂಕ ಆಂಶಗಳು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ತಲೆ ಬುರುಡೆಯನ್ನು ತಂದಿಟ್ಟರೂ ಅದು ಸೋರೆ ಬುರುಡೆ ಎಂದರೆ, ನಾನು ಏನೂ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎರಡು ಪ್ಲಸ್ ಎರಡು ನಾಲ್ಕು ಎಂದರೆ, ಅದನ್ನು ಯಾರು ಹೇಳಿದರು ಎಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ಏನೂ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಅರಿತು ಮಾತನಾಡಬೇಕು. ಅಂಕ ಆಂಶಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿಯೇ

ಪೂರ್ವಭಾವಿಯಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಸನಸ್ಯರು ಬೇರೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು, ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಕೊಡುವುದಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಏನು ಬೆರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ರಾಜ್ಯದ ಜನರು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲರು ಎಂದು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಈ ಸಭೆ ಈ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ತನ್ನ ಸರ್ವಾನುಮತ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಈ ಥರಾವಿನಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಆಡಳಿತ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೂ ಕೂಡ ಪರಮಾಡಳಿತಾಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಡದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನ ತಮ್ಮ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಇತರ ಭಾಗದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಗೆ ಅನುಮಾನವಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲವೇ ! ಪೂರ್ಣಾಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಏಕೆ ಹಿಂದು ಮುಂದು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ?

ಈ ರಾಷ್ಟ್ರ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಅಸ್ಸಾಂ ಪ್ರದೇಶದ ಕೆಲವು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇತ್ತು, ಆ ವಿಶೇಷ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅವರನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ತಂದು ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಅದರಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಐಕ್ಯತೆಗೆ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅಲ್ಲಿನ ಜನರ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ತಿಮ್ಮಪಡಿಯನ್ನು ಮಾಡರಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ರಾಜ್ಯಗಳ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆ ಆದಾಗ ಈ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಅನೇಕ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಮುಂದೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತವೆ, ಈ ಸಮಸ್ಯೆಗಳುಂಟಾದಾಗ ಇವುಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವುದು ಅವಶ್ಯಕ ಎನ್ನುವ ಕೆಲವು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣಾ ಆಯೋಗದವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೊ !

Mr. SPEAKER.—I do not permit the second part of the question whether a situation has arisen in Mysore State. It is altogether a different thing. Because the hon. Member raised certain points, the hon. Minister has replied to them such passing references are permitted. The point here is creating an autonomous State within the State of Assam. The hon. member can ask anything regarding that, other things cannot be permitted.

Sri H. N. NANJE GOWDA.—Clarifications are asked within the purview of the same Constitution ?

Mr. SPEAKER.—I have ruled that it is not relevant.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಅಸಮತೆ ಇಲ್ಲ ಆಥವಾ ಉಂಟು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಾಗಿ ರಾಜ್ಯದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಭರವಸೆಯನ್ನು, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಯಾರೋ ಕೆಲವರು ಆ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸಿದ ನಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು. ಅವರು ಈ ಸಭೆಗೆ ಏನು ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ? ಈ ಸಭೆಗೆ ಅವರು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ವಿಶ್ವಾಸ ನಮಗಿಲ್ಲ. ಈ ಸಭೆಗೆ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಟ್ಟು ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿರತಕ್ಕ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳೇನಿವೆ ಅದನ್ನು ಹೋಗರಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೇ ?

Sri B. B. SAYANAK.—May I know whether this autonomous hill State will be given the power of law and order ?

Mr. SPEAKER.—It is clear from the Bill itself.

6-00 P.M.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರನೇಕರಿಗೆ ನಾನು ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದಾಗ ಹೇಳಿದ ವಿಚಾರ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗದಿರಬಹುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಉಳಿದ ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೂ ಇರುವಷ್ಟು ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಅನಮಾಧಾನವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದು ಮೊದಲನೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆ, ಅದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆಗರೇ ಹೇಳಿದಂತೆ ಈ ವಿಚಾರ ಅನೇಕ ಮಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿದೆ, ಇಂಡಿಯಾ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ

(ಅಲಂಕಾರ ಗ್ರಂಥಾಲಯ)
ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ Accession No....
ದಿನಾಂಕ Date

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ)

ಸ್ಥಾನಮಾನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಅನೇಕ ಡೆಲಿಗೇಷನ್ನುಗಳು ಹೋಗಿದ್ದುವು, ಪಟಾಸ್ಕರ್ ವರದಿ ಕೂಡ ಇದೆ, ಎಲ್ಲಾ ಅಂಕಿಅಂಶ ಅವರಲ್ಲಿತ್ತು. ಗುಡ್ಡಗಾಡಿನ ಜನರು, ಅನ್ಯಾಂ ಸರಕಾರದವರು ಮತ್ತು ಅನ್ಯಾಂ ರಾಜ್ಯದ ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಇಂಡಿಯಾ ಸರಕಾರದವರು ಎಲ್ಲಾ ಕೂಡಿ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಒಮ್ಮತವಾದ ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಒಂದು ರಾಜ್ಯಾಂಗ ಶಾಸನದ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಾದ ಮೇಲೆ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಕಾನೂನು ಮೂಲಕ ಅನ್ಯಾಂ ರಾಜ್ಯದೊಳಗೆ ಒಂದು ರಾಜ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಒಪ್ಪಿಗೆಯಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರ ಸಮ್ಮತಿಯನ್ನೂ ಪಡೆಯಲಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅಪನಂಬಿಕೆಯೂ ಇಲ್ಲ, ಇದು ಎಲ್ಲರ ವಿಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರವಾಗಿದೆ. ಈಗ ಆಗಿರುವ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ, ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ರಾಜ್ಯಾಂಗ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಾಗಬೇಕು, ತದನಂತರ ಕಾನೂನಾಗಬೇಕು, ಹಾಗೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಅಪನಂಬಿಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆ ಕಾರಣದಿಂದ ಶ್ರೀ ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡರು ಎತ್ತಿರುವ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ತಿರುಳೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಭೆಯಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಅವರು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ನಾನು ಚರ್ಚೆ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ, ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗಿಲ್ಲ. ಆ ಕಾರಣದಿಂದ ನಾನೇ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ವಿಚಾರ ದೇಶದ ಜನರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯಾದಾಗ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಅಸಮಾಧಾನ ಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಆ ಅಸಮಾಧಾನದಲ್ಲಿ ನಿಜವಾಗಿ ತಿರುಳಿದೆಯೇ, ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಅಂಕಿಅಂಶ ಸಂಗ್ರಹವಾಗಬೇಕು, ಆ ಕಾರಣದಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾಗಿ ಹಲವಾರು ಬಾರಿ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದುದರಿಂದ ಇದು ದೇಶದ ಜನರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಮಾತು ಎಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ನನ್ನ ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಅನ್ಯಾಂ ರಾಜ್ಯದ ಗಿರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿತ್ತು, ಅದುದರಿಂದ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ರಾಜ್ಯಗಳ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆಯಾದಮೇಲೆ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ವಿಶೇಷ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗಿಲ್ಲವೇ? ಆಗಿದ್ದರೆ ಇಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಅಲ್ಲಿರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇಲ್ಲಿಲ್ಲ.

Mr. SPEAKER.—The question is :

"That this House ratifies the amendments to the Constitution of India falling within the purview of the proviso to article 368 thereof, proposed to be made by the Constitution (Twenty-Second Amentment) Bill, 1969 as passed by the two Houses of Parliament."

The motion was adopted.

Mr. SPEAKER.—The House now adjourned to meet at 1 P.M. on Monday, the 18th August 1969.

The House adjourned at Ten Minutes past Six of the Clock to meet again at One of the Clock on Monday, the 18th August 1969.

WD 13181—GPB—600—27-9-1969

ಮೈಸೂರು ವಿಧಾನಸಭೆ

MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY

Tuesday, 19th August 1969

The House met in the Assembly Chamber, Vidhana Soudha, Bangalore, at One of the Clock.

MR. SPEAKER (SRI S. D. KOTHAVALE) in the Chair.

STARRED QUESTIONS

(to which oral answers were given)

SRI B. B. SAYANAK.—Sir, according to the clock, the Question Hour will have to be extended by five minutes.

MR. SPEAKER.—I shall see. I regret yesterday I could not oblige Sri Anwar. I wish to see that all questions are answered. I request the Hon. Members to co-operate with me.

Hindi Teachers working in Municipal School Board, Belgaum

6. SRI B. P. NANDIHALI (Uchagaon):—

Will the Minister for Education be pleased to state:—

(*a*) the number of Hindi Teachers working in the Municipal School Board, Belgaum;

(*b*) whether the Hindi Teachers in old Mysore area are given increments as per rules;

(*c*) whether the Hindi Teachers are confirmed after three years, if not, the reasons therefor;

(*d*) whether the benefits applicable to General Teachers are also given to Hindi Teachers (*i.e.*, Triple Benefit Scheme Pension, Provident Fund and Insurance Scheme, etc.)?

Sri N. M. KOTRABASAIAH SOGI (Deputy Minister for Education).—

(*a*) There is no separate Cadre of Hindi Teachers. There are 18 teachers qualified to teach Hindi in Municipal School Board, Belgaum.

(*b*) Irrespective of the area in which he is working, no untrained teacher recruited on or after 23rd June 1961 is granted increments.

(*c*) All teachers working against permanent posts are eligible for confirmation provided they have put in satisfactory service during the period of probation.

(*d*) The benefits are available to all teachers in schools aided by Government.

Sri P. B. NANDIHALI.—Supplementary to (*a*): When the teachers are qualified to teach Hindi, why should they not be given increments ?

Sri N. M. KOTRABASAIAH SOGI.—There is no separate category of Hindi teachers. They are treated like any other general teacher and increments are being given only to trained teachers. Untrained teachers of whatever category are not being given increments. With your permission, Sir, I wish to make an amendment to the answer. This question was answered when there were Municipal School Boards existing at Belgaum. Now there are no Municipal School Boards existing there.

Sri J. P. SARWESH.—There are part-time Hindi teachers and they are paid Rs. 50. This pay is worse than what we pay to Class IV servants.

Sri N. M. KOTRABASAIAH SOGI.—The pay is paid for the post. If it is a part-time vacancy, full salary cannot be paid for it.

Sri B. B. SAYANAK.—May I know whether there is no separate cadre of Hindi teachers in Old Mysore State ?

Sri N. M. KOTRABASAIAH SOGI.—Nowhere in the State is there any such cadre as Hindi Teachers.

Lands granted to Expropriated Ryots of Kanva Project

28. Sri C. R. RANGE GOWDA (Magadi).—

Will the Minister for Revenue be pleased to state :—

(*a*) the extent of land granted to some expropriated Ryots of Kanva Project and to some Harijans of Ramanagaram Taluk who reside in Jayapura, Vijayapura of Ramanagaram Taluk ;

(*b*) when the grant was made ;

(*c*) the number of expropriated cases and the number of Harijans benefited by this grant ;

(*d*) whether the lands are surveyed, phoded and given to them and whether they are in actual possession of the land granted to them;

(*e*) the number of them who are not in actual possession of the lands and if so, the reason?

Sri H. V. KOUJALGI (Minister for Revenue).—

(*a*) 826 acres 18 gts.

(*b*) In the year 1944.

(*c*) 207 expropriated ryots, 81 Harijans.

(*d*) The lands have been surveyed, phoded and given possession. But only 65 grantees are in actual possession of lands.

(*e*) 223 persons.

The reasons are that in many cases there are change of spots and that in other cases other persons have occupied the lands unauthorisedly.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಆರ್. ರಂಗೇಗೌಡ.—1944ರಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣಾ ಕೆರೆಯಿಂದ ಮುಳುಗಡೆಯಾದ ರೈತರಿಗೆ 826 ಎಕರೆ 18 ಗುಂಟೆಗಳು ಜಮೀನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಇದುವರೆಗೂ ತಾವು 65 ಜನಗಳಿಗೆ ಪೊಸೆಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. 223 ಜನರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಪೊಸೆಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಎವಿಕ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅನುಮಾನಾಸ್ಪದವಾದ ಪ್ರಸಂಗವಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಸ್ಥಳೀಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡುತ್ತೀರಾ?

Sri H. V. KOUJALGI.—It is an old matter of 1944. I shall look into it and see whether there is an irregularity. If there is, I shall rectify it.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಆರ್. ರಂಗೇಗೌಡ.—ಇರ್ರೆಗ್ಯುಲಾರಿಟೀಸ್ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿಯೇ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಅನುಮಾನಪಡಬೇಕಾವ ಪ್ರಸಂಗವಿಲ್ಲ. ಅದೇ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸ್ಥಳ ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಪೋಡು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ತಕ್ಷಣ ಕಳುಹಿಸಿ ಆ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತೀರಾ?

Sri H. V. KOUJALGI.—I shall enquire into it immediately.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಲ್ಯಾಂಡ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ರೂಲ್ಸನ್ನು ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತಾ ಇರುವುದರಿಂದ, 1944ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿರುವ ರೂಲ್ಸನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಯಾರ್ಯಾರಿಗೆ ಹಿಂದೆ ಜಮೀನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರೋ ಅವರಿಗೆ ಈಗ ಕೊಡದೆ ಹೋದರೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಬಂದಿರುವ ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರೈಯಾರಿಟಿ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹಿಂದಿನ ರೂಲ್ಸನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಆ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಖಾಯಂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಗ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

Sri H. V. KOUJALGI.—I shall take into consideration the suggestion made by the hon. Member.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಚ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣ್.—(ಉ)ಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ 'ಇನ್ನುಳಿದ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಇತರೇ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಸದರಿ ಜಮೀನನ್ನು ಅನಧಿಕೃತವಾಗಿ ಹೊಂದಿರುವುದೇ ಕಾರಣ' ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಅನ್‌ಅಥರೈಸ್ಡ್‌ಆಗಿ ಬಂಡವಾಳಶಾಹಿಗಳು ಬಡವರನ್ನು ಓಡಿಸಿ 1944ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹವರನ್ನು ಎವಿಕ್ಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನೇನು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ?

Sri H. V. KOUJALGI.—As I said, it is an old matter and I cannot say what steps have been taken. Anyhow, as I have already said immediate steps will be taken to see that the matters are rectified.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಜಿ. ಕೊಲಪ್ಪ:—(ಇ)ಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ other persons have occupied the lands unauthorisedly ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಎಷ್ಟು ಜನ, ಎಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅನ್‌ಆಥರೈಜ್ಡ್ ಆಗಿ ಆಕ್ಯುಪೈ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಈಗ ಇನ್ ನಫಿಷಿಯಂಟ್ ಹೋಲ್ಡರ್ಸ್ ಹೌದೋ ಅಲ್ಲವೋ ?

Sri H. V. KOUJALGI.—There is nothing on record to show whether they are poor or insufficient holders. As I have said, these matters will be looked into.

Sri V. N. PATIL.—Just now an assurance was given by the Hon. Minister that he would look into the matter and take early action. To a supplementary question whether 1944 rules will be applied or whether the present rules will be applied, the Minister said that the 1944 rules will be applied. What about applying 1969 land grant rules ?

Sri H. V. KOUJALGI.— Lands are to be distributed according to the law. Which law will have to be applied, I will have to consider.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇ ಗೌಡ.—ಇದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಅಡ್ಡಿ ಬಂದಿದ್ದರಿಂದ ಇಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳ ವಿಳಂಬವಾದುದು, ಇದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

Sri H. V. KOUJALGI.—For what reasons this irregularity or illegality has taken place, I cannot say.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಈಗ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ ಹೈಕಿ 223 ಸ್ವಾಧೀನದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಈ 223ರಲ್ಲಿ ಈ ಮಧ್ಯೆ ಬೇರೆ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲಾಗಿದೆಯೇ ?

Sri H. V. KOUJALGI.—No.

Mr. SPEAKER.—Question No. 50 and 206 may be taken up together.

Taking over of the Bangalore University by the Government of India

50. Sri N. A. CHANNE GOWDA (Pandavapura).—

Will the Minister for Education be pleased to state :—

(*a*) whether the Union Government has promised to take over the Bangalore University to run it as a Central University ;

(*b*) the steps the Government of Mysore is taking to see that Central Government takes over the Bangalore University ?

Sri N. M. KOTRABASAIAH SOGI (Deputy Minister for Education).—

(*a*) No.

(*b*) The State Government has requested the Government of India to take over the Bangalore University and to run it as a Central University. Government of India's decision in the matter is awaited.

Taking over of the Bangalore University by the Government of India

206. Sri H. B. JWALANIAH (Hassan).—

Will the Minister for Education be pleased to state :—

(*a*) whether any negotiation was going on between the Centre and the State Government to hand over the Bangalore University to the Central Government;

(*b*) if so, the condition contemplated in the negotiation ?

Sri N. M. KOTRABASAIAH SOGI (Deputy Minister for Education).—

(*a*) the State Government has requested the Government of India to take over the Bangalore University and to run it as a Central University. Government of India's decision in the matter is awaited.

(*b*) No conditions have been contemplated at present.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎ. ಚನ್ನೇಗೌಡ.—ಹಿಂದೆ ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಂತ್ರಿಯವರಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಚಾಗ್ಲಾರವರು ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಯವನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟದ್ದು, ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲೂ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ, ಸರ್ಕಾರದ ವಕ್ತಾರರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿರುವುದು ಮತ್ತು ಹಾಲಿ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿರುವವರೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಂ. ಕೊಟ್ರಬಸಯ್ಯ ಸೋಗಿ.—ಕೇಂದ್ರದ ವಿದ್ಯಾಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದವರು ನಮ್ಮ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಪ್ರಾರಂಭೋತ್ಸವ ಮಾಡುವಾಗ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಟ್ಟದ್ದು ನಿಜ. ಅದೇ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಯಿತು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದವರೊಡನೆ ಪತ್ರ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಅದನ್ನು ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಶನಿನವರು ಒಪ್ಪಬೇಕು, ಯು. ಜಿ. ಸಿಯವರು ಒಪ್ಪಬೇಕು. ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಈ ಮಧ್ಯೆ ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ಕೆಳಗೆ, ಉಪಪ್ರಧಾನಿಯಾಗಿದ್ದವರು ಮೊನ್ನೆ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರಿಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ ಅದು ಸರ್ಕಾರದ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು. ಅದಕ್ಕೆ ಯು. ಜಿ. ಸಿ. ಯ ಕಮಿಟಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಿ ಅದರ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಅದು ಇನ್ನೂ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್ ಬಿ. ಜ್ವಾಲನಯ್ಯ.—ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವಹಿಸಿಕೊಡುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಆಗುವಂತಹ ಅನುಕೂಲಗಳು ಏನು, ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ನಾಡಿನಲ್ಲರುವಂತಹ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಪ್ರವೇಶಕ್ಕೆ, ಇದರಿಂದ ಆಡಚಣೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಂ. ಕೊಟ್ರಬಸಯ್ಯ ಸೋಗಿ.—ಮೊದಲು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದ್ದು ಕೇಂದ್ರ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು. 63ಲಕ್ಷದ 34 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಖರ್ಚಾಗತಕ್ಕ ವೆಚ್ಚ. ಅದನ್ನು ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದವರು ವಹಿಸಿದರೆ, ಅಷ್ಟು ಹಣ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಉಳಿತಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಅಖಿಲಭಾರತ ಪ್ರಾತಸ್ಯ ಅದಕ್ಕೆ ಇರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಬಿ. ಜ್ವಾಲನಯ್ಯ.—ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವನ್ನು ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಇಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿಯನ್ನು ಮಾಧ್ಯಮವಾಗಿ ಮಾಡಿದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಪಾತ್ರವೇನು ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಂ. ಕೊಟ್ರಬಸಯ್ಯ ಸೋಗಿ.—ಅಂಥ ಯಾವ ಒಂದು ವಿಚಾರ, ಯಾವ ಒಂದು ಡಿಟೈರ್ಸ್ ಗೊತ್ತಾಗಿಲ್ಲ. ಭಾರತಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಲಾದ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಶಿಕ್ಷಣ ಸೌಕರ್ಯ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎ. ಜನ್ನೇಗೌಡ.—ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಪದವೀಧರರು ಕೆಲವು ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯ ವಿದ್ಯಾ ಮಟ್ಟ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ, ಎಂಬುದರಿಂದ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಏನು, ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನಿರಾಕರಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಕೂಡ ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನು ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಂ. ಕೊಟ್ರಬಸಯ್ಯ ಸೋಗಿ.—ಅಂಥಾ ವಿಷಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿದು ಬಂದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಿಲ್ಲ.

Sri SIDDAIAH KASHIMATH.—The State Government has requested the Government of India to take over the Bangalore University. May I know the reasons given by the State Government for this taking over ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಂ. ಕೊಟ್ರಬಸಯ್ಯ ಸೋಗಿ.—ಈಗಾಗಲೇ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇದನ್ನು ಕೇಂದ್ರದ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹಣ ಉಳಿತಾಯ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರದ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಬೆಂಗಳೂರು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಸ್ಥಳ. ಆದಕಾರಣ ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೇಂದ್ರದ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಂದ್ರದ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದನ್ನು ಕೇಂದ್ರದ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹಣ ಉಳಿತಾಯವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅಖಿಲಭಾರತ ಮಟ್ಟದ ಒಂದು ಧಾತಿ ಈ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಕ್ಕೆ ಇರುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಇದನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳ ಬೇಕು ಎಂದು ನಾವು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್.—ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಪ್ರಾರಂಭವಾದಾಗಿನಿಂದಲೂ ಇದನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ನೀರೀಕ್ಷೆ ಇದೆ. ಮತ್ತು ಇದನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಂದೆ ಅವರಿಂದ ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೂಡ ಬಂದಿದೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಅದನ್ನು ಅವರು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎನ್ನುವ ಡೋಲಾಯಮಾನವಾದ ಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಇದರಿಂದ ಈ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಯದ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಅತಂಕ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಎಷ್ಟು ಪರಮಾವಧಿಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ನಿರ್ಣಯವಾಗ ಬಹುದು ಎಂದು ತಾವು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಂ. ಕೊಟ್ರಬಸಯ್ಯ ಸೋಗಿ.—ಇದು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟ ವಿಷಯ. ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮೀಷನಿನವರು, ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಗ್ರಾಂಟ್ ಕಮೀಷನ್ನಿನವರು ಮತ್ತು ಕೊಠಾರಿ ಕಮೀಷನ್ನಿನವರು ಈ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವನ್ನು ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ವಹಿಸಿಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಆಶಾದಾಯಕವಾದ ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೇ ಹೇಗೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಆತಂಕವೂ ಉಂಟಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಈ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ವಹಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಅಡ್ಮಿಷನ್ಸ್ ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧೀನಕ್ಕೆ ಒಳಪಡುತ್ತೆವೆಯೇ ಅಥವಾ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದ ಅಧೀನದಲ್ಲಿಯೇ ಇರುತ್ತವೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಂ. ಕೊಟ್ರಬಸಯ್ಯ ಸೋಗಿ.—ಆ ವಿವರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡ ನಂತರ ಮುಂದಿನ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರಿ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಆದಳಿತದ ಬಗ್ಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರತಿಭಟನೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಲಂಚಗುಳಿತನ, ಸ್ವಜನಪಕ್ಷಪಾತ ಮತ್ತು ಕೋಮುವಾರು ಭಾವನೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ತಮಗೆ ಮನವಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದು ಗೊತ್ತಿದೆಯೇ ? ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿರುವುದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆಯೇ ? ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ಕ್ರಮವನ್ನು ತಾವು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಂ. ಕೊಟ್ರಬಸಯ್ಯ ಸೋಗಿ.—ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗೂ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೇಳುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗೂ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಯಾವ ತರಹ ಒತ್ತಾಯ ಮತ್ತು ಚಳುವಳಿ ಇದುವರೆಗೂ ನಡೆದಿಲ್ಲ.

Sri B. B. SAYANAK.—May I know whether Dr. V.K.R.V. Rao, Union Education Minister, who belongs to Mysore, has suggested that the Bangalore University should be run by the Centre ?

Sri N. M. KOTRABASAIAH SOGI.—We do not have any official information in that behalf.

Sri A. R. BADARINARAYAN.—If the Bangalore University is taken over by the Centre, what will be the special advantages as also the disadvantages accruing therefrom ?

Sri N. M. KOTRABASAIAH SOGI.—Sir, I have already stated that details are yet to be worked out. It has to be first decided whether the Central Government is prepared to take it over or not.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾ ನಿಲಯವನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಬಗ್ಗೆ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗಾದರೆ ಈ ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವನ್ನು ಒಂದು ಮಹಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನಾದರೂ ಒಂದು ತಜ್ಞರ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿ ಆ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿದಿದ್ದಾರೆಯೇ, ಆ ವಿಚಾರ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಂ. ಕೊಟ್ರಬಸಯ್ಯ ಸೋಗಿ.—ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಗ್ರಾಂಟ್ ಕಮೀಷನ್ನಿನವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಮೇರೆ ಒಂದು ಉಪಸಮಿತಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಆ ಸಮಿತಿಯವರ ವರದಿಯನ್ನು ಕಾದು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲೇ ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇತ್ತು. ಈ ವಿಚಾರ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ 60 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥಾ ಸಂದರ್ಭ ಇರುವಾಗ ಈ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಹುದ್ದೆಗಳಿಗೆ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಅಡ್ಮಿಟ್ ಮಾಡುವಾಗ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರ ನೀತಿ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅದರಂತೆ ನೇಮಕಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ? ಮತ್ತು ಅವರ ತತ್ವಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ನೇಮಕಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದೇನಾದರೂ ಅವರು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಂ. ಕೊಟ್ರಬಸಯ್ಯ ಸೋಗಿ.—ಅದು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಡುತ್ತದೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದವರು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ನೇಮಕಗಳ ಬಗೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರಾಗಲೀ, ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದವರಾಗಲೀ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ನಿಯಮಗಳು ಇವೆ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಅವರು ನೇಮಕಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಚ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣ್.—ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವನ್ನು ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದವರು ಕೇಂದ್ರ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವಾಗಿ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆಂದು ಈಗ ಹೇಳಿದಿರಿ. ಆ ರೀತಿ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸುವಾಗ ಅಡ್ಮಿಷನ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ, ಮೀಡಿಯಂ ಆಫ್ ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ, ಅಪಾಯಿಂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಏನಾದರು ಷರತ್ತುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸಿದ್ದೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಂ. ಕೊಟ್ರಬಸಯ್ಯ ಸೋಗಿ.—ಅಂತಹ ಷರತ್ತುಗಳು ಏನಿಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಡೆಸುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು 63 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಉಳಿತಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಈ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಹೊಸ ಕ್ಯಾಂಪಸ್‌ಗಾಗಿ 15 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದವರು ವಹಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಈ ಹಣ ಉಳಿತಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ದಕ್ಷಿಣಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಈ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವನ್ನು ಕೇಂದ್ರದವರು ವಹಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಆ ಒಂದು ಹೆಮ್ಮೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನದ್ದಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಮೈಸೂರಿಗೆ ಒಂದು ಕೀರ್ತಿ ಬರುತ್ತದೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಬಿ. ಜ್ವಾಲನಯ್ಯ.—ಈ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವಾಗಿ ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿದರೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಅಂತಸ್ತು ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಉಪಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು. ಅಂದರೆ ಈಗ ಇರುವಂತಹ ಅಂತಸ್ತು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ, ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಮಟ್ಟ ಕೆಳಗೆ ಹೋಗಿದೆ ಎಂದು ಅರ್ಥವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಂ. ಕೊಟ್ರಬಸಯ್ಯ ಸೋಗಿ.—ನಾನು ಆ ರೀತಿ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ವಹಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಈ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಅಖಿಲಭಾರತದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ತಮ್ಮಯ್ಯ.—ಈ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಹೊಸ ಕ್ಯಾಂಪಸ್‌ಗೆ 15 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಖರ್ಚು ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಈ ಹಣವನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಹೊಸ ಕ್ಯಾಂಪಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಫೌಂಡೇಷನ್ ಹಾಕಿಸಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಂ. ಕೊಟ್ರಬಸಯ್ಯ ಸೋಗಿ.—ಆ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಫೌಂಡೇಷನ್ ಹಾಕಿಸಿಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ಹೊಸ ಕ್ಯಾಂಪಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ನಡೆದಿದೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವನ್ನು ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರ ವಹಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಈ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇದೆ.

Appointment of Assistant Public Prosecutors in Gulbarga Division

70. Sri SADASHIVAPPA PATIL (Deodurg).—

Will the Chief Minister be pleased to state :—

(*a*) the number of Sub-Inspectors of Police who are working as Assistant Police Prosecutors in Munsiff Court in Gulbarga Division ;

(*b*) the reasons for not appointing the Assistant Public Prosecutors?

Sri VEERENDRA PATIL (Chief Minister).—

(*a*) Four Police Sub Inspectors are working as Assistant Public Prosecutors in Munsiff Courts in Gulbarga Division.

(*b*) The Assistant Public Prosecutors are to be appointed by direct recruitment through the Public Service Commission as per the Mysore Assistant Public Prosecutors Service (Recruitment) Rules, 1967. While the 4 posts mentioned in reply to clause (*a*) have been notified to the Public Service Commission, action in the meanwhile, has also been initiated to fill up these posts temporarily pending recruitment through the Public Service Commission, from Members of the Bar possessing prescribed qualifications.

ಶ್ರೀ ನದಾಶಿವಪ್ಪ ಪಾಟೀಲ್.—ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಟರ್ಸ್ ಅವರುಗಳನ್ನು ಲೋಕಸೇವಾ ಆಯೋಗದ ಮೂಲಕ ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಈಗ ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಮತ್ತು ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಖಾಲಿ ಇರುವ ನಾಲ್ಕು ಜಾಗಗಳನ್ನು ಪಿ. ಎಸ್. ಸಿ. ಮೂಲಕ ನೇಮಕ ಮಾಡಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ?

†ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ರೆಕ್ರೂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಇವರುಗಳನ್ನು ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಡಿವಿಜನರ್ ಕಮಿಷನರ್ ಅವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆ. ಪಿ. ಎಸ್. ಸಿ. ಮೂಲಕ ನೇಮಕವಾಗುವುದು ತಡವಾದರೆ ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮಿಷನರ್ ಅವರು ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ನೇಮಕ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಪಿ. ಎಸ್. ಸಿ. ಅವರು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಆ ಜಾಗಗಳು ಪರ್‌ಮನೆಂಟ್ ಆಗುತ್ತವೆ.

†Indicates that the remarks or speeches have not been revised by the member concerned.

ಶ್ರೀ ಸದಾಶಿವಪ್ಪ ಪಾಟೀಲ್.—ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವಂತೆ ಪೋಲೀಸ್ ಸಬ್-ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್‌ಗಳು ಲಾ-ಗ್ರ್ಯಾಜುಯೇಟ್ ಆಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂತಹವರನ್ನು ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಟರ್‌ಗಳನ್ನಾಗಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರುಗಳಿಂದ ಕಂಪ್ಲೈಂಟ್‌ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ನ್ಯಾಯ ಸಿಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಇದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡೇ ಈಗ ಲಾ-ಗ್ರ್ಯಾಜುಯೇಟ್‌ಗಳನ್ನು ಈ ಜಾಗಕ್ಕೆ ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿ ರೂಲ್ಸನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಗಿದೆ. ಈಗ ಗುಲ್ಬರ್ಗ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಜನ ಸಬ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರುಗಳು ಸರ್ಕಾರೀ ಪರ ಸಹಾಯಕ ವಕೀಲರು ಗಳಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮಿಷನರ್ ಅವರು ಪಿ. ಎಸ್. ಸಿ. ಅವರಿಗೆ ಲಾ ಗ್ರ್ಯಾಜುಯೇಟ್‌ಗಳನ್ನು ಈ ಜಾಗಗಳಿಗೆ ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಆದಕಾರಣ ಇಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೇ ಆ ಜಾಗಗಳಿಗೆ ಲಾ ಗ್ರ್ಯಾಜುಯೇಟ್‌ಗಳು ಬರುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ.—ಇದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ನಾಲ್ಕು ಜನ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಟರುಗಳು ಯಾವ ಯಾವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ? ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಕಡೆ ಈಚೆಗೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಟರುಗಳಾಗಿ ರೂಲ್ಸು ಪ್ರಕಾರ ನೇಮಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಪರ್ಮನೆಂಟಾಗಿ ನೇಮಕ ವಾದವರು ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೀರಾ ಹೇಗೆ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ನಾನು ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದೆ: ರೂಲ್ಸು ಪ್ರಕಾರ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿನ್ಸು ಕಮಿಷನ್ನಿನವರು ರೆಕ್ರುಟುಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿನ್ಸು ಕಮಿಷನ್ನಿನವರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನೋಟಿಫಿಕೇಷನ್ ಕೂಡ ಆಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ನಾಲ್ಕು ಜನ ಪೋಲೀಸು ಸಬ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರುಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರು ಜನ ಗುಲ್ಬರ್ಗಾದಲ್ಲೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಸಬ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರವರು ಬೀದರ್ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಟರಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ನಾಲ್ಕು ಜನರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಯಾರನ್ನೂ ನೇಮಕ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಲಾ ಗ್ರ್ಯಾಜು ಯೇಟಗಳನ್ನೇ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಟರುಗಳನ್ನಾಗಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಅಂತಹವರನ್ನು ಕೆಲವು ಕಡೆ ನೇಮಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅವರುಗಳು ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

Sri V. N. PATIL.—May I know since how long these four Inspectors have been working as Assistant Public Prosecutors and whether they were given any training to act as Assistant Public Prosecutors to conduct the cases properly ?

Sri VEERENDRA PATIL.—I do not know since how long they are working. But these are the only four Inspectors who are working as Assistant Public Prosecutors. I have already said Sir, it is not at all the policy of the Government to continue to appoint Police Inspectors as Assistant Public Prosecutors. I also said that the Divisional Commissioner has already written to the Public Service Commission and I do hope Sir, that within a short time they will appoint law graduates to these posts.

Mr. SPEAKER.—Next question by hon. Member Sri C. K. Rajaiah Shetty. The hon. Member is absent. Next question by hon. Member Sri B. B. Sayanak.

Sri M. NAGAPPA.—Sir, I have been authorised to put Question No. 23 by hon. member Sri C. K. Rajaiah Shetty.

Mr. SPEAKER.—I shall call upon the hon. Member to put the question after the question of hon. Member Sri Sayanak.

Seizure of Lottery Tickets in Belgaum

105. Sri B. B. SAYANAK (Belgaum).—

Will the Minister for Finance, Planning and Youth Welfare be pleased to state :—

(*a*) whether some lottery tickets of Maharashtra, Kerala, Hariyana and Punjab have been seized by the Police in Belgaum City during the second week of June 1969 ;

(*b*) if so, the reasons for the same ;

(*c*) whether in this State there is any law prohibiting sale of Lottery tickets of other States ;

(*d*) number of arrests made in this connection ?

Sri RAMAKRISHNA HEGDE (Minister for Finance, Planning and Youth Welfare).—

(*a*) Yes.

(*b*) The sales were illegal.

(*c*) Yes. Section 4 (1) C of the Bombay Lotteries and Prize Competitions Control and Tax Act, 1948, prohibits such sales.

(*d*) 19 persons have been arrested in this connection.

Sri B. B. SAYANAK.—May I know whether the sale of lottery tickets of Maharashtra, Kerala and Punjab is harmful to the interests of Mysore State ?

Sri RAMAKRISHNA HEGDE.—It is not a question whether they are harmful or not. Sale of lottery tickets from outside is illegal without the express permission of the State Government.

Sri B. B. SAYANAK.—May I ask you, whether it is not a fact that the Act of 1948 of the Bombay Lotteries Price Competition Control Tax Act has been repealed by the Maharashtra Government last year ?

Sri RAMAKRISHNA HEGDE.—Whether it has been repealed in Maharashtra State or not is not relevant. But it is in force in Mysore State.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಬಿ. ಪಾಂಚಲನಯ್ಯ.— ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ರೆಗ್ಯುಲರ್ ಆಫೀಸುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಎರಾ ದೇಶದ ರಾಟರಿ ಟಿಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಮಾರುತ್ತಿರುವುದು ಸರಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲವೆ ?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.— ಅದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಚಿಟ್ ಫಂಡುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ಬೇರೆ ವಿಚಾರವಾಗುತ್ತದೆ.

Sri A. R. PANCHAGAVI.—Is the Government aware that even now the sale of lottery tickets is going on in the State and if so, has any permission been given to anybody by the Government ?

Sri RAMAKRISHNA HEGDE.— We have not given permission for sale of lottery tickets to anybody so far and wherever it has come to the notiee of the Government that sale of lottery tickets is going on, appropriate action is taken.

Sri J. P. SARWESH.—I would like to know whether section 4 of the Bombay Lotteries Price Competition Control Tax Act is in force in the whole of Mysore State or only in Bombay-Karnatak area ?

Sri RAMAKRISHNA HEGDE.— No, Sir, There are two Acts in force; one is, the Mysore Lotteries and Prize Competition Control Act and the other one is the Bombay Act to which the hon. Member referred to.

1-30 P.M.

Sri S. R. BOMMAI.— In view of the large scale sale of lottery tickets from outside, is the Government thinking of introducing lottery early in the State ?

Sri RAMAKRISHNA HEGDE.—Yes. That was the idea we were having. But we thought that it would be desirable to watch the results in other States. The State Government proposes to start the scheme from the month of October.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಇಷ್ಟರಲ್ಲೇ ನೀವು ಲಾಟರಿ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿರುವುದರಿಂದ ನೀವು ಇಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟರೆ ನಮಗೂ ಅವರು ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಅಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ಲಾಟರಿ ಟಿಕೇಟ್ ಮಾರುವುದಕ್ಕೆ ಪರಸ್ಪರ ಅವಕಾಶ ಇರಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದು ನಿಜ. ನಾವು ಲಾಟರಿ ಶುರುಮಾಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ಲಾಟರಿ ಟಿಕೆಟ್‌ನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಅಲ್ಲಿ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರ ಲಾಟರಿ ಟಿಕೆಟ್ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೂ ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಹುದು.

Sri S. SIVAPPA.—The Hon. Finance Minister was pleased to say that the Government is going to start the lottery scheme in the month of October. May I know whether it is not desirable to start the scheme on Gandhiji's Birthday ?

Sri RAMAKRISHNA HEGDE.—It has nothing to do with Gandhiji's Birth day.

Mr. SPEAKER.—Next question. Sri M. Nagappa is authorised to put question No. 102.

Allotment of Stainless Steel Quota to the State

102. Sri M. NAGAPPA (Raichur)[On behalf of SRI C. K. RAJAIAH SHETTY (Chicknayakanahalli)].—

Will the Minister for Industries, Information and Publicity be pleased to state :—

(*a*) the quantity of Stainless steel quota allotted to the State in 1966-67, 1967-68 and 1968-69 ;

(SRI M. NAGAPPA)

(*b*) the names of different industries and societies in whose favour allotments were made including Janatha Bazaar ;

(*c*) the selling rate charged per ton to the different allottees ?

Sri A. P. APPANNA (Deputy Minister for Industries).—

(*a*) Quantity of Stainless steel quota allotted to the Small Scale Industrial Units of the State during the following years are furnished below :—

		(*Value in rupees*)
1. 1966-67	...	6.37 lakhs
2. 1967-68	...	31.01 lakhs
3. 1968-69	....	Licences not yet received.

(*b*) The list of units to whom stainless steel allotted in 1966-67 and 1967-68 is being obtained from various sources. It will be placed on the Table of the House as soon as possible. No stainless steel is being allotted to Janatha Bazaar or Societies.

(*c*) Since the raw material is being imported directly by the Small Scale Industrial Units, the material is not sold by this Department.

Sri M. NAGAPPA.—Answer to (*b*) is incomplete. 1967-68 ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಟೈನ್‌ಲೆಸ್ ಸ್ಟೀಲ್ ಕೋಟಾವನ್ನು ಯಾರು ಯಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ ಎನ್ನುತಕ್ಕಂಥ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆಗೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳುವಿರಾ ?

Sri A. P. APPANNA.—That information is being collected from the licensing authorities because the State Government has to issue only the essentiality certificate. But all the essentiality certificate holders will not get quota

Sri S. SIVAPPA.—The list of units to whom the stainless steel allotted in 1966-67 and 1967-68 is still being obtained. This Government has not yet collected the information. I want to know whether there is any Government in the State.

Sri A. P. APPANNA.—Because there is Government, it has taken the responsibility of furnishing the list of units as soon as possible and place it on the Table of the House.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಬಿ. ಜ್ವಾಲನಯ್ಯ.—1966-67, 1967-68, 1968-69ರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟಂಥ ಎಸೆನ್‌ಷಿಯಾಲಿಟಿ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ಎಷ್ಟು, ಎಷ್ಟು ಜನಗಳಿಗೆ ಕೋಟಾ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಇದರೊಳಗೆ ಬೋಗಸ್ ಎಷ್ಟು ಎಂದು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇಲಾಖೆಯವರು ಕಂಡುಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆ?

Sri A. P. APPANNA —The figures that are given here are actual amounts for which the import licence has been issued. We are here to say that all the import licence has gone to *bona fide* users. We admit that some people have sold certain amount of this imported material and

made money out of it. But we are trying to see how best we can prevent these things. We are screening those who are indulging in black-marketing.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎ. ಚನ್ನೇಗೌಡ.—ಈ ಸದನದ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಕೋಟಾ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ? ಈ ಸದನದ ಸದಸ್ಯರು ಅವರ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ತಮ್ಮ ಸಂಬಂಧಿಕರಿಗೆ ಈ ಕೋಟಾವನ್ನು ಅಕ್ರಮವಾಗಿ ಕೊಡಿಸಿ ಅದನ್ನು ದುರುಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

Sri A. P. APPANNA.—Sir, as soon as the list is ready I will place it on the Table of the House. You can make out of it whether there are any members of this House. As far as I am concerned, I must say that none of the hon. members of this House have indulged in pressure tactics to get those quotas.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಗುರಡ್ಡಿ.—ಇನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಡಿಸಿದ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಕೊಟ್ಟಂಥ ಕೋಟಾ ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿದಂಥವರ ಮೇಲೆ ಕೇಸು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಅದು ಯಾವ ಹಂತದಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೇ ?

Sri A. P. APPANNA.—In some cases we found that quotas are not being used for *bona fide* purposes and the accounts have not been maintained. Certain cases have been referred to C.B.I. and they are under investigation.

Sri ABDUL KHUDDUS ANWAR.—The raw materials are imported by small scale industries. Will the Government see that all these small scale industries manufacture the house hold articles and distribute them through Janatha Bazaar instead of giving them to private people ?

Sri A. P. APPANNA.—Our information is that the material is not being sold to the Janatha Bazaar and we are not giving them any quota.

ಶ್ರೀ ಎ. ಅರ್. ಬದರೀನಾರಾಯಣ್.—ಯಾವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಕೋಟಾ ಕೊಡಲಾಗಿದೆಯೋ ಆ ಉದ್ದೇಶ ಸಫಲವಾಗಿದೆ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಪಿ. ಅಪ್ಪಣ್ಣ.—ದುರುಪಯೋಗ ಕೆಲವು ಪರ್ಸೆಂಟೇಜ್ ಆಗಿದೆಯೆಂಬುದು ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ತಾವು ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿದೆಯೆಂಬುದು ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. 1966-67 ಮತ್ತು 1967-68ಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಅಂಕಿಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿದೆ, ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿರುವುದರ ವ್ಯಾಲ್ಯೂ ಎಷ್ಟು, ಯಾರಲ್ಲಿ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿದೆ, ಅವರಮೇಲೇನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ ಎಂಬುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ?

Sri A. P. APPANNA.—Along with the list I am proposing to place on the Table, I will place on the Table a list of those people who have been black-listed on the basis of performance and those who have indulged in black marketing. But there are cleverer people also who have been successfully hoodwinking Government and they have not come into our list. Therefore, I cannot say out of 31 lakhs, what is the percentage that has gone into black market. We can only say how many units have been booked and what is the amount that has gone into black-market.

ಶ್ರೀ ಬಾಪೂಗೌಡ.—1966-67, 1967-68 ಮತ್ತು 1968-69 ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಹೈದರಾಬಾದು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಮಂದಿಗೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ ? ಎಷ್ಟು ಅರಾಟ್ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ?

Sri A. P. APPANNA.—Regionwise allotment is not before me.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಸ್. ಅರಕೇರಿ.—ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ 1966-67 ಮತ್ತು 1967-68ರಲ್ಲಿ ನುಮಾರು 37 ಲ ದಷ್ಟು ಕೋಟಾ ಕೊಡಲಾಗಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಸಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಔದ್ಯೋಗಿಕ ನಂಘಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಪ್ರೈವೇಟ್ ಫರ್ಮಗಳಿಗೆಷ್ಟು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ ?

Sri A. P. APPANNA.— No society has been allotted any quota.

Sri G. DUGGAPPA.— May I know from the Government the names of small units which received this stainless steel during 1966-67 and 1967-68 ?

Sri A. P. APPANNA.—I have already said that I will place it on the Table of the House. I have no objection to the Hon. Speaker even withholding this question so that after the list is placed on the Table further supplementaries may be asked.

Mr. SPEAKER.—Under the rules the Government is required to give replies within fifteen days; at the most, the time may be extended to 30 days. I am strictly requesting the Government to furnish answers within that time. In the list of the answers given, if there is any deficiency, I will permit another question to be put. I am not going to hold over the question. But if the Hon. Minister is confident of supplying the information before the present sitting closes; some purpose would be served by holding over the question Otherwise, if the matter has to go to the next session, hon. Members may put another question to cover any shortcomings in the answers. May I know from the Hon. Deputy Minister whether he is in a position to furnish the answers before the close of the current session ?

Sri A. P. APPANNA.—Sir, the difficulty in collecting this information is this : we have got a list of people to whom essentiality certificate has been issued. The Import Controller will not be issuing the import licence to all the persons to whom we issue essentiality certificate, because there will be further scrutiny and some people would have been rejected. From among those to whom the Import licences have been issued, all people would not have lifted the material. We have to collect information from sources outside the jurisdiction of this Government. It is going to take time. I am not in a position to say that I can place it on the Table of the House before the close of this Session. But I assure the House that I will place it on the Table of the House as soon as it is ready.

Mr. SPEAKER.—Under the circumstances, another question may be put and I assure the House I shall admit it. There is no point in holding over the question.

Legal Advisers appointed to assist Government in Krishna Water Dispute

109. Sri H. N. NANJE GOWDA (Arkalgud).—

Will the Chief Minister be pleased to state :—

(*a*) the name or names of Legal Advisers appointed to assist the Government of Mysore regarding Krishna Water Dispute before the Tribunal ;

(*b*) the remuneration agreed to be paid to them ;

(*c*) the special equipment and knowledge of the persons employed on river water disputes and riparian rights ?

Sri VEERENDRA PATIL (Chief Minister).—

(*a*) *Legal Adviser*
Sri K. G. Datar

Counsels

(1) Sri M. K. Nambyar ;
(2) Sri V. S. Malimath ;
(3) Sri S. S. Javali ;
(4) Sri N. A. Subramanyam.

(*b*) 1. Sri K. G. Datar—Rs. 3,500 p. m.

2. Sri M. K. Nambyar—Rs. 25,000 as reading fee and Rs. 2,500 for every day he is out of Headquarters (Madras) for taking instructions, scrutiny of the statement and arguments before the Krishna and Godavari Waters Disputes Tribunals.

3. Sri V. S. Malimath, Advocate General of Mysore—remuneration not yet fixed.

4. Sri S. S. Javali—Rs. 400 for every day of work connected with Krishna and Godavari Water Disputes.

5. Sri N. A. Subramanyam—Rs. 2,000 reading fee and Rs. 500 for every day he is out of Headquarters (Madras) for taking instructions, scrutiny of the statement.

(*c*) Inter-State River Valley Dispute before a Tribunal have no precedent in India. Therefore persons of long experience and repute in the legal profession have been appointed.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ದೀರ್ಘ ಕಾಲದ ಅನುಭವ ಉಳ್ಳವರನ್ನು ನಾವು ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಶ್ರೀ ಕೆ. ಜಿ. ದಾತಾರ್‌ರವರ ಅಡ್ರಸ್ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಎಸ್. ಎಸ್. ಜವಳಿಯವರ ಅಡ್ರೆಸ್ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ನನ್ನ "ಇನ್‌ಫರ್ಮೇಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ಜವಳಿ ಅನ್ನುವವರು ಹೊಸದಾಗಿ ಲೀಗರ್ ಪ್ರೊಫೆಷನ್‌ಗೆ ಪ್ರವೇಶಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, 3-4 ವರ್ಷ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ, ಇದು ನಿಜವೇ ?

† ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಅವರ ಅಡ್ರೆಸ್ ಕೇಳಿದ್ದರೆ ಕೊಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಕೆ. ಜಿ. ದಾತಾರ್ ಅನ್ನುವವರು ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯವರು. ಬಾಂಬೆ ಹೈಕೋರ್ಟಿನ ಜಡ್ಜ್‌ರು ಆಗಿದ್ದರು, ಹೈ ಕೋರ್ಟ್ ಜಡ್ಜ್ ಆಗಿ ರಿಟೈರ್ ಆದಮೇಲೆ ಅವರು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಲಾ ಕಮಿಷನ್ ಮೆಂಬರ್ ಆಗಿದ್ದರು, ಇಂಟರ್ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಲಾ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೆ ಬಹಳ ಅನುಭವ ಇದೆ, ಅದನ್ನು ನಾವು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಅವರನ್ನು ಲೀಗರ್ ಅಡ್ವೈಸರ್ ಆಗಿ ಅಪಾಯಿಂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಈ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್ ಯಾವಾಗಲೂ ಡೆಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವುದರಿಂದ ಡೆಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಒಬ್ಬ ರೆಪ್ರಸೆಂಟೇಟೀವ್ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಜವಳಿ ಅನ್ನುವವರು ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿನ ಅಡ್ವೊಕೇಟ್ ಇದ್ದಾರೆ, ಅಲ್ಲಯೇ ಪ್ರಾಕ್ಟೀಸ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದುನಲವೂ ಇಲ್ಲಿಂದ ನಮ್ಮ ರೆಪ್ರಸೆಂಟೇಟೀವನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಯೇ ನಮ್ಮ ರೆಪ್ರಸೆಂಟೇಟೀವ್ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರಗಳ ಕಾಪಿ ಮುಂತಾದುವುಗಳು ಬರಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಅಲ್ಲಿನ ಅಡ್ವೊಕೇಟರೇ ಇರಬೇಕಾದ್ದು ಅವಶ್ಯಕ ಅಂತ ಹೇಳಿ ಅವರನ್ನು ಅಪಾಯಿಂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಸ್. ಜವಳಿ ಅನ್ನುವವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ವರ್ಷದ ಅನುಭವ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಇದರಲ್ಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ ಯಾರ್ಯಾರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬುದನ್ನು. ಜವಳಿ ಅನ್ನುವವರು ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿನ ಅಡ್ವೊಕೇಟ್ ಆಗಿದ್ದಾರೆ, ಎಷ್ಟು ವರ್ಷದಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಕೃಷ್ಣಾ ನೀರಿನ ವಿವಾದದ ಬಗ್ಗೆ ಟ್ರೈಬ್ಯುನಲ್ಲಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಬ್ಬಿಬ್ಬ ಎಕ್ಸ್‌ಪರ್ಟ್ ಲಾಯರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು 1, 2, 3, 4, 5 ಜನ ಲಾಯರುಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬೇಕಾಬೇಕಾದವರನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಇದೇನು ಧರ್ಮಛತ್ರವೇ ? ಇಷ್ಟು ಜನರನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೇನು ಕಾರಣ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಎರಡನೇ ಸ್ಟೇಟಿನವರಾದ ಆಂಧ್ರ ಹಾಗೂ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಜನರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ ಆ ಅಂಕೆಸಂಖ್ಯೆಗೂ ಇದಕ್ಕೂ ಕಂಪೇರ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡಿದ್ದರೆ ಆಗ ಇದೇನು ಧರ್ಮರಾಯ ಛತ್ರವೇ ಅಥವಾ ಯಾವ ಛತ್ರ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಏಳುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.....

ಶ್ರೀ ಪಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಇದು ಧರ್ಮರಾಯನ ಛತ್ರವಲ್ಲ—ಇದು ತೋಟದಪ್ಪನವರ ಛತ್ರ.....

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ನಾವು ಎಲ್ಲ ಅಂಶಗಳನ್ನೂ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಇದನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯಾದರೋ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡದು. ನಾವು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಹಕ್ಕುಭಾದ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಏನೇನು ಮಾಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಲೇಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾವು ಇದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡದೇ 1—2 ಲಾಯರನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ಕೆಲಸವನ್ನೇನಾದರೂ ಹಾಳುಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಆಗಲೂ ಸಭೆಯವರು ನೀವೇ ಹಾಳು ಮಾಡಿದಿರಿ ಎಂದು ಒಂದು ಆಪಾದನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಇದು ಒಂದು ಕೋಟಿ ಜನರ ಹಿತರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಇಡೀ ಭರತಖಂಡದಲ್ಲೇ ಅಂತರರಾಜ್ಯಗಳ ನಡೀ ನೀರಿನ ವಿವಾದ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದು ಇದೇ ಮೊದಲನೆಯದು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಬಹಳ ಜಾಗರೂಕರಾಗಿ ವರ್ತಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಎಂಡನೇ ರಾಜ್ಯದವರಾದ ಆಂಧ್ರ ಮತ್ತು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರು ಅಲ್ಲಿ ಏನೇನು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ ಇಲ್ಲಿ ನಾವೂ ಸಹಾ ನಮ್ಮ ಭದ್ರತೆಗಾಗಿ ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕುಭಾದ್ಯತೆಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಏನೇನು ಮಾಡಬೇಕೋ ಅದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಮಾಡಲೇಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎರ್. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ.—ಸರ್ಕಾರದವರು ನಂಬಿಯಾರರಿಗೆ 25,000ರೂ, ಜವಳಿಯವರಿಗೆ 400ರೂ ಮತ್ತು ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ 2000ರೂ ಫೀಗೆಲ್ಲ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡತಕ್ಕ ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ಲೀಡರ್ ಹಾಗೂ ಅಡ್ವಕೇಟರುಗಳಿಗೆ ಅಗೌರವ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೇ ? ಅವರು ಬಹಳ ಪೂರ್ ಸ್ಪಿರಿಟ್ ಎಂತ ಭಾವನೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಹಾಗೆ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವೂ ಇಲ್ಲ, ಸಾಧ್ಯವೂ ಇಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಆ ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಷನ್ ಮುಂದೆ ನಮ್ಮ ಕೇಸಿನಲ್ಲಿ ವಾದ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಹೀಗೇ ನಾವು ಈ ತಜ್ಞರನ್ನೇ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೆವು.....

ಶ್ರೀ ಎರ್. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ.—ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ರಾಯರ್ ಇರಲಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಆ ರೀತಿ ಇಲ್ಲ ಇವರು ನಮ್ಮವರು, ಇವರು ಹೊರಗಿನವರು ಅನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಉದ್ಭವಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆಂಧ್ರದವರು ಅಲ್ಲಿ ಈಗ ಒಬ್ಬ ಎ. ಕೆ. ಸೇನ್ ಎಂಬುವವರನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ತಮ್ಮವರೇ ಆದ ಆಂಧ್ರದವರು ಯಾರೂ ಇರಲಿಲ್ಲ ಎಂದಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ್ದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಅವರ ಕೇಸನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ವಾದ ಮಾಡಿ ಗೆಲ್ಲತಕ್ಕವರು ಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಹೊರಗಿನವರನ್ನೇ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲೂ ಅಷ್ಟೇ. ಇಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ವಾದಮಾಡತಕ್ಕವರಿಲ್ಲ ಎಂದಲ್ಲ—ನಮಗೆ ನಮ್ಮ ಕೇಸನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ವಾದ ಮಾಡಲು ಒಬ್ಬ ನಿಪುಣರು ಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕುಭಾದ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನೇನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಮುಂಜಾಗರೂಕತೆಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಅವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಇವರು ನಮ್ಮವರು ಇವರು ಹೊರಗಿನವರು ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಉದ್ಭವಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Why is not the remuneration of the Advocate-General fixed whereas in the case of others, it is already fixed ?

Sri VEERENDRA PATIL.—Sir, we have not been able to fix the remuneration because I did not have a discussion with him. I propose to have discussion with him and I will see that his remuneration is fixed.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ದೊಡ್ಡಬೋರೇಗೌಡ —ಇದಕ್ಕೇನಾದರೂ ಸಮಯ ರಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಷನ್ ಹಾಕಿದ್ದೀರಾ ? ಇಷ್ಟೇ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಅದು ಡಿಸೈಡ್ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್‌ಗೆ ಆದೇಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೇ !

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ನನ್ನ ಮುಂದೆ ಆ ಮಾಹಿತಿ ಇಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ಅದನ್ನು ಇದನ್ನು ಇವತ್ತು ಹೇಳುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಟ್ರಿಬ್ಯೂನರ್ ಬಹಳ ದಿವಸಗಳವರೆಗೂ ಸಮಯ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲ. ಅವರು ಮೇಲುಂದಷ್ಟೇ ಕುಳಿತು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ್ಗೆ ಅದನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದಾರೆ.

Raising the height of Tunga Anicut at Gajanur

161. Sri K. H. SRINIVASA (Sagar).—

Will the Chief Minister be pleased to state :—

(a) whether there is a proposal to raise the height of the Tunga Anicut at Gajanur, Shimoga District, if so, how much ;

(SRI K. H. SRINIVASA)

(*b*) the purpose and the additional lands that would be brought in the atchkat ;

(*c*) the total estimated cost for the same ;

(*d*) the stage at which the proposal stands at present ?

Sri VEERENDRA PATIL (Chief Minister).—

(*a*) Yes, by about 13.75 feet.

(*b*) For providing irrigation facilities to an area of 3,20,000 acres lying in Shimoga, Dharwar and Raichur Districts.

(*c*) Rs. 37·42 crores.

(*d*) The project is being sent to Central Water and Power Commission, for technical clearance.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ.—(ಅ)ಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ತುಂಗಾ ಅಣೆಕಟ್ಟಿನ ಎತ್ತರವನ್ನು 13·75 ಅಡಿಗಳವರೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಈಗ ಇರುವ ಹಾಗೆ ತುಂಗಾ ಅಣೆಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ನೂರು ಕ್ಯುಸೆಕ್ಸ್ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ನೀರು ಇದೆ. ಅದರ ಉಪಯೋಗ ಆಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿರುವುದು ನಿಜವೇ ?

† ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕಿದರೆ ಹೇಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎ. ಆರ್. ಬದರೀನಾರಾಯಣ್.—ತುಂಗಾ ಅಣೆಕಟ್ಟನ್ನು ಏರಿಸಿದರೆ, ಎಷ್ಟು ಎಕರೆ ಪ್ರದೇಶ ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಎಷ್ಟು ಗ್ರಾಮಗಳು ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುತ್ತವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ರಿಹ್ಯಾಬಿಲಿಟೇಷನ್ ಪ್ರೊಗ್ರಾಂ ಸೇರಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ಆಗಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ತಯಾರಾಗಿದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ, ಸಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಪಿ. ಸಿ.ಗೆ ಇದನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅಪ್ಪರ್ ತುಂಗಾ ಅಣೆಕಟ್ಟಿಗೆ ಗೇಟ್ ಹಾಕಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಬಹುಶಃ ಸುಮಾರು 21,100 ಎಕರೆ ಸಬ್‌ಮರ್ಜ್ ಆಗುತ್ತದೆಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ.—(ಅ)ಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಶಿವಮೊಗ್ಗ, ಧಾರವಾಡ ಮತ್ತು ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿರುವ 3,20,000 ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನೊದಗಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಎಕರೆ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಈ ಸೌಲಭ್ಯ ಸಿಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಯಾವ್ಯಾವ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಜಿಲ್ಲಾವಾರು ಬ್ರೇಕಪ್ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ತುಂಗಾ ಅಣೆಕಟ್ಟನ್ನು ಏರಿಸಿದರೆ ಸುಮಾರು ಅನೇಕ ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ಅಡಿಕೆ ತೋಟಗಳು ಮತ್ತು ತರೀ ಜಮೀನು ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ, ಶೃಂಗೇರಿ ಮತ್ತು ಕೊಪ್ಪ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಂದ ಈ ಅಣೆಕಟ್ಟನ್ನು ಏರಿಸಬಾರದೆಂದು ಪ್ರಬಲವಾದ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಈಗ ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ತಯಾರಾಗಿದೆ. ಈ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಸಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಪಿ. ಸಿ.ಗೆ ಕಳುಹಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಸಬ್‌ಮರ್ಜ್ 21 ಸಾವಿರ ಚಿಲ್ಲರೆ ಎಕರೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಯಾವುದೇ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಸಬ್‌ಮರ್ಜ್ ಆಗಲೇಬೇಕು. ಸಬ್‌ಮರ್ಜ್ ಆಗುವ ಜನ ಇದು ಆಗಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ಅವರ ಮಾತೇ ನಾವು ಕೇಳುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಯಾವ ಹೊಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನೂ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

2-00 P.M.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಈ ಮೂರು ಲಕ್ಷ 20 ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗೆ ಎಷ್ಟು ನೀರು ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಲಾಗಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—70 ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಎಫ್. ಟಿ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—70 ಟಿ. ಎಂ. ಸಿ. ಎಫ್. ಟಿ. ನೀರನ್ನು ತಾವು ಯಾವ ಕೋಟಾದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಮಾಡೋಣವಾಗುತ್ತದೆ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರಪಾಟೀಲ್.—ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಇವತ್ತು ಹೇಳುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ. ಅದು ಬೇರೆ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎನ್. ವೀರಪ್ಪಗೌಡ.—ಆಗಲೇ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಅರಣ್ಯ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಮೈಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಕಾಡುಗಳೆಲ್ಲಾ ಹೋದರೆ ನಮಗೆ ನೀರಿಲ್ಲದೆ, ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟತಕ್ಕ ನಮಸ್ಯೆಯೇ ಉಂಟಾಗುವುದಿಲ್ಲವಲ್ಲ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಪ್ರೊಜೆಕ್ಟ್ ರಿಪೋರ್ಟು ನಾವು ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ರಿಪೋರ್ಟಿನ ಅಂಶ ಏನೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀನಿವಾಸರವರು ಕೇಳಿದರು, ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Next question.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—May I make a submission ? What have we to do in order to catch the eye of the Speaker ? The standards and norms applied today are quite different from what is contemplated under the rules.

Mr. SPEAKER.—I shall explain after the questions are over.

Cadre and Recruitment Rules for fixing Seniority in Revenue Department

189. Sri M. DODDANAGOUD (Siruguppa).—

Will the Minister for Revenue be pleased to state :—

(*a*) the rules governing the service conditions of the Class-III Officials of the Revenue Department after the formation of New Mysore State ;

(*b*) whether the Government have recently issued instructions to the Divisional Commissioner, Gulbarga to follow the Hyderabad Cadre and Recruitment Rules, 1955 for fixing the seniority of Class-III Officials of the Revenue Department from 1st November 1956 to 8th June 1959 ;

(*c*) if so, whether the same benefit is extended to the officials of Bellary District and the Rules issued by the former State of Madras are allowed to be followed till 8th June 1959 ;

(*d*) the position of the officials of the Bellary District in regard to the Rules followed for fixing of seniority ?

Sri H. V. KOUJALGI (Minister for Revenue).—

(*a*) 1. The Mysore State Civil Service (General Recruitment) Rules, 1957.
2. The Mysore Government Servants (Seniority) Rules, 1957.
3. The Mysore General Service (Revenue Subordinate Branch) Cadre and Recruitment Rules, 1959.
4. The Mysore Civil Service Rules, 1958.

(*b*) The action taken by the Divisional Commissioner, Gulbarga in drawing up the list of Sheristedars following the Hyderabad Cadre and Recruitment Rules of 1955 was confirmed to be in order.

(*c*) No ; as Bellary District was a part of Mysore even prior to 1st November 1956.

(*d*) Their position was determined by Madras Rules up to 1st October 1953, Mysore Rules up to 8th June 1959 and present Rules from 9th June 1959.

Sri H. N. NANJE GOWDA.—Have you extended the Question Hour ?

Mr. SPEAKER.—Yes, I have extended it by five minutes.

(*Interruptions*)

Sri M. DODDANAGOUD.—May I know whether there were any rules in the old Mysore area or whether these officials are governed only by Government Orders which have no force of law ?

Sri H. V. KOUJALGI.—They are governed under the old Mysore Rules.

Consultation with M.L.A. of the constituency Concerned

191. Sri L. SRIKANTAIAH (Nanjangud).—

Will the Chief Minister be pleased to state :—

(*a*) whether the M.L.A. of a Constituency is consulted by the various officers and agencies of the Government before works Programme, financial commitments and estimates therefor and other proposals are forwarded to the Government for budgetary inclusion in respect of the area or taluk comprised in the Constituency of the Member ;

(*b*) if so, the method adopted in securing the opinion and advice of the M.L.A. ?

Sri VEERENDRA PATIL (Chief Minister).—

(*a*) No.

(*b*) The Members of the Legislature generally express their views regarding the works programme in their Constituencies either on the floor of the House or through a representation to the Minister concerned or to the Government.

ಶ್ರೀ ಎರ್. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ.—ಸ್ವಾಮಿ, ನನ್ನ (ಅ) ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ಹಾಗಾದರೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳು ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ನಿರೂಪಿಸುವಾಗ ಮತ್ತು ನಲಹೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸುವಾಗ ಅವರು ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಇಚ್ಛೆಯಿಂದ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ ಅಥವಾ ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಹೇಳಿ ಕೇಳಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ?

† ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಪ್ರತಿಯೊಂದು ನಲ ಬಡ್ಜೆಟ್ ತಯಾರುಮಾಡುವ ಮುಂಚೆ ಎಲ್ಲಾ ಇಲಾಖೆಗಳವರೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಆಕ್ಟಿವಿಟೀಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಪೋಜಲ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತು ಅನೇಕ ನಲ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅನೇಕ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಅವರು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ, ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಇಡುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರೂ ಅವರವರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಆಯಾ ಖಾತೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಖಾತೆಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆಮೇಲೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಇರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ವಿಧಾನಸಭಾ ಸದಸ್ಯರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸೇರಿರುವ ಪ್ರದೇಶ ಅಥವಾ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿನ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿಧಾನಸಭಾ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಕನ್‌ಸರ್ಲ್ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಹಾಗಾದರೆ ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ವಿಧಾನಸಭಾ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಕನ್‌ಸರ್ಟ್ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ! ಈ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಆಯಾ ಕ್ಷೇತ್ರದ ವಿಧಾನಸಭಾ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಕನ್‌ಸರ್ಲ್ ಮಾಡಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಬೇಕು ಎಂದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಆದೇಶವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಆ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು. ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಆಯಾ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಜನತೆಯ ಕುಂದು ಕೊರತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಏನೇನು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಪದೇ ಪದೇ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಗಮನದಲ್ಲಟ್ಟುಕೊಂಡು ಪ್ರಪೋಜಲ್ಸ್ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ಸರ್ಕಾರದ ಹತ್ತಿರ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಇರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಆ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

Cardiographic Machine in Coondapur Government Hospital

193. Smt. WINNIFRED F. FERNANDES (Coondapur).—

Will the Minister for Health be pleased to state :—

(*a*) whether there is any proposal to have a cardiographic machine for Coondapur Government Hospital as many heart attack cases are coming to Coondapur Hospital from all the neighbouring villages ;

(*b*) if so, whether Government in view of large number of heart patients coming to Coondapur Hospital which is a Headquarters Hospital for two constituencies (Coondapur and Baindoor) intend to provide the machine urgently ?

Sri Y. RAMAKRISHNA (Minister for Health).—

(*a*) No.

(*b*) Does not arise in view of reply to clause (*a*).

Smt. WINNIFRED F. FERNANDES.—Has it come to the notice of the Government that a representation has been given to the Deputy Minister for Health when he came to Coondapur Hospital by the public ?

†Sri Y. RAMAKRISHNA.—After supplying cardiographic machines to all district hospitals, Taluk hospitals will be considered.

Mr. SPEAKER.—Question hour is over.

QUESTIONS FOR ANSWERS ON THE DAY

(but not taken up)

Grant of Revenue Lands in Kodavuru Village

33. Sri B. BHASKARA SHETTY (Kaup).—

Will the Minister for Revenue be pleased to state :—

(*a*) the extent of revenue lands of Kodavuru village, Udipi Taluk granted after 1966 on Darkhast and lease basis (detailed information regarding the names of persons to whom the said lands have been granted together with the extent oflands granted to each one of them and also the purpose for which the said lands have been allotted may please be given ;

(*b*) the purpose for which the said lands have been granted ;

(*c*) the amount of compensation received by way of darkhast fee of lease ;

(*d*) whether the said lands have been utilized for the purpose for which they were granted ?

Sri H. V. KOUJALGI (Minister for Revenue).—

(*a*) After 1966 one acre and seven cents of revenue land in Kodavuru village has been sanctioned to Carnet Canning Company, Malpe.

(*b*) It has been sanctioned for the extension of the said canning factory .

(*c*) Including the conversion fine compensation of Rs. 2,675 has been received.

(*d*) Yes. The said lands have been utilised for the earmarked purpose.

Electrification of Villages and Installation of Pumpsets in Jagalur Taluk

91. Sri J. R. HALASWAMY (Jagalur).—

Will the Chief Minister be pleased to state :—

(*a*) the number of villages in Jagalur Taluk that have been electrified up till now ;

(*b*) the number of electric pumpsets that have been installed in Jagalur Taluk up till now ?

Sri VEERENDRA PATIL (Chief Minister).—

(*a*) 62 till 31st March 1969.

(*b*) 501 till 31st March 1969.

Loss incurred by the Board of Mineral Development

178. Sri I. SOMASEKHARAPPA (Hosanagara).—

Will the Minister for Industries, Information and Publicity be pleased to state :—

(*a*) when the Board of Mineral Development was constituted ;

(*b*) when this Board was ordered to be closed ;

(*c*) the assets and liabilities of the Board at the time of its closure ;

(*d*) the total loss incurred by the Board right from its inception till its closure ?

Sri A. P. APPANNA (Deputy Minister for Industries).—

(*a*) The Board of Mineral Development was constituted in December 1957 and started working in 1958.

(*b*) In September 1967.

(*c*) *Vide* Statements 'A' and 'B' appended.

(*d*) Rs. 157 lakhs up to March 1968.

(SRI A. P. APPANNA)

STATEMENT 'A'

Statement showing the assets and liabilities of the Board for the years 1966-67 and 1967-68.

	LIABILITIES	*1966-67* Rs.	*1967-68* Rs.
I	Net Government Capital	228,92,739.83	183,31,458.67
II	**Reserves:**		
	Stock shortage adjustment reserve (to be closed to Government Capital)	11,00,000.00	18,05,759.21
	Depreciation Fund	40,78,606.26	24,08,619.11
	Provident Fund	1,18,979.81	77,472.22
III	**Deposits:**		
	(Security deposits, tender deposits, etc.)	1,29,427.03	1,10,992.99
IV	**Liabilities:**		
	Outstandings	6,53,695.08	6,28,909.58
	Sundry creditors	1,74,180.01	2,69,472.81
	Sales Tax	28,765.80	62,644.00
	Royalty	3,42,088.97	2,41,184.27
	Despatch money	42,023.07	56,530.28
	Unpaid retrenchment compensation.	...	16,459.94
	Others	20,344.48	34,602.64
V	**Undischarged liability:**		
	Audit charges	60,747.04	64,791.04
VI	**Suspense Account:**		
	Insurance on vehicles	6,387.54	6,387.54
	Road Tax	40,410.34	40,410.34
	Interest	22,652.06	22,652.06
	Total ...	297,11,047.32	241,78,346.70

STATEMENT 'B'

ASSETS	*1966-67*	*1967-68*
	Rs.	Rs.
I Fixed Assets :		
A. ASSES UNDER TRANSFER OF MYSORE MINERALS, LIMITED.		
1 Lands	8,137.13	8,137.13
2 Wells	33,858.69	34,183.69
3 Buildings	961,759.28	9,68,441.22
4 Washing plant and water storage tank	155,120.58	156,511.08
5 Machinery	24,63,506.17	29,61,085.39
6 Furniture and Office equipment	1,20,557.73	1,20,944.01
7 Development, mining	3,69,866.00	3,90,698.17
8 Tools and appliances	42,055.48	42,055.48
9 Laboratory equipment	19,013,03	19,013.03
10 Tents and Camp equipments	98,106.00	98,106.00
11 Survery and drawing instruments	34,983.19	34,983.19
12 Workshop equipment	53,730.78	53,730.78
B. ASSETS WITH THE BOARD		
1 Roads	21,87,138.95	21,93,315.50
2 Vehicles	28,18,289.99	9,95,648.84
II Investments :		
Depreciation Reserve Fund	42,40,647.27	44,47,731.27
Provident Fund	86,138.36	87,798.07
III Current Assets :		
A. Under transfer to MML		
(*a*) General Stores	5,45,649.86	5,30,303.40
(*b*) Finished goods	92,18,798.74	65,00,000.00
B. Assets with the Board Transport Stores.	15,58,549.03	7,63,205.92
IV Sundry Debtors :		
Government Depts., MMTC and others	29,97,510.23	19,16,517.75
Hire Purchase of vehicles	5,78,635.70	5,34,402.36
Share profit due from MMTC	1,61,352.73	1,61,352.73
Stores to contractors	67,514.62	67,514.62
Sale of vehicles and Transport to MML.	...	1,90,306.96

(SRI A. P. APPANNA)

ASSETS	*1966-67*	*1967-68*
V Advances	Rs.	Rs.
M.M.T.C. of India Ltd.	7,333.00	7,33 .00
Advance to contractors, Mine Managers etc.	5,02,736.77	4,41,863.61
Prepaid port plot rent	11,988.75	——
Lease hold property	50,000.00	57,041.81
Advances to Railway	10,659.20	10,659.20
Advances to Electricity Board	20,477.50	20,477.50
Deposits for lands and buildings	1,75,050.95	1,27,552.82
Interest on provident fund investment receivable	3,275.00	3,275.00
Road Tax receivable	91,154.64	2,15,388.66
Despatch money due	...	13,371.14
Cash on hand	71,101.97	397.37
Total ...	2,97,11,047.32	2,41,78,346.70

Application of Rule 40 of the Rules of Procedure

† ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ (ಅರಕಲಗೂಡು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಇವೊತ್ತಿನ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಕ್ರಮಸಂಖ್ಯೆ 102ರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನೊಂದು ಕ್ರಿಯಾಲೋಪವನ್ನು ಎತ್ತುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಕ್ರಿಯಾಲೋಪ ಇಷ್ಟೆ. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯ (ಬ)ಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ 1966-67 ಮತ್ತು 1967-68ನೇ ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ತುಕ್ಕುಹಿಡಿಯುದ ಉಕ್ಕನ್ನು ಗೊತ್ತುಮಾಡಿ ಕೊಡಲಾದ ಯೂನಿಟ್ಟುಗಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಮುಂದೆ ಒದಗಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅದೇ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಪುನಃ ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ಅದನ್ನು ಆಡಿಟ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ತಾವು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿದ್ದೀರಿ. ರೂಲ್ಸ್ ಆಫ್ ಪ್ರೊಸೀಜರ್ 40ರ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ 15 ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡಲೇಬೇಕು. ತಾವು ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರಾದಮೇರೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೊಸ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಈ ಸಭೆಯು ಮುಕ್ತಾಯವಾಗುವ ವೇಳೆಗೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಉಳಿದು ಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಅವುಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆಯಾ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಮನೆಗೆ ಕಳಿಸಿದಂತಹ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಮುಕ್ತಾಯವಾಯಿತು ಎಂದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಪುನಃ ಅದೇ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ನಾವು ಕಳಿಸಿದರೆ ಆಡಿಟ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ತಾವು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ತಾವು ಈಗ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರುವ ಕ್ರಮವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಾವು ಮೊದಲು ಕೊಟ್ಟ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನೇ ಪುನಃ ತಮಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದರೆ, ಆ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಬರದೆ ಪುನಃ ಮನೆಗೆ ವಾಪಸ್ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಎರಡು ಸಲ ಆಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಕಡಾಖಂಡಿತವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಯಿತು. ಈ ಸ್ಟೇನ್‌ಲೆಸ್ ಸ್ಟೀಲ್ ಹಂಚುವುದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಜನಪಕ್ಷಪಾತ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದು ಹಾದಿಬೀದಿಯ ಮಾತಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಯಾರು ಯಾರಿಗೆ ಹಂಚುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ನಮಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ.

(*Sri K. H. Patil rose*)

MR. SPEAKER.—Let not the hon. Member Sri Nanje Gowda yield ; let him finish his point of order first.

Sri S. BANGARAPPA (Sorab).—So far as yielding is concerned, it is the right of a member to yield or not to yield.

Mr. SPEAKER.—When a Member addresses the House, he may yield with the permission of the Chair. But when a point of order is raised, there is no provision or scope for yielding at all.

Sri K. H. PATIL (Hubli).—When I am making a legitimate request to the hon. Member Sri Nanje Gowda through the Chair to yield for a minute, the Chair is coming in the way. This is really too much and cannot be tolerated.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಒಂದು ಪದ್ಧತಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿತ್ತು. ಕ್ರಿಯಾರೋಪದ ಬಗ್ಗೆ ನಾವೆಗಳು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಎಷ್ಟೋ ಸಲ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು ಮಧ್ಯಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆಗ ಅವರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ತಾವು ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಟ್ಟಂತೆ ನಮಗೂ ಸಹ ಕೊಡಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು ಜಾಗ್ರತೆ ಹೇಳಿ ಮುಗಿಸಿ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ರೂಲ್ 40ರ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದೆ :

"The Government shall send a reply to a question for oral answer within fifteen days from the date of its receipt by the Government."

ಇದನ್ನು ತಾವು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ್‌ಸೇಟ್ (ನರಸಿಂಹರಾಜ).—ತಾವು ಅಂದರೆ ಯಾರು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ತಾವು ಅಂದರೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಎಲ್ಲರೂ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ಸ್ಟೇನ್‌ಲೆಸ್ ಸ್ಟೀಲ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅನೇಕ ಬಾರಿ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದಿನ ವರದಿಯನ್ನು ಸಹ ಈ ರೀತಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ತಂದು ತಮಗೆ ತೋರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ತಯಾರು ಇದ್ದೇನೆ. ಇಷ್ಟೊಂದು ಸಲ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವ ಸೌಜನ್ಯವನ್ನು ಇದುವರೆಗೆ ತೋರಿಸಿಲ್ಲ. ಉಡಾಫೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಎರಡು ಉದ್ದೇಶ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ಉದ್ದೇಶ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೇ ಇರತಕ್ಕ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುವುದು, ಎರಡನೇ ಉದ್ದೇಶ, ಸರಕಾರದವರು ಒಂದು ರೀತಿಯಾದ ಉಡಾಫೆ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನಾವು ಇಲ್ಲೆ ಪದೇ ಪದೇ ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಬರುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇಂತಹ ಪ್ರಸಂಗಗಳು ಹಿಂದೆ ಕೂಡ ಬಂದಿದ್ದವು. ಸ್ಟೇನ್‌ಲೆಸ್ ಸ್ಟೀಲ್ ಕೋಟಾಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಇದರಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರುವ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಮಗೆ ಅನೇಕ ಶಂಕೆಗಳು ಬರುತ್ತಿವೆ ಮತ್ತು ಇದರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ದುರ್ವ್ಯವಹಾರಗಳು ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರದವರಿಂದ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇಲ್ಲಿ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ತಾವು ಇಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಅರಿಕೆಯನ್ನು ಮನ್ನಿಸಿ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಸರಕಾರ ಈ ಅಧಿವೇಶನವಾದ ಮೇಲೆ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಮನೆ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುವವರೆತಾದರೆ ಆಗ ನಾವೇನೂ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಉತ್ತರಗಳಿಗೆ ನಾವು ಉಪಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೂ ಅವಕಾಶ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಇದರ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಈ ಅಧಿವೇಶನ ಮುಗಿಯುವುದರೊಳಗಾಗಿಯೇ ತರಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಸರಕಾರ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ರೂಲ್ಸ್‌ನಲ್ಲೂ ಇದೆ. ಇದರಲ್ಲೇ 'ಷರ್ ಸೆಂಡ್ ಎ ರಿಪ್ಲೈ' ಎಂದು ಇರುವುದರಿಂದ ಸರಕಾರ ಉತ್ತರವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಲೇ ಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ತಂದಿರುವ ಪಾಯಿಂಟ್, ಸ್ವಾಮಿ.

Sri AZEEZ SAIT.—The elaborate argument of Sri Nanje Gowda is only to get justice from the Chair while giving the ruling. We know what the ruling of the Chair will be. We want the Chair to uphold the dignity of the House by giving a proper ruling.

Mr. SPEAKER.—I have heard hon. Members Sri Nanje Gowda and Sri Azeez Sait. As Speaker, I am the representative of the entire House. I do not belong either to the Government or to the Opposition. I have been acting and shall continue to act as impartially as God ordains me (*Interruptions*). Such interjections are inconsistent with the dignity and decorum of the House.

Sri. H. N. NANJE GOWDA.—May I know whether it would be in order for the Chair to invoke the name of God ?

Mr. SPEAKER.—I do not think everybody will be satisfied by my ruling. I shall give the ruling to the best of my capacity.

The point raised by the hon. Member Sri Nanje Gowda is that the provisions of Rule 40 are not followed and that the Chair should give certain directions. Rule 40 says that the Government shall send a reply to a question for oral answer within fifteen days from the date of its receipt by the Government. It is imperative and Government is bound to give reply. If, however, the Government feels that the period of 15 days is not sufficient for them, it is open to them to make a request and the time may be extended by another 15 days. So, at the most within 30 days the Government is bound to give a reply. Now, it is the experience here as well as in Lok Sabha that within the specified time the Government should give replies to the extent information is available and they cannot withhold any information which is within their knowledge till the date of answering the question on the floor of the House. But in spite of the best efforts, if the information is not available, then it cannot be said that the provisions of Rule 40 are violated. If the information is not complete and to the extent it is incomplete, it is open to the hon. Members to put another question and that question would be admitted by the Chair without any hesitation. That is the constitutional position. This, I have already stated and I am stating it again for the information of Hon. Members who required further elucidation. Supposing in spite of the best and *bona fide* efforts, a particular answer is not available, then, no amount of pressure would help in getting the answer. The Government have got to give the correct answer; it should not be a sort of conjecture and it should not be incomplete. Therefore, it requires an intensive effort; and in spite of best efforts if the Government is not able to get the answer, they cannot be blamed. In such cases the members have got a right to put another question and that would be admitted. it is possible that the Government might get the information before the close of the Session. Therefore, there is no Point of Order and I am sorry I cannot accept it.

(*Sriyuths H. M. Channabasappa and K. H. Patil rose.*)

Mr. SPEAKER.—What does Sri Patil want to say ?

Sri H. M. CHANNABASAPPA (Periyapatna).—Sir, is there any order in calling upon members to speak? If a person gets up early naturally we expect that you first give him the opportunity to speak.

Mr. SPEAKER.—If many members stand up simultaneously, it becomes difficult. The choice has to be made by the Speaker as to whom to call and whom not to call. I will try my best to call those, members who are likely to further the purpose for which the deliberations are being held.

Sri K. H. PATIL.—The Chair has kindly given a Ruling that the Government has to give replies within 15 days and if extension of time is given, within 30 days, I would like to know whether the Speaker, being the custodian of this House, is not behind the camera to use his discretion. The Government and the Opposition should be considered on par and rules are mandatory both for the Government as well as the Opposition. As per rules, when the Government is not in a position to give the information, they will have to seek the permission of the Chair and the Chair has to be satisfied whether the reasons given are correct. If the Chair is satisfied about the reasons, then extension of time should be granted. I want to know whether this procedure has been followed. The questions sent by me and my learned friend Sri H. Siddaveerappa are rolling for months together and we have to renew the questions Session after Session. I want to know the steps taken by the Speaker in this behalf. These are days of reaching the moon. But, we are unable to get replies in time. We know, most of the officers are without work. The Speaker will have to be very strict.

Mr. SPEAKER.—The Point of Order should be brief.

Sri K. H. PATIL.—Sir, my Point of Order is that the Speaker has no right to allow the Government time beyond 30 days according to Ruel 40, and that 30 days time can be availed of only when, after 15 days, they convince the Chair with their statement of facts for extension of time.

Sri H. N. NANJE GOWDA.—The Speeker, under the Rules, is having power to suspend any rule, but has no authority or power to misinterpret the rules. I would like to invite your attention to the second proviso of Rule 40, which says :—

> "Provided further that where a reply to a question is delayed beyond the aforesaid fifteen days the Government shall communicate to the Speaker the reasons for the delay and request that the question may be taken up for answer on a subsequent date not later than thirty days from the date of its receipt by the Government."

Now, the power open for the Speaker, was either to hold over the question or ask the Government to furnish the information today. The Speaker must direct the Government to furnish the information before the close of this Session. That was my Point of Order, but, I am sorry you have not touched it.

Mr. SPEAKER.—Sri K. H. Patil raised the point that the Presiding Officer should not extend the time unless there is a specific request. I can tell the Hon. Members that the provisions as well as the proviso to Rule 40 are followed by me very strictly.

2-30 P.M.

ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ್‌ಸೇಟ್.—ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೇಳುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು, ಈಗ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಕೊಲೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ.

Mr. SPEAKER.—Is there no discipline in this House? When a ruling is being given by the Chair, the Hon. Member cannot rise and speak.

I was telling the Hon. Members that provisions of rule 40 of the rules of procedure are very strictly followed and the Government have been directed to furnish replies within a fortnight. But when the Government pleads its inabllity to furnish the reply in time, the time is then extended only up to 30 days and not beyond that. Further, I may bring to the notice of this House that in my anxiety to see that replies are received within the due date, I have asked the Government to furnish atleast the in formation that is available with them on the due date, since if the replies are received after the conclusion of the session, it would serve no purpose. In Lok Sabha, sometimes, the very reply given on the floor of the House is that the Government has not been able to collect the information. I have also informed the Government that they could furnish additional information, if any, they collect by the time the question is taken up on the floor of this House. Further, the Hon. Members should know that if the information furnished is incomplete they could put another question and seek further information. In such cases I will allow Hon. Members to put another question.

As regards the point raised by Hon. Member Sri Nanje Gowada that the Speaker cannot misinterpret the rules, I say that the Chair always correctly interprets the rules. It is not fair to say that the Chair misinterprets the rules.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ (ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಮತ್ತು ತಮಗೂ ಮಧ್ಯೆ ಮಾತಿನ ಚಕಮಕಿ ಯಾವುದೇ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಆಗುವುದು ಅಷ್ಟು ಹಿತಕಾರಿಯಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್‌ರವರು ನನ್ನ ಮತ್ತು ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡದೇ ಬಚ್ಚಿಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅಂತ ಹೇಳಿ ಒಂದು ತೀವ್ರವಾದ ಆಪಾದನೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದಮೇಲೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ತರಹ ಇದ್ದರೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಾವು ಹೇಳಬೇಕು.

Mr. SPEAKER.—I agree. But is there anybody to advise the hon. Members to behave properly with the Chair?

Strike by the N.G.Os. of the Mysore State

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಕಾರಣಾಂತರದಿಂದ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತಾ ಇದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ವಿಷಾದ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಅನುಮತಿ ಪಡೆದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನ ಸೆಳೆಯ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಎರಡು ನೂಚ ನೆಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೆ. ಒಂದು ಸ್ಟೈಕ್ ಬಗ್ಗೆ, ಇನ್ನೊಂದು ಚಳ್ಳಕೆರೆ, ಬಾಗೇಪಲ್ಲಿ, ಕೋಲಾರ ಈ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ಷಾಮಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರಿಂದ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ತಮಗೆ ಧನ್ಯವಾದ ಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ದಿವಸ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ; ತುಕೋಳ್ ಆಯೋಗದ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು.

Mr. SPEAKER.—I have admitted the hon. Member's call attention notice with regard to the hunger strike of Government employees. I am passing it on to the Government. It will come up in a day or two.

† ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ (ಶ್ರವಣಬೆಳಗೊಳ).—ತಾವು ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರ ಸ್ಟೈಕ್, ರಾಕ್‌ಔಟ್ ಯಾವುದೂ ಕೂಡ ಅಲ್ಲಿ ಈಗ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇರುವುದು. ಅವರು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವುದು ಉಪವಾಸ. ಈ ದೇಶದ ಸುಮಾರು ಎರಡು ಲಕ್ಷ ನೌಕರರ ಪರವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆಯು ವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರು ಉಪವಾಸ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಶಾಸನ ಸಭೆ, ಅದರಲ್ಲೂ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇರತಕ್ಕ ನಾವು ಇವತ್ತು ಈ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಜನರಿಂದ ಎಷ್ಟು ದೂರ ಇದೆ, ಎಷ್ಟು ಹತ್ತಿರ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳ ಬೇಕಾ ಗಿದೆ. ಇಂತಹ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಅವಸರದ ನಿರ್ಣಯದ ಮುಖಾಂತರ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಡೆಮಾಕ್ರೆಸಿ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ನಂಬಿಕೆ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಮಾರ್ಗವಾಗುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸೆಳೆಯುತಕ್ಕ ಈ ವಿಚಾರ ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಇವತ್ತು ಈ ಕೂಡಲೇ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿ ದೇಶದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ನಿಲುವೇನೆಂಬುದನ್ನು ಈ ದೇಶದ ಜನತೆಗೆ ಮತ್ತು ನೌಕರವರ್ಗದವರಿಗೆ ಈ ಕೂಡಲೇ ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಮುಖೇನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಸದಾಶಿವಪ್ಪ ಪಾಟೀಲ್ (ದೇವದುರ್ಗ).—ನಾನು ಒಂದು ನಿಲುವಳಿ ನೂಚನೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೆ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್ (ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ).—ಸ್ವಾಮಿ, ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ನನ್ನದೊಂದು ವಿನಂತಿ ಇದೆ.

Mr. SPEAKER.—The hon. Member may please resume his seat.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ನಾವು ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದು ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾವ ವಿಷಯ. ಆದುದರಿಂದ ತಾವು ಅದನ್ನು ಕೇಳಲೇಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ದಯವಿಟ್ಟು ತಾವು ಕೂಡ್ರಿ.

Naming and Suspension of Sri Vatal Nagaraj

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಅಲ್ಲ ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಏನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆಂಬುದನ್ನು ತಾವು ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲವೋ?

Mr. SPEAKER.—The hon. Member is defying the orders of the Chair. Under Rule 309 of the Rules of Precedure, the hon. Member should leave the House immediately and not enter till the end of to-day's proceedings.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಹಾಗಾದರೆ ನಾನು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಒಂದು ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

Mr. SPEAKER.—Hon. Member has got to leave the House.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ತಾವೇನು ಮಾಡಿದರೂ ನಾನು ಖಂಡಿತ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ತಾವು ಏನು ಮಾಡುತ್ತೀರೋ ಮಾಡಿ.

Mr. SPEAKER.—Hon. Member says that he is not going to leave the House. In order to give time to the hon. Member, I adjourn the House for 10 minutes.

The House adjourned at Forty-five Minutes past Two of the Clock and re-assembled at Three of the Clock.

[MR. SPEAKER in the Chair]

Mr. SPEAKER.—Does the hon. Member Sri Vatal Nagaraj, think that his conduct is all right ?

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ನಾನು ಏನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ಎರಡು ನಿಮಿಷ ಕೇಳಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಚೇರ್ ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ಪಾಲನೆ ಮಾಡುವುದು ತಮ್ಮ ಮೊದಲನೆಯ ಕೆಲಸ. ಅದಕ್ಕೆ ನಿಮಗೆ ತಕ್ಕ ಡಿಗ್ನಿಟಿಯೂ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ತಾವು ಮೊದಲು ಆರ್ಡರ್ ಒಬೇ ಮಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ತಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ಕೇಳಬೇಕು * * *

Mr. SPEAKER.—Is there nobody to advise the hon. Member ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ತಾವು ಅಡ್‌ವೈಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ತಾನೆ ?

Mr. SPEAKER.—This is not the way.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—The dignity of the House has got to be restored. We are not here to be dictated. You must also hear us.

Mr. SPEAKER.—I permit the hon. Member to speak.

Sri K. PUTTASWAMY (Minister for Law, Labour and Parliamentary Affairs).—I have risen to a point of order. The continuance of Sri Vatal Nagaraj in the House today is in violation of the Speaker's direction and Rule. He is suspended for the remaining part of the entire day.

Mr. SPEAKER.—Since some of the hon. Members on this side as well as that side want to place their services at the disposal of the House to see that the order of the Chair is carried out, I should like to give some time to them. For that purpose, I am just permitting Sri Channabasappa to make his observations in a couple of minutes.

*** Matter not recorded as ordered by the Chair.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಸ್ಪೀಕರ್, ತಾವು ಒಂದು ಮಾತು ಕೇಳಿದ್ದೀರಿ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅಡ್‌ವೈಸ್ ಮಾಡುವವರು ಯಾರು ಇಲ್ಲವೇ, ಎಂದು. ನಿಮ್ಮ ಹುಕುಂ ಜಲಾಯಿಸಿದಮೇಲೆ, ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಕಾಲ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಉಪಯೋಗವಾದ ಮೇಲೆ ನಮಗೆಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆಯ ಗೌರವ ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಗೌರವ ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರು ಕಾಪಾಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಸಹಾಯ ಕೋರಬೇಕಾದುದು ಈಗ ಅಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಸಹಾಯ ಯಾವತ್ತೂ ನಿಮಗೆ ಇದೆ. ಈ ಸಭೆಯ ನಡವಳಿಕೆಗಳು ಏನೂ ಆತಂಕವಿಲ್ಲದೆ ನಡೆಯಬೇಕಾದರೆ, ನಮ್ಮ ಸಹಕಾರ ಬೇಕೇಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಆಗಬೇಕಾದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಅವಕಾಶ ಇರಬೇಕು. ಯಾರಾದರೂ ಸಹಾಯ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದರೆ, ಅವರು ಅದಕ್ಕೆ ಅರ್ಹರು ಆಗಿರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದುವರೆಗೆ ಒಂದೆರಡು ವರ್ಷ ಗಳಿಂದಲೂ ನಾವು ಕಾದು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ತಾವು ಕೊಡತಕ್ಕ ರೂಲಿಂಗಿಗೆ ನಾವು ಬದ್ಧರು ಮೊನ್ನೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಒಬ್ಬರು ತಪ್ಪು ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಏನು ಮಾರ್ಗ ಎಂದು ಕೇಳಿದರು.

Mr. SPEAKER.—Hon. Member is bringing matters which are extraneous to the point. It is for him to consider whether he can co-operate and place his services at the disposal of the House for upholding the dignity of the House. Hon. Member wanted some time to speak and I permitted him.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—I did not ask for it.

Mr. SPEAKER.—Is the hon. Member going to use his good offices to see that the orders of the Chair are carried out?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ನೀವು ಕೇಳಿದ್ದು, ಅಡ್‌ವೈಸ್ ಮಾಡುವವರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲವೇ, ಎಂದು. ಹಾಗಿದ್ದರೆ, ನಾವೂ, ನೀವೂ ಅಲಾಯಿದೆ ಕೂತುಕೊಂಡರೆ ದೋಷದೋಷಗಳು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಇವೆ ಎಂಬುವನ್ನು ಹೃದಯಬಿಚ್ಚಿ ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಅದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ.

Mr. SPEAKER.—I have heard very carefully what the hon. Member Sri Channabasappa stated. He said that some time should have been given and there was no point in adjourning the House. I adjourn the House to give opportunity to the Members concerned and the other Members of the House to see that the direction of the Speaker was obeyed. It is only with that purpose that ten minute's time given by adjourning the House. The hon. Member says that the Chair should deserve the respect given by the Members. I may tell the Member that I shall continue in this office only as long as I feel I deserve the confidence placed in me by the Members. Only till then, I will hold this office. If in the opinion of the House it is deemed that I don't deserve this office, I won't stay in it for a day longer. I hold out this assurance to Sri Channabasappa.

Now I request Sri Vatal Nagaraj to leave the House.

Sri H. N. NANJE GOWDA.—I have got a representation.

Mr. SPEAKER.—I shall hear everything only after Sri Nagaraj withdraws from the House.

Sri S. SIVAPPA.—I request Sri Vatal Nagaraj to obey the advice of the Chair. In the interest of parliamentary democracy, let him withdraw from the House for a few minutes. I think that will enhance the prestige and dignity of the House.

Mr. SPEAKER.—For the rest of the day he cannot come.

(*Sri Vatal Nagaraj withdrew*)

Sri V. N. PATIL,—This hate mania should go.

Mr. SPEAKER.—Hon. Member should withdraw those words. It is the most objectionable expression that can be used against the Chair.

Sri S. SIVAPPA.—He said : "hasty mania."

Mr. SPEAKER.—Then I misunderstood. As regards the point raised by the hon. Member Sri Sivappa and Sri S. Gopala Gowda, I would like to say something.

Sri B. B. SAYANAK.—I have given notice.

Mr. SPEAKER.—I have got everything with me. As regards the point raised by Sri Sivappa that several Motions have been received by me for adjourning the business of the House...

[*At this stage Sri Vatal Nagaraj entered the House*]

Mr. SPEAKER.—Hon. Member Sri Vatal Nagaraj cannot return. Rule 308 states :

> "The Speaker may direct any member whose, conduct is, in his opinion, grossly disorderly to withdraw immediately from the Assembly, and any Member so ordered to withdraw shall do so forthwith and shall absent himself during the remainder of the day's sitting."

Sri H. N. NANJE GOWDA.—I am on a point of order, Sir.

Sri S. SIVAPPA.—Obeying the Chair the hon. Member Sri Vatal Nagaraj withdrew from the House and I myself suggested and he can come back after some time after obeying the Chair's directions. So, I request you not to press the issue further.

Mr. SPEAKER.—No, no. The order is: he cannot return during the rest of the day. I have given him that direction. The only thing that I can do is to take the sense of the House. I have no hatred or ill-will against anybody. An unconditional apology to the Chair will satisfy the House. If he does it I shall not press for carrying out the order. Nothing short of it will satisfy the members.

I want to ask the hon. Member whether he is going to tender an unconditional apology.

Sri H. N. NANJE GOWDA.—I have the right to represent and I crave your attention.

Sri K. PUTTASWAMY.—I am on a point of order.

MR. SPEAKER.—I am requesting the hon. Member Sri Vatal Nagaraj not to drive me to take further step.

(*Interruptions*)

MR. SPEAKER.—Since the hon. Member is still defying the Chair and persists in staying in the House, I name him for suspension from the services of the House.

SRI VEERENDRA PATIL.—Sir, under rule 309 of the Rules of Procedure, I move :

"That the hon. Member Sri Vatal Nagaraj be suspended from the services of the House during the remainder of the present session of the House."

MR. SPEAKER.—The question is :

"That the hon. Member Sri Vatal Nagaraj be suspended from the services of the House during the remainder of the present session of the House."

The motion was adopted.

MR. SPEAKER.—The hon. Member Sri Vatal Nagaraj is suspended from the services of the House during the remaining period of the current session.

I adjourn the House for half, hour.

The House adjourned at Fifteen Minutes past Four of the Clock and reassembled at Forty-five Minutes past Four of the Clock.

[MR. SPEAKER in the Chair]

MR. SPEAKER.—Many hon. Members approached me and requested me to adjourn the House for the day. I accept their advice and adjourn the House to meet again tomorrow at 1-00 P.M.

The House adjourned at Fifty Minutes past Four of the Clock to meet again at One of the Clock on Wednesday, the 20th August 1969.

WD 13418—GPB—600—12-11-1969

ಮೈಸೂರು ವಿಧಾನಸಭೆ

MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY

Thursday, 21st August 1969.

The House met in the Assembly Chamber, Vidhana Soudha, Bangalore, at One of the Clock.

MR. SPEAKER (SRI S. D. KOTHAVALE) in the Chair.

Notice of Congratulatory Resolution *re* : Election of Sri V. V. Giri as President of India—Admission of

Sri SADASIVAPPA PATIL (Deodurg).—Sir, I wish the House congratulates Sri V. V. Giri on his election as the President of India.

Sri M. NAGAPPA (Raichur).—Sir, before questions and answers are taken up, I request the Chair to take up my congratulatory Resolution regarding the election of Sri V. V. Giri as the President of India.

Mr. SPEAKER.—I have received the notice from the hon. Member and also one from Sri S. Gopala Gowda. I considered the pros and cons and tried to find out whether there was a precedent here or elsewhere for taking up the Congratulatory Resolution. I did not find any precedent for congratulatory reference on electoral successes. I am afraid, if such a thing is permitted, it is likely to be a bad precedent and it is likely to be exploited for all types of electoral successes. I am sorry I cannot permit it. While saying this, I wish to make it known that I have got the highest respect for the newly elected President.

STARRED QUESTIONS

(to which oral answers were given)

Starting of a Bus Service from Belgaum to Kudremani

8. Sri P. B. NANDIHALI (Uchagaon).—

Will the Minister for Transport be pleased to state :—

(*a*) whether there is any representation requesting to start bus service to Kudremani, taluk Belgaum ;

(SRI P. B. NANDIHALI)

(*b*) the opinion of the Divisional Controller in this matter;

(*c*) the reason why the bus service has not been started at Kudremani;

(*d*) whether the Government would reconsider to start the bus service to Kudremani?

Sri MOHAMED ALI (Minister for Transport).—

(*a*) Yes. There was a representation to operate a city service from Belgaum to Kudremani.

(*b*) City Service cannot be introduced for the following reasons:—

(i) the distance from Belgaum to Kudremani is twelve miles and city services cannot be operated beyond a radius of 10 miles from Belgaum City.

(ii) the route from Belgaum to Kudremani traverses in Maharashtra State and providing a service on the route will amount to operation of an interstate route for which there is no provision, under the inter-state agreement entered into between Maharashtra and Mysore State.

(*c*) Does not arise in view of reply to clause (*b*).

(*d*) No.

Sri P. B. NANDIHALI.—The concerned people of the village and myself are requesting for a long time to start a bus service to Kudremani from Belgaum. Government say that it is not possible as there is some inter State agreement between Maharashtra and Mysore State. The village is in the interior part of Maharashtra. In view of the fact that the progress of this village and round-about villages is hampered, may I request the Government to reconsider the case and start the bus service?

Sri MOHAMED ALI.—There are two factors for not introducing City service to Kudremani: (1) it is the policy of the Road Transport Corporation to run City Services within a radius of 10 miles except Bangalore City, where 12 miles radius has been allowed, and (2) there has been an enclave with the result that an inter State agreement is also necessary. So far as this village is concerned, it is served by transport service on Belgaum-Savandawadi road and there has been a stop near Kudremani, and therefore the question of providing City service does not arise as there are already bus services to this village.

Sri B. B. SAYANAK.—Are the Government aware that this Kudremani village is surrounded by the Maharashtra area, and if so, why this village is retained in Mysore State?

Sri MOHAMED ALI.—It is because of the fact that it richly deserves to be in Mysore State.

Allotment of Lands from Gairan in Angol Village

23. Sri B. B. SAYANAK (Belgaum).—

Will the Minister for Revenue be pleased to state :—

(*a*) whether there is gairan (grazing land) in Angol Village in Belgaum Taluk ;

(*b*) if so, the extent of area of this gairan ;

(*c*) the number of acres of land allotted to Harijans and to K.L.E. Society from this gairan ;

(*d*) whether it is a fact that 15 acres of land from gairan has been asked for by the Janata Vikas Mandal of Angol for Lal Bahadur High School which has been started by that Mandal ?

Sri H. V. KOUJALGI (Minister for Revenue).—

(*a*) Yes. In S. No. 663 of Angol Village.

(*b*) 21 acres 2 guntas.

(*c*) (1) 5-00 acres in favour of Harijans.
(2) 16 acres 2 guntas in favour of K.L.E. Society.

(*d*) Yes.

Sri B. B. SAYANAK.—Is it not a fact that the Government has maintained gairan (grazing land) for the use of the village cattle, and why this land is allotted to K.L.E. Society ?

Sri H. V. KOUJALGI.—It is a gairan land ; it was not required and it was not used, as there is sufficient, land for the village.

Sri B. B. SAYANAK.—Is it not a fact that the land was allotted to the K.L.E. Society by the Revenue Minister as he happens to be the Chairman of that Society ?

Sri H. V. KOUJALGI.—The lands are not granted by me, but by the local officers who are authorised to grant land under the rules, and in fact, the application was made by the Society on 1st February 1967 when I was not the Minister.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎ. ಚನ್ನೇಗೌಡ.—ಯಾವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಕೆ. ಎಲ್. ಇ. ಸೊಸೈಟಿಗೆ 16 ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಮತ್ತು ಹರಿಜನರಿಗೆ ಐದು ಎಕರೆಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಹರಿಜನರಿಗಿಂತ ಕೆ. ಎಲ್. ಇ. ಸೊಸೈಟಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಉತ್ತಮ ಎಂದು ತಾವು ಭಾವಿಸಿದ್ದೀರಾ ?

Sri H. V. KOUJALGI.—The site was granted to the Society for starting a Women's College and High School and for construction of quarters for the educational institutions. So far as the Harijans are concerned, only 15 families have asked for it and 5 acres are sufficient.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಗುರೆಡ್ಡಿ.—ಕೆ. ಎಲ್. ಇ. ಸಂಘ ಹೊರತಾಗಿ ಬೆಳಗಾಮಿನಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿದ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ ಒಂದುವೇಳೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಎಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ?

Sri H. V. KOUJALGI.—Sir, some amouuts are granted, if I am right, to Viswabharathi High School, which is run by the hon. Member Sri P. B. Nandihalli, and some site is given by the Central Government to the Joti Vidyalaya College.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ.—ಕೆ. ಎಲ್. ಇ. ಸೊಸೈಟಿಯವರು ಇಲ್ಲೀ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಎಜುಕೇಷನ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು, ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಆ ಶಾಲಾ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಬರೀ ಲಿಂಗಾಯತರಿಗೇ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಜಾತಿಯವರಿಗೂ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ ಹೇಗೆ? ತಾವು ಜಮೀನು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ವಿಶ್ವಭಾರತಿ ಸಂಸ್ಥೆ ಲಿಂಗಾಯತರಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದೇ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಯಾವ ಜಾತಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದು?

Sri H. V. KOUJALGI.—Sir, so far as the Government is concerned, they won't consider the caste or such things; they encourage other languages too. So far as Viswabharathi School is concerned, they are mainly meant for Maharashtrians and the main language is Marathi. Lands are given to them. As far as K.L.E. Society is concerned, it is one of the premier institutions in the whole of Mysore State and they are also encouraged.

Mr. SPEAKER.—Next quesition.

Sri M. H. JAYAPRAKASH NARAYAN.—Please permit me to put a supplementary on question No. 23 series 50 per cent of the total extent of land should be given to Scheduled Castes.

Mr. SPEAKER.—The matter refers to Belgaum. I have already called the next Question.

Famine Roads in Raichur District

67. Sri SADASHIVAPPA PATIL (Deodurg).—

Will the Minister for Revenue be pleased to state:—

(*a*) the amount of expenditure incurred on famine roads in Raichur District in the year 1968-69;

(*b*) the minimum and maximum amount spent per mile on these roads in Raichur District in the year 1968-69;

Sri H. V. KOUJALGI (Minister for Revenue).—

(*a*) Rs. 17,15,351-89.
(*b*) Minimum ... Rs. 3,101.
Maximum ... Rs. 18,759.

ಶ್ರೀ ಸದಾಶಿವಪ್ಪ ಪಾಟೀರ್.—(ಅ) ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ 17,15,351 ರೂಪಾಯಿ 89 ಪೈಸೆಗಳು ಖರ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಮತ್ತು (ಆ) ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಕನಿಷ್ಠ 3,101 ರೂಪಾಯಿಗಳು, ಪರಮಾವಧಿ 18,759 ರೂಪಾಯಿಗಳು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಅಂದರೆ ಕನಿಷ್ಠ 3,101 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಯಾವ ತಾಲ್ಲೂಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಲಾಯಿತು, ಪರಮಾವಧಿ ಯಾದ 18,759 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಯಾವ ತಾಲ್ಲೂಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಲಾಯಿತು?

Sri H. V. KOUJALGI.—Sir, I have not got those details, because a number of works have been taken up in Dedurg and Raichur Taluks. If the hon. Member puts a separate question, I will answer.

ಶ್ರೀ ಸದಾಶಿವಪ್ಪ ಪಾಟೀಲ್.—ಈ ಬರಗಾಲದ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಪರಮಾವಧಿ ಇಂತಿಷ್ಟೇ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಿಯಮವಿರುವಾಗಿ ಕನಿಷ್ಠ 3,101 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು, ಪರಮಾವಧಿ 18,759 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ? ಒಂದುವೇಳೆ ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ನಿಯಮಕ್ಕಿಂತ ಎಕ್ಸಸ್ ಆಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅಂತಹವರಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರು ಇದ್ದೀರಾ ?

Sri H. V. KOUJALGI.—Sir, it depends upon the nature of the soil and the work. If it is simple earthwork and all that, the expenditure will be small, but some times we will have to work in rocky portion. Then the expenditure will be more and it also depends upon the labour employed and all that All this is taken as scarcity work.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ.—ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಹಾರ ರಸ್ತೆಗಳ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಇದುವರೆಗೆ 17,15,351—89 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಈ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಸೇಫ್ ಸ್ಟೇಜ್‌ಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತೆ ಹಣ ಒದಗಿಸಿದ್ದೀರಾ ? ಅಲ್ಲಿಯ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಈ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಸೇಫ್ ಸ್ಟೇಜ್‌ಗೆ ತರಲು ಮತ್ತೆ 50 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೇಕೆಂದು ರೆಕಮೆಂಡೇಷನ್ ಕಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಹಣವನ್ನು ಇದುವರೆಗೆ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ಹೇಗೆ ?

Sri H. V. KOUJALGI.—Sir, to bring the scarcity work to some stage a sum of Rs. 20 lakhs has been given last month and only 3 days back 8 lakhs have also been given.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಬಿ. ಹ್ಯಾಲನಯ್ಯ.—ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಹಾರ ರಸ್ತೆಗಳ ಕಾಮಗಾರಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಮೂಲಕ ಮಾಡಿಸುವುದರಿಂದ, ಆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ಗಳು ಬೇರೆ ಕಡೆಯಿಂದ ಜನರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಕಾಮಗಾರಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿಸುವುದರಿಂದ ಸ್ಥಳೀಯ ಜನರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ಕಾಮಗಾರಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೋ ಆ ಉದ್ದೇಶ ಸಾರ್ಥಕವಾಗದೇ ಇರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

Sri H. V. KOUJALGI.—In the last scarcity period the work was done through labourers and not through contractors.

Output of Sugar from Sugar Factories

71. Sri S. BHIMANNA (Bhalki).—

Will the Minister for Industries, Information and Publicity be pleased to state :—

(*a*) the total annual output of Sugar from each Sugar factory of the State and the total annual requirement of sugar for the State from the year 1964 to 1969 ;

(*b*) the number of Khandasari sugar factories in Co-operative and private sectors that are working in the State (Districtwise with other particulars) ?

Sri M. RAJASEKHARA MURTHY (Minister for Industries, Information and Publicity).—

(*a*) *Vide* Statement I appended.

The requirement of Sugar cannot be assessed as in the case of foodgrains. However the annual allotment and release of levy sugar in the State from December 1964 to 1969 (July/August 1969) is indicated in the statement-II appended.

b) *Vide* Statement III appended.

V-,31''N 69
N 69-20-2-8
(B) 4858

STATEMENT—I

Statement of Annual Output from each Sugar Factory of the State from the year 1964-65 to 1968-69

Sl. No.	Name of the Sugar Factory	Sugar production in tonnes				
		1964-65	1965-66	1966-67	1967-68	1968-69
1	2	3	4	5	6	7
1	The India Sugars and Refineries Ltd., Hospet, Bellary District.	21,628	20,611	16,624	15,871	22,687
2	Sri Hiranyakeshi Sahakari Sakkare Karkhane Niyamit, Sankeswar, Belgaum District.	20,150	21,409	18,182	28,246	31,594
3	Pandavapura S.S.K. Ltd., Pandavapura, Mandya District.	26,321	25,025	8,632	7,497	38,000
4	The Ugar Sugar Works Ltd., Ugarkhurd, Belgaum District.	24,716	29,633	19,052	15,928	23,834*
5	The B.C.C. Stores Ltd., Bellary (Factory at Kampli).	22,204	13,952	10,294	13,848	16,002**
6	The Salar Jung Sugar Mills Ltd., Munirabad, Raichur District.	12,595	11,634	7,657	7,887	15,619
7	Mysore Sugar Co. Ltd., Bangalore (Factory at Mandya).	35,441	31,339	Nil	2,839	26,462
8	Tungabhadra Sugar Works (P) Ltd., Shimoga ...	15,325	14,409	7,463	6,098	18,168
9	Gauribidanur, Sahakara Sakkare Karkhane Ltd., Gauribidanur, Kolar District.	...	...	103	1,910	6,054

* Sugar produced to-date and the season is still continued.

** Sugar produced up to 30th June 1969 only, and crushing has not yet been stopped.

Note:—The newly commissioned Bidar Sahakari Sakkare Karkhane Ltd., Bidar has gone into trial production in March 1969 and during 1968-69 season they crushed for only about 43 days.

(SRI M. RAJASEKHARA MURTHY)

STATEMENT—II

Statement showing the allotment and release of levy Sugar during the year 1964 to 1969 in tonnes.

Year		Allotment	Release
1964 (December only)	...	9,000	9,000
1965	...	1,12,353	1,12,353
1966	...	1,48,640	1,48,640
1967	...	1,02,780	1,02,780
1968	...	60,432	60,432
1969 (July–August)	...	48,609	48,609

STATEMENT—III

List of Khandasari Sugar Industries under Co-operative Sector (Districtwise and other particulars)

Bellary District: One Khandasari Industry at Hirehadagally, Bellary Taluk.

Dharwar District: Bella Mattu Bura Sakkare Kaigarika Sahakara Sangha, Kalgatagi, Dharwar District.

List of Khandasari Units in the State under Private Sector (Districtwise and other particulars)

Belgaum District

1 Khandasari Sugar Factory, Bailhongal.
2 Pramod Sugar Industries (P) Limited, Bailhongal.
3 S. R. Patak, R. No. 386, Tilakwadi, Belgaum.

Bidar District

1 The New Karnatak Khandasari Sugar Mills, Bidar.
2 The Karnatak Khandasari Sugar Mills, Bidar.
3 The Vishnu Khandasari Sugar Mills, Bidar.
4 The Mysore Khandasari Sugar Mills, Mailloor, Taluk Bidar.
5 The Venkateshwar Khandasari Sugar Mills, Manna-Ekhelli, Taluk Humnabad.
6 The Jai Bharat Khandasari Sugar Mills, Rajeswar, Taluk Basawakalyan.
7 The Kanhiya Khandasari Sugar Mills, Chitguppa, Taluk Humnabad.

Kolar District

1 Sri Venkateshwara Sugar Industry, Mulbagal.
2 Palargur and Khandasari Gramodyoga Sangha, Bangarpet.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಭೀಮಣ್ಣ.—ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಸಕ್ಕರೆ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಗಳು ಇವೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ರಾಜಶೇಖರಮೂರ್ತಿ.—ಕಬ್ಬು ಎಷ್ಟು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಲಾಟ್‌ಮೆಂಟನ್ನು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಆಧಾರದಮೇಲೆ ಸ್ಟಾಕ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಭೀಮಣ್ಣ.—ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುವ ಸಕ್ಕರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸರಿಹೋಗುತ್ತದೋ ಅಥವಾ ಹೊರ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೀರೋ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ರಾಜಶೇಖರಮೂರ್ತಿ.—ಅಲಾಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನ ಮತ್ತು ಪ್ರೊಡಕ್ಷನ್‌ನ ಕಾಲಂಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕೊಡರಾಗಿದೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಜೋಟರ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

Sri C. K. RAJAIAH SHETTY.—Due to accumulation of heavy stocks in most of the sugar factories, they are bearing lot of interest. Will the Government, therefore, make any arrangement for immediate lifting of the stocks ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ರಾಜಶೇಖರಮೂರ್ತಿ.—ಸಕ್ಕರೆಯನ್ನು ಕೇಳುವುದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಲ್ಲ. ಸಕ್ಕರೆಯನ್ನು ಸ್ಟಾಕ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಬರದೆ ರಿಜರ್ವಾಯರ್‌ಗಳು ತುಂಬದಿದ್ದರೆ ಕಬ್ಬನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂತಹ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಹಂಚುವುದಕ್ಕೆ ಸಕ್ಕರೆಯನ್ನು ಸ್ಟಾಕ್ ಇಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಸಕ್ಕರೆಯನ್ನು ಸ್ಟಾಕ್ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಕಾರ್ಖಾನೆ ಮಾಲೀಕರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಸ್ಟಾಕ್ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಗುರೆಡ್ಡಿ.—ಬೀದರ್‌ನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇರುವ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಪ್ರೊಡಕ್ಷನ್ ಎಷ್ಟು ಆಗಿದೆ ? ಆ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಏನಾದರೂ ಲಾಭದಾಯಕವಾದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯೇ ? ಮತ್ತು ಈ ವರ್ಷ ಅದರಲ್ಲಿ ಆದಂಥ ಲುಕ್ಸಾನು ಎಷ್ಟು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಇದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ರಾಜಶೇಖರಮೂರ್ತಿ.—ಬೀದರ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಓಪನ್ ಆದದ್ದು ಏಪ್ರಿಲ್ 7ನೇ ತಾರೀಖು. ಟ್ರೈಯಲ್ ಪ್ರೊಡಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿ 43 ದಿವಸ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಆ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಲಾಭದಾಯಕವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದೆಯೇ, ಇಲ್ಲವೇ ಎಂದು ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಬಿ. ಜ್ವಾಲನಯ್ಯ.—ಸ್ವಾಮಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ 9 ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ, 9ನೆಯ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಾದ ಗೋರಿಬಿದನೂರು ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗೆ 2 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬಂಡವಾಳ ಹಾಕಿ ಕೇವಲ 6054 ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಟನ್ ಮಾತ್ರ 1968-69ರಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊಸ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ರಾಜಶೇಖರಮೂರ್ತಿ.—ಬೆಲ್ಲದ ಬೆಲೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದ್ದುದರಿಂದ ರೈತರು ಕಬ್ಬನ್ನು ಬೆಲ್ಲ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡರು. ಆನಂತರ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆ ನಿಲ್ಲಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರಿಂದ ರೈತರೇ ಈಗ ಸಹಕಾರ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ವರ್ಷ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

Sri N. B. SIRDESAI.—May I know whether permission for starting Kampli Sugar Factory is being granted ? If so, is it within the limits of the Sugar factory area or outside the Sugar Factory area ?

Sri M. RAJASEKHARA MURTHY.—It is granted outside the Sugar factory area. The Deputy Commissioner is the licensing authority.

Sri SIDDAIAH KASHIMATH.—Is there any restriction to start the Khandsari Sugar Industry in the State ?

Sri M. RAJASEKHARA MURTHY.—There is no restriction provided that is not going to affect the existing sugar factory in that area.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಭೀಮಣ್ಣ.—ಸ್ವಾಮಿ, ತಾವು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟನ್ನು ನೋಡಿದರೆ 1961 ರಿಂದ 1969ವರೆಗೂ ಅರಿಯರ್ಸ್ ಎಷ್ಟು ರಿಲೀಸ್ ಆಗಿವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. 1961 ರಿಂದ 1967ರವರೆಗೂ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಚಿಲ್ಲರೆ ಟನ್ ಸಕ್ಕರೆ ಡಿಸ್ಪಿಬ್ಯೂಟ್ ಆಗುತ್ತಿದ್ದು 1968ರಲ್ಲಿ 60 ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಇಳಿದಿದೆ. ಅರ್ಧದಷ್ಟು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನು ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ರಾಜಶೇಖರಮೂರ್ತಿ.—1967-68ರಲ್ಲಿ ಇಂಡಿಯಾದೇಶದಲ್ಲಿ ಎರ್ಲಾ ಕಡೆಯೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಳೆ ಬಾರದೆ ಬೆಳೆ ಕಡಿಮೆ ಆದುದ್ದರಿಂದ ಸಕ್ಕರೆ ಉತ್ಪಾದನೆ ಕಡಿಮೆ ಆಯಿತು. ಆದ್ದರಿಂದ 1968ರಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಹಂಚಿದ್ದೇವೆ ಆದರೆ 1968-69ರಲ್ಲಿ ಸಕ್ಕರೆ ಪ್ರೊಡೆಕ್ಷನ್ ಜಾಸ್ತಿ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ 1969 ಜುಲೈ, ಆಗಸ್ಟ್ ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿಯೇ 4360 ಟನ್ ಹಂಚಿದ್ದೇವೆ.

Bills drawn towards Relief Works in Arkalgud

106. Sri H. N. NANJE GOWDA (Arkalgud).—

Will the Minister for Revenue be pleased to state :—

(*a*) whether a letter dated 22nd April 1969 was addressed to the Relief Commissioner-*cum*-Secretary to Government, Revenue Department by a member of this House wherein it was brought to the notice of Government a few instances of bogus and fantastic bills drawn towards the Relief works non-executed and executed in Arkalgud taluk, Hassan District ;

(*b*) whether the Deputy Commissioner, Hassan or the Divisional Commissioner, Mysore have inquired into the misuse of Relief funds in Arkalgud taluk, referred to in the said letter ;

(*c*) if so, the recommendations of the said officers in the matter ;

(*d*) whether Government have appointed a special squad to go into the details of the Relief works executed in Arkalgud taluk ;

(*e*) whether any of the officers who were in charge of the relief works in Arkalgud taluk are kept under suspension ?

Sri H. V. KOUJALGI (Minister for Revenue).—

(*a*) Yes.

(*b*) Yes ; both of them.

(*c*) The Divisional Commissioner, Mysore recommended to refer the matter to the Technical Audit Cell of the State Vigilance Commission

(*d*) The matter has been referred to the State Vigilance Commission and is under investigation by its Technical Audit Cell.

(*e*) Does not arise in view of the reply to clause (*d*).

Sri H. N. NANJE GOWDA.—In answer to (*d*) the matter has been referred to the State Vigilance Commission and is under investigation by its Technical Audit Cell ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಹಾಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡದೆ ಬಿಲ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡದ್ದು 8 ಪ್ರಕರಣಗಳು ಮತ್ತು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೂ ಫೆಂಟಾಸ್ಟಿಕ್ ಬಿಲ್ಲು ಮಾಡಿದ 7 ಪ್ರಕರಣಗಳು ಇವೆ. ಇಷ್ಟನ್ನು ಮಾತ್ರ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಟ್ ಮಾಡಲು ಹಾಕಿದ್ದೀರಾ ಅಥವಾ ಇಡೀ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ರಿಲೀಫ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ನಡೆದಿರುವಂಥ ಎಲ್ಲ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್ ಮಾಡಲು ಹಾಕಿದ್ದೀರಾ?

Sri H. V. KOUJALGI.—The Divisional Commissioner, of course, had received some information from the hon. Member that is, making allegations that works were not done, etc. He has made a tour in that particular taluk and wherever he has suspected that the works were not properly carried out, all such works were referred.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ನಾನು ಕೇಳತಕ್ಕದ್ದು ಯಾರಾದರೂ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೆ ಮಾತ್ರ ಸೂಪರ್‌ವೈಸ್ ಮಾಡಿ ಹಣ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಯೇ? ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ 500 600 ಕೆಲಸಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಅಲ್ಲರುವ ನದಸ್ಯರು ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. It is proved that fun is given are misused by the agency. We want to know the details in regard to it

Sri H. V. KOUJALGI.—All such works that have been carried out have been inspected by the Tahsildar, the Assistant Commissioner and the Deputy Commissioner in certain proportion like 10 per cent, 25 per cent and 50 per cent. The hon. Member has complained that funds have been misused. The Officers concerned will have to find out whether there is any foul play. If it is so, this will have to be rectified. This is being investigated.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಬಿ. ಜ್ಯಾಲನಯ್ಯ.—ಡಿವಿಜನರ್ ಕಮಿಷನರು ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಆಡಿಟ್ ಸೆಲ್‌ಗೆ ಕಳಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸಿಫಾರಸು ಮಾಡಿರುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗಾದರೆ ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಡಿವಿಜನರ್ ಕಮಿಷನರು ಈ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ಮೋಸ ಮತ್ತು ಅನ್ಯಾಯ ವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿದಮೇಲೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಸಸ್ಪೆಂಡ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ? ಸರ್ಕಾರ ಇಂಥ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಏಕೆ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ?

Sri H. V. KOUJALGI.—Such steps will have to be taken after receiving the preliminary report from the concerned Inspecting Officer.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರಶೆಟ್ಟಿ.—ಮೋಸದ ಮತ್ತು ವಿಚಿತ್ರ ರೀತಿಯ ಬಿಲ್ಲುಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಅವ್ಯವಹಾರಗಳ ಸ್ವರೂಪವೇನು? ಎಷ್ಟು ಹಣ ಹೊಗಿದೆ ಮತ್ತು ಯಾವ ರೀತಿಯ ಅವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದವ್ದರ.

Sri H. V. KOUJALGI.—In the form of allegation I cannot say what is the exact fraud or deceit committed.

Sri S. SHIVAPPA.—The Divisional Commissioner has recommended that the case may be referred to the Technical Audit Cell. When the Divisional Commissioner has made out a *prima facie* case, it means that there is some misuse of funds allotted for relief works. Therefore, it is the duty of the Government to keep the officers involved under suspension to make room for smooth and impartial enquiry. Is it not correct to do so?

Sri H. V. KOUJALGI.—It would be premature to suspend them. As soon as the preliminary report is received, action will be taken.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಚ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶ ನಾರಾಯಣ್.—ಮೋಸದ ಮತ್ತು ವಿಚಿತ್ರ ರೀತಿಯ ಬಿಲ್ಲು ಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿ ಹಣ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಕೆಲವು ಘಟನೆಗಳು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಮೋಸದ ಮತ್ತು ವಿಚಿತ್ರ ರೀತಿಯ ಅಪಾದನೆಗಳು ಯಾವುವು ಮತ್ತು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮಿಷನರು ಮತ್ತು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರು ಮಾಡಿರುವ ಸಿಫಾರಸು ಗಳೇನು ?

Sri H. V. KOUJALGI.—The allegations are that the measurements are wrong, some works have not been done and the work done in some place is shown in some other place. These are the nature of the allegations. As long as the allegations are pending investigation and as long as the finding is not received in this regard, the allegations connot be considered to be true.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ದೊಡ್ಡಬೋರೇ ಗೌಡ.—ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಹಣ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿವೆ ಮತ್ತು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಇದುವರೆಗೆ ಏನಾದರೂ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆಯೇ ?

Sri H. V. KOUJALGI.—It cannot be stated now what amount has been misappropriated last year. But complaint has been received. Steps will be taken as soon as the report is received.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಬಸವರಾಜು.—ಇಂಥ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಗಳು ಬಂದಾಗ ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತವಾದ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿ ಗೇಷನ್ ಆಗಬೇಕು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ವರ್ಗಮಾಡುವುದು ನೂಕ್ತವಲ್ಲವೇ ? ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ?

Sri H. V. KOUJALGI.—In many cases they have been transferred.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಜಿ. ಹಾಲಪ್ಪ.—ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಷನ್ನಿಗೆ ರೆಫರ್ ಮಾಡಿ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್ ಆಗುತ್ತಿರುವುದು ಯಾವ ಸ್ಟೇಜಿನಲ್ಲಿದೆ ?

Sri H. V. KOUJALGI.—I do not know in what stage it is pending.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಸ್. ವೀರಪ್ಪಗೌಡ.—ಈ ಪರಿಹಾರ ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ವಿಪರೀತ ಹಣ ದುರುಪಯೋಗ ವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆ ಮೂಡಿಗೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕುಬೋರ್ಡ್ ಪ್ರಸಿಡೆಂಟರು ಹೇಳಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡಲು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆಯೇ ?

Sri H. V. KOUJALGI.—I cannot reply this question. Unless a separate question is put I cannot answer.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ತಾಲ್ಲೂಕುಬೋರ್ಡ್ ನೂಪರ್‌ವೈಜರನ್ನು ಸಸ್ಪೆಂಡ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮೀಷನರು ರಕಮೆಂಡ್ ಮಾಡಿದರೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿ ಅದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿರುವುದು ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

Sri H. V. KOUJALGI.—I do not think that such a thing has happened.

Sri H. N. NANJE GOWDA.—I have learnt that the Divisional Commissioner has recommended the suspension of that particular Supervisor of the Taluk Board. Is it not correct, Sir ?

(*No answer*)

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಬಿ. ಜ್ವಾಲನಯ್ಯ.—ಡಿವಿಜನಲ್ ಕಮೀಷನರ ವರದಿಯನ್ನು ಸಭೆಯಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಬೇಕು.

(ಉತ್ತರವಿಲ್ಲ)

Sri S. SIVAPPA.—The recommendation of the Divisional Commissioner should be placed on the Table of the House. They cannot hide the fact.

Mr. SPEAKER.—Will the hon. Minister place it on the Table of the House?

Sri H. V. KOUJALGI.—I do not think there is any necessity to place it on the Table of the House when the matter is pending before the Vigilance Commissioner.

Promotions in the Office of the Inspector General of Registration and Commissioner of Stamps

176. Sri C. R. RANGE GOWDA (Magadi).—

Will the Minister for Revenue be pleased to state :—

(*a*) whether a combined seniority list of I Division Clerks in the Office of the Inspector General of Registration and Commissioner of Stamps in Mysore, Bangalore was prepared and revised as on 1st January 1968 in accordance with the seniority rules and Standing Government Orders;

(*b*) if so, the number of times the list were prepared and revised during the last five years;

(*c*) the basis on which the promotions were made in that office;

(*d*) whether any complaints have been received about the irregular promotions?

Sri H. V. KOUJALGI (Minister for Revenue).—

(*a*) Yes.

(*b*) Twice.

(*c*) Promotions were made as per rules then in force.

(*d*) Yes.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಆರ್. ರಂಗೇಗೌಡ.—ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರೊವೀಷನಲ್ ಲಿಸ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೊಡದೆ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಮಾರಾಟಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

Sri H. V. KOUJALGI.—I do not accept that allegation.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಆರ್. ರಂಗೇಗೌಡ.—ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವ ವಿಷಯ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ಇದೊಂದು ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಲಿಸ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, 8 ಜಾಗಗಳು ಖಾಲಿ ಇದೆ. ಆ ಜಾಗಗಳನ್ನು ಲಿಸ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಈಗೇಕೆ ಭರ್ತಿಮಾಡಿಲ್ಲ? ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೊಡದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು?

Sri H. V. KOUJALGI.—I do not know whether there are vacancies or not. If a separate question is put, I will answer. Further, to facilitate the I Division Clerks and the Second Division Clerks to get opportunities for promotion, the rules are amended. They are getting promotions according to amended rules.

1-30 P.M.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಸ್. ಅಗಡೇರಿ.—ಬಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಲಿಸ್ಟ್ ಎರಡು ಸಾರಿ ರಿವೈಸ್ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಮೊದಲನೆ ಸಾರಿ ಸೀನಿಯಾ ಟಿ ಲಿಸ್ಟ್ ಮಾಡಿದಾಗ ಯಾವ ಲೀಸ್ಟ್ ಇತ್ತು ಆ ಲೀಸ್ಟ್‌ನ್ನು ಕ್ಯಾನ್ಸಲ್ ಮಾಡಿ ಎರಡನೇ ಸಾರಿ ಲಿಸ್ಟ್ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಏನು ಕಾರಣ ಇತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ ?

Sri H. V. KOUJALGI.—The Seniority list was prepared so far as the Head Office was concerned in regard to the second grade Sub-Registrars. Subsequently it was thought necessary that there were first division Clerks who were eligible for appointment as Sub-Registrars and a second list was prepared.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ವೆಂಕಟಗಿರಿಯಪ್ಪ.—ಈ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಹಳೇ ಮೈಸೂರಿನವರಿಗೆ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಬೇರೆಯವರಿಗೆಲ್ಲ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೊಡದೇ ತಡೆಹಿಡಿಯುತ್ತಾ ಇರುವುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

Sri H. V. KOUJALGI.—Sir, I say that is not correct.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಆರ್. ರಂಗೇಗೌಡ.—ರೆಗ್ಯುಲರ್ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ದೂರು ಬಂದಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಇದುವರೆಗೂ ತನಿಖೆ ನಡೆಸಿದ್ದೀರಾ ? ನಡೆಸಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದೀರಾ ?

Sri H. V. KOUJALGI.—That is what I said. These two officers are of different grades. The second grade Sub-Registrars and first division Clerks were not getting equal opportunities. In order to see that these types of officers got equal opportunities, the rules have been amended and the defect has been remedied.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಅಂಡ್ ಕಮೀಷನರ್ ಆಫ್ ಸ್ಟಾಂಪ್ಸ್ ಆಫೀಸರು ಬಹಳ ಕಾಲದಿಂದ ಗೆಜೆಟೆಡ್ ಆಫೀಸರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರೂ ಸಹಿತ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಿವಿಲ್ ಸೀನಿಯಾರಿಟಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲದೇ ಇರುವುದು ಗೊತ್ತ ? ಹಾಗಿದ್ದರೆ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕಾರ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ?

Sri H. V. KOUJALGI.—I do not know whether there is such a thing or not. If there is such a thing, I will take action.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಆರ್. ರಂಗೇಗೌಡ.—ಪ್ರೊವಿಜನರ್ ಲಿಸ್ಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಆಧಿಕಾರಿಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇದ್ದರೆ 13-3-69 ರಂದು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಿಗಧಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಆ ಬಗ್ಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿರುವ ಗುಮಾಸ್ತರು ಒಂದು ಮನವಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದರು, ಅದು ಇದುವರೆಗೂ ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥಮಾಡಿ ಸೀನಿಯಾರಿಟಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ದಿವಸ ಬೇಕು ?

Sri H. V. KOUJALGI.—So far as fixing seniority in various areas is concerned, it is a little complicated matter. It will take a little time. I will see that the matter is solved as early as possible.

Vacancies of Deputy Tahsildars and Sheristedars Posts in Gulbarga Division

190. Sri M. DODDANAGOUD (Siruguppa):—

Will the Minister for Revenue be pleased to state.—

(*a*) the number of posts of Deputy Tahsildars and Sheristedars kept vacant for more than six months in Gulbarga Division and the dates from which they are kept vacant;

(*b*) reasons for the same;

(*c*) whether this will affect the seniority of the officials who are due for promotion to the cadre of Deputy Tahsildars in the seniority list and if so, what is the remedy thought of by Government?

Sri H. V. KOUJALGI (Minister for Revenue).—

(*a*) 13 posts of Deputy Tahsildars and 6 posts of Taluk Sheristedars are kept vacant from 1st June 1968 and 1st July 1968 respectively.

(*b*) The above posts are to be filled up only by promoting the officials in the gradation lists of Taluk Sheristedars and First Division Clerks. These lists could not be finalised due to some doubts about the rules to be followed. Preparation of these lists has since been completed by the respective Deputy Commissioners and a consolidated Divisional Gradation list is to be finalised and published shortly.

(*c*) Their inter-se seniority is unaffected.

Sri M. DODDANAGOUD.—Is the Government aware that the Divisional Commissioner, Gulbarga, has filled up 26 posts of Deputy Tahsildars instead of 13 posts as stated in the reply?

Sri H. V. KOJJALGI.—I do not know. I will just enquire.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಗುರೆಡ್ಡಿ.—ಸೀನಿಯಾರಿಟಿ ಲಿಸ್ಟ್ ತಯಾರಾಗಿಲ್ಲ, ತಯಾರಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಇದು 1956ರಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತ ಇದೆ, ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ತಹಸೀಲ್ದಾರರು, ತಹಸೀಲ್ದಾರರು ಈಗಾಗಲೇ ರಿಟೈರ್ ಆದ ಸಂದರ್ಭ ಇದೆ, ಆದಕಾರಣ ಯಾವಾಗ ಇದನ್ನು ಫೈನಲೈಸ್ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೇ?

Sri H. V. KOUJALGI.—Sir, the question refers to the whole State and I cannot answer. This particular question refers to Hyderabad area only.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಆರ್. ರಂಗೇಗೌಡ.—ಇಂಟರ್‌ಸ್ಟೇಟ್ ಸೀನಿಯಾರಿಟಿ ಲಿಸ್ಟ್ ಆಫ್ ತಹಸೀಲ್ದಾರ್ಸ್ ಮೇನ್‌ಟೈನ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ?

Sri H. V. KOUJALGI.—The question does not refer to that.

ಶ್ರೀ ಬಾಪುಗೌಡ.—ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಡಿವಿಜನ್‌ನ ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ತಹಸೀಲ್ದಾರರು, ತಹಸೀಲ್ದಾರರು ಯಾರಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಫಸ್ಟ್ ಡಿವಿಜನ್ ಕ್ಲಾರ್ಕ್ ಪೋಸ್ಟ್‌ನಿಂದ ಪ್ರಮೋಶನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಇದು ವರೆಗೂ ಕೂಡ ಅದು ಇತರ್ಥವಾಗಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಗೊಂದಲವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಯಾವಾಗ ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ?

Sri H. V. KOUJALGI.—The Government is seriously enquiring into this matter and will see that inter state seniority lists are prepared as early as possible.

ಶ್ರೀ ಸದಾಶಿವಪ್ಪ ಪಾಟೀಲ್.—ಇದೀಗ ಹೇಳಿದಿರಿ ಸೀನಿಯಾರಿಟಿ ಲಿಸ್ಟ್ ತಯಾರಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು. ಸೀನಿಯಾರಿಟಿ ಲಿಸ್ಟ್ ತಯಾರುಮಾಡುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಕೇಡರ್ ಅಂಡ್ ರಿಕ್ರೂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಹೈದರಾಬಾದ್‌ನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ಇತ್ತೋ ಆ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಿರೋ ಅಥವಾ ಹಳೇ ಮೈಸೂರು ಪದ್ಧತಿ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡುತ್ತೀರೋ! ಅಥವಾ ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದವರಿಗೆ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೊಡುತ್ತೀರೋ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ವಿ. ಕೌಜಲಗಿ.—ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದ ಪ್ರಕಾರ ಯಾರಿಗೂ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೊಡಲಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಲಸ್ಟ್ ತಯಾರು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಕಾಯಿದೆ, ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಭೀಮಣ್ಣ.—ಬೊಂಬಾಯಿ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿದ್ದ ಶಿರಸ್ತೆದಾರರನ್ನು ಹೈದರಾಬಾದ್ ಏರಿಯಾದ ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ತಹಸೀಲ್ದಾರರಿಗೆ ಈಕ್ಯೇಟ್ ಮಾಡಿ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ. ಹೈದರಾಬಾದ್ ಏರಿಯಾದ ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ತಹಸೀಲ್ದಾರರಿಂದ ತಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ರೆಪ್ರಸೆಂಟೇಷನ್ ಬಂದಿದೆಯೇ? ಬಂದಿದ್ದರೆ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ವಿ. ಕೌಜಲಗಿ.—ಆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಉದ್ಭವಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕಿದರೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ.—ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಸೀನಿಯಾರಿಟಿ ಲಸ್ಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಾ ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ತಿಳಿಸಬೇಕು, ಹೈದರಾಬಾದ್ ಸ್ಟೇಟಿನಿಂದ ಬಂದ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ತಹಸೀಲ್ದಾರರಿಗೆ ಶಿರಸ್ತೇದಾರರು ಸೀನಿಯರ್ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಿರ್ಧರವಾಗಿತ್ತು, ಅಂದಮೇಲೆ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು ಆದನ್ನು ರಿವೈಸ್ ಮಾಡಿ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ವಿ. ಕೌಜಲಗಿ.—ಇಡೀ ಸ್ಟೇಟಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುವಂತೆ ಒಂದು ಕಾನೂನು ಮಾಡುವಾಗ ಎಲ್ಲ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

Appointment of Village Accountants and Panchayat Secretaries

262. Sri K. R. NADA GOUDA (Yadagiri).—

Will the Minister for Revenue be pleased to state :—

(*a*) whether it has come to the notice of Government that the hereditary village officers, ' Patwaries ' are not discharging their duties honestly and efficiently, because of their uncertain position ;

(*b*) when the Government will abolish the post of hereditary village officers and in their place appoint Village Accountants of Panchayat Secretaries ?

Sri H. V. KOUJALGI (Minister for Revenue).—

(*a*) There is no uncertainty about their position. Hereditary Village offices have been abolished. Those that are continued are without hereditary rights and are certain to be replaced.

(*b*) All the Village Offices stand abolished with effect from 1st February 1963 and in their place, regularly recruited and trained Village Accountants are being posted.

Sri K. R. NADA GOUDA.—It is said that a decision has been taken in 1967 to abolish hereditary officers. May I know how many village officers are posted and how many are yet to be posted ?

Sri H. V. KOUJALGI.—I do not know whether the Hon. Member is referring to Hyderabad area or to the whole State ?

Sri K. R. NADA GOUDA.—I refer to the whole State.

Sri H. V. KOUJALGI.—So far as the Bombay area is concerned, the question does not arise, because in those areas, the hereditary offices have been abolished long back and village accountants (talatis) are working in many parts. So far as the other parts are concerned, new accountants have been appointed in some parts and in other parts, the appointments are being made. In some places the matter has been stayed as they have gone to the court.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಗುರೆಡ್ಡಿ.—ಅನುವಂಶೀಕ ಗ್ರಾಮನೌಕರರಲ್ಲಿ ತಳವಾರ ಪಾಲೆಕಾರ ಇವರೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ಒಂದು ಸಂಭಾವನೆಯನ್ನೂ ಕೊಡದಂತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

Sri H. V. KOUJALGI.—Of course they are going to be discharged shortly. In the meanwhile, they are allowed to work on the same terms as they were working prior to the abolition of the village offices. They will get the potgi they were getting formerly.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಲ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಇವರ ಪರಿಹಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಬಾಂಡುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದರು ಅದನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಮೇಲಾಗಿ ಎರಡುಸಾರ್ತಿ ಇವರ ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ತಂದ ಹಣ ಮತ್ತೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವಾಪಸ್ ಬಂದಿದೆ. ಇವರಿಗೆ ಯಾವಾಗ ಪರಿಹಾರ ನೀಡುತ್ತೀರಾ ?

Sri H. V. KOUJALGI.—Sir, the time was extended from time to time for paying *potgi*. Now the matter is being expedited.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Has it come to the notice of the Hon. Minister that in the appointment of village accountants, in most of the cases where these appointments are made, only the agents of the Congress and the Congress Government are appointed ? They have been appointed there only with a view to see that the whole Party is sustained in power.

Sri H. V. KOUJALGI.—Sir, appointments are made by the Deputy Commissioners and I do not agree that these are made on political considerations.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Have I not written any number of complaints ?

Mr. SPEAKER.—That is another question. I shall give the member another opportunity.

Sri G. CHANDRAKANT.—May I know in how many places these Village Accountants have to be posted in Hyderabad Karnatak area ? Has it come to the notice of the Government that in many places it is only Congressmen who are dominating and guiding the Deputy Commissioners in making appointments ?

Sri H. V. KOUJALGI.—There are two questions. So far as the first question is concerned, I do not know the exact figures. So far as the second question is concerned, I deny the allegations.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಅನುವಂಶಿಕ ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಮತ್ತು ಶ್ಯಾನುಭೋಗರುಗಳ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಿ ಬರೀ ಟೈಪಿಂಗ್ ಆಗಿರುವವರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಒಂದು ಲಿಸ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ರೀತಿ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆ ಶ್ಯಾನುಭೋಗರು ತಮಗೆ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ)

ಸೇರಿದ ರಿಕಾರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಹುದ್ದೆಗಳು ಹೋಗುತ್ತವೆಂದು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದಹಾಗೆ ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರವವು ಲಿಸ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಕೂಡಲೇ ಆ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಭರ್ತಿಮಾಡುತ್ತೀರಾ ಮತ್ತು ಆ ಶ್ಯಾನುಭೋಗರಿಂದ ಕೂಡಲೇ ಸರ್ಕಾರದ ವಶಕ್ಕೆ ಆ ರಿಕಾರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತೀರಾ ?

Sri H. V. KOUJALGI.—Government is very anxious that the new Village Accountants are appointed very early and steps are being taken in that direction. I hope that these appointments will be made very shortly. In some cases the matter has been taken up to the High Court and only in such cases the matter has been delayed. Government have also received some allegations that the old Shanubhogues are not handing over *daftars*, etc. Of course, the Government have taken all precautions.

Sri M. MALLAPPA.—In most cases, the Government have appointed hereditary Shanbhogues and posted them to the very place where they were serving and the position of the people has become precarious. Those old Shanbhogues are not discharging their work either as village accountant or as Secretary of the Panchayat and work is suffering. Cannot others be appointed as village accountants in their place ?

Sri H. V. KOUJALGI.—According to the rules, the old Shanbhogues also are eligible for appointment as village accountants. Of course, in some cases some relaxation is made in respect of their age and qualifications. After their appointment as fresh officials, their work is to the satisfaction of the department.

Land Reforms Act Amendments urged by Conference of Land Owners

279. Sri RATNAKUMAR KATTEMAR (Moodabidri).—

Will the Minister for Revenue be pleased to state :—

(*a*) whether the Government have received any resolutions passed at the various Conferences of Land owners held in the State, urging the Government to bring an immediate amendment to the Land Reforms Act ;

(*b*) whether the Government is aware that the Ryotwari Land Owners are not getting the rents since the last five years *i.e.*, from 1965 ;

(*c*) whether the Government is forcibly recovering the Land Revenue from such Land Owners ignoring their grievances :

(*d*) whether the Government has received my representations to the effect that so many tenants have kept the fields fallow since the last eight years or more and that they have not paid the "Levy" also ;

(*e*) whether the tenants are being allowed to remain in possession of the holdings even when they are in arrears of rent for more than two years and at present even up to the last five years contrary to the provisions of the Land Reforms Act;

(*f*) whether the Government are aware that the Ryotwari Land Owners are not given preference to resume the lands for self-cultivation from the tenants at least up to the ceiling limit?

Sri H. V. KOUJALGI (Minister for Revenue).—

(*a*) Yes.

(*b*) No.

(*c*) The liability of the landlord to pay land Revenue is not contingent on his being able to recover rent.

(*d*) Yes.

(*e*) No.

(*f*) The Landlords are permitted to resume the lands up to the extent permitted by Section 14 read with Section 16.

ಶ್ರೀ ರತನ್ ಕುಮಾರ್ ಕಚ್ಚೇಮಾರ್.—ಈ ಭೂಸುಧಾರಣೆ ಕಾನೂನಿನಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನರ್ ಕೋರ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ 1965ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ಇಷ್ಟರವರೆಗೆ ಒಟ್ಟು ಎಷ್ಟು ಕೇಸುಗಳು ಪೆಂಡಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿವೆ?

Sri H. V. KOUJALGI.—That is a separate question. If another question is put, I will answer.

ಶ್ರೀ ರತನ್ ಕುಮಾರ್ ಕಚ್ಚೇಮಾರ್.—ತಾವು ಹಿಂದೆ ಭೂಮಾಲೀಕರು ಏನೊಂದು ಮನವಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೋ ಆ ಬಗ್ಗೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತರುತ್ತೇನೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಿರಿ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ತರಹ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ?

Sri H. V. KOUJALGI.—I have received the representation of those small landholders and big landholders. But the Government have not taken any decision as yet. I had not promised that I would bring any amendments on the floor of this House in this connection. But some amendments are to be brought but they are all formal amendments.

ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ.—ಇಲ್ಲಿ (ಇ) ಯಲ್ಲಿ ಭೂಮಾಲೀಕರು ಭೂಕಂದಾಯವನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಅವರು ಗೇಣಿಯನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಕೆಲವು ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಗೇಣಿ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ, ಅವರು ಮಾನ ಹಾನಿಯಾಗುವ ಹಾಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಬಯ್ದು ಕಳುಹಿಸುವುದರಿಂದ ಅವರು ಅವರ ಮಕ್ಕಳು ಮರಿಗಳನ್ನು ಸಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೂ ಅದಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರ್ಕಾರ ನ್ಯಾಯವೆಂದು ಭಾವಿಸಿದೆಯೇ?

Sri H. V. KOUJALGI.—So far as the payment of land revenue is concerned, it has to be paid according to law and the Land Revenue Act. It is the liability of the landholder to pay land revenue. So far as the recovery of rent is concerned, it all depends upon the relationship between the two or the landholder has to seek remedy in the proper Court.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರ ಶೆಟ್ಟಿ.—ಸ್ವಾಮಿ. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಒಂದು ಬೇರೆ ರೀತಿಯೇ ಆಗಿದ್ದು, ಈ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಮನೆಯ ಮತ್ತು ಮೇಲ್ಮನೆಯ ಸದಸ್ಯರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ನಲ್ಲಿಸಿ, ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಹಿಡುವಳಿದಾರರು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ; ಅವರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ನ್ಯಾಯ ಗೇಣಿ ಮಾಡಿ, ವಕ್ಕಲು ಎಬ್ಬಿಸದಂತೆ ಮಾಡಿ, ನ್ಯಾಯ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡ ಬೇಕೆಂದು, ಒಂದು ಮನವಿಯನ್ನು ನಲ್ಲಿಸಿದ್ದು ನಿಜವೇ ? ಮತ್ತು ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ?

Sri H. V. KOUJALGI.—Such a representation has been given. But the Government have not yet taken any decision.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಇದ್ದಿನಬ್ಬ.—(೫) ಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಭೂಕಂದಾಯ ಗೇಣಿ ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಕಂದಾಯ ಕೊಡಲೇ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದು, ವಕ್ಕಲುಗಳು ಗೇಣಿಯನ್ನು ಕೊಡದಿರುವುದು, ಮತ್ತು ಹೀಗೆ ನಾಲ್ಕೈದು ವರ್ಷ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡದಿರುವುದು, ಇವೆನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಪ್ಪಿಸಿ, ಧನಿಗಳಿಗೂ, ವಕ್ಕಲುಗಳಿಗೂ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಕ್ರಮವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲವೇ ?

Sri H. V. KOUJALGI.—Liability to pay land revenue by the landlord and the landlord to recover rent are there from time immemorial. This has occurred after the Land Reforms Act came into being.

ಶ್ರೀ ಬೋಳ ರಘುರಾಮ ಶೆಟ್ಟಿ.—ಭೂಮಸೂದೆಯ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ನ್ಯಾಯಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಗೇಣಿ ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದು ತಪ್ಪು. ನ್ಯಾಯಗೇಣಿಯನ್ನು ತಾಹಸೀಲ್ದಾರರು ಉತ್ಪತ್ತಿ ನೋಡಿ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಕೆಲವು ಕಡೆ ತಾಹಸೀಲ್ದಾರರು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಎಷ್ಟು ಎಂದು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್ಸ್ ಕೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಕೇಸುಗಳೂ ಕೂಡ ಕೇವಲ ಅಜರ್ನ್ ಆಗುತ್ತಾ ಇರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

Sri H. V. KOUJALGI.—Tahsildars have issued notifications. In some cases, notifications have been held to be invalid by the High Court. If the matters are pending in the Court and they are being enquired into, for that litigation Government is in no way responsible.

Smt. WINNIFRED F. FERNANDES.—What is the action the Government will take if the cases are pending in the Tribunals for more than two years and have not been disposed of ?

Sri H. V. KOUJALGI.—If the tenant does not pay the rent for two years, the remedy is provided in the Act, So far as the expeditous disposal of cases are concerned, it is for the Tribunals to see that they are disposed of early.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ನಾನು ಆಗಲೇ ಎದ್ದು ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Next question.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ನಾನು ಒಂದು ಉಪ ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕಬೇಕು.

Mr. SPEAKER.—I request the hon. member to co-operate with the Chair. I cannot allow.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ನಾನು ಉಪ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಹಾಕಲೇ ಬೇಕು.

(The hon. member was seen sitting on the desk)

Mr. SPEAKER.—Next question 323. The hon. Member is absent.

Sri M. NAGAPPA.—Sir, I have been authorised to put the question.

HON. MEMBERS.—The House is not in order.

Question of privilege against Sri Gopala Gowda

Mr. SPEAKER.—It is not fair for the hon. Member. As a senior hon. Member Sri Gopala Gowda should be fair to others.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಸೀನಿಯರ್ ಮೆಂಬರಿಗೆ ನೀವು ಕೊಟ್ಟ ಗೌರವ ಗೊತ್ತಾಯಿತು.

Mr. SPEAKER.—The other day hon. member knows what had happened. Some members had taken objection.

(*The hon. Member Sri S. Gopala Gowda pulled out the microphone and threw it on the floor of the House.*)

Sri H. SIDDAVEERAPPA (Harihar).—Sir, as we all know Sri S. Gopal Gowda is interested in the land tenancy. When he is getting up to put a question, heavens would not have fallen if Chair had allowed him to put a question, Everything cannot go on like that.

Mr. SPEAKER.—I think this is somethiug which cannot be allowed. It is a breach of privilege.

Sri K. PUTTASWAMY (Minister for Law, Labour and Parliamentary Affairs).—I move the motion for breach of privilege against hon. member Sri S. Gopala Gowda ... ...

Sri S. BANGARAPPA.—On a point of order ... ...

(*Interruptions*)

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—The hon. member is not in good health. If he wants to put one supplementary, you do not allow him to put it. It is unfair.

Sri K. PUTTASWAMY.—I have every right to move the motion of breach of privilege.

(*Interruption*)

Sri S. SIVAPPA.—The Hon. Minister for Parliamentary Affairs knows the parliamentary procedure. How can he move the motion of breach of privilege ?

Mr. SPEAKER.—When he wants to move it, it will have precedence over other things. We have all seen what happened here. The matter that has taken place is in the view of the entire House.

Sri M. NAGAPPA.—The Chair has no right to allow any breach of privilege during question hour.

Mr. SPEAKER.—I request all the hon. members to resume their seats. We shall consider everything. But let it be done according to the procedure.

Sri S. BANGARAPPA.—What is the procedure ?

Mr. SPEAKER.—Let one member talk at a time.

Sri S. BANGARAPPA.—On a Point of order.

(Interruptions)

Mr. SPEAKER.—I can hear only one person at a time. I cannot hear two or three members speaking simultaneously. Let one member say what he wants to say. I did not see the Hon. Member Sri S. Gopala Gowda standing. I had allowed about a dozen supplementaries. And there are still 4 questions remaining.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Supposing you had permitted Sri S. Gopala Gowda, nothing would have happened.

Mr. SPEAKER.—It would be not proper for the Speaker to differentiate between member and member. I do not think even Sri Gopala Gowda will agree to it. I did not see him. If I had seen him, I would have permitted him.

Sri K. H. PATIL.—We have to consider this on humanitarian grounds. We are not to be treated like school boys. I do understand it is indiscipline. Since yesterday he is suffering from high blood pressure. You are the custodian of the rights of every member. It is your bounden duty to protect all members. Supposing a member is ill and lies down, do you want to take disciplinary action against him ? He is suffering from blood pressure ; you will have to make kind enquiries about him. The Minister is adamant. I doubt whether the Minister wants to take vengeance against Sri S. Gopala Gowda. They want to take disciplinary action against him because he has worked for the success of Sri V. V. Giri—because he said "Giri Zindabad." Sri S. Gopala Gowda is a responsible member. I am not saying that what he has done is perfectly correct. But it has been done. Now what is to be done ?

2-00 P.M.

Mr. SPEAKER.—What is the suggestion of the Hon. Members ?

Sri K. H. PATIL.—The Hon. Minister Sri Puttaswamy should send him to the hospital if he has any human consideration.

Sri K. PUTTASWAMY.—Sir, if you permit me, I shall move the privilege motion after the question hour.

Sri S. BANGARAPPA.—The Chair has called me but has not allowed me to speak. But the Chair has allowed the Parliamentary Affairs Minister to speak. How could the Chair do that ?

Mr. SPEAKER.—I request the Hon. Member Sri Bangarappa to resume his seat.

Sri S. BANGARAPPA.—I have requested several times and the Chair called me to speak but never allowed me to speak.

(At this stage, Sriyuths Nagappa, Azeez Sait, V. N. Patil and Bangarappa were standing)

Mr. SPEAKER.—I request Sri Nagappa to sit down ?

Sri V. N. PATIL.—If it is the intention of the Chair, to name anybody, we are all ready. We will suffer and we are determined to suffer.

Sri M. NAGAPPA.—The Chair may do whatever it likes; we are prepared to face theconsequences.

Mr. SPEAKER.—I call upon Sriyuths Bangarappa, M. Nagappa and Azeez Sait to withdraw from the House.

(Sriyuths S. Bangarappa, M. Nagappa and Azeez Sait did not withdraw)

Mr. SPEAKER.—I shall give you five minutes to withdraw in the meanwhile the House will adjourn for ten minutes.

The House adjourned at Five Minutes past Two of the Clock.

QUESTION FOR ANSWER ON THE DAY

(but not taken up)

Manual of the Medical Department

136. Sri K. M. THAMMAIAH (Kadur).—

Will the Minister for Health be pleased to state :—

(*a*) whether the "Manual of the Mysore Medical Department" is applicable to all the Hospitals and Dispensaries in the State ;

(*b*) the Category under which "The General Hospitals" come accordingly to Chapter IX (Hospitals and Dispensaries) of the Manual ;

(*c*) the Status, Rank and Duties of a Medical Officer of a General Hospital, other than the Medical Officer of the District Headquarter Hospitals as specified in Manual ;

(*d*) the Status, Rank and Duties of a specially qualified Post-Graduate Assistant Surgeon Grade I in the General Hospital at District Headquarters and Surgeon of the same rank in non-District Headquarters General Hospitals ;

(SRI K. M. THAMMAIAH)

(*e*) whether the Government propose to revise the existing Medical Manual specifying the status, rank and duties of the specially qualified Post-Graduate Assistant Surgeon Grade I;

(*f*) whether the Head of the Medical Department/or District Health Officers are empowered to place an Assistant Surgeon III in equal status of Assistant Surgeon I with Post-graduate qualifications in General Hospitals ?

SRI Y. RAMAKRISHNA (Minister for Health).—

(*a*) It is applicable to all the Hospitals and Dispensaries in the erstwhile Mysore State.

(*b*) The General Hospitals come under Category (1) of Para 464 " State Public (a) General Medical Institutions maintained wholly by State funds ".

(*c*) Status—Class I or II (Gazetted) according to the Status of the Hospital.

Rank—Surgeon in case of bigger hospitals and Health Officer Class II-*cum*-Assistant Surgeon in case of others.

Duties—To be in administrative charge of the Hospital.

(*d*) The status is that of an Assistant Surgeon Grade I, Ranking is according to seniority list. Duties in District Headquarters Hospital; he is assigned duties according to his speciality.

In Non-District Headquarters General Hospital, the Assistant Surgeon Grade I is the administrative Medical Officer of the institution, provided he is senior among the other Medical Officers of the Institutions.

(*e*) The question of revision of the manual is under consideration.

(*f*) The status of Asst. Surgeon Grade III and Assistant Surgeon Grade I is quite distinct. Hence placing of Assistant Surgeon Grade III in equal status of Assistant Surgeon Grade I with post-graduates qualifications in General Hospital does not arise.

Fertiliser Factory at Mangalore

180. SRI I. SOMASEKHARAPPA (Hosanagar).—

Will the Minister for Industries, Information and Publicity be pleased to state:—

(*a*) the size of the Fertilizer Factory that is going to be started at Mangalore in the light of the talk the Minister had with the British High Commissioner recently;

(*b*) the quantum of manure that is expected to be produced per year by the factory;

(*c*) when the factory is going to be commissioned ?

Sri M. RAJASEKHARA MURTHY (Minister for Industries, Information and Publicity).—

(*a*) Rs. 40 crores.

(*b*) Urea 3,40,000 tonnes per annum.

(*c*) During 1973-74, as per present indications.

Rejection for Referring Disputes for Adjudication

323. Sri M. S. KRISHNAN (Malleswaram).—

Will the Minister for Law, Labour and Parliamentary Affairs be pleased to state :—

(*a*) whether the Government rejected requests for referring disputes covering the subject of wages, Gratuity between the Management and workmen of Davangere Cotton Mills to adjudication on the ground that the said subjects were before the Wage Board for Textile Industry;

(*b*) whether in view of the decision taken by the Central Organisation of employers in the Textile Industry not to implement the decisions/recommendations of the Second Wage Board for Textile Industry, Government would review its stand as mentioned in (*a*) above;

(*c*) whether decision if any taken by the Government of India in the light of the stand taken by the employers has been communicated to the State Government; if so, the decision taken ?

Sri K. PUTTASWAMY (Minister for Law, Labour and Parliamentary Affairs).—

(*a*) Yes; only regarding demand for certain amendments to the gratuity schemes in force.

(*b*) The decision of the Central Organisation of Employers in the Textile Industry regarding implementation of the Recommendations of the Second Wage Board for Textile Industry has not been communicated to the Government.

(*c*) The Government of India have accepted the majority recommendations of the Central Wage Board for Textile Industry, and all the State Governments have been requested to persuade the managements to implement these recommendations.

Police Protection sought for a Marriage Procession

336. Sri G. DUGGAPPA (Bharamasagara).—

Will the Chief Minister be pleased to state :—

(*a*) whether a marriage party belonging to scheduled caste was prevented from taking out a procession in the streets of Chikkondanahally, Chitradurga taluk on 11th June 1969 ;

(*b*) whether the aggrieved party approached the Superintendent of Police, Chitradurga to give police protection to them to take the procession in the streets of the village ;

(*c*) whether police protection was given and the procession was taken out in the village ;

(*d*) whether the Chairman of the Village Panchayat obstructed the marriage party from going in a procession and the pipe, drum, etc., were snatched away from the band set ;

(*e*) whether any case has been registered against the Chairman and others who obstructed the marriage procession ;

(*f*) if not, whether Government has taken any suitable action under appropriate provision of law ?

Sri VEERENDRA PATIL (Chief Minister).—

(*a*) No complaint of any such incident has been lodged with the Police on 11th June 1969. However, a Member of the Taluk Development Board in his complaint of the 13th June 1969 made a reference to an incident on 11th June 1969.

(*b*) No.

(*c*) Does not arise in view of reply to clause (*b*).

(*d*) No.

(*e*) Does not arise in view of reply to clause (*d*).

(*f*) No action can be taken in the absence of a complaint from the aggrieved party.

Cases of Murders in Kolar District

365. Sri P. VENKATAGIRIYAPPA (Kolar).—

Will the Chief Minister be pleased to state :—

(*a*) number of murders that have taken place in Kolar District for the last 3 years up to a convenient date ;

(*b*) number of cases in which Charge Sheets have been filed against the accused ;

(*c*) number of cases in which conviction is given by the Court ?

Sri VEERENDRA PATIL (Chief Minister).—

(*a*) 97 cases were reported from 1st January 1966 to 31st July 1969.

(*b*) 62.

(*c*) 8.

Restoration of Watan Lands of Harijans of Kudchi Village

375. Sri S. S. ARAKERI (Balloli).—

Will the Minister for Revenue be pleased to state :—

(*a*) whether Government has received any representation from Harijans of Kudchi regarding restoration of their watan land S.No. 359/1-16 of Kudchi Village ;

(*b*) if so, the steps they have taken in restoring the said land under illegal lease and possession of the Managing Director of Pumpa Cotton Mills Limited, to the Harijans of Kudchi ;

(*c*) the action they propose to take to restore the watan land S. No. 359/1-16 measuring 90 acres and 25 guntas which is the only source of 500 Harijans of Kudchi ;

(*d*) whether a Managing Director is paying rents regularly to the Harijans, if not, the years from which he has not paid the rent ?

Sri H. V.KOUJALGI (Minister for Revenue).—

(*a*) No.

(*b*) Does not arise.

(*c*) Does not arise. Inam tenure of Service Inams has been abolished.

(*d*) Government have no information regarding this.

The House reassmbled at Five Minutes past three of the Clock.

(Mr. SPEAKER in the Chair)

Question of Privilege against Sri S. Gopala Gowda

Sri K. PUTTASWAMY.—Sir, I have sent notice of a resolution and I seek your permission to raise a question involving a breach of privilege, namely, the conduct of the hon. member Sri S. Gopala Gowda

(SRI K. PUTTASWAMY)

during the Question Hour today in the precincts of the House, and I request that the House may come to a decision under Rule 181 of the Rules of Procedure and Conduct of Business of the Legislative Assembly.

SRI K. H. PATIL.—Sir, I wish to raise a privilege motion against the Marshal who has obstructed 3 members from entering the premises of this House, namely, Sri Nagappa, Sri Bangarappa and Sri Aziz Sait, and I seek the permission of the Chair to move it.

MR. SPEAKER.—The hon. Member may give notice about it and I shall consider it.

SRI K. H. PATIL.—Has the Hon. Minister for Parliamentary Affairs given any notice ?

MR. SPEAKER.—The rule is different. That thing happened in the presence of members in the House and so no notice is necessary, but the thing that the member now mentions did not happen in the presence of members in the House and so notice is necessary for the same.

SRI K. H. PATIL.—Sir, "House" has been defined to include the entire precincts of the House and, therefore, that incident also has occurred in the presence of members in the House.

MR. SPEAKER.—I have already stated that I shall certainly consider it. The hon. member must remember that 'House' does not mean this Chamber consisting of timber and mortar, but 'House' means members sitting in the Chamber with Speaker in the Chair.

SRI K. H. PATIL.—I have got two remedies. One remedy is to seek the permission of the Chair to move the motion because the incident happened within the precincts of the House and within the view of members and so no notice is necessary at all. I am only appealing to the Chair to be impartial and the same Rule which is applicable to the Hon. Minister for Parliamentary Affairs should be made applicable to the Opposition members also.

MR. SPEAKER.—Let the hon. member give it in writing. I shall certainly consider it.

SRI K. H. PATIL.—Notice is not necessary. I am not going to take the trouble of writing the notice. The incident has happened in the precincts of the House in the view of members and you must take notice of it.

MR. SPEAKER.—I am sorry, I cannot take it.

SRI K. H. PATIL.—Then, it is all right.

MR. SPEAKER.—The Hon. Minister has sent a notice to me in writing and it is there. I shall decide whether I should give consent or not in due time.

† SRI H. SIDDAVEERAPPA.—Sir, I rise to a Point of Order. My Point of Order is this. I invite attention to Rule 177 in the first

instance. It is a condition precedent before a question involving a breach of privilege is taken up, it must receive the consent of the Speaker; the prior consent of the Speaker is necessary before it is taken up. I don't think the Speaker has consented for this being taken up.

Secondly, I invite attention to Rule 178, which reads as follows :—

> "A member wishing to raise a question of privilege shall give notice in writing to the Secretary before the commencement of the sitting on the day the question is proposed to be raised. If the question raised is based on a document, the notice shall be accompanied by the document."

In this case, this clause has not been complied with, because this question has been taken up during the course of the day, not before the commencement of the sitting. And the third is about the mode of raising a question of privilege (Rule 180), which says :—

> "The Speaker, if he gives consent under rule 177 and holds that the matter proposed to be discussed is in order,

after going through the notice that is already given

> "shall, after the questions and before the list of business is entered upon, call the member concerned, who shall rise in his place and while asking for leave to raise the question of privilege make a short statement relevant thereto :
>
> Provided that where the Speaker has refused his....."

I need not go further about the proviso.

Now, the point really for consideration is this. At the moment the Minister for Parliamentary Affairs raised this question of privilege against a senior member of this House, a leader of a political party of an All-India status, arising out of a situation which I already brought to your notice in your chambers and also on the floor of this House, what was the condition of the gentleman ? He was so bad in health that I was afraid that he might even collapse in his seat here. That was the position. That is why I took him out, saw that he rested for some time before he was sent for medication. What were the circumstances under which it arose ? I understand it is an extra-ordinary thing that has happened ; I admit it ; it ought not to have happened. But, if it has happened, it is because of circumstances or the mental condition of the patient ; it was beyond his control. After all, we are human beings. Let not the Hon. Minister for Parliamentary Affairs take it seriously because the law allows it and the Court awards it. That should not be the position. Everything must be taken on what is called the human touch and human approach. Unfortunately, I see in this House, the Treasury Benches, especially those that are occupying the front benches seem to be more conscious about their mighty power, armed with your backing, with the majority which is required for

(SRI H. SIDDAVEERAPPA)

anything that they may do here. If this is the approach, in spite of my explaining, in spite of my willingness to get up and telling that the circumstances under which this incident took place, warrants it being forgotten by everybody, well, it is open to them, but I am sorry. The Speaker has to consider, not once but hundred times before consent is given for this privilege motion being moved. A privilege motion may be moved against all those sitting on this side, and if they want they can carry on the business in the absence of the Opposition; if brute majority can win the day, they may do it. But, I would only say they will be wooden, they will be soulless and that will be an act of animal instinct, not human instinct. I appeal to you, Sir,—you who are the custodian of this House—to look to all sides of the matter and take all shades of opinion. Democracy itself is in danger in this country today. Human approaches are necessary in a growing democracy, and in an infant-democracy these things are inevitable. After all, what were the circumstances? Here was an interpellation in which the hon. Member Sri S. Gopala Gowda was very much interested, because that is his pet subject and that is a subject on which he has courted imprisonment quite a number of times, and carried on a lot of propoganda. He wanted to put one short supplementary. Unfortunately, as ill-luck could have it, he could not catch your eye. I made an appeal, but that unfortunately carried no conviction. I can understand your point of view, *viz.*, if a concession is shown in the case of one member, others will claim the same privilege. That may not be the case. The members on this side are not so unreasonable as that. Young friends on this side are very anxious about putting supplementaries, because they are anxious to show that they are participating profitably. They sometimes say that we, old people get up and take chances. We are not irritated by such remarks.

MR. SPEAKER.—Has it not happened that if a concession is shown in the case of one member others will claim the same privilege ?

SRI H. SIDDAVEERAPPA.—It has happened. But, it should not be seriously taken note of. I have never taken serious note of it. Quite a large number of young friends, who have come up for the first time, bubbling with new life want that they should participate profitably. It is an excusable exhibition of enthusiasm. That is my submission. Quite a large number of things happen in this country in a democracy. It is an unfortunate episode if the Treasury Benches were to move the privilege motion. If they want, let them move the privilege motion on every one of us today alone and let them carry on the business without the Opposition. But I request you not to give your consent. Please ponder over it. In a spirit of give and take, in a spirit of understanding and in a spirit of humility, I would appeal to you not to give your consent.

†ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ (ನಂಜನಗೂಡು).—ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ತಾವು ಕನ್‌ಸೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—The motion has been received. I am just considering the question of consent.

†ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ (ನಂಜನಗೂಡು).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಾದ ಶ್ರೀ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು ಪ್ರಿವಿಲೇಜ್ ಮೋಷನ್ನನ್ನು ಮುಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಅದು ಪ್ರಿವಿಲೇಜ್ ಆಗುತ್ತದೆ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೆನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಜಡ್ಜ್‌ಮೆಂಟಿಗೆ ಕೂತುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ದನಾಗಿಲ್ಲ. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು ಈಗ ತಾನೇ ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಮತ್ತು ನನ್ನ ಇತರ ಮಿತ್ರರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ, ಅದು ಒಂದು ವಿಶೇಷ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಆಗಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಈ ಸಭೆಗೆ ಅವಮಾನಕರವಾದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ವರ್ತಿಸಿದರು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇಂಟೆನ್‌ಷನ್ ಇದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬ ನಿಗೂಢವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸುವುದು ಉಚಿತವಲ್ಲ. ಅನೇಕವೇಳೆ ಬರುಸಿನಿಂದ ಮಾತನಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಕೋಪದಿಂದ ಮಾತನಾಡಿದ್ದೇವೆ. ತಮಗೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದಂತೆಯೂ ಆಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದೆಲ್ಲವೂ ಕೂಡ ಪ್ರಿವಿಲೇಜ್ ಆಗುತ್ತದೆಂದು ಈ ಸಭೆ ಪರಿಗಣಿಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರೂ ಕೂಡ ಅದು ಇಂಟೆನ್‌ಷನ್‌ಲ್ ಎಂಬುವಾಗಿ ಹೇಳಿ ನುಗ್ಗಿ ತರ್ಕಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಲ್ಲಿ ನಾನು ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಈ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ಮಧುರವಾತಾವರಣ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಅವರು ಪ್ರಿವಿಲೇಜ್ ಮೋಷನ್ನನ್ನು ಮುಂಡಿಸುವುದು ಬೇಡ. ತಾವು ಅದಕ್ಕೆ ಕನ್‌ಸೆಂಟ್ ಕೊಡುವುದೂ ಬೇಡ. ಆಗ ಎಲ್ಲವೂ ಸುಗಮವಾಗುತ್ತದೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

† Sri V. N. PATIL.—I rise to a point of order. Just now, I learn that one of the Members of this House was prevented from entering this House. I want to know from the Chair, if a member has been found to be guilty of bad conduct and if he has been named.....

Mr. SPEAKER.—I have not named any member. I have only directed three hon. Members to withdraw.

Sri V. N. PATIL.—When three members were asked to withdraw, under what provision, the Marshal of the House or the Orderly is expected to prevent the members from entering the House again ? If a Member enters the House, he takes the consequences. What happens to one Member today may happen to me tomorrow or may happen even to the Leader of the Opposition. The Chair will have to clarify the matter. I want to know whether anybody has exceeded his power and acted without any direction or instruction from the Chair ?

Regarding the incident of Sri Gopala Gowda, the hon. Member was having high blood pressure. Still he has come to the House out of a sense of duty to the State and to the agricultural class. He represents a party which believes in socialism and in his eagerness to represent the downtrodden class, he wanted to ask a supplementary. The Chair was perhaps not aware of all these things.

Mr. SPEAKER.—He did not catch my eye.

Sri V. N. PATIL.—Unfortunately somehow the Member did not catch the eye of the Chair. But at the same time, it might be a genuine, honest and sincere grievance that the Chair has seen him, and still it has not given him a chance. What should he do ?

† Indicates that the remarks or speeches have not been revised by the member concerned.

MR. SPEAKER.—Since the hon. Member is raising the point, I shall tell him what happened. After a dozen supplementaries were permitted, there were hardly 10 minutes and there were still 4 questions remaining in the question list. I called the next question. I did not see Mr. Gopala Gowda rising and he did not catch my eye. I then requested Mr. Gopala Gowda that since I had called the next question, as a leading parliamentarian, it is better he should respect the decision of the Chair. Then you know what happened thereafter. It is not that I did not want to given him a chance. I certainly would have given him a chance. But I do not want to make an exception. Tomorrow, another member might say: 'You have given permission to Mr. Gopala Gowda; why not to me?' It will be a bad precedent. It has happened in that way. I am sorry that the hon. Member's health is bad and I quite sympathise with him.

Sri V. N. PATIL.—Now, I request you to kindly appreciate my point of view; it is stated that the ryotwari landowners were suffering in South Kanara District and while they were not able to recover rent, they were made to pay land revenue to the Government.

MR. SPEAKER.—Government is on your side.

Sri V. N. PATIL.—There are a number of cases pending before the courts of law. We all come from rural parts. Ten years land revenue records are with patwaris. They fabricate them. So, we wanted to represent this fact and we wanted to take an assurance from the Minister for revenue that patwaris should not be allowed to keep with them more than one year's record. In these circumstances, Mr. Gopala Gowda could not contain himself on account of his health condition. So, it could not be said that something has been done intentionally or there was any motive. Mr. Gopala Gowda is a sitting member since a long time and he is a man of political integrity. He seems to have felt that the Chair has let him down.

4-00 P.M.

Under these circumstances I request the Chair to consider things on humanitarian grounds and the circumstances prevailing then, and be guided by mere technicalities. Let the Chair appreciate the views expressed by the Hon. Members of this House.

†ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಪಾರ್ಲಮೆಂಟ್ ಸಚಿವರು ಈ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತಂದು, ಅದು ಸಾಕಷ್ಟು ಚರ್ಚೆಯಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ನಿರ್ಣಯ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿಲ್ಲ, ಸಭಾಪತಿಯವರು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಈಗ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸಭಾಪತಿಯವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪಾರ್ಲಮೆಂಟ್ ಸಚಿವರು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನಾದರೂ ಹೇಳುವುದು ಇಷ್ಟೆ. ಇಂಥ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲ, ನಾನಾದರೂ ಬಹಳ ವಿಷಾದದಿಂದ ಮತ್ತು ದುಃಖದಿಂದ ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಲಮೆಂಟರಿ ಡೆಮೋಕ್ರೆಸಿಯು ತತ್ವ ಎಂದೆಂದೂ ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಕುಂದೂ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನಿಟ್ಟಿದ್ದರಲ್ಲಿ ನಾನೂ ಒಬ್ಬ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವು ಬೆಳವಣಿಗೆಯು

ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಕುಂಟಿ ಕುಂಟಿ ನಡೆಯುವುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ. ಈ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವು ನಡೆಯುತ್ತಿರತಕ್ಕ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಎಡವಬೇಕಾಗಿದೆ. ಎಡವಿದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಅದನ್ನು ಹಾಗೆ ಬಿಡಬೇಕೆಂದು ಅರ್ಥವಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರಾದ ಶ್ರೀ ಗೋಪಾಲಗೌಡರ ಆರೋಗ್ಯವು ಹಾಗೆ ಇತ್ತು. ಅವರು ರಕ್ತದ ಒತ್ತಡದ ಒಂದು ತೊಂದರೆಯಿಂದಾಗಿ ಆ ಒಂದು ಕೃತ್ಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಯಾರೂ, ನಮ್ಮ ಕಡೆಯವರೂ ಸಹ, ಸರಿಯೆಂದು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ನಾನೂ ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಆ ಒಂದು ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ, ಏನೋ ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಉದ್ವೇಗ ಇತ್ತು. ಅದಕ್ಕೆ ಏನು ಕಾರಣವಿರಬಹುದೆಂದು ನಾವು ಅದರ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲ ವೀಕ್ಷಿಸುವುದಾದರೆ, ಅವರಿಗೆ ಆ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಆಶೆ ಇತ್ತು, ಅದನ್ನು ಎತ್ತುವುದಕ್ಕೆ ಅವರು ಅವಕಾಶ ಕೇಳಿದಾಗ, ಬಹುಶಃ ಅವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬೀಳದಿರಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಅಷ್ಟು ನಾನು ಆಶೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೇಳಿದರೂ ನನಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಲಿಲ್ಲವಲ್ಲಾ ಎಂಬ ಒಂದು ಕೋಪ ಏರಿರಬಹುದು. ಅವರ ಮೇಲಿದ್ದಂತಹ ನಂಬಿಕೆ, ಆಶ್ವಾಸನೆಗಳಿಂದಲೂ ಅವರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಲಿಲ್ಲವೆಂಬ ಉದ್ರೇಕದಿಂದ, ಅದಲ್ಲದೆ ಅವರ ದೇಹ ಪ್ರಕೃತಿಯೂ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದುದರಿಂದ- ಮೈಕನ್ನು ಕಿತ್ತು ಬಿಟ್ಟರು. ಮಾನ್ಯ ಗೋಪಾಲ ಗೌಡರು ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನುರಿತ ಪಾರ್ಲಮೆಂಟೇರಿಯನ್. ಅಂಥವರ ಮೇಲೆ ಹಕ್ಕು ಭಾದ್ಯತೆ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಪಾರ್ಲಮೆಂಟರಿ ಸಚಿವರು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಈ ಘಟನೆ ನಡೆದದ್ದು ಈ ಸಭೆಯ ಗೌರವಕ್ಕೆ ಲೋಪವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ, ಆ ಘಟನೆಯನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಮರಿಸಿಕೊಂಡು, ಅದನ್ನು ಮರೆಯತಕ್ಕದ್ದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಪಾರ್ಲಮೆಂಟರಿ ಸಚಿವರು, ಬಹಳ ಧೈರ್ಯದಿಂದ, ಉದಾತ್ತ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಅದನ್ನು ಚರ್ಚೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಒತಾತ್ತಾಯ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ವಿನಂತಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಎತ್ತಿದ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳಿಗೆ ಆಗುವಂತ ಅಡಚಣೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ಸಭೆಯ ಘನತೆ ಗೌರವವನ್ನು ಕಾಪಾಡತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಆನಕ್ಕಿಯುಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದಾರೋ ಅಷ್ಟೇ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಆನಕ್ಕಿಯುಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಒಂದು ನಿಮ್ಮ ಸ್ಥಾನದ ಗೌರವವನ್ನೂ ಕಾಪಾಡಬೇಕಾದರೂ, ನಾವೆಲ್ಲರೂ ನಿಮ್ಮ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಸಹಕರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಲಮೆಂಟ್ ಸಚಿವರು ಈ ಒಂದು ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆಯ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಕೈಬಿಡತಕ್ಕದ್ದು ಲೇಸು ಮತ್ತು ತಾವು ಅದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಶಿವಪ್ಪನವರು ಹಾಗೂ ಮಾನ್ಯ ಸಿದ್ಧವೀರಪ್ಪನವರು ಮಾತನಾಡಿದುದರಲ್ಲಿ ಬಹು ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತಮ್ಮ ಅನುಮತಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದು, ಯಾರ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಪ್ರತೀಕಾರ ಮನೋಭಾವದಿಂದ ಕಳಿಸಿದ್ದಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಪ್ರಿವಿಲೆಜಿಸ್‌ನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ರೂಲ್ಸ್‌ನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಯಾವ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಲಿ, ಲೀಡರ್ ಆಫ್ ದಿ ಹೌಸ್ ಆಗಲಿ, ಸಭಾನಾಯಕರಾಗಲಿ, ಮತ್ತು ಒಂದು ವೇಳೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಮತ್ತು ಸಭಾ ನಾಯಕರು ಸೇರಿದರೂ ಕೂಡ, ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ವಿನಾ ಕಾರಣ ಹಕ್ಕುಭಾದ್ಯತೆಯ ಲೋಪವನ್ನು ಹೊರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ರೂಲ್ 177 ರಿಂದ 183ರವರೆಗೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಇರುವ ರೂಲ್ಸ್ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಅದಲ್ಲದೆ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತಮ್ಮ ಅವಗಾಹನೆಗೆ ತಂದ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಚಕಾರವನ್ನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ವರ್ತನೆ ಏನು ಆಗಿದೆ, ಅದನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆನಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೇನೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ವರ್ತನೆ ಈ ಸಭೆಯ ಗೌರವಕ್ಕೆ ಚ್ಯುತಿ ತಂದಿಲ್ಲ, ಎಂದು ಕೆಲವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟರೂ ಪಡಬಹುದು.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಸಿದ್ಧವೀರಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದರು, ಏನು ಮಾನವೀಯ ಹೃದಯ ಇರಬಾರದೇ, ಪಾಶವೀ ಹೃದಯವೇ ಎಂದು. ಅವರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಮಾನವೀಯತೆ ಇವೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಲಾರೆ, ಆದರೆ, ಅವರಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಮಾನವೀಯತೆ ಇದೆಯೆಂದು ನಾನು ಒಪ್ಪಲಾರೆ. ಒಂದು ವಿಚಾರ ಕೇಳಿದರು ರೂಲ್ 177-178ರ ಪ್ರಕಾರ ಮುಂಚೇನೇ ಬರೆದು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ನೋಟೀಸ್ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಿದ್ಧವೀರಪ್ಪನವರು ಬಹಳ ಹಳೆಯ ಸದಸ್ಯರು. ಅವರು ದೇಶದ ಆಡಳಿತ ಕೂಡ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆಗ ಕೂಡ ಕೆಲವು ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಸದಸ್ಯರು ಇದ್ದರು. ಅವರಿಗೆ ನಾನು ಮಾಡಿದಂತೆ ಮಾಡದೆ ಬೇರೆ ಮಾರ್ಗವಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳ ವರ್ತನೆಯ ಬಗ್ಗೆ, ನಮಗೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಏನೇ ಪ್ರೀತಿ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ, ಈ ರೂಲುಗಳನ್ನು ಅತಿಕ್ರಮಿಸಿ ಹೋಗಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಅವರ ಗಮನದಲ್ಲೂ ಇರಬಹುದು ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಸಭೆಗಳಲ್ಲೂ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಸಭೆಯ ಹಕ್ಕುಭಾದ್ಯತೆಗಳಿಗೆ ಚ್ಯುತಿ ಬಂದಾಗ, ಬರವಣಿಗೆಯ

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ)

ಮೂಲಕ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ಕೋರಬೇಕೆಂದು ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಿ ಹೋದರೂ ಅಧ್ಯ ರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಷ್ಟೆ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಯಾರಾದರೂ ಕೂಡ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆಯಬೇಕು. ತಾವು ಅನುಮತಿ ಕೊಟ್ಟರೂ ಕೂಡ ಅಲ್ಲಿ ಹಕ್ಕುಭಾದ್ಯತೆ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಅವಸರದ ನಿರ್ಣಯ, ಅಡ್‌ಜರ್ನ್‌ಮೆಂಟ್ ಮೋಷನ್, ತಾವು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಚರ್ಚೆ ಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಹಕ್ಕು ಭಾದ್ಯತೆಯ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಮತ್ತೊಂದು ರೀತಿ ಇದೆ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಅನುಮತಿ ಕೊಟ್ಟರೂ ಕೂಡ ಕೊನೆಯ ಪಕ್ಷ 10 ಜನ ಸದಸ್ಯರಾದರೂ ಎದ್ದು ನಿಂತು ಇದಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿ ಸೂಚಿಸಬೇಕು. ಒಂದು ವೇಳೆ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ನೀವು ಅನುಮತಿ ಕೊಟ್ಟರೂ ಕೂಡ, ಅದಕ್ಕೆ 10 ಜನರ ಬೆಂಬಲ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಅದು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

10 ಜನ ಸದಸ್ಯರ ಸಮ್ಮತಿ ದೊರಕಿದ ಮೇಲೂ ಕೂಡ ಅದು ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ವಾದ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದಂತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ 181ನೇ ರೂಲು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಅದು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ :

> "181 : If leave under rule 180 is granted, the Assembly may consider the question and come to a decision or refer to a Committee of Privileges on a motion made either by the member who has raised the question of privilege or by any other member."

ಆದ್ದರಿಂದ 181ನೇ ರೂಲ್ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದುವೇಳೆ ಅದಕ್ಕೆ 10 ಜನ ಸದಸ್ಯರ ಬೆಂಬಲ ದೊರಕಿದ ಮೇಲೂ ಕೂಡ ಅದು ಚರ್ಚೆಯಾಗಬೇಕು, ಆದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಪ್ರಿವಿಲೇಜ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು ಎಂದೂ ಯಾರಾದರೂ ಒಬ್ಬರು ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಬಹುದು ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಇದೆ. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅನೇಕರು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗೋಪಾಲಗೌಡರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಕೂಡ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗೋಪಾಲಗೌಡರನ್ನು ಸುಮಾರು 17 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಬಲ್ಲೆ. ಅವರು ಬಹಳ ನುರಿತ ಸದಸ್ಯರು. ದೇಶಾಭಿಮಾನಿಗಳು ಹಾಗೂ ಅಗ್ರೇರಿಯನ್ ರಿಫಾರ್ಮ್ಸ್ ನಲ್ಲಿ ಶ್ರದ್ಧೆ ಮತ್ತು ಆಸಕ್ತಿಯುಳ್ಳವರು. ಯಾವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ತಮಗೆ ಬಿಟ್ಟದ್ದು. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ನಡೆದಂತಹ ಘಟನೆ ಈ ಸಭೆಯ ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆಗಳಿಗೆ ಲೋಪ ಬಂದಿದೆ. ಅವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಘನತೆಗೆ, ಈ ಸಭೆಯ ಘನತೆಗೆ ಕುಂದು ತಂದಿದೆ. ಇದನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರ ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ತರಬೇಕಾದ್ದು ನನ್ನ ಮುಖ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆಯಿಂದ ನಾನು ಇದನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿ ಕೊಡುವುದು ತಮಗೆ ಬಿಟ್ಟದ್ದು. ಇದಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಕೊಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೂ ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಅವಶ್ಯಕ. ಇದಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟೇ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಯಾವ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿಯೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ನಡೆದಂತಹ ಘಟನೆಯನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ಕಂಡಿದ್ದಾರೆ. ತಾವೂ ಕೂಡ ನೋಡಿದ್ದೀರಿ., ಆ ಘಟನೆಯಿಂದ ಈ ಸಭೆಯ ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆಗೆ ಲೋಪ ಬಂದಿದೆ. ಮತ್ತು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಘನತೆ ಗೌರವಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ತರುವಂತಹ ವರ್ತನೆ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಮಾತ್ರ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಾನ ತಮಗೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅನುಭವ ಶಾಲಿಗಳಾದ ಎಲ್ಲಾ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಸಲಹೆಗಳನ್ನೂ ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸೂಕ್ತ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ತಾವು ಬರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗೋಪಾಲಗೌಡರು ಏನೂ ಮಾತನಾಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಅವರು ಏನು ವರ್ತನೆ ಮಾಡಿದರು ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ಮಾನ್ಯ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಶಾಖೆಯ ನಡವಳಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗೋಪಾಲ ಗೌಡರು ನುರಿತವರು, ಬಹಳ ಅನುಭವಿಗಳು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅವರು ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಅದೇನೆಂದರೆ ಅವರ ದೇಹ ಪ್ರಕೃತಿ ಚೆನ್ನಾಗಿರಲಿಲ್ಲ ಅವರಿಗೆ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಇರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಅವರು ಇದನ್ನು ಹೇಳಿದೆ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಹೊಣೆಗೆ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ.

Mr. SPEAKER.—I have heard the Hon. Members Sri Siddaveerappa, Sri V. N. Patil and the Hon. Minister for Parliamentary Affairs and I shall bear everything in mind and give due consideration to that. I shall give my decision on this point a little later.

The House will now proceed with the scheduled business according to the list of business.

Call attention to a matter of urgent public importance *re:* Elections to the Bangalore City Corporation

Sri T. R. SHAMANNA (Fort).—I call the attention of the Minister of State for Municipal Administration to the delay in holding election to the Bangalore City Corporation.

† Sri B. M. PATIL (Minister of State for Municipal Administration).—Sir, the view taken by the Hon. Member that the Corporation Act requires the voters in each division should be, as far as practicable according to 1961 census is misconstrued. Section 48 (2) of the City of Bangalore Municipa Corporation Act, 1949 lays down that the ratio between the number of councillors to be elected from each division and the population of that division as ascertained at the last preceding census shall, so far as, practicable be the same throughout the city. The Act provides only that the ratio between the number of Councillors to be elected from each division and the population of that division as per the preceding census should be maintained. The delimitation of divisions for the purposes of election to the Corporation is, as per sub-section (1) of Section 48 of the Act, based on the population of the division as per the last preceding census.

Article 170 (2) of the Constitution relating to the composition of the Legislative Assembly contains a provision that each State shall be divided into territorial constituencies in such manner that the ratio between the population of each constituency and the number of seats allotted to it shall, so far as practicable, be the same throughout the State. Sub-section (4) of section 5 and sub-section (2) of section 100 of the Mysore Village Panchayats and Local Boards Act, 1959, also contemplate that the number of members to be elected from each territorial constituency of a Panchayat or Taluk Board should be on the basis of the population of that constituency as ascertained at the last preceding census. Therefore, the number of seats allotted to several divisions in the Corporation is in accordance with Section 48 (2) of the Corporation Act and it is in accordance with the well accepted principle.

Government is not aware of any decision of the High Court in which Section 48 (2) has been construed with reference to the number of voters in each territorial division.

(SRI B. M. PATIL)

The Municipal Commissioner has been instructed that the Corporation should arrange to hold an election for the Corporation early. As a first step in this direction, the Commissioner, Bangalore Corporation, has drawn up tentatively a calendar of events according to which the polling is to take place during December 1969. He has also taken action to prepare the Electoral Roll as per the provision of Rule (1) of Sechedule VIII of the City of Bangalore Municipal Corporation Act 1949. A Bill to amend the Act for the preparation of the rolls with reference to the house number is being placed before this House during the current session. Government are very anxious to have the elections to the Corporation conducted according to the calendar of events and to see that the elected body comes into being with the least possible delay. All possible steps are being taken in this direction and the elections will be held as soon as possible.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ.—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ನಮಗೆ ಈ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಹೇಳಿಕೆಯ ಪ್ರಕಾರ "the ratio between the number of Councillors to be elected from each division and the population of that division as per the preceding census should be maintained" ಎಂದು ಇದೆ. ಈಗ ಒಂದು ಡಿವಿಜನ್‌ನಲ್ಲಿ 30 ಸಾವಿರ ಮತ್ತೊಂದು ಡಿವಿಜನ್ನಿನಲ್ಲಿ 6 ಸಾವಿರ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇದೆ. As far as practicable ಎಂದರೆ ಈಕ್ವಲ್ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಕ್ಲಾರಿಫೈ ಮಾಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಡಿಸೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಯಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಖಚಿತವಾಗಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಪಾಟೀಲ್.—ಡಿವಿಜನ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಸೆಕ್ಷನ್ 48 (2)ನಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದೆ. ಆಯಾ ಡಿವಿಜನ್ನಿನ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಹೋದ ಸೆನ್‌ಸಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಆ ಡಿವಿಜನ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆದಷ್ಟು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸಲಿಕ್ಕೆ ಆತುರವಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಚುನಾವಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಏನಿವೆ ಅವುಗಳನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಅವರು ಒಂದು ಟೆನ್‌ಟೆಟಿವ್ ಕ್ಯಾಲೆಂಡರ್ ಆಫ್ ಇವೆಂಟ್ಸ್ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಅದರಂತೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಡಿಸೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಅಲ್ಲಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಒಂದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

Seventeenth Report of the Business Advisory Committee

Presentation

MR. SPEAKER.—I beg to present the Seventeenth Report of the Business Advisory Committee.

SRI D. MANJUNATH (Hiriyur).—I beg to move :

"That this House agrees with the 17th Report of the Business Advisory Committee."

SRI K. H. PATIL.—May I seek some clarification ? We find that the Marketing Agricultural Produce Marketing Regulation does not come into the picture. It was decided at the previous meeting that four

hours may be allotted to it. Some of the members of the Committee said that four hours will not suffice in vew of the Complex and illegal clauses that have been incorporated in the Act. May I know whether the Business Advisory Committee has considered that valuable suggestion or whether the Business Advisory Committee has rejected it arbitrarily. Before exercising our vote on the Bill, we want to know the time allotted for the Bill.

MR. SPEAKER.—Hon. members know that this Agricultural Produce Marketing Regulation Bill was considered during the last meeting of the Business Advisory Committee. The House has considered the previous Report and accepted the allotment of time made for the Bill. Now it is not permissible to comment on it. The proceedings of the Committee are confidential. If it is found that the time is Insufficient it may be reconsidered. If ultimately the House considers that the time is insufficient, the House is supreme and it can give more time to it.

SRI K. H. PATIL.—Why I am raising this point is the Leader of the House advises us off and on, to follow rules and discipline. When the Business Advisory Committee has given time, we have to adhere to the time limit. It will not be fair on our part to request our leader, to allocate more time than what is allotted. In the interests of the public we should not hasten any legislation. Let us have reasonable time. I would like to know whether the Leader of the House will be agreeable for giving more time to the Bill ?

MR. SPEAKER.—If it requires more time, the whole House can consider it. Why is the member worried about it now ?

SRI K. H. PATIL.—I myself will require four hours. I will require more than two days.

MR. SPEAKER.—Why the member is anticipating events ? When the item is not included here, why is he taking an unreasonable attitude ? Now let us make the best use of the time available. If the House feels that more time is required, it will consider.

The question is :

"That this House agrees with the Seventeenth Report of the Business Advisory Committee."

The motion was adopted.

MR. SPEAKER.—The report is adopted.

Mysore Education Cess (Validation of levy) Bill, 1969

(i) Statutory Resolution to disapprove Mysore Ordinance No. 4, 1969.

(ii) Motion to consider the Bill.

(Debate Contd).

Sri K. H. PATIL (Hubli).—On a point of order. It is Sri Nagappa's speech that has to be commenced. A peculiar situation has arisen now. He being a loyal member respected the Chair's ruling and has gone out. He is waiting outside the House to come back to commence his speech. We have a right to hear him. Without hearing him I cannot make up my mind to speak on the subject. It is therefore better that the order of withdrawal is rescinded and he be permitted to come here and commence his speech.

3-30 P.M.

Sri V. N. PATIL.—I also wanted to say virtually the same thing.

Mr. SPEAKER.—I catch the point of the hon. Member. The point of order moved by Sri K. H. Patil is that the hon. Member Sri Nagappa has withdrawn and is not entering the House in accordance with the directions of the Chair, and therefore he should be called in and be permitted to make his speech. I may tell the hon. Member that I admire Sri Nagappa when he obeyed the directions of the Chair and also other members who have obeyed the directions of the Chair. Therefore, I hope the spirit of discipline should increase and I assure the House that it does not please me to do such things. I highly suffer the anguish within myself. But, in the interest of discipline I had to take such action. Such things cannot he helped. But the constitutional position is if by any reason he is not able to be present in the House, then the proceedings cannot be stopped since the direction is there it would not be correct to call him back unless that direction is rescinded and there is nothing before me by which I should persuade myself to cancel it. I think they have set up a good example but I am sorry I cannot accept the point of order raised by Sri Patil.

Sri N. A. CHANNE GOWDA.—The Chair was very considerate in saying that three members like good soldiers obeyed the directions of the Chair. Sri K. H. Patil has already stated that the hon. Members would like to hear Sri M. Nagappa. Therefore, I request you to adjourn the House so that he can come tomorrow and speak.

Mr. SPEAKER.—The business of the House cannot be stopped. The other day the senior hon. Member and one other member were at pains to tell me that a lot of money is spent and the House should not be adjourned. We cannot adjourn that way and we cannot stop the business. I am sorry I cannot accept it.

Sri H. N. NANJE GOWDA.—I want to speak on the Bill.

Sri K. H. PATIL.—Sir, I want to raise another point of order. The hon. Member Sri Nagappa has made a part of his speech. So the point raised by hon. friend is very important. Sri Nagappa is absent here to complete his speech. Sri Nagappa was not at all guilty.

Mr. SPEAKER.—That amounts to a comment on the Chair. Hon. member should not try to overdo things.

Sri K. H. PATIL.—Every member has a right to speak. You have a right to suspend a member from attending the entire session. But that right is taken away by asking the Marshall not to allow the members inside. Neither the Speaker nor any member has any right to touch any member.

Mr. SPEAKER.—The point is whether in the absence of Sri Nagappa, the business can go on?

† ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಈಗ ಇರುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾಗಪ್ಪನವರು ಅರ್ಧ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಪೂರ್ತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು.

ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಅಡಚಣೆಗಳು ಉಂಟಾಗಿವೆ. ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಶಂಕೆ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ನಾವು ಮಂತ್ರಿಗಳ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಅರ್ಜಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ, ಮತ್ತು ಮಾತನಾಡುತ್ತೇವೆ. ಮತ್ತು ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಹೀಗೆರ್ಲಾ ಇರುವುದರಿಂದ ಈಮೊತ್ತು ನಡೆದ ಪ್ರಕರಣ ನೋಡಿದರೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡಬಹುದು. ಇದಕ್ಕೆರ್ಲಾ ಮಾರ್ಷರ್ ಇಟ್ಟರೆ, ಪೋಲೀಸಿನವರನ್ನು ಇಟ್ಟರೆ ನಾವು ಈ ಸಭೆಗೆ ಬರೀ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಬರೋಣವೇ, ರಿವರ್ವಾರ್ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಬರೋಣವೇ ಎಂದು ತಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು ಹೊರಗಿನಿಂದ ಒಳಗೆ ಬರುವಾಗ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರಬೇಡಿ ಎಂದು ಮಾರ್ಷರ್ ಬಾಡಿ ಟಚ್ ಮಾಡಿ ಪ್ರಿವೆಂಟ್‌ಮಾಡಿದ. ನನ್ನನ್ನು ಹೊರಗೆ ಹಾಕಿದರೆ ನಾನು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಅಧಿಕಾರ ನನಗೆ ಇದೆ.

Mr. SPEAKER.—I shall consider it. Without making an enquiry and without knowing whether there is any breach of privilege, how can I say? It is for this House to consider it. Please be assured that be it anybody, if any breach is committed by any person, law will take its own course. Nobody will be protected.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಈಗ ತಮ್ಮ ಎದುರಿಗೆ ಇರುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾಗಪ್ಪನವರ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಅವರು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವ ಹಕ್ಕಿಗೆ ಚ್ಯುತಿ ಬಂದಿದೆ. ಗೌರ್ನಮೆಂಟ್‌ನಿಂದ ರಾಂಗ್ ಅಡ್ವೈಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ.

Mr. SPEAKER.—It is wrong. Nobody has advised me.

Sri K. H. PATIL.—Then ask Sri Nagappa to enter the House.

Mr. SPEAKER.—I cannot. It is my direction that he should withdraw from the Home.

Sri K. H. PATIL—May I know under what rule?

Mr. SPEAKER.—The rules should prevail. Nobody can do anything against the rules.

Sri V. N. PATIL.—Kindly give a ruling on the point of order regarding the members being prevented from coming inside the House.

Mr. SPEAKER.—On that point there is a privilege motion given notice of by the hon. Member. It will be gone into and I shall consider it. Everything will be done according to rules.

Sri V. N. PATIL.—Supposing tomorrow they come to the conclusion that members were wrongly prevented, can we restore the harm done? I appeal to the good sense of the Chair not to treat this as a prestige issue. They have obeyed the Chair with all respect. Yesterday the Chair was pleased to say that if the hon. Member Sri Vatal Nagaraj obeyed your orders, definitely you would consider it. That was actually the sense of the House.

Mr. SPEAKER.—I said if he apologised. The order made in respect of other member is under rule 309. They cannot come in now.

Sri V. N. PATIL.—Even then the Chair can waive the rule and that discretion is there.

Sri K. PUTTASWAMY.—I am sorry I have to raise a point of order

Sri V. N. PATIL.—I am on my legs.

Mr. SPEAKER.—I have already decided that the point raised by the hon. member has no force in it.

Sri V. N. PATIL.—Let there not be two standards.

Mr. SPEAKER.—I am not accepting the hon. Member's point.

Sri V. N. PATIL.—Of course, it is left to the Chair to decide. The point raised by me is important because...

Mr. SPEAKER.—I have already stated that I am not accepting it. I have been telling all the time that there is no force in the point raised by the hon. Member and he is only arguing against the Rules of the House.

Sri V. N. PATIL.—Not against the Rules of the House.

Mr. SPEAKER.—I am not going to consider that point. The hon. member will please resume his seat.

Sri V. N. PATIL.—Since the Chair drew the name of God, I have no go but to resume my seat.

† ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇರತಕ್ಕ ಮೈನೂರು ಎಜುಕೇಷನ್ ಸೆಸ್ (ವ್ಯಾಲಿಡೇಷನ್ ಆಫ್ ಲೆವಿ, ಬಿಲ್, 1969 ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಯಾವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ತಂದಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಎಲಿಮೆಂಟರಿ ಎಜುಕೇಷನ್ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಹಾಕಿರತಕ್ಕ ಸೆಸ್ ಏನಿದೆ ಅದು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಂದ ವಸೂಲಾತಿಯಾಗಿ ಕೆಲವೇ ಜನ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಂದಾಯವಾಗಿದೆ. ಅಬ್ಜೆಕ್ಟ್ಸ್ ಅಂಡ್ ರೀಸನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವಾಗ ಇದನ್ನು ಎಷ್ಟರ ಗಮನಕ್ಕೂ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳು ಲೆವಿಯನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರವನ್ನು ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ, ನಮ್ಮ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ತೀರ್ಪಿನ ಪ್ರಕಾರ ವಾಪಸು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಯಾರು ಈ ಸೆಸ್ಸನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೋ ಅವರಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ವಾಪಸಾತಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಮಧ್ಯವರ್ತಿಗಳಾದ ಕೆಲವೇ ಜನ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳು ಇದರ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಪಡೆದಂತಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಅನುಮಾನದಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅವರ ಈ ಶಂಕೆಯನ್ನು ನಾನೂ ಕೂಡ ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ; ಅವರ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ನಿನ್ನೆಯ ದಿನ ನಾನ ಎತ್ತಿದಂಥ ಕೆಲವು ಶಂಕೆಗಳು ನಿವಾರಣೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಹೇಳುವುದರಿಂದ ಅವರ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ವಿರೋಧ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದಲ್ಲ ಮತ್ತು ಅವರು ಇದನ್ನು ವ್ಯಾಲಿಡೇಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಂದಿರತಕ್ಕ ಮಸೂದೆ ಸರಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆಂದಲ್ಲ ಆದರೆ ಲೀಗಲ್ ಇಂಪ್ಲಿಕೇಷನ್ಸ್ ಎಂದು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಶಂಕೆ ದೂರವಾಗಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ದೂರ ಮಾಡಬೇಕು. ನನ್ನ ಶಂಕೆಯಾದರೂ ಇಪ್ಪೆ.

ನಾವು ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದೇ ಆದರೆ ಮೂಲ ಮಸೂದೆ ಯಾವಾಗಿನಿಂದ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿತ್ತೋ ಅಂದಿನ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತೆನೆನ್ನುವ ವಾದವನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಾದರೆ ಆಗ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಬಹುದು. ಆದರೆ ನನ್ನ ಅನುಮಾನವಿರತಕ್ಕುದು ಈ ಕಾನೂನು ಪ್ರಯೋಗವಲ್ಲತ್ತೇ ಎನ್ನುವುದೇ ಅನುಮಾನ ; ಏಕೆಂದರೆ ಯಾವ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ಮುಖಾಂತರ ಈ ಸಸ್ ಹಾಕಿರುವುದನ್ನು ವ್ಯಾಲಿಡೇಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಯೋ, ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಮೂಲ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಏನು ಪ್ರಾವಿಜನ್ಸ್ ಇವೆಯೋ ಅವು ಕಾನೂನುಬಾಹಿರ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಮ್ಮ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ತೀರ್ಪು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಅವರು ತೀರ್ಪು ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ The relevant provisions of this particular Act which the Government intends to amend by this new Bill were not in force. ಈ ರೀತಿಯಿಲ್ಲದ್ದಾಗ ಮೂಲ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಾವಿಜನ್ಸ್ ಸಾಯದೆ ಜೀವಂತವಾಗಿ ಉಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆಯೇ ಎನ್ನುವುದು ಒಂದು ಅನುಮಾನ.

ಒಂದು ಮೂಲ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಪ್ರಾವಿಜನ್ಸ್ ಕೋರ್ಟಿನ ಆದೇಶದ ಮೇರೆಗೆ ಸತ್ತರೂ ಮೂಲ ಮಸೂದೆ ಜೀವಂತವಾಗಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತರುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ನೋಡಿದಂಥ ಕೆಲವು ಪುಸ್ತಕಗಳಿಂದ ಅವಕಾಶವುಂಟು. ಎಂದರೆ ಒಂದು ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ತೀರ್ಪಿನ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದು ಮೂಲ ಮಸೂದೆಯ ಕೆಲವು ವಿಧಿಗಳು ಸತ್ತರೂ ಕೂಡ ಮೂಲ ಮಸೂದೆ ಜೀವಂತವಾಗಿದ್ದರೆ ಆ ಮಸೂದೆಗೆ ನಾವು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಮೂಲ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿನ ವಿಧಿಗಳೇನಿದ್ದುವೋ, ಹಿಂದೆ ಅವು ಪ್ರಯೋಗದಲ್ಲಿದ್ದಂಥ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳು ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಮೂಲ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿನ ವಿಧಿಗಳು ಸರಿಯಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಕೋರ್ಟಿನ ತೀರ್ಪಾಗಿದೆ. ಈಗ ಮೂಲ ಮಸೂದೆ ಜೀವಂತವಾಗಿ ಇದೆಯೇ ಎಂದರೆ ಹೈ ಕೋರ್ಟ್ ಮೂಲ ಮಸೂದೆಯ ಕೆಲವು ವಿಧಿಗಳನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಿತು ಉಳಿದ ವಿಧಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಮೂಲಮಸೂದೆಯನ್ನು ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ರಿಪೀಲ್ ಮಾಡಿ ರದ್ದು ಮಾಡಿದರು. ಆ ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡಿದುದನ್ನು ಈ ಸಭೆ ನಿನ್ನೆಯದಿನ ವೋಟು ಕೊಟ್ಟು ಬಿಲ್ ಮುಖಾಂತರ ಆ ವಿಧಿಗಳನ್ನು ರೀಪಿಲ್ ಮಾಡಿದೆ. ಈ ನನ್ನ ಅನುಮಾನಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ, ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮುಂದೆ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತಂದಿರತಕ್ಕ ಒಂದೊಂದು ವಿಧಿಗಳೇನಿವೆ ಅವು ಕೋರ್ಟಿನ ತೀರ್ಪಿನ ಪ್ರಕಾರ ಸತ್ತ ಹಾಗೆ ಆಯಿತು. ಮೂಲ ಮಸೂದೆ ಜೀವಂತವಾಗಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತರಬಹುದು. ಆದರೆ ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ 17-5-1969ರಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಹೊರಡಿಸಿರುವ ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ರಿಪೀಲ್ ಮಾಡಿದ್ದುದನ್ನು ನಿನ್ನೆಯ ದಿವಸ ಈ ಸಭೆ ಒಂದು ಬಿಲ್ ಮುಖಾಂತರ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ ಹಾಗೆ ಆಯಿತು. ಅಲ್ಲಗೆ ಮೂಲ ಮಸೂದೆ ಕೂಡ 17-5-1969 ರಂದು ಸತ್ತಹಾಗೆ ಆಯಿತು, ಈ ಒಂದು ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಈಗ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿರುವಂಥ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಲು ಸಭೆಗೆ ಹಕ್ಕಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿದರೆ The Legislature has not acted within its jurisdiction ಎಂದು ಯಾವುದಾದರೂ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಹೇಳಿದರೆ, ಈ ಸಭೆಗೆ ಅದು ಅಪ್ರೊಂದು ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ತರತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅನಂತರ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ನಾನು ಸರ್ಕಾರದ ವತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಏನೆಂದರೆ ಏನೋ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಮಂಡಿಸಿ ಯಾವುದೇ ರೂಪದಲ್ಲಾದರೂ ವೋಟು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕಾನೂನು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಆತುರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಕಾಯದೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳತಕ್ಕ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಅವರಿಗೆ ಉಂಟಾಗಿರುವ ಸಂಶಯಗಳನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಈ ಸಂಶಯಗಳನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಯಾವ ಅನುಮಾನಕ್ಕೂ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ ಒಂದು ಕಾನೂನು ಮಾಡಿದರೆ ಆಗ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ವಸೂರಾಗಿರುವ ತೆರಿಗೆಯೇನಿದೆ ಅದನ್ನು ರೀಫಂಡ್ ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ಬಡ ಕನ್ಸ್ಯೂಮರ್‌ಗೆ ಹೋಗದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ರೀಫಂಡ್ ಮಾಡುವುದನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರಿಗೆ ಆಥವ ಮಧ್ಯವರ್ತಿಗೆ ಹೋಗುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ತಡೆಹಿಡಿಯಲು ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಮನ್ನಣೆ ಉಂಟು. ಆದರೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡುವಾಗ ನನ್ನ ಸಂಶಯವೇನಿದೆ ಅದನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ವಿವರಣೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಸರಕಾರಕ್ಕೂ ಸಂಶಯ ಬಂದಿದ್ದರೆ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ತಡೆಹಿಡಿಯಲಿ. ಮುಂದೆ ಯಾವ ನ್ಯಾಯಾಲಯವೂ ಕೂಡ ಈ ಸಭೆ ಅಂಗೀಕಾರ ಮಾಡಿರುವ ಮಸೂದೆ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವಂತಿರಬಾರದು ಎಂದು ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† Sri B. B. SAYANAK (Belgaum).—Sir, I want to speak in Marathi. I want to know whether there is any Marathi Reporter to take down my speech ? I have been requesting since the budget session that a Marathi Reporter should be appointed. We want to speak in Marathi which is our mother tongue. If the Speaker is not going to allow me to speak in Marathi, I will walk out in protest.

(The Member withdrew)

† Sri N. M. KOTRABASAIAH SOGI (Deputy Minister for Education).—Sir, I would like to submit that the Mysore Education Cess (Validation of Levy) Bill, 1969 intends to validate the action of the Government in collecting the cess during the period when the original Act of 1941 was in operation. I am very much thankful to my hon'ble Friend Sri Nanje Gowda who has wholeheartedly welcomed the spirit and the contents of the Bill and his only objection was regarding the propriety of moving this Bill. I have absolutely no doubt regarding the propriety of this Bill and it is fully in conformity with law. We have taken the advice of the Adocate-General and of the Law Department in framing this Bill. Any omission or commission done under the provisions of the Mysore Act of 1941 during its operation holds good for all time to come and this Hon. House is all-competent and all-powerful to make any amendment to the provisions of that Act. Section 6B of the General Clauses Act provides that even though an Act is repealed—it is not yet repealed because the Bill which was passed yesterday has not been assented to by the Governor and become an Act yet—there is no bar for making any amendments to the provisions of that Act during the period when it was fully in operation. The Bill intends to make amendments or validate the action taken under that Act when it was fully in operation. So, there is absolutely no legal bar for moving this Bill.

The High Court has held the action of the Government as illegal and not perfectly in order. It has held that the collection of cess made during that period was illegal. On that we have appealed to the Supreme Court. Pending that, this legislature is competent to make amendments to that Act so as to validate the action taken by the Government in collecting the cess. As my hon. Friend has observed, the collection is already made and the High Court has ordered the refund. Now a situation has arisen where we are not in a position to find out who are all the consumers from whom this cess has been collected by the contractors. If there is to be any refund, it will go to the contractors and not to the actual consumers. Here we are not helping the poor consumers or the Government. This refund would be made to the contractors and in order to prevent that and to validate the collection of cess that was made under the provisions of the then existinng Act, I have moved this Bill and I request the House to pass this Bill unanimously.

Mr. SPEAKER.—The question is :

" That this Assembly disapproves Ordinance No. 4 namely, 'the Mysore Education Cess (Validation of Levy) Ordinance, 1969' promulgated on 19th day of July 1969 by the Governor of Mysore."

The motion was negatived.

Mr. SPEAKER.—The question is :

" That the Mysore Education Cess (Validation of Levy) Bill, 1969 be taken into consideration."

The motion was adopted.

CLAUSES

Mr. SPEAKER.—The question is :

" That clauses 2 to 4, both inclusive do stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clauses 2 to 4, were added to the Bill.

Mr. SPEAKER.—The question is :

" That clause 1, the long title and the enacting formula do stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clause 1, the long little and the enacting formula were added to the Bill.

Motion to pass.

Sri N. M. KOTRABASAIAH SOGI.—Sir, I beg to move :

" That the Mysore Education Cess (Validation of Levy) Bill, 1969, be passed."

Mr. SPEAKER.—The question is :

" That the Mysore Education Cess (Validation of Levy) Bill, 1969, be passed."

The motion was adopted.

5-00 P.M.

The Mysore Sales Tax (Second Amendment) Bill, 1969.

Sri M. RAJASEKHARA MURTHY (Minister for Industries, Information and Publicity).—Sir, I beg to move.....

† Sri H. N. NANJE GOWDA.—Sir, I rise to a Point of Order. Now, the Government intends to beg leave of the House for consideration of the Mysore Sales Tax (Second Amendment) Bill, 1969, according to the agenda. My objection is there. I draw your kind attention to Rule 85 (Third Edition) of the Rules of Procedure and Conduct of Business in Lok Sabha.

Mr. SPEAKER.—Are they relevant here ?

Sri H. N. NANJE GOWDA.—Yes, Sir. I may bring to your notice that when the Mysore Land Revenue (Second Amendment) Bill was discussed, although I took objection, the discussion went on, and finally it was decided that without the first amendment being passed the second amendment cannot be introduced to the same Act. Now, there are three amendments before us. The Government have intended to amend the Mysore Sales Tax Act (Mysore Act 25 of 1957), for the third time. According to the Bills that have been introduced before this House and which I am in possession of, they want to amend two different Acts. It almost becomes the first amendment to the Mysore Sales Tax Act, 1957. The Mysore Sales Tax (Amendment) Bill was also introduced in the Budget session. According to the Government, this is the first amending Bill to the Mysore Sales Tax Bill, 1957. But, according to me this is the second amending Bill. The 2nd amending Bill of the Government, is the third amending Bill according to me. I may draw your attention to page 393 of "Practice and Procedure of Indian Parliament" by S. S. More, which says :

> "A Bill, which is dependent wholly or partly upon another Bill pending before the House, may be introduced in the House in anticipation of the passing of the Bill on which it is dependent. But the second Bill should be taken up for consideration and passing in the House only after the first Bill has been passed by the House and assented to by the President."

They were guided by some rulings that without considering the first amendment before the House the Government cannot bring a motion for the amendment of the second Bill for the same Act. I request you to uphold my objection and direct the Government to bring the first amendment before the House for consideration and then to think of the second amending Bill for consideration.

Sri M. RAJASEKHARA MURTHY.—Sir, the rule does not prohibit taking up this Bill. The other Bill has already been passed. It is not going to infringe the rules if this Bill is taken up later.

Sri C. K. RAJAIAH SHETTY.—Is there any meaning in taking up the second thing first and the first thing afterwards ? Should it not have any sanctity ?

Mr. SPEAKER.—Is the first amending Bill introduced ?

Sri H. N. NANJE GOWDA.—Yes, Sir.

Mr. SPEAKER.—Has it been passed ?

Sri H. N. NANJE GOWDA.—No, Sir.

Sri K. H. SRINIVASA (Sagar).—If we take up a particular amending Bill and we are at the stage of passing, we can call it a first amendment; there is no harm. Ws did likewise in the case of the Land Revenue Amendment Bill also. I don't think the technical objection raised in any way prevents this House in considering this amending Bill.

Sri H. N. NANJE GOWDA.—Sir, my friend drew the attention of the House to the Mysore Land Revenue (Amendment) Bill. The House permitted to amend it on the apprehension that the objection was not raised at the beginning. Now, in this case, I am taking the objection before leave is being granted for the consideration of the Bill. If they begin to commit the mistakes one after the other, I don't think we will be having a good procedure; others will not appreciate the stand taken by this House.

Mr. SPEAKER.—Hon. Member Sri H. N. Nanje Gowda has raised a very important point. He said, if there is a precedent and if it is a wrong precedent, it should not be followed. I am perfectly in agreement with that view. But, the point is, what is the principle involved ? Supposing some Bills are to be introduced and they are named 1, 2, 3 and so on. Naming does not give priority to the Bill. It is not the numbering of the Bill that is important, but which Bill is considered first. If the Bill which bears a later number comes up it becomes number one. The number should not come in the way of consideration of the Bill. I am sorry I cannot accept the Point of Order raised.

Sri H. N. NANJE GOWDA.—Though I may agree with your Ruling, I would like to bring one other decision of the Court for your consideration, wherein they have stated that a Bill which is dependent wholly or partly upon another Bill in the House may be introduced in anticipation of the passing of the Bill on which it is dependent. But the second should be taken up only after the first Bill has been passed by the House and assented to by the President.

If a common purpose is concentrated in two Bills, *i.e.*, one is dependent on the other, such two Bills if they are introduced in the House, the first has to be taken into consideration first and the second Bill has to be taken up only after the passing of the first Bill. Each one of the three Bills is dependent on the other. In one Bill they have raised the levy of taxation ; the other Bill relates to collection of taxation ; and the last Bill relates to summary trial to punish the defaulters.

(SRI H. N. NANJE GOWDA)

I will read the relevant rule in the Rules of Procedure and Conduct of Business in Lok Sabha. Rule 66 says:

> "A Bill, which is dependent wholly or partly upon another Bill pending before the House, may be introduced in the House, in anticipation of the passing of the Bill on which it is dependent:
>
> Provided that the second Bill shall be taken up for consideration and passing in the House only after the first Bill has been passed by the Houses and assented to by the President."

So, the second Bill which is now brought up by the Hon. Minister must be taken up for consideration in the House only after the first Bill has been passed by the House and assented to by the President. I think we have to be guided by that Rule. I request you not to be in a hurry. I request you to bestow consideration on this point. I feel I am right in raising this objection and I therefore request you to direct the Government to withhold the Bill.

MR. SPEAKER.—I want some clarifications from the hon. member. Should not one Bill be dependent upon another? For instance, in the second Bill which the Hon. Minister is trying, to move, clause 2 seeks to enhance the incidence of tax; clause 3 deals with validation of levy of collection of tax. So the second Bill is altogether for a different purpose. I do not think one is dependent on the another.

SRI H. N. NANJE GOWDA.—In one Bill, the tax is raised from 6½ per cent to 45 per cent; in another Bill, summary disposal of cases in default of payment of tax is dealt with. One can pay 6½ per cent easily. But if one has to pay 45 per cent, he will definitely become defaulter. I am convinced that one Bill is dependent on the other.

SRI L. SRIKANTIAH.—The very same point was raised. Hon. Sri Nanje Gowda's point of view is not very relevant with regard to the three Bills that are before us. He says that the provisions of one particular Bill are dependent upon the provisions of another particular Bill. Here the raising of tax in one Bill has no bearing on the establishment of a check post or the adopting the procedure of summary trial in another Bill. These three things are quite independent and they are not dependent on each other. Therefore there is no necessity to take up the first Bill first and then consider this Bill.

SRI H. N. NANJE GOWDA.—Then you can do this thing, Sir. You can order the removal of the Bills that are in the Register of the Legislature Secretariat. The reason for this is that unless the first and Second Bills are removed, we cannot consider the next Bill. If these two Bills are removed, this Bill will automatically become the first Bill. The wrong procedure cannot be a precedent.

Sri L. SRIKANTIAH.—There is no harm in the nomenclature. Three Bills are different. Of course the tax is enhanced in some other. Bill. This is the argument put forward by the Hon. Member. But this will not be a substantive proof for removing the Bills. If the hon. Member substantiates with facts and figures that they are inter-dependent, it would be all right. But the arguments advanced by the member are not tenable in law.

Sri C. K. RAJAIAH SHETTY.—In the first Bill tax of 6½ per cent is levied for the goods. The tax has been enhanced to 45 per cent in the second Bill. Therefore there is inter-link between these two Bills. Nobody should carry the articles specified without paying the duty at the check post. If anybody does so, he has to pay the penalty. Therefore, there is inter-dependability between the two Bills. Therefore, the first Bill should be taken up first and the second Bill next for consideration.

Mr. SPEAKER.—I have heard the hon. Members. I am inclined to accept the views put forward by the hon. Member Sri L. Srikanthiah. All the Bills are separate in their scope and one has nothing to do with the other. There is no substance in the argument put forward by Sri Nanje Gowda. Sri Rajaiah Setty said that the incidence of tax is raised from lower level to higher level and therefore the first Bill should be taken first and then the second Bill as they are inter linked. As there is no substance in it I cannot accept the point of order. They are separate Bills.. Therefore, I regret there is no force in the point of order.

Now, I call upon hon. Member Sri M. Nagappa to move his statutory resolution. Sri Nagappa is not here, and therefore it cannot be moved. Now the Minister in-charge of the Bill may move his consideration motion.

Sri M. RAJASEKHARA MURTHY.—I beg to move :

"That the Mysore Sales Tax (Second Amendment) Bill, 1969 be taken into consideration."

Mr. SPEAKER.—The motion moved :

"That the Mysore Sales Tax (Second Amendment) Bill, 1969, be taken into consideration.

There is an amendment by Sri P. V. Aithal. He is not here.

Sri K. H. PATIL.—For the reasons best known to me, this Bill has not been validly moved because there is a statutory resolution disapproving the Mysore Ordinance No. 3. Therefore it is not validly moved.

Mr. SPEAKER—Unfortunately the mover of the Resolution is not here. Therefore, whatever can be said in support of the Ordinance can be said in the course of the debate on the Bill. Even Sri P. V. Aithala who has given notice of the Resolution is not here. It is not possible to postpone the considration of the Bill. Members can speak against the Bill if they want.

Sri K. H. PATIL.—By curtailing the rights of the Hon. members, you are favouring the Government.

Mr. SPEAKER.—Hon. member should not pass such uncharitable remarks.

Sri K. H. PATIL.—We cannot understand the speed with which we are going, we are not given an opportunity to move our amendments.

Mr. SPEAKER.—Who prevented Mr. Aithal from moving his amendment ? He has given notice of it. It was admitted, but he is not here. The House cannot stop functioning because an Hon. Member prefers to be absent. Therefore, members need not be uncharitable in their remarks. It is not proper.

5-30 P.M.

† ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಮೈನೂರು ಸೇಂಟ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ (2ನೇ ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್) ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ನಾನು ಕೆಲವು ಕಠಿಣವಾದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಲೇಬೇಕಾಗಿದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ನನ್ನನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕು. ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಯಾವ ಒಂದು ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತಂದರೆ, ಅದನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅದು ಮಸೂದೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೊಂದು ಮಹತ್ವದ ನಿರ್ಣಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಫ್ ಆಬ್ಜೆಕ್ಟ್ಸ್ ಅಂಡ್ ರೀಸನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೇನೆಂದರೆ, ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ವಸೂಲಾತಿ ಮಾಡಿದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ತೀರ್ಪಾನ ಕೊಟ್ಟದ್ದರಿಂದ ಇವರು ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ, ಈ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತಂದದ್ದು ಎಂದು. ಇವರು ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಇದನ್ನು ತರುತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಇದು ಅಷ್ಟು ಲಘುವಾಗಿ ಭಾವಿಸತಕ್ಕ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲ. ಈಗ ಇವರು ಮಾಡಿದಂತಹ ತಪ್ಪನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಇದನ್ನು ತರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿರತಕ್ಕ ನಾವುಗಳು, ಇವರು ಏನಾದರೂ ಸರಿಯಾದ, ಯಾವ ಒಂದು ಬಿಲ್ಲನ್ನೂ ತಂದರೆ, ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಪದ್ಧತಿ. ಈ ಪ್ರಜಾನತಾತ್ಮಕವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅದು ಬರಬೇಕು. ಇವತ್ತು ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವುದೇ ಬಿಲ್ ತಂದರೂ ಕೂಡ, ಮೆಜಾರಿಟಿ ಇರುವುದರಿಂದ, ತಮಗೆ ಬಹುಮತ ಇರುವುದರಿಂದ ಯಾವುದನ್ನೂ ಪಾಸು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ಈ ಬಿಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು, ಬಹಳ ಆತುರಾತುರವಾಗಿ ಮಾಡಿ, ಕಾನೂನಿನ ಪರಿಮಿತಿಯೊಳಗೆ ಮಾಡದೆ, ಅದು ಮುಂದೆ ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ, ಅಲ್ಲಿ ನಾವು ತಲೆ ತಗ್ಗಿಸಬೇಕಾದ ಪ್ರಸಂಗಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಇವರು 6½ ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಇದ್ದುದನ್ನು 45 ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಮೂಲ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತರತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಲಾ ಸೆಕ್ರಟರಿಯೇಟ್ ಡೆಲಿಜೆಂಟ್ ಆಗಿದ್ದರೆ ಇಂಥ ದುಷ್ಟ ಪರಿಣಾಮವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಕೋರ್ಟು ಕಚೇರಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಮತ್ತು ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಕರೆದು, ದುಬಾರಿಯಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಪ್ರಮೇಯ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇವರ ಲಾ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟನ್ನು ಹದ್ದುಬಸ್ತಿನಲ್ಲಿ ಇಡದೆ, ಇಲ್ಲಿ ರೋಪದೋಪಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತಂದು ಪಾಸು ಮಾಡಿ, ಅದು ನ್ಯಾಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ, ಅಲ್ಲಿ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆಯ ಘನತೆ ಗೌರವಗಳಿಗೆ ಕಳಂಕವಾಗುವುದಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೇನು ? ಇದರಿಂದ ನಾವು ನಾಚಿಕೆಯಿಂದ ಅವಮಾರ್ಯಾದೆಯಿಂದ, ಒಂದು ಅವಹೇಳನಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಬಹಳ ವಿಷಾದದಿಂದ ಈ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಏಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ಇವತ್ತು ಆರು ಜನರೆ ಇದ್ದುದನ್ನು 45 ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಅದು ನಾನು ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕರಾಪಗಳನ್ನು ಇವತ್ತು ನಡೆಸಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೂ ಸರ್ಕಾರದ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇವತ್ತು ಆತುರಾತುರವಾಗಿ ತರತಕ್ಕ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ರದ್ದುಪಡಿಸುವುದು, ಅದು ನಮಗೆ ಭೀಮಾರಿ ಹಾಕುವುದು, ನಂತರ ಇವರು ಸೆರಗನ್ನು ತಲೆಯ ಮೇರೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಇಲ್ಲಿ ಬಂದು, ನಮಗೆ ಅವಮಾನವಾಯಿತು, ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಭೀಮಾರಿ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಡಿರಿ, ನೀವು ವ್ಯಾಲಿಡೇಟ್ ಮಾಡಿ ಎಂದು, ಇಂಥ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತರತಕ್ಕದ್ದು ಇದು ಕೊನೆಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಂಥ

ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ದೇಶದ ಸರ್ವಸ್ವವನ್ನೂ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡ, ಈ ಉಚ್ಚ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ, ಮಾಡಿದಂತಹ ಕಾನೂನುಗಳು, ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬ ಅರ್ಥ ಇದೆ. ಸಭೆಯು ಸರ್ವ ಸದಸ್ಯರೂ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಶನ್ ಒಳಗೇನೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಅಲ್ಟ್ರಾವೈರ್ ಆಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ಆಗತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ಬಹುಮತ ಇದೆ ಎಂಬ ಒಂದು ಸೊಕ್ಕಿನಿಂದ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಗೆ, ಆತಂಕ ಬರುವ ಹಾಗೆ ಕೋರ್ಟಿನವರು ನಮ್ಮನ್ನು ಟೀಕಿಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ತಂದು ಪಾಸು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. It is most unfair on the part of the Government if the Government are persisting in bringing amendments; it would not bring a good name to the House. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ. ಈ ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ಷೆಡ್ಯೂಲಿನಲ್ಲಿ ಏನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಅದು ಹಿಂದೆ ಪ್ರಯೋಗದಲ್ಲಿತ್ತೋ, ಮುಂದೆ ಇದೆಯೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಪ್ರೊಹಿಬಿಷನ್ನನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಉಳಿದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರು ಬೇಕಾದರೂ ಕುಡಿಯಬಹುದು, ನಂಜೇಗೌಡರೂ ಕುಡಿಯಬಹುದು, ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗ್ಗಡೆಯವರೂ ಕುಡಿಯಬಹುದು, ಇನ್ನೊಬ್ಬರೂ ಕುಡಿಯಬಹುದು. ಆದರೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ವಿಷಾದದಿಂದ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಒರಿಜಿನರ್ ಆಕ್ಟ್ 57, ಎರಡನೇ ಷೆಡ್ಯೂಲಿನಲ್ಲಿ all liquors other than country liquors 25 per cent" ಎಂದು ಇದೆ. Biscuit brandy, favourite brandy, wine, etc., ಇವೆರ್ನಾ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರ ದರ್ಜೆಯವರು ಕುಡಿಯತಕ್ಕದ್ದು. ಥ್ರೀ ಎನಸ್‌ನಲ್ಲಿ, ಹೋಟೇಲ್ ಇಂಟರ್‌ನ್ಯಾಷನರ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು., ಇಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಅದನ್ನು ಮಾರಬಹುದು.

ಹೈಕೋರ್ಟಿನವರು ನೀವು ಕಾನೂನಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ನಮಗೆ ಚೀಮಾರಿ ಹಾಕಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಮತ್ತೆ ಇದನ್ನು ಪ್ಯಾಲಿಡೇಟ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈಗ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಒಳ್ಳೆಯ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಮಂತರು ಕುಡಿಯತಕ್ಕಂಥ ಬಿಸ್ಕತ್ ಬ್ರಾಂಡಿ, ಫೇವರಿಟ್ ಬ್ರಾಂಡಿ, ವೈನು, ಮುಂತಾದುವುಗಳಿಗೆ 25 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ನುಂಕ ಬಿದ್ದರೂ ಪರವಾಯಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅದನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದರು. ಈಚಲು ಮರದಿಂದ ಇಳಿಸತಕ್ಕಂಥ ಹೆಂಡಕ್ಕೆ ಬಡಬಗ್ಗರು ಸಾಯಂಕಾಲದ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಮೈಕೈ ನೋವಿಗಾಗಿ ಅದನ್ನು ಕುಡಿಯುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಅದಕ್ಕೆ ಕಡಿಮೆ ನುಂಕವನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದರು. ಎಂದರೆ 6¼ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಹಾಕಿದ್ದರು. ಪ್ರೊಹಿಬಿಷನ್ ತೆಗೆದ ಮೇಲೆ ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ತಿರುಗಾಡುವವರೂ ಕೂಡ ಅದನ್ನು ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಶುರು ಮಾಡಿದರು. ಈಗ ಬಡವರ ಮೇಲೆ ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಹಿಟ್ಟಿಲ್ಲದವರ ಮೇಲೆ ಮೈಗೆ ಬಟ್ಟೆಯಿಲ್ಲದವರ ಮೇಲೆ 45 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ನುಂಕವನ್ನು ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಶುರು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ನೀವು ಮಾಡಿದಂತಹ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು. ಪಾಪ ಬಡವರಿಗೆ ನೀವು ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಹೈಕೋರ್ಟಿನವರು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೂ ಕೂಡ ಈಚಲು ಮರದಿಂದ ತೆಗೆದಂತಹ ಹೆಂಡ ಸಾರಾಯಿಯನ್ನು ಕುಡಿಯತಕ್ಕಂಥ ಬಡವರ ಮೇಲೆ, ಹರಕಲು ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕಂಥ, ಗುಡಿಸಲುಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಬಡ ಜನಗಳ ಮೇಲೆ 45 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ನುಂಕವನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ? ಈ ನುಂಕವನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೈಕೋರ್ಟಿನವರು ನಿಮಗೆ ಚೀಮಾರಿ ಹಾಕಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಇಂಥಾ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ರೆಗ್ಯುಲರೈಜ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಅಪ್ರಕೃತ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಜಶೇಖರ ಮೂರ್ತಿಯವರಲ್ಲಿ ನಾನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಪೋಟಿಗೆ ಹಾಕಿ ಪಾಸು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀಪೆ, ರೆಗ್ಯುಲರೈಜ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀವೆ ಎಂದರೆ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರು ಏನೆಂದಾರು ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ನೀವು ಹೆಂಡ ಸಾರಾಯಿ ಮಾರಾಟದ ಮೇಲಿನ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಶೇಕಡಾ 45ಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಿರುವುದು ಜಾಸ್ತಿ ಆಯಿತು. ಈ ರೀತಿ ನೀವು ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಸಮಾಜ ವಾದಕ್ಕೆ ತಿಲಾಂಜಲಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹೈಕೋರ್ಟಿನ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ನೀವು ಮನ್ನಣೆ ಕೊಡಬೇಕು. 1957ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಅಂದಿನ ವಿಧಾನ ಸಭಾ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಅರಿತು ಬಡವರ ಮೇಲಿನ ಕರುಣೆಯಿಂದ ಹೆಂಡ ಸಾರಾಯಿಯ ಮಾರಾಟದ ಮೇಲೆ 6¼ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದರು. ಹಳ್ಳಿಯ ಜನಗಳು ಬೆವರು ಸುರಿಸಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜನಗಳು, ಗುಡಿಸಲುಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡತಕ್ಕ ಜನಗಳು, ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜನಗಳು ಸಾಯಂಕಾಲದ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಮೈ ಕೈ ನೋವನ್ನು ಹೋಗರವಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಈಚಲು ಮರದಿಂದ ತೆಗೆಯತಕ್ಕ ಹೆಂಡ, ಸಾರಾಯನ್ನು ಕುಡಿಯುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಅದರ ಮಾರಾಟದ

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ)

ಮೇಲೆ ಹಿಂದಿನ ಶಾಸನ ಸಭಾ ಸದಸ್ಯರು ಕಡಿಮೆ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಈಗ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಡಿ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರು, ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಜಶೇಖರ ಮೂರ್ತಿಯವರು ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಡ ಜನಗಳಿಗೆ ಉಪಕಾರ ಮಾಡಿ, ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಸರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ವಿರೋಧ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಲ್. ನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿ (ಶ್ರೀನಿವಾಸಪುರ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಸಭೆಯಮುಂದೆ ತಂದಿರತಕ್ಕಂಥ 1969ನೇ ಇಸವಿಯ ಮೈಸೂರು ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಸೆಕೆಂಡ್ ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ನೋಡಿ ನನಗೆ ಸಖೇದಾಶ್ಚರ್ಯವಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಈ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬಂದಿತೇ ಎಂದು ನಾವು ವ್ಯಥೆಪಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯ ಪಂಡಿತರಿಗೆ, ನ್ಯಾಯಪಾಂಡಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಅಭಾವ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಯಾರಾದರೂ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯ ಪಂಡಿತರಿಗೆ, ನ್ಯಾಯಪಾಂಡಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಅಭಾವ ಇದೆಯೋ ಏನೋ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಉಚ್ಚಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ವಹಿವಾಟನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕಂಥ ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ವರ್ಯರು ಇಂಥಾ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ತಿದ್ದಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನಾವು ಸಂಕಟಪಡಬೇಕಾಗಿದೆ. 1957 ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಶೇಂದಿ ಸಾರಾಯಿಗಳ ವಾರಾಟದ ಮೇಲೆ ಮೂಲ ಬೆಲೆಯಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಿದ್ದರು. ಅದನ್ನು 9 ವರ್ಷಗಳಾದಮೇಲೆ ಎಂದರೆ 1966 ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಂಥಾ ವಿನಾಯ್ತಿಯನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡಿ ಓಟ್ಟು ಟರ್ನ್ ಓವರ್ ಮೇಲೆ ಎಕ್ಸೈಜ್ ಡ್ಯೂಟಿಯನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಅದರ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಿದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಬೊಕ್ಕಸಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅದರ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಿದರು. ಹಿಂದೆ ಕೊಟ್ಟಂಥಾ ವಿನಾಯ್ತಿಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕುವುದು ಸೂಕ್ತವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ವಾರಾಟ ತೆರಿಗೆಯ ಕಾನೂನು ಈ ಸಭೆಯಿಂದ ಅಂಗೀಕಾರ ಆದಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ಮಾರ್ಪಾಟು ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಕಟಣೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸುವ ಅಧಿಕಾರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಎಂದು ನಾವು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸೂಕ್ತ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲನೇಷನ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮೊದಲು ಮಾಡಿದ್ದು ಸರಿಯಾಗಿತ್ತು. ಆ ನಂತರ ಸರ್ಕಾರದ ಬೊಕ್ಕಸಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಬರುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಶೇಂದಿ, ಸಾರಾಯಿ ವಾರಾಟದ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸುವಾಗ ಓಟ್ಟು ಟರ್ನ್ ಓವರ್ ಮೇಲೆ ಎಕ್ಸೈಜ್ ಡ್ಯೂಟಿಯನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಿ, ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯವರು ಅಂಗೀಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದಂತಹದ್ದನ್ನು ಮೀರಿ ಒಂದು ಪ್ರಕಟಣೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದರು. ಆಗ ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ನವರು ಸರ್ಕಾರ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಆದರೂ ಸಹ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಾವು ಮಾಡಿದಂತಹ ತಪ್ಪನ್ನು ಸಿಂಧು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ರೆಗ್ಯುಲರೈಜ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಈಗ ನಮ್ಮ ಎದುರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ, ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ನ್ಯಾಯ ಪಂಡಿತರು ಒಪ್ಪಿದರೇ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವರೊಡನೆ ಸಮಾಲೋಚನೆ ನಡಸಿದರೆ ಹೇಗೆ ಎಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಂಥಾದ್ದೇ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತಂದು ಅದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅಪಘಾತವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಾವು ಮಾಡಿದಂತಹ ತಪ್ಪನ್ನು ತಿದ್ದಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವುದು ಇದು ಯಾವ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಗೌರವ ತರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಇಂಥಾ ಲೋಪಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಬಾರದು ಎಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಈ ಮಸೂದೆಯ ಪ್ರಕಾರ 1966ನೇ ಇಸವಿಯ ರಾಗಾಯಿತು ರೆಟ್ರಾಸ್ಪೆಕ್ಟೀವ್ ಎಫೆಕ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟು 6½ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಇದ್ದದ್ದನ್ನು 45 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದರಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಮುಂದೆಯೂ ಕೂಡ ಮುಂದುವರಿಸುವ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಂಜೇಗೌಡರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಬಡವರು ಕುಡಿಯತಕ್ಕ ಹೆಂಡ ಸಾರಾಯಿ ಏನಿದೆ ಅದರ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚು ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕಬೇಡಿ. ಆದರೆ ಶ್ರೀಮಂತರು ಕುಡಿಯಕ್ಕಂಥ ಬ್ರಾಂದಿ, ವಿಸ್ಕಿ, ವೈನ್ ಮುಂತಾದುವುಗಳಿಗೆ ಸೆಂಟ್ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ಹಾಕಿ. ಮತ್ತು ಈಗ ಈ ಸೇಂದಿ, ಸಾರಾಯಿ ವಾರಾಟದ ಮೇಲೆ 45 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಏನು ವಿಧಿಸಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು

ಮುಂದೆಯೂ ಕೂಡ ಮುಂದುವರಿಸಿದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕೂಡ ಬಡವರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಈ ಮಸೂದೆಯ ಮೊದಲನೆಯ ಮೂಲ ತತ್ವ ಏನಿದೆ ಅದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಸಮರ್ಥನೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಸಿ. ಕೆ. ರಾಜಯ್ಯ ಶೆಟ್ಟಿ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಯಾರೋ ಒಬ್ಬ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ತನಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾದಾಗ ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ. ಹೈಕೋರ್ಟಿನವರು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿದ ಕಾಯಿದೆ ಕಾನೂನು ಬಾಹಿರವೆಂದು ಆತನಿಂದ ವಸೂಲಿ ಮಾಡಿದ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಾಪಸ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಪು ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರನಿಗೆ ಹೈಕೋರ್ಟಿನ ತೀರ್ಪಿನ ಪ್ರಕಾರ ತೆರಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ವಾಪಸ್ ಕೊಡುವೆ ಅದೇ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ಪುನಃ ಸಿಂಧು ಮಾಡಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸ್ ಹೊರಡಿಸಿ, ನಂತರ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಆ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಪಾಸ್ ಮಾಡಲು ಮುಂದಿನುತ್ತಾರೆ. ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಕ್ಕೆ ಬೆಲೆಯೇ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿದ ತಪ್ಪಿಗೆ ಯಾರೂ ಕೂಡ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಹಕ್ಕೇ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಕೋರ್ಟಿನವರು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿದ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ಕಾನೂನುಬಾಹಿರವೆಂದು ತೀರ್ಪು ಕೊಟ್ಟ ಕೂಡಲೇ ಅದೇ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ಸಿಂಧು ಮಾಡಿ ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸ್ ಹೊರಡಿಸಿ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಅನ್ಯಾಯ ಬೇರೆ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಅರಾಕ್ ಮತ್ತು ಬೀರ್‌ಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಬೆಲೆ ಪ್ರಪಂಚದ ಯಾವ ಭಾಗದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರೊಬ್ಬರು ಹೇಳಿದರು, ಜರ್ಮನಿಯಲ್ಲಿ ನೀರಿಗೆ ಬದಲು ಬೀರನ್ನೇ ಕುಡಿಯುತ್ತಾರೆಂದು. ಏಕೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ರೇಟ್ ಇರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಎಂಟು ಆಣೆಗೆ ಸಿಗುವ ಒಂದು ಬಾಟಲ್ ಬೀರಿಗೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಐದೂವರೆ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಈಗಾಗಲೇ ಅಗತ್ಯ ವಸ್ತುಗಳ ಬೆಲೆಗಳನ್ನು ಸಿಕ್ಕಾಪಟ್ಟೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರು ಕುಡಿಯುವ ಈ ಪಾನೀಯದ ಮೇಲೂ ಕೂಡ 45 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿರುವುದು ನೋಡಿದರೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಡವರು ಇರಬಾರದೆಂದು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನಾದರೂ ಕೂಡ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಕಡೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ ಸೋಷಿಯಲಿಸ್ಟ್ ಸರ್ಕಾರ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಬಡವರಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ವಸ್ತುಗಳ ಮೇಲೆ ಸಿಕ್ಕಾಪಟ್ಟೆ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಡಿಕ್ಲೇರ್ಡ್ ಗೂಡ್ಸ್ ಮೇಲೆ ಹೊಸದಾಗಿ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುವ ಮೊದಲು ರಾಷ್ಟ್ರಾಧ್ಯಕ್ಷರ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದರೆ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತರುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯೇ ಇರಲಿಲ್ಲ ಆಂಧ್ರ, ಮದ್ರಾಸ್, ಕೇರಳ ರಾಜ್ಯಗಳು ಡಿಕ್ಲೇರ್ಡ್ ಗೂಡ್ಸ್ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ವಸೂಲಿ ಮಾಡುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರಾಧ್ಯಕ್ಷರಿಂದ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದವರು ಮಾತ್ರ ಪಡೆದಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಕೇಸ್‌ನ್ನು ಹೈಕೋರ್ಟಿನವರು ತಳ್ಳಿಹಾಕಿದಾಗ, ಆ ಕೇಸ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವರ್ತಕರಿಗೆ ಎರಡು ಮೂರು ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎರಡು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಪಾವತಿ ಮಾಡಿದ ಉದಾಹರಣೆ ಇದೆ. ಈ ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ದೇಶವಾದರೂ ಕೂಡ ವರ್ತಕರಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಾಹುಕಾರರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು, ಬಡವರನ್ನು ಶೋಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಎಂದು ಇರುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆ ರೀತಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಈ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಮೊದಲೇ ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸ್ ಹೊರಡಿಸುವ ಮೂಲಕ ತರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಕಾನೂನನ್ನು ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಮತ್ತು ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್‌ಗಳು ತಳ್ಳಿಹಾಕುತ್ತವೋ ಅದೇ ಕಾನೂನನ್ನು ಈ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತೆ ಸಿಂಧು ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಈ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಗೌರವ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಮರ್ಯಾದೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಒತ್ತಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಕಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿದ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಾಪಸ್ ಕೊಡುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದಿನ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಗೆ ಬೇಕಾದರೆ 45 ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದರೆ ಒಪ್ಪಬಹುದಾಗಿತ್ತು, ಆದರೆ ಇನ್ನು ಮುಂದೆಯೂ ಕೂಡ 45 ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕುಡಿಯುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನೇ ಆಧಾರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಪ್ರಪಂಚದ ಯಾವ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲದ ರೇಟನ್ನು ಅದರ ಮೇಲೆ ಹಾಕುವುದು ನ್ಯಾಯವಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ಅನೇಕ ಸಂಸಾರಗಳು ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಆಹಾರಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಗೆ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತಮಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ, ಈ ಪಾನೀಯವನ್ನಾದರೂ ಕೂಡ ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಗೆ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಮಾಜವಾದ ಎಂಬುದು ಹಾಳಾಗುತ್ತದೆ. ಜನತೆಯ ಶೋಷನೆ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಪಾಸ್ ಮಾಡಿದರೆ ಬಡಜನತೆಯ

(ಶ್ರೀ ಸಿ. ಕೆ. ರಾಜಯ್ಯ ಶೆಟ್ಟಿ)

ರಕ್ತವನ್ನು ಹೀರಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕಾರಣ ಬಡಜನರ ಹಿತರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವ ನಲುವಾಗಿ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ವಾಪಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಕೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ನನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಇವತ್ತಿನದಿವಸ ಮೈಸೂರು ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ಬಿಲ್ಲಿನ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಈ ಬಿಲ್ಲಿನ ಉಗಮ ಯಾವ ರೀತಿ ಇದೆ, ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದೆಗಳು ಯಾವ ರೀತಿ ಬರುತ್ತಿವೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಜನರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತರುವ ಉದ್ದೇಶ ಏನಿತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಫ್ ಆಬ್‌ಜೆಕ್ಟ್ಸ್ ಅಂಡ್ ರೀಜನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ಹೈಕೋರ್ಟಿನವರು ತಳ್ಳಿಹಾಕಿದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ವಸೂಲಿಯಾದ ಟ್ಯಾಕ್ಸನ್ನು ವಾಪಸ್ ಕೊಡುವ ಬದಲು ಅದನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ನಲುವಾಗಿ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಪಾಸ್ ಮಾಡಿದ ಕಾಯಿದೆಗಳನ್ನು ಹೈಕೋರ್ಟಿನವರು ಏತಕ್ಕೆ ತಳ್ಳಿಹಾಕುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಹಳ ಶಾಂತ ರೀತಿಯಿಂದ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಾಯಿದೆ ಮಾಡುವಾಗಲೂ ಕೂಡ ರಾಜ್ಯದ ಎರಡು ಕೋಟಿ ಜನಾಂಗವನ್ನು ಆಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ದೇಶದ ಇತರ ರಾಜ್ಯಗಳಿಂದ ಬಂದು ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿರುವವರನ್ನು ಕೂಡ ಗಮನದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮುಂದೆ ಯಾವ ಲೋಪದೋಷಗಳು ಕೂಡ ಬರದಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಹೈಕೋರ್ಟಿನವರು ಅನೇಕ ಕಾಯಿದೆಗಳನ್ನು ತಳ್ಳಿ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರವರನರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ತಂದು ಪಾಸ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ದೇಶದ ಇವತ್ತಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಈಗಿನ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಡಿಸ್‌ಮಿಸ್ ಆಗುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇದೆಯೋ ಏನೋ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ತರುವ ಮೂಲಕ ತಮಗೆ ಬೇಕಾದವರಿಗೆ ರೊಕ್ಕ ಕೊಡುವ ನಲುವಾಗಿ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದವರು ಮಾತನಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೋ ಏನೋ ಎಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಆ ಕಡೆಯ ನನ್ನ ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರು ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಬಹುದು. ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ ಇಂತಹ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದೆಗಳನ್ನು ಅವನರದಲ್ಲಿ ಪಾಸ್ ಮಾಡುವ ಬದಲು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡೆಯಲು ಏತಕ್ಕೆ ಕಳಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಏನು ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ, ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದು, ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿ, ಸಾಯಂಕಾಲದೊಳಗೆ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ಪಾಸ್ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬೇಕಾದರೆ ರೂಲ್ಸನ್ನು ಸಸ್‌ಪೆಂಡ್ ಮಾಡಿ ಪಾಸ್ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ಪ್ರಕಾರ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ನಾನು ರೂಲ್ಸ್ ತಿಳಿದುಕೊಂಡೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿದ್ದರೆ ವಾಪಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ತಯಾರಿದ್ದೇನೆ. ಸಮಯ ಬಂದರೆ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರು ವಾಕ್‌ಔಟ್ ಮಾಡುವಂತಹ ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ, ನಾವುಗಳು ಹೊರಗೆ ಹೋದಾಗ ಪಾಸ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಅಂತಹ ಒಂದು ಚಾಣಾಕ್ಯ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಈಗಿನ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದವರು ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಮತ್ತು ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟು, ಯಾರ ಭಯವೂ ಇಲ್ಲದೆ ತಮ್ಮ ಕಲನಗಳನ್ನು ಸುನೂತ್ರವಾಗಿ ಬೇಕಾದರೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬಹುದು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಕನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಹುಚ್ಚು ಮೊಮ್ಮಗನ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಈಗ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಮಹಮದ್‌ಬಿನ್ ತೊಗಲಕ್‌ನಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೂ ಕೂಡ, ಅವನಿಗೇ ಅವಮಾನವಾಗುವಂತಹ ರಾಜ್ಯಭಾರವನ್ನು ನಡೆಸಿ ರಾಜ್ಯದ ಜನರಿಗೆ ತಾವು ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಾನು ಏನೂ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಮಸೂದೆಗಳನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮತ್ತು 7 ದಿವಸದ ಬದಲು 15 ದಿವಸದವರೆಗೂ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ನಾವು ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಸಮಯ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು.

6-00 P.M.

ಮೋಷನ್ ಮೂವ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಿ ಎಂದರೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಮೋಷನ್ ಮೂವ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಒಂದು ರೀತಿ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಇದಿರಿ. ಇಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದಂಥ ಕಾಯಿದೆ ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿಯಾಗಲಿ, ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿಯಾಗಲಿ ಥಾಲೆಂಜ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನೂರಾರು ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿಗಳು ಈ ಕಾಯಿದೆ ಮೇಲೆ ಬಂದಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೂ ಸಹಿತ ಇದನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡದೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರನ್ನು ನೇಮಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪರಮಾತ್ಮ ಕಂಡುಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ನೀವು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದು ನಮಂಜಸವಲ್ಲ.

ಸ್ವಾಮಿ, ಈವೊತ್ತು ಹೈಕೋರ್ಟಿನವರು ಯಾವರೀತಿಯಿಂದಲಾದರೂ ಅದನ್ನು ಸ್ಟೈಕ್ ಔಟ್ ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ನವರ ತಪ್ಪೇ, ಸರ್ಕಾರದ ತಪ್ಪೇ, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರೆದುಕೊಡುವವರ ಬರವಣಿಗೆಯವನ ತಪ್ಪೇ ಅಥವಾ ಅಡ್ವೋಕೇಟ್ ಜನರಲ್‌ರವರು ವಾದ ಮಾಡುವಾಗ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ, ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಹೇಳಿದೆ ಮತ್ತು ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಆರ್ಡರ್ ಏನು ಇದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕ್ಯುಲೇಟ್ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ಈ ಸಭೆ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟೀವ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಲು ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ತನಿಖೆ ಮಾಡಲು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಾನು ಒಂದು ಮೋಷನ್ ಬರೆದುಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆ ಫೈಲ್ ತರಿಸಿ ನೋಡಿ. ನನ್ನ ಮೋಷನ್ ಅಡ್ಮಿಟ್ ಆಗಲಲ್ಲ. ಆ ಫೈಲನ್ನು ನಿಮಗೆ ತಂದುಕೊಡುವ ಬುದ್ಧಿಯೇ ಅವರಿಗಿಲ್ಲ. ಆ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವಾ ಎಂದರೆ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಫೈಲು ತರಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಅವರ ಕೈಕೆಳಗೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಏನು ಅನಾಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಪನಿಷ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿಯಾವ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ನಮ್ಮ ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹಣದ ತೊಂದರೆ ಇದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿ ಈ ಸೇಂದಿ ನಾರಾಯಿ ಮೇಲೆ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ಜಾಸ್ತಿ ಹಾಕುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿಯ ನಿಷ್ಪ್ರಯೋಜಕವಾದ ಕಾಯಿದೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ನೀವು ಸಿವಿಲ್ ಲಯಬಿಲಿಟಿ ಅವನ ಮೇಲೆ ಹೊರಿಸುತ್ತೀರಿ. ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಲಯಬಿಲಿಟಿ ಅವನ ಮೇಲೆ ಹೊರಿಸಬೇಕು. ಅವನನ್ನು ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಲಯಬಿಲಿಟಿಗೆ ಒಳಪಡಿಸಬೇಕು. ನೀವು ಈಗ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಮುಂದೆ ಅಂತಹ ಕಾಲ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಜನ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

ಸ್ವಾಮಿ, ಹಿಂದೆ ಯಾವರೀತಿ ಕಾಯಿದೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರು ಎಂದರೆ ಬ್ರಿಟೀಷರ ಕಾಲದಲ್ಲಿದ್ದ ಕಾಯಿದೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನೋಡಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನಿಷ್ಣಾತರಂತೆ ವಕೀಲರು. ಹಿಂದೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಕಾಯಿದೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ವ್ಯಾಪಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನಾಗಲಿ, ವಾಣಿಜ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನಾಗಲಿ ಸಂಘಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನಾಗಲಿ, ಇನ್ನೂ ಇತರ ಪ್ರಮುಖ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಬಹಳಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದರು. ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದರು. ಆ ರೀತಿ ಯಾವ ಕಾಯಿದೆಗಾಗಲಿ ಜನತೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಯಿದೆ ಬಲ್ಲಂಥ ಸದಸ್ಯರಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹೆಚ್.ಎ. ಕೌಜಲಗಿ ಅವರೂ ಒಬ್ಬರು. ಜನತೆಯ ಹಿತರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವವರು ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವವರು ಜನತೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮಾಡದೆ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಇನ್ನು ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸ್ ಎನ್ನುವ ಶಬ್ದ ಹೊಸದಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಯಾವಾಗ ತರಬೇಕು ಎಂದರೆ ಯಾವಾಗ ರೆಜಿಸ್ಲೇಟೀವ್ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕೌನ್ಸಿರ್ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೋ, ಯಾವಾಗ ದೇಶಕ್ಕೆ ಗಂಡಾಂತರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಒದಗುತ್ತದೋ ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸನ್ನು ತರಬಹುದು ಎಂದು ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸನ್ನು ಹೊರಡಿಸುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಗವರ್ನರಿಗೆ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. The Governor can always act on the advice of the wise counsel of Ministers. ಗೌರ್ನರಿಗೆ ಉಪದೇಶ ಕೊಡುವ ಜನ ಯಾವರೀತಿಯಾಗಿರಬೇಕು? ಕೌನ್ಸಿರ್ ಆಫ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ಸ್ ಯಾವ ವೈಜ್ ಕೌನ್‌ಸೆಲ್ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸ್‌ನ್ನು ಈಗ ತಂದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಇವನ್ನು ಏನನ್ನಬೇಕೋ, ಇವರಿಗೆ ಯಾವ ಶಬ್ದದಿಂದ ಕರೆಯಬೇಕೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಗವರ್ನರಿಗೆ ಆಡ್ವೈಸ್ ಕೊಟ್ಟು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ, ಅದರಂತೆ ಗವರ್ನರ್ ರುಜು ಹಾಕಿದರೆ ಒಂದು ಕಾಯಿದೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆ

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್)

ಕಾಯಿದೆಯೂ ಕೂಡ ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ಥಾಲೆಂಜಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಏತಕ್ಕೆ ಈ ರೀತಿ ಕಾಯಿದೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಥಾಲೆಂಜ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು ? ಇಂತಹ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ನೀವು ಏತಕ್ಕೆ ಡಿಸ್‌ಪ್ರೂವ್ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಮ್ಮನ್ನು ಅರಿಸಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಸಿದಂಥ ಜನ ಕೇಳಬಹುದು. ಇದರಿಂದ ನಾವು ಎರಡು ಕೋಟಿ ಜನತೆಯ ಹಿತರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿದಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಜನತೆಯ ಮುಂದೆ ತಪ್ಪುಗಾರರಾಗುತ್ತೇವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕಾದರೂ ಒಂದು ಕಾಯಿದೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪು ಇದರಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಎಲ್ಲರೂ ಮರ್ಯಾದೆ ಕೊಡುವಂಥ ಕಾಯಿದೆ ಇರಬೇಕು. ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸನ್ನು ಬಹಳ ರೇರ್ ಆಗಿ ಹೊರಡಿಸಬೇಕು. ಯಾವಾಗ ಯಾವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸ್‌ನ್ನು ಹೊರಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ಕೇಳಿರಿ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸ್‌ನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದ್ದೀರಾ ? ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಇಂಥ ಹೊಸ ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸ್‌ನ್ನು ಮುಂಚಿತವಾಗಿಯೋ ಹೊರಡಿಸುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಏನು ಇತ್ತು ? ಇನ್ನು 15 ದಿವಸ ತಡವಾಗಿದ್ದರೆ ನಿಮ್ಮ ಮುಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಬಿದ್ದು ಹೋಗುತ್ತಿತ್ತೊ ? ನಿಮಗೇನಾದರೂ ಮಾನ ಮರ್ಯಾದೆ ಹೋಗಿ, ನಿಮಗೆ ರೊಕ್ಕ ಇಲ್ಲದೇ ಹೋಗುತ್ತಿತ್ತೊ ? ಅಥವಾ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರ ಬೊಕ್ಕಸ ಬರಿದಾಗುತ್ತಿತ್ತೊ ? ಅದುದರಿಂದ ಅಧಿಕಾರ ನೂತ್ರವನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕಂಥ ನೀವು ಈ ರೀತಿ ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸ್ ಹೊರಡಿಸಿರುವುದು ಸಭಾಂಜಸವಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ತಮ್ಮನ್ನು ನವಿನಯನದಿಂದ ಬಿನ್ನಹ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರು ಹೇಳಿದಂಥ ಮಾತನ್ನು ಈ ಹೊತ್ತು ಹೇಳಬಹುದೋ, ಹೇಳಬಾರದೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಗಾಂಧಿಜಿಯವರ ಅನುಯಾಯಿಗಳಾದ ಇವರು ಗಾಂಧಿ ಶತಾಬ್ದಿಗಾಗಿ ಲಕ್ಷಾವಧಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಲು ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇವರು ಎಲ್ಲರಿಗಿಂತ ಮುಂದೆ ಇದ್ದಾರೆ. ಇಂಥವರು ಯಾವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಹೆಸರನ್ನು ಉಪಯೋಗಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ? ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಹೇಳಿರುವ ಮಾತನ್ನು ಅನೇಕ ಬಾರಿ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅದನ್ನು ಪುನರಪಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. "The income derived out of sale of toddy is, in my opinion, equivalent to the income of a prostitute." ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ನಿಮ್ಮ ಗುರುಗಳು, ರಾಜಕೀಯ ಗುರುಗಳು ಎನ್ನುವುದಾದರೆ, ಅವರು ಒಬ್ಬ ಆದರ್ಶ ಪುರುಷರು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಈಗ ಸಭೆಯು ಮುಂದೆ ತಂದಿರುವ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ಒಂದು ವರ್ಷ ಬಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೇ ? ಕೆಲವು ಕಾಲವಾದರೂ ಅದನ್ನು ಬಿಡಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಈ ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಕಲಮನ್ನು ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಹೀಗಿದೆ :

> "No suit or proceeding shall be entertained, maintained or continued in any court for the refund of any tax so paid ;"

ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕಟ್ಟಿದ್ದರ ಮೇಲೆ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಬಾರದು, ಮೇಲಿನವರ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಬಾರದು, ಇಲ್ಲಿಯೂ ಕೇಳುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ, ಅಲ್ಲಿಯೂ ಕೇಳುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಎಲ್ಲಿ ಕೇಳಬೇಕು ? ನಾವು ಮಾಡುವುದು ಸರಿ ಎನ್ನುವ ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ತಾಳುವುದಾದರೆ ನಿಮಗೂ ಹಿಟ್ಲರಸಿಗೂ ಏನು ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹಿಟ್ಲರನಾದರೂ ಕೆಲವು ಮಂದಿ ಬುದ್ಧಿವಂತರಾದ ಸಲಹೆಗಾರರನ್ನು ನೇಮಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ. ಆದರೆ ಇವರಲ್ಲಿ ಅದೂ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಛಿದ್ರ ವಿಚ್ಛಿದ್ರವಾಗಿ ಮನಸ್ಸು ಬಂದ ಹಾಗೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಆ ಪಕ್ಷದವರು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಇದೆ, ನಾವಾದರೂ ಮಾಹಿತಿ ಸಿಕ್ಕದೆ ಕೈಕಟ್ಟಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಒಂದು ರಿಟ್ ಪಿಟಿಷನ್ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿರುವಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ತೀರ್ಪಿನ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಓದಿಸಿನುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದು ಅವರು ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲವೇ ? ಐದು ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಸು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ನನಗಿಂತ ಸಾವಿರ ಪಾಲು ತಿಳುವಳಿಕೆಯುಳ್ಳವರಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿವೇಳೆ ಕಳೆಯಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ, ಲಘುವಾಗಿ ಪಾಸುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕಾಯಿದೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತ್ರ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಕಡೆಯ ಸದಸ್ಯರು ಯಾರೂ ಮಾತನಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದರೂ ಏನು ? ಮಂತ್ರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಆದರಭಾವವಿದೆಯೇ ಎಂದರೆ ಅದೂ ಅಲ್ಲ.

ಎಷ್ಟೋ ರಿಟ್ ಆರ್ಜಿಗಳು ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಪುರಸ್ಕರಿಸಿ ನಿಮ್ಮ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ಕೋರ್ಟಿನವರು ತಳ್ಳಿ ಹಾಕಿದ ನಂತರ ಅದನ್ನು ಆಚರಣೆಗೆ ತಾರದೆ ಎಷ್ಟು ಕಂಚೆಪ್ಪ ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಆಗುತ್ತಿದೆ? ನಿಮ್ಮ ನೌಕರರೇ ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟು ರಿಟ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ? ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಡದೆ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೊಡಲು ಜಾಗವಿಲ್ಲ, ಜಾಗವಿದ್ದರೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೆವು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ರಿಜೈರ್ ಆಗಿ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವಂಥವರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ನೇಮಕ ಮಾಡುತ್ತ ಇದ್ದೀರಿ. ಹುಡುಗರು ನಿಮ್ಮ ಮಾತು ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ ನೀವು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಬರೆಯುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೀಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಾ! ನೀವು ಹೇಳಿದಂತೆ ಬರೆಯಬೇಕು, ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಬರೆಯುತ್ತೇವೆಂದರೆ ನೀವು ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅಟ್ಟದ ಮೇಲೆ ಬಂದು ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಬರೆದರೆ ಇನ್‌ಕ್ರಿಮೆಂಟ್, ಪ್ರಮೋಷನ್, ಎಕ್ಸ್‌ಟೆನ್‌ಷನ್ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸುತ್ತೀರಿ. ಇಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಯಿಂದ ಇಂಥ ಕಾಯಿದೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದು ಸಮಂಜಸವಾದುದಲ್ಲ. ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿರುವ ಕ್ಲಾಜ್ 3 (ಬ) ನ್ಯಾಯ ಸಮ್ಮತವಾದುದಲ್ಲ, ಘಟನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಸರಿಯಿಲ್ಲ. ಇದಲ್ಲದೆ ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನೂ ಪೂರೈಸಲಿಲ್ಲ, ಹೈಕೋರ್ಟ್ ನಿರ್ಣಯ ನಮಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇವು ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರ ಕೈಗೂ ಬಂದಿದ್ದರೆ ಅದರಲ್ಲಿರುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆಯೋ ಏನೋ ಎನ್ನುವ ಅನುಮಾನದಿಂದ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಕೋರ್ಟಿನವರು ಡಿಕ್ರಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಎನ್‌ಫೋರ್ಸ್ ಮಾಡಬಾರದು ಎನ್ನುವ ಅಂಶವನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಡಿಕ್ರಿ ಆದುದನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು ಎಂದರೆ ಕೋರ್ಟು ಏಕೆ ಬೇಕು! ಅದನ್ನೂ ತೆಗೆದು ಹಾಕಿ. ಮಾನವಂತರಿದ್ದರೆ, ಯಾವತ್ತಿಗೂ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಅವರು ಮಾಡಿದಂಥ ನಿರ್ಣಯಗಳಿಗೆ ಮನ್ನಣೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು, ಅದಕ್ಕೆ ತಲೆಬಾಗ ಬೇಕು. ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಹೊತ್ತು ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿರುವ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ನ್ಯಾಯ ಸಮ್ಮತವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಕೋರ್ಟಿನ ಡಿಕ್ರಿ ಆಗಬಾರದು, ನಿಮ್ಮವರಿಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರಬೇಕು ಎನ್ನುವುದಾದರೆ ಅದು ಡಿಸಿಪ್ಲಿನರಿ, ಇಲ್ಲೀಗಲ್ ಆಗಬಹುದು. ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೆಲವು ಖಟ್ಲೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲು ಅವರ ವಿಜೆಂಟರನ್ನು ವಕೀಲರನ್ನಾಗಿ ನೇಮಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಒಮ್ಮೆ ಹಾಜರಾದರೆ 400 ರೂಪಾಯಿ, ಒಂದೊಂದು ಸಾವಿರ, ಎರಡೆರಡು ಸಾವಿರ ಹೀಗೆ ಕೊಡುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ವಕೀಲರಿಗೆ ಕೊಡುವ ರೊಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಇವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಪರ್ಸೆಂಟೇಜ್ ಇದೆಯೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇವೆಲ್ಲ ಮಾತುಗಳನ್ನೂ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ರೀತಿಯಿಂದ ತಾವು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯವಿರುವಾಗ, ಈ ಕಾಯಿದೆಯ ನಡವಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಿಗೊಂದು ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಆಗಬಾರದು, ಘಟನೆಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಯಾವುದನ್ನೂ ಮಾಡಬಾರದು. ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಆಗುವ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರೂ ಮನ್ನಣೆಕೊಡುವಂತೆ ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ಮಾನವಂತರ ಸರ್ಕಾರ ಇದ್ದಾಗ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದನ್ನು ಇವರೂ ಅನುಸರಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಬಿನ್ನಹ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇವರು ನಮ್ಮ ಘಟನಾಬದ್ಧವಾದ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಹತ್ತಿಕ್ಕಲಿಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಸಲುವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಘಟನಾಬದ್ಧವಾಗಿ ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಕೇಳಬೇಕೋ, ಚಳುವಳಿ ನಡೆಸಬೇಕೋ, ಜನತೆ ಇವನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಬೇಕೋ ಎನ್ನುವಂಥ ಸಂದರ್ಭ ಸ್ವರಿತ ರೀತಿಯಿಂದ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿದೆ. ಇವಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದು. ಇಷ್ಟು ದಿವಸ ಆಗಿರುವುದನ್ನು ಮರೆತು ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ಕೂಡ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ನಮ್ಮೆದುರಿಗೆ ತರುವಾಗ ಸರ್ವರೀತಿಯಿಂದ ಜನರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಪಡೆದು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನೋಟ್ ಬರೆಸದೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರು ಕಟ್ಟಿಸಿರುವ ಈ ದೊಡ್ಡ ಕಟ್ಟಡದಲ್ಲೇ ಬರೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿ ಇಂಥ ಬಿಲ್ಲುಗಳನ್ನು ನಮ್ಮೆದುರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿಮಾಡಿ ಈ ವಸೂದೆಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇಂದು ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗ್ಗಡೆಯವರು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಕೈಕಾರಿಕಾ ಸಚಿವರು ದೊಡ್ಡ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿ ಇದರ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಮತ್ತು ತತ್ವವನ್ನು ಒಪ್ಪಬೇಕೆಂದು ಮನವಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

†Sri M. RAJASEKHARA MURTHY.—Sir, I heard with keen interest the argument advanced by the hon. Members and the sympthy they have shown to those who have been addicted to arrack while so saying, I must bring to the notice of the hon. Members that there are only two points in this Bill, (1) Section 2 relating to amendment of Schedule II, which intends to raise the sales tax from 6¼ per cent to 45 per cent,

(SRI M. RAJASEKHARA MURTHY)

and (2) Section 3 to validate the action already taken while collecting the tax. We know that while computing the taxable turnover, the Assessing Authority has to take into consideration not only the basic price, but also the tax collected on that. The contractors, who are aggrieved, went in a writ petition to the High Court and they contended that the Government have no right to collect the tax on the entire sale proceeds, but only on the basic price. The High Court held that the tax should be collected only on the basic price and the duty levied on the price should not form part of the sale price. According to the judgement of the High Court, Government have got right to collect sales-tax only on the basic price. The High Court has stated that duty levied does not form part of sale price and the Government should collect sales tax only on the basic price, not on the entire turnover, and duty does not form part of the total turnover. As a consequence, the Government will be asked to pay very heavy sum; they have to refund the amount to those persons who have paid the tax. Suppose the Government refunds money to the excise Contractors, that amount is not going to be given to the consumers. Therefore, the Government thought it fit to bring in this amendment to avoid the refund of tax to the contractors. If it was the intention of the Government to help the contractors, Government would not have brought this amendment. In the interest of the Government and to safeguard the revenues of the Government,' this amendment is brought before the Legislature.

Another point that was raised by my friends Sriyuths B. L. Narayanaswamy and H. N. Nanje Gowda was that by enhancing the tax, it is going to put up the price of arrack. It is not collected. It is not going to put up the price of the arrack. Only 6½ per cent of tax which was hitherto being collected is collected by raising the tax to 45 per cent on the basic price. Supposing the basic price is 55 paise. The duty levied is Rs. 3.68. So the sales tax now levied is on the basic price of 55 paise and 45 per cent of 55 paise is equal to 6½ per cent on Rs. 3.68, and it is not going to put up the price of the arrack.

SRI C. K. RAJAIAH SHETTY.—That statement is correct only as far as arrack is concerned. But, other things will be sold at a higher rate, such as country liquor other than toddy.

SRI M. RAJASEKHARA MURTHY.—Government has got the right under section 8 of the Sales Tax Act, to give relief in such cases. Therefore, hon. members need not be under the misapprehension that it is going to put up the cost price and the consumers will be affected.

With these few words, I request the hon. members to accept this Bill and pass it unanimously.

MR. SPEAKER.—The question is:

"That the Mysore Sales Tax (Second Amendment) Bill, 1969, be taken into consideration."

The motion was adopted.

CLAUSES 2 to 4.

Mr. SPEAKER.—The question is :

"That Clauses 2 to 4 both inclusive do stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clauses 2 to 4 both inclusive were added to the Bill.

CLAUSE 1, ETC.

Mr. SPEAKER.—There is a small amendment by the Hon. Minister to Clause 1.

Sri M. RAJASEKHARA MURTHY.—Sir, I beg to move :

" That in sub Clause (1) of Clause 1, the word 'second ' shall be omitted."

Mr. SPEAKER.—Amendment moved :

"That in sub clause (1) of Clause 1, the word ' second ' shall be omitted. "

Sri M. RAJASEKHARA MURTHY.—Sir, hon. Member Sri Nanje Gowda has already made it clear that when there are two Bills on the same Act, the first Bill shoud have been taken into consideration first and then the second Bill. Now we are taking the second Bill into consideration first and with a view to get over the technical difficulty, I have moved the amendment.

Sri K. H. PATIL.—Will it be a valid procedure ? When a Bill is pending before the House, would it not be possible for the Government to place all the relevant material after the commencement of the House ? As the Parliamentary Affairs Minister has rightly pointed out and the Hon. Speaker has accepted the proposition, will not that proposition be made clear here ? The Minister had admitted that he will take up the consideration of the first Bill later on and the second Bill now, which is an Ordinance in respect of some provision for which a Bill is pending before the House. Therefore, the ordinance, coupled with all the documents, could have been placed before us at the commencement of this Session, *i. e.*, on the 14th. Having not done so, I feel that it will not be legally correct to accept this.

The Hon. Minister stated that this Bill will become the First Amendment Bill and the other one will be the Second Amendment Bill. I am not against it. But so far as the other two Bills are concerned, he must move a motion asking the permission of this House to remove those Bills from the Register. Otherwise it will create confusion if he forgets to alter it as Second Amendment Bill. Later on, if they so desire, they may be reintroduced. So, I request the Hon. Minister to move for the removal of the first two Bills from the Register.

6-30 P.M.

Mr. SPEAKER.—I have understood the objections, Mr. Nanje Gowda should be happy that his suggestion has been accepted, So far as the other Bills are concerned, they will be considered by the House if and when they come up before it. When there are vigilant members here, I think the fear entertained by the Member is not justified. So, I think there is no force in the objection raised by the Member.

Sri K. H. PATIL.—Rule 70 (2) says:

> "Whenever an Ordinance, which embodies wholly or partly or with modification the provisions of a Bill pending before the Assembly, is promulgated a statement explaining the circumstances which necessitated immediate legislation by ordinance shall be laid on the Table at the commencement of the Session followlng the promulgation of the Ordinance."

The Hon. Minister has failed to place a statement explaining the circumstances which necessitated immediate legislation by Ordinance, at the commencement of the Session.

Mr. SPEAKER.—There is no Bill which is pending. The subject matter in all the three Bills is separate.

Sri K. H. PATIL.—Rule 70 enables me to take objection only to the second Bill which replaces the ordinance. For the first Bill, I am not in a position to take objection.

Mr. SPEAKER.—I will not prejudice the hon. member's right to take objection. He can take that objection. I will put the amendment to the vote.

The question is:

"That in sub clause (1) of clause 1, the word 'second' shall be omitted."

The motion was adopted.

Mr. SPEAKER.—The questiou is:

"That clause 1, as amended, do stand part of the Bill."

The motion was adopted.

CLAUSE 1 as amended, was added to the Bill.

Mr. SPEAKER. —The question is:

"That the long title and the Enacting formula do stand part of the Bill."

The motion was adopted.

The long title and the Enacting Formula were added to the Bill.

Motion to pass.

Sri M. RAJASEKHARA MURTHY.—I beg to move :

"That the Mysore Sales Tax (Second Amendment) Bill,1969, as amended be passed."

Mr. SPEAKER.—The question is :

"That the Mysore Sales Tax (Second Amendment) Bill, 1969, as amended, be passed."

The motion was adopted.

Mysore Agricultural Produce Marketing (Regulation) (Amendment) Bill, 1969

Motion to Consider

Mr. SPEAKER.—Next item on the agenda.

Sri H. N. NANJE GOUDA.—I rise to a point of order. My objection is about the next item in the agenda itself. The next item is consideration of the Mysore Agricultural Produce Marketing (Regulation) (Amendment) Bill, 1969. Sir, may I draw your kind attention to proviso to 73 (1) :

"Provided that no such motion shall be made until after copies of the Bill have been made available for the use of Members, and that except in cases of Appropriation Bills any member may object to any such motion being made unless copies of the Bill have been so made available for seven days, before the day on which the motion is made, and such objection shall prevail, unless the Speaker allows the motion to be made."

Now, this Bill is dated 16th August 1969 and was supplied to us on 18th August. That means, the Minister in charge of this Bill may move it for consideration on 26th August, *i.e.*, 7 days after it had been made available to Members.

Sri K. H. PATIL.—Let us not be so uncharitable as that. If they have got any difficulty, let them state those difficulties. Then we will consider the question of moving the consideration motion.

Sri H. N. NANJE GOUDA.—The Hon. Speaker is always anxious to safeguard the privileges of the Members, and he is interested in perfect legislation being passed by this House. I therefore request the Chair to allow my objection and direct the Hon. Minister to bring this motion only after 26th of this month and not earlier. I relied upon this Rule. I have got faith in the Chair. I have not looked into the the Bill even. I thought this Bill would come on the 26th. I think my privilege will be infringed if I am not given time. I cannot contribute my opinion till then in formulating a legislation. Therefore, I request the Chair to direct the Hon'ble Minister to bring it only on the 26th.

Sri K. H. PATIL.—I want to know from the Chair whether the Hon. Minister has got any extraordinary urgency to seek the permission of the Chair ignoring the Rule 73. I feel he has used his power under his command and got the ordinance issued. Now there is no hurry excepting for the fact that he has some fear in his mind that if he does not move, something will happen to the continuance of the Ministry. If it is so, we will consider it on humanitarian consideration. If not, let us follow the rule. Of-course for extraordinary cases, permission is there. Therefore, I would like to hear Mr. Nadgouda, who has got rich experience and who is a good democrat, about the extraordinary circumstances that led him to move this Bill.

†Sri H. SIDDAVEERAPPA.—By this time the Hon. Minister in charge of this Bill might have tasted what we on this side of the House feel about this Bill. It is our intention to see that this Bill is thrashed out threadbare. If it is rushed through without going through in detail, the rights and privileges of about 80 per cent of the population who are the producers in this country will be affected. Apart from that, there is a procedure for moving this Bill. Any member may, except in cases of Appropriation Bills, object to any such motion being made unless copies of the Bill have been so made available for seven days before the day on which the motion is made unless the Speaker allows the motion to be made. The Speaker's permission should be taken in extraordinary circumstances. I want to ask why the permission of the Speaker is not taken in this regard. It is neither admissible nor proper to say on the floor of the House what transpired in the Business Advisory Committee. You know that I stated there that it is wiser and advisable for the Treasury Benches to take those Bills which are less controvertial in nature and reserve those important measures to the last so that it may satisfy the wishes of this side. We may take up those controversial Bills for consideration at some leisure. Therefore. I request you to ponder over this matter and see the other non-contevertial Bills are taken up and passed as early as possible. We may take up such measures and pass them in a day or two and reserve the rest of the time for this Bill. I have no doubt this Bill requires not less than 3 clear days because it is bound to raise such heated discussion. I request you as the custodian of this House not to give your consent for being taken up by passing Rule 73.

Sri P. M. NADGOUDA.—I have heard the hon. members. They say that the Bill being an important one may be postponed. I will convince the hon members about the propriety and the reasonableness of the Bill if they hear me when it is being considered. If the rules do not permit the rule may be suspended and this Bill may be taken up.

Mr. SPEAKER.—The point raised by the hon. Members is that under Rule 73, 7 days' clear notice should have been given and that has not been followed.

Sri P. M. NADGOUDA.—It was placed on the Table of the House on 16th. Probably they were all busy with the Presidential election. They might not have looked into it.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—On the 18th, it was posted.

Mr. SPEAKER.—It is a fact that it was printed in the gazette on the 16th and probably it was received and given to the members on the 18th. So, their objection is that they have not sufficient time. Has the Hon. Minister got anything to say on this point?

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಎಂ. ನಾಡಗೌಡ.—ಅದು ಇಂಟ್ರಡ್ಯೂಸ್ ಆಗಿದ್ದು 18ನೇ ತಾರೀಖು. ಆದರೆ ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸ್ ಮಾಡಿದ್ದು 13ನೇ ಆಗಸ್ಟ್ 1969. ಆ ದಿನವೇ ಇವರಿಗೆ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ನಪ್ಲೈ ಮಾಡಿದ್ದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಬಿಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಆರ್ಡಿನನ್ಸ್ 13ನೇ ಆಗಸ್ಟ್ 1969 ಕ್ಕೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆ, ನಪ್ಲೈಕ್ ಟು ಕರಕ್ಟನ್ 13ನೇ ಆಗಸ್ಟ್ 1969 ರಲ್ಲಿ ಆರ್ಡಿನನ್ಸ್ ಆಗಲಿಲ್ಲ. They must have antidated. I know that this ordinance is not issued on 13th August 1969. This Ordinance must have been issued in July. As I see, the Ordinance is dated some other date, other than what the Hon. Minister is mentioning. Therefore, it is not possible that any ordinance might have been issued on 13th August 1969.

Sri H. N. NANJE GOWDA.—Ordinance No. 2 of 1969 is dated July 18th, 1969.

Sri VEERENDRA PATIL (Chief Minister).—If the Chair permits, I would like to say this: It is true that this Bill was introduced on 16th. We had introduced about three other Bills on the same date. This is not the only Bill. The Hon. House has passed all the other three Bills which were introduced on 16th. Although the rule says that 7 days clear notice is necessary, with the approval of the Chair, we can take any Bill for consideration at any time.

The only thing is, we have to seek the approval of the Chair. With the approval of the Chair, any Bill may be taken into consideration. After all, we are not going to pass this Bill today. Let the Bill be taken into consideration and the hon. Members will be at liberty to express their views on the Bill tomorrow.

Sri H. N. NANJE GOWDA.—I am on a point of order, Sir. I beg to bring to your kind notice that if you read the rule, it is not even completely 100 per cent discretion of the Speaker. I will explain:

> "73:...Provided that no such motion shall be made until after copies of the Bill have been made available for the use of the Members, and that except in the case of Appropriation Bills, any member may object to any such motion being made unless copies of the Bill have been made so available for seven days before the day on which the motion is made, and such objection shall prevail, unless the Speaker allows the motion to be made."

That means the discretion vests with every member of this House. If in the case of other unimportant Bills we have not taken objection, it

(SRI H. N. NANJE GOWDA)

does not take away our right to raise objection in respect of important Bills. In respect of those Bills we wanted to co-operate with the Government, we did co-operate. Instead of complimenting us for that, the Leader of the House is trying to find fault with us for taking objection to this Bill under the Rules. It is the duty of the Government to justify why this Bill has to be taken into consideration at an earlier date. If they put forward sufficient reasons, then it is for the Speaker to come to a decision. But the Speaker has to be satisfied about the urgency of the Bill being considered earlier and he must give reasons to the House as to why he is allowing the motion to be taken up earlier.

SRI K. H. PATIL.—I have got a privilege motion, Sir. My hon. friend Sri P. M. Nad Gowda was giving wrong information before this House. He was submitting to this House that the Ordinance was issued on 13th August 1969. It does not seem to be a fact. My friend must have committed a mistake by oversight. Thereby, he intended to make this House believe and make the Hon. Speaker believe that the ordinance was issued on 13th August 1969. The information given by the Hon. Minister is absolutely false, when he said that he distributed copies of the Bill on 13th August 1969.

SRI K. H. SRINIVASA.—I rise on a motion of privilege, Sir. He did not say that it was distributed on 13th August 1969.

SRI K. H. PATIL.—I am prepared to face the privilege motion of my friend Sir, but it is not fair for him to interrupt in this fashion. After I finish, he is at liberty to raise a privilege motion if he thinks I have committed a mistake. On 13th August 1969 the Minister has not at all issued or circulated or got the ordinance issued. He has made this deliberate false statment merely with the intention of getting rid of Rule 73 when the Speaker was not inclined to give him permission, because when the Speaker asked him to convince him. he said that it is very difficult to convince him. Therefore, he came forward with the statement that he had it distributed on 13th. This is not a statement made outside the House. It has not been made without the knowledge of this House. It has not been made without the knowledge of the record. Therefore I humbly submit that the privilege of this House including myself has been affected when the Hon. Minister Sri P. M. Nad Gouda has made a deliberate false statement to make us believe and get rid of Rule 73. Therefore, I feel that on par with the privilege motion that has been moved by my friend Sri K. Puttaswamy against the Hon'ble Member Sri Gopala Gowda. this Privilege Motion be taken into consideration, and permission may be given to me to move the motion of privilege or refer it to the Privileges Committee of this House.

7-00 P.M.

Mr. SPEAKER.—I wish to give a piece of information. We shall adjourn in a few minutes and so I am not in a hurry to give my ruling. My Office staff tells me that the copies of the Ordinance were distributed on the 13th evening probably at their residence or rooms. I am not certain. So I shall get it verified. Sri Patil does not mean that any question of privilege arises.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Copies of the Ordinance might have been issued on the 13th. But we should not forget this difference. The Ordinance is no Bill. There may be some more clauses in the Bill which are not to be found in the ordinance. Instead of taking it for further discussion tomorrow, I would suggest that seven days' clear time may be given because we want sufficient time to study the legislative measure. That is our object in asking for time.

Sri VEERENDRA PATIL.—I agree with Sri Siddaveerappa. That is why, in the beginning itself I stated that, let the discussion go on tomorrow or the next day. I have no objection to it. But the Opposition members are objecting to the moving of the motion for the consideration of the Bill. I do not think their objection is proper because some other Bills which were introduced three or four days ago were not only taken into consideration but were also passed by the House. We have already passed three Bills. I am not insisting that this Bill should be taken into consideration today and passed today itself. Let the Hon. Minister be allowed to move the motion for the consideration of the Bill. If the Chair says that the motion is moved and the Bill will be taken into consideration, let the discussion go on, on the next day; I have no objection. The intention of the hon. Members on the other side is to shut out even at this stage the moving of motion by the Hon. Minister: I cannot understand this. I do not want any discussion on it today. Let it go on tomorrow. But let the Hon. Minister be allowed to move that motion.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—The Bill is already introduced. It is not taken into consideration. Introductory stage is over. We wanted to raise our objection at that stage. But after a good deal of discussion the Hon. Speaker was pleased to allow the introduction of the Bill.

Mr. SPEAKER.—I have understood the whole issue. I have got certain doubts in my mind. Two points have got to be clarified.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Please hear us again if you are giving a ruling.

Mr. SPEAKER.—I know that the rules mention that seven days' time should be given before the motion is made. It is intended to give sufficient time to the members to study, make up their minds and take a decision. That is very good. Now what has happened here is that copies were circulated to the members on the 13th. This is the information given by my office. I am not certain about its correctness. Sri

(MR. SPEAKER)

Siddaveerappa says that there are two or three clauses in the Bill which are not found in the Ordinance. Anyway I shall hear him finally before I make up my mind. On the 18th when the Bill was sought to be introduced, it was noticed that members were able to make reference to it clause by clause while invoking Art. 304 of the Constitution. The discussions were such that it looked that the hon. Members had studied the Bill. The other point is about the allotment of time. The Business Advisory Committee felt that one day was sufficient for the Bill and accordingly the list of business was arranged. The House is the supreme master and it can allocate more time. The Committee's Report was placed before the House and it was accepted. Knowing fully well the provisions of Rule 73, the hon. House accepts the Report of the Committee without any dissent. The members have already studied the Bill and no further time may be required for studying it. Practically the entire ordinance is repeated. The time at our disposal is very short. My anxiety is to see that the time at our disposal is utilised to the best of our capacity.

Sri VEERENDRA PATIL.— May I make one more suggestion ? As I understand, the hon. Members want time to study the bill. So I would like to make a humble suggestion that I am prepared to accommodate them. This Bill may be taken for discussion on the 25th. I have no objection. My only request is that the Hon. Speaker may be pleased to allow the Hon. Minister for Co-operation today to move the motion for taking the Bill into consideration. If it is taken for discussion on the 25th the hon. members would not have an opportunity to say that they did not have sufficient time to study the Bill.

Sri H. N. NANJE GOWDA.— I am on a point of order. The Hon. Chief Minister is a very experienced parliamentarian. What is the fun in his saying that the motion for taking the Bill into consideration be made today and the discussion on it postponed to some other date ? That cannot be done under the rules.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ನಭಾನಾಯಕರಿಗೆ ಇಷ್ಟು ಆತರವೇನು ? ಅಷ್ಟು ಆತುರ ಎದ್ದರೆ, ಮುಂಜೂರಾಯಿತು ಎಂದು ಬರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ.

MR. SPEAKER.— I shall hear the senior member Sri Siddaveerappa tomorrow on this point and then give my ruling.

The House will now adjourn and re-assemble at 1 P.M. tomorrow.

The House adjourned at Ten Minutes past Seven of the Clock, to meet again at One of the Clock on Friday, the 22nd August 1969.

WD 13461—GPB—600—12-11-1969

ಮೈಸೂರು ವಿಧಾನಸಭೆ

MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY

Friday, 22nd August 1969

The House met in the Assembly Chamber, Vidhana Soudha, Bangalore, at One of the Clock.

MR. SPEAKER (SRI S. D. KOTHAVALE) in the Chair.

STARRED QUESTIONS

(to which oral answers were given)

Rural Water Supply Scheme in Belgaum Taluk

4. SRI P. B. NANDIHALI (Uchagaon).—

Will the Minister for Development be pleased to state :—

(*a*) whether there is great necessity for taking up of water supply schemes for drinking purpose for the following villages in Belgaum Taluk ;

(1) Yellur
(2) Rajhansgad
(3) Santibastwad
(4) Janewadi
(5) Hangirgi
(6) Basarikatti
(7) Khadarwadi

has come to the notice of the Government ;

(*b*) whether the request is being made to Government often on the floor of this House from time to time ;

(*c*) the action taken by Government in respect of each scheme ?

Sri P. M. NADGOUDA (Minister for Development).—

(*a*) Representations have been received from the following villages praying for provision of protected water supply :

(1) Yellur
(2) Rajhansgad
(3) Santibastwad
(4) Hangirgi
(5) Khadarwadi.

(*b*) Yes.

(*c*) In respect of four villages *viz.*, Yellur, Rajhansgad, Janewad and Hangirgi, detailed investigations have to be done. Action is being taken by the Executive Engineer, P.H.E. Division, Belgaum for investigation and preparation of detailed plans and estimates.

In respect of Basrikatte village detailed plans and estimates have been prepared and are under scrutiny by the Executive Engineer, PHE Division, Belgaum.

Estimates have been prepared in respect of Santibastwad amounting to Rs. 42,000.

In respect of Khadarwadi village investigation is completed and plans and estimates are under preparation.

Sri P. B. NANDIHALI.—I have requested and explained to the Hon. Minister that in all these villages people cannot get even a cup of water to drink. May I request the Hon. Minister once again in this Gandhi Centenery year to take, immediate actian to sanction water supply schemes to these villages ?

Sri P. M. NADGOUDA.—The Government has considered this problem in all its aspects and the Government has decided that only such of the schemes would be considered where the popular contribution of 10 per cent is forthcoming and the Village Panchayat has not got any overdues and the Panchayat is able to maintain the National Rural Water Supply.

Sri P. B. NANDIHALI.—I promise the hon. Minister to take the responsibility of collecting the popular contribution. Will the hon. Minister give an assurance that the water supply schemes for these villages would be sanctioned ?

Sri P. M. NADGOUDA.—If the three conditions, as I have already stated, are fulfilled, Government is prepared to consider the schemes.

Sri B. B. SAYANAK.—Is it not the duty of the Government to supply drinking water to all the people at least after twenty years of independence ?

Sri P. M. NADGOUDA.—Government has accepted to supply water under water supply schemes but not under the National Rural Water supply schemes. Government is prepared to sanction as much money as possible for taking up drinking water wells.

ಶ್ರೀ ಸದಾತಿಪಪ್ಪ ಪಾಟೀಲ್.—ಈಗ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಯ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಪಾಪ್ಯುಲರ್ ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್‌ನನ್ನು 10 ಪರ್ಸೆಂಟ್, ಸ್ಟೇಟ್ ಗೌರ್ನಮೆಂಟಿನವರು 40 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಮತ್ತು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಗೌರ್ನಮೆಂಟಿನವರು 50 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪರ್‌ಕ್ಯಾಪಿಟಾ ಇನ್‌ಕಂ ೨೦ ರೂಪಾಯಿ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಇರುವ ಗ್ರಾಮಗಳ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಸಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿ ಅವುಗಳಿಗೂ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಮಂಜೂರಾತಿಯನ್ನು ತರಿಸುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಎಂ. ನಾಡಗೌಡ.—ಅದನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಈ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಯಾವ ಹಳ್ಳಿಗಳು ತಮ್ಮ ಪಾಲಿನ 10 ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿವೆಯೋ ಅಂತಹ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ತಡವಾಗಿ ಮಂಜೂರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ಹಳ್ಳಿಗಳು ಈ ಯೋಜನೆಯ ಉಪಯೋಗವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲು 10 ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಹಣವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಲ್ಲವೋ ಅಂತಹ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಜಾಗ್ರತೆ ಮಂಜೂರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಉದಾಹರಣೆಗಳು ತಮ್ಮ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಂತಹ ಕೇಸ್‌ಗಳನ್ನು ತನಿಖೆ ಮಾಡಿ ಹಣ ಕಟ್ಟಿದಂತಹ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಮಂಜೂರು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಎಂ. ನಾಡಗೌಡ.—ಅಂತಹ ಕೇಸ್‌ಗಳನ್ನು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೆ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸವೇ ಮಂಜೂರು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಸ್ಥಳೀಯ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳು ತಮ್ಮ ಭಾಗದ 10 ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಹಣವನ್ನು ಕಟ್ಟಿರಬೇಕು, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಆ ಪಂಚಾಯಿತಿಗೂ ಸಾಲ ಪಗ್ಯೆರೆ ಇರಬಾರದು ಮತ್ತು ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಕೊಂಡಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ಮೇನ್‌ಟೇನ್ ಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿ ಇರಬೇಕು. ಈ ಮೂರು ಶರತ್ತುಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುವುದಾದರೆ ಅಂತಹ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸವೇ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

Ranibennur Taluk Agricultural Produce Co-operative Society

12. Sri N. L. BELLAD (Ranibennur).—

Will the Minister for Development be pleased to state :—

(*a*) whether the amount of Rs. 22,000 spent for producing Hybrid Seed, by the Chairman, Ranibennur Taluk Agricultural Produce Co-operative Marketing Society has been shown as loss to the society and whether the same has been recredited to the society's account as per the opinion expressed by the Auditor;

(*b*) the reasons for not superseding the society even though the Chairman of the society has caused loss of lakhs of rupees to the society by showing the expenditure according to his whims and fancies ?

Sri B. L. GOWDA (Deputy Minister for Co-operation).—

(*a*) The Auditor has not expressed such opinion.

(*b*) The Managing Committee has been superseded.

ಶ್ರೀ ಏನ್. ಎರ್. ಬೆಲ್ಲದ.—(ಅ) ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಆಡಿಟರ್ ಅವರು ಅಂತಹ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿಯು ಬೈಲಾ ಪ್ರಕಾರ ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಬೀಜ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡಲು ಸಂಘದ ಹಣವನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಬಹುದೇ?

†ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಲ್. ಗೌಡ.—ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿಯ ಬೈಲಾ ಪ್ರಕಾರ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಏನ್. ಎರ್. ಬೆಲ್ಲದ.—ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಬೈಲಾ ಕಾಪಿ ಇಲ್ಲ, ಒಂದು ಕಾಪಿಯನ್ನು ಬದಗಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಲ್. ಗೌಡ.—ಬೈಲಾ ಕಾಪಿ ಈಗ ನನ್ನ ಕಡೆ ಇಲ್ಲ. ಆಮೇಲೆ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

Sri SIDDIAH KASHIMATH.—May I know the main reasons for suspending the Managing Committee?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಲ್. ಗೌಡ.—ಅದು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದರೆ ಉತ್ತರ ಒದಗಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಸದಾಶಿವಪ್ಪ ಪಾಟೀಲ್.—(ಅ) ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಸಂಘದ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನು ಎಂದು ಕೇಳಬಹುದೇ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಲ್. ಗೌಡ.—ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇರುವುದು, ರಾಣಿಬೆನ್ನೂರು ತಾಲ್ಲೂಕ್ ವ್ಯವಸಾಯೋತ್ಪನ್ನ ಸಹಕಾರ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಬೀಜ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲ ಹಣ ಲುಕವ್ನಾಗಿದೆಯೇ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಸಂಘದ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ರದ್ದುಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

Installation of a Lift in K. R. Hospital, Mysore

41. Sri K. SANGA GOWDA (Lingsugur) :—

Will the Minister for Health be pleased to state:—

(*a*) whether there is any arragement of lift in the K. R. Hospital, Mysore in order to take the patients to the 1st floor;

(*b*) whether the same is in order, if not, since how many months it is not in working condition?

Sri Y. RAMAKRISHNA (Minister for Health).—

(*a*) Yes.

(*b*) No. It is an old lift and is going out of order frequently. It has gone out of order in the last week of June 1969.

Sri K. SANGANGOWDA.—May I know whether the lift is in working condition now?

Sri Y. RAMAKRISHNA.—No, Sir, the lift is not in working condition.

†Indicates that the remarks or speeches have not been revised by the member concerned.

Sri K. SANGANGOWDA.—In view of the fact that a number of patients undergo operations daily and in some cases serious operations are done in that hospi al is it not the duty of the Government to see that the lift is put in order ?

Sri Y. RAMAKRISHNA.—There are two lifts under erection. I will see that they are completed as early as possible.

Sri B. B. SAYANAK.—Are the Government going to replace this old lift by a new one ?

Sri Y. RAMAKRISHNA.—I have already said that two lifts are under erection.

Secretaries and Deputy Secretaries working in Secretariat

55. Sri MAHADEV G. BANAKAR (Byadgi).—

Will the Chief Minister be pleased to state :—

(*a*) the number of Secretaries and Deputy Secretaries to Government working in the Mysore Government Secretariat as on 1st January 1969 ;

(*b*) how many are from New Mysore area and how many are from Old Mysore area ?

Sri VEERENDRA PATIL (Chief Minister).—

(*a*) 48.

(*b*) (i) New Mysore Area : 20

(ii) Old Mysore Area : 24

The rest are from the areas outside the New Mysore area.

ಶ್ರೀ ಮಹದೇವ ಜಿ. ಬಣಕಾರ.—ಸ್ವಾಮಿ, ನನ್ನ (ಅ) ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಹೊಸ ಮೈಸೂರು ಪ್ರದೇಶದವರು 20, ಹಳೇ ಮೈಸೂರು ಪ್ರದೇಶದವರು 24 ಇತರರು ಹೊಸ ಮೈಸೂರು ಪ್ರದೇಶದ ಹೊರಗಿನವರು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಇತರರು ಹೊಸ ಮೈಸೂರು ಪ್ರದೇಶದ ಹೊರಗಿನವರು ಎಂದರೆ ಅವರು ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನವರೇ ಅಥವಾ ಹೊಸ ಮೈಸೂರಿನವರೇ ?

†ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಅವರು ಹೊಸ ಮೈಸೂರಿನವರೂ ಅಲ್ಲ, ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನವರೂ ಅಲ್ಲ, ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ಬಂದಿರುವವರು. ಐ. ಎ. ಎಸ್. ರೆಕ್ರೂಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ಎಂದು ಕೋಟಾ ಅಲಾಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಅಲಾಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಹೊರ ರಾಜ್ಯದ ನಾಲ್ಕರು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸಚಿವಾಲಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಮಹದೇವ ಜಿ. ಬಣಕಾರ್.—ಹೊಸ ಮೈಸೂರು ಪ್ರದೇಶದ ಹೊರಗಿನವರು ಎಂದು ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೀರಲ್ಲ ಇವರು ಯಾವ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರು ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಔಟ್‌ಸೈಡ್ ಸ್ಟೇಟ್ ಅಫ್ ಮೈಸೂರು ಎಂದರೆ ಹೊರಗಡೆ ದೇಶದವರು ಎಂದರ್ಥ ಇವರು ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದವರಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸೆಚ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶ ನಾರಾಯಣ.—ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳು ಹಾಗೂ ಡೆಪ್ಯುಟೀ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳು ಒಟ್ಟು 48 ಜನ ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟ್ ಹಾಗೂ ಟ್ರೈಬ್ಸ್ ಪಂಗಡಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರು ಇದ್ದಾರೆ ? ಮತ್ತು ಕಚ್ಚು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಹುದ್ದೆಗಳಿಗೆ ನೇಮಿಸದೇ ಇರಲು ಕಾರಣವೇನು ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಇಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕೇಳಿದರು. ಅದರಂತೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟ್ ಪಂಗಡದವರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಭರಣಯ್ಯ ಎನ್ನುವರು ಬಹಳ ದಿವಸಗಳ ಕಾಲ ಪಂಚಾಯತಿ ರಾಜ್ಯ ಹಾಗೂ ಸಹಕಾರ ಖಾತೆಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಅವರು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ ಮೆಂಬರಾಗಿ ನೇಮಕವಾದರು.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಬಿ. ಜ್ವಾಲನಯ.—ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ಹಾಗೂ ಉಪಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವಾಗ ಸರಕಾರದವರು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರುವ ನೀತಿಯೇನು ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ರೆಕ್ರೂಟುಮೆಂಟು ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಉಪಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ.—ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಜನ ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ಹೊರಗಿನವರು ಎಂದರೆ ಇವರು ಹೈದರಾಬಾದು ಕರ್ನಾಟಕ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರೂ ಅಲ್ಲ ಮತ್ತು ಬಾಂಬೆ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರೂ ಅಲ್ಲ ಎಂದು ಅರ್ಥವೆ ? ಮತ್ತು ಹೊಸಮೈಸೂರು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ 20 ಜನ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಇದರಲ್ಲಿ ಹೈದರಾಬಾದು ಭಾಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರು ಎಷ್ಟು ? ಮತ್ತು ಬೊಂಬಾಯಿ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರು ಎಷ್ಟು ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—20 ಜನರಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಹೊರಗಡೆಗೆ ವರ್ಗವಾಗಿ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನುಳಿದ 18 ಜನರಲ್ಲಿ 13 ಜನ ಹಳೇ ಮೈಸೂರು ಭಾಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರು, ಮೂರು ಜನ ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರು ಒಬ್ಬರು, ಬಾಂಬೆ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರು ಮತ್ತು ಒಬ್ಬರು ಹೊರಗಿನವರು ಇದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಸ್. ಅರಕೇರಿ.—ಐ. ಎ. ಎಸ್. ಕೇಡರಿಗೆ ಹೊರಗಿನಿಂದ ಬರುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದವರ ಕೋಟಾ ಈ ಐ. ಎ. ಎಸ್. ಕೇಡರಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟುಇತ್ತು ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಇಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯಂತೆ ಒಟ್ಟು ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದರೆ ಆಗ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದವರು ಕೋಟಾ ಎಷ್ಟು ಎನ್ನುವ ವಿವರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೊಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪಿ. ಗಂಗಾಧರ್.—ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ಹಾಗೂ ಉಪ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವಾಗ ಅವರಲ್ಲಿರುವ ಕಾರ್ಯದಕ್ಷತೆ, ಸರಕಾರದವರಲ್ಲಿ ಇರುವ ನಂಬಿಕೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಗಳನೆಲ್ಲಾ ಗಮನಿಸಿ ನೋಡುತ್ತಾರೆಯೇ ? ಇಲ್ಲವೆ ಆಯಾ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರು ಎಂದು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ನರಕಾರ ಆ ರೀತಿಯಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಡೆ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸುವಾಗ ಹಳೇ ಮೈಸೂರಿನವರು ಅಥವಾ ಹೊಸ ಮೈಸೂರಿನವರು ಎಂದು ನೋಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇವರ ಸರ್ವಿಸ್ ಏನು, ಎಕ್ಸ್‌ಪೀರಿಯನ್ಸ್ ಏನು ಇವರ ಕ್ಯಾಲಿಫಿಕೇಷನ್‌ಗಳೇನು ಇವನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಅನಂತರ ನೇಮಕಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮೊದಲಿಗೆ ಸೆಕ್ಷನ್ ಆಫೀಸರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿರುವವನು ಅನಂತರ ಅಂಡರ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳಾಗಿ ನೇಮಕವಾಗುತ್ತಾರೆ, ಅಂಡರ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳಾಗಿರುವರು ಮುಂದೆ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳಾಗಿ ಪ್ರಮೋಷನ್‌ಮೇಲೆ ನೇಮಕವಾಗುತ್ತಾರೆ. ಆನಂತರ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳಾಗಿರುವವರು ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳಾಗಿ ನೇಮಕವಾಗುತ್ತಾರೆ.

Tumkur Taluk Agricultural Produce Marketing Society

224. Sri GANGA BOVI (Gulur).—

Will the Minister for Development be pleased to state.—

(*a*) the share capital of the Tumkur Taluk Agricultural Produce Co-operative Marketing Society, the amount of grant given by the Government and the profit earned by it ;

(*b*) whether any audit of accounts of the said society was conducted, if so, whether satisfactory replies have been furnished to the audit objections and to the audit note for recovery of the amount, if any ;

(*c*) the reasons for tendering resignation by the Secretary of Society previously ;

(*d*) whether it has come to the notice of Government that the society is appointing only their persons and while distributing foodgrains 5 Kg. is given less for each bag ?

Sri B. L. GOUDA (Deputy Minister for Co-operation).—

(*a*) The Share capital of the Society is Rs. 1,15,165, share capital granted by Government is Rs. 1,02,000. The profit for 1967-68 is Rs. 18,766-31.

(*b*) Yes. Out of the 72 points made by the Auditor, replies of the society to 58 items are found convincing. 4 points are partly rectified. In respect of the others action is to be taken.

(*c*) The Inspector of Co-operative Societies previousy working as Secretary did not resign from the post of the Secretary but from the Inspector's post on his own volition to look after his hereditary properties.

(*d*) No.

ಶ್ರೀ ಗಂಗಾಬೋವಿ.—ತುಮಕೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು ವ್ಯವಸಾಯೋತ್ಪನ್ನ ಮಾರಾಟ ಸಂಘದ ಸಹಕಾರ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಶೇರುಬಂಡವಾಳವೆಷ್ಟು ? ಮತ್ತು ಅದಲ್ಲಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಲಾಭವೆಷ್ಟು ತಿಳಿಸುತ್ತೀರಾ ?

† ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಲ್. ಗೌಡ.—ಆ ಸಂಘದ ಶೇರು ಬಂಡವಾಳ 1,15,165, ರೂಪಾಯಿಗಳು ಲಾಭ ಬಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು 1967-68 ರಲ್ಲಿ 18,766-31 ರೂಪಾಯಿಗಳು ; 1966-67 ರಲ್ಲಿ 35,000 ರೂಪಾಯಿಗಳು ಲಾಭ ಬಂದಿವೆ.

ಶ್ರೀ ಗಂಗಾಬೋವಿ.—ಆ ಸೊಸೈಟಿಯಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಕಾರಣ ಏನು ? ಎಷ್ಟು ದಿವಸ ಆಯಿತು ? ಎಷ್ಟು ಹಣ ದುರುಪಯೋಗಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಲ್. ಗೌಡ.—ಅವರು ಅಲ್ಲಿಯ ಖಾಯಂ ನೌಕರರಲ್ಲ. ಅವರನ್ನು ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿತ್ತು. ಅವರು ಬೇರೆ ಕಾರಣದಿಂದ ಸ್ವಂತ ಕೆಲಸ ಇದೆ ಎಂದು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಅವರಿಂದ ಬರಬೇಕಾದ ಬಾಕಿ 8,000 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಹ ವಾಪಸ್ಸು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಲ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ, ರಕ್ಕ ತನಿಖಾಧಿಕಾರಿಗಳು ನೂಚಿಸಿದ್ದ 72-ಆಕ್ಷೇಪಣೆಗಳ ಪೈಕಿ ಸಂಘದವರು 58 ಆಕ್ಷೇಪಣೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ನೀಡಿದ್ದು, ಇನ್ನು 4 ಆಕ್ಷೇಪಣೆಗಳನ್ನು ಭಾಗಶಃ ಸರಿಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಭಾಗಶಃ ಅನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಗಳು ಯಾವುವು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಲ್. ಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಡೀಟೇಲ್ಸ್ ಬೇಕಾದರೆ ಟೇಬಲ್ ಮೇಲೆ ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಭಾಗಶಃ ಅಂದರೆ ಕೆಲವು ಹಣ ವಸೂಲಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ, ಕೆಲವು ಹಣವನೂ ಲಾಗಿದೆ. ಭಾಗಶಃ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವುದು ಎಂದರೆ ಇನ್ನೂ ಇವುಗಳಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿರುವುದು.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಂ. ಎಸ್. ಶಾಸ್ತ್ರಿ.—ಸ್ವಾಮಿ, ತಾವು 1967-68 ರಲ್ಲಿ ಆ ಸೊಸೈಟಿಯಲ್ಲಿ ಗಳಿಸಿದ ಲಾಭ 8,766.31 ರೂಪಾಯಿಗಳು ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ, ಹಾಗಲ್ಲ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ 18766-31 ಎಂದು ಇದೆ. ಹಾಗಾದರೆ ಈವಾಗ ನೀವು ಹೇಳಿದ್ದು ಸರಿಯೋ ಅಥವಾ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಸರಿಯೋ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಲ್. ಗೌಡ.—ನಾನು ಹಾಗೆ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ನಾನು 18,766-31 ರೂಪಾಯ್ಗಳು 1967-68 ರಲ್ಲಿ ಗಳಿಸಿದ ಲಾಭ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದು.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಕೆ. ರಾಜಯ್ಯಶೆಟ್ಟಿ.—ಅನೇಕ ತಾಲ್ಲೂಕು ವ್ಯವಸಾಯೋತ್ಪನ್ನ ಮಾರಾಟ ಸಂಘದ ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಬಂಡವಾಳ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದ ಎಷ್ಟು ಬಡ್ಡಿ ಬಂದಿದೆ ? 10-15 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಬಂಡವಾಳ ಹಾಕಿರತಕ್ಕಂಥ ಖಾಸಗಿ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಲಾಭ ಬಂಬರುವುದರಿಂದ ಆ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಹಂಚಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಲ್. ಗೌಡ.—ಅದು ಏನೂ ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಕೆ. ರಾಜಯ್ಯಶೆಟ್ಟಿ.—ಸ್ವಾಮಿ, ತುಮಕೂರಿನಲ್ಲಿರುವ ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಪರ್ಸೆಂಟು ಲಾಭ ಬಂದಿದೆ ತಿಳಿಸುತ್ತಿರಾ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಲ್. ಗೌಡ.—ಆ ವಿವರ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ.

Extent of Land coming under Irrigation after Construction of Hidkal Dam

(236) Sri K. P. NADAGOWDA (Mudhol).—

Will the Chief Minister be pleased to state :—

(*a*) the number of acres of land, the Ghataprabha Project, after the construction of Hidkal dam can irrigate ;

(*b*) the total area that the project would command on the left side of the river for irrigation ;

(*c*) whether it is possible to irrigate lands on the right side of the river ;

(*d*) if so, the extent of such area ?

Sri VEERENDRA PATIL (Chief Minister).—

(*a*) 5·98 lakh acres.

(*b*) Irrigable area of 2·98 lakh acres.

(*c*) Yes.

(*d*) 3·00 lakh acres.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ನಾಡಗೌಡ.—ಹಿಡಕಲ್ ಡ್ಯಾಂ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಎಷ್ಟು ವರ್ಷ ಹಿಡಿಯುಬಹುದು ಮತ್ತು ಬಲದಂಡೆ ನಾಲೆಯ ಅಗೆಯುವ ಕೆಲಸ ಯಾವಾಗ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಎಂದು ಮುಗಿಯಬಹುದು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಯೇ ?

†ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಈಗ ಸದ್ಯದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದು ಎರಡನೇ ಹಂತದ ಕೆಲಸ. ಮೂರನೇ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಬಲದಂಡೆ ನಾಲೆ ಕೆಲಸ ಬರುತ್ತದೆ. ಎರಡನೇ ಹಂತದ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಾವು ಇನ್ನೂ ಮುಗಿಸುವುದಕ್ಕೇ ಆಗಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಎರಡನೇ ಹಂತದ ಕೆಲಸ ಮುಗಿದಮೇಲೆ ಮೂರನೇ ಹಂತದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ಲಾನ್, ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ರಿಪೋರ್ಟುಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಅನುಮತಿಗಾಗಿ ಕಳಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ನಾಡಗೌಡ.—ಅರ್ಧಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರದೇಶ ಬಲದಂಡೆಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಅಣೆಕಟ್ಟು ನಿರ್ಮಾಣವಾದ ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳವರೆಗೂ ಆ ನೀರನ್ನು ಹೇಗೆ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ? ನಾಲೆಯನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಈಗಲೇ ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡದೆ ಇದ್ದರೆ ಹತ್ತು ವರ್ಷದ ತನಕ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡದೇ ಇರುವುದು ಮೂರ್ಖತನ ಅನ್ನಿಸುವುದಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಮೂರ್ಖತನ ಎಂದು ಯಾವುದೂ ಅನ್ನಿಸುವುದಿಲ್ಲ; ಆ ಮೂರ್ಖತನ ಯಾರೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮೂರನೇ ಹಂತದಲ್ಲಿ ರಿಸರ್ವಾಯರ್ ಕೆಪಾಸಿಟಿ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಮೂರನೇ ಹಂತದ ಕೆಲಸ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವವರೆಗೂ ನೀರು ಅಲ್ಲಿ ತರುವುದಿಲ್ಲ. ನೀರು ಹೆಚ್ಚು ಕ್ಷೇಖರಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ರಿಸರ್ವಾಯರ್ ಕೆಪಾಸಿಟಿ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ದಂಡೆಯ ಎತ್ತರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಮೂರನೇ ಹಂತದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು. ರಿಸರ್ವಾಯರ್ ಕೆಪಾಸಿಟಿ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಾಗ ಬಲದಂಡೆ ನಾಲೆಯ ಅಗೆಯುವ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಮೂರನೇ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಿಗೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆ ಬರಗಾಲ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಅಲ್ಲಿ ದುಷ್ಕಾಲ ಇರುವುದರಿಂದ ದುಷ್ಕಾಲ ಪರಿಹಾರ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುವ ಹಣವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಹಿಡಕಲ್ ಡ್ಯಾಂ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿದರೆ ಹೆಚ್ಚು ದುಡಿಯಬಹುದು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಅಲ್ಲಿ ಮಾಡುವಂಥ ಕೆಲಸವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಎರಡನೇ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಕೆನಾಲ್ ಕೆಲಸವೆಲ್ಲ ಈಗಾಗಲೇ ಆಗಿದೆ. ಎರಡನೇ ಹಂತದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಕೆಲಸವೆಂದರೆ ಹಿಡಕಲ್ ಡ್ಯಾಂ ಕೆಲಸ. ಆ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ನಾಲೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಹಾಗೆ ಏನಾದರೂ ಕೆಲಸಗಳು ಉಳಿದಿದ್ದರೆ ಅಲ್ಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಆರ್. ಪಂಚಗಾವಿ.—ಈಗ ಆಗಿರುವುದು ಎಡದಂಡೆ ಕಾಲುವೆ ಕೆಲಸ, ಬಲದಂಡೆ ಕಾಲುವೆ ಕೆಲಸವಲ್ಲಿ ಕಾಲುವೆಯನ್ನು ಅಗೆಯುವುದು ಇಂಥ ಅನೇಕ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಬಲದಂಡೆ ಕಾಲುವೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಈಗಲೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದೇ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಹಣದ ಮುಗ್ಗಟ್ಟು ಇರುವುದರಿಂದ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಈಗಲೇ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಈಗ ಕಾಲುವೆ ಕೆಲಸ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ರಿಸರ್ವಯರ್ ಆಗದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಮುಗಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಅದರ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಾನ್‌ಸೆಂಟ್ರೇಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ರಿಸರ್ವಾಯರ್ ಪೂರ್ತಿಯಾದಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ಏರಿಸಿದಾಗ ಬಲದಂಡೆ ಕಡೆಗೆ ನೀರಾವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಯ್ಯ ಕಾಶಿಮಠ.—ಬಲದಂಡೆ ನಾಲೆಯ ಕೆಲಸ ಬಹಳ ನಿಧಾನವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ಈ ವರ್ಷ ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಬಲದಂಡೆ ನಾಲೆಯ ಕೆಲಸ ಇನ್ನೂ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅದನ್ನು ಮೂರನೆ ಹಂತದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಇದ್ದೇವೆ. ಈಗ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಎರಡನೇ ಹಂತದ ಕೆಲಸ ಮಾತ್ರ. ಇದರಲ್ಲಿ ಎಡದಂಡೆ ನಾಲೆಯ ಕೆಲಸ ಬರುತ್ತದೆ. ಮೂರನೇ ಹಂತದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವಾಗ ಬಲದಂಡೆ ನಾಲೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುತ್ತದೆ.

Sri N. B. SIRDESAI.—May I know, Sir, how many families are treated as displaced families on account of acquisition of their lands coming under the project area ?

Sri VEERENDRA PATIL.—Let the hon. Member put a separate question. I will furnish information.

Sri V. N. PATIL.—Just now Hon. Chief Minister was pleased to say that on account of paucity of funds, Government are not able to carry out most of the projects. After the Bank nationalisation, in view of the change in the financial position is it not posible to take up the projects ?

Sri VEERENDRA PATIL.—Sir, it is too early for me to say how far the State Government is going to benefit by the Bank nationalisation. But if Banks are going to advance money to State Government to take up essential projects, we will whole-heartedly welcome because it will be possible to accelerate the progress under the irrigation projects.

Kabini Irrigation Project

(255) Sri N. HUTCHMASTY GOWDA (Huliyurdurga).—

Will the Chief Minister be pleased to state :—

(*a*) the estimated amount of Kabini Project and the proposed area of Irrigation in the first instance ;

(*b*) The total outlay till the end of June on various items of its works ;

(*c*) the extent of amount of the revised estimate and the proposed atchkat ;

(*d*) the reasons for the increased expenditure on various items ;

(*e*) whether the Engineers have sent proposals stipulating the time limit within which the project is to be completed and the money to be spent each year during the period ;

(*f*) whether the Government have accepted the proposals of the Engineers ?

Sri VEERENDRA PATIL (Chief Minister).—

(*a*) Rs. 320 lakhs.
30,000 Acres.

(*b*) Rs. 472 lakhs

(*c*) Rs. 2,480 lakhs.
1,26,000 acres.

d) (i) Due to increase in the scope of the project

(ii) Due to consequential Increase in length and height of the dam and the required depth of foundation and the necessary canals.

(iii) Due to introduction of Power Dam for generating Hydro-Electric Power.

(iv) Due to increase in the cost of labour and materials.

(*e*) The Engineers have forwarded a programme of work.

(*f*) The progress of work is being considered in the light of available finances.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಸ್ಕೀಂ ಪ್ರಕಾರ ಎಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಅಖ್ಯೆರು ಮಾಡಬೇಕು ? ವರ್ಷೇ ವರ್ಷೇ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಒದಗಿಸಬೇಕು ?

† ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿರುವ ಪ್ರಕಾರ 1974ರವರೆಗೆ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಎರಡು ರೀತಿಯಿಂದ ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಬೇಕು. ಕೆಲಸ ಮುಗಿಯುವವರೆಗೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಣ ಒದಗಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಕೆಲಸ ಪೂರ್ಣಮಾಡಲು 20 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬೇಕು. 5 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸಬೇಕೆಂದಿರುವಾಗ ಯಾವ ಯಾವ ವರ್ಷ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಅದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ 1974ನೆಯ ಇಸವಿಯೊಳಗೆ ಮುಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ನಾನು ಕೇಳಿರುವುದೇ ಮುಖ್ಯವಾದ ಭಾಗ. ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವಿಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕಳುಹಿಸಿದ ಉದ್ದೇಶ ವ್ಯರ್ಥವಾಗುವುದು. ಆದುದರಿಂದ (ಉ) ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲಿ ಕೇಳಿರುವಂತೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಖಚಿತವಾದ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬಹುದು. ಮುಂದೆ ಎಷ್ಟು ಒದಗಿಸುತ್ತೇವೆಂಬುದನ್ನು ಈಗ ಹೇಳುವುದು ಕಷ್ಟ. ಮುಂದೆ ಒದಗಿಸುವುದನ್ನು ಈಗಲೇ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಣದ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಒದಗಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸವನ್ನೂ 1974ರೊಳಗೆ ಪೂರ್ಣವಾಗಬೇಕೆಂಬ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಿದೆಯೆಂದು ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದೆ. ಹಣ ಕೊಟ್ಟರೆ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳು 1972ರೊಳಗೇ ಕೆಲಸ ಪೂರೈಸಬಹುದು. ಅಪರಿಗೆ ಆ ಶಕ್ತಿ ಇದೆ. ಆದರೆ ಹಣದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಸಾಧ್ಯವಿರುವಷ್ಟನ್ನು ಮುಂದೆ ಒದಗಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ಹೇಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳು ಕಳುಹಿಸಿರುವ ಪ್ರಪೋಸಲ್ ನಾನು ಕೇಳುವುದು. ಅವರಂತೆ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಹಣ ಒದಗಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ? ಅವರು ಹಾಕಿರುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಯಾವ ರೀತಿ ಇದೆ ? ಅದನ್ನು ಸರಕಾರ ಒಪ್ಪಿದೆಯೇ ಹೇಗೆ ? ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳು ಕಳುಹಿಸಿರುವ ಯೋಜನೆ ಪ್ರಕಾರ ಪೂರ್ಣಮಾಡಲು ಎಷ್ಟು ಕಾಲ ಬೇಕು ಮತ್ತು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಒದಗಿಸಬೇಕು ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಅವರು ಕಳುಹಿಸಿರುವ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ ಪ್ರಕಾರ ಬಹುಶಃ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ 3 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ.—ಒಟ್ಟು ಅಂದಾಜು 2,480 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಆಗಿದೆ, ಈಗ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಸುಮಾರು 5—6 ವರ್ಷವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆ ಪೂರ್ಣಮಾಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ನಿಲುವೇನು ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣವಾಗುತ್ತದೆ, ನಿಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲ. ಕಷ್ಟವೇನೇ ಬಂದರೂ ಬೇಕಾದ ಹಣ ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು. ಈಗಾಗಲೇ ಟೆಂಡರ್ ಕರೆದು ಕೆಲಸ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ವಹಿಸಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರೋಗ್ರೆಸ್ ಆದಂತೆ ಹಣ ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ 1968-69ರಲ್ಲಿ 60 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಿತ್ತು, ಅದರೆ ಖರ್ಚಾಗಿರುವುದು 113 ಲಕ್ಷದ 18 ಸಾವಿರ. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಇದಕ್ಕೆ ಆದಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚು ಮಾಡಲಾಗುವುದು.

1-30 P.M.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—Will the Government be pleased to say whether this reservoir is being constructed as offset reservoir for Amaravathi ?

Sri VEERENDRA PATIL.—I think it is an offset reservoir against Bhavani.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—As offset reservoir, what should be the capacity of this reservoir ?

Sri VEERENDRA PATIL.—19 and odd TMC.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಈಗ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳು 1974ರೊಳಗೆ ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ನಿಗದಿಯಾದಂತಹ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಸಲಹಿಸಿದ್ದರಲ್ಲಾ ಆ 1974ನ್ನು ನಿಗದಿಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ವಿಶೇಷ ಕಾರಣಗಳು ಉಂಟೇ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಅವರು ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ, ಒಳ್ಳೆಯ ಏಜೆನ್ಸಿ ಫಿಕ್ಸಪ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಪ್ರೋಗ್ರೆಸ್ ಮೇನ್‌ಟೇನ್ ಆದರೆ ಇಷ್ಟು ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸಬಹುದು ಎಂದು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಟೆಂಡರ್ ಕರೆಯುವ ಮುನ್ನ ಎಷ್ಟು ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿರುತ್ತದೆ, ಅದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೊಟ್ಟಂಥ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮುಗಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. 1974ರೊಳಗೆ ನಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವಂತಹ ಹಣ ಒದಗಿಸಿದರೆ ಮುಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ ಎಂದು ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ ಹಾಕಿ ಅವರು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಪ್ರತಿ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 2 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಇದೆ, ಹಣ ಇಲ್ಲ ಅನ್ನತಕ್ಕದ್ದು ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದೂ ಕೂಡ 1974ರೊಳಗೆ ಮುಗಿಸಬೇಕು, ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಹಣ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿರುವುದರಿಂದ ಆ 1974ನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿರುವುದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ವಿಶೇಷ ಕಾರಣವುಂಟೇ ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆ.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವ ಮುನ್ನ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳು ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ. ಅನೇಕ ಸಲ ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳಿಗಾಗಿ ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರೋಗ್ರೆಸ್ ಆಗಲಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ. ಈಗ ಡ್ಯಾಂಮಾರ್ಕ್‌ಗೆ ಬೇಕಾಗುವಂತಹ ಎಲ್ಲ ಟೆಂಡರ್ ಕರೆದು ಏಜೆನ್ಸಿ ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಂಥ ಕೆಲಸ ಎಷ್ಟು ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸಬೇಕೆಂಬ ಕಂಡೀಷನ್ ಅದರಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು 1974ಕ್ಕೆ ಈ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಯುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿ ನಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ.—1974ರೊಳಗೆ ಮುಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರೊಳಗೆ ಈ ದುರ್ಭಿಕ್ಷ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗೆ ಹಣ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟು, ಹಣ ಒದಗಿಸುವವರೆಗೂ, ಇದು ಮುಗಿಯುವವರೆಗೂ ಮದ್ರಾಸ್ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್‌ನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್ —ಅದರ ಅವಶ್ಯಕತೆಯೇ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಬಿ. ಹ್ಯಾಲನಯ್ಯ.—ಇದಕ್ಕೆ 2,480 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಹಣ ಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕಾದರೆ ವಿಶೇಷ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುವುದು ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಅದೇ ವಿಷಯ ಹೇಳಿದೆ, ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಹಣ ಒದಗಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ರಿಸೋರ್ಸ್‌ಸ್ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಡ್ಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದ ಹಣ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ ಆ ಪ್ರಕಾರ ಒದಗಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಈ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳ ಪ್ರಗತಿ ನಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ, ಕೆಂಡರ್ ಅಕ್ಸೆಪ್ಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಟೆಂಡರ್ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಅವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೋದ ವರ್ಷ 60 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಪ್ರೊವಿಜನ್ ಇತ್ತು, 116 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆಯೂ ಕೂಡ ತ್ವರಿತಗತಿಯಿಂದ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಹೋಗುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಮಂದಗತಿಯಿಂದ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ತರಹದ ಕಾರಣವೂ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ನಿಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಪ್ರಕಾರ ಅವರು ಪ್ರೋಗ್ರೆಸ್ ತೋರಿಸಿಲ್ಲವಷ್ಟು ಹಣ ಒದಗಿಸುವುದೇ ಅಥವಾ ನೀವು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಇಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಆಜ್ಞೆ ಕೊಟ್ಟು ಅದರಂತೆ ಅವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದೇ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಅವರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಪಟ್ಟಿ ಏನಾದರೂ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹತ್ತೆಮಾಸ್ತಿಗೌಡರು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದ್ದರು ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಡ್ಯಾಂ ಕನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ಆದಷ್ಟು ತ್ವರಿತಗತಿಯಿಂದ ಮುಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವಂತಹ ಹಣ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—1974ರೊಳಗೆ ಈ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳೆಲ್ಲಾ ಮುಗಿಯಬೇಕೆಂಬ ನಿಮ್ಮ ನಿಲುವಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ಇಂತಿಷ್ಟು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಇಂತಿಷ್ಟು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಸ್ಪಿಪ್ಯುಲೇಟ್ ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ಅಥವಾ ಅವರು ಸರ್ಕಾರದವರು ಒದಗಿಸತಕ್ಕ ಹಣಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಶಕ್ತಿ ಇದೆಯೋ ಅಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಅದರ ಪ್ರೋಗ್ರೆಸ್ ಸಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು 1974 ಮುಗಿಯುವುದರೊಳಗೆ ಅಲ್ಲೇನೂ ಕೆಲಸವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅವರ ಭಾವನೆ ಇದ್ದಹಾಗಿದೆ. ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಹಣದ ಸೌಕರ್ಯ ಸಿಕ್ಕದರೆ ಆ ಕೆಲಸವಿನ್ನೂ 1974ಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ಮುಗಿಯಲೂಬಹುದು. ಆ ರೀತಿ ಆ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನೂ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಸರ್ಕಾರದವರು ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಆ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಕಮಿಟಿಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಇದರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಬರುತ್ತವೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಹೌದು, ಬರುತ್ತವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಹಾಗಾದರೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಆ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಕಮಿಟಿ ಮತ್ತು ರಿಸೋರ್ಸಸ್ ಕಮಿಟಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ಎರಡು ಕಮಿಟಿಗಳನ್ನು ಏಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ರಿಸೋರ್ಸಸ್ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಮಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದು ಆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿದೆ. ಅದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಮುಗಿಯಬಹುದೆಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎ. ಚನ್ನೇಗೌಡ.—ಈ ಯೋಜನೆಯು ಹಳೇ ಮೈಸೂರು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಉದಾಸೀನಭಾವನೆಯಿಂದ ಇದೆಯಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಎತ್ತಿರತಕ್ಕ ಆ ಒಂದು ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವ ತರಹೆಯ ಅರ್ಥವೂ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಸಮಿತಿಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಿನ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದಮೇರೆ ಅದನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದಿರಿ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಇಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಆ ನದಿಯಲ್ಲಿ ನೀರೆಷ್ಟಿದೆ, ಎಷ್ಟು ನೀರನ್ನು ಈಗ ಬಳಸಲಾಗಿದೆ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕೆಷ್ಟಿದೆ ಎಂಬ ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ಸಂಶಯಗಳನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡಲಾಯಿತು

(ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್)

ಇನ್ನು ರಿಪೋರ್ಟ್ಸ್ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ನೇಮಕಮಾಡಲಾಯಿತೆಂಬುದನ್ನಾಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಹಣದ ಅನುಕೂಲತೆ ದೊರೆತರೆ ಸರ್ಕಾರ ಈ ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು 1974ರವರೆಗೂ ನಿಲ್ಲಿಸದೆ ಇದನ್ನು 1972ರೊಳಗೇ ಮುಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದೆ. ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗ ಬಹುದು ಎಂಬ ಆಸೆ ನನಗಿದೆ.

Rural Industries Project Scheme in Tumkur District

296. Sri G. T. GOVINDA REDDY (Madhugiri).—

Will the Minister for Industries, Information and Publicity be pleased to state :—

(*a*) the taluks of Tumkur District that have come under the jurisdiction of Rural Industrial Project Scheme ;

(*b*) whether the Central Government will be compelled to make the project applicable to the entire district ?

Sri A. P. APPANNA (Deputy Minister for Industries).—

(*a*) Tumkur and Gubbi Taluks.

(*b*) Year after year the amount of grant from the Central Government is decreasing. As such, in the present situation it is not possible to compel the Central Government to make the project scheme applicable to the entire Tumkur District.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಟಿ. ಗೋವಿಂದರೆಡ್ಡಿ.—ಈ ರೂರಲ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ವಿಸ್ತಾರ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಪಿ. ಅಪ್ಪಣ್ಣ.—ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಹಣ ದಿನದಿನಕ್ಕೂ ಕಡಿಮೆ ಯಾಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಇದರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚುಮಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕೈಬಿಡಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಟಿ. ಗೋವಿಂದರೆಡ್ಡಿ.—ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ರೆಯಿನ್ ಫಾಲ್ಸ್ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಪಿ. ಅಪ್ಪಣ್ಣ.—1968-69ರಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೂರು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಗಳಿಗಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಕೊಟ್ಟ ಒಟ್ಟು ಹಣ, 9 ಲಕ್ಷ 90 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಈ ವರ್ಷ 4 ಲಕ್ಷ 46 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಈಗ ಇತಕ್ಕ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಏರಿಯಾ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಬೇಕೆಂದು ನಿಗದಿಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕೇ ಈ ಹಣ ಸಾಲದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಬೇರೆ ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಹಣ ತೆಗೆಯಲು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

Sri M. K. BOMME GOWDA.—What are the criteria to select places for these rural industries ?

Sri A. P. APPANNA.—The criteria for selection are certain directions given by the Planning Commission. There must be infra structure, communications, electricity and there must be scope for raw material in the rural areas and for providing employment in the industrial sector.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ವಿ. ಅಗ್ನಿಹೋತ್ರಿ.—ಈಗ ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದವರು ಹಣವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಒದಗಿಸಿಲ್ಲ. ಕ್ಷೇತ್ರ ವಿಸ್ತರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಈಗ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹಣದಿಂದ ಈ ವರ್ಷ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ತಾವು ಏನು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಪಿ. ಅಪ್ಪಣ್ಣ.—ಕಳೆದ ವರ್ಷ 9 ಲಕ್ಷ 90 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರ ಕೊಟ್ಟ ಹಣ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಮೂರು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳಿಗೇ ಆಯಿತು. ಈ ವರ್ಷ 4 ಲಕ್ಷ 46 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕಡಮೆಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಲ್. ಶಿವಪ್ಪ. - ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಹಣ ಹೆಚ್ಚು ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಮಳೆ ಕಡಿಮೆ ಬಿದ್ದಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯೊಳಗೂ ಆ ರೀತಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೀರಾ ?

Sri A. P. APPANNA.—These are the rural projects which are completely financed by the Central Government. We cannot do that. We can think of some other schemes. If suggestions come we will consider that.

Wakf Board and the Member of its Sub-Committees

308. Sri A. R. PANCHAGAVI (Arabhavi).—

Will the Minister for Transport be pleased to state :—

(*a*) when the present Wakf Board for the State of Mysore was constituted ;

(*b*) the number of Sub-Committees and panels constituted by the Board and the period for which they were constituted and when ;

(*c*) the various Powers delegated to such panels and these powers were delegated ;

(*d*) whether any extension has been granted to any of these Committees and panels ;

(*e*) if so, when was such extension granted and by whom ;

(*f*) whether such extension was published in the manner prescribed ?

Sri MOHAMED ALI (Minister for Transport).—

(*a*) On 7th December 1966.

(*b*) Four Sub-Committees were constituted on 20th June 1969, on 25th November 1967, on 21st January 1969 and on 1st April 1969. No period has been specified nor any panel has been constituted in respect of 3 Sub-Committees. The 4th Sub-Committee has 2 penels and the period of that Committee was from 21st December1966 to 20th October 1967 and from 21st January 1969 to 31st March 1970.

(SRI MOHAMED ALI)

(*c*) To hear cases brought before the Board under section 22 of the Wakf Act, 1954, and to make orders thereons or to make reports or recommendations to the Board in cases requiring decision by specific majority by vote as per the Wakfs Act, 1954. These powers have been delegated on 20th June 1967, on 21st January 1969 and on 1st April 1969.

(*d*) No.

(*e*) and (*f*) Do not arise in view of reply to (*d*) above.

Sri A. R. PANCHAGAVI.—May I know which were the various panels of Wakf Board, as constituted in 1967 ?

Sri MOHAMED ALI.—There were two panels. One panel consisted of:

(1) Jb. B. M. Abubakar, Chairman,

(2) Jb. Md. Rahim Khaleeli and Ahmed Alikhan.

The second panel consisted of:

(1) Jb. B. M. Abubakar, Chairman,

(2) Jb. F. H. Hohsin, G. B. Mahaldar and Md. Laikhuddin.

Sri A. R. PANCHAGAVI.—May I know what are the powers delegated by this Board to these two panels ?

Sri MOHAMED ALI.—Under the notification the two panels were expected to function under Section 43 (4) and Section 36 (b) of the Wakfs Act.

Sri A. R. PANCHAGAVI.—May I know whether any extension was granted to these panels or committees ?

Sri MOHAMED ALI.—Section 43 (4) relates to the removal of Mutwalis or superseding the managements and work of the panels in the very nature is to hold enquiries and recommend to the Board. The final authority to take decision was the Board and in no case the panels have taken action. This is only a recommendatory authority.

Sri G. CHANDRAKANT.—is it not a fact that the Board constituted on 7th December 1966 is illegal because as per the Act one Mutwali has to be taken from each district ?

Sri MOHAMED ALI.—I want notice because this supplementary does not arise out of this question.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ವಿ. ಅಗ್ನಿಹೋತ್ರಿ.—ಸ್ಪೆಷಲ್ ವಾಕಫ್ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ವಿಧಾನಸಭಾ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಅಥವಾ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಏಕೆ ನಾಮಿನೇಟ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ ?

Sri MOHAMED ALI.—One member of Parliament is a member of the Board and he has been nominated. As to why a member of the Assembly has not been nominated, I am unable to reply now because this was constituted much earlier to my taking over charge.

Appointment of Commissioner for Industries

320. Sri M. S. KRISHNAN (Malleswaram).—

Will the Chief Minister be pleased to state :—

(*a*) whether the Government had taken a decision to appoint a Commissioner for Industries ;

(*b*) whether the proposal is dropped ?

Sri VEERENDRA PATIL (Chief Minister).—

(*a*) and (*b*) Yes. A post of Commissioner for Industries and Commerce was sanctioned in June 1968 for a period of one year. However, this post was not filled. There is no proposal to revive this post.

Sri V. N. PATIL.—May I know what was the necessity when the original appointment of the Industries Commissioner was contemplated and what compelled the Government to reconsider and drop it ?

† Sri VEERENDRA PATIL.—At that time the Government thought that the Director of Industries had to work on so many committees and attend meetings held in Delhi and other places and it would be better to have a separate Director of Industries and a Commissioner for the development of industries in our State. But, subsequently it was thought not necessary and the idea was dropped.

Sri V. N. PATIL.—Has the Government come to the conclusion that the industries in the State have developed so much that there is no need for a Commissioner ?

Sri VEERENDRA PATIL.—I have not said that there is sufficient industrial development in Mysore. What I said is the Government on a subsequent consideration thought that it may not be necessary to have a separate officer for this purpose because we have got a small committee and also we have the M. S. I. D. C.--a corporation for the development of industries. Taking all these into consideration, we thought that it is in the fitness of things to drop the idea of having a commissioner.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಬಿ. ಪ್ಯಾಲನಯ್ಯ.—ಸ್ವಾಮಿ ಈ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಕಮಿಷನರ್ ಮತ್ತು ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಆಫ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಮತ್ತು ಕಾಮರ್ಸ್, ಇವೆರಡು ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಬೇರ್ಪಡಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ದೇಶದಲ್ಲಿರುವಂತಹ ರಾಜ್ಯದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬರು ಬೇಕು ಎಂದು ಸ್ಮಾಲ್ ಸ್ಕೇಲ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಆಡ್ವೈಸರಿ ಬೋರ್ಡ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟಂತೆ ನೇಮಿಸಿದ್ದಿಲ್ಲವೇ ಮತ್ತು ಈ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದರಿಂದ ಇತರ ಖಾಸಗೀ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಆ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಜಾಯಿಂಟ್ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಅವರು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದರ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ನಾವು ಮನಗಂಡಿದ್ದೇವೆ.

Sri B. B. SAYANAK.—The Chief Minister stated that there is a committee. May I know the functions of the committee ?

Sri VEERENDRA PATIL.—When I said that there is a committee I referred to the High Power Committee consisting of reputed industrialists. We had already one or two meetings. It is difficult now for me to give the names of members of the committee.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—When this post was created by the Government in June 1968, did they create after the committee examined and was it not known to the Government when they created the post that the post of Commissioner for Industries should be analogous to the post of Divisional Commissioner and he should be in overall charge of the industries as the head of the department ?

Sri VEERENDRA PATIL.—I have already stated that the Director of Industries is working on so many committees and he has to attend meetings not only here but also in Delhi, Bombay and elsewhere. So we thought that it would be better to have a separate officer to look into the day to day affairs of the department and a separate officer for the industrial development so that he may concentrate on new projects. But subsequently we thought it is not necessary and so we have given up that idea now. We have only the Director of Industries and the gentleman whom we were thinking of as Commissioner, is the Chairman of the Mysore State Industrial Development Corporation.

Lathi Charge on Employees of Binny Mills

328. Sri M. S. KRISHNAN (Malleswaram).—

Will the Chief Minister be pleased to state :—

(*a*) whether on 29th June 1969 the Police lathi charged the employees of Binny Mills who were going in a procession ;

(*b*) whether the Malleswaram Police arrested Sri C. Munirathnam, Secretary, Binny Mills Employees' Union, Ramakrishna his brother-in-law, Surendar, Manickam and some other active members on the night of 29th June 1969 or in early hours of 30th June 1969 ;

(*c*) whether all these Trade Union leaders were taken to the Malleswaram Police Station and beaten mercilessly by the Inspector of Police, Malleswaram and other Constables ;

(*d*) whether after beating innocent workers and leaders of the Trade Union, cases have been filed against them by the police ;

(*e*) whether any representations have been received from the Binny Mills Employees' Union and other public men in respect of the above and particularly demanding that the Inspector of Police, Malleswaram Police Station, Bangalore be suspended forthwith and the suitable action taken against him ;

(*f*) if so, the action taken or is contemplated to be taken against this police Officer ?

Sri VEERENDRA PATIL (Chief Minister).—

(*a*) Yes ; the police had to resort to a mild lathi charge when the processionists became violent.

(*b*) Yes.

(*c*) No.

(*d*) There was no beating of innocent workers and leaders as alleged. Cases have been filed against those concerned in a cognisable offence of Sriramapuram Police Station.

(*e*) Yes; a representation of the Binny Mills Employees' Association presented to the Chief Minister by Sri M. S. Krishnan, M.L.A. has been received.

(*f*) The matter is under enquiry.

Sri V. N. PATIL.—Supplementary to (*a*): As per our experience in the trade union movement, there cannot be a mild lathi charge. We have seen political movements during British Raj, Nizam's regime and Congress regime. When is it going to stop and what was the necessity to resort to the mild lathi charge ?

† Sri VEERENDRA PATIL.—When I say 'mild lathi charge', it was intended to disperse that crowd ; it was not intended to injure seriously any of them.

Sri V. N. PATIL.—Under what sections these people have been charge-sheeted and at the same time is it not a fact that most of the trade union leaders were put behind the lockup and beaten mercilessly and there were several personal injuries on their bodies ?

Sri VEERENDRA PATIL.—So far as the charge that they were beaten up mercilessly is concerned, I have already said that there is no truth in that statement. They were charge-sheeted under sections 143, 147, 148, 149 and 382 read with section 34 of the I.P.C. in the Srirampur Police Station.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ.—ಸ್ಪಾಬಿ, ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯ (ಬಿ)ಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ವಿಧಾನಸಭಾ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೃಷ್ಣನ್ ಅವರು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಬಿನ್ನಿಗಿರಣಿಗಳ ನೌಕರರ ಸಂಘದ ಮನವಿಯೊಂದು ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ಹಾಗಾದರೆ ಅವರು ಅದನ್ನು ಯಾವ ತಾರೀಖಿನ ದಿವಸ ಕೊಟ್ಟರು, ಅದನ್ನು ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್‌ಗಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಮತ್ತು ಅವರು ಯಾವಾಗ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಅದರಲ್ಲಿ ನಿಯಮವನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಯಾವ ತಾರೀಖಿನ ದಿವಸ ಕೊಟ್ಟರು ಎನ್ನುವ ಇನ್‌ಫರ್‌ಮೇಷನ್ ಈಗ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಇಲ್ಲ. ಆ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ನ್ನು ಐ.ಜಿ.ಪಿ.ಯವರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದೆ. ಈಗ ರೇಚೆಸ್ಟ್ ಪೊಜಿಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಐ.ಜಿ.ಪಿ.ಯವರು ರಿಪೋರ್ಟ್‌ನ್ನು ನಮಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಅದನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

Filing of Applications under Mysore Agricultural Debtors Relief Act, 1966.

364. Sri P. VENKATAGIRIYAPPA (Kolar).—

Will the Minister for Development be pleased to state :—

(*a*) whether the Government has extended the time limit to file applications under Section 4 (1) of the Mysore Agricultural Debtors Relief Act, 1966;

(*b*) if not, whether the general stay issued by the High Court of Mysore is binding;

(*c*) whether it has come to the notice of the Government that the stay issued by the High Court has created great confusion in the minds of public in filing applications;

(*d*) the steps the Government proposes to take to condone the delay in filing the applications?

Sri P. M. NADGOUDA (Minister for Development).—

(*a*) No.

(*b*) Yes.

(*c*) No.

(*d*) Does not arise in view of reply to clause (*b*) above.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ವೆಂಕಟಗಿರಿಯಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ವ್ಯವಸಾಯ ಸಾಲಗಾರರ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಶಾಸನದ 4 (1) ನೇ ಕಲಮಿನ ಮೇರೆಗೆ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಲು ಇನ್ನೂ ಎಷ್ಟು ಕಾಲದವರಿಗೆ ಕಾಲಾವಕಾಶ ಇದೆ ?

Sri P. M. NADGOUDA.—Before the supplementaries are answered, I wish to submit that the Hon. High Court has given a general stay in this matter. The whole question is sub-judice and so it will be difficult to answer supplementaries.

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದವರು ನೀಡಿರುವ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುವ ತಡೆಯಾಜ್ಞೆಯು ಬದ್ಧವಾಗಿರುವುದೇ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಹೌದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ಜುಲೈ ತಿಂಗಳನಲ್ಲಿ ಈ ಕಾನೂನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಹಾಗೆ ಹೈಕೋರ್ಟಿನವರು ಸ್ಟೇ ಆರ್ಡರ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ ನಂತರವೂ ಸಹ ಅನೇಕರು ಸಾಲಗಾರರು ರಿಲೀಫ್ ಬಗ್ಗೆ ಅಪ್ಲಿಕೇಷನ್ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಮುಂದೆ ಸ್ಟೇ ವೆಕೇಟ್ ಆದಮೇಲೆ ಅಪ್ಲಿಕೇಷನ್ ಹಾಕಿರತಕ್ಕ ಸಾಲಗಾರರಿಗೆ ಯಾವ ತರಹ ಪರಿಹಾರ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ?

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಎಂ. ನಾಡಗೌಡ.—ನಾಳೆ ಹೈಕೋರ್ಟಿನವರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಯೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪಿ. ಗಂಗಾಧರ್.—ಈ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ವ್ಯವಸಾಯ ಸಾಲಗಾರರುಗಳ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಶಾಸನದ ಮೇರೆಗೆ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ದಾಖಲ್ಮಾಡಲು ಒಂದು ಸಮಯವನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದಿರಿ. ಅಷ್ಟರೊಳಗೆ ಕೆಲವರು ತಮ್ಮ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ದಾಖಲ್ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಕೆಲವರು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋದರು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೈಕೋರ್ಟಿನವರು ಸ್ಟೇ ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ, ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ದಾಖಲ್ಮಾಡಲು ಅವಧಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು, ಹೈಕೋರ್ಟಿನವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಾಲಾವಧಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈ ರೀತಿ ಮುಖ್ಯ

ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಹೈಕೋರ್ಟಿನವರು ಒಂದೊಂದು ತರಹ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ಜನರಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಗೊಂದಲಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಯಿತು. ಈಗ ಹೈಕೋರ್ಟಿನವರು ರಿಟ್‌ಪಿಟಿಷನನ್ನು ಅರ್ಜೋ ಮಾಡಿದರೆ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ, ಒಂದು ವೇಳೆ ವಜಾ ಆದರೆ ನಬ್‌ಸೀಕ್ವೆಂಟ್ ಆಗಿ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ದಾಖಲ್ಮಾಡಿದವರ ಗತಿ ಏನು?

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಎಂ ನಾಡಗೌಡ.—ಇದು ಹೈಪೊಥೆಟಿಕಲ್ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿದೆ. ಹೈಕೋರ್ಟಿನವರು ಜನರಲ್ ಸ್ಟೇ ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ, ಮುಂದೆ ಹೈಕೋರ್ಟಿನವರು ಏನು ತೀರ್ಮಾನ ಕೊಡುತ್ತಾರೋ ಅದರಂತೆ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಕೇಳಬೇಕು, ಜನರೂ ಸಹ ಕೇಳಬೇಕು. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನೂ ವಿಚಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

Sri C. K. RAJAIAH SHETTY.—May I know the number of applications so far received? In many places more than 20,000 applications have been received in the courts. Do the Government think of disposing of them within a fixed time ? If so, what arrangment has been made in that behalf ?

Sri P. M. NADGOUDA.—I have no information.

Allotment fo Urdu Teachers in Bidar, Gulbarga and Raichur Districts

373. Sri V. N. PATIL (Humnabad).—

Will the Minister for Education be pleased to state :—

(*a*) the number of Urdu classes in Bidar, Gulbarga and Raichur Districts in the existing Primary, Middle and High Schools ;

(*b*) the number of Urdu Teachers allotted to each Taluka in these Districts (Schoolwise information be furnished) ;

(*c*) whether it has come to the notice of Government that in Bidar District several schools and Urdu classes are without Urdu knowing teachers ;

(*d*) what steps the Government have taken to improve the lot of Urdu medium students ;

(*e*) whether it is not a fact that many Urdu knowing teachers are being transferrd to non-Urdu schools and thus unnecessarily creating shortage of Urdu Teachers meant for Urdu Classes and Schools ?

Sri N. M. KOTRABASAIAH SOGI (Deputy Minister for Education).—

(*a*) High Schools ... 48

Middle Schools and Primary Schools. 621

(Gulbarga 258, Bidar 190 and Raichur 125). (Refer Statement 1 below)

(*b*) A statement 2 is below.

(SRI N. M. KOTRABASAIAH SOGI)

(c) No.

(d) Does not arise.

(e) No such transfers of Urdu knowing teachers to non-Urdu classes have been made.

STATEMENT (1)

High Schools

Sl. No.	District, Taluk and name of the School		No. of Teachers
	Gulbarga District		
	Gulbarga Taluk		
1	Government Multipurpose High School, Gulbarga	...	13
2	Government Girls' High School, Gulbarga	...	9
	Aland Taluk		
1	Government High School, Aland	...	6
	Yadgir Taluk		
1	Government High School, Yadgir	...	9
2	Government High School, Gurmitkal	...	7
	Chittapur Taluk		
1	Government High School, Shahabad	...	8
	Shahapur Taluk		
1	Government High School, Shahapur	...	3
	Shorapur Taluk		
1	Government High School, Shorapur	...	12
	Chincholi Taluk		
1	Government High School, Chincholi	...	5

Sl. No.	District, Taluk and name of the School		No. of Teachers
	Bidar District		
	Bidar Taluk		
1	Government Multipurpose High School, Bidar	...	19
2	Government Girls' High School, Bidar	...	5
	Humnabad Taluk		
1	Government High School, Humnabad	...	8
	Raichur District		
	Raichur Taluk		
1	Government Multipurpose High School, Raichur	...	13
2	Government Girls' High School, Raichur	...	5
	Deodurg Taluk		
1	Government High School, Deodurg	...	4
	Gangavathi Taluk		
1	Government High School, Gangavathi	...	4
			130

V-31" N 69
N 69-20-2-8
(B) 4858

(SRI N. M. KOTRABASAIAH SOGI)

STATEMENT (2)

Name of the Taluk		Name of the School	Number of Teachers
1		2	3
		Gulbarga District	
1. Gulbarga	1	G. P. S. Brahampur ...	2
	2	G. P. S. Haftgumbad ...	1
	3	G. P. S. Kharibowali ...	8
	4	G. P. S. Shaik Roza ...	1
	5	G. P. S. Razatain ...	5
	6	G. P. S. Shahabazar ...	3
	7	P. S. Shahabazar ...	8
	8	C. P. S. Chakarikatta ...	3
	9	P. S. Stn. Bazar No. 1 ...	8
	10	P. S. Asifgunj No. 1 ...	6
	11	P. S. Ayyarwadi ...	4
	12	G. P. S. Razatain ...	5
	13	C. P. S. Mominpura ...	16
	14	P. S. M. S. K. Mills ...	2
	15	G. C. P. S. Mominpura ...	12
	16	G. P. S. Stn. Bazar ...	4
	17	P. S. Ferozabad ...	1
	18	P. S. Naya Mohella ...	1
	19	M. S. Asifgunj ...	4
	20	M. S. Mominpura ...	10
	21	M. S. Station Bazar ...	4
2. Aland	22	G. P. S. Aland ...	4
	23	C. P. S. Aland ...	4
3. Chincholi	24	C. P. S. Chincholi ...	4
	25	G. P. S. Chincholi ...	4
4. Jewargi		... ...	Nil
5. Afzalpur	26	H. S. Afzalpur ...	4
6. Shorapur	27	C. P. S., Shorapur ...	4
	28	P. S. Kabadgera ...	5
	29	C. P. S. Timmapur ...	5
	30	G. P. S. Timmapur ...	6
	31	P. S. Beechmohalla Timmapur	5
	32	C. P. S. Khembhavi ...	5
	33	C. P. S. Shamsheerpura ...	3
		Total ...	159

1	2		3
		B.F. ...	159
7. Shahapur	34	P. S. Peth Shahapur ...	1
	35	G. P. S. Sagar ...	2
	36	G. P. S. Gogi ...	5
	37	G. P. S. Gogi	4
	38	P. S. Khawaspura ...	12
	39	G. P. S. Shahapur ...	6
8. Yadgir	40	C. P. S. Yadgir ...	14
	41	P. S. Stn. Bazar, Yadgir ...	4
	42	G. M. S. Yadgir ...	14
	43	G. P. S. Kadechur ...	1
	44	G. P. S. Gurmitkal ...	3
	45	C. P. S. Chandarki ...	8
	46	C. P. S. Gurmitkal ...	6
	47	P. S. Kadechur ...	2
	48	P. S. Balichakkar ...	1
	49	P. S. Yelher ...	1
	50	P. S. Muslimpura ...	1
9. Chittapur	51	P. S. Hongunta ...	3
	52	P. S. Wadi ..	5
	53	P. S. Dandothi ...	5
	54	C. P. S. Chittapur ...	3
	55	P. S. Asar Mohalla ...	1
	56	G. P. S. Chittapur ...	4
	57	P. S. Shahabad ...	3
10. Sedam	58	P. S. Malkhed ...	2
	59	P. S. Sedam ...	4
	60	G. P. S. Malkhed ...	1
	61	G. P. S. Mudhol ...	2
	Grand Total of the District ...		277

(Sri N. M. Kotrabasaiah Sogi)

STATEMENT

Bidar District

Sl. No.	Name of School		No. of Urdu Teachers
1	2		3
	Taluk : Bidar		
1.	P. S. Hamilpur	...	1
2.	C. P. S. Chillargi	...	2
3.	P. S. Mustaidpur	...	13
4.	C. P. S. Shahagunj	...	1
5.	P. S. Rao Taleem	...	12
6.	P. S. Amlapur	...	1
7.	G. P. S. Kamthana	...	3
8.	G. P. S. Janwada	...	1
9.	N. T. M. S. Rangrexgalli	...	10
10.	G. P. S. Ratkalpura	...	7
11.	P. S. Manyiar Taleem	...	4
12.	P. S. Noor Khan Taleem	...	13
13.	P. S. Golekhanda	...	11
14.	G. P. S. Chidri	...	1
15.	P. S. Mailoor	...	1
16.	N. T. M. S. Manhalli	...	4
17.	P. S. Aurad	...	1
18.	N. T. M. S. Bagdal	...	5
19.	G. P. S. Badgal	...	1
20.	C. P. S. Kamthana	...	2
21.	N. T. M. S. Janwada	...	1
22.	C. P. S. Markunda	...	1
23.	P. S. Sindole	...	1
24.	G. P. S. Maniyar Taleem	...	7
25.	P. S. Astoor	...	1
	Taluk : B. Kalyan		
1.	C. P. S. B. Kalyan	...	4
2.	G. P. S. B. Kalyan	...	2
3.	C. P. S. Hulsoor	...	2
4.	Govt. P. S. Phahad Zinda Shan Nawas	...	2
	Total	...	115

1	2		3
		B.F. ...	115
	Taluk : Aurad		
1.	Kushnoor	...	1
2.	K. Nagar	...	2
3.	Belkuni Chowdri	...	1
4.	G. P. S. Belkuni Chowdri	...	1
5.	G. P. S. Aurad	...	2
6.	C. P. S. Baswangalli Aurad	...	1
7.	P. S. Ripalli	...	1
8.	C. P. S. Chintaki	...	1
9.	P. S. Chiklig Udgir	...	1
	Taluk : Humnabad		
1.	C. P. S. Humnabad	...	8
2.	G. P. S. Humnabad	...	5
3.	C. P. S. Chitaguppa	...	5
4.	G. P. S. Chitguppa	...	2
5.	N. T. M. S. Hudgi	...	2
6.	N. T. M. S. Dubalgundi	...	4
7.	N. T. M. S. Halikhed	...	5
8.	C. P. S. Nandgaon	...	4
9.	C. P. S. K. Chincholi	...	1
10.	P. S. Ghodwadi	...	1
11.	C. P. S. Manna Ekheli	...	1
12.	P. S. Boral	...	1
13.	P. S. Changler	...	1
14.	Urdu D. S. Bemal Khed	...	1
	Taluk : Bhalki		
1.	Urdu Primary School, Bhalki	...	6
2.	N. T. M. S. Bhatambara	...	2
		Grand Total ...	175

(SRI N. M. KOTRABASAIAH SOGI)

Raichur District

Sl No.	Name of the School	Taluk	No. of teachers handling urdu classes.
1.	Govt. C.P.S. Raichur	Raichur	... 5
2.	Govt. N.T.M.S. Hashmiya	Raichur	... 9
3.	Govt. Police Head Quarters	Raichur	... 6
4.	Govt. P.S. Underonikitta	Raichur	... 4
5.	Govt. Girls, Underonikilla	Raichur	... 6
6.	Govt. N.T.M.S. Mangalawarpet	Raichur	... 9
7.	Govt. Girls P.S. Staion Bazaar	Raichur	... 2
8.	Govt. C.P.S. Manvi	Manvi	... 8
9.	Govt. Girls H.P.S. Manvi	Manvi Taluk	... 5
10.	Govt. C.P.S., Deodurga	Deodurg	... 6
11.	Govt. C.P.S., Sindhanur	Sindhnur	... 4
12.	Govt. Girls HPS	Deodurg	... 8
13.	Govt. Girls HPS., Sindhnur	Sindhnur	... 6
14.	Govt. Girls P.S., Lingasagur	Lingasagur	... 4
15.	Govt. HPS Chawni	Lingasagur	... 5
16.	Govt. Hr. P.S. Mudhol	Lingasagur	... 3
17.	Govt. Urdu Girls' Kusthagi	Kushtagi	... 5
18.	Govt. H.S. Taveregere	Kushtagi	 2
19.	Govt. Urdu School, Kustagai	Kushtagi	... 3
20.	Govt. C.P.S. Gangavati	Gangavathi	... 6
21.	Govt. H.P.S. Gangavathi	Gangavathi	... ...
22.	Govt. H.S. Islampur	Gangavathi	... 4
23.	Govt. Girls Middle School	Koppal	... 6
24.	Govt. Pry. School Station Road	Koppal	... 3
25.	Govt. T.P.P. Munirabad	Munirabad	... 3
26.	Govt. Hulgi Munirabad	Munirabad	... 4
			126

Sri V. N. PATIL.—In the statement given by the Hon. Minister for Education, there are about 126 Urdu-knowing teachers handling Urdu classes in the Gulbarga District. The Urdu-knowing teachers according to the answer given comes to 277. How is it that Urdu-knowing teachers are not posted to Urdu classes and Urdu-knowing students are not getting opportunities to learn Urdu ? Is it not a discouragement to Urdu ?

†Sri N. M. KOTRABASAIAH SOGI.—Urdus knowing teachers are being posted to Urdu-medium schools.

Sri V. N. PATIL.—What was the necessity for the Government to have 277 Urdu-knowing teachers and why only 126 Urdu-knowing teachers are posted to Urdu classes? Does that not show that Urdu is being discouraged in the Hyderabad Karnatak Area?

Sri N. M. KOTRABASAIAH SOGI.—No; all the Urdu-medium schools have got Urdu-knowing teachers. There may be general teachers knowing Urdu but we have posted sufficient Urdu-knowing teachers to the Urdu medium schools. So, Hyderabad Karnatak Area is not made to suffer.

Measures to keep-up 18 per cent in Appointment of S.C./S.T. to all Class Posts of Government Services

374. Sri S. S. ARAKERI (Balloli).—

Will the Chief Minister be pleased to state :—

(*a*) the additional steps or measures taken by Government to maintain 18 per cent reservation for Scheduled Castes and Scheduled Tribes members in Class I, Class II, Class III and Class IV in Government Services;

(*b*) whether Government propose to give promotion to Scheduled Castes and Scheduled Tribes employees on the basis of 18 per cent reservation even in promotional vacancies as has been done by the Andhra Pradesh Government;

(*c*) if not, the reasons for the same?

Sri VEERENDRA PATIL (Chief Minister).—

(*a*) Instructions have been issued to the Appointing Authorities to the effect that the percentage of vacancies reserved for the Scheduled Castes and Scheduled Tribes should be strictly adhered to. An Employment Cell has also been created in the Office of the Director of Social Welfare to inspect Unit Offices to ensure compliance with Government orders regarding reservation of posts of Scheduled Castes/Scheduled Tribes.

(*b*) The matter is under examination.

(*c*) Does not arise.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಸ್. ಅರಕೇರಿ.—ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳವರಿಗೆ ಸೇಕಡಾವಾರು ಪ್ರಮಾಣದಂತೆ ನೇಮಕ ಮಾಡುವಾಗ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾದ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಇವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಕೋಟಾ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಇತ್ಯಾದಿ ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ದೊರಕಬೇಕಾದ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರ ಕಡೆಗೆ ಸರಕಾರ ಸೂಕ್ತವಾದ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಸರಿಪಡಿಸುತ್ತಿರಾ?

2-00 P.M.

† ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ರಿಸರ್ವೇಷನ್ ಕೋಟಾವನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಇಂಪ್ಲಿಮೆಂಟು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಈ ಹಿಂದುಳಿದ ಜನಾಂಗದವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಪರ್ಸೆಂಟೇಜು ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಈಚೆಗೆ ಸರಕಾರ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಒಂದು ಸೆಲ್ ಮಾಡಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಸರಕಾರ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಒಂದು ನಿರ್ಧಾರ ಕೂಡ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಹಿಂದುಳಿದ ಪಂಗಡದವರ ಇನ್‌ಕಂ 1200 ಎಂದು ಹಿಂದೆ ಇದ್ದುದನ್ನು ಈಗ ಎರಡು ಸಾವಿರದವರೆಗೆ ಇರಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲ ನಾಲ್ಕನೆಯ ದರ್ಜೆನೌಕರರುಗಳ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗಲಿ ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಇನ್‌ಕಂ ಗ್ರೂಪ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ನಾಲ್ಕನೆ ದರ್ಜೆ ನೌಕರರು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತಾರೋ ಎಂದು ಸರಕಾರ ಇವರ ಇನ್‌ಕಂ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಲು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲ ಡಿಪಾರ್ಟುಮೆಂಟುಗಳವರೂ ಒಂದೊಂದು ರಿಜಿಸ್ಟರನ್ನು ಮೆಂಟೇನ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಮತ್ತು ಶೇಕಡಾ 33 ರಷ್ಟು ಮೀನಲಾಗಿರಬೇಕು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಸೈಕಲ್‌ನಂತೆ ರನ್ನಿಂಗು ಅಕೌಂಟು ಇಟ್ಟು ಇವರ ಪ್ರಕಾರ ಬ್ಯಾಕುವರ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸ್, ಷೆಡ್ಯೂಲು ಕ್ಯಾಸ್ಟ್ ಹಾಗೂ ಟ್ರೈಬ್ಸ್ ಇವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸರಿಯಾದ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಇನ್ನೊಂದು ವಾರದೊಳಗೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರದ ಆರ್ಡರೂ ಹೊರಡುವುದರಲ್ಲಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಚ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶ್‌ನಾರಾಯಣ್.—ಮುಖ್ಯ ಮುಂತ್ರಿಗಳು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರು. ಸುಮಾರು 20 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿರುವ ಒಂದು, ಎರಡು ಹಾಗೂ ಮೂರನೇ ವರ್ಗಗಳ ನೇಮಕಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾವಾರು ಒಂದು, ಎರಡು ಹಾಗೂ ಎಂಟರವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಇದೆ. ಯೂನಿಟ್ ಆಫೀಸರುಗಳು ಸರಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟ ನೂಚನೆಗಳನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಇಂತಹ ಅಕ್ರಮಗಳಾಗುತ್ತಿವೆ ಮತ್ತು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಆಫೀಸರುಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದುದನ್ನು ಈಚೆಗೆ ರದ್ದುಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ನೇಮಕಗಳು ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬೆಂಗಳೂರು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ನೇಮಕಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೋ ಅದರಂತೆ ಇಲ್ಲೂ ಸರಕಾರ ಮಾಡಿದರೆ ಸರಿಯಾದ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಸಿಗಬಹುದು ಮತ್ತು ಯೂನಿಟ್ ಆಫೀಸರುಗಳು ಸರಕಾರದ ಆರ್ಡರುಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅಂತಹವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಸರಿಯಾದ ಶಾಸನಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಈಗಾಗಲೇ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವ ವಿವರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿದೆ. ಸರಕಾರ ಸರಿಯಾದ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಸರ್ವಿಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಸಿಗಬೇಕು ಎಂದು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ರೀತಿಯಾವ ಸೈಕಲ್ ಮಾಡಿ ಅದರಂತೆ ಎಲ್ಲ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲು ರಿಜಿಸ್ಟರು ಇಟ್ಟು ಅದನ್ನು ಹೇಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಆಗಲೇ ಪ್ರಕಟಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಇದರಂತೆ ಸರಿಯಾದ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ ನಡೆಯುತ್ತದೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳ ಒಂದು ಕಮಿಟಿ ಕೂಡ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ಕೂಡ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಮುಂದೆ ಈ ಕಮಿಟಿಯವರು ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

Sri G. DUGGAPPA.—May I know whether in any Department of Government this percentage has been achieved? if not, are the Government taking keen interest in achieving this percentage? what is the percentage reached in any Department so far?

Sri VEERENDRA PATIL.—It is a matter of detail and I cannot say off hand anything. If the hon. Member puts a separate specific question, to that extent it will be possible for me to furnish the information.

Mr. SPEAKER.—Question Hour is over.

Sale of Toddy in South Kanara District—Auction of Toddy Shops

7. **Smt. WINNIFRED F. FERNANDES** (Coondapur).—

Will the Minister for Finance, Planning and Youth Welfare be pleased to state :—

(*a*) the total successful bid amount per month accepted by the Deputy Commissioner at the reauction conducted from 31st July 1969 onwards for the right to sell toddy for all the shops in South Kanara ;

(*b*) whether this amount falls short by about Rs. 32,000.00 as compared to the previous successful bid amount, resulting in a loss of nearly Rs. 3,50,000.00 to the Government for a period of 11 months by way of excise revenue ;

(*c*) the person who is held responsible for this loss, and the steps, if any, proposed to be taken to recover the above loss ?

Sri RAMAKRISHNA HEGDE (Minister for Finance, Planning and Youth Welfare).—

(*a*) Rs. 2,61,444.

(*b*) The shortfall is Rs. 34,556 per month. The loss could be assessed after all the bids are confirmed and licences issued.

(*c*) No one is held responsible. The licences had to be cancelled at the request to the farmer bidder as he could not run the shops, pending determination of the question of liability of former bidder.

Smt. WINNIFRED F. FERNANDES.—What was the reason for re-auction of these toddy shops in South Kanara District ? When the bid amount was Rs. 2,96,000, by your re-auction it has come down to Rs. 2,61,000 thus making you incur a loss of more than Rs. 32,000. What was the reason for this re-auction ? Was it in the interests of the general public or in the interest of the contractor ?

Sri RAMAKRISHNA HEGDE.—It was not with a view to give any help to the contractor, but the contractor expressed his inability to carry out this contract in view of certain unexpected development.

Smt. WINNIFRED F. FERNANDES.—What was the unexpected development ?

Sri RAMAKRISHNA HEGDE.—It is reported that all toddy tappers refused to work for this contractor.

ಶ್ರೀ ಬೋಳಿಯಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಟಾಡಿ ತಯಾರು ಮಾಡುವಂಥ ಕೆಲಸಗಾರರು ಸಂಘಟಿತರಾಗಿ ಅವರಮೇಲೆ ಅನಹಕಾರ ತೋರಿಸಿದ್ದೂ, ಬಾಯ್‌ಕಾಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೂ ಸರಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗ್ಗಡೆ.—ಕೆಲಸಗಾರರು ಅನಹಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದೂ, ಬಾಯ್‌ಕಾಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೂ ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರೇ ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಕಾರಣವೋ ಏನೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಇದಿನಬ್ಬ.—ಹಿಂದಿನ ಹರಾಜುದಾರರು ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲು ಆಗದೆ ಇರುವಂಥ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತವಾದ ವಿಶೇಷಘಟನೆಗಳು ಬರೀ ದಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದಿವೆಯೇ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಕಡೆಯೂ ನಡೆದಿವೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ಇಂಥ ಘಟನೆಗಳು ಬೇರೆ ಕಡೆ ಎಲ್ಲಿಯೂ ನಡೆದದ್ದು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾನ್ಕರಶೆಟ್ಟಿ.—ಕೆಲವು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪುಢಾರಿಗಳು ಟ್ಯಾಪರ್ಸ್‌ನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸಂಘಟನೆ ಮಾಡಿಟ್ಯಾಪ್ ಮಾಡಬೇಡಿ ಎಂದು ಜಾತೀಯ ಕಲಹಗಳನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸಿದ್ದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ಇದಾವುದೂ ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಲೋಕಯ್ಯ ನಾಯಕ್.—ಮೊದಲಸಲ ಹರಾಜಾದಮೇಲೆ ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಡಿಪಾಜಿಟ್ ಹಣವನ್ನು ಬಿಡ್‌ದಾರರು ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಎರಡನೇ ಸಲ ಹರಾಜು ಆದಮೇಲೆ ಮುಂಗಡವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ಹಣವನ್ನು ಏನು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ? ಅದನ್ನು ವಾಪಸು ಕೊಡಲಾಗಿದೆಯೇ ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರದ ವಶದಲ್ಲಿಯೇ ಇದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಇನ್ನೂ ಯಾವ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನೂ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರ ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

Sri D. V. AITHAL.—I want to know the meaning of answer given to (*c*). At one stage it is said that the former bidder is not responsible, and at the other stage it is said that the matter is under consideration. I want to know whether the former bidder will be responsible for the loss ?

Sri RAMAKRISHNA HEGDE.—Sir, these are two different questions. (1) in regard to the actual loss caused to the Government—in this matter it is not possible to hold any particular individual responsible for this, and (2) in regard to the liability of the contractor towards compensating the loss, the gap between the first and the later bid, we have to take a decision.

Smt. WINNIFRED F. FERNANDES.—In the previous auction which took place in June or so, has the Government followed the excise rules and implemented them ?

Sri RAMAKRISHNA HEGDE.—Yes. If it is at the time of auction, certainly all rules have been followed.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ.—ಎಕ್ಸೈಸ್ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಹರಾಜಾಗುತ್ತಲೇ ಹಿಂದೆ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಂಥ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರಿಗೆ ನ್ಯಾಳ ಸಿಕ್ಕದೆ ಹೋದರೆ ಟ್ಯಾಪರ್ಸ್ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ ಎಂದು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮುಂದೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರಿಗೆ ಸಹಕಾರ ಮಾಡುವೆ ಟ್ಯಾಪರ್ಸನ್ನು ತಮ್ಮ ವಶದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್‌ಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರತಕ್ಕ ಹಣ ಕೂಡ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಮುಂದೆ ಟ್ಯಾಪರ್ಸ್ ಸಹಿತ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಮೇನ್‌ಜೇನ್ ಮಾಡಿ ಸೇಂದಿ ಮಾತ್ರ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡುತ್ತದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ಇದು ಪ್ರಾಕ್ಟಿಕಲ್ ಆಗಿ ನಡೆಯತಕ್ಕ ಮಾತಲ್ಲ.

Sri B. B. SAYANAK.—May I know whether there were sales of toddy for one month by this contractor ?

Sri RAMAKRISHNA HEGDE.—The excise shops are auctioned for a period of one year. There is no question of auctioning any excise shop for less than that period.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾನ್ಯರಶೆಟ್ಟಿ.—ನಮಾಜವಾದಿ ಧೋರಣೆಗನುಗುಣವಾಗಿ ಉಳುವವನೇ ಹೊಲದ ಒಡೆಯ ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತೆಂಗಿನ ಮರ ಅಥವ ತಾಳೆಯ ಮರ ಯಾವುದನ್ನು ಟ್ಯಾಪ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅದನ್ನು ವಿಭಾಗ ಮಾಡಿ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರಿಗೆ ಕೊಡುವಂತೆ ಅನುಕೂಲ ವಾಗಲು ಮುಂದಾದರೂ ಕಾನೂನು ತರುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ಅದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

Sri K. H. PATIL.—What is the motive behind not taking action to forfeit the deposit that has been there, as envisaged in the rules ?

Sri RAMAKRISHNA HEGDE.—There is no motive. He has expressed his inability to continue the contract on account of certain unexpected factors over which he had no control. He has also submitted to Government the doctrine of frustration of contract sale. Therefore, we had to take a decision on this to what extent the previous contractor is liable to compensate the loss that the Government has suffered.

Mr. SPEAKER.—Question Hour is over.

QUESTIONS FOR ANSWERS ON THE DAY

(but not taken up)

Amount sanctioned to Taluk Development Boards in North Kanara from the Income of Forest Department.

183. Sri I. SOMASHEKHARAPPA (Hosanagar).—

Will the Minister for Development be pleased to state :—

(*a*) whether Government has sanctioned certain portion of the income from the Forest Department to the Taluk Development Boards in North Kanara ;

(*b*) if so, the quantum of amount sanctioned to each of the Taluk Development Boards of North Kanara ;

(*c*) the considerations that have been taken into account while sanctioning such amounts ;

(*d*) if the same conditions prevail, whether the Government proposes to sanction such grants to other T.D.B.s in the State ?

Sri P. M. NADGOUDA (Minister for Development).—

(*a*) Yes.

	Name of T.D.B.		*Amount*
1	Karwar	...	43,284-00
2	Ankola	...	48,220-00
3	Kumta	...	39,094-00
4	Honnavar	...	44,661-00
5	Bhatkal	...	44,030-00
6	Sirsi	...	41,332-00
7	Siddapur	...	45,522-00
8	Yellapur	...	51,894-00
9	Mundgod	...	45,178-00
10	Haliyal	...	44,087-00
11	Supa	...	52,698-00
	Total	...	5,00,000-00

(*c*) The Forest area in N. Kanara District., exceeds 75 per cent of the total area and the amounts which the local bodies can get by way of assignment land Revenue will be so small that they cannot effectively discharge their duties. It was therefore, necessary to supplement these assignments. It may be added that the former Government of Bombay was sanctioning a grant of 2 per cent of the Forest Revenue to the District Local Board of the District.

(*d*) Will be considered.

Motion against Sri S. K. Patil

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪಿ. ಗಂಗಾಧರ್ (ತುಮಕೂರು).—ಹಿಂದಿನ ಸಲ ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಸೇರಿದಾಗ ಎಸ್. ಕೆ. ಪಾಟೀಲ್ ಮತ್ತು ಇತರರು ಕೆಲವರಮೇಲೆ ಒಂದು ಮೋಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆವು.

MR. SPEAKER.—One day during the course of this Session will be allotted for the discussion. ಬಿಸಿನೆಸ್ ಅಡ್ವೈಸರಿ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ತಿರ್ಮಾನಮಾಡಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

Notice of adjournment motion: *re*: Land Reforms and the treatment of Political prisoners in the Jail

† ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ (ಸೊರಬ).—ಸ್ವಾಮಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ತಮ್ಮ ಒಪ್ಪಿಗೆಗಾಗಿ ರೂಲ್ 50ರ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದು ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕಳಿಸಿದ್ದೆ. ಅದು ಈ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದೆ: ಹಿಂದೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರಕಾರದವರು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದಮೇಲೆ ಸುಮಾರು 22 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಡ ಜನರಿಗೆ ಜಮೀನು ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಸರಕಾರದ

ವಶದಲ್ಲಿರುವ ರೆವೆನ್ಯೂ ಹಾಗೂ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿರುವ ನರಕಾರಿ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಆ ಮಾತು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿಲ್ಲ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಸಹ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರು ಕರಾಚಿ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಸಹ ಉಳುವವನೇ ಹೊಲದ ಒಡೆಯ ಆಗಬೇಕು, ಬಡವರಿಗೆ ಭೂಮಿಯು ಹಂಚಿಕೆ ಯಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಂತೆ ಹಲವರು ಜಮೀನಿಗೆ ದರಖಾಸ್ತು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥ ದರಖಾಸ್ತುಗಳು ಸುಮಾರು ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ಇರಬೇಕು.

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದ ಅವರು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಅರ್ಜಿಗಳು ಇನ್ನೂ ಕೂಡ ತಾಲ್ಲೂಕು ಆಫೀಸುಗಳು, ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮೀಷನರುಗಳ ಆಫೀಸುಗಳು ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಆಫೀಸುಗಳಲ್ಲಿ ವಿಲೇವಾರಿ ಹೊಂದದೆ ಹಾಗೆಯೇ ಧೂಳು ತಿನ್ನುತ್ತಾ ಬಿದ್ದಿರುತ್ತದೆ. ಇದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವ ವಿಷಯ. ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ಹಕ್ಕು ಇದೆ. ಇವತ್ತು ಸರ್ಕಾರ ನಮ್ಮ ಯೋಗಕ್ಷೇಮವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳದೇ ಇರತಕ್ಕೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಂದುಕೊಂಡಾಗ, ನಮ್ಮನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳದಿದ್ದಾಗ ನಾನು ನಮ್ಮ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಹೊಂದುವುದಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯಾಂಗಬದ್ಧವಾದ ಹಕ್ಕು ನಮಗೆ ಇದೆ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸೇರಿರತಕ್ಕ ಜಮೀನನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟು, ಆ ಜಮೀನನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಪರಿಹಾರ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ಜಮೀನು ನಮ್ಮದು ಅನ್ನತಕ್ಕ ಆಧಾರದಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅರ್ಜಿಕೊಟ್ಟು ಬೇಡತಕ್ಕ ಕಾಲ ಇದು ಅಲ್ಲ. 22 ವರ್ಷ ನಾವು ಕಾದೂ ಕಾದೂ ಅವರನ್ನು ಕಾಡಿ ಬೇಡಿ, ಪಡಬಾರದ ಕಷ್ಟ ನಷ್ಟ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಅನುಭವಿಸಿ ಅನುಕಂಪ ವ್ಯಕ್ತ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಈ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ ಕಣ್ಣು ತೆರೆಯಲಿಲ್ಲ. ಈ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಣ್ಣು ಇಲ್ಲ, ಕಿವಿ ಕೇಳಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಬಡವರೇ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ಅವರಮೇಲೆ ತಕರಾರು ತಪ್ಪೆ : ಅಂತ ಹಾಕಿ ಟಿ. ಟಿ. ಫೈನ್ ಅಂತ ದಂಡ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಯಾರು ತಪ್ಪು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅವರಿಗೆ ದಂಡ ಹಾಕಬೇಕು ನಿಜ. ಊರಿನ ಜನ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರೆ 'ಸತ್ಯ ಪರಿಪಾಲನೆ ಮಾಡವಿವ್ರರೆ' ವಚನ ಕೊಟ್ಟು ವಚನದಂತೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ದಂಡ ಹಾಕುವುದು ವಾಸ್ತವಿಕ. ಇಲ್ಲಿ ವಚನ ಕೊಟ್ಟ ಸರ್ಕಾರ ಅದರಂತೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳದೇ ಬಡವರಮೇಲೆ ದಂಡ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ದಂಡ ಹಾಕಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಅದು ಈ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರದಮೇಲೆ ಹಾಕಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ಜಮೀನು ಇಲ್ಲದವರಿಗೆ ಜಮೀನು ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಅಂತ ಹೇಳಿ ವಚನ ಕೊಟ್ಟ ಈ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ, ಈ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಜನ 22 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಆಡಿಳಿತ ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ, ತಾವು ಕೊಟ್ಟ ವಚನವನ್ನು ಪರಿಪಾಲನೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಇಂತಹವರನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿ ಈಗೇನು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಕುಳಿತಿದ್ದಾರೆ ಇವರುಗಳು ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಮಿನಿಸ್ಟರುಗಳು, ಈ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಮತ್ತು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಜನ ಯಾರಿದ್ದಾರೆ ಅವರನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿ 22 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸಿ ಇದೇನೆ ನೀವು ಮಾಡಿರುವುದು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕೊಟ್ಟ ವಚನದಂತೆ ನಡೆಯದೇ ಇರತಕ್ಕ ನೀವು ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರು ಎಂದು ದಂಡ ಹಾಕತಕ್ಕ ಕಾಲ ಬಂದರೆ ನಾನು ಬಹಳ ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತೇನೆ. ರಾಜ್ಯಾಂಗಬದ್ಧವಾಗಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡತಕ್ಕ ಹಕ್ಕು ನಮಗೆ ಇದೆ, ಸಂಯುಕ್ತ ಸೋಷಿಯಲಿಸ್ಟ್ ಪಕ್ಷದ ಜನ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸೇರಿರತಕ್ಕ ರೆವಿನ್ಯೂ ಜಮೀನುಗಳಲ್ಲೂ ಹಾಗೂ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಇರಾಖೆಗೆ ಸೇರಿರತಕ್ಕ ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿರತಕ್ಕ ಜಮೀನುಗಳಲ್ಲೂ ನುಗ್ಗಿ ಆ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಿರುವುದು ಅಕ್ರಮ ಸಾಗುವಳಿ ಅಲ್ಲ ಕ್ರಮವಾದ ಸಾಗುವಳಿ ಆಗಿದೆ. ಆ ಜಮೀನು ನಮ್ಮದು, ಅದರ ಹಕ್ಕು ನಮ್ಮದು, ಅದರ ಒಡೆತನ ನಮ್ಮದು, ಭೂ ಸ್ವಾಮಿತ್ವ ನಮ್ಮದು, ನಮಗೆ ಸಲ್ಲಬೇಕಾದಂತಹ ಭೂಸ್ವಾಮಿತ್ವವನ್ನು ನಾವು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸೊರಬ, ಸಾಗರ, ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ ಮುಂತಾದ ಹಲವಾರು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಆಗುತ್ತಾ ಇರುವುದು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಇದು ರಾಜ್ಯಂಗ ಬದ್ಧವಾದ ಹಕ್ಕು, ಇದನ್ನು ಚಲಾವಣೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ನಾವು ಬಾಧ್ಯಸ್ತರು. ಈ ಒಂದು ಅಂಧೋಳನ ಪ್ರಾರಂಭವಾದಮೇಲೆ ಸಿರಸಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ಜನರು ಅರೆಸ್ಟ್ ಆಗಿ ಜೈಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ.

ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ, ಸೊರಬ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ, ಚಂದ್ರಗುತ್ತಿ ಹೋಬಳಿ, ಷಿಕಾರಿಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕ್, ಹೀಗೆ ಆ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ 7-8 ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಸಾವಿರಾರು ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಹಾಲಿ ನಾವು ಎಂಟು ಸಾವಿರ ಚಿಲ್ಲರೆ ಎಕರೆಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದೇವೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ತಪ್ಪಿಗೆ ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಪಾಠವನ್ನು ಕಲಿನುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ)

ದ್ವೇಷ. ಇದು ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕನ್ನು ಸಾಧಿಸತಕ್ಕ ಒಂದು ಮಾರ್ಗ. ಅದನ್ನು ನಾವೀಗ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಈಗ ಅಧಿಕ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷ ಕೂಡ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಅನೇಕ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಇವರು ಜೈಲಿನಲ್ಲಿದ್ದಾಗಲೂ ಅಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಉಪವಾಸ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದೇ ಇದೆ. ಇವರು ಆ ದಿವಸ ರಾಜಕೀಯ ಖೈದಿಗಳಿಗೆ ಏನು ಸೌಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಕೊಡಬಹುದಾಗಿತ್ತೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಇವರು ಜೈಲಿನಲಿದ್ದಾಗ ಉಪವಾಸ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಹಾಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಇವರಿಗೆ ಹಿಂದೆ ಇಲ್ಲದ್ದ ಆ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಏನೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೇ ಇಲ್ಲ. ಅಧಿಕಾರ ಕುರ್ಚಿಯಮೇಲೆ ಆ ಕೆಂಪು ಜನರಿರುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಇವರಿದ್ದಾರೆ. ಈ ದಿವಸ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ಜನರು ಕೊಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಕೇವಲ ರಾಜಕೀಯ ಖೈದಿಗಳೇ ವಿನಾ ಇವನೇನೂ ಖೂನಿ ಅಥವಾ ಮರ್ಡರುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಅಪರಾಧಿಗಳಲ್ಲ. ಇವರಿಗೆ ನಾನು ಕೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಸುಪತ್ತಿಗೆಯುನಲ್ಲ ಲೇಪುಗಳನ್ನಲ್ಲ. ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದಿರುವ ಒಂದು ಹಾಸಿಗೆ ಒಂದು ಹೊದಿಕೆಯನ್ನಾದರೂ ಕೊಡಿ ಎಂದು. ಅಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ಜನ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳು ಜೈಲನಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಕೇವಲ 15-20 ಕಂಬಳಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆತ್ತ? ಅವು ಹೇಗೆ ಸಾಕಾಗುತ್ತವೆ! ನಾನು ಇನ್ನು ನೆನ್ನೆತಾನೆ ನನಗೆ ಸೊರಬ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಿಂದ ಬಂದಿರತಕ ಫೋನ್ ಮೆಸೇಜ್ ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಆ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳನ್ನು ಲಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಧಾರ್ವಾಡ ಮತ್ತು ಕಾರ್ವಾರಗಳ ಅರಣ್ಯಗಳಲ್ಲ ನುರಿದು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರಂತೆ. ಆ ಜನರನ್ನೇನು ಸರ್ಕಾರವವರು ಮಂಗಗಳೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದಾರೋ ಹಾಗೆ ಕಾಡುಗಳಲ್ಲ ಅವರನ್ನು ಸರಿದುಬರುವುದಕ್ಕೆ! ಅವರು ತಮ್ಮ ಹಕ್ಕನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸತ್ಯಾಗ್ರವನ್ನು ಮಾಡಬಾರದೇನು! ಅದೂ ಶಾಂತರೀತಿಯಿಂದ. ಅದು ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ರಾಜ್ಯಾಂಗವಿದ್ದ ವಾಗಿ ಬಂದಿರುವ ಒಂದು ಹಕ್ಕು. ಹಾಗಿದ್ದರೂ ಆ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಗಳನ್ನು ಅಷ್ಟು ಅಮಾನುಷ ರೀತಿಯಲ್ಲ ಕಾಣುವುದಕ್ಕೇನು ಕಾರಣ? ಹುಳಗಳು ಬಿದ್ದಿರತಕ್ಕ ಅನ್ನವನ್ನು ಊಟಕ್ಕೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರಂತೆ! ಇಂಥ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯನ್ನು ನಡೆಸಬಾರದು. ಇದು ಬಹಳ ಜರೂರಾದ ಹಾಗೂ ಬಹಳ ಪ್ರಾಮ್ಯುವಾದ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನುಳ್ಳ ವಿಚಾರವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎನ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶ್‌ನಾರಾಯಣ (ಸಿರ್ಸಿ).—ಸ್ವಾಮಿ ನಾನು ಒಂದು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯ ವಿಚಾರವನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಾನು ತಮಗೆ ವೇಳೆಯನ್ನು ಬೇರೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶ್‌ನಾರಾಯಣ್.—ನಾನು ನಮ್ಮ ಸಿರ್ಸಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲ ನಡೆಯುವ ಒಂದು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯ ವಿಚಾರವನ್ನು.....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈಗ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಗೂ ಅದಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧ ಇಲ್ಲ.

Sri B. B. SAYANAK (Belgaum).—I rise to a point of order. When the hon. Speaker is on his legs can any hon. Member be moving in the House?

2-30 P.M.

Mr. SPEAKER.—I need not give any ruling on that point. When the Presiding Officer is on his legs everbody has to be seated.

Now I have heard Sri Bangarappa. There are two points involved the question of land reforms and the alleged treatment of political prisoners in the Jail. As regards the land reforms, it is a long standing question and this has to be decided by Government and it cannot form

part of the adjournment motion. As regards the ill-treatment given to the political prisoners in the Jails, it is a matter of administrative nature and it cannot form part of the adjournment motion under Rule 50. I am sure the Hon'ble Member requires some information about that. His intention is to attract the attention of the Government to these facts. I will allow him to give a short notice question, or a call attention notice with regard to the alleged treatment of political prisoners in jails. But I am sorry I cannot give my consent for his adjournment motion.

Absence of a member to move his Resolutions, Amendments, etc., under Rules

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ (ರಾಯಚೂರು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಲ್ಲಿ ನಾನು ಕೇಳುವುದಿಷ್ಟೆ: ನಿನ್ನೆಯ ದಿವಸ ಅಜೆಂಡಾದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಎರಡು ಸ್ವಾಚ್ಯುಟರಿ ರೆಜಲ್ಯೂಷನ್ಸ್ ಇದ್ದುವು. ಒಂದನೆಯದು ಡಿಸ್ ಅಪ್ರೂವಲ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸ್ ನಂ. 4, ಎರಡನೆಯದು, ಡಿಸ್‌ಅಪ್ರೂವಲ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸ್ ನಂ. 3. ಆದರೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಅಪ್ಪಣೆಯ ಮೇರೆಗೆ ನಾನು ನಿನ್ನೆ ಹೊರಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾಯಿತು. ಈ ಸಭೆ ಮುಗಿಯುವವರೆಗೂ ಈ ಸಭೆಯ ಘನತೆ, ಗೌರವಗಳನ್ನು ಕಾಯಬೇಕೆನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನೂ ಎನ್ನು ನನ್ನ ಜೊತೆ ಸ್ನೇಹಿತರು ಹೊರಗೇ ಉಳಿದೆವು. ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನನ್ನ ಸ್ವಾಚ್ಯುಟರಿ ರೆಜಲ್ಯೂಷನ್ಸಿಗೆ ನಾನು ಗೈರುಹಾಜರಿದ್ದೆನೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವು ಅದನ್ನು ಪೋಸ್ಟ್‌ಪೋನ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಸ್ವಾಚ್ಯುಟರಿ ರೆಜಲ್ಯೂಷನ್‌ಗೆ ಮೂರು ದಿವಸಗಳ ನೋಟೀಸ್ ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಕೊಡಬೇಕು. ನಾನು 6 ವಾರಗಳ ಮುಂಚೆಯೇ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಅದು ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಅಡ್ಮಿಟ್ ಆಗಿದೆ. ಅಜೆಂಡಾದಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಬಂದನಂತರ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಚಾಪ್ಟರ್ 13ರಲ್ಲಿ ಯಾವ ನಿರ್ದೇಶನವೂ ಇಲ್ಲ. ಯಾವಾಗ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಯಾವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಡಿಸ್‌ಪೋಜ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಚಾಪ್ಟರ್ 15ರಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಸದಸ್ಯರು ಗೈರುಹಾಜರಾಗಿದ್ದರೆ ಅವರ ನಿರ್ಣಯ ಲ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವು ಅವರೆಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಾಳೆ ಅಥವಾ ನಾಡಿದ್ದು ತಮಗೆ ಅನುಕೂಲ ಸಿಕ್ಕಿದಾಗ ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಏನೆಂದರೆ, ತಾವು ನಿನ್ನೆ ಮಾಡಿದಂತಹ ನಿರ್ಣಯ ಏನಿದೆ, ಅದನ್ನು ಪುನರಾಲೋಚಿಸಬೇಕು. ಲ್ಯಾಪ್ಸು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ರೂಲ್ಸೂ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ದಯವಿಟ್ಟು ಅದನ್ನು ಅಜೆಂಡಾದಲ್ಲಿ ಪುನಃ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರಬೇಕೆಂದು ವಿನಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—I want to clarify one thing. A member should be present as per rules to move his resolution, amendments or whatever it may be. Supposing he is not present for any reason which is beyond his control, I want to know from the hon. Member whether the business of the House should be stopped ? The work of the House cannot be stopped. I want to know from the Hon. member whether he has got any authority or quotation to support his stand ? If there is no authority I will proceed further.

Sri M. NAGAPPA.—Under Rule 142 it is stated like this :

"If a resolution which has been admitted is not discussed during the session it shall be deemed to have been withdrawn."

(SRI M. NAGAPPA)

It should be withdrawn if a member is physically absent from the House. Supposing, a Member is absent from the House for reasons beyond his control, what should be done ? I have been sent out from the House. I don't say the business should be stopped. There was other business in the agenda. That could have been taken up and this resolution could have been postponed. It was within the powers of the Chair. There are residuary powers vested in the Chair. I will try to find out the rulings in this regard.

MR SPEAKER.—I will reserve my ruling till the Hon. Member furnished me with the details about this.

Answers to Questions tabled by Sri V. N. Patil

SRI V. N. PATIL (Humnabad).—I had sent some questions and those questions have not yet come up so far.

MR. SPEAKER.—I shall find out what has happened to those questions.

SRI V. N. PATIL.—Every time it is happening like this. My questions are very important.

MR. SPEAKER.—The hon. member may meet me in my chambers. I will try to help him.

SRI V. N. PATIL.—Every time I cannot come and meet the Hon. Speaker in his Chamber. The Government is unable to provide the answers for my questions.

MR. SPEAKER.—If the hon. member so desires he may give a notice of a motion to discuss this matter.

SRI V. N. PATIL.—Are you protecting my right ? If I send a question and that question is not answered by the Government, what should I do ?

MR. SPEAKER.—Let the hon. member give me the question number in writing and I shall find out the position.

SRI V. N. PATIL—I will give the question number, Sir.

MR. SPEAKER.—Let him give it to me in my chambers.

SRI V. N. PATIL.—I have a right to ask questions as per rules. I am not here to visit your chambers and curry favours from you. I am the last person to do that,

Personal Explanation by Sri S. Gopala Gowda *re*: a question of privilege raised by the Minister for Law, Labour and Parliamentary Affairs

† ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ (ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, 293ನೇ ವಿಧಿಯ ಪ್ರಕಾರ ನನ್ನೆದಿವಸ ನಡೆದ ಘಟನೆ ಮತ್ತು ನನ್ನ ವರ್ತನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾದ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣೆ ಪಡೆದುಕೊಡಲು ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸದನದ ಗೌರವ ಘನತೆ ಮತ್ತು ನಿಯಮಾವಳಿಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಕಾಪಾಡುವುದು ತಮ್ಮ ಹಾಗೂ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರ ಮತ್ತು ಮುಂದುವರೆದು ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಗ್ಯಾಲರಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರೇಕ್ಷಕ ಮಹನೀಯರ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇಪೆಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿದೂ ಕೂಡ ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ನನಗೆ ಸಭೆಯ ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆಗಳಿಗೆ ಧಕ್ಕೆ ತರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವರ್ತಿಸುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತು ಉದ್ರೇಕಕರ ವಾತಾವರಣ ಉಂಟಾದುದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಬಹಳ ವಿಷಾದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅದರಿಂದಾಗಿ ನಾನು ಈಗ ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನನಗೆ ಅಧಿಕ ರಕ್ತದ ಒತ್ತಡ ಇರುವುದರಿಂದ ಆಗಾಗ ಉದ್ರೇಕಗೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅದು ಒಂದು ಕಾರಣ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಈ ರಕ್ತದ ಒತ್ತಡದ ಮತ್ತು ಅನಾರೋಗ್ಯದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ದುರ್ಲಾಭ ಅಥವಾ ಅನುಚಿತ ಲಾಭ ಪಡೆದು ಈ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳಿಗೆ ಅಗೌರವ ತರುವಂಥ ಮತ್ತು ಧಕ್ಕೆಪಡಿಸುವಂಥ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ನಿರತನಾಗಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶ ನನಗೆ ಯಾವತ್ತೂ ಇಲ್ಲ. ನೆನ್ನೆದಿವಸ ನಾನು ಸದನಕ್ಕೆ ಬಂದು ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರಕಾಲದಲ್ಲಿ ಉಪಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಹಾಕಲು ಎದ್ದಾಗ, ನಾನು ನಿಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಗೆ ಬೀಳದೆ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಮತ್ತು ಅಷ್ಟುಹೊತ್ತಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಉಪಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದರಿಂದ ತಾವು ಅನುಮತಿ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಉದ್ರೇಕಗೊಳ್ಳಬೇಕಾಯಿತು. ನಾನು ಸಿಟ್ಟಿಗೆ ಎದ್ದಾಗ ನನ್ನ ಕೈಕಾಲುಗಳು ಅಥವಾ ಬಾಯಿ ಏನು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಲಾರೆ. ಬಹಳ ಸಲ ನಾನು ನನ್ನ ಹತೋಟಿ ಮೀರಿ ವರ್ತಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ನನ್ನ ಮುಂದೆ ಇದ್ದಂತಹ ಮೈಕನ್ನು ಮುರಿದು ಬಿಸಾಕುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಯಿತು. ಬಹುಶಃ ಆಗ ನನ್ನ ಕೈಲಿ ಯಾರದಾದರೂ ಕುತ್ತಿಗೆ ಅಥವಾ ಕೈ ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಸಹ ಅಷ್ಟೇ ತೀವ್ರವಾಗಿ ತಿರುಗಿಸಿ ಬಿಸಾಕುತ್ತಿದ್ದೆ ಎಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಆದು ನನ್ನ ದುರದೃಷ್ಟಕರ. ಆ ರೀತಿ ನಾನು ಕೋಪತಾಪವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಬಾರದು, ಅದನ್ನು ನುಂಗಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಸಂಯಮವನ್ನು ಮೀರ ಬಾರದು ಎಂಬ ಪ್ರಜ್ಞೆ ನನಗೆ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅನೇಕ ವೇಳೆ ನಾನು ಆದನ್ನು ಮೀರಿ ವರ್ತಿಸಿದ್ದು ಉಂಟು. ನೆನ್ನೆ ಕೂಡ ಈ ಘಟನೆ ನಡೆಯಿತು. ಆ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಬಹಳವಾಗಿ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಯಾವ ಷರತ್ತೂ ಇಲ್ಲದೆ, ಅಥವಾ ಅದರಿಂದ ಏನು ಶಿಕ್ಷೆ ಯಾಗಬಹುದು ಎನ್ನುವ ಭಯವೂ ಇಲ್ಲದೆ ತಮಗೆ ಹಾಗೂ ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಈ ಸದನಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಹೃದ್ಗತವಾದಂತಹ ವಿಷಾದವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಈ ಮನೆಯ ಮಾನ್ಯಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳನ್ನು ಅರಿತಂತಹವರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಅದುದರಿಂದ ನನ್ನ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಒಂದೆರಡು ಅಭಯವಚನಗಳನು ತಮಗೆ ನೀಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ನಿಷ್ಠಾವಂತ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು. ಅವರಿಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡುವ ಆಕಾಂಕ್ಷೆ ಹಾಗೂ ಕಾತುರ ಇದೆ. ಈ ನಿಟ್ಟಿನ್ನೇಶದಲ್ಲಿ ಅವರೇನಾದರೂ ಕೂಗಾಡಿದರೆ ತಾವಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಈ ಸದನವೇ ಆಗಲೀ ತಪ್ಪು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅವರನ್ನು ಅಪರಾಧಿಗಳಂತೆ ಶಿಕ್ಷೆಮಾಡುವುದನ್ನು ತಾವು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಕೂಡದು ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೇಳಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸಂಸದೀಯ ವ್ಯವಹಾರ ಖಾತೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಹಕ್ಕು ಬಾಧ್ಯತಾ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಮಂಡಿಸಿ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ತಾವು ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ನೀಡಿ ಇದರಿಂದ ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆಗೆ ಚ್ಯುತಿ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆ ಕಮಿಟಿಗೆ ಹೋದರೆ ಆಗ ನನ್ನನ್ನು ಆ ಕಮಿಟಿಯವರು ಸೆಳೆದರೆ ನನ್ನನ್ನು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವಾಗ ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಸಮಂಜಸವಾದ ವಿವರಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅವರು ಕೊಡುವಂತಹ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ನಾನು ಇಲ್ಲ ವಿವರಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಅಂತಃಕರಣಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ತಮಗೆ ಹಾಗೂ ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಈ ಸದನಕ್ಕೆ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸದನನದ ವ್ಯವಹಾರಗಳಲ್ಲಿ ಅಳುವ ಪಕ್ಷದವರಿಗಿಂತ ನಾವು ಕಡಿಮೆ ಅನಕ್ಕೆ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ)

ಯುಳ್ಳವರಲ್ಲ ಎಂದು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ತಾವು ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಾಗಿ ಭಾವಿಸಬಾರದು. ಆಳುವ ಪಕ್ಷದವರಲ್ಲಿ ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಹತ್ವಪೂರ್ಣ ವಿಚಾರ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯವರನ್ನು ಅಭಿನಂದನೆ ಮಾಡುವ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತಮಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ತಾವು ಹಿಂದೆಂದೂ ಇಂತಹ ಒಂದು ಅಭಿನಂದನಾ ನಿರ್ಣಯ ಬಂದಿಲ್ಲ, ಆದುದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ತಾವು ಹೇಳಿದ ಮಾತನ್ನು ನಾನೂ ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ನಾನು ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯಾದಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ರಾಜ್ಯಾಂಗಬದ್ಧವಾಗಿ ಗೌರವ ಸಲ್ಲಬೇಕು ಎಂದು ತಿಳಿದು ಇಂತಹ ಒಂದು ಅಭಿನಂದನೆ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೆ. ಇಂತಹ ಒಂದು ಸತ್ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ನಾವು ಹಾಗೂ ಲೋಕ ಸಭೆಯವರು ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಎಲ್ಲ ವಿಧಾನ ಸಭೆಗಳವರೂ ಹಾಗೂ ಪರಿಷತ್ತುಗಳವರೂ ಅನುಸರಿಸಬೇಕು. ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳ ಸ್ಥಾನ ವಿಧಾನ ಸಭಾಪತಿಗಳ ಹಾಗೂ ಪರಿಷತ್ತುಗಳ ಸಭಾಪತಿಗಳ ಸ್ಥಾನದಂತೆ ಆಗಬಾರದು. ಕೊನೆಯ ಪಕ್ಷ ತಮ್ಮ ಅನುಮತಿ ಪಡೆದು ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾರ್ಯಾರು ಶ್ರೀ ಎ. ಎ. ಗಿರಿಯಪ್ಪರಿಗೆ ಬೆಂಬಲ ನೀಡಿ ಮತದಾನ ನೀಡಿದರೋ ಅವರ ಪರವಾಗಿ, ತಮ್ಮ ಪರವಾಗಿ ಮತ್ತು ಈ ಸದನದ ಪರವಾಗಿ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಪೂರ್ಣವಾದ ಅಭಿನಂದನೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ (ಕಾನೂನು, ಕಾರ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ಸಂಸದೀಯ ವ್ಯವಹಾರ ಶಾಖೆಗಳ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದಂಥ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗೋಪಾಲಗೌಡರು ಈಗ ಆಡಿದಂಥ ಮಾತುಗಳು ಮುತ್ತಿನಂತಹ ಮಾತುಗಳು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಸಂತೋಷ. ಈ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕರಣಾಪಗಳು ಮತ್ತು ಶಿಸ್ತುನಿಯಮಗಳ ಪಾಲನೆ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬಂದರೂ ಕೂಡ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗೋಪಾಲಗೌಡರು ಹೇಳುವಂಥಾ ಮಾತುಗಳು ಉಲ್ಲೇಖನೀಯ ಯೋಗ್ಯವಾದವುಗಳು. ಅವರು ಮಾತನಾಡುವಂಥ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಅಂಕಿಕರಣವೂ ಕೂಡ ಕರಗಿ ನೀರಾಗಿದೆ ಎಂದು ಭಾವನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅವರ ಆರೋಗ್ಯ ಸ್ಥಿತಿ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿದಾಗ, ಕೇಳಿದಾಗ ನಾನು ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಅತ್ಯಂತ ಚಿಂತೆಗೊಳಗಾಗಿದ್ದೇನೆ; ವ್ಯಸನಕ್ಕೆ ಈಡಾಗಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರು ನಂಬುತ್ತಾರೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯವರು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದರು; ಕತ್ತಲೆ ಆದಮೇಲೆ ಬೆಳಕು, ಬೆಳಕು ಆದಮೇಲೆ ಕತ್ತಲೆ ಎಂದು. ಆದುದರಿಂದ ಬೆಳಕನ ಬೆನ್ನೆ ಗೊತ್ತಾಗಬೇಕಾದರೆ ಕತ್ತಲೆ ಇರಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗೋಪಾಲಗೌಡರಂಥಹವರು, ಮಾತನಾಡುವಂಥಹವರು ಇಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕು. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ 17 ವರ್ಷದಿಂದಲೂ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ರಾಜಕೀಯ ಜೀವನ ಆದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಾಲವಿದು. ಅವರು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೋರಾಡಿದರು. ದೇಶಾಭಿಮಾನದಿಂದ ಕೂಡಿರತಕ್ಕಂಥಾವರು. ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ಉತ್ತಮವಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಬಯಸುವವರು. ಅವರಿಗೆ ದೇಶಾಭಿಮಾನದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿಯಾಗಲೀ, ಅಥವಾ ಈ ಸಭೆಯ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳನ್ನು ಪಾಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿಯಾಗಲಿ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರಿಗೂ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ದುರಾದೃಷ್ಟ ಏನೋ ಪ್ರಸಂಗ ಆಗಿಹೋಯಿತು. ನಾನಾದರೂ ಸ್ವಾಮಿ, ನಿನ್ನೆ ತಮ್ಮ ಅವಗಾಹನೆಗೆ ಒಂದು ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಶ್ರದ್ಧೆ, ಆಸಕ್ತಿ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ನಡೆದಂಥಾ ಘಟನೆ ತಮಗೆಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಯಾವ ಮಾತು ಕೂಡ ಆಡಲಲ್ಲ. ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸುವಾಗ ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಂಡಿಸಿದನೇ ಹೊರತು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗೋಪಾಲ ಗೌಡರ ಮೇಲೆ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಆಪಾದನೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಅಥವಾ ಆ ಮೂಲಕ ಅವರು ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಒಳಗಾಗಬೇಕು ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಒಂದು ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೇಳಿದರು, ನಾನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿದಂಥ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕೈಬಿಡಬೇಕು ಎಂದು. ನಾನು ಆಗಲೇ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದೆ. ಈ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕೈಬಿಡಲು ನಾನು ಸಮರ್ಥನೆ ಎಂಬ ವಿಚಾರವನ್ನು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದೆ. ಈ ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಚಾರವನ್ನು ಚರ್ಚೆಗೆ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡುವ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆ, ಅದನ್ನು ಕೈಬಿಡಬೇಕೇ, ಅಥವಾ ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕೇ ಎಂದು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದ್ದು. ಈ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿದಮೇಲೆ ನನ್ನ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಮೇಲೆ ಆಗಲಿ, ಯಾವ ಸದಸ್ಯರೇ ಆಗಲಿ ಪಾಪವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹಕ್ಕಿಲ್ಲ.

ಅದು ಎಲ್ಲರ ಹಕ್ಕುಭಾದ್ಯತೆಗಳಿಗೂ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದು. ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಮುಂಡಿಸಿದಂಥ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಹಕ್ಕುಭಾದ್ಯತೆಗಳ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳ ಪ್ರಕಾರವೇ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಬೇಕೆ ವಿನಃ ವೈಯುಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಸೂಚನೆ ಮಾಡಿದಂಥ ಸದಸ್ಯರು ಅದನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ನಿನ್ನೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಸೂಚನೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಅದನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಈ ನಿರ್ಣಯದ ಮುಂದುವರಿಕೆ ವಿಚಾರ ಸಭೆಗೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದು, ತಮಗೆ ಬಿಟ್ಟದ್ದು, ಅದರ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಗೋಪಾಲ ಗೌಡರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರಲ್ಲೂ ಕೂಡ ನನಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆ. ನಾನು ವೈಯುಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದ್ದಿದ್ದರೆ ನಾನು ಯಾವ ಮರು ಮಾತೂ ಆಡದೆ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ಆ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತಾವು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ವಿವೇಚನೆಯಿಂದ ತಾವು ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದೆ ಹೋದರೆ ನಾನು ಅದರಿಂದ ದುಃಖಿತನಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಂತೋಷವೂ ಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ನಿರ್ಣಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗಬೇಕು, ಅವರು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕೂಡ ನಾನು ಅಪೇಕ್ಷೆ ಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ತಮಗೆ ಅವಕಾಶವಿದ್ದರೆ, ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಕೇಳಿದ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ವಿವೇಚನೆಯಿಂದ ಅದನ್ನು ಕೈ ಬಿಡುವುದಾದರೆ ನಾನು ಅತ್ಯಂತ ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತೇನೆ.

3-00 P.M.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ (ಹರಿಹರ).—ನಿನ್ನೆಯ ದಿವಸ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅವರು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಇಟ್ಟಾಗ ನಾನು ಒಂದು ಕ್ರಿಯಾಲೋಪವನ್ನು ಎತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅದು ತಮ್ಮ ಗಮನದಲ್ಲಿದೆ. ಅವನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ತಾವು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯನವರು ಬಹಳ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯಿಂದ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು; ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆ ಇರಬೇಕು. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ, ನಾನು ನಿನ್ನೆಯ ದಿನ ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಮಾನವೀಯತೆಯೂ ಇರಬೇಕು. ಅವರು ಹೇಳಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಕಾರ ಆ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹಕ್ಕಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರು ಹೇಳಿದ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅರ್ಥವಿದೆ. ಅವರು ಒಂದು ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೊಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ನಾನು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ, ಈ ಸಭೆಯ ಅನುಮತಿ ಇದ್ದರೆ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೇ ಬಿಡಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ತಮ್ಮ ವಿವೇಚನೆಗೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇನೆಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ರೂಲ್ ಆಫ್ ಒರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನಗಾದರೂ ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಯಾವ ನಿಯಮಾವಳಿ ಇಲ್ಲ ತಮ್ಮ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಕೇಳಿದುಕೊಂಡರೆ ಅದರಿಂದ ವಿನಾಯಿತಿ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ನಿಯಮಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅವಕಾಶವಿದೆ, ಇದು ತಮಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ನಾನು ಆ ನಿಯಮವನ್ನು ಓದುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗೋಪಾಲ ಗೌಡರು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ, ನಾನೇನಾದರೂ ಹೆದರಿ ಇದನ್ನು ಬಿಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ, ನಾನು ಮಾಡಿದ್ದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ನನಗೆ ಮನವರಿಕೆಯಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವ ಕಳಕಳಿಯ ಮನವಿಯನ್ನು ಸಭೆಯಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಾಗ ಅದನ್ನು ಪುನಃ ಹಕ್ಕು ಭಾಧ್ಯತಾ ಸಮಿತಿಗೆ ಹಾಕತಕ್ಕುದರ ಔಚಿತ್ಯವಿದೆಯೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನಿಸ ಬೇಕಾಗಿದೆ.....

Sri K. PUTTASWAMY.—The Speaker has not given consent so far. He can refuse giving consent.

Sir, I want to clarify one point. You have not so far given your consent for my moving the motion. This is a motion which concerns the rights and privileges of the House. In my humble opinion, when I bring forward such motion the entire House is seized of the matter and the Speaker is seized of the matter. Before asking the House, the Speaker has to decide whether he is going to permit the motion to be moved or not. So much has been said about it and it is up to you to take into consideration all these things and refuse to give consent. I have made it clear. If you find you are able to refuse to give your consent, I shall be quite happy. I can say that I will be one of the happiest members.

Mr. SPEAKER.—I am very happy to hear the statements made by the hon. Member Sri S. Gopala Gowda, the Minister for Parliamentary Affairs and also the observation made by the hon. Member Sri H. Siddaveerappa. It was really unfortunate that things should have happened the way they happened. When this incident occurred I just thought within myself whether this is not the breach of privilege for the entire House to take notice of. The thing that happened was in the full view of the House. Anybody could take action but now there if no need to take action. Any action of disciplinary nature is to prevent recurrence of such things in future. That is one of the principal things. In that context, when Sri Gopala Gowda expressed his penitence for what has happened here, I do not think there is any necessity to proceed with it. In our great scriptures it is stated that a person who expresses his heartfelt sincere penitence is to be forgiven even for the greatest of sins. Therefore his penitence has got great value more value than punishments under the rules of procedure or provisions of the constitution or any statute. I therefore think that there is no necessity to go ahead with it and therefore I do not feel it necessary now to give my consent to it.

One thing I wish to say that we are developing a sense of discipline in this House. Yesterday, unfortunately I had to direct the withdrawal of three members from the House. I am happy they complied with it immediately and they did not think of committing breach of my direction. I am happy about it and I express my sense of appreciation and today Sri Gopala Gowda has made a statement which will go a long way to see that no such atmosphere of indiscipline prevails in this House. I sincerely request the Hon. Members to catch up this spirit of discipline and try to serve the people for which all of us are here. Let us try to help the people in the best way possible. I am sure that in democracy there are bound to be differences of opinion. The Government may put up certain propositions before the House which may not be palatable to the opposition and the opposition might say something unpalatable to the Government. But there is a way to resolve these things by argument and debate. The majority is bound to rule but at the same time the minority shall have the right of say. That is the position in democracy. But then there should be no scope for any indiscipline or disorderly behaviour here. I request the members to take a sort of inspiration from what has happened. Therefore, I do not think there is any necessity to proceed further in the matter and I think the chapter so far as what happened yesterday is closed.

Suspension of the S. S. P. Members on 21-9-69

Mr. SPEAKER.—I have received a note from the hon. Member Sri Nagappa to the effect that only members of the S.S.P. have been asked to withdraw from the House yesterday. It is incorrect. I found that

the withdrawal of only three members was necessary in the interest of discipline and I did it most painfully. I may assure hon. Members that it did not please me at all to give such a direction. I did it as a last resort and that too only to maintain the dignity and decorum of the House. There is no ill-will or malice or anything of that sort against the S. S. P. Members. I have absolutely no animus against any of them. All parties and groups are the same to me. If any such thing has appeared in newspapers, it is incorrect.

Sri M. NAGAPPA (Raichur).—It is stated in the newspaper that for the remainder of the session we are all suspended.

Mr. SPEAKER.—It is wrongly published.

Sri M. NAGAPPA.—So, I want to move a motion of breach of privilege.

Mr. SPEAKER.—I shall try to find out how it has appeared in the papers.

Sri M. NAGAPPA.—I shall send the newspaper to you.

Mr. SPEAKER.—I shall take note of it.

Calling Attention Notice to a matter of urgent public importance *re*: Strike by House Surgeons in the State

Sri M. NAGAPPA.—I beg to call the attention of the Health Minister regarding the strike by the House Surgeons.

Sri Y. RAMAKRISHNA (Minister for Health).—Sir, the demands of the House Surgeons are.—

(1) To increase the stipends from Rs. 150 to Rs. 250 monthly;

(2) To convert the post of non-stipendiary posts to the stipendiary ones;

(3) Appointment of post-graduates for the whole course on stipendiary basis at Rs. 250 monthly;

(4) To provide quarters for all; and

(5) To give stipends to Rotating House Surgeons who are from the Private Medical Colleges also.

As regards the first demand of increased stipends from Rs. 150 to Rs. 250, it is difficult to concede for the reasons that the stipends have been increased from Rs. 100 to Rs. 150 only in the last September 1968. This cost an extra expenditure of Rs. 2,01,000.

The stipends have been enhanced from Rs. 100 to Rs. 150 taking into consideration the recommendations of the Indian Medical Council. Even Tukol Commission has recommended the same. The financial

(SRI Y. RAMAKRISHNA)

condition of the State is such that we cannot concede the demand for increased stipend even though the Government feels sympathetic to their demands.

As regards the second demand, *i.e.*, conversion of the posts of non-stipendiary to the stipendiary ones, at persent, the number of the Housemen who are paid stipend is 335 throughout the State. It is now proposed to increase the number by about 100 so as to accommedate all students who pass out from Government Medical Colleges. This may be enough to cover all the students who passed out from the Government Medical Colleges. The increase of about 100 more House Surgeons will involve an extra expenditure of Rs. 2,00,000 per year.

As regards the third demand *i.e.*, appointment of the post-graduates for the whole course on a stipend of Rs. 250 monthly, the post-graduates are the students who are undergoing training in the various Hospitals in the various specialities as per University curriculum. The facilities are extended to the Post-graduates after their selection and they are given the benefits of leave, etc. But, however, the State Government will examine the question of giving facilities for their study during the course of their service while working in the Medical Colleges as Assistant Surgeons in the particular branch of Medical Science. The State Government will examine this question with the Universities and Indian Medical Council. The matter will be viewed sympathetically. The Central Government was giving stipend for the post graduates in the last Plan. Now the Central Government will be requested to extend the same benefits in the present plan also. If funds are available, all encouragement will be extended to the Post-graduates as far as possible.

As regards the fourth demand *i.e.*, providing quarters for all, at present, some arrangements are made in all Medical Colleges to accommodate some of the Rotating House Surgeons. It is a fact that there are no quarters or hostels specially built to accommodate the Rotating House Surgeons. The question of providing quarters for these people will cost roughly Rs. 16.00 lakhs to the State Government; in view of the paucity of the funds, it is not possible to provide quarters for these people. When funds are available, this question will be taken up by the State Government and quarters will be constructed by stages. As suggested by the Indian Medical Council, Compulsory Rotating House Surgeons are given Rs. 15 per month wherever the quarters are not provided for.

As regards the fifth demand, stipends to the Rotating House Surgeons in the private Medical Colleges—the case of the private Medical Colleges is totally different as compared to the students who come out from the Government institutions. Since they are the students of the private Medical Colleges, it is for those Colleges to see that payment is made to them by the concerned institutions.

The work in the Government Hospitals has not suffered in any way on account of the strike of the Compulsory Rotating House Surgeons as the existing Assistant Surgeons, Nurses and Senior staff are looking after the work.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ,—ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು 150 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆ ಅಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಅವರು ಕೇಳಿರುವಷ್ಟನ್ನು ಕೊಡುವುದ ಕ್ಕಾಗದಿದ್ದರೆ ಅವರನ್ನೂ ಕರೆಸಿಕೊಂಡು ಏನಾದರೊಂದು ಪರಾಮಿಡಿಯ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.—ಕಳೆದ ಸೆಪ್ಟಂಬರಿನಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಆ 150 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸ್ಟೈಪೆಂ ಡನ್ನು ಕೊಡಲಾಯಿತು. ಅದಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆ ಅವರಿಗೆ ಕೇವಲ 75 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೊಡಲಾ ಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಆ ಇಂಡಿಯನ್ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ನವರೂ ಮತ್ತು ತುಕೋಳ್ ಕಮಿಷನ್ನಿನವರೂ 150 ರೂ. ಗಳನ್ನು ಕೊಡುವಂತೆ ಶಿಫಾರ್ಸು ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ನರ್ಕಾರದವರು ಆ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಆರ್ಥಿಕಮುಗ್ಗಟ್ಟು ಬಹಳವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದೇ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾನು ಆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮುಖಂಡರನ್ನು ಒಂದರ್ಧಾ ಎರಡಾವರ್ತಿ ಕರೆಸಿ ಅವರಿಗೂ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ ಹಿರೇಮಠ (ಗಾಂಧೀನಗರ).—2-3 ತಿಂಗಳುಗಳಿಂದಲೂ ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಳವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದು ದೂರು ಬಂದಿದೆ. ಅದನ್ನಾದರೂ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೂಡಲೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.—ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಮಹದೇವ ಜಿ ಬಣಕಾರ್ (ಬ್ಯಾಡಗಿ).—ಮೊದಲು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಒಂದೆರಡು ಮೆಡಿ ಕಲ್ ಕಾಲೇಜುಗಳಿದ್ದವು. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ತೆರೆಯಲಾಗಿದೆ. ಈ ಹೊಸ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜುಗಳು ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಈ ಹೌಸ್ ಸರ್ಜನ್‌ಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದುದು ಈಗ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಇತ್ತೀ ಚೆಗೆ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ, ಗುಲ್ಬರ್ಗ, ಮಣಿಪಾಲ್ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಕಡೆ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸ ಲಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ಈ ಹೌಸ್ ಸರ್ಜನ್‌ಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಜಾಸ್ತಿಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾ ಡನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.—ಮೊದಲು ಇವರ ಸಂಖ್ಯೆ 335 ಇತ್ತು. ಅದನ್ನು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ 435ಕ್ಕೆ ಏರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಇನ್ನೇನಾಗಬೇಕು ?

ಶ್ರೀಮತಿ ಲೀಲಾವತಿ ರೈ (ಬಂಟ್ವಾಳ್).—ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಕಳೆದ ಒಂದೆರಡು ತಿಂಗಳ ಕೆಳಗೆ ನಮ್ಮ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾಗ ಅಲ್ಲಿಯ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜಿನವರು ಅಂದರೆ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಹೌಸ್ ಸರ್ಜನ್‌ಗಳು ಒಂದು ಮನವಿಯನ್ನು ತಮಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯಲ್ಲೂ ಆ ಹೌಸ್‌ಸರ್ಜ ನ್‌ಗಳಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯ ಹೌಸ್‌ಸರ್ಜನ್‌ಗಳಿಗೂ ಒದಗಿಸುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.—ನರ್ಕಾರಿ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಇದನ್ನು ಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಖಾನಗೀ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕವರಿಗೆ ಈ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾ ಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ನರ್ಸುಗಳಿಗೆ 150 ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅಂದಾಗ ಈ ಹೌಸ್ ಸರ್ಜನ್‌ಗಳಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಸ್ಟೈಪೆಂಡನ್ನು 200 ಅಥವಾ 250 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸು ವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆ ?

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.—ಇದು ಕೇವಲ ಒಂದು ವರ್ಷದ ಕೋರ್ಸ್. ಆ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಬರ ತಕ್ಕ ಖರ್ಚುವೆಚ್ಚಗಳಿಗಾಗಿ ಅದನ್ನು ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದು ಸಂಬಳವೇನೂ ಅಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್ (ವರ್ತೂರು).—ಹೌಸ್ ಸರ್ಜನ್ಸುಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಡಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹಣ ಒದಗಿದಾಗ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಮನೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದನ್ನು ಒಂದು ಸೀರಿಯಸ್ ಪ್ರಾಬ್ಲಂ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಯಾವ ರೀತಿ ಒಂದು ಪ್ಲಾನ್ ಬೇಸಿಸ್‌ಮೇಲೆ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಗೆ ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್‌ನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹಾಗೆ ಡಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ಹೌಸ್ ಸರ್ಜನ್‌ಗಳಿಗೂ ಮನೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವಹಾಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.—ಈಗಾಗಲೇ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಳಿದಿರುವ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ (ನಾತನೂರು).—ಮೈಸೂರು ಕೆ. ಆರ್. ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಇಂಜಕ್ಷನ್ನುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಮೇಲಿನವರು ರಿಲೈಯ ಬಲ್ ಆಗಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಿದೆಯೇ? ಇದರಿಂದ ಜನಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆ?

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.—ಅಂತಹ ವರದಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಬಂದರೆ, ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪಿ. ಗಂಗಾಧರ್.—ಒಂದು ಕಡೆ ಹೌಸ್ ಸರ್ಜನ್ಸ್ ಸ್ಟ್ರೈಕ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹಟ ಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಂದ ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಏನು ಸಹಕಾರ್ಯ ದೊರಕುತ್ತಿತ್ತೋ ಅದು ದೊರಕುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ನೀವು ಹೇಳಿದಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಈ ರೀತಿ ಜಗಳ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ನಿಮ್ಮ ಕಡೆಯೂ ಹಟ, ಅವರ ಕಡೆಯೂ ಹಟ ಮಾಡಿ ಹೀಗೆಯೇ ಇದನ್ನು ಮುಂದು ವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೋ ಅಥವಾ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ನಾಗಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡುತ್ತೀರೋ?

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.—ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ತುಕೋಳ್ ಕಮಿಷನ್ನಿನವರು ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಡಿಯನ್ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಅವರು ಅವರಿಗೆ 150 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ 100 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ 150 ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಮಾಡಿದ್ದು ಕಳೆದ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ. ಪುನಃ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ, I don't think there is any justification.

Tenth Report of the Committee on Private Members' Bills and Resolutions

Presentation.

Sri D. MANJUNATH (Hiriyur).—I present the Tenth Report of the Committee on Private Members' Bills and Resolutions.

Mr. SPEAKER.—The Report is presented.

Sri K. P. NADGOWDA (Mudhol).—I move:

"That this Assembly agrees with the Tenth Report of the Committee on Private Members' Bills and Resolutions".

Mr. SPEAKER.—The question is:

"That this Assembly agrees with the Tenth Report of the Committee on Private Members' Bills and Resolutions".

The motion was adopted.

Motion for Election of members to several Committees

Sri VEERENDRA PATIL (Chief Minister).—I beg to move the following motions :

"That this Assembly do proceed to elect twelve members to the Committee on Public Accounts in accordance with sub-rule (1) of Rule 251 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Mysore Legislative Assembly."

MR. SPEAKER.—Strictly according to the Rules all the motions have to be moved separately and put to the House separately, in the interest of economy of time of the House I shall request the Chief Minister to move all the motions together and I shall put them together to the House as otherwise more than half an hour would be consumed in these motions. I hope the House agrees to this procedure.

HON. MEMBERS.—Yes.

Sri VEERENDRA PATIL.—I beg to move :

"That this Assembly do proceed to elect fifteen Members to the Committee on Estimates in accordance with sub-rule (1) of Rule 254 of the Rules of the Procedure and Conduct of Business in the Mysore Legislative Assembly ;"

"That this Assembly do proceed to elect seven members to the Committee on Privileges in accordance with sub-rule (1) of Rule 257 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Mysore Legislative Assembly ;

"That this Assembly do proceed to elect eight members to the Committee on Subordinate Legislation in accordance with sub-rule (1) of Rule 262 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Mysore Legislative Assembly ;"

"That this Assembly do proceed to elect eight members to the Committee on Government Assurances in accordance with sub-rule (1) of Rule 267 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Mysore Legislative Assembly ;"

"That this Assembly do proceed to elect ten members to the Committee on Private Members' Bills and Resolutions in accordance with sub-rule (1) of Rule 267-A of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Mysore Legislative Assembly ;

"And that this Assembly do proceed to elect eight members to the House Committee in accordance with sub-rule (2) of Rule 332 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Mysore Legislative Assembly."

Mr. SPEAKER.—I shall put all the motions (i) to (vii) together to the vote of the House. The question is :

(i) "That this Assembly do proceed to elect twelve Members to the Committee on Public Accounts in accordance with sub-rule (1) of Rule 251 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Mysore Legislative Assembly."

(ii) "That this Assembly do proceed to elect fifteen Members to the Committee on Estimates in accordance with sub-rule (1) of Rule 254 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Mysore Legislative Assembly."

(iii) "That this Assembly do proceed to elect seven members to the Committee on Privileges in accordance with sub-rule (1) of Rule 257 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Mysore Legislative Assembly."

(iv) "That this Assembly do proceed to elect 8 members to the Committee on Subordinate Legislation in accordance with sub-rule (1) of Rule 262 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Mysore Legislative Assembly."

(v) "That this Assembly do proceed to elect eight members to the Committee on Government Assurances in accordance with sub-rule (1) of Rule 267 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Mysore Legislative Assembly."

(vi) "That this Assembly do proceed to elect ten members to the Committee on Private Members' Bills and Resolutions in accordance with sub-rule (1) of Rule 267-A of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Mysore Legislative Assembly."

(vii) "That this Assembly do proceed to elect eight members to the House Committee in accordance with sub-rule (2) of Rule 332 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Mysore Legislative Assembly."

The motion was adopted.

Mr. SPEAKER.—The calendars of events in this behalf have been made available to hon. Members-

Mysore Agricultural Produce Marketing (Regulation) (Amendment) Bill, 1969

(i) Statutory Resolution to disapprove Ordinance No. 2 of 1969

(ii) Motion to Consider the Bill

(iii) Amendment to Circulate the Bill for eliciting Public Opinion.

†ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್ (ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ).—ಸ್ಪೀಕರ್, ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಿನ್ನೆಯ ದಿವಸ ಈ ಸಭಾ ನಾಯಕರಾದಂತಹ ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರು ಒಂದು ವಿನಂತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡರು.

ಅವರು ಕೊನೆಯಗಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದರು. ಅವರು ಮೊದಲೇ ಬಂದಿದ್ದರೆ, ಮೊದಲಿನ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ, ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಹೇಳುವುದು ಏನೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಇಷ್ಟು ಅತುರವೇನೆಂದು ಕೂಡ ನಾನು ಕೇಳಿದೆ. ನಮಗೆ ಇದರಲ್ಲಿ 8 ದಿವಸದ ಅವಧಿ ಇದೆ. ಆ ಅವಧಿಯಾಗುವ ತನಕ ನಾರ್ಮಲ್ ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ಡಿಸ್ಟರ್ಬ್ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪೀಕರ್ ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ನಾನೂ ಮಾನ್ಯ ಸಿದ್ಧವೀರಪ್ಪನವರೊಡನೆ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಯಾವುದು ಹೇಳಿದರೂ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ಭಾವಿಸುವುದು ಬೇಡ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವರ ಸಲಹೆಯನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ನಾಡಗೌಡರು ಮೂವ್ ಮಾಡಲಿ, ಮತ್ತು ಅದರ ಕನ್ಸಿಡರೇಶನಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಯಾವಾಗ ಬರುತ್ತದೆ ಆವಾಗ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ. ನಾನು ಇದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಮತ್ತು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Does the hon. Member Sri Nanje Gowda agree with this suggestion ?

Sri H. N. NANJE GOWDA.—Yes. I withdraw my point of order.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I would only suggest that the disapproval resolution of Sri Nagappa had also the amendment for circulation of the Bill may be taken up when the Bill is taken up for consideration.

3-30 P. M.

Mr. SPEAKER.—Sri Nagappa may move his Statutory Resolution.

Sri M. NAGAPPA (Raichur).—Sir, before I go to that, I request the Hon. Chair not to take up any official business today. On the agenda there are three Private Members' Bills; for the first Bill only 45 minute is fixed, for the second Bill 2 hours and for the third Bill one hour—in all nearly 4 hours are fixed. Now it is already 3-30 P.M. We are not doing justice to Private Members' Business all these days. It may not be right on our part to give preference to official business overlo king the private members' business. The Hon. Chair and the House will agree that very important matters are there on Private Members' Business. As per Rule 28 of the Rules of Procedure if we sit for 14 days, two days will have to be allotted for Private Members' Business. If we take the number of hours we have worked from the beginning of this Session, we require 4 hours for Private Members' business as per rules. Now, hardly about 4 hours are remaining and therefore Private Members' business may be taken up now.

Mr. SPEAKER.—I have heard the hon. Member. He is under a sort of a mis apprehension. I am always particular that private members should also have sufficient time for initiating legislation, resolution, etc. Hon. members know that the time for Private members' Business is only 2½ hours. Previously Saturday was allotted for non-official business but on Saturdays there was hardly attendance in the House, subsequent Sunday being a holiday. Therefore, on every Friday 2½ hours are allotted for this. I shall strictly follow that. Till then, we can do the other Business.

Sri M. NAGAPPA.—Sir, I beg to move :

"That this Assembly disapproves the Mysore Ordinance No. 2 of 1969 namely the Mysore Agricultural Produce Marketing (Regulation) (Amendment) Ordinance 1969 promulgated on 18th day of July 1969 by the Governor of Mysore."

Mr. SPEAKER—Motion moved :

"That this Assembly disapproves the Mysore Ordinance No. 2 of 1969 namely the Mysore Agricultural Produce Marketing (Regulation) (Amendment) Ordinance, 1969 promulgated on 18th day of July 1969 by the Governor of Mysore."

Sri P. M. NADGOUDA (Minister for Development).—Sir, I beg to move :

"That the Mysore Agricultural Produce Marketing (Regulation) (Amendment) Bill, 1969 be taken into consideration."

Mr. SPEAKER.—Motion moved :

"That the Mysore Agricultural Produce Marketing (Regulation) (Amendment) Bill, 1969 be taken into consideration."

Sri K. H. PATIL.—Sir, I beg to move :

"That the Mysore Agricultural Produce Marketing (Regulation) (Amendment) Bill, 1969, be circulated for purposes of eliciting public opinion thereon returnable by 31-10-1969."

Mr. SPEAKER.—Motion moved :

" That the Mysore Agricultural Produce Marketing (Regulation, (Amendment) Bill, 1969 be circulated for purpose of eliciting public opinion thereon returnable by 31-10 1969."

All the three motions are before the House and they may be debated together. This item will be taken up on Monday.

Mysore Local Authorities (Disciplinary Proceedings Against Employees) Bill, 1968—

Motion to Consider—(Debate Continued)

Mr. SPEAKER.—There is one small Bill—The Mysore Local Authorities (Disciplinary Proceedings Against Employees) Bill, 1968, which has already been moved by the Hon. Minister for Municipal Administration and it was under consideration. The purpose of this Bill is to extend the jurisdiction of the Vigilance Commissioner on employees of Local authorities.

Sri H. N. NANJE GOWDA.—Sir, I rise to a Point of Order. In the Bill Chause 4 and Clause 9—Rule making power—deals with extra work of the Vigilance Commission. The employees of Local authorities are not in tens, but they are in hundreds and thousands. Therefore, the present staff of the Vigilance Commission cannot enquire into all the complaints that may arise, and the strength has to be increased, which involves some extra expenditure. As per the rule making power also, if rules are made to incur some expenditure, it becomes a money Bill. I want to know whether they have obtained the recommendation of the Governor for the introduction and consideration of this Bill.

Mr. SPEAKER.—I think, no financial memorandum is attached to this!

Sri K. PUTTASWAMY.—Sir, I heard the hon. member. The set-up of the Vigilance Commission can cope with the additional work that may arise on account of this Bill becoming an Act. No additional funds will be given out of consolidated funds. Hence it was considered that financial memorandum was not necessary and therefore no sanction of the Governor is also required for consideration of this Bill.

Mr. SPEAKER.—I cannot accept the point of order raised by hon. Member Sri H. N. Nanje Gowda. The hon. Minister may now reply to the debate.

† Sri B. M. PATIL (Minister of State for Municipal Administration).—Mr. Speaker Sir, this Bill has been brought before the House mainly on the representation of many of the hon. Members saying that the administration in the local bodies should improve and also that the jurisdiction of the Vigilance Commission should be extended to these local bodies. This Bill is mainly intended to invest the Vigilance Commission with the jurisdiction to enquire into allegations and complaint of corruption and other misconduct committed by the employees of local authorities.

[MR. DEPUTY SPEAKER in the Chair]

Sir, under clause 2 the definition of local authority has been enlarged to cover Municipal Corporations, Municipal Councils, Notified area committee, Planning authority, Bangalore Water Supply and Sewerage Board or any other authority, constituted for the purpose of municipal administration of any area and it includes the Mysore and Bangalore Improvement Trust Roards also.

Clause 3 of the Bill empowers the Government to punish employees of the local authorities in addition to the local authorities themselves, and it is therefore provided in the clause that the employees of local authority will hold office during the pleasure of the Government.

In Clause 4 the Vigilance Commission is invested with powers of enquiry and investigation into the complaints against employees of local

(SRI B. M. PATIL)

authorities and where the Vigilance Commission takes any action the local authority concerned will not be competent to take or continue any action in respect of the same subject matter.

Clauses 5 relates to the procedure to be followed by the Vigilance Commission.

Clnuses 6 and 7 deal with the powers of Government to direct disciplinary proceedings when misconduct is investigated and intimated to the Government by the Vigilance Commission and also the Government is empowered to pass orders in disciplinary proceedings.

Clause 9 of the Bill empowers the Government to make rules for carrying all or any of the purposes of this Act.

Sir, I would like to mention here that this is a very simple measure Bill which has been in accordance with the representation and wishes of many of the hon. Members of this House. I now commend this Bill to the acceptance of this House.

MR. DEPUTY SPEAKER.—The question is:

"That the Mysore Local Authorities (Disciplinary Proceedings Against Employees) Bill, 1968 be taken into consideration."

The motion was adopted.

MR. DEPUTY SPEAKER.—Now we will take up consideration of clauses. The hon. Member Sri Nagappa may move his amendments.

SRI M. NAGAPPA.—I move:

"That at the end of item 1 in clause 2, the words 'and who are on lien' shall be inserted."

"In item (3) in line 2 of clause 2 after the words 'Municipal Council,' the words 'the Taluk Development Board, Panchayat Committee' shall be inserted."

"That in sub-clause 2 of clanse 4 for the words 'Chief Executive Authority' the words 'Commissioner or Chief Executive Officer as the case may be' shall be substituted."

"In sub-clause 2 of clause 4, after the words 'inspection of' in line 5 the words 'documents, papers' shall be inserted."

"For the word 'books' in line 5 of sub-clause 2 of clause 4, the word 'Registers' shall be substituted."

"In sub-clause 3 (d) of clause 4, for the word 'and' ',' shall be substituted."

"In sub-cluse 3 (d) of clause 4, after the word 'documents' the words 'any other papers required for investigation' shall be inserted."

" That in sub-clause 1, in line 4-5 of clause 6, after the words ' any other authority ' the words ' or from complaint by private agency or person ' shall be inserted."

" In sub-clause 1, line 6 of clause 6, for the word ' shall ' the word ' may ' shall be substituted."

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Amendments moved:

" That at the end of item 1 in clause 2, the words ' and who are on lien ' shall be interested."

"In item (3) in line 2 of clause 2 after the words ' Municipal Council ', the words ' the Taluk Development Board Panchayat Committees ' shall be inserted."

"That in sub-clause 2 of clause 4 for the words ' Chief Executive Authority ' the words ' Commissioner or Chief Executive Officer as the case may be ' shall be substituted."

"In sub-clause 2 of clause 4, after the words ' Inspection of ' in line 5 the words ' documents, papers ' shall be insereted."

"For the word ' books ' in line 5 of sub-clause 2 of clause 4, the word ' Registers ' shall be substituted."

"In sub-clause 3 (d) of clause 4, for the word ' and ' ',' shall be substituted."

"In sub-clause 3 (d) of clause 4, after the word ' documents ' the words ' any other papers required for investigation ' shall be inserted.'

"That in sub-clause 1 in line 4-5 of clause 6, after the words 'any other authority' the words ' or from complaint by private agency or person ' shall be inserted."

"In sub-clause 1, line 6 of clause 6 for the word 'shall' the word 'may' shall be substituted."

All the amendments are before the House. Has the hon. Member to say anything on his amendments ?

Sri M. NAGAPPA.—I have nothing to add, Sir.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Is the hon. Member Sri Nagappa going to press for his amendments ?

Sri M. NAGAPPA.—Yes, Sir. All these amendments are only consequential amendments. I hope the Government would kindly accept these amendments.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—What does the Hon. Minister say ?

Sri B. M. PATIL.—Sir, I am unable to accept the amendments of hon. Member Sri M. Nagappa.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I will now put the amendments of hon. Member Sri Nagappa to clause 2, The question is :

"That at the end of item 1 in clause 2, the words ' nd who are on lien ' shall be inserted."

"In item (3) in line 2 of clause 2, after the words 'Municipal Council' the words 'the Taluk Development Board Panchayat Committees ' shall be inserted."

The amendment was negatived.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The question is :

" That clause 2 do stand part of the Bill".

The motion was adopted.

Clause 2 was added to the Bill.

CLAUSE 3

Mr. DEPUTY SPEAKER. —The question is :

" That clause 3 do stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clause 3 was added to the Bill.

CLAUSES 4 and 5

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Sri Nagappa like to press for his amendments ?

Sri M. NAGAPPA.—Yes, Sir.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The question is :

" That in sub-clause 2 for the words ' Chief Executive Authority ' the words ' Commissioner for Chief Executive Officer as the case may be ' shall be substituted."

" That in sub-clause 2 of clause 4 after the words ' inspection of ' in line 5 the words 'documents, papers ' shall be inserted."

" For the word 'books' in line 5 of sub-clause 2 of clause 4 the word ' Registers ' shall be substituted."

" In sub-clause 3 (*d*) of clause 4 for the word 'and', ' ' shall be substituted.'

" In sub-clause 3 (*d*) of clause 4 after the word 'documents' the words 'any other paper required for investigation ' shall be inserted."

The amendments were negatived.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The question is :

" That clauses 4 and 5 do stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clauses 4 and 5 were added to the Bill.

CLAUSES 6 to 9

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The question is :

" That in sub-clause 1 in line 4–5 of clause 6 after the words ' any other authority ' the words ' or from complaint by private agency or person ' shall be inserted''

" In sub-clause 1, line 6 of clause 6 for the word 'shall' the word ' may ' shall be substituted."

The amendments were negatived.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The question is :

" That clauses 7 to 9 both inclusive do stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clauses 7 to 9 both inclusive were added to the Bill.

CLAUSE 1, ETC.

Mr. DEPTUY SPEAKER.—I will put the clause 1, etc., and preamble. The question is :

" That Clause 1, the long Title and the Enacting formula, do stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clause 1, the long Title and the Enacting formula were added to the Bill."

Motion to pass.

Sri B. M. PATIL.—I beg to move :

" That the Mysore Local Authorities (Disciplinary Proceedings Against Employees) Bill, 1968 be passed."

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The question is :

" That the Mysore Local Authorities (Disciplinary Proceedings Against Employees) Bill, 1968 be passed."

The motion was adopted.

The Bill is passed.

Private Member's Bills—Introduction.
Hindu Marriage (Mysore Amendment) Bill, 1969

Introduction

Sri L. SRIKANTIAH.—I beg leave of the House to introduce the Hindu Marriage (Mysore Amendment) Bill, 1969.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Has the House its leave to the hon members to introduce the Hindu Marriage (Mysore Amendment) Bill, 1969?

HON. MEMBERS.—Yes.

Sri L. SRIKANTIAH.—I beg to introdnce the Hindu Marriage (Mysore Amendment) Bill, 1969.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The Bill is introduced.

Sri H. N. NANJE GOWDA.—I have also given notice that the Mysore Public Men Enquiries Bill, 1969 be taken for consideration. I have given this notice about 25 days ago. This may be taken up next Friday.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—It will be taken for consideration during the next non-official day.

Mr. Jwalaniah to move his Mysore Sales Tax (Amendment) Bill. 1969. The member is absent.

Mr. K. H. Patil to move his Mysore Agricultural Produce Market Committees (Amendment) Bill, 1969. He is also absent.

(*Sri K. H. Patil entered the House.*)

Sri K. H. PATIL.—I am not keen to take up my Bill today. The debate on it may be postponed. I was all along on the Speaker's Tea Table. Therefore it may be taken up next week.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I will consider the suggestion.

Sri B. P. GANGADHAR.—I will speak on my resolution. On the other day I had not completed my speech.

Private Member's Resolutions *re*: Changing of name of Mysore State as "Kannada Nadu".

(*Debate continued*)

†ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪಿ. ಗಂಗಾಧರ್ (ತುಮಕೂರು).—ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಹಿಂದಿನ ಸಾರಿ ಇಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಪುರಾತನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಈ ಭೂಭಾಗಕ್ಕೆ ಕರ್ಣಾಟಕ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಂದಿನ ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಇದೆ ಎಂದು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದರೆ ಇದರಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಕರ್ಣಾಟಕ ಎನ್ನುವ ಪದಗಳೇ ಇರುವುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಬಹಳ ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಗಿನ ಪ್ರಮುಖರು ಹಾಗೂ ಮೇಧಾವಿಗಳೂ ಆಗಿದ್ದ ನಾಗವರ್ಮಾ ಎಂಬ ಒಬ್ಬರು ದೊಡ್ಡ ಕವಿಪುಂಗವರು ಅವರು ಬರೆದಿರುವ 'ಭಾಷಾ ಭೂಷಣ'

ಎನ್ನುವ ಉದ್ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಕಡೆ ಕರ್ಣಾಟಕ ಎನ್ನುವ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆ ಕೆಲವು ಪ್ರಾಚೀನ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳಲ್ಲೂ ಕರ್ಣಾಟಕ ಎನ್ನುವ ಪದಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಕಾಣಬಹುದು. ಹಲವಾರು ಪಕ್ಷಗಳು ಕೂಡ ಏವೇಜನೆ ಮಾಡಿ ಕರ್ಣಾಟಕ ಎನ್ನುವ ಹೆಸರನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಜಾ ಸೋಷಿಯಲಿಸ್ಟ್ ಪಾರ್ಟಿ ಎಂದು ಒಂದು ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷದವರು ಹೆಸರು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಂತೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದವರೂ ಕೂಡ ಕರ್ಣಾಟಕ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಮಿತಿ ಎಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಕರ್ಣಾಟಕ ಜನಸಂಘ, ಕರ್ನಾಟಕ ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟ್ ಪಾರ್ಟಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಯುಕ್ತ ಸೋಷಿಯಲಿಸ್ಟ್ ಪಾರ್ಟಿ, ಕರ್ಣಾಟಕ ಮಾರ್ಕ್ಸಿಸ್ಟ್ ಪಾರ್ಟಿ ಹಾಗೂ ರೈತಸ್ ಪಾರ್ಟಿ, ಇತ್ಯಾದಿ ಹಲವಾರು ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳು ಕೂಡ ಕರ್ಣಾಟಕ ಎನ್ನುವ ಹೆಸರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿವೆ. ಇಂತಹ ಹಲವಾರು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ನಾವು ಕೊಡಬಹುದು.

4-00 P.M.

ಆದುದರಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳೂ ಕರ್ಣಾಟಕ ಎಂಬ ಶಬ್ದವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡಿವೆ. ಇದನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೂ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಚಿಕ್ಕವರಾಗಿದ್ದಾಗ ಅಭ್ಯಾಸಿಸಿರುವ ಕನ್ನಡ ಪದ್ಯಗಳ ಸರಣಿಯಲ್ಲಿ ಗೋವಿನ ಕಥೆ ಕಲಿತಿದ್ದೇವೆ. ಅದು ಹಿಂದಿನ ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈಗ ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂದು ಕರೆಯುವ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಸ್ಕೂಲುಗಳಲ್ಲೂ ವ್ಯಾಸಂಗ ಮಾಡಲು ಅದನ್ನು ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕವನ್ನಾಗಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದರು. ಈ ಪದ್ಯವನ್ನು ಬರೆದ ಕವಿಯ ಹೆಸರು, ಕಾಲ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಶಬ್ದವನ್ನೂ ಕೂಡ ಸಂಸ್ಕೃತದಿಂದಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಅನ್ಯಭಾಷೆಯಿಂದಾಗಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಆ ಪದ್ಯ ಈ ರೀತಿ ಇದೆ—

"ಧರಣಿ ಮಂಡಲ ಮಧ್ಯದೊಳಗೆ ಮೆರೆಯುತಿಹ ಕರ್ಣಾಟಕ ದೇಶದೊಳಿರುವ
ಕಾಳಿಂಗನೆಂಬ ಗೊಲ್ಲನ ಪರಿಯ ನಾನೆಂತ ಹೇಳ್ವೆನು..... ....."

ಈ ರೀತಿ ಬಹು ಸೊಗಸಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಗೊಲ್ಲನನ್ನು ಬಹಳ ಜಾಣ್ಮೆಯಿಂದ ಉಲ್ಲೇಖ ಮಾಡಿ ಕರ್ಣಾಟಕ ಎನ್ನುವ ಶಬ್ದದಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಪದ್ಯ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಇಲ್ಲಿಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲರವರ ಊರಾದಂಥ ಗದಗಿನಲ್ಲಿ ನಾರಣಪ್ಪನವರು ಎನ್ನುವವರು ಇದ್ದರು. ಅವರಿಗೆ ಗದುಗಿನ ನಾರಣಪ್ಪ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ ಎಂದು ಬರುದೂ ಇದೆ. ಮಹಾಭಾರತವನ್ನು ಮೊಟ್ಟಮೊದಲಿಗೆ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ತರ್ಜುಮೆ ಮಾಡಿದ ಮಹಾಕವಿ ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ. ಈ ಹೆಸರನ್ನೂ ತಾವು ಕೇಳಿರಬಹುದು. ಈ ಕವಿಪುಂಗವನ ವಿಚಾರವಾಗಿ, ಕುವೆಂಪುರವರ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ "ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನು ಹಾಡಿದನೆಂದರೆ, ಭಾರತ ಕಣ್ಣಲಿ ಕುಣಿಯುವುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಕವಿ ಕುವೆಂಪುರವರು, ಅವರ ಜಾಣ್ಮೆಯನ್ನೂ, ಅವರ ಮೇಲ್ಮೈಯನ್ನೂ ಹೊಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮಹಾಕವಿಗೆ ಅಂದರೆ ಗದುಗಿನ ನಾರಣಪ್ಪ ಅಥವಾ ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನಿಗೆ "ಕರ್ನಾಟಕ ಕವಿ ಚೂತವನ ಚೈತ್ರ" ಎಂಬ ಬಿರುದೂ ಇದ್ದಿತು. ಈ ರೀತಿ ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನು ಬರೆದಂಥ ಕರ್ನಾಟಕ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ಪವಿತ್ರವಾದ ಮಾತು ಪೂರ್ವಕಾಲದಿಂದಲೂ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ. ಒಬ್ಬ ಕವಿಗೆ ಒಂದು ಬರುದನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ನಾವು ಕರ್ನಾಟಕ ಎನ್ನುವ ಶಬ್ದವನ್ನು ಅನೂಚಾನವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಹೆಸರು ಹೇಳುವುದು ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ, ಹೆಸರು ಹೇಳುವುದು ಮಹತ್ವ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಾಗುವ ಒಂದು ಪರಿಣಾಮ, ಒಂದು ಸಂತೋಷ, ಒಂದು ಆತ್ಮ ವಿಕಾಸ ಅದನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈಗ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಂಪಿಗೆ ಹೂವು, ಮಲ್ಲಿಗೆ ಹೂವುಗಳ ವಾಸನೆ ಹೇಗಿವೆ ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಹೂವುಗಳ ವಾಸನೆ ಹೇಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದರೇನೇ ಅವರ ಪರಿಣಾಮಗೊತ್ತಾಗುವುದು. ಹಾಗೆ ಈಗ ಕರ್ನಾಟಕ ಎನ್ನುವ ಹೆಸರು ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಇರಬೇಕಾದ್ದು ನ್ಯಾಯವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಹೆಸರು ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗಾಗಲಿ, ಧರ್ಮಕ್ಕಾಗಲಿ, ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳಿಗಾಗಲಿ, ಯಾವ ಸಮಾಜಕ್ಕಾಗಲಿ ಸೀಮಿತವಾದುದಲ್ಲ. ಇದರ ಬೃಹತ್ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ದೊಡ್ಡದೇಶ, ಅರವಿಂದ ದೇಶ ಎಂದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಸಿಹಿ ಇದೆಯೇ ವಿನಃ ಕಹಿ

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪಿ. ಗಂಗಾಧರ್)

ಇಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಇದು ಇಡೀ ಭೂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಜನಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ನಾನು ಅದನ್ನು ಪುಷ್ಟೀಕರಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಕರ್ನಾಟಕ ಎನ್ನುವ ಶಬ್ದ ಸುಮಾರು ಒಂದನೆಯ ಶತಮಾನದ ಮೃಚ್ಛಕಟಿಕ ನಾಟಕದಿಂದ 20ನೆಯ ಶತಮಾನದ ಕುವೆಂಪುರವರು ಬರೆದಿರತಕ್ಕಂಥ 'ರಾಮಾಯಣ ದರ್ಶನಂ' ಒಳಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದರಲ್ಲೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ 2, 3, 5, 9 ನೆಯ ಶತಮಾನಗಳಿಂದಲೂ ಅನೂಚಾನವಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಎನ್ನುವ ಶಬ್ದ ಮೆತ್ತೆ ಮೆತ್ತೆ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ಅನೂಚಾನವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವ ದೇಶವನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂದು ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂದು ಕರೆಯುವುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ ಎಂದು ಇಲ್ಲರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ಸ್ನೇಹಿತರಲ್ಲೂ ಹೇಳಿ ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆದುದರಿಂದ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಕನ್ನಡನಾಡು ಎಂದು ಸೂಚಿಸಿರತಕ್ಕ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯನವರಿಗೂ ಕೂಡ ನಾನು ತಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್‌ನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಇದನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂದು ಕರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು, ಇಷ್ಟು ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈವೊತ್ತು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದಂಥ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯನವರು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತಂದು ಭಾರಿ ಉಪಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ರಾಜ್ಯದ ಹೆಸರು ಕನ್ನಡನಾಡು ಎಂಬುದಾಗಿ ಇಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ನಿರ್ಣಯ. ಮತ್ತೊಂದು ನಿರ್ಣಯ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಂಗಾಧರ್‌ರವರದ್ದು ಕರ್ನಾಟಕ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು. ಇವೆರಡು ಬಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು ನಮಗೆ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಲು ಒಂದು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯಬಹುದು. 1956ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಈ ರಾಜ್ಯ ವಿಶಾಲವಾದಮೇಲೆ 1969ನೇ ಇಸವಿಯವರೆಗೂ ಅಂದರೆ 13 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಸತತವಾಗಿ ಆ ಒಂದು ಪ್ರಯೋಗ ಆದನಂತರ, ಈಗ ವಿಚೇನೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯನವರು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಇಂತಹ ಚರ್ಚೆಗಳು ಬರುವುದರಿಂದ ಕಣ್ಣುಬಿಟ್ಟು ನೋಡುವುದಕ್ಕಾದರೂ ಅವಕಾಶ ಬಾಯಿತು. ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾದಂಥ ಮುಖಂಡರು ಇದುವರೆಗೆ ಕಣ್ಣು ತೆರೆಯಲಿಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಾನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ, ನಮ್ರತೆಯಿಂದ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರಾದಂಥ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯನವರು, ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್‌ರವರು ಮತ್ತು ಬಿ. ಪಿ. ಗಂಗಾಧರ್ ಇವರುಗಳ ಹಾಗೆ ನಾನು ಭಾಷಣ ಮಾಡುವ ಪ್ರವೀಣನಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಅಂತಹ ಪ್ರವೀಣತೆಯಿಂದ, ಕಾರ್ಯಸಾಧನೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಜ್ಞಾನಾರ್ಜನೆಯಿಂದ, ಪ್ರವೀಣತೆಯಿಂದ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಆದಂಥ ಪರಿಣಾಮದ ಮೇಲೆ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಒಪ್ಪತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಅಥವಾ ತಿರಸ್ಕಾರ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು. ಇದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅಪೇಕ್ಷೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಈಗ ಒಬ್ಬ ಸಾಮಾನ್ಯ ಪ್ರಜೆಯಂತೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಬಂದಿರುವ ನಿರ್ಣಯ ಕನ್ನಡನಾಡು ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ಭಾಷೆಯ ಆಧಾರದಮೇಲೆ ಇಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ನಿರ್ಣಯ.

ಆ ನಿರ್ಣಯದ ಪರ ಅಥವಾ ವಿರೋಧ ಎನ್ನುವ ತೀರ್ಮಾನಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಪ್ರಜೆಯಂತೆ, ಒಬ್ಬ ಭಾರತೀಯನಾಗಿ, ಕನ್ನಡಿಗನಾಗಿ ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತಗಳಾದ ನಂತರ ಏನಾಗಿದೆ, ಏನು ಆಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಮುಂದೆ ಏನಾಗಬಹುದು ಎನ್ನತಕ್ಕ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ನಾನು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ ; ಒಬ್ಬ ಪ್ರಾಜ್ಞನಂತೆ ಅಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಭಾರೀ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿರತಕ್ಕ ವಿಷಯವೆಂದರೆ ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತ ರಚನೆಯಿಂದ ಏನೂ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಿಲ್ಲ. ಏನು ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದರಮೇಲೆ, ಪ್ರಜೆಯು ಮನೋಭೂಮಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಯದಪರ ಅಥವಾ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿಲ್ಲ. 1956ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಗಳೆಲ್ಲ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆಯಾದನಂತರದಿಂದ ಈವರೆಗೆ ಏನು ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತಗಳ ರಚನೆಯಿಂದ ಏನು ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಿದೆ, ನಮಗೆ ಒದಗಿರತಕ್ಕ ಕಷ್ಟನಷ್ಟಗಳು, ಮುಂದೆ ಬರಬಹುದಾದ ಗಂಡಾಂತರಗಳಿಷ್ಟು, ಮುಂದೆ ಬರಬಹುದಾದ ಒಳ್ಳೆಯ ವಿಷಯುಗಳಿಷ್ಟು, ಈ ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತ ರಚನೆಯಿಂದ ಆಗಿರುವ ಪ್ರಯೋಜನವೆಷ್ಟು, ಆಗಿರತಕ್ಕ ಅಪ್ರಯೋಜನವೆಷ್ಟು, ಮುಂದೆ ಬರಬಹುದಾದ ಪ್ರಯೋಜನಗಳೆಷ್ಟು, ಕೆಡಕುಗಳೆಷ್ಟು, ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಸ್ವಲ ಭಾವುಕತೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನೋಡಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯನವರಾಗಲೀ, ಮಾನ್ಯ ಗಂಗಾಧರ್

ಅವರಾಗಲೀ, ಮಾನ್ಯ ಕೃಷ್ಣನ್ ಅವರಾಗಲೀ ಕಾರ್ಲೇಜು ವಿದ್ಯೆಸಂಗದಲ್ಲಿ ಏನೇನು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು ಎನ್ನುವುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾನು ಐಚ್ಛಿಕ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಕನ್ನಡವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ದಿವಂಗತ ತೀ. ನಂ. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ ಹಾಗೂ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪರಮೇಶ್ವರ ಭಟ್ಟರ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸುಯೋಗ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ದೆಸೆಯಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಲಭಿಸಿತ್ತು. ನನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಅಭಿಮಾನಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ನಾನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ರಾಜಕೀಯ ಸಂಪರ್ಕ ನನಗೆ ಬಂದಮೇಲೆ ನನ್ನ ಭಾಷೆ ಒರಟಾಗಿರಬಹುದು. ನಾನು ಮಾತನಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಂಡರೆ ಇವನಿಗೆ ದ್ವೇಷವಿದೆ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಯಾರಿಗೂ ಬರಬಾರದು ಎಂದು ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಭಾಷೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರೇಮವಿರತಕ್ಕುದು ಭಾರಿ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ನಮ್ಮ ದಿನಚರಿಯ ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ, ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರದ ಹೋರಾಟದ ಜೊತೆಗೆ ಭಾಷೆಯ ಹೆಸರನ್ನು ಬೆರೆಸಿ ನಾವೂ ಕೆಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ, ನಾವು ತಪ್ಪು ಮಾಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಭಾಷೆಗೆ ಮಸಿ ಬಳಿಯತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನಾನು ಮೆಚ್ಚುವುದಿಲ್ಲ. ನಿರ್ಣಯದಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಕೂಡ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಕಂಡರೆ ನನಗೆ ಅಭಿಮಾನವಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಮಾಡುವಾರದಾಗಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಎರಡು ನಿರ್ಣಯಗಳಿವೆ. ''ಕನ್ನಡ ನಾಡು'' ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ಇಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಮೂಲ ನಿರ್ಣಯ ''ಕರ್ನಾಟಕ'' ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ಇಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ತಿದ್ದುಪಡಿ ನಿರ್ಣಯ. ಇವರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಭಾಷೆಯ ಆಧಾರದಮೇಲೆ ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತಗಳನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಿದಮೇಲೆ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದಾಗ ಒಂದು ಅನಿಷ್ಟಕಾರಕ, ಪಾಪಕಾರಕ ಕಾರ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ನಡೆದುಹೋಯಿತೋ ಏನೋ ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ನನಗೆ ಬಂತು. ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹಿಂದೆರಡು ಪುಣ್ಯ ಕಾರ್ಯಗಳೂ ಆಗಿವೆ. ರಾಷ್ಟ್ರದ ಭಾವೈಕ್ಯತೆ ಸಾಧಕವಾಗುವಂಥ ಎಂಡು ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಂಗತಿಗಳು ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕಷ್ಟಗಳುಂಟಾದರೂ ಕೂಡ ನಡೆದುಹೋದುವು. ಆ ಪುಣ್ಯ ಕಾರ್ಯಗಳು ಎಂದರೆ ಚೀನಾ ದೇಶದವರು ನಮ್ಮಮೇಲೆ ಆಕ್ರಮಣ ನಡೆಸಿದ್ದು ಮತ್ತು ಪಾಕಿಸ್ತಾನದವರು ನಮ್ಮಮೇಲೆ ಆಕ್ರಮಣ ನಡೆಸಿದ್ದು. ಇದು ಒಳ್ಳೆಯ ಪುಣ್ಯಕಾರ್ಯ ಸ್ಮರಣೀಯಾಗಿದೆ ಇಡೀ ಭಾರತದ ಚಾರಿತ್ರ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಈ ಕಾರ್ಯ ನಡೆದಾಗ ಭಾರತದಲ್ಲಿನ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯೂ ಕನ್ನಡಿಗನಾಗಲೀ, ತಮಿಳನಾಗಲೀ, ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ಒಂದು ಭಾಷೆಯ ವ್ಯಕ್ತಿ ಎಂದು ಹೇಳದಂತೆ ಒಬ್ಬ ಇಡೀ ರಾಷ್ಟ್ರದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಎಂದು ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಈ ಎರಡು ಪುಣ್ಯ ಕಾರ್ಯಗಳೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದುವು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಭೌತಿಕವಾಗಿ ಕಷ್ಟಕಾರ್ಪಣ್ಯಗಳೂ ನಷ್ಟಗಳೂ ಸಂಭವಿಸಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಭಾರತೀಯರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನಾನು ಕನ್ನಡಿಗನಲ್ಲ, ತಮಿಳನಲ್ಲ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯನಲ್ಲ, ನಾನು ಒಬ್ಬ ಭಾರತೀಯ ಎಂದು ಸೂಚಿಸಲು ನೆರವಾದಂಥ ಎರಡು ಸಂದರ್ಭಗಳಾಗಿವೆ ಎಂದು ನಾನು ಬಹಳ ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ಸ್ಮರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅನಿಷ್ಟಕಾರಕ, ಒಂದು ಪಾಪಕಾರಕ ಕಾರ್ಯ ನಡೆದು ಹೋಯಿತೋ ಏನೋ ಎನ್ನುವ ಅನುಮಾನವನ್ನೂ ನಾನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದೆ. ಅದು ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತ ರಚನೆಯ ಒಂದು ವಿಶೇಷ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಭಾರೀ ದುಃಖದಿಂದ, ವಿಷಾದದಿಂದ ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಏನು ಕಾರಣದಿಂದ ನಾನು ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಬಂದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತ ರಚನೆಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಅದರ ಪರವಾಗಿ ಹೋರಾಟ ನಡೆಸಿದಂಥವರೇ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಡೆಸಲಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ರೀಸನಬಲ್ ಅಂಡ್ ಸೆಂಟಿಮೆಂಟಲ್ ಎಂದು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಹಾಗೆ ಸೆಂಟಿಮೆಂಟಲ್ ಆಗಿ ಹೋರಾಟ ನಡೆಯಿತೋ ಏನೋ ಎನ್ನುವ ಅಪಧ್ಯೆರ್ಯ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಭಾಷೆಯ ವ್ಯಾಮೋಹದಿಂದ ದಿನಚರಿಯಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕ ಕಷ್ಟ ಕಾರ್ಪಣ್ಯಗಳನ್ನು ಮರೆತು, ಜನ ಹಿತವನ್ನು ಮರೆತು, ಭಾವಪರತೆಯಿಂದ ಇದು ಉಂಟಾಯಿತೋ ಏನೋ ಎಂದು 13 ವರ್ಷಗಳ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸಿದರೆ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತ ರಚನೆಯಾದನಂತರ ಭಾಷೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅಭಿಮಾನವೇ ಹೊರಟು ಹೋಯಿತೋ ಏನೋ ಎಂದನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ನಾನು ಏಕೆ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಯಿತು ಎಂದರೆ ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತಗಳ ರಚನೆಗೆ ಮುಂಚೆ ಭಾಷೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಉತ್ಪ್ರೇಜನ, ಯಾವ ಉತ್ಸಾಹ ಇತ್ತೋ ಅದು ಈಗ ಕಾಣಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕನ್ನಡ ಎಂದ ಕೂಡಲೇ ನಮಗೆರ್ನಾಕ ವೆಂ.ಪು., ಬೇಂದ್ರೆ, ಮಾಸ್ತಿ, ಕಾರಂತ, ಇವರ ನೆನಪು ಬರುತ್ತಿತ್ತು ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ದೆಸೆಯಲ್ಲಿ. ಈ ಹೊತ್ತು ಕನ್ನಡವೆಂದರೆ ಪರ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಟೀಕಿಸುವುದು, ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುವಾಗ ಪರಭಾಷಾ ಚಿತ್ರಗಳು ನಡೆಯುವ ಸಿನಿಮಾ ಕಟ್ಟಡಗಳಮೇಲೆ ಕಲ್ಲು ಹೊಡೆಯು

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ)

ವುದು ಇವೆಲ್ಲ ನೆನಪಿಗೆ ಬರುತ್ತವೆ. ಕನ್ನಡ, ಕನ್ನಡ ನಾಡು ಎಂದಕೂಡಲೇ ಕು.ವೆಂ.ಪು. ಅವರು ಕನ್ನಡಿಗರು ಎನ್ನಿಸುತ್ತಿತ್ತು., ಮಾಸ್ತಿಯವರು ಕನ್ನಡಿಗರು ಎಂದನ್ನಿಸುತ್ತಿತ್ತು., ಇಂಥ ಭಾವನೆಗಳು ಬರುತ್ತಿದ್ದುವು. ಆದರೆ ಈಗ ಲಿಂಗಾಯಿತ, ಒಕ್ಕಲಿಗ ಎಂಬ ಭಾವನೆಗಳು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿವೆ. ಇದ್ದುದನ್ನು ಇದ್ದಹಾಗೆ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಧೈರ್ಯ ಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮೊದಲು ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತ ರಚನೆಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಸಿನಿಮಾ ಮಂದಿರಗಳಮೇಲೆ ಕಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಎಸೆದರು ಎಂದು ಕೇಳಿಬಂತು, ಬೊಂಬಾಯಿನಲ್ಲಿ ಶಿವಸೇನೆಯವರು ಧಾಳಿ ಮಾಡಿದರು, ಸೌಜನ್ಯ ಎಲ್ಲಿ ನಡೆದುಕೊಂಡರು ಎಂದು ಕೇಳಿಬಂತು. ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿ ಮಾತನಾಡುವವರು ಹಿಂದಿಯೇತರರಮೇಲೆ ಧಾಳಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಪಂಡಿತ ನೆಹರೂರವರು ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತ ರಚನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ ಉದ್ದೇಶವೇ ಬೇರೆ. ರಾಷ್ಟ್ರದ ಐಕ್ಯತೆಗೆ ಅದರಿಂದ ನೆರವಾಗಬೇಕು, ಅದಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗುವುದು ಎಂದು ಆ ಮಹಾ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ದಿವಂಗತ ನೆಹರೂರವರು ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತ ರಚನೆಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಆ ಉದ್ದೇಶ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಯೂನಿಟಿ ಮತ್ತು ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿ ಇರಬೇಕೆಂಬುದೇ ಅವರ ಮುಖ್ಯೋದ್ದೇಶವಾಗಿತ್ತು. ಇಡೀ ಇಂಡಿಯಾ ದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಐಕ್ಯತೆ ಇರಬೇಕು, ಎಲ್ಲರೂ ಸೌಜನ್ಯದಿಂದ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ವಾತಾವರಣ ಉಂಟಾಗಬೇಕು, ಯಾರ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗೂ ಧಕ್ಕೆ ಉಂಟಾಗಬಾರದು ಎಂಬ ಶುಭೋದ್ದೇಶದಿಂದ ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತಗಳು ರಚನೆಯಾಯವು. ರಾಷ್ಟ್ರದ ಐಕ್ಯತೆಯನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡೇ ಆರ್ಗನೈಜೇಷನ್ ಮಾಡಿದರು. ಭಾಷೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೂ ಗೌರವವುಂಟು. ರಾಷ್ಟ್ರವನ್ನು ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆ ಮಾಡುವಾಗ ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾಗಿದ್ದ ಉದ್ದೇಶ ರಾಷ್ಟ್ರವನ್ನು ದಷ್ಟಪುಷ್ಟವಾಗಿ ಬೆಳೆಸಬೇಕು, ಜಾತಿಗಳ ಗೊಂದಲಕ್ಕೆಡೆಕೊಡಬಾರದು, ಭಾವೈಕ್ಯ ಸಾಧನೆಯಾಗಬೇಕು ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶವಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಬಹುದು ಎಂದು ಒಂದು ಪ್ರಯೋಗ ನಡೆಯಿತು. ಆದರೆ ದುರದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ಈ ಪ್ರಯೋಗ ಅನಿಷ್ಟಕಾರಕವಾಯಿತು. ಕೈಕಾಲು, ತಲೆ, ಮೂಗು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿರುವ ಒಂದು ಮಗು ಹುಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಒಂದು ಭೂತ ಜನನವಾದ ಹಾಗಾಯಿತು. ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ವಿಷಾದವಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಸಾಹಿತಿಗಳೊಡನೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ದುಃಖ ಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನನಗೆ ಸಾಹಿತಿಗಳ ಸ್ನೇಹವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅವರ ಸಂಪರ್ಕವುಂಟು. ನಾನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಾಗಿದ್ದಾಗ ಹಾಸನದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯಾಗಿದೆ. ಆಗ ಸುಮಾರು 52 ಸಾಹಿತಿಗಳು ಒಂದೂವರೆ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಹಾಸನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದರು, ಅವರ ಉಪನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಕೇಳುವ ಸೌಲಭ್ಯ ನನಗೆ ದೊರಕಿತ್ತು. ಇಂದು ಅವರು ಬಹಳವಾಗಿ ನೊಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಏಕೆಂದರೆ ಇಂದೇನು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಅವರು ಕಣ್ಣಾ ಬಿಟ್ಟು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮನನೊಂದು ಕೆಲವರು ಇಂದೇಕೆ ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತಗಳ ರಚನೆಯಾಯಿತೆಂದು ತಳಮಳವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತಗಳಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಐಕ್ಯತೆಗೆ ಧಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದೆ, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಆರ್ಥಿಕೋನ್ನತಿಯಾಗುವ ಬದಲು ಜಾತೀಯತೆ ತಲೆದೋರಿ ಜನತೆಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಜನರಲ್ಲಿ ಮೂಡುತ್ತಿದೆ. ಹೀಗಾದರೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಬೆಳೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತವಾದಮೇಲೆ ರಾಜ್ಯದ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಕುಂಠಿತವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಬಹುದು ಅಥವಾ ಒಪ್ಪದಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ನಿಜಾಂಶ ವಿದೆ. ಒಂದೇ ಭಾಷೆಯವರೆಲ್ಲಾ ಒಂದು ಕಡೆ ಸೇರಿದಾಗ ಅಲ್ಪ ಸಂಖ್ಯಾತರು ಮೊದಲುಗೊಂಡು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಮಾನವಾದ ಸಹಾಯ ಸೌಲಭ್ಯ ದೊರೆಯಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಹಾಗೆ ದೊರೆಯಲಿಲ್ಲ. ಅಂದಾಜು ಸಮಿತಿ ಸದಸ್ಯನಾಗಿ ನಾನು ಕೆಲವು ಕಡೆ ಪ್ರವಾಸ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಬಿಲಾಯ್, ದುರ್ಗಾಪುರ ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಅಲ್ಲ ಕನ್ನಡಿಗರನೇಕರು ನೌಕರಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜ್ಯ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆ ಆದಮೇಲೆ ನಮಗೆ ಕಷ್ಟ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಏಕೆ ? ಬೇರೆ ಭಾಷೆಯವರೇಕೆ ಇತರ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸವಲ್ಲರಬೇಕು ಎಂದು ಜನರು ಹೋರಾಟ ಆರಂಭಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಅನೇಕ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳೇನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲವೆ ಅಲ್ಲ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಬಹುಭಾಗದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು

ನಾನೇ ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಅದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಲಾಭವಾಗಬಹುದು. ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಕೇಂದ್ರದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆ ಪರಿಹಾರವಾಗಬಹುದು. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ನಂತೋಷಪಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಏಕೆಂದರೆ ನನ್ನ ಜ್ಞಾನ ಸದಸ್ಯನಾಗಿದ್ದಾಗ ಏನಿತ್ತೋ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಈಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಬೆಳೆದಿದೆ. ಇವತ್ತು ಈ ನೀತಿಯನ್ನನುಸರಿಸಿ ಈ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಭಾವೈಕ್ಯವಾಗಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ಕನ್ನಡ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇತರ ಭಾಷೆ ಆಡತಕ್ಕ ಜನ ಇರಕೂಡದು ಎಂದರೆ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕ ಜನ ಭಿರಾಯಿನಲ್ಲಿರಬಹುದು, ದುರ್ಗಾಪುರದಲ್ಲಿರಬಹುದು ಅವರು ಅಲ್ಲಿ ಇರಕೂಡದು ಅಂತ ಬರುತ್ತದೆ. ಪಾಪ ಹೊರಗಡೆ ಇರತಕ್ಕ ಆ ಜನ ಅನೇಕರು ಈ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ಕಣ್ಣನಲ್ಲಿ ನೀರು ಸುರಿಸಿದರು, ಈ ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತ ರಚನೆಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ನಮ್ಮ ಹೆಂಡರು ಮಕ್ಕಳು ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿದ್ದರು ಇವತ್ತು ಕಚೇರಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದವರು ಮನೆಗೆ ವಾಪಸು ಹೋಗುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಏನು ಗಂಡಾಂತರ ಕಾದಿರುತ್ತದೆಯೋ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ವ್ಯಸನನನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ, ಕನ್ನಡಿಗರಲ್ಲಿ ಸೌಜನ್ಯತೆ ಇದೆ, ಇದೇಒಂದು ಸೌಜನ್ಯತೆಯನ್ನು ಇತರ ಜನ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ ಬಹಳ ಆಕ್ರೋಷದಿಂದ ವರ್ತನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅಷ್ಟೇ ಶೋಚನೀಯವಾಗಿ, ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

4-30 P.M.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸ್ವಲ್ಪ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಭಾಷಣ ಮುಗಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ನನಗೆ ಇನ್ನೂ ಎರಡು ಮೂರು ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲವಾದರೂ ಕೊಡಬೇಕು.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಇನ್ನೂ ಬಹಳ ಜನ ಮಾತನಾಡುವವರು ಇದ್ದಾರೆ ಅಷ್ಟೊಂದು ಕಾಲ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ (ಹುಲಿಯೂರುದುರ್ಗ).—ಇದು ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯ ಎಂಬುದು ಸಭೆಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯನವರು ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತಂದಾಗ ಅವರು ಹೇಳುವುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕೇಳಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಎಷ್ಟು ಜನ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಉದ್ದೇಶ ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೋ ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಅವಕಾಶ ದೊರಕಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸ್ಪೀಕರ್‌ರವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ನಂಜೇಗೌಡ ರಾಗಲಿ ಇತರ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಲಿ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದಿರುವಾಗ ಅವರಿಗೆ ಪೂರ್ಣ ಕಾರಾವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಇನ್ನೂ ಮಾತನಾಡುವ ಸದಸ್ಯರು ಇರುವುದರಿಂದ ಜಾಗ್ರತೆ ಮುಗಿಸಿ ಅಂತ ಹೇಳಿದೆ ಅಷ್ಟೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ನಾನು ಬಹಳ ಬೇಗ ಎಂದರೆ ಎರಡು ಮೂರು ಗಂಟೆಯಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಡುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಯಶಸ್ಸಿಗೆ ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತ್ಯ ರಚನೆಯಿಂದ ಧಕ್ಕೆಯಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೆ, ಏಕೆಂದರೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಯಶಸ್ಸಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ, ರಾಷ್ಟ್ರದ ಐಕ್ಯತೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ಭಾಷವಾರು ಪ್ರಾಂತ ರಚನೆಯಾಯಿತು, ಆದರೆ ಅದು ಈಗ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲವಲ್ಲಾ ಎಂಬ ಒಂದು ದುಃಖದ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಭಾರಿ ದುಃಖದಿಂದ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಒಂದು ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಈ ಒಂದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಪದ್ಧತಿಗೆ ಒಗ್ಗದೆ ಇರತಕ್ಕ ಕೆಲವಾರು ಪಕ್ಷಗಳು ಉದ್ಭವವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಇದು ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಇವತ್ತು ಭೀಮಸೇನೆ ಅಂತ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಶಿವಸೇನೆ ಅಂತ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಬನವಸೇನೆ ಅಂತ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಒಕ್ಕಲಗ ಸೇನೆ, ಲಿಂಗಾಯಿತ ಸೇನೆ ಆಗುವುದರಲ್ಲಿ ಇದೆಯೋ ಏನೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ಇಂತಹ ಸೇನೆಗಳ ಒಂದು ಹುಚ್ಚಾಟಕ್ಕೆ ಈ ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತ ರಚನೆಯಾದನಂತರ ಅವಕಾಶವಾಯಿತಲ್ಲಾ ಎಂದು ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ದುಃಖವುಂಟಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಕೆಲವರು ರಾಜ್ಯಾಂಗಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾದ, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಪದ್ಧತಿಗೆ ಒಗ್ಗದ, ಹೇಳುವುದಕ್ಕೂ ನಾಚಿಕೆಯಾಗತಕ್ಕ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದು ತಮ್ಮ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿ

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ)

ಇರಬಹುದು. ರಾಜ್ಯಾಂಗವನ್ನು ಸುಟ್ಟವರು ಪಕ್ಷಗಳು ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದಿವೆ, ರಾಜ್ಯಾಂಗವನ್ನು ಸುಟ್ಟದ್ದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನ, ಬೆಂಕಿ ಹಚ್ಚುವವರು ಹಚ್ಚಲಿ ನವ ಗೇನು ಅಂತ ಹೇಳಿ ನಗುತ್ತಾ ಇದ್ದುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಎಂದರೆ ಈ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಾಂಗವನ್ನು ಸುಟ್ಟರೆ ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಸಂತೋಷಪಡತಕ್ಕ ಒಂದು ಭಾವಪ್ರೇರಿತವಾದಂತಹ ಮನಸ್ಸು ಈ ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತ ರಚನೆಯಿಂದಾಗಿ ರೂಢಿತವಾದಂತಾಯಿತು. ಇದಕ್ಕಿಂತ ದುರದೃಷ್ಟವದ ಸಂಗತಿ ಬೇಕೇ? ಇವತ್ತು ಎಲ್ಲರಲ್ಲೂ ಸೇನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಅವಕಾಶ ಯಾವಾಗ ಉಂಟಾಯಿತೋ ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವಿದೆಯಲ್ಲಾ ಆದನ್ನು ಪಯೋಗಿಸಿ ಆ ಸೇನೆಗಳನ್ನು ಏಕೆ ನಿರ್ಮೂಲ ಮಾಡಬಾರದಾಗಿತ್ತು ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ಕೇಳಬಹುದು. ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ, ನಾವು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿದ್ದೇವೆ, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಬಹುಮತದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಮನ್ನಣೆ ಇದೆ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಬಹುಮತ ಯಾವ ರೀತಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬರುತ್ತದೆಯೋ ಅದಕ್ಕೆ ಓಟು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಏಕೆಂದರೆ ನಾವು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ರಾಜಕೀಯ ಕಾರಣಗಳಿಗಾಗಿ ನಮ್ಮ ಬೇಳೆ ಬೇಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅಂತಹ ಒಂದು ಕ್ಷುಲ್ಲಕವಾದಂತಹ ಪಕ್ಷಗಳಿಗೆ, ಕ್ಷುಲ್ಲಕವಾದ ಆರ್ಗನೈಸೇಷನ್‌ಗಳಿಗೆ ಅಶೀರ್ವಾದ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಎಡೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಇವತ್ತು ನಾನು ಮೊದಲು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೆ ಶಿವಸೇನೆಯವರು ಕನ್ನಡಿಗರನ್ನು ಬಗ್ಗುಬಡಿದರು ಎಂದು. ಈ ಶಿವಸೇನೆ ಏನಿದೆಯೋ ಇದನ್ನು ರಾಜ್ಯಾಂಗ ಬಾಹಿರ ಸಂಸ್ಥೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಿ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ರಾಜ್ಯಾಂಗದತ್ತವಾದ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಚಲಾಯಿಸಿ ಇದನ್ನು ಬಗ್ಗುಬಡಿಯಬಹುದಾಗಿತ್ತು, ಆದರೆ ಬಹುಮತದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರರೂಢವಾಗಿರತಕ್ಕ ಜನ ಅದನ್ನು ಆಶೀರ್ವಾದ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದು, ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಅನುಕೂಲಕ್ಕೆ, ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರದ ಚ್ಯುತಿಯನ್ನು ತಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ, ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಪ್ರಜಾವಿರೋಧಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗೆ ಆಶ್ರಯ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಂಥ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇವತ್ತು ಬಂದಿದೆ. ಇವತ್ತು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಯಾರ್ಯಾರು ಇದ್ದಾರೆ ಇದು ಕೆಟ್ಟದ್ದು ಅಂತ ಹೇಳಿ ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ರಾಜಕೀಯ ಕಾರಣಗಳಿಗಾಗಿ ಇದನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ, ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಭಾಷೆಗೂ ಏನೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೂ ಏನೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಇವತ್ತಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನಾಗಿದೆಯೆಂದರೆ ಬಹುಭಾಷಾ ಸಂಖ್ಯಾತರು ಅಲ್ಪಭಾಷಾ ಸಂಖ್ಯಾತರಮೇಲೆ ಧಾಳಿ ಮಾಡಬಹುದು, ಬಹುಭಾಷಾ ಸಂಖ್ಯಾತರು, ಅಲ್ಪಭಾಷಾ ಸಂಖ್ಯಾತರ ಮೇಲೆ ದಾಂದಲೆ ಮಾಡಬಹುದು ಅನ್ನತಕ್ಕ ಒಂದು ತತ್ವ ರೂಢಿತವಾಯಿತು. ಭಾಷಾ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಬಹುಭಾಷಾ ಸಂಖ್ಯಾತರಾಗಿರತಕ್ಕವರಿಗೆ ಒಂದು ಭೂಮಿಕೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ಅನುಕೂಲವಾದೀತು ಎಂಬ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ 1956 ಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ಅದದ್ದು ಏನು? ಬಹುಭಾಷಾ ಸಂಖ್ಯಾತರು ಅಲ್ಪಭಾಷಾ ಸಂಖ್ಯಾತರನ್ನು ಬಗ್ಗುಬಡಿಯಬಹುದು ಎಂಬ ಭಾವನೆ ರೂಢಿತವಾದಂತಾಯಿತು. ದುರದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ಇಷ್ಟು ಅದದ್ದೇ ತಡ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳ ಮನೋಭೂಮಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅನೀತಿ ಮೂಡಲು ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಯಾವಾಗ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮನಸ್ಸು ಬದಲಾವಣೆಯಾಗುತ್ತದೋ ಆಗ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಂಥ ನೈತಿಕ ತತ್ವಗಳು, ನೇಮನಿಷ್ಠೆಗಳೆಲ್ಲಾ ನಡಿಲಪಾಗಿ ಅವು ಕೆಳಕ್ಕೆ ಉರುಳಲಾರಂಭಿಸುತ್ತವೆ. ಯಾವಾಗ ಆ ನಿಷ್ಠೆ ನೇಮಗಳು ವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಇಳಿಮುಖವಾಗುತ್ತವೋ ಆಗ ಭಾಷಾ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರನ್ನು, ಭಾಷಾ ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತರು ಬಗ್ಗುಬಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನುಳಿದವುಗಳಿಗೂ ಇದೇ ತತ್ವ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ ಬಹುಭಾಷಾ ಸಂಖ್ಯಾತರು ಅಲ್ಪ ಭಾಷಾ ಸಂಖ್ಯಾತರನ್ನು ಬಗ್ಗುಬಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿದಂತೆ ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಅಲ್ಪ ಸಂಖ್ಯಾಂತ ಜನಾಂಗವನ್ನು ಬಗ್ಗುಬಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಆ ರಾಜ್ಯಗಳ ವಿಭಜನೆಯಾದನಂತರ ಎಷ್ಟೋ ದುರದೃಷ್ಟಕರವಾದ ಸಂಗತಿಗಳು ನಡೆದುಕೋದವು. ನಾನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಈ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳನ್ನು ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಹೋಲಿಸಬಹುದೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎನ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಮಾನ್ಯ ನಂಜೇಗೌಡರು ನನಗೆ ದಯವಿಟ್ಟು ಒಂದು ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಷನನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೋರುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ನಂಜೇಗೌಡರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಈ ಅಕ್ರಮ ಘಟನೆಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ರಾಜಕೀಯ ಮುಖಂಡರೇ ಕಾರಣವೆಂದು ಅವರನ್ನು ಕ್ರಿಟಿಸೈಜ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿರತಕ್ಕವರು—ಅದರಲ್ಲಿ

ಇಲ್ಲದಿರತಕ್ಕವರು ಎಲ್ಲರೂ ಆ ಕ್ರೆಡಿಸಿನಂನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಆ ಒಂದು ನೆಪವನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಆಡಳಿತವರ್ಗದವರು ಮಾನ್ಯ ನಂಜೇಗೌಡರು ನಮ್ಮ ಪೆಸರನ್ನು ಹಿಡಿದು ಏನೂ ಬ್ಯೆಯಲ್ಲ, ಅವರು ಎರ್ಲಾ ರಾಜಕೀಯ ಕಾರಣಗಳನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಸುಮ್ಮನಾಗುವದಕ್ಕೂ ಇದೊಂದು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬಹುದಾದುದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ನಂಜೇಗೌಡರು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ವಿವರಣೆಕೊಟ್ಟರೆ ಅನುಕೂಲವೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರು ಕೇಳಿರತಕ್ಕ ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಷನ್ನಿನಿಂದ ನನಗೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ನಾನು ಆದುದರಿಂದಲೇ ಆ ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರಿಗೆ ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದೆ ಇದು ಕನ್ನಡಿಗರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಲ್ಲೆ ಅಲ್ಲದೆ ಆ ತಮಿಳರಲ್ಲೂ ಇದೆ, ಹಿಂದಿಯವರಲ್ಲೂ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ನಾನು ಎಲ್ಲ ಗಾಳಿಯಲ್ಲೋ ತೇಲಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಸ್ವತಂತ್ರ ಪಕ್ಷ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷ, ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟ್ ಪಕ್ಷ ಹೀಗೆ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ತೇಲಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಈ ರಾಜಕೀಯ ದುಷ್ಟಿ ಶಕ್ತಿ ಒಂದು ಪಕ್ಷದಲ್ಲೇ ಅಲ್ಲ ಅದು ಎರ್ಲಾ ಪಕ್ಷಗಳಲ್ಲೂ ಸೇರಿಕೊಂಡಿದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಇಂಥ ಪಕ್ಷದಲ್ಲೇ ಇರಬೇಕು ಇಂಥ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಇರಕೂಡದು ಎಂಬ ಕಂಠಾರೇನೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ರಾಷ್ಟ್ರದ ಐಕಮತ್ಯಕ್ಕೆ ಭಂಗತರುವಂಥ ಈ ಒಂದು ದುಷ್ಟಶಕ್ತಿ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ಥಳ ಎಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದರೂ ಇದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರವನ್ನು ಬಗ್ಗುಬಡಿಯಲು ಅದು ಯಾವ ಕ್ಷೇತ್ರವೇ ಇರಲಿ ಆ ವಿಶಿಷ್ಟ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಹಿಡಿದು ಕಾರ್ಮಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದವರೆಗೂ ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ವಿದ್ದೇ ಇದೆ. ಭಾಷಾವಾರು ತಳಹದಿಯ ಮೇಲೆ ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ವಿಭಜನೆಮಾಡಿದಮೇಲೆ ಹಿಂದಿಯೇತರ ಜನಾಂಗಗಳಮೇಲೆ ಹಿಂದೀ ಜನರು ಧಾಳಿಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಡಿದರು. ಹೀಗೆ ರಾಜ್ಯವಿಭಜನೆಯ ನಂತರ ಇದು ಆ ಉತ್ತರಭಾಗದ ಹಿಂದೀ ಜನರನ್ನು ಹಿಂದೀ ಭಾರತದ ದಕ್ಷಿಣಭಾಗದ ಜನರಮೇಲೆ ಎತ್ತಿಗಟ್ಟಲು ಒಂದು ಪೆಡಂಭೂತವಾಗಿ ನಿಂತಿತು. ಈ ಸ್ವಾತಂತ್ರ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವ ರಾಜ್ಯ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದು ಐಕಮತ್ಯ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಅನ್ಯೋನ್ಯಭಾವನೆಯಿಂದ ಇರುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಾಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಬಂದ ತರುವಾಯ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಊರ್ಜಿತ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಭಾಷಾವಾರು ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣಮಾಡಲಾಯಿತು. ಹಾಗೆ 1956 ರಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗ ಈ ಹೊಸ ರಾಜ್ಯಗಳು ನಿರ್ಮಾಣವಾದವೋ ಆಗಲೇ ಆ ರಾಜಕೀಯ ಮುಖಂಡರಲ್ಲಿ ಇವನು ಉತ್ತರೀಯ, ಇವನು ದಕ್ಷಿಣದವರು ಎಂಬ ಭಿನ್ನ ಭೇದ ಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ರಾಜ್ಯವಿಭಜನೆಗೆ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಒಬ್ಬ ಭಾರತೀಯನ ಮನೋಭೂಮಿಕೆಯಲ್ಲೂ ಇಂಥ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಮೂಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರಲಿಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯವಿಭಜನೆಯಾದಮೇಲೆ ಉತ್ತರಭಾರತದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಹಿರಿಯ ರಾಜಕಾರಿಣಿಗಳು ಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಏನೆಂದರೆ ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತರಾಗಿರತಕ್ಕ ಹಿಂದೀ ಜನಾಂಗದವರು ಅಲ್ಪ ಸಂಖ್ಯಾತರಾಗಿರತಕ್ಕ ಹಿಂದೀಯೇತರ ಜನಾಂಗಗಳನ್ನು ಬಗ್ಗುಬಡಿಯ ಬಹುದು. ಅವರಮೇಲೆ ಸವಾರಿ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ಇದೇ ಆ ಹಿಂದೀಜನರು ಇತರರಿಗೆ ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟ ಒಂದು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ. ನಾನು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಮಾತನಾಡಿದ್ದು ರಾಷ್ಟ್ರದಮಟ್ಟದ ಮಾತಾಯಿತು. ಅದೇ ತತ್ವಗಳು ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟಕ್ಕೂ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತವೆ ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಂಶಯವೂ ಇಲ್ಲ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಸಹಾ ಬಹುಭಾಷಾ ಸಂಖ್ಯಾತರು ಅಲ್ಪಭಾಷಾಸಂಖ್ಯಾತರನ್ನು ಬಗ್ಗುಬಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ನಾವು ಬರುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ನಾನು ಈ ಹಿಂದೆ ರಾಜಕಾರಿಣಿಯನ್ನು ಒಬ್ಬ ಸ್ತ್ರೀಗೆ ಹೋಲಿಕೆಮಾಡಿ ಮಾತ ನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತ ಇದ್ದೆ. ಅಷ್ಟರಲ್ಲೇ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರು ಒಂದು ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಷನ್ ಕೇಳಿದ್ದರಿಂದ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಹೇಳಬೇಕಾಯಿತು. ಈ ದಿವಸ ಇಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಚರ್ಚೆ ರಾಜ್ಯದ ಹೆಸರು ಕನ್ನಡನಾಡೆಂದಿರಬೇಕೋ ಅಥವಾ ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂದಿರಬೇಕೋ ಎಂಬುದು. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂಥ ವಾತಾವರಣವಿದೆಯೇ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ? ಈ ವಿಷಯ ಹಾಗಿರಲಿ. ಒಬ್ಬ ನಾರಿಯು ನೀತಿವಂತಳಾಗಿ ತಾನು ಪತಿವ್ರತೆಯಾಗಿರುವವರೆಗೂ ಆಕೆಯ ನೈತಿಕಬಲವನ್ನು ಯಾರೂ ಕೆಳಮಟ್ಟಕ್ಕೆಳೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆಕೆ ತನ್ನ ಆ ಪಾತಿವ್ರತ್ಯವನ್ನು ಹಾಗೇ ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾಳೆ. ಈ ರಾಜಕಾರಿಣಿಯು ವಿಚಾರವಾದರೂ ಅಷ್ಟೇ. ಆದರೆ ಆ ಪತಿವ್ರತೆಯಾಗಿದ್ದ ಹೆಂಗಸು ಒಮ್ಮೆ ಪಾತಿವ್ರತ್ಯದಿಂದ ಜಾರಿದಳೆಂದರೆ ಅವಳು ಯಾವಾಗಲೂ ಜಾರುತ್ತಲೇ ಇರುವಳು ಹಾಗೆಯೇ ಒಬ್ಬ ರಾಜಕಾರಿಣಿಯು ಒಮ್ಮೆ ತನ್ನ ನೇಮನಿಷ್ಠೆಗಳಿಂದ ಜಾರಿದರೆ ಅವನು ಸದಾ ಹಾಗೇ ಜಾರುತ್ತಿರುವನು. ಹೀಗೇ ಒಮ್ಮೆ ಒಂದು ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತನ್ನು ಬಗ್ಗುಬಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತರು ಕೈಹಾಕಿದಮೇಲೆ ಅವರನ್ನು ಸದಾ ಹಾಗೆ ಇನ್ನಿಳಿವ ಬಾಬುಗಳನ್ನೂ ಬಗ್ಗುಬಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ)

ಮಾಡೇ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದು ನೈತಿಕಪತನವಾದ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳ ಮಟ್ಟ. ನಾನು ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಹಿಂದೆಯೂ ಬಹಳ ಸಾರಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅದೇ ವಿಚಾರವನ್ನು ಈಗಲೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಆದರೆ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಯಾವಾಗಲೂ ಸುಸ್ಪಷ್ಟ. ನಾನು ಯಾವ ಮನೋಭಿಕಾನಗಳಿಗೂ ಒಳಗಾಗಿ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕವನಲ್ಲ. ನಾನು ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತ ಜಾತಿಯವರು ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ಜಾತಿಯವರನ್ನು ಬಗ್ಗುಬಡಿಯುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ತಾವುಗಳು ಯಾರೂ ನಾನು ಜಾತೀಯ ಆರೋಪಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆಂದು ಭಾವಿಸಬಾರದು. ನನ್ನಲ್ಲಿ ಅಂಥ ಯಾವ ಜಾತಿಮಾತ್ಸರ್ಯವೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಭಾಷಾವಾರು ರಾಜ್ಯಗಳು ತಲೆಯೆತ್ತುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ನವಾಜಬವಲ್ಲಿ ಜಾತಿ ಜಾತಿಗಳಿಗೆ ಯಾವ ಭೇದವೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಜಾತಿಗೂ ಇನ್ನೊಂದು ಜಾತಿಗೂ ಜಗಳಗಳೂ ಅಷ್ಟಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಭಾಷಾವಾರು ರಾಜ್ಯಗಳು ನಿರ್ಮಾಣವಾದ ಮೇಲೆ ಈ ಜಾತೀಯ ವಾದಗಳು ಕಲಹಗಳೂ ಹೆಚ್ಚಾದವು. ಈ ದಿವಸ ಆ ಆರ್ಟಿಕಲ್ 29—30 ರಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ? 'Protection of interests of minorities; Right of minorities to establish and administer educational institutions.''

ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾನು ಏಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ ಈ ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರತಕ್ಕ ನೇಮಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸಬೇಕಾದ್ದು ಅಡಳಿತವರ್ಗದವರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ. ಮೈನಾರಿಟಿ ಇಂಟ್ರೆಸ್ಟನ್ನು ಸೇಫ್‌ಗಾರ್ಡ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರ್ಕಾರದಮೇಲಿದೆ. ಆದರೆ ಅದು ಈ ದಿವಸ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರತಕ್ಕ ನೇಮಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಭಾಷಾವಾರು ರಾಜ್ಯಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಒಂದು ಮಾರಕವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿದೆ, ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಪಿಡುಗನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಹುಡುಕಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೆಲವರು ಈಗ ಈ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕನ್ನಡನಾಡು ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೆಸರು ಇಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಗಂಗಾಧರ್ ಅವರು ಈ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕರ್ಣಾಟಕ ವೆಂದು ಹೆಸರು ಇಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಸ್ವಾಮಿ (ಮಲವಳ್ಳಿ).—ಇದಕ್ಕೆ ನಾವು ಆದಿಕರ್ಣಾಟಕ ಸ್ಟೇಟ್ ಎಂದು ಇಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಅಲ್ಲಿಯ ಕರ್ಣಾಟಕ ಹೆಸರು ಹಾಚಿಕೊಂಗಿತ್ತು. ಈಗ ಒಂದಾಗಿದೆ. ಆ ಕಾರಣದಿಂದ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದಂಥ ಕೂಸು. ಅದು ಎಷ್ಟು ಸುಂದರವಾಗಿದೆ? ಈ ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತ ರಚನೆಯಿಂದ ಜಾತೀಯತೆ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆದಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಗಂಗಾಧರ್ ಅವರು ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಆಧಾರ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಆಧಾರ, ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಉಪಹರಿಸಿಕೊಂಡು ಕರ್ಣಾಟಕವೆಂದು ಹೆಸರು ಇಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಕೆಲವರು ಕನ್ನಡನಾಡು ಎಂತಲೂ, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಕರ್ಣಾಟಕವೆಂತಲೂ ಹೆಸರಿಡಬೇಕೆಂದು ಅನೇಕ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಹೇಳಿದರು. ಈ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ರಾಷ್ಟ್ರಪುಟ್ಟದಲ್ಲ ಏನೇನೋ ಹೆಸರುಗಳಿದ್ದುವು. ಈಗ ಭರತಖಂಡ, ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನವೆಂಬ ಹೆಸರುಗಳು ಹಾರಿಹೋಗುವು. It is also a kind of revolution. History cannot be revolution. History can only be an evolution. Science is also an evolution. ಇವತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ತಳಹದಿ ನಿಂತಿರುವುದು ಎವಲ್ಯೂಷನ್ ಆಧಾರದಮೇಲೆ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. Modern inventions are the greatest enemy of our society. 16 ನಾವಿರ ಜನರು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೇವಲ ಕೆಲವೇ ಜನರು ಮಾಡುವಂತಹ ಕಾರ್ಯ ಯೂರೋಪ್ ಖಂಡದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಅವರು ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯನ್ನು ರೂಢಿಸಿದರು. ಎವಲ್ಯೂಷನ್ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಕೆಲವೇ ಜನರಿಂದ ಬಹು ಸುಲಭದಲ್ಲಿ ಹಾಸ್ತಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ವಿಜ್ಞಾನ ಮುಂದುವರಿಯಿತು. ಹಾಗೆಯೇ ಎವಲ್ಯೂಷನ್ನಿನಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಹೆಸರನ್ನು ಕೂಡ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ನವ ಮೈಸೂರು ಕರ್ಣಾಟಕದ ಎರಡು ಭಾಗಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಈ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕನ್ನಡನಾಡು ಎಂದು ಹೆಸರಿಡೋಣವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮೊದಲು ಈ ಒಂದು ಮನೋಭೂಮಿಕೆಯನ್ನು ತಯಾರುಮಾಡಿ, ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ರೂಪಿತವಾದಮೇಲೆ, ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಎರಡು ಐತಿಹಾಸಿಕ ಆಧಾರಗಳಮೇಲೆ ಈ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಒಂದು ಹೆಸರನ್ನು ಇಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದಿಲ್ಲದೆ ಸಮ್ಮನೆ ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿದರೆ, ಅನೇಕ ಜನರು ದಾಂಧಲೆಗೆ, ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ, ಗೊಂದಲಕ್ಕೆಈಡಾಗುತ್ತಾರೆ. ರಾಷ್ಟ್ರದ ಹೆಸರು ವಿಶಾಲಭಾವನೆಯಿಂದ ಕೂಡಿರಬೇಕು. ಇವತ್ತು ಡಿ. ಎಂ. ಕೆ. ಪಕ್ಷ ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ರಾಜ್ಯಾಂಗಕ್ಕೆ

ಬದ್ಧವಾದ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಯಾರ ಕೆಟ್ಟದೃಷ್ಟಿಗೂ ಬಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಡಿ. ಎಂ. ಕೆ. ಪಕ್ಷ ರಾಜ್ಯಾಂಗವನ್ನು ಬಗ್ಗಿ ಬಡಿಯುವ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿತು. ಆ ರೀತಿ ಸೆಂಚಿಮೆಂಟಲ್ ಭಾವನೆ ಈ ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತಗಳಿಗೂ ಬಂತು ಗೌಡರು ಬಂದಿದ್ದಾರೆಂದರೆ, ಜನಿವಾರದವರು ನಮ್ಮ ಎದುರಿಗೇ ನಿಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ವೆಂಕಟಗಿರಿಯಪ್ಪ.—ಶಿವದಾರದವರು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ಅವರಿಗೂ ಕಷ್ಟ. ಶಿವದಾರದವರು ಗೆಲ್ಲುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು, ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಕೆ, ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರು ಈ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಪ್ರಮುಖ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು. ದೇಶ ಸ್ವತಂತ್ರವಾದ ಹೊಸದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಪ್ರಜೆಯಾಗಲೀ, ಒಳ್ಳೆಯ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ, ಉದಾತ್ತ ಧ್ಯೇಯಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದುದರಿಂದಲೇ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರು ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟ ತತ್ವಗಳ ಆಧಾರದಮೇಲೆ ದೇಶ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಕೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರ ಗೌಡರೇ ಸೇಕಡ 95ರಷ್ಟು ಇದ್ದಾರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಜಾತೀಯತೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದಕಾರಣ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರೇ ಚುನಾಯಿತರಾದರು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವರ ಠೇವಣಿ ಹೊರಟುಹೋಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು.

Sri M. MALLIKARJUNASWAMY.—My friend, Sri Nanje Gowda, should understand that there is an ascending scale of irreverance and descending scale of reverance in our society, and that is why Sri Channabasappa is elected.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ಆದ್ದರಿಂದ ಇವತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಕರ್ಣಾಟಕದಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪ್ರಜಾವಾಣಿಯವರ ಭೂಪಾಣ ನನಗೆ ಅನೇಕವಾರಿ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅವರು ಕರ್ಣಾಟಕವನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕರ್ ಪ್ಲಸ್ ನಾಟಕ. ಕರ್ ಅಂದರೆ ಕಜ್ಜಿ ನಾಯಿ, ನಾಟಕ ಅಂದರೆ ನಾಟಕವೆಂದು ಭೂಪಾಣದಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಏನೋ ಒಂದು ತಮಾಷೆಗೆ ಆ ರೀತಿ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇದು ಬಹಳ ಗಂಡಾಂತರಕಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಪುನರ್ನಿರ್ಮಾಣದಲ್ಲಿಯು ಇಡೀ ಸಮಗ್ರ ಚಿತ್ರಣವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು. ಆ ರೀತಿ ಅವರು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ಬಹಳ ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

[SRI D. M. SIDDAIAH in the Chair]

ಇದು ಒಂದು ಸ್ಪೆಕರ್ ಆಫ್ ಹಿಸ್ಟರಿಯಾಗಿದೆ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಇದ್ದದನ್ನು ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಯಾರೂ ತಪ್ಪಾಗಿ ತಿಳಿಯಬಾರದು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರರ ಮೇಲೆ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಧಾಳಿ ನಡೆಸಿದರು. ಆಮೇಲೆ ಒಕ್ಕಲಿಗರು ಬಹುಮಂದಿ ಇರತಕ್ಕ ರಾಜ್ಯವಾಯಿತು.

5-00 P.M.

ಶ್ರೀ ಎ. ಎನ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಹಿಸ್ಟಾರಿಕಲ್ ಇವೆಂಟ್ಸ್ ಇಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು, ವಿಷದ ಬೀಜ ಎಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತುತ್ತಾರೋ, ಅಲ್ಲಿ ವಿಷವು ಬೆಳೆಯೇ ಬರುತ್ತದಲ್ಲವೆ ಬೇರೆ ಏನೂ ಬರರಾರದು. ಹಿಂದೆ ಹಿಂದುಗಳಮೇಲೆ ಮುಸ್ಲಿಂ, ಧಾಳಿಯಾಯಿತು, ಮುಸ್ಲಿಂಮರಮೇಲೆ ಹಿಂದುಗಳ ಧಾಳಿಯಾಯಿತು, ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ಸ್‌ಮೇಲೆ ಮುಸ್ಲಿಂ ಧಾಳಿಯಾಯಿತು ; ಇವೆಲ್ಲಾ ಅದರೂ ಇಂದು ಅವೆಲ್ಲಾ ಮತಗಳೂ ಇದ್ದೂ ಒಂದು ಸೆಕ್ಯೂಲರ್ ಸ್ಟೇಟಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಹಿಂದೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯಾಯ್ತು, ಲಿಂಗಾಯತರ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯಾಯಿತು ಎಲ್ಲಾ ಆಯಿತು. ಹಿಂದೆ ಎಷ್ಟೋ ಮಸೀದಿಗಳನ್ನು ಕೆಡವಿದ್ದಾರೆ, ಎಷ್ಟೋ ಗುಡಿಗಳನ್ನು ಕೆಡವಿದ್ದಾರೆ. ಇವೆಲ್ಲಾ ಕ್ಯಾಸ್ಟ್ ಫೀಲಿಂಗ್ಸ್‌ಮೇಲೆ ಆಯಿತು. ಇದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರಣರು ಯಾರು ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ತಾವು ಹೇಳಿದ್ದು ನಿಜ. ಆದರೆ ನಾನು ಏಕೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಎಂದರೆ, ಮನುಷ್ಯನು ಎಲ್ಲಾ ಸಮಾಜದಲ್ಲೂ ಒಂದೇ ತರನಾಗಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವರು ಉಗ್ರ ವಾದಿಗಳು, ಕೆಲವರು ಕೆಲವು ಧ್ಯೇಯಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ, ಕೆಲವರು ಎಷ್ಟು ಬೇಕು ಅಷ್ಟನ್ನೇ ಮಾಡಿ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಪಾಟೀಲರು ಸಮತಾವಾದವನ್ನು

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ)

ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ರಾಜ್ಯದ ರಥವನ್ನು ಹಿಡಿಯಬೇಕಾದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಮನೋಭೂಮಿಕೆ ತಯಾರಾಗಬೇಕು. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಏನು ಹುಕುಂ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು ಏನು ಹುಕುಂ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ರೆಡ್ಡಿಯವರು ಏನು ಹುಕುಂ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದು ಅವರವರ ತತ್ವದ ಮೇಲೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪಾರ್ಟಿಲರ್‌ನವರೇ ಅದನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿ. ಇನ್ನು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ.

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಹೊಸ್ತಿಲಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಈ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡದಾದ ತೇಜಸ್ಸು, ವತ್ತು ಬೆಳಕಿನಿಂದ ಪ್ರಜೆಗಳ ಮನಸ್ಸು ಸ್ವಚ್ಛವಾಗಿತ್ತು. ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಇದ್ದಾಗ ಜನರು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದನಂತರ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಸುಖ ಪ್ರಾಪ್ತವಾದಾಗ ಅದೆಲ್ಲವೂ ಮರೆತು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಯಾರ ಮನೆಯಲ್ಲೂ ಯಾರಾದರೂ ನತ್ತರೂ ಕೂಡ, ಅವನು ವೈರಿಯಾಗಿದ್ದರೂ, ಅಯ್ಯೋ ನತ್ತುಹೋದರೇ ಎಂದು ಹೇಳುವರು. ಆದರೆ ಸುಖಪಡುವಾಗ ಆ ರೀತಿ ಮನೋಭಾವನೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ನತ್ತದು, ಏಕೆ ಅವನಿಗೆ ಇವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು, ಅವನು ಏಕೆ ಸುಖಪಡಬೇಕು, ಎಂಬ ವಿಚಾರ ಬರುತ್ತದೆ. ಆಗ ತ್ಯಾಗ ಬುದ್ಧಿ ಎಲ್ಲಾ ಹೊರಟು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವ ಕಷ್ಟ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿದರು. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಯಾರ್ಯಾರು ಆಸ್ತಿ, ಪಾಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥವರೂ ಇವತ್ತು ಕಳ್ಳರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ತ್ಯಾಗಿಗಳು, ಭೋಗಿಗಳಾಗಿ ಪರಿಣಾಮ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಮಾನವನ ಸ್ವಭಾವ. 1947ಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಎಲ್ಲರೂ ಭಾವಿಸಿದ್ದು ಇಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ಹೊಲಸು ಹೋಗಬೇಕು, ಪರಕೀಯರಿಂದ ನಾನು ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗಬೇಕೆಂದು. ಅದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರರಮೇಲೆ ಸವಾರಿ ಮಾಡಿದ್ದರು. 1947ರ ನಂತರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದ ಎರಡು ಮೂರು ವರ್ಷಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯಿತು. ಅಷ್ಟುಹೊತ್ತಿಗೆ ಸುಖ ಹಂಚಿ ಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಜ್ಯ ಶುರುವಾಯಿತು. ಅವನೊಬ್ಬನೇ ಏಕೆ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸಬೇಕು, ನಾನೂ ಏಕೆ ನಡೆಸಬಾರದು ಎಂದು ಎಲ್ಲಾ ಬಂತು. ನಂತರ ಒಕ್ಕಲಿಗರು ಒಕ್ಕಲಿಗರೇತರರಮೇಲೆ ಸವಾರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರು ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸಿದರು. ಆದರೆ ಏನಾಯಿತು, ಒಕ್ಕಲಿಗರ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಉಳಿಗಾಲವಿಲ್ಲ ಎಂಬುದಾಗಿ ಉಳಿದವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಬೇಸರ ಬಂದಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅನುಭವಸ್ಥರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಅನಂತರ ರಾಜ್ಯದ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆಯ ಮಾತು ಬಂತು. ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆಯಾಯಿತು. ಅದು ಆದಮೇಲೆ ಕೆಲವು ಅನುಮಾನಗಳೂ ಬಂದವು. ಸ್ಟೇಟ್ ರೀಆರ್ಗನೈಸೇಶನ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಏನು ಅನುಮಾನಪಟ್ಟರೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದನ್ನು ಹೇಳುವಾಗ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಹಳ ನೋವು ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ತಂದೆಯ ತಿಥಿಯನ್ನು 11ನೇ ದಿವಸ ಮಾಡುವಾಗ ಎಷ್ಟು ಅವನಿಗೆ ದುಃಖವಾಗುತ್ತದೋ, ಅಷ್ಟೇ ದುಃಖವು ನನಗೆ ಈಗ ಆಗುತ್ತದೆ. ಈ ಒಂದು ಸ್ಟೇಟ್ ರೀಆರ್ಗನೈಸೇಶನ್ ಆಕ್ಟಿನ ನಾಲ್ಕನೇ ಚಾಪ್ಟರಿನಲ್ಲಿ, 95ನೇ ಪುಟದಲ್ಲಿರುವ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ತಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆಯುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಂದರೆ, ಅದು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ :

"It is not unnatural in these circumstances for those who expect to be reduced in their relative position to view the proposed change with disfavour. It is also, perhapes, not entirely ununderstandable, if some of these minorities fear that one result of the political position which the Lingayats will occupy in the future Karnataka State may be the dominance or extension of Veerasaivism at the cost of other religious faiths. However, in the respective of the political and economic development of the Karnataka State which we have in view, the importance of narrow communal jealousies should not be exaggerated. There is as much reason to expect that a more balanced communal distribution will be conducive good government as there is for fears or apprehensions."

ಮೆಜಾರಿಟಿ ಇರತಕ್ಕ ಒಂದೇ ಜಾತಿಯ ಜನ ಎಂದರೆ ಲಿಂಗಾಯಿತರು ಉಳಿದ ಮೈನಾರಿಟಿ ಜನಾಂಗದವರಮೇಲೆ ಧಾಳಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಕೆಲವರು ಆಗ ಅನುಮಾನವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು. ಆಮೇಲೆ ಅವರು ಇನ್ನೊಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು. ಅದು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ.

"There is as much reason to expect that a more balanced communal distribution will be conducive to good Government"

ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಒಂದೇ ಜಾತಿಯ ಜನರಿಂದ ಎಂದರೆ ಲಿಂಗಾಯಿತರಿಂದ ಉಳಿದ ಮೈನಾರಿಟಿ ಜನಾಂಗದವರಮೇಲೆ ಈಗ ಧಾಳಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ.—ಒಬ್ಬರಮೇಲೆ ಒಬ್ಬರು ಧಾಳಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಈಗ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೇಳುವುದು ಬೇಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ಆ ರೀತಿ ಧಾಳಿ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಸಮತೋಲನ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಸಮತೋಲನವನ್ನು ಕಾಪಾಡತಕ್ಕ ಎರಡು ಜನಾಂಗದವರು ಏನಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಂದ ಆ ಕಾರ್ಯ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ರಾಜಕೀಯ ಕಾರಣದಿಂದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಯಶಸ್ಸಿಗೆ ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತ ಪೂರಕವಾಗದೆ ಮಾರಕವಾಗಿದೆ. ರಾಜ್ಯದ ಬೆಳವಣಿಗೆ ನಾಶವಾಗುತ್ತ ನಡೆಯಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಬಹಳ ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮುಂದೆ ಇನ್ನೊಂದು ಹೆದರಿಕೆ ಇದೆ. ಅದು ಏನೆಂದರೆ ಇವೊತ್ತು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದಲ್ಲಾಗಲೀ, ರಾಷ್ಟ್ರ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಾಗಲೀ ಇನ್ನೊಂದು ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತ ಜಾತಿ ಇದೆ. ಅದು ಯಾವುದೆಂದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಸ್ವಾಮಿಯವರ ಜನಾಂಗವಾದ ಹರಿಜನರು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾಳೆ ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದಲ್ಲಾಗಲೀ, ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟದಲ್ಲಾಗಲೀ ಹರಿಜನರಿಂದ ಇತರ ಜನಾಂದವರಮೇಲೆ ಧಾಳಿ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ.—ನಾನು ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಲಿಂಗಾಯಿತರ ರಾಜ್ಯಭಾರವೇ ಬರಲಿ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ರಾಜ್ಯಭಾರವೇ ಬರಲಿ, ಒಕ್ಕಲಿಗರ ರಾಜ್ಯಭಾರವೇ ಬರಲಿ, ಮುಸ್ಲಿಮ್ ರಾಜ್ಯಭಾರವೇ ಬರಲಿ, ಅಥವಾ ಯಾವ ರಾಜ್ಯಭಾರವೇ ಬರಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಜನಗಳ ಬಡತನವನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ಈಗ ಗ್ರಹಚಾರ ಬಂದಿರುವುದನ್ನು ನಾನು ಮೊದಲು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ರಾಷ್ಟ್ರದ ಐಕ್ಯ ಸಾಧನೆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಪುನರ್‌ವಿಂಗಡಣೆ ಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ ಅವು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಯಶಸ್ಸಿಗೆ ಪೂರಕವಾಗದೆ ಮಾರಕವಾಗಿವೆ.

ಛೇರ್ಮನ್‌ರವರು.—ಇದು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಹೆಸರಿಡುವ ವಿಷಯ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಹಾಗೆ ಮಾತಾನಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ಸ್ವಾಮಿ ನಾನು ಇನ್ನೂ ಮನೋಭೂಮಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದೇನೆ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯಗಳನ್ನೇ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು. ಏಕೆಂದರೆ ನಾನಿನ್ನೂ ಚಿಕ್ಕವಯಸ್ಸಿನವನು. ಇಲ್ಲದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ ನಾನೇಕೆ ಪಾಪ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲಿ. ಮದುವೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಗಂಡು ಬೇಕು, ಗಂಡೇ ಇಲ್ಲದೆ ಮದುವೆಯನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ. ಷಂಡನಿಗೆ ಮದುವೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ಮೊದಲು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಮನೋಭೂಮಿಕೆ ತಯಾರಾಗಬೇಕು. ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಪ್ರಜ್ಞೆಗೆ, ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ಪಕ್ಷವನ್ನೇ ಮರೆತು ರಾಜ್ಯದ ಐಕ್ಯತೆಗೆ ಒಂದಾಗಬಹುದು. ರಾಷ್ಟ್ರದ ಐಕ್ಯತೆಗೆ ಒಂದಾಗಬಹುದು ಹಿತಕ್ಕೆ ಜಾತಿಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಬಹುದು. ಈಗ ಉದಾರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಒಬ್ಬರು ಗೌಡರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಗೌಡರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಕೇಳಬಹುದು, ಸಹಕಾರ ನೀಡಬಹುದು, ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಒಬ್ಬರು ಲಿಂಗಾಯಿತರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಲಿಂಗಾಯಿತರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಕೇಳಬಹುದು, ಅವರು ಹೇಳುವ ಮಾತು ಅವರಿಗೆ ಹಿಡಿಸಬಹುದು. ಹಾಗೆಯೇ ಮಾನ್ಯ ರಾಚಯ್ಯನವರು ಹೇಳುವ ಮಾತು ನಮ್ಮ ಕಡೆಯ ಜಯಪ್ರಕಾಶ ನಾರಾಯಣ್ ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕಂಡು ಅವರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಕೇಳಬಹುದು. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಬೇಡ ಎಂದರೂ ಸಹ ಅದನ್ನು ಹಾವಿ ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ, ಮನೆ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಜನಗಳು ಮಾತನಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಇವೊತ್ತು ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಎನ್. ಪಾಟೀರ್.—ಬಂದು ನನ್ನ ನಿವೇಶ ನನ್ನ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಆಗ ನಾನು ಬೆಳಗಾಂನಲ್ಲಿ ಲಾ ಕಾರೇಜ್ ಸ್ಟೂಡೆಂಟ್ ಆಗಿದ್ದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಹೆಂಡತಿ ಹೇಳಿದ ಮಾತನ್ನು ಗಂಡ ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ, ಗಂಡ ಹೇಳುವ ಮಾತನ್ನು ಹೆಂಡತಿ ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಬೆಳಗಾಂನ ಮಿತ್ರರೂ ಕೂಡ ಇದ್ದಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಗಂಡ ಮರಾಠಿಯವನಾಗಿದ್ದು ಹೆಂಡತಿ ಕನ್ನಡದವಳಾಗಿದ್ದರೆ, ಆಕೆ ಸೆನ್ಸಸ್‌ನಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳ ಮಾತೃಭಾಷೆ ಕನ್ನಡವೆಂದೇ ಬರೆಸುತ್ತಾಳೆ. ಅದೇ ಗಂಡ ಕನ್ನಡದವನಾಗಿದ್ದು, ಹೆಂಡತಿ ಮರಾಠಿಯವಳಾಗಿದ್ದರೆ ಆಕೆ ಸೆನ್ಸಸ್‌ನಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳ ಮಾತೃಭಾಷೆ ಮರಾಠಿ ಎಂದೇ ಬರೆಸುತ್ತಾಳೆ. ಕೇವಲ ರಾಜಕೀಯವನ್ನೇ ಗುರಿಯಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಜಾತಿಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ, ಭಾಷೆಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಅನ್ಯಾಯಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಇದು ಸರಿಯಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಪಾಟೀರ್ ಅವರಿಗೆ ನಾನು ಯಾವ ಉತ್ತರವನ್ನೂ ಸಹ ಕೊಡದೆ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸುತ್ತೇನೆ. ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ ದುಃಖದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾಗ ಯಾವ ತ್ಯಾಗಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರು ಇರುತ್ತಾನೆ.

ಶ್ರೀ ಸಬಾಶಿವಪ್ಪ ಪಾಟೀರ್ (ದೇವದುರ್ಗ).—ಒಂದು ಜಾತಿ ಇನ್ನೊಂದು ಜಾತಿಯನ್ನು ತುಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಾಗ ನಡುವಿನ ಜಾತಿಯ ಸಮಸ್ಯೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ವಿಶದಪಡಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ಅದನ್ನೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಛೇರ್‌ಮನ್‌ರವರು.— ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ನಿರ್ಣಯದಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ನಿರ್ಣಯದಮೇಲೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಒಕ್ಕಲಿಗರು ಒಕ್ಕಲಿಗರೇತರರಮೇಲೆ ಧಾಳಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಒಕ್ಕಲಿಗರು ಒಕ್ಕಲಿಗರೇತರರ ಜುಟ್ಟನ್ನು ಕುಯ್ದು ಹೊಳೆಗೆ ಹಾಕಿದರು ಎಂದು ಅರ್ಥವಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಏನು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದರೆ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುವವರು ತಮಗೆ ಬೇಕಾದವರನ್ನು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ತಮಗೆ ಬೇಕಾದವರಿಗೆ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದು, ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೊಡುವುದು, ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಸೈಟ್‌ಗಳನ್ನು ಅಲಾಟ್ ಮಾಡುವುದು ಮುಂತಾದುವೆಲ್ಲಾ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೊರಗಿನ ಜನರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಅಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳೂ ಇವೆ, ಈ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳೂ ಇವೆ, ಎರಡನ್ನೂ ಕೂಡ ಹೋಲಿಕೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದರೆ ಏನು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪಿ. ಗಂಗಾಧರ್.—ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಡದ ವಿಷಯವನ್ನೇ ಮಾತನಾಡುವುದಾದರೆ, ಅದು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಬರುತ್ತದೆ. ಹೊರಗಿನ ಜನರಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದ ಗೊಂದಲ ಏರ್ಪಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ನಿರ್ಣಯವಿರುವುದಾದರೂ ಇಷ್ಟೆ. ಈ ರಾಜ್ಯದ ಹೆಸರು ಮೈಸೂರು ಎಂದೇ ಇರಬೇಕೇ, ಕನ್ನಡನಾಡು ಎಂದು ಇರಬೇಕೇ ಅಥವಾ ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂದು ಇರಬೇಕೇ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.— ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಗಂಗಾಧರ್ ಅವರ ಭಾಷಣವನ್ನೂ ಕೂಡ ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಛೇರ್‌ಮನ್‌ರವರು.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ದಯವಿಟ್ಟು ನಿರ್ಣಯದ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಧಕಬಾಧಕಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ನನ್ನ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರನೇಕರು ಕೆಲವು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ವಿವರಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ಅಲ್ಲದೆ ಅವರ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕಾದುದು ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯ. ನಾನು ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯನಾದಮೇಲೆ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಬಂದಿವೆ. ಕೆಲವರು ನನ್ನನ್ನು ಬೆಳ್ಳಿಗಿದ್ದಾನೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ನನ್ನದು ಕಾಗೆಯ ಬಣ್ಣ ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತು. ಈ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕನ್ನಡನಾಡು ಎಂದು ಹೆಸರಿಡುವ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿರುವಾಗ, ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಈ ನಿರ್ಣಯದ ಬಗ್ಗೆ ಏನಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಹ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾನು ಮಾತನಾಡುವ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಸ್ವಂತ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಶೇಕಡ 5

ಇದ್ದರೆ, ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಶೇಕಡ 95 ಇರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಈ ಸಭೆ ಅಷ್ಟೇ ಒಪ್ಪಿದರೆ ಸಾಲದು, ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಇಡೀ ದೇಶದ ಜನರು ಒಪ್ಪಬೇಕು. ಆ ರೀತಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಈ ನಿರ್ಣಯದ ಬಗ್ಗೆ ಪಡೆದರೆ ಅದು ಸ್ವಾಗತಾರ್ಹವಾಗುದೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಯ ಮನೋಭಾವನೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲವು ಅನುಮಾನಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಪೆಡಂಭೂತಗಳು ಬಂದು ಆಗದೇ ಇರಬಹುದು ಹೀಗೆ ಇದೆ ಎಂದು ನಾವು ತಿಳಿದುಕೊಂಡರೆ ಅದು ಸರಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಗಂಗಾಧರ್‌ರವರಲ್ಲಿ ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದನ್ನು ಅವರು ತಪ್ಪಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು ಎಂದು ಅವರನ್ನು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ನಾನು ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಕೂಡ ಕಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳಿರುವುದು :

5-30 P.M.

'to assess the regional imbalances in the spheres of economic, political and administrative activities of the State since 1956'

ಇದರ ಅರ್ಥ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಎರಡು ಹೋಳಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವ ಅರ್ಥವಲ್ಲ. ಈ ರಾಜ್ಯ ದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾತೀಯವಾದ ಇದೆ ಎಂದು ನಾನು ನಂಬಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಪ್ರಾತೀಯವಾದದಮೇಲೆ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಕೂಡದು ಎನ್ನುವ ವಾದವನ್ನು ನಾನೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಅದನ್ನು ಮೊದಲು ನಾನು ಒಪ್ಪಬೇಕು. I am to be convinced first. ಆ ರೀತಿ ಮೊದಲು ನನಗೆ ಕನ್‌ವಿನ್ಸ್ ಆಗಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಈ ನಿರ್ಣಯದನ್ನೇಲೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಚರ್ಚೆ ನೋಡಿದರೆ ಇದು ಯಾವ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತದೋ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಜನತೆಯಮೇಲೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಪರಿಣಾಮವಾಗುತ್ತದೆ. ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ನಾವು ಒಪ್ಪಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಕಂಡುಬರುವ ಅನುಮಾನಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಯಾರು ಯಾರು ಯಾವ ಯಾವ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಕಾರವಾರ ಕ್ಯೆಬಟ್ಟು ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆ ಯಾದಾಗ ಜನ ಏನು ಹೇಳಿದರು ಅದನ್ನೂ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಕೃಷ್ಣಾ ಬೇಸಿನ್ ಮಾಡಲ್ಲ ಎಂದು ಅಲ್ಲರುವ ಜನ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನೂ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹಿಂದೆ ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿ. ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಅವರ ಕ್ಷೇತ್ರವಾದ ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಿದರು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರಿಂದ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಕೇವಲ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನ ಜನರನ್ನೆ ಕೇಳಲಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಜನರು ಇಲ್ಲ ಲಂಗಾಯಿತರ ಪ್ರಾಬಲ್ಯ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವ ವಾದವನ್ನೂ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದವರಿಗೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತುಗಳನ್ನೂ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಹಾಗೇ ಇಂದು ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಾದ ಒಂದು ರೀತಿ ಜಾತೀಯ ವಾದ ಎದ್ದಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನೂ ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ ಮತ್ತು ಇಲ್ಲಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ತಂಡದವರು ಯಾವ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಇಳಿದಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಕೂಡ ನಾನು ಇಲ್ಲಿನ ಜನರಿಂದ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಜವಾಬುದಾರಿ ಹೊತ್ತವರು ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಸರಿಯಾದ ಜವಾಬುದಾರಿಯಿಂದ ಮಾಡದೇಹೋದರೆ ಆಗ ಏನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾರೇ ಏನು ಹೇಳಲಿ ಮೊದಲು ನನ್ನ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪುವಂತಹ ವಿಚಾರ ಆದರೆ ಅದರಂತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಇತರರಮೇಲೆ ರಿಫ್ಲೆಕ್ಟ್ ಆಗುವಂತೆ ಹೇಳಿದರು ಎಂದು ಯಾರೂ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು.

ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿರುವುದು ರಾಜ್ಯದ ಹೆಸರನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಇಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು. ರಾಜ್ಯದ ಹೆಸರನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಇಡಬೇಕೆನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳುವಾಗ ಇದು ದೊಡ್ಡದಾಗಿರಬೇಕೇ ಇಲ್ಲವೇ ಸಣ್ಣ ರಾಜ್ಯವಾಗಿರಬೇಕೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಅದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕತೆಯೇ ಆಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಇವೊತ್ತು ಈ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ತರಹದ ರಾಜ್ಯಗಳು ಇರಬೇಕು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ರೀತಿಯಾದ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕ ಭಾಷೆಗಳ ಜನರು ಒಟ್ಟಾಗಿ ಒಂದೇ ರೀತಿಯಾದ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಆಡಳಿತ ನಡೆಸಿರತಕ್ಕ ಉದಾಹರಣೆಗಳೂ ಕೆಲವು ಇಂದಿನ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಯೂರೋಪಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿವೆ. ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ರಾಜ್ಯಗಳೂ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸಿರುವ ಉದಾಹರಣೆಗಳೂ ಇವೆ. ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಯಾವ ರೀತಿ ನಡೆಯು

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ)

ತ್ತಿವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ ಕೆಲವು ಕಡೆ ದೊಡ್ಡ ರಾಜ್ಯಗಳು ಎಂದರೆ ಯು. ಪಿ. ಅಂತಹ ದೊಡ್ಡ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುತ್ತಿವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನೂ ನಾವು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಅಮೆರಿಕಾ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನುಮಾರು ನಲವತ್ತು ಲಕ್ಷ ಜನನಂಖ್ಯೆ ಇರುವ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನೂ ನಾವು ತಿಳಿದಿದ್ದೇವೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ರಷ್ಯಾ ದೇಶದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಅಲ್ಲಿರುವ ಸೋವಿಯಟ್ ಪೊಲಿಟ್‌ಬ್ಯೂರೋ ಮೂಲಕ ಯಾವ ರೀತಿ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ಕೇಳಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಇವನ್ನೆಲ್ಲಾ ನ ಪುಗಮನದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ವಿಚಾರ ಮಾಡುವಾಗ ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳ ಜನರು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಪದ್ಧತಿಗಳಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಚಿಕ್ಕ ಪುಟ್ಟ ರಾಜ್ಯಗಳು ಕೂಡ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುತ್ತಿವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಕೇಳಿ ತಿಳಿಯಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ, ದೊಡ್ಡ ರಾಜ್ಯಗಳು ಇರುವ ಕಡೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನೂ ನೋಡಿ ನಾವು ತಿಳಿದ ಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಬೃಹದಾಕಾರವಾಗಿರುವ ದೊಡ್ಡ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸಲು ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ನೀತಿಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನೂ ಕೇಳಿ ತಿಳಿದಿದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತು ಪ್ರಜಾ ಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ಬಾರದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನೂ ಅನೇಕ ಜನರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಇರುವ ಕಡೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಪ್ರಜೆಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಆಡಳಿತ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನೂ ನಾವು ಕೇಳಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಬಹುಶಃ ಅಮೆರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಇರುವ ರಾಜ್ಯಾಂಗವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಮತ್ತು ಇಲ್ಲಿರುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ನಮಗೆ ಇನ್ನೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಎಲ್ಲ ವಿಚಾರಗಳೂ ತಿಳಿಯುತ್ತವೆ. ಸೋವಿಯಟ್ ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಅಲ್ಲಿನ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸತಕ್ಕವರು ಒಂದು ರೀತಿಯಾದ ಪದ್ಧತಿ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಂತೆ ಅಮೆರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಒಂದು ರೀತಿಯಾದ ಪದ್ಧತಿ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿನ ಜನತೆಯು ಕೂಡ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ರಾಜ್ಯಭಾರ ನಡೆಸುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜ್ಯ ದೊಡ್ಡ ದಾಗಿರಬೇಕೇ ಇಲ್ಲವೇ ಚಿಕ್ಕದಾಗಿರಬೇಕೇ ಎಂದರೆ ಇದರ ಸಮಸ್ಯೆಯೇ ಬೇರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಇರುವುದು ಬರೀ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಹೆಸರು ಇಡುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇಷ್ಟೇ. ಇದರಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕು ಅಥವಾ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ. ಇದು ಬೇರೆ ವಿಷಯವಾಯಿತು. ಇಲ್ಲಿ ಇರುವುದು ಬರೀ ಹೆಸರು ಇಡುವ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಇಂತಹ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಾಗ ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಾದ ಮನೋಭಾವನೆ ಇರುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಯ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದೇ ಇಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ಅಂಶ. ಕರ್ನಾಟಕ ಎನ್ನುವ ಹೆಸರು ಇಡಬೇಕೇ ಇಲ್ಲವೇ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನ ಜನ ಹೇಳುವಂತೆ ಕನ್ನಡ ನಾಡು ಎಂದಿರಬೇಕೇ ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ 1942—48ರಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವ ಪ್ರಜಾಪ್ರತಿನಿಧಿ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತಂದಿದ್ದರೆ, ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತಿದ್ದರು. ಏಕೆಂದರೆ ಆಗ ಇದ್ದುದ ಕೇವಲ ಒಂಬತ್ತು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಹಳೇ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯ. ರಾಜ್ಯ ಚಿಕ್ಕ ಸಂಸ್ಥಾನವಾಗಿತ್ತು ಆ ರಾಜ್ಯದವರು ಬೇಕಾದರೆ ಕನ್ನಡ ನಾಡು ಎಂದು ಆಗಲೇ ಹೆಸರು ಇಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು ಮತ್ತು ಆಗ ಮಹಾರಾಜರು ಇದ್ದ ಕಾಲ. ಆಗಿನ ಜನ ಮಹಜರನ್ನು ದೇವರು ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಲ. ಅಂದಿನ ಜನ ಇಂತಹ ಬಾವನೆಗೆ ಒಪ್ಪುತ್ತಿದ್ದರು. ಆಗಿನ ಜನ ಇಂತಹ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಯಾವ ಅನುಮಾನವೂ ಇಲ್ಲದೆ ಒಪ್ಪುತ್ತಿದ್ದರು ಎನ್ನುವುನು ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಅರಿವಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಂದು ಜನತೆ ರಾಜಕೀಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವೊತ್ತು ಕನ್ನಡ ನಾಡು ಎನ್ನುವ ಹೆಸರನ್ನು ಇಡಿ ಎಂದು ನಿರ್ಣಯ ತಂದಿದ್ದರೆ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಷಯ್ಯನವರಾಗಲಿ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವರಾಜ ಅರಸರವರಾಗಲಿ, ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮನವರಾಗಲಿ, ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಈವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇಲ್ಲ. ಭಾಷೆಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯವಾಗಬೇಕು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಕನ್ನಡನಾಡು ಎಂದು ಹೆಸರಿಡಬೇಕು ಎಂದು ನಿರ್ಣಯ ಸೂಚಿಸಿದವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಂಗಾಧರರವರು ಒಂದು ತಿದುಪಡಿ ತಂದು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂದು ಹೆಸರು ಇಡುವುದೇ ಸರಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. 1947-48 ರಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಅಥವಾ ಕನ್ನಡನಾಡು ಎಂದು ಹೆಸರಿಸಿ ಎನ್ನುವ ನಿರ್ಣಯ ತಂದಿದ್ದರೆ ಆವೊತ್ತಿನ ದಿನ ಜನ ಒಪ್ಪುತ್ತಿದ್ದರು. ಈವೊತ್ತಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನಿದೆ ಎಂದರೆ ರಾಜ್ಯ ಇಭ್ಭಾಗವಾಗಬೇಕು ಎನ್ನುವಂಥ ಕೂಗು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. 1958 ರಿಂದ 1969 ರವರೆಗೆ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂಥ ಮನೋಭೂಮಿಕೆ

ನೋಡಿದರೆ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತದೆಯೇ ಎನ್ನುವ ಅನುಮಾನವಾಗಿದೆ. ಈಗ ರಾಜ್ಯ ಒಮ್ಮುಖವಾಗಿದೆಯೇ? ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಯ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಭಾಷೆಯ ಗಮನ ಇದೆಯೇ ಅಥವಾ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಕಡೆ ಅವರ ಗಮನ ಇದೆಯೇ ಎಂದು ನೋಡಿದರೆ ಆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಈವೊತ್ತಿಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯದ ಮನೋಭೂಮಿಕೆಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ತುಂಡು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ಚಿತ್ರ ಈವೊತ್ತು ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದೆ. ಇದು ದುಃಖಕಾರಕವಾದ ಸಂಗತಿ. ನಾನು ಸಾಹಿತಿಯೊಬ್ಬರನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತದ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಏನು ಎಂದು ಕೇಳಿದೆ. ಆವರು ಬುದ್ಧಿಜೀವಿಗಳ ಮೇಲೆ ಬುದ್ಧಿಯೇತರರ ಧಾಳಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು, ಅಂದರೆ ಜಾಣರಮೇಲೆ ದಡ್ಡರು ನಡೆಸುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಧಾಳಿ. ಇದು ತಪ್ಪೋ ಸರಿಯೋ ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬೇರೆ. ಒಬ್ಬ ಫ್ರಾಜ್ಞರು ಹೇಳಿದ ಮಾತನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈರೀತಿ ಅವರು ಹೇಳಿದುದನ್ನು ಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಂಡರೆ ನನಗೆ ಚೇಳು ಕುಟುಕಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ (ವ್ಯವಸಾಯ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ದಡ್ಡರಿಗೆ ಒಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರಾ?

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ಈ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ Men of eminence; men of knowledge, men of integrity and character ಇರಬೇಕು. ಆದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ರಾಜಕೀಯ ವಾತಾವರಣ ಹೇಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ಎಲ್ಲಿ ಯಾವ ಜಾತಿಯವರು ಅಧಿಕ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೋ ಆ ಜಾತಿಯವರನ್ನೇ ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಅಂಥವರು ಆರಿಸಿ ಬರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಆದರೆ ದೇವರಾಜ ಅರಸರು ಮತ್ತು ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನಂಥವರು ಈ ತರಹ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಆರಿಸಿ ಬರುವುದು ಬಹಳ ವಿರಳ. ನನ್ನ ವಿಷಯವನ್ನೇ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಾನು ಅಂತಹ ಜಾಣನಲ್ಲವೇ ಇದ್ದರೂ ಅಲ್ಲಿಯ ಜನಗಳು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಮಾತಗಳನ್ನಾಡುವ ಹಾಗೆ ನಮ್ಮ ಜಾತಿಯವರು ಯಾರಾದರೂ ಇದ್ದಾರೆಯೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ನನ್ನನ್ನು ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿದರು. ಅದು ಹೇಗಾದರೂ ಇರಲಿ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಎಲ್ಲರೂ ದೇಶದ ಹಿತಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸಬೇಕು ಕಮಲ ಕೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದರೂ ಕೂಡ, ಅದು ಮುಂದೆ ಯಾವರೀತಿ ನಿಷ್ಕಲ್ಮಷತೆಯಿಂದ—ಶೋಭಿಸುತ್ತದೋ ಅದೇರೀತಿ ನಾವು ಎಂತಹ ಕಲ್ಮಷ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಬಂದರೂ ಕೂಡ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಕಮಲದೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿ ಈ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ರೂಢಿಸದೇ ಇದ್ದರೆ ಎನು ಪ್ರಯೋಜನ? ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರ ವಿಚಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅವರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಗೌಡರೇ ಜಾಸ್ತಿ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಜಾತೀಯತೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದ ಕಾರಣ ಅವರು ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಗೆಲ್ಲಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಹೀಗೆ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರು, ರಂಗನಾಥ ಪಿ.ಎಸ್.ಪಿ.ಯವರು ಎಂದು ಇರಬಾರದು. ನಂಜೇಗೌಡ ಯಾವ ಜನಾಂಗದವನೇ ಆಗಿರಲಿ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಂಗಾಧರ್ ಯಾವ ಜನಾಂಗದವರೇ ಆಗಿರಲಿ ಅವರನ್ನು ಜನಾಂಗದ ಆಧಾರದಮೇಲೆ ಚುನಾಯಿಸುವ ಮನೋಭಾವ ಹೋಗಬೇಕು. ಶ್ರೀ ರಂಗನಾಥ್ ನಮ್ಮ ಜನಾಂಗದವರು ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುವುದು, ಈ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಳಿದರೆ ಈ ರಾಜ್ಯದ ಹೆಸರನ್ನು ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ಸಾಯಾಗಿ ಇರುವ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ತಲುಪಿದ್ದೇವೆಯೇ ಎಂದು ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ನಿರ್ಣಯದ ಚರ್ಚೆಗೆ ಏಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿರಿ ಎನ್ನುವುದು ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಾದಲ್ಲಿನ ಮನೋ ಭೂಮಿಕೆ ಸರಿಯಿಲ್ಲದೆ, ವಾತಾವರಣ ಸರಿಯಿಲ್ಲವೆ ಇರುವಾಗ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಎರಡು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಮಾತು ಕೇಳಿ ಬರುತ್ತಿರುವಾಗ ಇಂಥ ಪೂಜ್ಯವಾದ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತಂದು ಸಭೆಯಮುಂದೆ ಚರ್ಚೆಗೆ ಇಟ್ಟಿರುವುದು ಸರಿಯೇ ಎನ್ನುವ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ನಾನು ತಲುಪಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದರ ವಿಷಯ ಕುರಿತು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವಾಗ ಕೆಲವಾರು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಾವು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ತಂದೆ ನತ್ಕಾಗ ಹನ್ನೊಂದನೇ ದಿನದ ಕರ್ಮವನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಮಗನ ಮನಸ್ಸು ಹೇಗಿರುತ್ತದೆ, ದುಃಖ ಜಾಸ್ತಿ ಆಗಬಾರದು, ದುಃಖ ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡಿದರೂ ಕೆಲವಾರು ದುಃಖಗಳನ್ನು ಅಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿರುವಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ದಿನದ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾನು ಅನೇಕ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ನುಂಗಿಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆ ಹೀಗಾಯಿತು, ಏನು ಕಾರಣದಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯ ವಾತಾವರಣ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗಿಲ್ಲ? ಸ್ವಜನ ಪಕ್ಷಪಾತ ಮುಂತಾದುವು ತಲೆ ಹಾಕಿ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲವನ್ನು ರಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದು, ಇಂಥವೇ ಕಾರಣ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಸ್ವಜನಪಕ್ಷಪಾತದಿಂದ ಹೋದಾಗ ಬುದ್ಧಿ ಜೀವಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಬುದ್ಧಿ ಜೀವಿಗಳಿಗೆ ಯಾವಾಗ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೋ ಆವಾಗ ಒಳ್ಳೆಯ ಆಡಳಿತವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಸ್ವಜನ ಪಕ್ಷಪಾತದಿಂದ

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ)

ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಒಂದು ಮಗುವಿಗೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಬಂಡೆಯನ್ನು ತರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಎತ್ತಿಕೋ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಹಾಗೆ ಆಗಿದೆ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಂದು ಲಿಮಿಟೇಷನ್ಸ್ ಇರುತ್ತವೆ. ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಶ್ರದ್ಧೆ ವಹಿಸಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಅನುಭವ ಇರಬೇಕು, ಇದೆಲ್ಲ ಇದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಫೇಲ್ಯೂರ್ಸ್ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಮಾನ್ಯ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರ ವಿಷಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅವರು ದಕ್ಷ ಆಡಳಿತಗಾರರು, ಅಂಥ ಮಂತ್ರಿಗಳು ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವರು ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ಮಾತೂ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರಂತೆ ಹೆಚ್ಚು ಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಆದರೂ ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹತ್ತು ಜನರ ಮುಖಂಡರಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಅವರು ಅನ್‌ಫಿಟ್, ನಾಯಕರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅನ್‌ಫಿಟ್, ಅವರಲ್ಲಿ ದಕ್ಷತೆ ಇದ್ದರೂ ಟ್ಯಾಕ್ಟ್ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಮೇಲೆ ಅವರಿಗೆ ಮೆಜಾರಿಟಿ ಬರಬೇಕು, ಸಪೋರ್ಟ್ ಇರಬೇಕು ಅವಿಶ್ವಾಸ ನೂಚನೆಯೇನಾದರೂ ಬಂದರೆ ಅದರ ವಿರುದ್ಧ ನರಿಯಾದ ಬೆಂಬಲವಿರಬೇಕು ಇಂಥ ವಿಚಾರಗಳಿಗೇ ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ಊರಿಗೆ ರಸ್ತೆ ಮಾಡಿಸಿ, ಬಾವಿ ಕೊಡಿಸಿ ಎನ್ನುವ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಸದಸ್ಯರು ಕೇಳಬೇಕೆ ಹೊರತು ರಾಜ್ಯದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡ ಕೂಡದು, ಕಾವೇರಿ ಬೇಸಿನ್‌ನಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಏನೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಕೃಷ್ಣ ಬೇಸಿನ್‌ನಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಏನನ್ನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೇಳಬಾರದು, ಫರ್ಟಿಲೈಸರ್ಸ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಏನಾಯಿತು, ಸ್ಟೀಲ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಏಕೆ ಹೋಯಿತು ಎಂದು ಕೇಳಬಾರದು. ಹೇಳಿದುದನ್ನು ಕೇಳುವವರಿರಬೇಕು. ಅಂಥವರ ಆಡಳಿತವಿದ್ದರೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಮನೋಭೂಮಿಕೆ ತಯಾರಾಗಬೇಕಾದರೆ ಏನಾಗಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನಾನು ಇರುವ ಕೊಠಡಿಗೆ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಜನರು ಬಂದಾಗ ಅವರನ್ನು ಕೊಠಡಿ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎಂಥ ಜನರು ಬರುತ್ತಾರೆಂದೂ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಏನೇನೋ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇವೆ. ಮಕ್ಕಳ ಮನಸ್ಸು ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಜನರ ಮನಸ್ಸು ಇರುತ್ತದೆ. ಜಾತೀಯತೆಯ ಮಾತು, ಎಂಡು ಮೈಸೂರು ಮಾತು ಇವನ್ನೆಲ್ಲ ಮಾತನಾಡುತ್ತ ಹೋದರೆ ಜನರೂ ಅದನ್ನೇ ನೆನೆದುಕೊಂಡು ಊರುಗಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಪ್ರಚೋದನೆಯಿಂದ ಅದು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೆಲ್ಲ, ಹರಡುತ್ತಿದೆ, ಇಂಥ ಮನೋಭೂಮಿಕೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ತಯಾರಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಏಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು?

ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇರುವ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಒಪ್ಪಬೇಕೋ ಬಿಡಬೇಕೋ ಎನ್ನುವುದು ಬೇರೆ ವಿಷಯ. ನನ್ನ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಇದು ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ನಿರ್ಣಯ. ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಆಧಾರದಮೇಲೆ, ಒಳ್ಳೆಯ ಪುಣ್ಯ ಕೆಲವರನ್ನು ಸ್ಮರಣೆಗೆ ತರಬೇಕಲ್ಲ, ಕಿತ್ತೂರು ಚನ್ನಮ್ಮ, ಬೆಳವಾಡಿ ಮಲ್ಲಮ್ಮ ಇಂಥವರನ್ನು ನೆನಪಿಗೆ ತರಬೇಕಲ್ಲ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಆಧಾರದಮೇಲೆ ಇರಬೇಕಲ್ಲ ಕರ್ನಾಟಕ ಎನ್ನುವ ಹೆಸರನ್ನು ಇಡಬೇಕು ಎಂದು ತಂದಿರುವ ತಿದ್ದುಪಡಿ ನಿರ್ಣಯ ಒಳ್ಳೆಯ ನಿರ್ಣಯ. ಈ ಹೊತ್ತು ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತಂದಿರುವುದರಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯ ಪರಿಣಾಮವೇ ಆಗಬಹುದು. ಮದುವೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿರುವ ಜನಗಳಿಗೆ ಮದುವೆ ಮಾಡಿದಷ್ಟು ಸಂತೋಷವಾಗಬಹುದು. ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳಿಗೆ ಹಿರಿಯ ಮಗನಿಗೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಮೊದಲನೇ ಮದುವೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಸಂತೋಷವಾಗಬಹುದೋ ಅಷ್ಟು ಸಂತೋಷವಾಗಬಹುದು, ಅಂಥ ಸಂಭ್ರಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರಬೇಕಾದರೆ ಅಂಥಾ ಸಂಭ್ರಮ ಕಂಡುಬರಬೇಕಾದರೆ, ಜನತೆಯ ಮನೋಭೂಮಿಕೆಯು ತಯಾರಿ ನಡೆಯಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಹೇಗೆ ನಡೆಸಬೇಕು? ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ, ನಮ್ಮ ಬಯಕೆಯಂತೆ ವಿಶಾಲವಾಗಿ ದೊಡ್ಡದಾದಮೇಲೆ ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಗತಿ ಸಮಷ್ಟಿ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆಗಿ ಸರ್ವರಿಗೂ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾಗಿ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯ ದೊರೆತಿದೆ ಎನ್ನುವ ನಂಬಿಕೆ ಹುಟ್ಟುವುದನ್ನು ಮೊದಲು ಮಾಡಬೇಕು. ಅನೇಕ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿರುವವರಿಗೆ ಕೆಲವೇ ಭಾಗದಲ್ಲಿರುವವರು ಅಥವಾ ಕೆಲವೇ ಜನ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ, ಅದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಹೋಗಬೇಕು. ಈ ಹೊತ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಯಾವ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ ಎಂದರೆ ನಮ್ಮ ಆಡಳಿತ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಹೇಸಿಗೆ ಎನ್ನುವ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಮನಸ್ಸು ಬಂದಹಾಗೆ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳುವಂಥ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಒಂದೂವರೆ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಮುಂಚೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ದರವನ್ನು ಏರಿಸಿ ಹೋದರು. ಆಗ ಮಾನ್ಯ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರೇ ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಇರಿಗೇಷನ್ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಇವರು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದಮೇಲೆ ಹಿಂದಿನ ರೇಟಿಗೆ ಇಳಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಮೊದಲು ಇದ್ದ ದರವನ್ನು ಏರಿಸುವುದು, ಅದರಲ್ಲಿ ಆ ನಂತರ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಿಮೆ

ಮಾಡುವುದು. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿ ಜನರಲ್ಲಿ ಏನೂ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರು ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಉಂಟು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವುದು. ಇಂಥ ಟ್ಯಾಕ್ಟಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಿದರೆ ಜನರಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಭೂಮಿಕೆ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗುತ್ತದೆಯೇ? ವಿಶಾಲ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ರಾಜ್ಯದ ಹಿತಕ್ಕೆ, ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಯ ಸಮಷ್ಟಿ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಅವರು ಉದ್ಧಾರವಾಗಲಿ ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ನೀವು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬಂದರೆ ಆವಾಗ ಜನತೆಯು ಮನೋಭೂಮಿಕೆ ವಿಶಾಲವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಜನರಿಗೆ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕಲಸುಮೇಲೋಗರವಾಗಿ ಅವರು ತಳಮಳಗೊಂಡು ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸ್ವೀಕಾರಮಾಡಲು ಸಿದ್ಧರಾಗಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲ. ದೇವರ ಪೂಜೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಭಕ್ತಿ ಬೇಕು. ಅದಿದ್ದರೆ ಚಿನ್ನಾಗಿ ಪೂಜೆ ಮಾಡುವರು. ಪೂಜೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕಲ್ಮಷವಿರಬಾರದು. ಈಗ ಕಲ್ಮಷವಿದೆ, ಅದು ಹೋಗಬೇಕು. ಸರಕಾರವು ಬೊಕ್ಕನವನ್ನು ಲೂಟಿಮಾಡಿ ಕೆಲವೇ ಪ್ರದೇಶದವರಿಗೆ ಉದ್ಧಾರಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಸಂಶಯವುಂಟಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಭಾವನೆಯಿದೆ. ಅದು ಸರಿಯೋ, ತಪ್ಪೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಸರಕಾರ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ತಿಳಿಯದು ಇಂದು ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಕೆಲಸ ಬೇಕಾದ್ದನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು ತನ್ನ ಅಧಿಕಾರ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದೆ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆ. ಅದು ಹೋಗಬೇಕು.

6.00 P.M.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ.— ಈಗ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕುವಾರು ಹಂಚಿದರೆ ಸರಿಹೋಗಬಹುದೇ !

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಒಂದು ಪುಸ್ತಕ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ನೇರವಾಗಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ.—ಸ್ವಜನಪಕ್ಷಪಾತ, ಬೇಕಾದವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡುವುದು ಮುಂತಾ ದ್ದೆಲ್ಲಾ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಇರುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣಮಾಡಿದರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಬಹುದಲ್ಲವೇ !

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ಆದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿವೆ, ಕೃಷ್ಣಾ ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆಯಿದೆ, ಕಾವೇರಿ ನದಿ ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆ ಬೃಹದಾಕಾರವಾಗಿದೆ, 1974ರೊಳಗಾಗಿ ಕಾವೇರಿ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ನಂತರ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದು. ಹಾಗಿರುವಾಗ ರಾಜ್ಯದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಥಮ ಪ್ರಜೆಯಾಗಿ ಇರುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್ (ವರ್ತೂರು).—ಶ್ರೀ ನಾಗಪ್ಪನವರು ಹೇಳುವುದು ಕನಸಿನ ಕಜ್ಜಾಯ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜಾತೀಯ ಭೂತ ಉಲ್ಬಣವಾಗಿದೆ. ಪಂಚಾಯತಿ ರಾಜ್ಯದ ಉದ್ದೇಶ ಸಾರ್ಥಕವಾಗಿಲ್ಲ, ಅದರಿಂದ ಹಿಂದುಳಿದವರಿಗೆ ನೋವಾಗಿದೆ, ರಾಭವಾಗಿಲ್ಲ. ಅಧಿಕಾರ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣವಾದರೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ.—ಅಧಿಕಾರ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣವಾದರೆ, ಸಾಕಷ್ಟು ಕೆಳಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುವುದು.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎನ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಪ್ರೈವೇಟ್ ಆಸ್ತಿ ಇರಬಾರದು, ಎಲ್ಲವೂ ರಾಷ್ಟ್ರದ್ದಾಗಬೇಕು. ಹಾಗಾದಾಗ ಜಾಸ್ತಿ ಹೊಡೆದಾಟವಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಒಂದು ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಷನ್ ಕೇಳಬೇಕೆಂದು ಅಪೇಕ್ಷೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಅಧಿಕಾರ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣದ ಮಾತು ಬಂತು. ಅಧಿಕಾರ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಿದರೆ ಕೆಲವರಿಗೆ ಕೆಲವು ಪಾಕೆಟ್ಸ್ ಬರುವಹಾಗೆ ಆಗಿಬಿಟ್ಟು, ಸರ್ವಾಧಿಕಾರ ಬಂದು ಉಳಿದವರು ಏನೂ ಅಲ್ಲ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದೇ ಇರುವ ಕಾಲ ಬಂದರೂ ಬರಬಹುದು ಎಂಬ ಭಯ ಇದೆ ಎಂಬುವುದು ಗೊತ್ತೇ !

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪಾಟೀಲ್‌ರವರು ಕೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದರು, ಕೊಳಕು ಇದೆ ಅಂತ ಹೇಳುತ್ತಾಇದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಔಷಧಿ ಹಾಕ ಬೇಕು. ಯಾವಾಗಲೂ ನಮತವಾದಿಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಆತುರ ಸ್ವಲ್ಪ ತಡೆದುಕೊಳ್ಳಿರಿ. ನಾನು ಸೌಮ್ಯವಾದಿ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್‌ರವರು ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿ ಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಾವು ಯಾವುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಯಾವುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿ ಕೊಂಡಿಲ್ಲ ಅಂತ ಅನ್ನುವುದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಅಲ್ಲ.

ಚೇರ್ಮನ್‌ರವರು.—ಈಗ ನಿರ್ಣಯದ ವಿಷಯ ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ಅದಕ್ಕೆ ಭೂಮಿಕೆ ತಯಾರಾಗಬೇಕಲ್ಲಾ, ಮೊದಲು ಭೂಮಿಕೆ ಹೇಳಿದೆ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪ್ರಭಾಕರ್‌ರವರಿಗೆ ಅನುಭವ ಇದೆ. ಅವರು ಅಂಕಿಅಂಶ ಕೊಟ್ಟು ಹೇಳಲಿ. ನಾನು ಚೀಫ್ ಮಿನಿಸ್ಟ್ರರು ಕೊಟ್ಟದ್ದನ್ನೂ ಒಪ್ಪುವವನಲ್ಲ. ನನಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಆಗುವ ಹಾಗೆ ಹೇಳಬೇಕು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯನವರು ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತಂದರು ಅದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಗೆಳೆಯರು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಂಗಾಧರ್‌ರವರು ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಶಾಸನವಾಗಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇದ್ದರೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಇದಕ್ಕೆ ಲೀಡ್ ಕೊಡಬೇಕು. ಇವತ್ತು ಏನು ಅನಿನುತ್ತಪೆ? ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಂತಹ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತಂದಿದ್ದರು ಅನ್ನಿ ಆಗಲೂ ಅದು ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕು. ಏನೇ ಆದರೂ ಜನರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕಲ್ಮಷವನ್ನು ತೊಳೆಯಬೇಕು. ಪಾಪ ನಾಗಪ್ಪನವರು ಡೀಸೆಂಟ್ರಲೈಸ್ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದೇನು ಆಗುತ್ತದೆಯೋ ಬಿಡುತ್ತದೆಯೋ ಮದುವೆಯೇ ಆಗಿಲ್ಲ ಮಗುವಿನ ಹೆಸರು ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಅಂತ ಇಟ್ಟರಂತೆ ಆ ರೀತಿ ಇದಕ್ಕೆ ಬೆರೆ ಕಟ್ಟುವುದು ಅಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯ ದಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತಾ ಇರುವುದು, ಗಂಭೀರವಾದಂತಹ ಕೆಲವು ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಇವೆ. 74ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಕಾವೇರಿ ನದಿ ನೀರಿನ ಹಕ್ಕನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ, ಕೃಷ್ಣಾ ನದಿ ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆ ಇದೆ. ಈ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ನರಿಯಾದ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿ ರಾಜ್ಯದ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡತಕ್ಕ ಒಂದು ದೈತ್ಯ ಶಕ್ತಿಯಾಗಿ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಇರಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ಕಷ್ಟಗಳು ಇರುತ್ತದೆ ನಿಜ, ಬೇರೆ ಕಾರ್ಯಗಳು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಇವೆ. ಯಾವ ರೀತಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಒಂದು ತಳಮಳವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬೇರೆ ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಕೂಡ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿಲ್ಲದೇ ಇರಬೇಕಾದಂತಹ ನಂದರ್ಭ ಇದೆ. ಅಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಭಾರಿ ನೀರಾ ವರಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಜನರಲ್ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್, ಗೃಹ ಖಾತೆ ಇವುಗಳೂ ಸಹ ಇವೆ. ಪಾಪ, ನಮ್ಮ ಡಿಲ್ಲೆಯವರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಲಕ್ಕಪ್ಪನವರು ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯು.ಡಿ. ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದುಕೊಂಡು ಬರೀ ಸುಣ್ಣ ಬಣ್ಣ ಹೊಡೆಯುವ ಕೆಲಸ ಮಾತ್ರ ಮಾಡು ವುದಾಗಿದೆ. ಇವರಿಗೆ ಇನ್ನಾವ ಅಧಿಕಾರವೂ ಇಲ್ಲ, ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಪಾಪಾ ಇವರು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತಬ್ಬಲಿಯಹಾಗೆ ನಿದ್ರೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಕುಳಿತಿರುತ್ತಾರೆ, ಇವರಿಗೆ ಒಂದು ಆಫೀಸು ಕೊಟ್ಟು ಒಂದು ಕಾರು ಕೊಟ್ಟು ಏನೇನೂ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದವರಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಕೆಲಸ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆಯಲ್ಲಾ ಆ ರೀತಿ ಆನ್ಯುಯಲ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ಸ್ ನೋಡುವುದು ಮುಂತಾದ ಕೆಲಸ ಅವರದಾಗಿದೆ. ಇವರು ಒಬ್ಬ ಫುಲ್‌ಫ್ಲೆಡ್ಜ್‌ಡ್ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯು.ಡಿ. ಮಿನಿಸ್ಟರು ಅಂತ ಹೆಸರು, ಶೇಕಡ 80 ಭಾಗ ಎಲ್ಲಾ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇನ್ನು 20 ಭಾಗ ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅದರಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಒಬ್ಬರು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಮಿನಿಸ್ಟರು ಮಾಗಾವಿಯವರು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರು ಶೇಕಡ 18ರಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ ಇನ್ನು ಉಳಿದಿರುವುದು 2 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕೆಲಸ ಲಕ್ಕಪ್ಪನವರಿಗೆ ಈ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರುವಾಗ ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣವಾಗಲಿ ಎಂದು ನೀರಿಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅದನ್ನು ಕನಸಿ ನಲ್ಲೂ ಕೂಡ ನಾನು ಕಾಣಲಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾಗಪ್ಪನವರಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಅರಿಕೆ ಇಷ್ಟೆ ಅದಕ್ಕೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ? ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ಅಂಶವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟರು, ಇದು ಬಹಳ ಗಂಭೀರವಾದ ಸಮಸ್ಯೆ ನಾಗಪ್ಪನವರಾಗಲಿ, ರಂಗನಾಥ್‌ರವರಾಗಲಿ ನಾನಾಗಲೀ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುವಹಾಗೆ ಇದು ಲಘುವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುವುದು ಒಂದು ಬಂದೋಬಸ್ತು ಸರ್ಕಾರ ಕೊಡುವುದು ಭಾರಿ ಕಷ್ಟದ ಕೆಲಸವೇ. 7 ದಿನದ ಒಂದು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಆಯಿತು, ವಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಆಯಿತು. ಸುಭದ್ರವಾದ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಇರಬೇಕಾದರೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೆಲವಾರು ಕ್ರಮ ಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ, ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಏನೇ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಾಗ ಬೇಕಾದರೂ ಕೂಡ ನಾವು ಯಾರು ಹೇಳಿದರೂ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಏನಾದರೂ ಮಾಡ ಬೇಕಾದರೆ ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯು.ಡಿ. ಮಿನಿಸ್ಟರು ಅಂತ ಹಾಕಿ, ಚೀಫ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಮುಖಾಂತರ ಹೋಗಬೇಕು

ಎಂದು ಸೆಕ್ಕೆಜೆರಿಗಳು ಬರೆಯತಕ್ಕ ನಂದರ್ಭ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಏನೇ ಒಂದು ರೆಪ್ರೆಸೆಂಟೇಷನ್ ಬರಲಿ ಅದು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ತಲುಪಲೇಬೇಕು. ಅಂಥ ಒಂದು ಸುಭದ್ರವಾದ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು, ಒಂದು ಸುಭದ್ರವಾದ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಮತ್ತು ಒಂದು ಸಮತೋಲನವಾದ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುವುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯವೇ. ಯಾವ ಒಂದು ವಿಷಯವೇ ಆಗಲಿ ಅದು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಾರದೆ ಕ್ಯಾನಲ್‌ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವೇ ಇಲ್ಲ. ಅಂತೂ ಯಾವ ಒಂದುಕೆಲಸವಾಗಬೇಕಾಗಿದ್ದರೂ ಅದು ಆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯ ದಿಂದಲೇ ಆಯಿತೆನ್ನುವಂತೆ ಅದು ನಡೆಯಬೇಕು. ಇಂಥ ಒಂದು ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಮನೆಯ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ನಿಲ್ಲಲೇಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಧೇರ್ಮನ್‌ರವರು.—ಈಗ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿರತಕ್ಕ ವಿಷಯ —ರಾಜ್ಯದ ಹೆಸರು ಕನ್ನಡ ರಾಜ್ಯ ಎಂದಿರಬೇಕೇ ಅಥವಾ ಕರ್ಣಾಟಕ ಎಂದಿರಬೇಕೇ ಎಂಬುದು. ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿದರೆ ಸಾಕು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ರಾಜ್ಯದ ಹೆಸರು—ಮೈಸೂರು ಎಂದಿರಬೇಕೇ ಅಥವಾ ಕನ್ನಡ ನಾಡು ಎಂದಿರಬೇಕೇ ಇಲ್ಲವೇ ಅದರ ಹೆಸರು ಕರ್ಣಾಟಕ ಎಂದಿರಬೇಕೇ ಎಂಬುದಾಗಿ ಮೂರು ಚೀಟಿಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಮೂರು ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟು ಓಟ್ ಹಾಕಿದರೆ ಈ ವಿಚಾರ ತೀರ್ಮಾನವಾದಂತೆ ಆಯಿತು ಅನ್ನುವಂತಿಲ್ಲ. ಇದು ಅಷ್ಟು ಹಗುರವಾದ್ದಲ್ಲ. ನಾವು ಇಂಥ ಒಂದು ಸನ್ಮಾನ್ಯ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಕ್ಯೆಗೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಬಗ್ಗೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪ್ರಜೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನೂ ಪಡೆಯಬೇಕಾಗುವುದು. ಅವನ್ನು ಪಡೆಯದೆ ಇದನ್ನು ನಾವು ನಾವೇ ಇಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನಾಗಲೇ ಆ ಭಕ್ಕಿ ಪೂಜೆ, ವಿಭೂತಿ ಪೂಜೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅಂದ ಹಾಗೇ ನಾವೀದಿವಸ ಇಲ್ಲಿ ಇದರ ಚರ್ಚೆಗೆ ತೊಡಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಮೊದಲು ವಿಭೂತಿ ಪುರುಷರಾಗಬೇಕು. ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ನಾವು ಮೊದಲು ತಿದ್ದಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನರಿಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಮೊದಲು ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಬೇಕು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವೀದಿವಸ ಈ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದೇವೆ.

ಧೇರ್ಮನ್‌ರವರು.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ವೇಳೆ ಇನ್ನೂ ಎಷ್ಟು ಬೇಕಾಗಬಹುದು ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರ ಪೀಠವಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಮಾನ್ಯ ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರ ಭಾಷಣವನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಬಹಳ ತವಕದಿಂದ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ನಮ್ಮ ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮನವರ ಭಾಷಣವನ್ನು ಕೇಳಲು ಬಹಳ ಕಾತುರನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವರಾಜ ಅರಸರ ಭಾಷಣವನ್ನೂ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ತವಕದಿಂದ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮೇಲಾಗಿ ಇಂಥ ವಿಷಯುಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಪಡೆಯುತಕ್ಕದ್ದು ಬಹಳ ಮಂಗಳಕರವಾದದ್ದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದಿನ್ನೂ ನಾಲ್ಕಾರು ದಿನಗಳು ಚರ್ಚೆಯಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಂಥೇನೂ ಇದು ಮುಗಿಯತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ. ಹೊರಗಡೆ ಇರತಕ್ಕ ಜನರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿರತಕ್ಕ ಕಲ್ಮಷ ದೂರವಾಗಬೇಕು. ಮೊದಲದಕ್ಕೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನು ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕು. ನಾವೀದಿವಸ ಬಹಳ ಅದೃಷ್ಟಶಾಲಿ. ನಮ್ಮ ಸಭಾನಾಯಕರು ಸಭೆಯಲ್ಲಿರದ್ದಾರೆ. ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಯಾವ ಹೆಸರನ್ನೇ ಇಡಲಿ—ಅದು ಕನ್ನಡ ನಾಡಾದರೂ ಆಗಿರಲಿ ಅಥವಾ ಕರ್ಣಾಟಕ ಆದರೂ ಆಗಿರಲಿ ಆ ಹೆಸರನಲ್ಲಿ ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಜನರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕಲ್ಮಷಗಳನ್ನು ತೊಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಜನರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಏನೇನೋ ಕಲ್ಮಷಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ಕಲ್ಮಷಗಳಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕಲ್ಮಷವಾದರೋ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿರತಕ್ಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾದರೂ ರೀಜನರ್ ಇಂಬಾರೆನ್ಸ್ ಆಗಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಕುರಿತು ದ್ದಾಗಿದೆ. ಹೊರಗಡೆ ಇರತಕ್ಕ ಜನರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಏವೇನು ಸರಿಯೋ ತಪ್ಪೋ ಅವರ ಮನಸಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಜನ ಪಕ್ಷಪಾತ ಹಳೇ ಮೈಸೂರು ಭಾಗದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಮೊಟಕು ಮಾಡಿ ಇಲ್ಲಿಯ ಹಣವನ್ನು ಹೊಸ ಮೈಸೂರು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಅನೇಕ ಕಲ್ಮಷಗಳು ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿವೆ. ಆ ಕಲ್ಮಷಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮೊದಲು ತೊಳೆದು ಅವರನ್ನು ಪುನೀತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಆದು ಆಯಿತೆಂದರೆ ಆಗ ನಾನು ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಸಿದ್ಧ. ಕನ್ನಡ ರಾಜ್ಯವೆಂದು ಕರೆಯೋಣ ಎಂದರೆ ನಾನು ಅದಕ್ಕೂ ಓಕೆ ಎನ್ನುತ್ತೇನೆ. ಅಥವಾ ಈ ರಾಜ್ಯದ ಹೆಸರನ್ನು ಕರ್ಣಾಟಕ ಎಂದು ಇಡೋಣ ಎಂದರೆ ನಾನು ಅದಕ್ಕೂ ಓಕೆ

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ)

ಎನ್ನುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದೆ ಆ ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯವರು ದಂಡೀ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಅವರು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಯಾವ ಚೈಮಿನಲ್ಲಿ ಸಾಕು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಎಂದರೆ ಅದು ಅಲ್ಲೇ ಅಷ್ಟಕ್ಕೆ ಹಾಲ್ಟ್ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನೆಂದರೆ ಜನರು ಗಾಂಧೀಪಿಯವರಲ್ಲಿ ಅಂಥ ಒಂದು ನಂಬಿಕೆ ವಿಶ್ವಾಸಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಅವರು ತಾವೇ ತಾವಾಗಿ ತಪ್ಪನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವೇ ಅವರು ಶಿಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರ ತಪ್ಪಿಗಾಗಿ ಅವರು ಅನೇಕ ದಿವಸ ಉಪವಾಸ ವ್ರತವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ನಾನು ಆ ಮಾತ್ಸರ್ಯವನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷೆ ಪಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರು ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಬೇಡ. ಅವರು ಜನರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹೊಕ್ಕಿರತಕ್ಕ ಕಲ್ಮಷವನ್ನು ತೊಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಇರತಕ್ಕ ಸತ್ಯಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ತಿಳಿಸಲು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಹಳೇ ಮೈಸೂರು ಭಾಗವಾಗಲಿ—ಹೊಸ ಮೈಸೂರು ಭಾಗವಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಆ ಪ್ರದೇಶ ಕಾರವಾರವಾಗಿರಲಿ ಇಲ್ಲವೇ ರಾಯಚೂರಾಗಿರಲಿ ಯಾವ ಒಂದು ಭಾಗಕ್ಕೂ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಲಂಕಷ ತಿಳುವಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಿ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಭಾಗದಲ್ಲೂ ಹಾಗೆ ಇಂಬ್ಯಾರೆನ್ಸ್ ಆಗಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ರುಜುವಾತು ಮಾಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಕೆಲವಾರು ದಿನಗಳಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಎವರವಾಗಿ ಅಂಕೀ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಶೇಖರಣೆ ಮಾಡುವುದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ಕಾರಣಾಂತರಗಳಿಂದ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಭಾಗಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದಕ್ಕೂ I am not worried. ಸಕಾರಣವಾಗಿ ಕಾವೇರಿ ಜರಾನಯನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೈಬಿಡಲಾಯಿತೆಂದು ಹೇಳಿ ಅದಕ್ಕೆ ನ್ಯಾಯವಾದ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದಕ್ಕೂ ನಹಾ ನನಗೆ ಸಂಕಟವಿಲ್ಲ. ಅಂದರೆ ಈ ಎಲ್ಲವೂ ಸಕಾರಣವಾಗಿಯೇ ಆಗಿರಬೇಕು, ಅದು ಮುಖ್ಯ. ನನಗೆ ಈ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ಅಪನಂಬಿಕೆ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅದೇನೋ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕೆಲವು ಬಾಬುಗಳಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಅನುಮಾನ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಅದು ಪರಿಹಾರವಾಗಬೇಕು. ನನ್ನ ಅನುಮಾನಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಾರಣ ಏನೆಂದರೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅಂಕೀ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅನ್ನುವುದೇ ಆಗಿದೆ. ಕೆಲವಾರು ದಿನಗಳ ಹಿಂದೆ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದು ರಿಪೋರ್ಟ್—ವರದಿ ಎಂದು ಬಂದಿತ್ತು ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಮಾರೆಮಾಚಿ ಆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹಣ ಕಡಮೆ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ವರದಿಯಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಇದೇನೂ ಜಾತೀಯತೆ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದ್ದಲ್ಲ.

6-30 P.M.

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು, ಶ್ರೀ ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್ ಅವರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮನವರು ಹೇಳಿದ್ದು ಸರಿಯಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದಮೇಲೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದು ತಪ್ಪು ಇರಬಾರದು. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದು ಇಲ್ಲ 4 ತಿಂಗಳು ಕಾಲ ಇದ್ದು ಈ ವಿಚಾರಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಮನಗಂಡು. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವಾರು ಸ್ಟೇಟ್ ಮೆಂಟ್‌ಗಳನ್ನು ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಅದು ಚರ್ಚೆಗೆ ಬಂದಾಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಅವಗಾಹನೆಗೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹೇಳಿಕೆ ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾದುದಾಗಿತ್ತು. ಪೈತ್ರಮರಿ ಮತ್ತು ಸೆಕೆಂಡರಿ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಮಿಷನ್ ಲೈನ್ಸ್ ಬಿಟ್ಟು ಶರಾವತಿಯಲ್ಲಿ ಇವರು ಏನೇನು ಮಾತಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ನನ್ನ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳಿಗೂ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಕ್ಕೂ ಭಾರಿ ಅಜಗಜಾಂತರವಿಲ್ಲ ಕೇವಲ 20 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳೊಳಗೇ ವ್ಯವಹಾರ. ಅವರಿಗೂ ನನಗೂ 7 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಬಂತು. ಸಬ್‌ಸ್ಟಿಡಿಯರಿ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಮಿಷನ್ ಲೈನ್ಸ್ ದೊಡ್ಡದೂ ಸೇರಿದರೆ 27 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಬೋರ್ಡ್‌ನಿಂದ ಬಂತು ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು. ಸತ್ಯ ಸಂಧತೆಯನ್ನು ಮೀರಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ನನ್ನನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅದು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಬಂತು. Primary and Secondary transmission lines, subsidiary transmission lines and their bad implications have been reported. ಸರ್ಕಾರ ಕೊಡತಕ್ಕ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳಮೇಲೆ ನನ್ನ ಕಲ್ಮಶ ತೀರ್ಮಾನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಅನುಮಾನ ಬಗೆಹರಿಯಬೇಕಾದರೆ, ಅವರಮೇಲೆ ಈ ಅಧಿಕಾರ ವಹಿಸಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರು ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿ. ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಹೇಳಿದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಮೇಲೆ ಈ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ತೀರ್ಪು ಕೊಟ್ಟರೆ, ಅದು ಅಪರಾಧಿಯೇ ತೀರ್ಮಾನ ಕೊಟ್ಟಂತಾಗು

ತ್ತದೆ. ಈ ಸಭಾನಾಯಕರಿಗೆ ಅಪಕೀರ್ತಿ ಬಂದರೆ, ಅದು ನನಗೂ ಬಂದಂತೆಯೇ. ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮನವರಿಗೂ ಬಂದಂತೆಯೇ. ಆದ್ದರಿಂದ ನನ್ನ ಕಲ್ಮಶ ಪರಿಹಾರವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ಜುಡಿಷಿಯಲ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟ್ ಫೆ ೈಂಡಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ರಚಿಸಬೇಕು. ಒಂದು ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸಬೇಕು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ನಾಗಪ್ಪನವರು ರಾಯಚೂರಿಗೆ ಕಡಿಮೆಯಾಯಿತು ಎಂದಾಗಲೀ, ಹಳೇ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಕಡಿಮೆಯಾಯಿತೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಪ್ರಭಾಕರ್ ಅವರಾಗಲೀ, ಅಥವಾ ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡರಾಗಲೀ ಹೇಳಬಾರದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸಮಗ್ರದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಮಾಡಿ ಈ ಸಭೆಯಮುಂದೆ ಅವನ್ನು ತಂದು ನನ್ನ ಅನುಮಾನಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ನಂಜೇಗೌಡರು ಹೇಳತಕ್ಕಂಥ ರೀಜನರ್ ಇಂಬ್ಯಾಲೆನ್ಸನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬಹುದು. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಒಳಗಡೆ ಇರುವ ಜನಗಳ ಕಲ್ಮಶ ಹೋಗಬೇಕು. ಪೊಲಿಟಿಕಲ್ ಇಂಬ್ಯಾಲೆನ್ಸಸ್ ಹೋಗಬೇಕು. ನಾವು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರು ಎಂದು ಅವರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಭಾವನೆ ಬರಬಾರದು. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಗಂಗಾಧರ್ ಅವರಿಗೇ ಆಗಲೀ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ನಾಗಪ್ಪನವರಿಗೇ ಆಗಲಿ ಇವರು ಶೆಟ್ಟರು, ಇವರು ಗೌಡರು, ಇವರು ಲಿಂಗಾಯತರು ಎಂಬ ಭೇದಭಾವವಿಲ್ಲ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಯಾವ ಕಲ್ಮಶವೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ರಾಜ್ಯದ ಕಲ್ಮಷ ಇವೆಲ್ಲವೂ ಆ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವುದು. ಇವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಕಾರುಣಿಕವಾದ, ನಿರಾಳವಾದ ಹಾಗೂ ಸರಳವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಸದಾಶಿವಪ್ಪ ಪಾಟೀಲ್.—ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು ಅಧಿಕಾರ ಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ಇವರ ಮನೋಭಾವನೆ ಆ ರೀತಿ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆಗ ಎಲ್ಲಾ ಜನಗಳಿಗೂ ನಮ್ಮ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ರಕ್ಷಣೆಯಾಗುತ್ತದೆನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬರಬೇಕು. ಮೈನಾರಿಟಿಗಳಿಗೆ ಅನುಮಾನ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ರೋಡ್ ರೋಲರ್ ಇದ್ದಹಾಗೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಅವರು ನಮ್ಮನ್ನು ಜಮಾ ಖರ್ಚಿಗೇ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ನಮ್ಮ ಕಿವಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ರೋಡ್ ರೋಲರ್ ಎಂದು ಇದ್ದು ಮೈನಾರಿಟಿ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿರುವಂತವವರನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಜನಗಳ ಬಾಯಿಗೆ ಹೋಗಿದೆ. ಅಂಥಾದ್ದು ಕೂಡಲೇ ಹೋಗಬೇಕಾದುದು ಭಾರೀ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ. ಅವರು ಅದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇವತ್ತು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಹತ್ವವಾದಂಥ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ನಾವು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. It is like accused delivering the Judgement. There should be judicial fact finding body to probe into regional imbalance.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಭೀಮಣ್ಣ.—ಈಗ ಮೂರು ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ನಂಜೇಗೌಡರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇರತಕ್ಕ ವಿಷಯವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಲು ಅವರು ಬಿಟ್ಟು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬೊಬ್ಬರನ್ನೂ ಅಸೈನ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾವ್ಯಾರು ಜನರನ್ನೂ ಸಹ ಟೀಕೆಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಎಷ್ಟು ಚೈಂ ಹೀಗೆ ಟೀಕೆಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಅಷ್ಟು ಚೈಂ ನಮಗೂ ಕೂಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ನಾನು ಯಾರ ಹೆಸರನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹೆಸರು ಇಡಬೇಕಾದರೆ ಎಲ್ಲರ ಹೆಸರನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

(ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪೀಠವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿದರು)

ಪ್ರಕೃತಿಯೂ ಹಾಗೆ ಇದೆ. ತಿರುಳಿನಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವುದು ಪ್ರಕೃತಿಯ ಧರ್ಮ. ಬಾಳೆಯ ಮರಗಳಾಗಲೀ, ತೆಂಗಿನಮರಗಳಾಗಲೀ ಬೆಳೆದರೆ, ಅದರಲ್ಲಿರುವ ತಿರುಳೇ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಆ ರೀತಿ ಮನುಷ್ಯನಿಗೂ ಕೂಡ ಬುರುಡೆಗೇ ಇರುವುದು ಬೆಲೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಜನಗಳ ಮನೋಭೂಮಿಕೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ತಿಳಿಯಲು, ಆಗ ಈ ರಥ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ರಾಜಕೀಯಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಈ ಕಲ್ಮಶ ಹೋಗಬೇಕು. ಒಕ್ಕಲಿಗರು 8 ಜನರಿದ್ದಾರೆ ಅವರನ್ನು ತರಾಜೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಲಕ್ಕಪ್ಪನವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಂದು ಜನ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನನಗೇನು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆಂದರೆ, ಏನೂ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದೇ ಇರುವವರನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದಾರೆ. ಅವರಿಂದ ಇಷ್ಟು ಇಂಬ್ಯಾಲೆನ್ಸ್ ಆಗಿದೆಯೆಂದು. ಇವತ್ತು, ಈ ಒಂದು ಇಂಬ್ಯಾಲೆನ್ಸ್ ಹೋಗಿ ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲರತಕ್ಕ ಕಲ್ಮಶ ಹೋಗಬೇಕು. ಅಂಥ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ನಿರ್ಣಯ ಬಂದರೆ ಬಾರೀ ಒಳ್ಳೆಯದು.

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ)

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ. ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಕೆಲವೇ ಭಾಗದ ಜನರು, ಕೆಲವೇ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜನರು ಬಹಳ ಪ್ರಭಾವಯುತ ಮಂತ್ರಿಯ ಖಾತೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರೇ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಭಾವಿತರಾಗಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಅರೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ವಿ. ಬಸವರಾಜ ಮಾಗಾವಿ (ರೋಕೋಪಯೋಗಿ ಶಾಖೆಯ ಉಪಮಂತ್ರಿಗಳು).— ತಮ್ಮ ಕತೆ ಯಾವಾಗ ಬರುತ್ತದೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.– ಕತೆ ನಾನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ನಿಮ್ಮ ನಾಯಕರು ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು. ಕತೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಬೇಕಾದರೆ, ಕನ್ನಡ ನಾಡು ನಿರ್ಣಯ ಅಂಗೀಕಾರವಾಗಬೇಕಾದರೆ, ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಮನೋಸ್ಥಿತಿ ಜನರಲ್ಲಿ ಬರಬೇಕಾದರೆ, ಈ ಒಂದು ಮನಸ್ಸಿನ ಕಲ್ಮಷ ಏನಿವೆ, ಅದು ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಜುಡಿಶಿಯಲ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟ್ ಫೈಂಡಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಬೇಕು, ಆಗ ಕತೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ಜನರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಮನೋಭಾವ ರೂಢಿತವಾಗಬೇಕಾದರೆ, ಈ ಅಧಿಕಾರಿ ವರ್ಗದವರಲ್ಲಿ ಅದು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗ ಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಮರೆಯಬಾರದು. ಒಬ್ಬ ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಆಫೀಸರಿಂದ ಹಿಡಿದು ತೋಟಿ ತಳವಾರಿಯ ವರೆಗೂ ಒಂದು ಭಾವೈಕ್ಯತೆಯಾಗಬೇಕು. ಅವರಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಅದು ಯಾವ ರೀತಿ ಯಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕು ? ಅವರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯ, ಪೋಸಗಳು ಬರದಂತೆ ಆಗಬೇಕು. ಒಂದು ದಿವಸ ನಾನು ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರೊಡನೆ ಒಂದು ಆಫೀಸರಲ್ಲಿ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಅವರು ಒಬ್ಬ ಸಂಸ್ಥಾನ ಮಟ್ಟದ ಅಧಿಕಾರಿ. ಮಾಗಾವಿಯವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿ. ಅವರಮೇಲೆ ಒಂದು ರಿಪೋರ್ಟು ಕೂಡ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಇವತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪವರ್ ಇದೆಯೋ ಎಂದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಯಾವ್ಯಾವ ಮಂತ್ರಿಯವರಿಗೆ ಯಾವ್ಯಾವ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಅಲ್ಲಿ ನರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ, ದುರದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ಆ ಮನುಷ್ಯ ಹೊಸ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಅಧಿಕಾರಿ. ನಾನು ಹೊರಗೆ ಬಂದಾಗ, ಇತರ ಕ್ಲಾಸ್ II, III ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅಲ್ಲಿ ಇದ್ದರು. ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ "ಸ್ವಾಮಿ, ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರು ಎಂ.ಎಲ್.ಎ.ಗಳನ್ನು ಅವರು ಕಂಡರೆ ಹೀಗೇ ಮಾಡುವುದು, ಯಾರೂ ಬಂದರೂ ಕೂಡ ಅವರು ಹೀಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ" ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಹೀಗೆ ಇದೆ ಆ ಪ್ರಸಂಗ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಇವತ್ತು ಇಲ್ಲಿರುವುದು ಕತೆ ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ, ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲ. ಕೆಲವೇ ಜನ ವಿಧಾನಸಭಾ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಕಾನ್‌ಫಿಡೆನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅವರು ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ಜನಜನಿತವಾಗಿದೆ. ಪುನಃ ಆ ಅಧಿಕಾರಿಯ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಈಗ ಬಾರ್ತೇನೆ. ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರು ಎಂದರೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದೇ ರೀತಿ ಹೊಸ ಮೈಸೂರು ಎಂದರೆ, ಇನ್ನಿತರ ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಧಿಕಾರಿ ವರ್ಗದವರಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗ ಇದು ಪ್ರಾರಂಭವಾಯ್ತು ? When there is demoralisation and moral degradation you must know that you cannot punish them. ನಮ್ಮ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ನ್ಯಾಯ ದೊರೆಯಬೇಕಾದರೆ, ಅಧಿಕಾರಿ ವರ್ಗದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ದೊರೆಯಬೇಕು. ಯಾವಾಗ ಈ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೋ, ಆಗ ನಮ್ಮ ಆಡಳಿತ ಎಲ್ಲಿ ಕಲ್ಮಶಹೀನವಾಗುತ್ತದೆ ? ನಿಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಸತ್ಯ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರರಿರಬಹುದು, ಶ್ರೀ ಮಾಗಾವಿಯವರು ರೋಹಿತಾಶ್ವರಿರಬಹುದು, ಆದರೆ, ಅವರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಸರು ಬರಬೇಕಾದರೆ, ಅಧಿಕಾರ ವರ್ಗ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ರೀತಿ ನೀತಿಗಳನ್ನು ನರಿಮಾಡಬೇಕು. ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಆಫೀಸಿಗೆ ಹೋದರೆ ಜನರ ಮನದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಒಂದು ಕೊಳಕು ಇದೆ, ಅದು ಮಾಯವಾಗಬೇಕು. ಅದು ಮಾಯವಾಗಬೇಕಾದರೆ, ಒಳ್ಳೆಯ ಆಡಳಿತ ಬರಬೇಕಾದರೆ, ಇದು ಕಣ್ಣುಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಆಡಳಿತ ಮಾಡಿದರೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನ ಆಫೀಸರುಗಳಿಗೆ ಹೊಸ ಮೈಸೂರಿನವರನ್ನು ಕಂಡರೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಹೊಸ ಮೈಸೂರಿನ ಆಫೀಸರುಗಳಿಗೆ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನವರನ್ನು ಕಂಡರೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ನಂಜೇಗೌಡ, ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆ ಅಂದರೆ, ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ, ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತದೆ, "ಬನ್ನಿ ಸ್ವಾಮಿ, ಏನಾದರೂ ಮಾಡೋಣ, ಏನೂ ವರಿ ಮಾಡಬೇಡಿ" ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಹೊಸ ಮೈಸೂರಿನ ಆಫೀಸರ ಹತ್ತಿರ ಹೋದರೆ "No No, we have to follow certain rules and procedures beyond which we can't go. ಅದು ಹೇಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ rules do not permit, how can it be possible ?" ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಇಂಥಾ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಬಂದಿದೆ. ಇದನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಸ್ವೀಕಾರ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಿದೆ. ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ 35 ಲಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಷನ್

ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮುಂಜೂರು ಮಾಡಿದರೆ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಸಮತೋಲನ ಇದೆಯೇ ? ಹೊಳೆನರಸೀ ಪುರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಲಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮುಂಜೂರು ಮಾಡಿ ಶ್ರೀ ದೇವೇಗೌಡರನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡಿರಿ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಭಾವೈಕ್ಯತೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ? ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸ್ವೀಕಾರ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಮನೋಭೂಮಿಕೆ ಕನಸಿನಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಕಾಣುತ್ತದೆಯೇ ಎಂದು ನಾನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಾಗಾವಿಯವರನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಹಾರಂಗಿ ಯೋಜನೆಗೆ 2½ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಟೆಂಡರನ್ನು ಕಾಲ್‌ಫಾರ್ ಮಾಡಿ ಹಣದ ಅಭಾವ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅದನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟಿರಿ; ಅದನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದಿರಿ. ಅದರಿಂದ 50 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ನಷ್ಟವಾಯಿತು. ಆದರೆ ಇವೊತ್ತು ಅಲಮಟ್ಟಿ ಯೋಜನೆಗೆ 11½ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೆ ಟೆಂಡರನ್ನು ಕರೆದಿದ್ದೀರಿ, ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನೀವು ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಕೃಷ್ಣಾ ಬೇಸಿನ್ನಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಖುದ್ದು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇದೆ. ಹಾರಂಗಿ ಯೋಜನೆಗೆ 2½ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಟೆಂಡರನ್ನು ಕಾಲ್‌ಫಾರ್ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ತಿರಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ 50 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ನಷ್ಟವಾಯಿತು. ಹಾರಂಗಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಅಲ್ಲಿನ ಜನಗಳಿಗೆ ದುಃಖ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟು ಕಾಂಪಿಟಿಷನ್ ಟೆಂಡರ್ ಕರೆದರೆ ಮತ್ತೆ 50 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಈರೀತಿ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಜನತೆಯ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕಲ್ಮಷ ಹೇಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಯ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕಲ್ಮಷವನ್ನು ತೊಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ನಾನು ನನ್ನ ಉಳಿದ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಂದಿನ ಖಾಸಗೀ ಕಾರ್ಯ ಕಲಾಪದ ದಿವಸ ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತೇನೆ.

Calling Attention Notice to a matter of urgent Public Importance *re:* Termination of Services of Teachers in Raichur District.

Mr. SPEAKER.—Let us taken up the next item. There is a Call Attention notice given by Sriyuths M. Nagappa, K. Sangana Gowda and Sri Sadasivappa Patil. Let Sri Sadasivappa Patil call it.

ಶ್ರೀ ಸದಾಶಿವಪ್ಪ ಪಾಟೀಲ್.—ಸ್ಯಾಮಿ ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ 106 ಜನ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಯ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡಿದಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆಯಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

† Sri N. M. KOTRABASIAH SOGI (Deputy Minister for Education).—Sir, with reference to the Call Attention Notice of Sri Sadashivappa Patil under Rule 63 (1) of Rules of Procedure and Conduct of Business in the Mysore Legislative Assembly, I beg to make the following statement :

The Chairman, (District Education Officer), District Level Recruitment Comm.ttee, Raichur, invited applications for the appointment of Teachers in Primary Schools in his Notification No. E2/251/APT/4/68-69, dated 4th November 1968. A large number of applications from candidates were received. 1,321 candidates were called for interview and the interviews took place during the period from 2nd April 1969 to 7th April 1969. During the interview, handwriting and oral tests were administered. During the oral test, credit was given for previous experience, marks obtained at the qualifying examination, personality and general knowledge. The

(SRI N. M. KOTRABASAIAH SOGI)

District Level Recruitment Committee after the interviews, selected 698 candidates as eligible for appointment. The names of these candidates have been notified in the Official Gazette dated 19th June, 1969.

In the process of selection, 106 teachers who were in service, *and who also appeared for interview* were not selected by the D.L.R.C.C. These candidates were not eligible for regularisation of their services under Rule 3(2) of the Mysore State Civil Services (Recruitment of Local Candidates to Class III Posts) Rules, 1966, as they were not in continuous service as local candidates from a date prior to 31st December, 1964.

Under these circumstances, the termination of service of these 106 local candidates to provide places for candidates selected by the D.L.R.C.C. was inevitable. Understood some of the teachers have taken this matter to the Court and, therefore, it has become sub-judice.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ ರಾಯಚೂರಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಲೆವೆಲ್ ರೆಕ್ರೂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಗೆಜೆಟ್ ನೋಟಿಫಿಕೇಷನ್ ಪಾರ್ಟ್ 8, ತಾ॥ 21-11-68ರಲ್ಲಿ 300 ವೇಕೆನ್ಸಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದು, ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಹಾಗೆ 698 ಜನಗಳನ್ನು ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಮೇಲೆ ಇನ್ನೊಂದು ನೋಟಿಫಿಕೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಮೆಟ್ರಿಕ್ಯುಲೇಷನ್ ಪಾಸಾಗಿ ಟ್ರೈನ್ಡ್ ಆದವರಿಗೆ ಪ್ರಿಫರೆನ್ಸ್ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ, ಅವರಿಗೆ 65-90 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಂಬಳ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ, ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅವರನ್ನು ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡುವಾಗ ರಾಸ್ಟ್ ಆರ್ಡರ್ ಆಫ್ ದಿ ರ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಬಹುದೇ ? ಮತ್ತು ಅದರಲ್ಲಿ ಜನರರ್ ಕ್ಯಾಂಡಿಡೇಟ್, ರೇಡಿ ಕ್ಯಾಂಡಿಡೇಟ್ ಮತ್ತು ಹರಿಜನ ಕ್ಯಾಂಡಿಡೇಟ್ ಎಂದು ಅವರ ರ್ಯಾಂಕುಗಳನ್ನು ಮೂರು ರ್ಯಾಂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಸಪರೇಟಾಗಿ ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಇಲ್ಲ ಎಂಬುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ? ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಸೆಲೆಕ್ಟೆಡ್ ಕ್ಯಾಂಡಿಡೇಟುಗಳ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತುಹಾಕಿ ಹೊಸ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿರುವುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ? ಮತ್ತು ನುಬ್ಬಾರೆಡ್ಡಿ ಹಾಗೂ ರಂಗರೆಡ್ಡಿ ಎನ್ನುವರಿಗೆ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅವರಿಗೆ ಅಪಾಯಿಂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಆರ್ಡರ್ ಕೊಟ್ಟು ಮತ್ತೆ ಅವರಿಗೆ ಟರ್ಮಿನೇಷನ್ ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಈ ಸೆಲೆಕ್ಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ತರಹ ಅಕ್ರಮಗಳು ಆಗಿರುವ ಕಾರಣ ಪುನಃ ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಹೊಸ ಸೆಲೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

SRI N. M. KOTRABASIAH SOGI.—I have given factual information. Since the matter has been seized by the High Court, it is sub-judice. Therefore, I am not prepared to give any further details and commit myself and the Government to any position.

ಶ್ರೀ ಸದಾಶಿವಪ್ಪ ಪಾಟೀಲ್.—ಇಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಕ್ರೆಡಿಟ್ ವಾಜ್ ಗಿವನ್ ಫಾರ್ ಪ್ರೀವಿಯಸ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪೀರಿಯನ್ಸ್ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಸರ್ವೀಸಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದವರು ಇಂಟರ್‌ವ್ಯೂಗೆ ಬಂದಾಗ ಅವರನ್ನು ನೋಡಿ ಅವರು ಇನ್‌ಎಕ್ಸ್‌ಪೀರಿಯನ್ಸ್‌ಡ್ ಎಂದು ಹೇಗೆ ಹೇಳಿದರು ? ಸರ್ವೀಸಿನಲ್ಲಿದ್ದವರಿಗೆ ಎಕ್ಸ್‌ಪೀರಿಯನ್ಸ್ ಇರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಗೆ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ, ಅವರು ಏತಕ್ಕೆ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಆಗಲಿಲ್ಲ ! ಈ 4-5 ವರ್ಷ ಸರ್ವೀಸ್ ಆದವರನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿದರೆ ಅವರು ಮುಂದೆ ಬೇರೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ವಯಸ್ಸಿನ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೇ ! ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ಕನ್‌ಸಿದರ್ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

Sri N. M. KOTRABASAIAH SOGI.—I have to repeat the samething. Since the matter is seized by the High Court I cannot make any statement.

Sri C. K. RAJAIAH SHETTY (Chicknaikanahalli).—Somebody might have filed a writ petition. But what prevents the Government from punishing the officers ?

Sri N. M. KOTRABASAIAH SOGI.—The writ is filed against the Government.

ಶ್ರೀ ಸದಾಶಿವಪ್ಪ ಪಾಟೀರ್—ಈಗ ಅಲ್ಲರುವ ಡಿ. ಇ.ಒ. ಅವರು ಯಾವ ಏರಿಯಾದವರೇ ಆಗಿರಲಿ, ಅವರು ಇನ್ನು 6 ಅಥವಾ 8 ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ರಿಟೈರ್ ಆಗುತ್ತಾರೆಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಹೋಗುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ತಮಗೆ ಬೇಕಾದವರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕೊಡುವುದು, ತಮಗೆ ಬೇಡದವರನ್ನು ಕೆಲಸದಿಂದ ತೆಗೆಯುವುದು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಕೊಟ್ರಬಸಯ್ಯಸೋಗಿ :—ಇದರಲ್ಲ ಪರ್ಸನಲ್ ಮೋಟಿವ್ ಇಲ್ಲ. Any aggreived party may appeal to the Government through proper channel and proper action will be taken.

Mr. DEPUTY SPEAKER :—The House will now adjourn and meet on Monday at 1 P.M.

The House adjourned at Five Minutes past Seven of the Clock to meet again at One of the Clock on Monday, the 25th August 1969.

WD 13462—GPB—600—7-11-1969

ಮೈಸೂರು ವಿಧಾನಸಭೆ

MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY

Monday, 25th August 1969

The House met in the Assembly Chamber, Vidhana Soudha, Bangalore, at One of the Clock.

MR. SPEAKER (SRI S. D. KOTHAVALE) in the Chair.

STARRED QUESTIONS

(to which oral answers were given)

Disposal of Cart Roads and Bunds of Lakes by Grampanchayat of Angol

25. Sri B. B. SAYANAK (Belgaum).—

Will the Minister for Development be pleased to state:—

(*a*) whether there were some cart roads in the Agricultural lands and Bunds of lakes in the hands of the Grampanchayat of Angol in Belgaum Taluk;

(*b*) whether it is a fact that these cart roads and bunds of lakes were auctioned by the Grampanchayat;

(*c*) if so, the income derived;

(*d*) whether these cart roads and bunds of lakes were under the control of the Revenue Department after the merger of Angol village in Belgaum Municipality or whether these cart roads and bunds of lakes are now under the control of villagers of Angol;

(*e*) if so, the authority that has handed over these cart roads and bunds of lake to the villagers?

Sri P. M. NADGOUDA (Minister for Development).—

(*a*) Only some roads and bunds of tanks were in the hands of the Town Panchayat.

(*b*) The Grass grown on the sides of the roads and tank bund was being auctioned.

(*c*) Rs. 2,706 was derived in 1967.

(*d*) These properties now vest in the Belgaum Municipality.

(*e*) Does not arise.

Sri B. B. SAYANAK.—May I know whether the Minister is aware that only the village limits of Angol is merged in Belgaum City, but not the agricultural lands ?

Sri P. M. NADGOUDA.—From 1967 the City Municipality of Belgaum has extended its limit to Angol Town Panchayat.

Sri B. B. SAYANAK.—What I mean to say is that only the village limits are included in the City Municipality but not the agricultural lands. Am I correct ?

Sri P. M. NADGOUDA.—When the Town Panchayat is included, the roads and bunds are also included.

Sri B. B. SAYANAK.—The Hon. Minister is giving a wrong answer. What I mean is that only the village Panchayat is merged in Belgaum City but not the agricultural lands. He is saying something else.

Sri P. M. NADGOUDA.—I have understood the point. When the village is merged in Belgaum City, the entire jurisdiction of the village will have to be merged.

Training of Harijans in Fishing

75. Sri A. RAMACHANDRA (Sulya).—

Will the Minister of State for Ports and Fisheries be pleased to state:—

the number of Harijans in the State to whom training in fishing has been given so far ?

Sri H. C. LINGA REDDY (Minister of State for Ports and Fisheries).—

89.

ಶ್ರೀ ಎ. ರಾಮಚಂದ್ರ.—89 ಜನ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಮೀನು ಹಿಡಿಯುವ ಬಗ್ಗೆ ತರಪೇತಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಯಾವ ಯಾವ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಈ ರೀತಿ ತರಪೇತಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ಲಿಂಗಾರೆಡ್ಡಿ.—ಹರಿಜನರಿಗೆ ತರಪೇತಿ ಕೊಟ್ಟಂತೆ ಉಳಿದವರಿಗೂ ಸಹ ತರಪೇತಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ರಾಮಚಂದ್ರ.—ಉಳಿದವರಿಗೂ ಸಹ ತರಪೇತಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ಲಿಂಗಾರೆಡ್ಡಿ.—ಒಟ್ಟು 89 ಜನ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಮೀನು ಹಿಡಿಯುವ ಬಗ್ಗೆ ತರಪೇತಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆಯೆಂದು ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇನ್‌ಲೆಂಡ್ ಫಿಷರೀಸ್‌ನಲ್ಲಿ 150 ಜನರಿಗೆ ಮತ್ತು ಮೆರೈನ್ ಫಿಷರೀಸ್‌ನಲ್ಲಿ 1,405 ಜನರಿಗೆ ತರಪೇತಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಅಂದರೆ ಒಟ್ಟು 1,555 ಜನರಿಗೆ ತರಪೇತಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ,

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಪುಟ್ಟದಾಸ.—ತರಬೇತಿ ಪಡೆದಿರುವ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಅವರು ಆ ವ್ಯತ್ತಿಯನ್ನು ಅವಲಂಬನೆ ಮಾಡಲು ಸರಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಸೌಲಭ್ಯಗಳೇನು ?

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಸಿ. ಲಿಂಗಾರೆಡ್ಡಿ.—ಮೆರಿನ್ ಫಿಷರೀಸ್‌ನಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿ ಪಡೆದಿರುವವರು ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಜನರು ಸೇರಿ ಗ್ರೂಪ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಮೇಲೆ ಅವರಿಗೆ ಬೋಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ರೋನುಗಳು ಹಾಗೂ ಸಬ್‌ಸಿಡಿ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬೋಟುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿ ಆ ನಂತರ ಕಂತುಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಲವನ್ನು ಮರುಪಾವತಿ ಮಾಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಸುಮಾರು 150 ಜನರಿಗೆ ಟ್ರೈನಿಂಗು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆ ಟ್ರೈನಿಂಗು ಪಡೆದು ಬಂದ ಮೇಲೆ ಅಂತಹವರನ್ನು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಅಪರೇಟರು ಗಳಾಗಿ, ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟು ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರುಗಳಾಗಿ ಹಾಗೂ ನಾನ್ ಎಸ್.ಎಸ್.ಎಲ್.ಸಿ. ಆಗಿರುವಂತಹವರಿಗೆ ವಾಚ್‌ಮನ್‌ಗಳ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಇದರಂತೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಇದಿನಬ್ಬ.—ತರಬೇತಿ ಪಡೆಯಲು ಬರುವ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ತರಬೇತಿ ಕೊಡರಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಆದರೆ ಇದರಂತೆ ಮುನಲ್ಮಾನರು ಹಾಗೂ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ನರು ತರಬೇತಿಗಾಗಿ ಬಂದರೂ ಅವರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇವೆ. ಇದರಿಂದ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸರಿಯಾದ ಟ್ರೈನಿಂಗು ಕೊಡುವಂತೆ ಎಲ್ಲ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನೂ ತರಬೇತಿಗೆ ಏಕೆ ಸೇರಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಬಾರದು?

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಸಿ. ಲಿಂಗಾರೆಡ್ಡಿ.—ಮೊದಲು ತರಬೇತಿಗಾಗಿ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಚೆಗೆ ಮೆಕನೈಸ್ಡ್ ಫಿಷರೀಸ್ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಇದು ಬಹಳ ಪಾಪ್ಯುಲರ್ ಆಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿಗಾಗಿ ಜನ ಬರುತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತರಬೇತಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಅಡ್ಮಿಷನ್ ಕಮಿಟಿ ಇದೆ. ಆ ಕಮಿಟಿಯವರು ಎಷ್ಟು ಜನರನ್ನು ಶಿಫಾರನು ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ತರಬೇತಿ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದರಂತೆ ಎಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ತರಬೇತಿ ಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಹೆಚ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶ ನಾರಾಯಣ್.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ 89 ಜನ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಟ್ರೈನಿಂಗು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟು ಹರಿಜನರಿಗೂ ಟ್ರೈನಿಂಗು ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಇವರಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ಮೆಕನೈಸ್ಡ್ ಬೋಟುಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿತರ ಸಲಕರಣೆಗಳನ್ನು ಸರಕಾರದವರು ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ! .

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಸಿ. ಲಿಂಗಾರೆಡ್ಡಿ.—ನಾನಾಗಲೇ ಇವಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದು ತರಬೇತಿ ಪಡೆದು ಬಂದ ಮೇಲೆ ನಾಲ್ಕೈದು ಜನರು ಒಂದು ಗ್ರೂಪ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಇವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಸರಕಾರದಿಂದ ಮೆಕನೈಸ್ಡ್ ಬೋಟನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದೆ. ಇನ್‌ಲೆಂಡು ಫಿಶರೀಸ್‌ನಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿ ಪಡೆದು ಬಂದವರನ್ನು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಅಪರೇಟರುಗಳಾಗಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ನಾನ್ ಎಸ್.ಎಸ್.ಎಲ್.ಸಿ. ಆಗಿರುವವರಿಗೆ ವಾಚ್‌ಮನ್‌ಗಳ ಕೆಲಸ ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡರಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬೋಳಾ ರಘುರಾಮಶೆಟ್ಟಿ.—ಇದರಲ್ಲಿ 89 ಜನ ಹರಿಜನರಿಗೆ ತರಬೇತಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಇದೆ. ಆದರೆ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಒಟ್ಟು ಎಷ್ಟು ಜನರು ತರಬೇತಿಗಾಗಿ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದರು ?

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಸಿ. ಲಿಂಗಾರೆಡ್ಡಿ. —ಇದರ ವಿವರಗಳು ನನ್ನಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತರಬೇತಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇದೆ. ಆದರೆ ಈಚೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಜನರು ತರಬೇತಿಗಾಗಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರ ಶೆಟ್ಟಿ.—ತರಬೇತಿಗೆ ಬರುವಾಗ ಇಷ್ಟು ಸೀಟುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಇರುವುದರಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಇಷ್ಟೇ ಸೀಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಸಿ. ಲಿಂಗಾರೆಡ್ಡಿ.—ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅಡ್ಮಿಷನ್ ಕಮಿಟಿಗೇ ಬಿಡಲಾಗಿದೆ. ಅವರೂ ಕೂಡ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಶೇಕಡಾ 18ರಷ್ಟು ಸೀಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಇರುವುದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹಂಚುತ್ತಾರೆ.

Appointment of Government Pleaders and Government Advocates

250. Sri D. B. KALMANKAR (Aland).—

Will the Minister for Law, Labour and Parliamentary Affairs be pleased to state:—

(*a*) whether any appointments of Government Advocates and Government Pleaders have been made recently in the High Court of Mysore;

(*b*) if so, the number of them that are appointed and under what prescribed rules the appointments were made;

(*c*) of the appointed Advocates and Pleaders, the number of them that are from the Old Mysore area, Bombay Karnataka area, Hyderabad Karnataka area and other integrated area of the State (regionwise information may be given)?

Sri K. PUTTASWAMY (Minister for Law, Labour and Parliamentary Affairs).—

(*a*) Yes.

(*b*) 15.

The appointments have been made under the following Rules:—

(1) The Government Advocate and the Additional Government Advocate (Terms of Appointment and Conditions of Service) Rules, 1969.

(2) The State Public Prosecutors (Terms of Appointment and Conditions of Service) Rules, 1969.

(3) The High Court Government Pleaders (Terms of Appointment and Conditions of Service) Rules, 1969.

(*c*)

Old Mysore Area	...	11
Old Bombay Area	...	3
Old Hyderabad Area	...	1

Sri D. B. KALMANKAR.—May I know who is the appointing authority to appoint Government Advocates and the Additional Government Advocates and whether applications are called for?

†Sri K. PUTTASWAMY.—Government is the appointing authority. Applications are not called for.

Sri D. B. KALMANKAR.—May I know whether it is a fact that a very good number of senior Advocates from Hyderabad Karnatak area and also from other areas have been neglected and the appointments are made arbitrarily by the Minister concerned?

†Indicates that the remarks or speeches have not been revised by the member concerned.

Sri K. PUTTASWAMY.—The suggestion made by the hon. Member is not correct.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಹೆಚ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣ್.—ನರಕಾರ 15 ಜನರನ್ನು ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ಲೀಡರುಗಳನ್ನಾಗಿ ನೇಮಕಮಾಡುವಾಗ ಇದರಲ್ಲಿ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟ್ ಹಾಗೂ ಟ್ರೈಬ್ಸ್ ನವರಿಗೆ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಕೊಡದೇ ಇರಲು ಕಾರಣವೇನು ?

Sri K. PUTTASWAMY.—Unfortunately there is none from the scheduled castes or scheduled tribes out of 15. No one has been selected from these castes because no person was found suitable.

Sri V. N. PATIL.—Out of 15 only 4 from Bombay and Hyderabad Karnatak area and none from South Kanara. May I know is it the correct way of doing justice to all parts of the State ?

Sri K. PUTTASWAMY.—The appointments are not made on region-wise basis.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎ. ಚನ್ನೇಗೌಡ.—ನರ್ಕಾರಿ ಪ್ಲೀಡರುಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವಾಗ, ಅವರನ್ನು ರೀಜನ್‌ವೈಸ್ ನೇಮಕಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

Sri K. PUTTASWAMY.—As I have already submitted, these appointments are not on the basis of region.

ಶ್ರೀ ಬೋಳಾ ರಘುರಾಮ ಶೆಟ್ಟಿ.—ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಕರೆದು ಅಪಾಯಿಂಟ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಈ ನಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಕಾಲಫಾರ್ ಮಾಡದೇ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನು ?

Sri K. PUTTASWAMY.—That is not the practice.

Recommendation of the B. L. Gowda Committee

252. Sri D. B. KALMANKAR (Aland).—

Will the Minister for Development be pleased to state :—

(*a*) the specific recommendations of the B. L. Gowda Committee regarding changes to be brought about in Co-operatives in the State ;

(*b*) whether any legislation is contemplated to implement the salutory recommendations ?

Sri P. M. NADGOUDA (Minister for Development).—

(*a*) A copy of the Report is placed on the Table of the House* As could be seen therefrom the main recommendations are :

(1) Extension of the benefits of the Deposit Insurance Scheme to Co-operative Banks ;
(2) Providing safeguards against vested interests ;
(3) Securing better supervision and control regarding the working of Co-operative Institutions ;
(4) Overcoming the deficiencies noticed in the present Act.

(*b*) A Bill is proposed to be placed before the legislature after the recommendations are considered by Government.

*Copy placed in the Mysore Legislature Library *Vide* No..... dated.

Sri D. B. KALMANKAR.—In answer to (b) it is said that a Bill is proposed to be placed before the Legislature. May I know when this Bill is going to see the light of the day ?

Sri P. M. NADGOUDA.—The recommendations made by the Hon. Deputy Minister who presided over this sub-committee has just been received by the Government on 26th June 1969 and now the Government is considering how best it can be expedited.

Sri D. B. KALMANKAR.—May I know whether there is any improvement in this report more than what was decided at the Co-operative Minister's Committee at Madras ?

Sri P. M. NADGOUDA.—This committee was appointed on the recommendations made by the Chief Ministers and Ministers for Co-operation and there are very many improvements suggested in this report.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಚಿಕ್ಕೇಗೌಡ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಲ್. ಗೌಡರವರ ಸಮಿತಿಯವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಕೋ-ಆಪರೇಟೀವ್ ಆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಡಿಫೆಕ್ಟ್ ಇರುವುದರಿಂದ, ಆ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಮೂವ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ವೆಸ್ಟೆಡ್ ಇಂಟರೆಸ್ಟ್‌ನಿಂದ ಬಹಳ ಮಿಸ್‌ಅಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಷನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇರುವುದರಿಂದ ಆ ನ್ಯೂನತೆಗಳನ್ನು ಸರಿಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಬೇರೆ ಒಂದು ಕೋ ಆಪರೇಟೀವ್ ಆಕ್ಟ್‌ನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬಾರದು ?

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಎಂ. ನಾಡಗೌಡ.—ಅದರ ನಲುವಾಗಿಯೇ ಈ ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಿರುವುದು.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎ. ಚನ್ನೇಗೌಡ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಸಹಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ನ್ಯೂನತೆಗಳು ಇವೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಆಡಳಿತದ ಬಗ್ಗೆ ಉತ್ತಮ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಕರನ್ನು ನೇಮಿಸಿ ಸರಿಪಡಿಸುತ್ತೀರಾ ? ಅಥವಾ ಯಾವ ರೀತಿ ಸರಿಪಡಿಸುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಎಂ. ನಾಡಗೌಡ.—ಸರ್ಕಾರದವರು ಇನ್ನೂ ಡಿಟೈರ್ ಆಗಿ ಎಗ್ಸಾಮಿನ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ. For the information of the House, I will place the report on the Table of the House.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ದೊಡ್ಡಬೋರೇಗೌಡ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಭದ್ರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಪಟ್ಟಭದ್ರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳ ರಕ್ಷಣೆ ಅಂದರೆ ಯಾವುದು ? ಈಗ ಶಾಸನದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರತಕ್ಕ ನ್ಯೂನತೆಗಳನ್ನು ಹೋಗರಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇರುವ ಅಡ್ಡಿ ಆತಂಕಗಳೇನು ?

Sri P. M. NADGOUDA.—This is an important recommendation of the B. L. Gowda Committee report. ಉದಾಹರಣೆ ಈಗ ಇದ್ದ ವೆಸ್ಟೆಡ್ ಇಂಟರೆಸ್ಟ್ ಏನು ಇದೆ ಅಂದರೆ ಯಾವನಾದರೂ ಒಬ್ಬ ಛೇರ್ಮನ್ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕಾಲ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಇರಬಹುದು. ಮುಂದೆ ಅವನು 6 ವರ್ಷದ ಮೇರೆ ಇರಲಿಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಒಬ್ಬ ನದನ್ಯ 4-5 ಕಡೆ ಮನಾಪಲಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಛೇರ್ಮನ್ ಆಗಿರುತ್ತಾನೆ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಅದು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಹಿಂದುಳಿದ ಜನಾಂಗದವರಿಗೂ ರೆಪ್ರೆಸೆಂಟೇಷನ್ ಕೊಡಬಹುದು ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅಮೂಲಾಗ್ರವಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

Sri D. B. KALMANKAR.—May I know whether there were any recommendations that a particular individual cannot hold office of the President or Chairman for more than one term ?

Sri P. M. NADGOUDA.—For more than six years.

Mr. SPEAKER.—Sri Bhaskar Setty permitted to put question No. 283 on behalf of Sri Ratnakumar Kattemar.

Foreign Exchange earned on Fish Products

283. **Sri B. BHASKER SHETTY** (Kaup) [On behalf of SRI RATNAKUMAR KATTEMAR (Mudabidri)].—

Will the Minister of State for Ports and Fisheries be pleased to state :—

the amount of foreign exchange earned by exporting the fish products of the Mysore State during the course of the last year ?

Sri H. C. LINGA REDDY (Minister of State for Ports and Fisheris).—

About Rs. 1.04 crores.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರ ಶೆಟ್ಟಿ.—1.04 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ವಿದೇಶಿ ವಿನಿಮಯವನ್ನು ಗಳಿಸಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ವಲಯದಿಂದ ಎಷ್ಟು ಬಂದಿದೆ ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿ ವಲಯದಿಂದ ಎಷ್ಟು ಬಂದಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸಲಾಗುತ್ತದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ಲಿಂಗಾರೆಡ್ಡಿ.—ಈಗ ನದ್ಯಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರಿ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನೂ ನಡೆಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಖಾಸಗಿಯವರು ನಮ್ಮ ಕರಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದಂಥ ಮೀನನ್ನು ರಫ್ತು ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ವಿದೇಶಿ ವಿನಿಮಯ ದೊರಕಿದೆ ಎನ್ನುವ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ನಮಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರ ಶೆಟ್ಟಿ.—ಮೀನುಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಕೈಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಮೀನನ್ನು ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಸರ್ಕಾರವೂ ಮೀನುಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿ, ಮೀನನ್ನು ಹೊರದೇಶಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ವಿದೇಶಿ ವಿನಿಮಯವನ್ನು ಗಳಿಸಬಹುದಲ್ಲವೇ!

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ಲಿಂಗಾರೆಡ್ಡಿ.—ಈಗ ನಮಗೆ ವಿದೇಶಿ ವಿನಿಮಯ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ 1966-67ರಲ್ಲಿ 438 ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಟನ್ ಮೀನನ್ನು ರಫ್ತು ಮಾಡಿ 40 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಗಳಿಸಲಾಯಿತು, 1967-68 ರಲ್ಲಿ 602 ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಟನ್ ಮೀನನ್ನು ರಫ್ತು ಮಾಡಿ ಸುಮಾರು 50 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ವಿದೇಶಿ ವಿನಿಮಯವನ್ನು ಗಳಿಸಲಾಯಿತು, 1968-69ರಲ್ಲಿ 1,230 ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಟನ್ ಮೀನನ್ನು ರಫ್ತು ಮಾಡಿ 1.04 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವಿದೇಶಿ ವಿನಿಮಯವನ್ನು ಗಳಿಸಲಾಯಿತು. ಡೀಪ್ ಸೀ ಫಿಷಿಂಗ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಇದಕ್ಕೆ ಎರಡರಷ್ಟು ಮತ್ತು ನಾಲ್ಕನೆ ಯೋಜನೆ ಮುಗಿಯುವುದರೊಳಗಾಗಿ 5 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ವಿದೇಶಿ ವಿನಿಮಯವನ್ನು ಗಳಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನವಿದೆ.

MR. SPEAKER.—Why should it not be nationalised and foreign exchange earned for the Government ? That is the question.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ಲಿಂಗಾರೆಡ್ಡಿ.—ವಿದೇಶಿ ವಿನಿಮಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದಲೇ ಫಿಷರಿ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮಾಡಿ ಆ ಮುಖಾಂತರ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿದೇಶಿ ವಿನಿಮಯವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಇದಿನಬ್ಬ.—ಫಿಷರಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಇನ್ನೂ ಮಾಡಲಲ್ಲ. ಖಾಸಗಿಯವರು ವಿದೇಶಿ ವಿನಿಮಯವನ್ನು ಗಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಮತ್ತೊಂದು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಸರ್ಕಾರ ಅದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಲಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರವಿದೆ, ಇದು ನಿಜವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ಲಿಂಗಾರೆಡ್ಡಿ.—ಐಸ್ ಪ್ಲಾಂಟ್, ಕೋಲ್ಡ್ ಸ್ಟೋರೇಜ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ 20 ಸರ್ಕಾರಿ ವಲಯದಲ್ಲಿದೆ, 14 ಖಾಸಗಿ ವಲಯದಲ್ಲಿವೆ, ಎರಡು ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೆಕ್ಟಾರಿನಲ್ಲಿವೆ. ಖಾಸಗಿ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಜನ ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತ ಇರುವುದರಿಂದ ಮೀನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸಿಕ್ಕಿ, ಬೇರೆ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಫ್ರಾನ್ಸ್‌ಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೇಡಿಕೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಅದರ ರಫ್ತನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಬಿ. ಜ್ವಾಲನಯ್ಯ.—1.04 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ವಿದೇಶಿ ವಿನಿಮಯವನ್ನು ಗಳಿಸಿರಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಹಣವನ್ನು ಆ ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ಪ್ರಗತಿಗಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಅವರಿಗೇ ಬಿಡರಾಗಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ಲಿಂಗಾರೆಡ್ಡಿ.—ಅದು ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ವಿದೇಶಿ ವಿನಿಮಯವನ್ನು ಗಳಿಸಲು ಯಾರು ಏನು ರಫ್ತು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೋ ಅವರಿಗೆ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಬೋಳಾ ರಘುರಾಮಶೆಟ್ಟಿ.—ಸಮಾಜವಾದವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದನೆ ಮಾಡುವ ಸರ್ಕಾರ ಈ ಉದ್ಯಮವನ್ನು ಇನ್ನೂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡದೆ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ಲಿಂಗಾರೆಡ್ಡಿ.—ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶವಿಲ್ಲ. ಖಾಸಗಿಯವರಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಹಕಾರಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಏನನ್ನು ಹಿಡಿಯುವ ಉದ್ಯಮದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವವರಿಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಿ ತೊಂದರೆಪಡಿಸಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ. ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಫಿಷರಿ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮುಖಾಂತರ ಐಸ್ ಪ್ಲಾಂಟ್, ಕೋಲ್ಡ್ ಸ್ಟೋರೇಜಸ್ ಮತ್ತು ಫಿಷಿಂಗ್ ಯಾರ್ಡ್, ಬೋಟ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಯಾರ್ಡ್ ಇವನ್ನೆಲ್ಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಡೀಪ್ ಸೀ ಫಿಷಿಂಗೆ ಅವಕಾಶ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿ ಕಮರ್ಷಿಯಲ್ ಲೈನ್ಸ್ ಮೇರೆ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೆಚ್ಚು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶವಿದೆ.

Sri V. N. PATIL.—In view of the fact that fish has been considered as one of the most important items of food, has Government considered seriously the question of nationalisation of fisheries in the coastal areas so as to increase the output and solve the food problem to a considerable extent ?

Sri H. C. LINGA REDDY.—That is covered by the next question, Sir.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾನ್ಕರ ಶೆಟ್ಟಿ.—ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಯಾವಾಗ ಆಗುವುದೆಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ಲಿಂಗಾರೆಡ್ಡಿ.—ಈ ವಿಷಯ ಸರಕಾರದ ಪರ್ಯಾಲೋಚನೆಯಲ್ಲಿದೆ, ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಯಾವಾಗ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

Nationalisation of Sea Wealth

284. Sri RATNAKUMAR KATTEMAR (Mudabidri).—

Will the Minister of State for Ports and Fisheries be pleased to state :—

whether there is any proposal to undertake Nationalisation of sea wealth such as export business of Fish Product ?

Sri H. C. LINGA REDDY (Minister of State for Ports and Fisheries).—

No.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾನ್ಕರ ಶೆಟ್ಟಿ.—ಸಾಗರ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ರಫ್ತು ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣಗೊಳಿಸುವ ಸುಳಹೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಡರಾಗಿದೆ. ಇದು ಸಮಾಜವಾದೀ ಧೋರಣೆಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ಲಿಂಗಾರೆಡ್ಡಿ.—ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ನೀತಿಯನ್ನು ಸರಕಾರ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವ ಏನು ಸಂಪತ್ತನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಬೇಕೇ ಬೇಡವೇ ಎಂಬುದು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ ವಿಷಯ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಲು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ವಿದೇಶಯಾತ್ರೆ ಮಾಡಿಬರಲು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವರೇ ? ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿಬರಲು ಯಾವಾಗ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ?

Sri H. C. LINGA REDDY.—As early as possible.

ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜು.—ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುವುದು ನೂಕ್ಕುವಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ಲಿಂಗಾರೆಡ್ಡಿ.—ಇದರ ಸಾಧ್ಯಾಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ತಮ್ಮ ಸಲಹೆ ಪಡೆದು ಒಂದು ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾದ ವಿಚಾರ ಇದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಇದಿನಬ್ಬ.—ಸರಕಾರ ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿಯವರೂ ಕೂಡ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರೆದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುವದಲ್ಲವೇ ?

Sri H. C. LINGA REDDY.—I agree with the suggestion of the hon. Member.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಬಿ. ಪ್ಯಾಲನಯ್ಯ.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಾಗರ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿರುವ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಿದವರೋ ಅಥವಾ ಮಾಡಬಾರದು, ಅವನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಬೇಕು ಎಂದಿರುವ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಿದವರೋ ?

Sri H. C. LINGA REDDY.—That question does not arise.

Sri B. B. SAYANAK.—May I know whether the Congress Syndicate in Mysore State is opposing the nationalisation of sea wealth ?

Sri H. C. LINGA REDDY.—That does not arise.

Mr. SPEAKER.—Sri V. N. Patil may put the next Question No. 327.

Pending Cases on Central Government Employees who went on Token Strike

327. Sri M. S. KRISHNAN (Malleswaram).—

Will the Chief Minister be pleased to state :—

(*a*) the number of cases pending at present in Courts in connection with the token strike of the Central Government Employees on September 19th, 1968 (under the Essential Services Maintenance Ordinance, ESMO) ; information may be furnished as follows :

(i) Sectionwise (*i.e.*, 4, 5 or 6 ESMO)

(ii) Departmentwise (*i.e.*, P. & T., Railways, Survey of India, Civil Aviation, etc.) ;

(*b*) the steps so far taken by the Government of Mysore to withdraw legal proceedings against the Central Government employees charged under the ESMO, in pursuance of the policy statement of the Government of India ;

(SRI M. S. KRISHNAN)

(c) the number of cases in which legal proceedings have been terminated by withdrawal of cases pending in the court during the last four months—

(a) Sectionwise.
(b) Departmentwise ?

Sri VEERENDRA PATIL (Chief Minister).—

(a) Seventy cases. (Details given in the statement appended).

(b) and (c) No case has been withdrawn so far.

STATEMENT

Showing the details regarding cases pending trial against the Central Government Employees.

Department	U/s. 4 of ESMO	U/s. 5 of ESMO	U/s. 6 of ESMO	U/s. 3 & 4 of ESMO	U/s. 4 & 5 of ESMO	U/s. 5 & 7 of ESMO
Post and Telegraphs ...	34	2	...	2	1	...
Railways ...	20	6	...	...	...	1
Survey of India ...	...	3	...	...	...	...
Civil Aviation ...	1	...	...	...	...	...
Total ...	55	11	...	2	1	1

Sri V. N. PATIL.—Is the Governement considering to withdraw the cases in order to create harmonious atmosphere and increase the efficiency of the Central Government employees ?

†Sri VEERENDRA PATIL.—I cannot say anything because all these cases are pending in the Courts. Some of the cases have been decided.

Sri V. N. PATIL.—Is there any legal or technical objection for the withdrawal of the cases ? Or is it the policy of the Government not to withdraw them ?

Sri VEERENDRA PATIL.—The policy question does not arise here because these are all cases which have been proceeded against the Central Government employees and in this matter we are guided by the instructions we are receiving from time to time from the Government of India also.

Sri B. B. SAYANAK.—The Hon. Chief Minister just now replied that some of the cases have been decided. May I know what is the decision in them? Have these cases ended in acquittal or conviction?

Sri VEERENDRA PATIL.—Out of the six cases that have been decided already, 5 have ended in conviction and one in acquittal.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Are there any applications for the withdrawal of the cases?

Sri VEERENDRA PATIL.—I do not have those details. I think they have made a representation to withdraw those cases.

ಶ್ರಿ ಪಿ. ವೆಂಕಟಗಿರಿಯಪ್ಪ.—ಕೇರಳ ಮತ್ತು ಇತರ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಮುಷ್ಕರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ವಾಪಸು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿರುವಾಗ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ವಾಪಸು ಪಡೆಯದೇ ಇರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಎನ್.ಜಿ.ಒ.ಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಈ ನೀತಿಯನ್ನನು ಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆಯೇ!

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಹೌದು ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ, ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದೆರ್ನಾ ನಾವು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅಲ್ಲ, ಸರ್ಕಾರ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಗಮನಿಸುತ್ತದೆ. ಯಾವುದು ಯೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಯಾವುದು ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಅನೇಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಕೂಡ ನಮಗೆ ನಾನಾ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತಾ್ರೆ, ಅದನ್ನೂ ಕೂಡ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

Construction of a Bus Stand in Holenarsipur

350. Sri H. D. DEVEGOWDA (Holenarsipur).—

Will the Minister for Transport be pleased to state:—

(*a*) whether there is any proposal to construct a Bus Stand in Holenarsipur Town by the M S.R.T.C.;

(*b*) if so, the estimated cost of the Bus Stand;

(*c*) whether the Town Municipal Council has agreed to provide the necessary land for the construction of the Bus Stand;

(*d*) whether the M.S.R.T.C. intends to take all the necessary steps to construct the Bus Stand this year?

Sri MOHAMED ALI (Minister for Transport).—

(*a*) Yes.

(*b*) Estimate is not yet prepared.

(*c*) Yes.

(*d*) No.

Sri H. D. DEVEGOWDA.—When the site has been made available, what exactly is the difficulty in taking up the construction of the Bus Stand?

Sri MOHAMED ALI.—There is a little doubt as to the title of the Council to the land. To be on the very safe side, the Road Transport Corporation has decided to have the position cleared.

Sri H. D. DEVEGOWDA.—Acquisition proceedings and other things are only a formality so far as I know. What exactly is the difficulty to prepare the estimate and other things ?

Sri MOHAMED ALI.—A token grant of Rs. 100 has been provided in this year's programme of work. The moment the land is acquired, there will be no difficulty to take up the work.

Sri G. CHANDRAKANT.—The proposal to construct a Bus Stand at Holenarsipur Town has been accepted by the Government. Has this assurance to construct the Bus Stand been given because Sri Devegowda has joined the Congress ?

Sri MOHAMED ALI.—Sanction of a proposal does not depend on any individual or member. It depends upon the requirements of the travelling public.

Bus Shelters "B" Type at Halli Mysore in Holenarsipur Taluk

351. Sri H. D. DEVEGOWDA (Holenarsipur).—

Will the Minister for Transport be pleased to state:—

(*a*) whether there is any proposal to construct a Bus Shelter 'B' Type at Halli Mysore in Holenarsipur Taluk by the M.S.R.T.C.;

(*b*) if so, the cost of the said Bus Shelter (B. Type);

(*c*) whether the M.S.R.T.C. intends to take steps to construct the Bus Shelter this year ?

Sri MOHAMED ALI (Minister for Transport).—

(*a*) No.

(*b*) Does not arise in view of reply to clauee (*a*) above.

(*c*) Not this year.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—'c'ಗೆ "ನಾಟ್ ದಿಸ್ ಇಯರ್" ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಅಂದರೆ ಅದರ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷವಾದರೂ ಅದನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುತ್ತೀರಾ ?

Sri MOHAMED ALI.—Yes, there is a tentative proposal to take up this work next year.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಬಸವರಾಜು.—ಬಸ್‌ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಮಾಡಿದ ನಂತರ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಸ್ ಪೆಲ್ಟರುಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರೇನಾದರೂ ಒಂದು ಯೂನಿಫಾರಂ ಪ್ರೋಗ್ರಾಮನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ?

1-30 P.M.

Sri MOHAMED ALI.—The policy of the Road Transport Corporation is to provide all the amenities of bus shelter, etc., in areas which are nationalised and much depends upon the land available. In some places land is available soon and therefore it is possible to start the work early; in some places on account of prolonged litigation for acquisition of land there is bound to be delay.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಈ ಬಸ್ ಸ್ಟಾಪುಗಳನ್ನು ಒಂದೊಂದುಕಡೆ ಒಂದೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಲಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಮಾಡೆಲನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಕಟ್ಟುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ನೀತಿ ಇದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆಯೇ?

Sri MOHAMED ALI.—In general a uniform policy has got to be adopted but the type of bus station that has been provided at Bangalore has got to be necessarily different because from the City bus station we operate about 300 services per day. Therefore, much depends upon the traffic potential and other considerations.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ನಾನು ಕೇಳಿದ ಪ್ರಶ್ನೆ—ಬಸ್‌ಸ್ಟಾಪ್ ಮತ್ತು ಬಸ್ ಷೆಲ್ಟರುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವಕ್ಕೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಕಡೆ ಒಂದೊಂದು ರೀತಿ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವರಾಗುತ್ತಿದೆ, ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಯೂನಿಫಾರಂ ಪಾಲಿಸಿಯೇನಾದರೂ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿದೆಯೇ ಎಂದು.

Sri MOHAMED ALI.—I can say that there is a uniform policy.

Running of Buses in Kolar District

368. Sri P. VENKATAGIRIYAPPA (Kolar).—

Will the Minister for Transport be pleased to state :—

(*a*) whether the Government is aware that running of the nationalised buses in Kolar District are not planned efficiently, the buses are not being run on scheduled timings, buses in important routes are reduced and no arrangement has been made for passengers travelling short distances;

(*b*) whether it has come to the notice of the Government that the Kolar District Development Council and other Local Bodies have passed resolutions pointing out the grave irregularities committed by the M. S. R. T. C.;

(*c*) the steps the Government has taken to improve the efficiency of running buses on nationalised routes in Kolar District and to provide sufficient amenities to the public?

Sri MOHAMED ALI (Minister for Transport).—

(*a*) No.

(*b*) Some suggestions have been received to improve the services.

(*c*) Adequate number of buses have been allotted and also full complement of staff has been posted to ensure proper operation of services.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ವೆಂಕಟಗಿರಿಯಪ್ಪ.—(ಅ) ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಉತ್ತರಕೊಡ ರಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಓಡಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ, ಬಸ್ ನಂಬ್ಯೆಯನ್ನು ಕಡಮೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಇತ್ಯಾದಿ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿನ ಜಿಲ್ಲಾಭಿವೃದ್ಧಿಪರಿಷತ್ತಿನವರು ಹಾಗೂ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಯವರೂ ಇರಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ಉಪಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ತಿಳಿಸಿರುವುದಿಲ್ಲವೇ ? ಇಲ್ಲ 'ಇಲ್ಲ' ಎಂದು ಉತ್ತರಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಇರಾಖೆಯ ಅದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುದಿಲ್ಲವೇ ?

Sri MOHAMED ALI.—There has been some representation but the question is about the complaints. We have received some complaints. We have also received some suggestions regarding change of timing, re-routing, etc.

Sri B. B. SAYANAK.—When has the Government received the suggestions ?

Sri MOHAMED ALI.—We have received various suggestions. If any specific reference is made to any suggestion, I will be able to give a reply.

ಶ್ರೀ ಇ. ನಾರಾಯಣಗೌಡ.—ರಸ್ತೆಗಳ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣವಾದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಯಾಣಿಕರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಅದರ ನಿವಾರಣೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಆಲೋಚಿಸಿ ಕ್ರಮಕೈಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಸರಹದ್ದು ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಸಲಹಾಸಮಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆಯೇ ?

Sri MOHAMED ALI.—A proposal has been made now to constitute a divisionwise advisory committee for Kolar District.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ವೆಂಕಟಗಿರಿಯಪ್ಪ.—ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದು ಹೀಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಅದು ತಮ್ಮ ಇರಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಅದಕ್ಷತೆಯ ಪರಮಾವಧಿಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುದಿಲ್ಲವೇ ಎಂದು ?

Sri MOHAMED ALI.—The question was whether the Government is aware that the running of the nationalised buses in Kolar District is not planned efficiently and so on and the reply is 'No'. With all that there are some complaints before the Government and after nationalisation, naturally it will take some time to stabilise the services and the timings and other things, which we have adopted under the scheme five years ago have got to be revised in the changed circumstances. We are grateful even to the hon. Member and other members of the Parliament who have brought deficiencies to the notice of the Road Transport Corporation and necessary action is being taken to change the timings and re-routing the schedules.

Sri D. B. KALMANKAR.—What are the suggestions and complaints made by the Kolar District Development Council and other local bodies ?

Sri MOHAMED ALI.—The Kolar District Development Council has suggested to extend the services to some of the non-nationlised routes. Secondly, they have made some suggestions for changing the time and also for the formation of an advisory committee for the division.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಮೇಲಾದರೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಲ್ಲ ಓಡತಕ್ಕ ಬಸ್ಸುಗಳು ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಟೈಮಿಗೆ ಹೊರಟಿವೆ, ಇಲ್ಲ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಉತ್ತರ ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ? ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕಳುಹಿಸಿದಮೇಲೆ ಆದರೂ ಕೂಡ ಬಸ್ಸುಗಳು ಟೈಮಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಓಡುತ್ತಿವೆ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬಾರದೇ ?

Sri MOHAMED ALI.—I cannot say that all the buses are running in time. Some of them may be behind schedule. If any specific question is put, I will be able to give a specific reply. So far as services are concerned, the private operators were running 12 schedules whereas the Road Transport Corporation is running about 316 schedules.

MR. SPEAKER.—Sri Nanje Gowda may put Question No. 389 on behalf of Sri L. Sreekantiah.

Surplus land available for cultivation after Ceiling

389. Sri. H. NANJE GOWDA (Arkalgud [On behalf of SRI L. SRIKANTAIAH (Nanjangud)].—

Will the Minister for Revenue be pleased th state :—

(*a*) the surplus land, above ceiling that is avaliable for distribution in each of the Districts of the State consequent to the introduction of Land Reforms Act ;

(*b*) the extent of dry, wet and bagayat that comes under this surplus (Districtwise figures may be given);

(*c*) the estimated number of tenants who are likely to become owners consequent to the non-resumption clause in the Land Reforms Act ;

(*d*) of such tenants, the number of tenants cultivating land, *viz.*—

(i) less than one acre of wet or dry or bagayat land ;

(ii) less than two acres of wet or dry or bagayat land ;

(iii) less than three acres of dry or wet or bagayat land ;

(iv) less than four acres of dry or wet or bagayat land ;

(v) less than five acres of dry or wet or bagayat land Districtwise figure may be given) ?

Sri H. V. KOUJALGI (Ministes for Revenue).—

(*a*) and (*b*) The ceiling provisions are yet to be brought into force. The extent of surplus land can be known only after the ceiling provisions are implemented.

(*c*) and (*d*) The extent of non-resumable land is yet to be determined by the Land Tribunals constituted under the Mysore Land Reforms Act, 1961. When the Land Tribunals dispose of all the resumption statements on their files and Government issue Notification of vesting of land in Government under Section 44, it may be possible to furnish information on clauses (*c*) and (*d*).

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ರ್ಯಾಂಡ್ ರಿಫಾರಮ್ಸ್ ಸೀಲಿಂಗ್ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲವರಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿ ಕೊಡುವ ಸೂಚನೆ ಇದೆ. ಕಾಫಿ, ಟೀ, ಷುಗರ್‌ಕೇನಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಇದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ನಪ್ಲಸ್ ಜಮೀನು ಸಿಗುವ ಅವಕಾಶವೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ರೈತರು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಡಿಮೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಲು ಇದನ್ನು ರಿಪೀಲ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಕ್ಕ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೇ ?

Sri H. V. KOUJALGI.—No.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ಈಗ ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಟೆನೆಂಟ್ಸ್ ರ್ಯಾಂಡ್‌ರಾಡ್ಸ್‌ಗಿಂತ ಶ್ರೀಮಂತರಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವಾರು ಪ್ರಾವಿಷನ್ಸ್‌ಗಳಿಂದ ವಿನಾಯಿತಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ? ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಈಗಲಾದರೂ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತರುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಚನೆಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ ?

Sri H. V. KOUJALGI.—The tenant is entitled to hold lands up to the ceiling limit and that cannot be disturbed.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಎ ಮತ್ತು ಬಿ ಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಪರಿಮಿತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು ಇನ್ನೂ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸದರಿ ಪರಿಮಿತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಉಪಬಂಧಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಿದ ನಂತರವೇ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಜಮೀನಿನ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವನ್ನು ತಿಳಿಯಬಹುದಾಗಿದೆ, ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಈಗ ಕಾನೂನು ಜಾರಿಗೆ ಬಂದು ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯವಾಗಿದೆ. ಈ ಪ್ರೊವಿಜನ್ನನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವಾಗ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ?

Sri H. V. KOUJALGI.—The Act is in force since 1965. The exact area will have to be worked out after the provisions under section 14, 63 and 64 have been finalised.

ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ್ ಸೇಠ್.—ಈ ರ್ಯಾಂಡ್ ರಿಫಾರಂ ಆಕ್ಟ್ ಬಂದ ನಂತರ ಎರಡು ಎಕರೆ ಮೂರು ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಇರುವಂತಹ ರ್ಯಾಂಡ್ ರಾಡ್ಸ್‌ಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಉತ್ಪತ್ತಿಯೂ ಇಲ್ಲದೆ ರ್ಯಾಂಡ್ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನರ್‌ನಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಎರಡು ಮೂರು ಎಕರೆ ಇರುವಂತಹ ಭೂಮಾಲೀಕರಿಗೆ ಕಂಪೆನ್ಸೇಶನ್ ಸ್ಕೈಟ್ ಅವೇ ಕೊಟ್ಟು ಸರ್ಕಾರದವರು ಏಕೆ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು ?

Sri H. V. KOUJALGI.—Compensation can be given only after section 14 has been implemented.

Sri A. R. BADRINARAYAN.—How long will it take for the Government to implement the provisions of this Act so that the tenants may be in a position to know what land will be given to them ?

Sri H. V. KOUJALGI. - It is very difficult to give a definite time. I have once told the House that it may take 4 to 5 years.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Has it not come to the notice of Government that this period of suspension has done more harm than good to all sections both tenants and landlords ?

Sri H. V. KOUJALGI.—There is no period of suspension and so the other question does not arise.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ.—ಈ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹಂಚತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ವಿಳಂಬವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಕೇಂದ್ರದ ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಯಾದಂತಹ ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿಯವರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆಯೇ, ಹಾಗಿದ್ದರೆ, ಅದರ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ?

Sri H. V. KOUJALGI.—The Act has been passed and it is being implemented since 1965 and there is no question of delay.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ವೆಂಟಗಿರಿಯಪ್ಪ.—ಕೆಲವು ಭೂಮಾಲೀಕರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ರ್ಯಾಂಡ್ ರಿಪೋರ್ಟು ಆಕ್ಟನ್ನು ಭೂಮಾಲೀಕರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಹಾಗೆ ಮಾಡಲು ಸ್ವತಂತ್ರ ಪಾರ್ಟಿಯವರು ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿ ಬೀರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಬಿ. ಜ್ವಾಲನಯ್ಯ.—ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಅದನ್ನು ಪ್ರೊಜೆಸ್ಟ್ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಪಾರ್ಟಿಯ ಹೆಸರನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ತಂದು ಸ್ವತಂತ್ರ ಪಾರ್ಟಿಯ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಒಳಗಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಹೇಗೆ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಬೇಕು.

Mr. SPEAKER.—Members should not make any allegation against any Party while putting questions.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ವೆಂಕಟಗಿರಿಯಪ್ಪ.—ಸರಿ ಸ್ವಾಮಿ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೆಲವು ಭೂಸ್ವಾಮಿಗಳ ಮತ್ತು ಅವರ ಹಿಡಿತದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕೆಲವು ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿ, ಕೆಲವು ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟುಗಳನ್ನು ತಂದು ಭೂಸ್ವಾಮಿಗಳ ಹಿತರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವ ಮತ್ತು ಟೆನೆಂಟುಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಮಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದು ನಿಜವೇ ?

Sri H. V. KOUJALGI.—That is not the intention of Government.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಬಿ. ಜ್ವಾಲನಯ್ಯ.—ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ, ದಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ ಹೊರ ಮೈಸೂರು ಪ್ರದೇಶ ಮತ್ತು ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಭೂಸುಧಾರಣಾ ಕಾನೂನನ್ನು ಅನ್ವಯಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕ್ಲಿಷ್ಟ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ರ್ಯಾಂಡ್ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ಸ್ ಆಕ್ಟ್‌ನ್ನು ನೂಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೇ ?

Sri H. V. KOUJALGI.—At present there is no intention to amend the Act in its present form.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಭೂಸುಧಾರಣಾ ಕಾನೂನು 1965 ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿದೆ, ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಆಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು, ಹಾಗಾದರೆ 4 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಕಳೆದು ಹೋಗಿರುವುದು ಅಲ್ಪ ಕಾಲ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಭಾವಿಸುತ್ತೀರಾ?

Sri H. V. KOUJALGI.—I have already stated that 24 courts and about 53 Munsiffs are working under this Act and considering their disposal. I think much time will not be taken.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರ ಶೆಟ್ಟಿ.—ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಹಿಡುವಳಿದಾರರು ಹೆಚ್ಚು ಇದ್ದು ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ವಿಧವೆಯರು ಇದ್ದು ಅವರಿಗೆ ಗೇಣಿ ವಸೂಲಿಯಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಕಷ್ಟವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಊಟಕ್ಕೂ ಕೂಡ ತೊಂದರೆಯಾಗಿರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಸಣ್ಣ ಹಿಡುವಳಿದಾರರ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ತಾವು ಏನಾದರೂ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತಂದು ಭೂಸುಧಾರಣಾ ಕಾನೂನನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

Sri H. V. KOUJALGI.—As far as widows are concerned, there is a specific provision under section 8 and there is no difficulty to recover rent. At present it is not the intention of Government to make any distinction between small and big landlords.

ಶ್ರೀ ಎಚ್ ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ಈಗ ತಾನೇ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು ಟೆನೆಂಟ್ಸ್ ಒಂದು ಸೀಲಿಂಗ್ ಲಿಮಿಟ್‌ವರೆಗೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹಕ್ಕು ಉಂಟು ಎಂದು. ಹಾಗಾದರೆ ಟೆನೆಂಟ್ಸ್ ಅವರಿಗೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಹಕ್ಕಿನ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದು ಸೀಲಿಂಗ್ ಲಿಮಿಟ್‌ವರೆಗೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಂತರ ಹೊರಿದಿದ್ದರೆ ಭೂಮಾಲೀಕರಿಗಿಂತ ಟೆನೆಂಟ್ಸ್ ದಡೂತಿ ಕುಳ ಆಗಿದ್ದರೆ ಅಂಥಾ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಇಲ್ಲದೆ ತೊಂದರೆಪಡತಕ್ಕ ಭೂಮಾಲೀಕರಿಗೆ ಕೊಡಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂಥಹ ಬಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತರುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ವಿ. ಕೌಜಲಗಿ.—ಈಗ ಅಂಥ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡುವ ಯೋಚನೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಪ್ರಶ್ನೆ ನಂ. 362 ಯನ್ನು ಶ್ರೀ ನಂಜೇಗೌಡರಿಗೆ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಟ್ಟಾಗಿದೆ.

Closing of Silk Filatures

392. Sri H. N. NANJEGOWDA (Arkalgud) [On behalf of Sri L. Srikantaiah (Nanjangud)].—

Will the Minister for Agriculture be pleased to state :—

(*a*) whether the Government is aware that all the Silk Filatures run by the Government were closed in the month of March 1969 for want of cocoons and as there was heavy stock of silk ;

(*b*) whether it is a fact that cocoon markets were in operation and there were good prices for silk in the Silk Market during the month of March to july 1969 ;

(*c*) whether the Goverament is aware that many representations were made by the workers and their unions to the Government urging upon it to open the closed Silk Filatures ;

(*d*) whether cocoons were purchased during this period at prices even higher than in previous years to run the Silk Filatures ;

(*e*) whether the Central Silk Board has expressed its concern about the closure of the Silk Filatures ;

(*f*) whether it is a fact that some Silk Filatures are working while some others are kept still closed ;

(*g*) the reasons for a few of the closed Silk Filatures being reopened while some others are kept closed ;

(*h*) whether the Government is ready to open the Silk Filatures in case the workers agree to the twelve conditions laid down by them ;

(*i*) the steps the Goverament has taken to re-open the remaining closed Silk Filatures immediately ?

Sri B. RACHAIAH (Minister for Agriculture).—

(*a*) Yes.

(*b*) Cocoon Markets were operating with less flow of cocoons. The silk prices were fluctuating.

(*c*) Yes.

(*d*) No. When the prices went up the filatures had been closed even in previous years.

(*e*) Yes.

(*f*) All but one Filature are working.

(*g*) Filatures which agreed to help the management to reduce the loss by increasing production were reopened when the cocoon supply position improved. Kollegal Silk Filature is still closed as the workers have not agreed to the conditions agreed to by other filatures.

(*h*) Yes.

(i) The Kollegal Silk Filatures which is still closed will be reopened when the workers agree to the conditions agreed to by other filatures.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ಸ್ವಾಮಿ ಅನೇಕ ರೇಷ್ಮೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ಹಾಗಾದರೆ ಯಾವ ಯಾವ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಮುಚ್ಚಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಮೈಸೂರು ಗವರ್ನ್‌ಮೆಂಟ್ ಫಿಲೇಚರ್ ಇದನ್ನು ಮಾರ್ಚ್ 11ನೇ ತಾರೀಖು ಮುಚ್ಚಿದೆ. ಮೈಸೂರು ಫಿಲೇಚರ್ ಟಿ. ನರಸೀಪುರ ಇದನ್ನು ಮಾರ್ಚ್ 14ನೇ ತಾರೀಖು ಮುಚ್ಚಿದೆ. ಗವರ್ನ್‌ಮೆಂಟ್ ಫಿಲೇಚರ್ಸ್ ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ, ಚಾಮರಾಜನಗರ ಮತ್ತು ಮಾಂಬಳ್ಳಿ ಈ ಫಿಲೇಚರುಗಳನ್ನು ಮಾರ್ಚ್ 15ನೇ ತಾರೀಖು ಮುಚ್ಚಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ಕಾರ್ಮಿಕರು ಶರತ್ತುಗಳನ್ನು ಅಂಗೀಕಾರ ಮಾಡಿದರೆ ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ಪುನಃ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗುವುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ಆ ಶರತ್ತುಗಳು ಏನೇನು ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಆ ಶರತ್ತುಗಳ ಪಟ್ಟಿ ಉದ್ದನಾಗಿದೆ. ಬೇಕಾದರೆ ಅದನ್ನು ಓದುತ್ತೇನೆ.

It reads thus :—

1. To give increased production of 500 grammes of 20 and 22 denier raw silk per month.
2. To assure that the quality of silk will not deteriorate and quality would be maintained in respect of increased production also ;
3. For the removal of inefficient labour on account of age, irregular attendance and bad conduct according to the list to be prepared ;
4. To withdraw all pending disputes ;
5. Not to press for payment of enhanced dearness allowance which has been sanctioned from 1st April 1969 for a period of two years;
6. To make it a point to call the meeting of the Works Committee to discuss day to day problems ;
7. To help management to reduce the labour strength to ·2 from 3·6 ;
8. To depute a labour representative for purchase of cocoons ;
9. To prepare profit and loss account and the Balance Sheet for each unit separately ;
10. Not to raise any demand or dispute in any form for a period of two years from 1 4·67 or till the formation of the Silk Industries Corporation, whichever is earlier ;
11. The work of individual works may be reviewed at the end of 3 months and the General Manager may notify this—those who produce less than the minimum fixed and take action and also to take suitable steps against habitual absentees as per standing orders.
12. Casual labour to be appointed in future may be paid the minimum wages fixed under the Minimum Wage Act.

These are the 12 conditions which have been agreed to by six factories Unions out of 7, and only one Factory Union is refusing to give consent.

ಶ್ರೀ ಎ. ಬಸವರಾಜು.—ಕೊಳ್ಳೆಗಾಲ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯು ಒಂದು ಯೂನಿಯನ್ ಅವರು ಮಾತ್ರ ಒಪ್ಪಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಈ 12 ಕಂಡೀಷನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಲ್ಲ? ಮತ್ತು ಈ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ಲಾಸ್ ಆಗುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕೆ ಮೇನೇಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಮತ್ತು ಎಂಪ್ಲಾಯೀಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದು ಒಂದು ಕಾರಣವಲ್ಲವೆ? ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಯು ಒಬ್ಬ ಲೇಬರ್ ಎಂಪ್ಲಾಯಿಯನ್ನು ಮೇನೇಜ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಮಾಡುತ್ತಿರುವರಾ?

Sri B. RACHAIH.—It is with regard to putting the labour representative to purchase the cocoon.

Sri AZEEZ SAIT.—Will the Hon. Minister be pleased to state whether these 12 conditions are considered constitutional and legal as per laws prevailing in the country?

Sri B. RACHAIAH.—This is a working arrangement between the Labour Union and the management. When all the other Unions have agreed to these conditions, where is the question of refusal by the Kollegal Unit?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಕೂನ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡದೆ, ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಉತ್ತಮವಾದಂಥ ನೂಲು ಸಿಕ್ಕದಿರುವುದರಿಂದ ಈ ರೀತಿ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಲ್ಲವೆ ಮತ್ತು ಲೇಬರ್ ರೆಪ್ರಸೆಂಟೇಟಿವ್ಸ್ ಅನ್ನು ನೂಲನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಈ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳ ಮಟ್ಟ ಉತ್ತಮವಾಗದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಲ್ಲವೇ ಹೇಗೆ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಕಕೂನ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ಗಳನ್ನು ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ತೆರೆದಿದ್ದೇವೆ. ಬೆಳೆಯುತಕ್ಕಂಥ ಕಕೂನ್‌ಗಳು ಎಲ್ಲಾ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ಗಳಿಗೂ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಗೂಡುಗಳು ಏನಿವೆ, ಅವುಗಳಿಂದ ಸರಿಯಾದಂಥ ನೂಲು ಸಿಕ್ಕದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಲಾಸ್ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.

Imposition of Section 144 of the Criminal Procedure Code in Gangasandra Village

428. Sri GANGA BOVI (Gulur) —

Will the Chief Minister be pleased to state :—

(*a*) whether Section 144 of the Criminal Procedure Code was imposed in Gangasandra Village in the month of June 1969 ;

(*b*) if so, the number of people arrested in that village ;

(*c*) the number of police posted on special duty and the expenditure incurred in that behalf ?

Sri VEERENDRA PATIL (Chief Minister).—

(*a*) Yes.

(*b*) Thirty-eight persons.

(*c*) Two Circle Inspectors, 13 Sub-Inspectors, 49 Head Constables and 105 Constables of the Civil Police and one Asst. Sub Inspector, 5 Head Constables and 30 Constables of the Reserve Police had been posted on Special duty and a sum of Rs. 1,290 has been incurred in this behalf.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಬಿ. ಜ್ವಾಲನಯ್ಯ.—ಈ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ 144ನೇ ಸೆಕ್ಷನ್ ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಇದ್ದಂತಹ ಕಾರಣಗಳೇನು ?

† ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಈ ಹಳ್ಳಿಯವರು ಇಲ್ಲಿ ನಾಟಕವಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಇದ್ದರು. ಈ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಎಂದು ಪಾರ್ಟಿಗಳಿದ್ದವು. ಇಲ್ಲಿನ ಜನರು ಒಂದು ನಾಟಕವಾಡಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿದಂತೆ ನಾಟಕ ಆರಂಭವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುನ್ನ ಕೆಲವು ಪಾತ್ರಧಾರಿಗಳು ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದಾಗ ಇಲ್ಲಿದ್ದ ಎರಡು ಪಾರ್ಟಿಗಳವರಿಗೂ ಜಗಳವಾಗುವ ಸಂಭವ ಇತ್ತು. ಇದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿನ ಜನರಿಗೆ ಒಂದು ರೀತಿಯಾದ ಘರ್ಷಣೆಯಾಗುವ ಸಂಭವ ಇದೆ ಎಂದು ಇಲ್ಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿದು ಬಂದುದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮುಂಜಾಗರೂಕತೆಗಾಗಿ 144ನೇ ಸೆಕ್ಷನ್‌ನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಜಾರಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಹೆಚ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣ್.—ಗಂಗನಂದ್ರ ಎನ್ನುವುದು ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಗ್ರಾಮ. ಇಲ್ಲಿನ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾ ಸೋಷಿಯಲಿಸ್ಟ್ ಪಾರ್ಟಿಯವರು ಲೈಸನ್ಸ್ ಇಲ್ಲದೆ ನಾಟಕವಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಪ್ರಕಟಣೆ ಹೊರಡಿಸಿದುದರಿಂದ ಸರಕಾರದವರು ಇಷ್ಟೊಂದು ಹೆಚ್ಚು ಜನ ಪೋಲೀಸರನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ನೇಮಿಸಿರುವುದು ಸರಿಯೇ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ನಾನು ಆಗಲೇ ಉತ್ತರ ಹೇಳಿವೆ. ಈ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಎರಡು ಪಾರ್ಟಿಗಳಿದ್ದವು. ಇಲ್ಲಿ ನಾಟಕವಾಡುವಾಗ ಈ ಊರಿನವರೇ ಅಲ್ಲದೆ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಊರಿನ ಜನರೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ನಾಟಕ ನೋಡಲು ಬರುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಇಲ್ಲಿನ ಜನತೆಯ ಶಾಂತಿಗೆ ಭಂಗ ವಾಗಬಹುದು ಎನ್ನುವ ಸೂಚನೆಗಳು ತಿಳಿದುಬಂದುದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಇರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು 144ನೇ ಸೆಕ್ಷನ್‌ನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿ ಶಾಂತಿಗೆ ಧಕ್ಕೆ ಬಾರದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.—144 ಸೆಕ್ಷನ್ ಹಾಕುವಾಗ ಆರ್ಡರಿನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿರುವ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರಿಂದ ಗಲಾಟೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಆರ್ಡರು ಬರೆದಿರುವುದು ಸರಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್. —ಏನು ಆರ್ಡರು ಬರೆದಿದ್ದಾರೋ ಆ ಆರ್ಡರಿನ ಪ್ರತಿ ಈಗ ನನ್ನ ಮುಂದೆ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಗಂಗಾಬೋವಿ.—ಇಷ್ಟು ಸಣ್ಣ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಜನ ನಾಟಕವಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ಇಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ನಾನೂರು ಜನಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಕಡೆಯಿಂದ ಪೋಲೀಸಿನವರನ್ನು ಏಕೆ ಕರೆಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು ? ಇದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ನಾಟಕವಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಸರಕಾರದ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿತ್ತೇ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ನಾಟಕವಾಡುವ ವಿಚಾರ ಬೇರೆ. ಲೈಸನ್ಸ್ ಪಡೆದು ಯಾರು ಬೇಕಾದರೂ ನಾಟಕ ಆಡಬಹುದು. ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಲೈಸನ್ಸ್ ಪಡೆದು ನಾಟಕವಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸರಕಾರ ಯಾವ ಅಡ್ಡಿಯನ್ನೂ ತರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಎರಡು ಪಾರ್ಟಿಗಳಿದ್ದವು ಮತ್ತು ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಜಗಳವಾಡುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ನಾಟಕವಾಡಿದರೆ ಜನರ ಶಾಂತಿಗೆ ಭಂಗ ಬರಬಹುದು ಎಂದು ಇಲ್ಲಿರುವ ಸ್ಥಳೀಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು 144ನೇ ಸೆಕ್ಷನ್ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇಲ್ಲಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಯಿತು.

Mr. SPEAKER.—Since the Hon. Minister concerned is not here, I hold-over Question No. 455.

Deposits by Taluk Agricultural Produce Marketing Societies

66. Sri SADASHIVAPPA PATIL (Deodurg).—

Will the Minister of State for Food and Civil Supplies be pleased to state :—

(a) the number of Taluk Agricultural Produce Marketing Co-operative Societies in the State ;

(SRI SADASHIVAPPA PATIL)

(*b*) the amount credited by each of them in P. D. Account (as administrative charges) per quintal of sugar and jowar ?

Sri B. VITHALDAS SHETTY (Minister of State for Food and Civil Supplies).—

(*a*) 174.

(*b*) In the case of jowar an amount of Rs. 1-50 per quintal is credited by the Taluk agents to the P. D. Account of the Deputy Commissioner concerned towards administration charges.

A similar amount is recovered towards administration charges in the case of sugar.

ಶ್ರೀ ಸದಾಶಿವಪ್ಪ ಪಾಟೀಲ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ಈಗ ಒಂದು ಕ್ವಿಂಟಾಲಗೆ 55 ರೂಪಾಯಿ ಜೋಳ ವಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ಭತ್ತವಾಗಲಿ ಪರ್ಚೇಸ್ ಮಾಡಿದಬಳಿಕ ಅದು ಗ್ರಾಹಕನಿಗೆ ಬರುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ, ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಈಗ ಜೋಳ 70 ರೂಪಾಯಿಯಂತೆ ಮಾರಬೇಕಾದರೆ, ನಿಮಗೂ, ಬ್ಲಾಕ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಮಾಪಾರ್ಡಿಗೂ ಏನು ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇದೆ ?

2-00 P.M.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿಠ್ಠಲದಾನಶೆಟ್ಟಿ.—ತಾವು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿರುವುದು ಪರ್ಚೇಸ್ ಮಾಡುವಾಗ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಚಾರ್ಜಸ್ ಹೆಚ್ಚು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, 6 ರೂಪಾಯಿ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದು. We are collecting Re. 1-50 paise only towards the administrative charges; 75 paise is collected towards contribution to co-operative stabilisation fund, if they are incurring losses; and the rest is collected towards transportation and godown charges and other unforseen expenses. ಇದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪು ಉತ್ತರ ಏನೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಸದಾಶಿವಪ್ಪ ಪಾಟೀಲ್.—ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ವೆಚ್ಚಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ 4 ರೂಪಾಯಿ, 6 ರೂಪಾಯಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆರೀತಿ ಹೆಚ್ಚು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವೇನಾದರೂ ರೈತರಿಗಾಗಲಿ, ಸಂಘಕ್ಕಾಗಲಿ, ವಾಪಸ್ಸು ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಲ್ಲ ಅವರಮೇರೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿಠ್ಠಲದಾನಶೆಟ್ಟಿ.—ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಛಾರ್ಜಸ್ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ 1·50 ಪೈಸೆ ಮಾತ್ರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೆಚ್ಚು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ನನ್ನ ಅವ ಗಾ್ನೆಗೆ ತಂದರೆ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

Sri G. CHANDRAKANTH.—In many places this P.D. Account is charged at the rate of Rs. 4 or Rs. 6 per quintal. May I know whether the Government will return the excess wherever collected ?

Sri B. VITTALDAS SHETTY.—You are making a mistake by mixing various charges together. We are collecting Rs. 6. Out of this Re. 1-50 only is deducted towards administrative charges; 0·75 paise is collected towards contribution to co-operative stabilisation fund, if they are incurring losses; and the rest is collected towards transportation and godown charges and other unforseen expenses.

ಶ್ರೀ ಸದಾಶಿವಪ್ಪ ಪಾಟೀಲ್.—ನಿಮ್ಮ ರೆಕ್ಕಡನುಸಾರವಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಚಾರ್ಜುಗಳೂ ಸೇರಿ ಯಾವ ಯಾವ ಧಾನ್ಯಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಬೀಳುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿಟ್ಠಲದಾಸಶೆಟ್ಟಿ.—ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನೇ ಓದಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅದನ್ನು ನಂತರ ಮುಂದೆ ಇಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಬಿ. ಜ್ಯಾಲನಯ್ಯ.—ಫುಡ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನವರು ಆಹಾರ ಸರಬರಾಜನ್ನು ಅವರ ಕೈಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವಾಗ ಸರ್ಕಾರದ ಆಹಾರ ಇಲಾಖೆಯು ಅನೇಕ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗವನ್ನು ಕಡಮೆ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಆಹಾರ ಖಾತೆಯನ್ನು ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು ತೆಗೆದುಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಚಿಸುತ್ತಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿಟ್ಠಲದಾಸಶೆಟ್ಟಿ.—ಅವಶ್ಯವಿಲ್ಲದ ಅಧಿಕಾರಿ ವರ್ಗವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ತೆಗೆದುಹಾಕಿದೆ. ಆಹಾರದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಇನ್ನೂ ತನಕ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬೋಳ ರಘುರಾಮಶೆಟ್ಟಿ.—ಬತ್ತದ ಲೆವಿಗೆ ಪರ್ಚೇಸ್ ಪ್ರೈಸ್ ಕೊಡುವುದನ್ನು ಅಕ್ರಮ ಎಂದು ರಾಜ್ಯದ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿಟ್ಠಲದಾಸಶೆಟ್ಟಿ.—ಅಕ್ರಮ ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಲಲ್ಲ. ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಪ್ರೈಸ್ ಒಂದು ಇದೆ, ಕೊಡುವಂಥ ಪ್ರೈಸ್ ಅದಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿರುವಂತೆ ಪುನರ್‌ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೈಕೋರ್ಟ್ ತೀರ್ಮಾನವಿದೆ.

SHORT NOTICE QUESTION AND ANSWER

Deputation of Reserve Police to Andhra Pradesh

5. **Sri M. NAGAPPA** (Raichur).—

Will the Chief Minister be pleased to state :—

(*a*) whether the Government of Mysore had deputed the Mysore Reserve Police to Andhra Pradesh very recently if so, the strength of Reserve Police ;

(*b*) if so, the State that has to bear the salaries and allowances and other expenditure, etc., of the said deputed Reserve Police Staff ;

(*c*) whether it is a fact that other States like Haryana, Tamil Nadu, Kerala Governments have withdrawn their forces ; if so, whether the Government of Mysore will also do so ?

Sri VEERENDRA PATIL (Chief Minister).—

(*a*) Yes. It would not be in public interest to disclose the strength of the police force.

(*b*) The expenditure will be borne by the borrowing Government.

(*c*) This Government is not aware of the action taken by the other State Governments. So far as Mysore State is concerned, the police force deputed to Andhra Pradesh has been partly withdrawn.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ.—ಮೈಸೂರು ಪೋಲೀಸ್ ಆಕ್ಟ್ ಮೂರನೇ ಸೆಕ್ಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಪೋಲೀಸ್ ದಳ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದೆ. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಸಹಿತ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕಳಿಸಬಹುದು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಕಲಮು ಇದಯೇ ?

† ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಪೋಲೀಸ್ ಆಕ್ಟ್ ಎಲ್ಲ ನೋಡಿ ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ರಾಜ್ಯದಿಂದ ಹೊರಗಡೆಗೆ ಹೋಗಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಪೋಲೀಸ್ ದಳ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂಥ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ನಾನು ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ದಕ್ಷಿಣ ವಲಯದ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಎಂದರೆ ಆಂಧ್ರ, ಮೈಸೂರು, ಮದ್ರಾಸ್ ಮತ್ತು ಕೇರಳ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಒಂದು ಅಂಡರ್‌ಸ್ಟ್ಯಾಂಡಿಂಗ್ ಇದೆ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಕಾಮನ್ ರಿಸರ್ವ್ ಪೋಲೀಸ್ ಫೋರ್ಸ್ ಎಂದು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಎರಡನೇ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದ್ದಾಗ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಪೋಲೀಸ್ ದಳ ಅಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಟಿಸಿಪೇಟ್ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ನಾವು ಬೇಡಿದಾಗ ಅವರೂ ಕಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಪ್ರಕಾರ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ.—ಒಂದು ಅಂಡರ್‌ಸ್ಟ್ಯಾಂಡಿಂಗ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳರಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಕಾಯುದೆಯ ನಮ್ಮತಿ ಇದೆಯೇ? ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪೋಲೀಸರು ಆಂಧ್ರದಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಗೋಲಿ ಹೊಡೆದರೆ ಅಂಥ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಕಾಯದೆಯ ಪ್ರೊಟೆಕ್ಷನ್ ಇದೆಯೇ? ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಯಾವ ಕಾಯದೆಯ ಪ್ರಕಾರವಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕಾಯದೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನನ್ನ ಮುಂದೆ ಇರುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಏನೆಂದರೆ ನಮ್ಮಿಂದ ಏನಾದರೂ ರಿಸರ್ವ್ ಪೋಲೀಸ್ ಆಂಧ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದೆಯೇ, ಹಾಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರೆ ಯಾವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದೆ ಎನ್ನುವಂಥದ್ದು. ನಾನು ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ದಕ್ಷಿಣ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾಮನ್ ರಿಸರ್ವ್ ಪೋಲೀಸ್ ಫೋರ್ಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ನಮಗೆ ಅವಶ್ಯವಿದ್ದಾಗ ಅದರಿಂದ ನಾವೂ ಸಹಾಯವನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು ಮತ್ತು ನಮ್ಮನ್ನು ಸಹಾಯ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದಾಗ ನೆರೆಯ ರಾಜ್ಯದ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೂ ಸಹಾಯ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಈ ರೀತಿ ಒಂದು ರಾಜ್ಯದಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ರಾಜ್ಯ ಸಹಾಯವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಸದಾಶಿವಪ್ಪ ಪಾಟೀಲ್.—ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶ ಬಿಟ್ಟು ಸೌತ್‌ಜೋನ್‌ಗೆ ಸೇರಿದ ಮದ್ರಾಸು ಅಥವ ಕೇರಳ ರಾಜ್ಯದವರು ಕೇಳಿದರೆ ತಾವು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಿಂದ ಪೋಲೀಸಿನವರನ್ನು ಕಳಿಸಲು ತಯಾರಾಗಿದ್ದೀರಾ? ಒಂದುವೇಳೆ ಆಂಧ್ರಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಿರುವ ನಮ್ಮ ಪೋಲೀಸು ದಳಕ್ಕೇನಾದರೂ ಅನಾಹುತವಾದರೆ ಯಾವ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಹಿಂದೆ ಡಿ. ಎಂ. ಕೆ. ಸರಕಾರ ಸಹಾಯ ಕೇಳಿದಾಗ ನಾವು ಕಳುಹಿಸಿ ಸಹಾಯಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

Sri J. P. SARWESH.—It is stated that in Andhra more than 1,000 police people have been killed in the Telengana agitation. May I know how many of our police people have been affected?

Mr. SPEAKER.—It does not arise.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎ. ಚನ್ನೇಗೌಡ.—ಈಗ ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಪೋಲೀಸು ಸಹಾಯ ನೀಡಿರುವ ಉದ್ದೇಶ ಮುಂದೆ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಬೇಕಾದಾಗ ಆಂಧ್ರದವರೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವರು ಅದರಿಂದ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದು ಎಂಬುದಲ್ಲವೇ?

Mr. SPEAKER.—It does not arise.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—One part of the question of Sri Sadashiv Patil was answered. May I know if something were to happen to the Mysore police who are sent to Andhra, what is the protection they are going to have? If any casualty were to happen, what is the protection they have?

Sri VEERENDRA PATIL.—I do not understand this question. If there is an agreement between two States, when we give aid, it means the force that goes there will be under the control and guidance of the Government to which we have sent our forces. We are sending our forces to the border areas. That does not mean that they must not take proper care of our forces. On the other hand they have gone there to maintain and establish law and order.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರಶೆಟ್ಟಿ.—ಆಂಧ್ರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿದ ಪೋಲೀಸ್ ರೆಕ್ಯಾಚಾರ ಕೊಡುವುದು ಹಿತವಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರಿ. ಎಷ್ಟು ಜನ ಜಖಂಗೊಡಿದ್ದಾರೆ, ಎಷ್ಟು ಜನ ಸತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಅಂಕಿಅಂಶವನ್ನು ಕೊಡಬಹುದೇ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದಹಾಗೆ ಯಾರೂ ಸತ್ತಿಲ್ಲ, ಜಖಂ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಅಂತಹ ವರದಿ ಯಾವುದೂ ಬಂದಿಲ್ಲ, ಅದೇನಾದರೂ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಹೇಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು, ಆ ಸಮಾಚಾರ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಬಿ. ಜ್ವಾಲನಯ್ಯ.—ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಪೋಲೀಸ್ ಫೋರ್ಸ್‌ನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೀರಿ, ಅದನ್ನು ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದ ರಿಕ್ವೆಸ್ಟ್‌ಮೇರೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೀರಾ ಅಥವಾ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಆದೇಶದಮೇರೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದೆ. ಸ್ಟೇಂಡಿಂಗ್ ಆರ್ಡರ್ ಪ್ರಕಾರ ಆಂಧ್ರದವರು ಕೇಳಿದರೆ ನಾವು ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇವೆ, ಕೇರಳದವರು ಕೇಳಿದರೂ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇವೆ, ಮದ್ರಾಸ್‌ನವರು ಕೇಳಿದರೂ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇವೆ, ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಕೇಳಿದರೂಕೂಡ ಅವರು ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಒಂದು ಅಂಡರ್ ಸ್ಟ್ಯಾಂಡಿಂಗ್ ಜೋನಲ್ ಸ್ಟೇಟ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ.—ಬಿಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಕೇಳಿರುವುದು ಅರೋಮ್ಯುನ್ಸ್ ಮತ್ತು ಸ್ಯಾಲರಿ. ಇದನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಆಂಧ್ರದವರು ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ತಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಇದನ್ನು ಯಾರು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು. ಮದರಾಸ್ ಮತ್ತು ಹರಾಣ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವರು ಸಂಬಳ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಎಂದು ಹೇಳಿ ತಮ್ಮ ಪೋಲೀಸ್ ಫೋರ್ಸ್‌ನ್ನು ಆ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿಯೇ ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಂಡದ್ದು. ಅದ್ದರಿಂದ ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಂಡೀಚರ್‌ನಲ್ಲಿ ಎರಡ್ಲಾ ಬರುತ್ತದೆ, ಹೇ ಬರುತ್ತದೆ, ಡೆಪ್ಯೂಟೇಷನ್ ಅರೋಮ್ಯುನ್ಸ್ ಮತ್ತು ಇತರ ಅನುಕೂಲತೆ ರಿಸರ್ವ್ ಫೋರ್ಸ್‌ಗೆ ಏನೇನು ಕೊಡಬಹುದೋ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೊಡುವಂತಹ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಆ ಸರ್ಕಾರದ್ದು ಆಗಿದೆ.

Sri V. N. PATIL.—Whenever any police force goes out of the State it involves greater personal risk to those who go ; if anycasualty were to be there, who will pay compensation ?

Sri VEERENDRA PATIL.—It is the responsibility of the borrowing Government and whatever is permitted under the rules here, will be given. The protection is there, whether he is working here or in the borrowing State. It is the entire responsibility of the borrowing State.

Mr. SPEAKER.—Question hour is over.

QUESTION FOR ANSWER ON THE DAY

(but not taken up)

Youth Welfare Board

165. Sri K. H. SRINIVASA (Sagar).—

Will the Minister for Finance, Planning and Youth Welfare be pleased to state :—

(*a*) whether the Government has taken a decision to constitute a Youth Welfare Board ;

(*b*) if so, will it be an Advisory Body or an Executive Body ;

(*c*) the Board outlines of its constitution, powers and functions ?

Sri RAMAKRISHNA HEGDE (Minister for Finance, Planning and Youth Welfare).—

(*a*) Yes.
(*b*) It will be an Advisory Body.
(*c*) A copy of the relevant Government Order is appended.

Proceedings of the Government of Mysore

Order No. ED 5 EYW 69, Bangalore, dated 18th June 1969.

Subject :—Orders the Constitution of a Youth Board.

Government are pleased to direct the Constitution of the Mysore State Youth Welfare Board for fostering a democratic youth movement in the State. The composition of the Board shall be as follows :—

1	Minister for Finance, Planning and Youth Welfare.	Chairman
2	Minister for Education	Vice Chairman
3	Minister for Agriculture	,,
4	Minister for Development	,,
5	Development Commissioner	Member
6	Secretary to Government, Education Department.	,,
7	Secretary to Government, Development, Housing, Panchayatraj and Co-operation Department.	,,
8	Vice-Chancellor, Bangalore University or his Nominee.	,,
9	Vice-Chancellor, Mysore University or his Nominee.	,,
10	Vice-Chancellor, Karnatak University, Dharwar or his Nominee.	,,
11	Vice-Chancellor, University of Agricultural Sciences or his Nominee.	,,
12	President, Mysore State Sports Council	,,
13	Director, National Cadet Corps, Bangalore	,,
14	State Chief Commissioner for Scouts and Guides	,,
15	State Commissioner (Guides)	,,
16	Chairman, Young Farmers' Association	,,
17	President of the Junior Chamber, Bangalore	,,
18	19, 20 and 21. Four University Students—One each from the Four Universities in the State.	,,
22.	23, 24 and 25. Four persons interested in Youth activities nominated by the State Government.	,,
23	Director of Youth	Member-Secretary.

The student members on the Board shall be nominated by the respective Vice-Chancellors and shall hold office for a period of two years or until he or she ceases to be a student, whichever is earlier. Members representing the non-student youth will be nominated by Government and shall hold office for a period of two years.

The functions of the Board will be to advise Government to :—

1 Formulate policies and programmes for promoting the welfare of student and non-student youth, resident in the urban and rural areas ;

2 Co-ordinate the programmes of Voluntary Organisations, State Government and the Central Government and ensure proper utilisation of financial resources earmarked for youth welfare ;

3 Mobilise resources from national and international agencies for youth welfare programmes in the State ;

4 Review and evaluate the implementation of youth programmes at regular intervals ;

5 Assist voluntary youth agencies with suitable programmes and necessary resources ;

6 Organise research and studies either directly or through Universities on problems relating to youth.

The Board may appoint such committees as may be deemed necessary and delegate such functions assigned to it to the Committees as may be appropriate.

The T. A. of the non-official members of the Board will be regulated by the provisions contained in the Annexure " A " to the Mysore Civil Services Rules. The expenditure on T.A. and other charges connected with the members will be debited to the provisions under " 28 Education Z.I.A. General Education–22 Youth Welfare–C. Youth Festivals."

This order issues with the concurrence of Finance Department *vide* U.O. Note No. FD 1356/S.II, dated 28–3–1969.

By Order and in the name of the Governor of Mysore,

M. I. HUSSAIN,

Under Secretary to Government,
Education and Youth Welfare Department.

Arrangements for answering Questions in the absence of Ministers concerned

Sri G. CHANDRAKANT.—On a point of order. As a matter of fact I had put the question which has been included in the list today. Unfortunately the Minister concerned has informed that he will not be here and it is held over.

Mr. SPEAKER.—He is going on a foreign tour and some other Minister will look after his department. It appears that the Chief Minister is making alternate arrangements for the reply and that is why I have held over the question.

ಶ್ರೀ ನದಾಫಿವಪ್ಪ ಪಾಟೀಲ್ (ದೇವದುರ್ಗ).—ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್, ಸರ್. ಈಗ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ಯಾವ ಖಾತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿರು ಒಂದು ದಿವಸ, ಅಥವಾ ಎರಡು ದಿವಸ ಅಥವಾ ಒಂದು ವಾರದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಎಲ್ಲಗೇ ಹೋಗಿದ್ದರೂ ಡಿಪ್ಯುಟಿ ಮಿನಿಸ್ಟರು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದ್ದರು. ಆದರೆ ಪವತ್ತಿನದಿವಸ ಶಂಕರರಾಯರು ಸ್ವೀಟ್ ಮಿನಿಸ್ಟರಾಗಿ ಡೆನ್ಮಾರ್ಕ್ ಮತ್ತು ಇತರ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಯಾರಿಗಾದರೂ ತಮ್ಮ ಚಾರ್ಜನ್ನು ವಹಿಸಿ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆಯೇ? ಅಥವಾ ಚಾರ್ಜ್ ವಹಿಸಲಾರದೇ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ವಹಿಸಲಾರದೇ ಹೊಗಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಯಾರು ಹೊರುತ್ತಾರೆ?

Mr. SPEAKER.—Whether the Hon. Minister has handed over charge or not, is not a question that concerns the Chair or the House. It is the responsibility of the Chief Minister.

Sri M. NAGAPPA.—Rules 42 and 44, lay down how the question is to be put before the House and how the answer is to be given. Unfortunately, according to ruling of the Chair, since the Hon ble Minister for Veterinary Services, is going on tour, it is the responsibility of the Ministry to answer that question. As per rule, in the absence of the member concerned the question will lapse. What action can the Chair take under Rules 42, 43, 44 and 45 if the question lapses even after all the formalities are observed ?

Mr. SPEAKER.—Rule 42 does not apply to this particular case. Rule 42 (3) provides, if the member is absent, his absence will be construed to mean that he is not present. Sub-Rule (2) reads like this :

> " The member so called shall rise in his place and unless he states that it is not his intention to ask the question standing in his name, he shall ask the question by reference to its number on the list of questions."

Here the member has put his question and since the Minister in charge is absent, the question is held over. Of course the absence of the Minister is a breach of courtesy. It is the duty of the Government to answer questions. But in the present circumstance, the Government is not aware of the absence of the Minister. The Chief Minister has offered to answer the question. There is specific rule in this regard. Therefore it was withheld.

Sri VEERENDRA PATIL.—There is nothing to be annoyed. I have myself offered to answer this question. That is why the question is held over. I will answer that question tomorrow. Hence I think, there is no need for any discussion on this matter.

Sri K. H. RANGANATH.—You were pleased to say that if the Minister or the Government did not answer the question, it amounts to breach of courtesy, but not breach of privilege. May I take up the ruling of the Chair as an observation because that would strengthen the hands of the Government hereafter and it may not answer some questions at all?

Mr. SPEAKER.—It may not be taken as a ruling. If a ruling is necessary, I reserve my ruling.

Question of Privileges against the Marshal for alleged discourtesy shown to Members

Sri AZEEZ SAIT (Narasimharaja).—On 21st of this month there was an uproar in this House and at that time, the Hon'ble Minister for Parliamentary Affairs moved a privilege motion against Sri Gopala Gowda. At that time I got up to say something. At the same time Sri Nagappa and Sri Bangarappa also got up to say something. There was confusion. But the Chair without hearing us ordered us to withdraw from the House. As you know, we wanted to protest that it was not in order. You adjourned the House for 10 minutes and went away. After the adjournment, we also retired for a cup of Tea in the lobby. The House re-assembled after 90 minutes. At that time I was about to get into the Chambers. Your so called Marshal who was standing in the lobby physically obstructed me from entering the House and twisted my left hand. My question is, whether he had the orders of the Hon. Speaker to bodily prevent me from entering the House. He manhandled me and acted in discourteous manner. Therefore, I want to move a privilege motion against the Marshal for his discourtious behaviour towards an hon. Member of this House.

Mr. SPEAKER.—The hon. Member has said two things. The first thing is whether the Marshal was under orders to carry out the decision taken here. Whenever a decision is taken here, it is the duty of the Marshal to carry out the decision not only of the Chair but also of the entire House. But the fact whether he has twisted the hand of the hon. Member or not; is to be investigated. On this account I admit the privilege motion under Rule 182 and I refer it to the Committee of Privileges.

Sri AZEEZ SAIT.—While thanking you for having admitted the motion and referred it to Privileges Committee, I would like to draw your kind attention to the fact that the Hon'ble members of the House have

(SRI AZEEZ SAIT)

been suspended by the Chair. A motion was moved and the Hon'ble Members were suspended. Even though protests were made against the suspension motion the Hon'ble Speaker suspended the Members. I do not think even the Speaker has any right to order the Marshal to manhandle or assault the Hon. Members of this House. Being an inferior Officer, he cannot manhandle an Hon. member of this House. The Hon'ble Speaker is the custodian of the House. Moreover if there are no members there will be no House at all. The Hon'ble Speaker has been elected to this office here by the Members themselves. Whether the members belong to this side or that side, it is all the same to the Chair. Whether this side in minority or that side is in majority protection of the rights and privileges of the Members of the entire House is the duty of the Chair. The Speaker is part and parcel of this House and the Chair should act according to the rules of procedure. Being the custodian of this House, you cannot proceed to order the Marshal to bodily prevent a member from entering the House.

2-30 P.M.

MR. SPEAKER.—The hon. Member has asked whether it is open to the Chair to employ the services of the Marshal or any member of the Legislature staff to use force, if necessary, to enforce the order of the Chair. It is the duty of the Chair to maintain order in this House and the Chair always expects that the orders of the Chair will be duly respected and carried out by the hon. Members. Suppose in the case of a suspension or expulsion of a Member, the member concerned does not obey the orders of the Chair, then it is within the powers of the Chair to utilise legitimate and minimum force to give effect to that decision. There is nothing wrong in it. In this particular case, I am not going to say whether the force used exceeded the legitimate limits or not. These are points which would go before the Committee and the hon. Member Sri Aziz Sait may raise this point before the Privileges Committee if he so desires.

† SRI H. SIDDAVEERAPPA.—Sir, I heard with attention your observations. I just wanted to bring to your kind notice that in a nascent democracy, it will lead to some dangerous precedent, unless it be that before the Marshal or any officer of your staff takes resort to physical removal of any member, there should be a certain amount of circumspection in the whole matter. Now, even in Parliament, the Marshal does not act so soon after the ruling of the Chair is given or after the order of the Chair is issued, unless it be with the specific direction of the Speaker to use that amount of force or physical contact. Otherwise, it will lead to dangerous precedent. It may even happen that when tempers are frayed and when members are not in the normal mood, it would be better that there should be a certain amount of restraint not only on the part of the members but also on the part of

everybody in this House, including the Speaker, if I may say so. We have seen only two days back, the spectacle of what happened in the case of Sri Gopal Gowda which appears to be a very serious matter indeed. But when tempers were cooled, and when we come to normal understanding of the whole problem, when what is called remoarse sets in, we come to our senses. Therefore, it would be better no physical force is normally allowed to be used against any Member, may be sometimes when tempers are frayed, members are likely to lose themselves in a fit of rage. I therefore plead with the Chair to examine this position and see that your staff is not set on any of the hon. Members, in future. This House has even overcome very many big things, even open Dharani was allowed in this House.....

Mr. SPEAKER.—It was not allowed.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—But it happened. I do not mean to say you permitted it. I only say that such is the position and it would be better that no member is allowed to be manhandled by the Marshal or by any officer, unless it be under your specific orders and direction and that too for convincing reasons.

Mr. SPEAKER.—I admit the substance of what Sri Siddaveerappa said that nobody can use force except at the direction of the Speaker. I have no doubt about this. Now I may tell hon. Members that general directions were issued to the Marshal to persuade the hon. Members against whom withdrawal orders were passed, to obey the orders and withdraw. Since Mr. Azeez Sait says that his hand was twisted and all that, I do not think that would be permissible. Therefore, I have admitted the motion and he can raise all these issues in the privileges committee.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎ. ಚನ್ನೇಗೌಡ—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಮನೆಯ ಸದಸ್ಯರು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ರೂಲ್ 35, 36ರ ಪ್ರಕಾರ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆ. ತಮ್ಮ ಆದೇಶದ ಪ್ರಕಾರ ಸದಸ್ಯರು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ನಾವು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ 15 ದಿವಸಗಳಾದರೂ ಕೂಡ ಆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು 4-5 ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆ ಮುಕ್ತಾಯವಾಗಬಹುದು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇಂಥಿರುವಾಗ ನಾವು ಕಳುಹಿಸಿದಂತಹ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಬಾರದೇ ಹೋದರೆ ನಾವು ಜನತೆಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿದಹಾಗೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಕಳುಹಿಸಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಉತ್ತರ ಬರುವಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಹಾಗೆ ಹಿಂದೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಾಳಿಗಾ ಅವರು ಒಂದು ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು.

Mr. SPEAKER.—Hon. Member tells me that there is a ruling of the Chair given by late Mr. Baliga relating to quick answering of questions on the floor of the House. I shall go into that ruling and give my ruling in the matter later.

† ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರ ಶೆಟ್ಟಿ.—ವಿದ್ಯುಚ್ಛಾಲಿತ ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿರತಕ್ಕ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ದರ ದ್ವಿಗುಣವಾಗಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಒಂದು ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ತಮಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇ. ಇದರ ಗಂಭೀರತೆಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿದರೆ ಇವೊತ್ತು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ವಿಷಮಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ನೂರಾರು ತಂತಿಗಳು ಜನತೆಯಿಂದ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಜನಗಳಿಂದ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮತ್ತು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ.

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರ ಶೆಟ್ಟಿ)

ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದಾಗಿ ತಾವು ಹೇಳಿದ್ದಿರಿ. ಇನ್ನು 4-5 ದಿವಸಗಳೊಳಗಾಗಿ ಈ ಸಭೆ ಮುಕ್ತಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಸ್ವಲ್ಪ ಅನುಮಾನ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀವಾನ್ ನಂಜೇಗೌಡರು ಕೂಡ ಒಂದು ಸಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆಗ ಕೂಡ ತಾವು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡುವುದಾಗಿ ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಿರಿ. ಇದು ಬಹಳ ಗಂಭೀರವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾಳೆ ದಿವನ ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ತಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—It is true that as hon. Member Sri Bhaskara Shetty stated that a promise was made here that one day would be set apart for the discussion of electricity rates and allied matters. The anxiety of the hon. Member is that in view of the shortage of time whether that promise would be kept up or not. I assure him that it will be kept up. Even if it is not possible to give time for it within the 29th- a date will be given after that date. I think the Government will also be agreeable to it.

Sri V. N. PATIL (Humnabad).—I have got two submissions. One is with regard to the suspension of hon. Member Sri Vatal Nagaraj. He is after all an young man given to emotions. In view of that and the changed circumstances, I move that this House may consider the termination of order of suspension of Sri Vatal Nagaraj.

The second point is with regard to the adjournment motion which I have sent with regard to strike by the engineering college students of Mandya, Manipal, Mysore, etc. of the Mysore University, pressing their just demands. If their problems are not solved these young students will get frustrated. This House is supreme to consider a just solution for the agitation.

Sri K. PUTTASWAMY (Minister for Law, Labour and Parliamentary Affairs).—That is a matter coming under the jurisdiction of the University. So we have nothing to say.

† ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ —ನಾನು ತಮಗೆ ಒಂದು ನೋಟೀಸನ್ನು ಶ್ರೀವಾನ್ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ ಅವರ ಸಸ್‌ಪೆನ್‌ಷನ್ ಆರ್ಡರ್ ಬಗ್ಗೆ ಕಳಿಸಿದ್ದೆ. ಶ್ರೀವಾನ್ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ ಅವರು ಕೂಡ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ಷಮೆ ಕೋರಿ ತಮಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆಂದು ನನಗೆ ಸುದ್ದಿ ಕಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಅವರು ಇನ್ನಷ್ಟು ಕಾಲ ಸಭೆಯ ಹೊರಗೇ ಇರಬೇಕು ಎಂದರೆ ನಮಗೆ ಅಷ್ಟೊಂದು ಸಂತೋಷದಾಯಕವಾದ ಸಂಗತಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಹ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಸಹ ಇಂತಹ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಮೊನ್ನೆ ಕೂಡ ಇಂತಹ ಒಂದು ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರೊಬ್ಬರು ಬಗ್ಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನವನ್ನು ಅವರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ ರವರಿಗೂ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪ ಉಂಟಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ಅವರೂ ಕೂಡ ತಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ ಇಂದು ಬೆಳಗ್ಗೆ ಒಂದು ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಇದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಕೂಡ ಇಂದು ಬೆಳಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ ಒಂದು ಮೋಷನ್ ಬರೆದು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಇವಕ್ಕೆ ತಾವು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು ಮಾನ್ಯ ಪಾರ್ಲಮೆಂಟರಿ ಸಚಿವರೂ ಕೂಡ ಈ ಮೋಷನ್ ಪಾಸು ಮಾಡಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದ ನಿಲುವು ಏನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ಬೇಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಸಭೆಯ 308 ಮತ್ತು 309ನೇ ರೂಲುಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಸ್ಪೀಕರ್‌ರವರು ಆರ್ಡರು ಮಾಡಿದಾಗ ಏನು ಮಾಡ ಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳಿದೆ. 309ನೇ ರೂಲನಂತೆ ಸರಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ಆಗಲಿ ಇಲ್ಲವೇ ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಲೀ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮುಂಡಿಸಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಆ ಸದಸ್ಯರ ಹೆಸರನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರಬೇಕು. 309ರ ಪ್ರಕಾರ ಅವರು ನೇಮ್ ಮಾಡದೇ ಇದ್ದರೆ ಆಗ ಯಾವ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ನಿರ್ಣಯ ಮುಂಡನೆಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವೂ ಇಲ್ಲ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಯಾವ ಸದಸ್ಯರ ಹೆಸರನ್ನೂ ನೇಮ್ ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ ಇಂತಹ ನಿರ್ಣಯ ಮುಂಡನೆಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಹೆಸರು ಹೇಳಿ ಇಂತಹ ಸದಸ್ಯರ ವರ್ತನೆ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಇವರಿಂದ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳಿಗೆ ಅಡ್ಡಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಇವರನ್ನು ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ನಿವೃತ್ತಿ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ಇದರ ಅರ್ಥ ಬರುತ್ತದೆ. ಅವರು ನೇಮ್ ಮಾಡಿದಮೇರೆ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ಮುಂಡಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ಪುನಃ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಾರ್ಪಾಟು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಮತ್ತು ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಇಲ್ಲಿ ಸಭೆಗೆ ಬಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಸಭೆಗೆ ತಿಳಿಸುವವರೆಗೂ ಸರಕಾರ ಇದರಲ್ಲಿ ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದು ಏನೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ನೇಮ್ ಮಾಡಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ಮುಂಡಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರ ವರ್ತನೆ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಮಗೆ ಕಂಡುಬಂದರೆ ಅದನ್ನು ಈ ಸಭೆಗೆ ತಾವು ತಿಳಿಸಿದಮೇರೆ ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮುಂಡಿಸಲು ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದಾಗ ಸರಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದು ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಇದು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ವಿವೇಚನೆಗೆ ಬಿಟ್ಟದ್ದು ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಭೆಗೆ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಲು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಬಿ. ಜ್ಯಾಲನಯ್ಯ.—ಸ್ವಾಮಿ, ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಯಾವಾಗಲೂ ಈ ಸಭೆಯ ಘನತೆ ಹಾಗೂ ಗೌರವಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯುವುದರಲ್ಲಿ ಗಟ್ಟಿಗರು ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಸಭೆಯ ಘನತೆ ಹಾಗೂ ಗೌರವಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯಬೇಕೆಂದು ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಬಂದಾಗ ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನು ಹಿಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಪ್ರಕರಣಗಳೂ ಇವೆ.

Sri K. PUTTASWAMY.—I do not know whether I have been understood properly. As soon as the Hon. Speaker finds that the concerned hon. Member has changed his attitude and the Hon. Speaker would like the House to consider that situation, the Government would be prepared to move the necessary resolution.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಬಿ. ಜ್ಯಾಲನಯ್ಯ.—ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಹೇಳಿದುದಕ್ಕೆ ಧನ್ಯವಾದಗಳು. ನುಮಾರು ನಾಲ್ಕೈದು ದಿನಗಳಿಂದಲೂ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ ರವರು ಈ ಸಭೆಗೆ ಬರಕೂಡದು ಎಂದು ನಿರ್ಣಯ ಮುಂಡಿಸಿ ಅದು ಸರಕಾರದ ವತಿಯಿಂದ ಪಾಸಾಗಿರುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಒಂದು ರೀತಿಯಾದ ಕ್ಲೇಶವುಂಟಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಸಭೆ ಪುನಃ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಅವರೂ ಕೂಡ ತಮಗೆ ಒಂದು ಪತ್ರ ಬರೆದು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದನ್ನು ತಾವು ಕೂಡ ಪಾರ್ಲಮೆಂಟರಿ ಸಚಿವರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿರಬಹುದು. ಇಂತಹ ವಿಷಾದ ಸೂಚನೆ ಪತ್ರ ಬಂದಿರುವಾಗ ಇದರಮೇರೆ ಈ ಸಭೆ ಪುನಃ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸರಕಾರದವರ ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ನಮ್ಮ ಮಿತ್ರರಾದಂಥ ನಂಜೇಗೌಡರು ಮತ್ತು ಇತರರು ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ತಾವು ಉದಾರ ನೀತಿಯಿಂದ ಕಹಿ ಪ್ರಸಂಗಗಳನ್ನು ಮರೆತು ಸಿಹಿ ಪ್ರಸಂಗವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೋರುತ್ತೇನೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅವರುಗಳು ಮುಂಡಿಸಿದಂಥ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಈ ಸಭೆ ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿದಂಥ ನಿರ್ಣಯದಂತೆ ಇದನ್ನು ತಂದು ಪುನರ್ ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—I have heard the hon. Members and the hon. Minister for Parliamentary Affairs on this subject. The House is well aware under what circumstances the hon. Member Sri Vatal Nagaraj had to be named and under what circumstances the House was pleased to pass a resolution about his suspension. It is an unfortunate duty of the Chair to maintain order here and it is only for that purpose all these steps had to be taken. On the same evening the hon. Members Sri Nanje Gowda and Bangarappa came and placed two notices of motion under proviso to rule 309 regarding cancellation of the suspension resolution. I said that I will admit them and that admission of course is always subject to the parliamentary conventions and practices in that behalf. The hon. Member Sri Nanje Gowda was convinced that there ought to be an unconditional apology by the Member concerned and only subject to that the matter could be reconsidered. This House acts on the basis of certain facts actually happening here. If that resolution has to be cancelled there ought to be something before the House to show that cancellation is justified. There is one precedence in this House—the case of Sri S. Gopala Gowda. When unfortunately he was suspended by the House and a resolution in that context was passed, cancellation of that resolution was taken up after he wrote an unconditional letter of apology to the Speaker. The Chair placed that letter before the House and the House in that case undertook the duty to cancel the resolution. I am told by the Legislature Secretariat that a letter of apology has been received from Sri Vatal Nagaraj. It is received after I came here. I had no time to look into it. I shall look into it and if I find that it is really an unconditional apology, I will place it within a short time before the House and the House may take such action as it pleases.

The hon. Member Sri V. N. Patil referred to another point. He referred to the alleged strike by the Engineering College students. On this question there are a number of rulings given here by my illustrious predecessors in office and elsewhere that strike is not a proper subject for an adjournment motion. Therefore, in view of the practice and conventions I am unable to accept it. Further the hon. Member has stated that the strike has started on 11th of this month. The hon. Member should have given notice much earlier and there is much delay. For these two reasons, I am sorry I cannot give consent.

Sri V. N. PATIL.—I request you to treat it as at least calling attention notice, Sir.

Mr. SPEAKER.—The hon. Member may give another notice and I shall consider it.

Sri K. H. PATIL.—I have moved a privilege motion against the Marshal. In view of the discussions that have taken place and Sri Azeez Sait has moved, I am not pressing it. It may be dropped.

Mr. SPEAKER.—It is dropped.

Agreement on Sharing Waters in the Cauvery Basin

† ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿ ಗೌಡ (ಹುಲಿಯೂರುದುರ್ಗ).—ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ 50 ಜನ ಸದಸ್ಯರು ರುಜು ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಒಂದು ವಿಶೇಷ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಕಾವೇರಿ ನದಿ ನೀರನ್ನು 1974ನೆ ಇಸವಿಯೊಳಗೆ, ಮದ್ರಾಸ್ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರಗಳ ಒಪ್ಪಂದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯುವುದರೊಳಗಾಗಿ ಆ ನದಿ ನೀರನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಬೇಕು, ಎಷ್ಟು ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಬಗ್ಗೆರೆ ಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನೆಲ್ಲ ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದೇ ನಿರ್ಣಯದ ಮುಖ್ಯವಾದ ಅಂಶವಾಗಿದೆ. ಅದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದು ಮತ್ತು ಆತುರವಾದುದು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಒಂದೊಂದು ದಿವಸ ಕಳೆದು 1974ರ ಅವಧಿ ಸಮೀಪಿಸುತ್ತಿದೆ. ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆಗಳಿಗೆ ಚ್ಯುತಿ ಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ವಿಶೇಷ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಕಾಲಾವಧಿಯನ್ನು ಗೊತ್ತುಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ತಮ್ಮನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ಹೋದ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಇದೇ ವಿಷಯ ಬಂದು ನಾವು 52 ಜನ ಸದಸ್ಯರು ಅದಕ್ಕೆ ಸಹಿ ಹಾಕಿದ್ದು, ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಹೇಮಾವತಿ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್ ತರತಕ್ಕ ಆತುರದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು 1924ನೇ ಒಪ್ಪಂದದ ಪ್ರಕಾರ ಗ್ರಾಂಡ್ ಅಣೆಕಟ್ಟಿನ ಮೇಲ್ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಏನು ಲಿಮಿಟ್ ಫ್ಲೋ ಇದೆ ಅದನ್ನು ಮೇನ್‌ಟೇನ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಾಗ ನಾವು ಭಾರಿ ಆತಂಕವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದೆವು. ಆಗ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಕ್ಕಟ್ಟಿಗೆ ಸಿಕ್ಕತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂತು. ಒಪ್ಪಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಕಷ್ಟವಾದೀತು ಎಂತೂ, ಒಪ್ಪಿದ್ದೇವೆ ಎಂದರೆ ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕು ಹೊರಟು ಹೋದೀತು ಎನ್ನುವ ಇಕ್ಕಟ್ಟಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದು ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾದ ಶಿವಪ್ಪನವರು ಬಹಳ ಇಕ್ಕಟ್ಟಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಗುಟ್ಟಾಗಿ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭವಿದೆ, ಗುಟ್ಟಾಗಿ ಮಾತನಾಡೋಣ ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗ, ಮಾನ್ಯ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರೂ ಮತ್ತು ಇತರ ಸದಸ್ಯರೂ ಒಪ್ಪದೇ ತಾವು ಸಭೆಯನ್ನು ಒಂದು ಗಂಟೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಮುಂದೂಡಿದ್ದುದನ್ನು ತಮ್ಮ ನೆನಪಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ತದನಂತರ ಗುಟ್ಟಾಗಿ ಸಭೆ ನಡೆದು ಬಹಳ ದಿವಸಗಳು ಆದುವು. ಅಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಪ್ರಕಾರವೇ ನಡೆಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಔಪಚಾರಿಕವಾಗಿ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟ ಮಾಡಿದರು. ನಾನು ಏಕೆ ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ನಂಬಿಕೆ ನಮಗೆ ಹೊರಟುಹೋಯಿತು. ಆದರೂ ಕೂಡ ಸರಕಾರ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಸಿ ಹುದು ಎಂಬ ಸದುದ್ದೇಶದಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟೆವು. ಈಗ ಕಾವೇರಿ ಮತ್ತು ಕೃಷ್ಣ ನದಿಗಳ ವಿಚಾರ ಎರಡನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿ ರಿಸೋರ್ಸಸ್ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಪುನಃ ಇಕ್ಕಟ್ಟಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಈ ಕಾರ್ಯ ಸಾಧನೆಯಾಗಬಾರದೆಂಬ ಮನೋಭಾವನೆ ಇರುವ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ರಿಸೋರ್ಸಸ್ ಕಮಿಟಿ ಕೆಲಸ ಮುಂದುವರೆಯುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಜಾಗ್ರತೆ ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿರುವಂತೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ.

3-00 P. M.

Mr. SPEAKER.—The hon. Member is going into the merits. The simple question before me is whether a motion under rule 146 should be admitted. The importance and other things are not relevant here. The notice is not admitted and so it is not the time to make a speech.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ತಾವು ಹೇಳುವ ರೂಲನ್ನು ನಾನು ಓದಿದ್ದೇನೆ. ಇದು ಬಹಳ ಪರಿಮಿತವಾದ ಸಮಸ್ಯೆಯಲ್ಲ.

Mr. SPEAKER.—I know the importance of this question.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ಹಿಂದೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆ. ಆಗ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಇಕ್ಕಟ್ಟಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇತ್ತು. ಚರ್ಚೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದು.....

Mr. SPEAKER.—I am concerned with the rules.

Sri H. N. NANJE GOWDA.—This is a burning issue of far-reaching consequences to this State. ನಾನು ಬೇಕಾದರೆ ರೂಲಿಂಗ್ ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯವಾದ್ದರಿಂದ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ನೂಕ್ಕ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಲು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ತಾವು ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಡುವುದಾದರೆ ಇಂಥ ದಿವಸ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂದು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ತಮಗೆ ಕನ್‌ವಿನ್ಸ್ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಕಾಲಾವಕಾಶ ಕೊಡಿ. ಯಾವರೀತಿ ಮುಖ್ಯವಾದುದೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆತುರ ಮಾಡಬಾರದು.

Mr. SPEAKER.—If the hon. Member has got any authority in support of his argument he can show it to me.

I may assure the hon. Member that I share the anxiety of the hon. Members who have signed the notice. There is absolutely no doubt about the importance of the subject. But the question is whether the regular work before the House should be set aside and procedence should be given to this matter. This matter has come up before the House off and on and it will again come whether this notice is admitted or not. The point is whether this notice can be admitted. The hon. Member can cite authorities in favour of admitting this notice, if he has any. Sub-rule (iv) of rule 148 says that such a motion can be admitted only if it is a matter of recent occurrence. If he has any authorities to cite. I shall examine them and shall only be too willing to admit the notice. I shall try to interpret the rule very liberally so as to admit the notice.

Sri H. N. NANJE GOWDA.—This is an important matter of very recent occurrence.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ಹಿಂದೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇದು ಚರ್ಚೆಗೆ ಬಂದಾಗ ರಿಸೋರ್ಸಸ್ ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಿರುವುದು ಗೊತ್ತಾಗಿತ್ತು, ಇದರ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಮಾಡದೇ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಮುಂದು ವರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಕಂಬದ ಕದ, ಹಾರಂಗಿ ಮುಂತಾದ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಟೆಂಡರ್ ಕರೆದಿದ್ದು ದುಡ್ಡಿಲ್ಲ ಅಂತ ಹೇಳಿ ನಿರಾಕರಣೆ ಮಾಡಿ ಎರ್ಡಾ ಆದ ನಂತರ ಈಪೊತ್ತು ಏನೂ ಆಗುವು ದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ.

Mr. SPEAKER.—Whether the Resources Committee have expressed their inability to do it, I have no report before me. I cannot accept the assumptions of the hon. Member.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ನಾನು ಅಥಾರಿಟಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ತೀರ್ಮಾನ ಹೇಳುವವರು ತಾವು.

Sri K. H. PATIL.—Instead of making members rely on authorities, a competent Speaker like you, Sir, may set a good example by laying down a precedent for the future generations to come. The hon. Member Sri Nanje Gowda has now made out a case in the interest of the State and if there are no ruling of the previous Speakers in this behalf, it is up to you, Sir, to set a good example by giving a ruling which will open the eyes of the Government.

Mr. SPEAKER.—The hon. Member Sri Patil wants me to set up a precedent. I will be quite willing to do it because that will give me

some credit. But I am bound by the rules. I cannot disobey the rules and if I disobey the rules, that will be wrong. So, my hands and feet are tied down. Under this rule 148 a motion can be admitted only if it is a matter of recent occurrence. This is a matter which has continued from 1924 and will continue up to 1974. The hon. Member made a reference to the Resources Committee. I do not know what they have done. I do not know whether they have submitted a report. If the report is there, there can be some discussion on it. The hon. Member Sri Nanje Gowda may wait till the report is out. If the report justifies a motion like this, he may rest assured that I shall be only too willing to admit such a motion.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ಈ ಸೂಚನೆ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದುದೆಂಬುದು ತಮಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ನಾವು ಹೋದ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲೇ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅದು ಇದೇ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಚರ್ಚೆ ಆಗುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಈ ಹೌಸ್ ಅಡ್ಜರ್ನ್ ಆಯಿತು. ಹಾಗಾಗಿ ಆಗ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ರಕ್ಷಣೆ ಸಿಕ್ಕಿತು. ಆದರೆ ಆಗ ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದ ವಿಷಯದ ತೀರ್ಮಾನವೇನಾಯಿತು? ಅಥವಾ ಆ ದಿವಸ ಅರ್ಧಮರ್ಧ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿದ್ದ ಸೂಚನೆ ಏನಾಯಿತು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ವಿವರವಾದ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಗೆ ಇಲ್ಲಿ ತಾವು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ಆ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾನು ತಗೆಸಿ ನೋಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಕೆಲಸಗಳು ಬೇಕಾದರೂ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಮೈತ್ರಿಕನ್ನು ಮುರಿಯುವುದರಿಂದ ಮೊದಲುಗೊಂಡು ಕಾರ್ಖಿಗಳನ್ನು ಮುರಿಯುವ ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸಗಳು ನಡೆಯಬೇಕಾಗುವುದು. ಹಿಂದೆ ಇದರ ಚರ್ಚೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಇದು ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಕಾರ್ಯ, ಇದನ್ನು ಮಾಡೇಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ ಈಗ ಅದನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟರೆ ಅನಂತರ ನಾವು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಆಲೋಚನೆಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದನ್ನು ಅಷ್ಟು ಸುಲಭವಾಗಿ ಅಥವಾ ಹಗುರವಾಗಿ ಕೈಬಿಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ರೂಲ್ಸ್ ವಗೈರೆಗಳನ್ನು ಒಡ್ಡುವುದಾದರೆ ಅವುಗಳೊಂದೂ ತಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ ನಮ್ಮನ್ನು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

MR. SPEAKER.—I heard the hon. Member saying that I have to give my ruling on a matter raised previously. I shall find out what is the position; whether I had promised a ruling and whether that motion lapsed because of prorogation, etc. I shall find out the position.

As regards the second point, I think he said something which probably he did not mean because he is not a person to say such a thing He said that there would be some dire consequences. Well, such an attitude is not good in a House of Legislature. Parliamentary democracy requires that debates are to be carried on under the provisions of the Constitution and the Rules and, therefore, subject to rules and constitutional provisions hon. Members may rest assured that full and complete scope would be given to them to discuss it subject, of course, to rules. After all, what is it that distinguishes this House from a rabble ? Debate means you say something and the other side replies ; the other side says something and you reply to it, of course all within the provisions of the rules, and after that s me decision is taken. Therefore in a civilised society and particularly in parliamentary democracy hon. Member should not raise such a question.

†ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಇದರ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಎಷ್ಟಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆಂಬುದನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರೂ ಬಲ್ಲರು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಹಿಂದೆ ಆಗಲೇ ಅನೇಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಕೂಡ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಹಿಂದೆ ಇದರ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಇದರ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಕಮಿಟಿಯನ್ನೂ ಮತ್ತು ಒಂದು ರಿಸೋರ್ಸನ್ ಕಮಿಟಿಯನ್ನೂ ಮಾಡಿ ಅನಂತರ ಇದರ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸೋಣವೆಂದು ಇದನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕಲಾಯಿತು. ಅದರೆ ಆ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಿದ್ದಾಯಿತು. ಆದರೆ ಅವುಗಳ ವರದಿಯನ್ನು ಇನ್ನೂ ತರಿಸಿ ಕೊಂಡಿಲ್ಲ. 1974ನೇ ಇಸವಿಯೊಳಗಾಗಿ ನಾವು ಹಾರಂಗಿ, ಕಂಬದಕಡ ಮತ್ತು ಕಪಿನಿ ಹೇಮಾವತಿ ನದಿಗಳ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ನಾವು ಆ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ನಮಗಿರುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಆದಕಾರಣ ನಾವು ಆ ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕನ್ನು ಆ ಅವಧಿಯೊಳಗೇ ಸಾಧಿಸಿಕೊಳ್ಳ ಬೇಕು ಮತ್ತು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆ ಅವಧಿಯ ಅಖ್ಯೆರಿನಲ್ಲಿ ನಾವು ಈ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಿದರೆ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಆ ಅವಧಿ ಮುಗಿಯುವುದರೊಳಗೆ ನಾವು ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಿದರೆ ಸಾಕು ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕು ಊರ್ಜಿತವಾಗುತ್ತದೆಂದು ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ದಿನಗಳು ಕಳೆದಂತೆಲ್ಲಾ ಜನರಲ್ಲಿ ಅತೃಪ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು, ಅತಿ ಜರೂರಾದದ್ದೂ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯ ಯುಳ್ಳದ್ದೂ ಆಗಿರುತ್ತದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವು ಇದನ್ನು ಯಾವ ಕಾರಣಗಳಿಂದಲೂ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ವಾದ್ದಲ್ಲ ಎಂದು ತಳ್ಳಿಹಾಕುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕುಭಾಧ್ಯತೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮೈನೂರಿನ ಕಾವೇರಿ ಜಲಾಶಯದ ಬಗ್ಗೆ ಆ ಭಾಗದಲ್ಲರತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪ್ರಜೆಯ ಆತುರತೆ ಇದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಮಾಡಬೇಕು. ಹಾಗಿಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕು ಬಾಧ್ಯತೆಗೆ ಚ್ಯುತಿ ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ನಾವು ಇಲ್ಲಿದ್ದೂ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವೆಂದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನು ಎರಡೂವರೆ ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಈ ಶಾಸನ ಸಭೆ ಇರಬಹುದು. ಮುಂದಿನ ಶಾಸನ ಸಭೆಯು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಈ ಒಪ್ಪಂದದ ಅವಧಿ ಮುಗಿದುಹೋಗುತ್ತದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಎಷ್ಟೋ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾ ಗಿತ್ತು. ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಕಪಿನಿ ಜರಾಶಯ ರಚನೆಗೆ 24 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೇಕು. ಈಗ ನಾಲ್ಕೂವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮಾತ್ರ ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಐದೈದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನಾದರೂ ಒದಗಿಸಿ ಇದನ್ನು ಪೂರ್ತೆಸಬೇಕೆಂದು ಇಂಜನಿಯರುಗಳು ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನೂ ಸಹ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ನಮಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಹಕ್ಕನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹೆಜ್ಜೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಹಿಂತೆಗೆದರೆ ಹೇಗೆ? ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವಾಗಿಯೇ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಈ ಸಭೆಯು ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟು ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡೆದು ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹೋದ ಸಾರಿ ಈ ಚರ್ಚೆ ಆದಾಗ್ಗೆ ಒಂದು ರಿಸೋರ್ಸನ್ ಕಮಿಟಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದರಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಲಿಲ್ಲ. ನಾವು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ವಿಶೇಷ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದರೂ ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲವೆಂದು ತಾವು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಹೀಗಾದರೆ ಇದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಗೊಳಿಸುವುದು ಯಾವಾಗ! ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ, ಆತುರತೆ ಇದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ತಾವು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಾವಕಾಶವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಬಿಜಿನೆಸ್ ಅಡ್ವೈಜರಿ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಿ, ಲೀಡರ್‌ರವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಿ. ಇದಕ್ಕೆ ತೀರಾ ಆತುರತೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದು ಇದನ್ನು ತಳ್ಳಿಹಾಕಬಾರದು ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ಸೂಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎ. ಚನ್ನೇಗೌಡ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡರು ಕಳುಹಿಸಿರ ತಕ್ಕ ವಿಶೇಷ ನಿರ್ಣಯ ಇಡೀ ಮೈನೂರಿನ ಒಂದೂವರೆ ಕೋಟಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಆ ಪ್ರಾಂತದಿಂದ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯನೂ ಅವರವರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸಮಂಜಸ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. 1924ನೇ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ 1974 ರಲ್ಲಿ ಮುಗಿಯುತ್ತದೆ. ಅವಕ್ಕಾಗಿ ಇಪ್ಪುವರೆಗೆ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಈ ಸರ್ಕಾರದವರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ? ಗೊರೂರು, ಹಾರಂಗಿ, ಹೇಮಾವತಿ ಇವು ಇನ್ನೂ ಯಾವುದೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನೀವು ಈ ಸಭೆಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತೀರಿ ಅದರಿಂದ ನಮಗೆ ಏನು ಭಾಗ್ಯ ಬಂದೀತು ಎಂದು ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಜನ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ತಾವು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು. ಇದನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ ವಾಗಿದೆ. You are the custodian of this House and you should protect the rights of the members of this House. The people outside expect mor from you and so instead of strictly and technically adhering to the rules

of procedure you should give your ruling in such a way that it will give an opportunity to the people to express their grievances through their representatives here and hence I request you to make provision for it or allow the special resolution to be moved in this House.

Mr. SPEAKER.—I heard the hon. members Sri Hutchmasthi Gowda and Sri Channe Gowda. Probably they require some clarification regarding what I have already said. The importance of this problem is not underestimated. Its importance is there not only in this House, but it was present in the previous Assemblies and of course its importance will be realised by the Assemblies to come after the 1972 elections. It is not that I do not realise its importance. My only anxiety is that I should be doing something within the four corners of the rules. So far as the form in which a motion should be presented is concerned, it has to be presented in a form acceptable under the rules and then I shall be too glad and too happy to accept it. When the hon. member met me in my chambers he told me that probably the Resources Committee are concluding their deliberations shortly. Of course, they are bound to do it. After the publication of the Report, if a new situation were to arise, I assure the hon. Members that I will be the first person to admit the Resolution. Hon. Members should exercise some patience till the reports of the Committees are published. I am sure, these reports, would be useful to the hon. Members to throw some more light on the situation. Otherwise, the same old points and arguments are likely to be repeated. I will be very eager to give the Hon. Members an opportunity to talk on this subject as soon as the reports are published. With this clarification, I think, the hon. Members will feel satisfied and wait till the reports are out.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ, ರಿಪೋರ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟು, ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ, ಈ ಸಭೆ ಒಪ್ಪಿ ಆಮೇಲೆ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಅವತ್ತಿನ ಉದ್ದೇಶ ಇದ್ದದ್ದು, ಏನೆಂದರೆ, ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿ ಹಣ ಇದಕ್ಕೆ ಒದಗಿಸಿ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಯಾವ ಇರಾಖೆಗಳಲ್ಲಾದರೂ ಖರ್ಚ್ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ಇದಕ್ಕೆ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಮತ್ತು ಅತುರಾತುರವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಮಾಡಿದ್ದು. ರಿಪೋರ್ಟ್ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತಂದು, ಅವರು ಒಪ್ಪಬೇಕೆಂದು ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಕನ್‌ವೀನರ್, ಚೇರ್‌ಮನ್ ಎಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರದ ಪತಿ. ಸಮಿತಿಯು ಕೆಲಸ ಮಾಡದೆ ಹೇಗೆ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಬರುತ್ತದೆ ! I take a challenge : let them show me the deliberations of the committee ಇನ್ನು ವಿಧಾನ ಸೌಧದ ಮುಂದೆ ಬಂದು ಕೂಡಬೇಕು. ಇವರು ಯಾವ ರೀತಿ ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ?

Mr. SPEAKER.—Senior members like Sri H. M. Channabasappa and Sri H. Siddaveerappa are there on the Committee. I don't think it is fair to say that the Committee is not carrying on its deliberations.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿಗೆ ಬೆಲೆ ಕೊಟ್ಟು ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಿದ್ದರೆ, ಹೀಗೆ ಆಗುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅಂಥ ಸದಸ್ಯರ ಸಲಹೆಗೆ ಮನ್ನಣೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ದೇಶದಲ್ಲಿ 82 ಪರ್‌ಸೆಂಟು ರೈತಾಪಿ ಜನರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರನ್ನು ಇವತ್ತು ಸರ್ಕಾರ ನಿರ್ಲಕ್ಷ ಮಾಡಿದೆ.

Mr. SPEAKER.—Now take up the next item in the agenda.

Calling Attention to Matter of Urgent Public Importance *re*: Villages on the bank of the Krishna River on account on Koyna floods.

Sri SADASHIVAPPA PATIL (Deodurga).—Sir, I call the attention of the Minister for Revenue to the steps taken by the Government to allay the fears of the people living in the villages on the banks of Krishna River in Raichur, Deodurg and Lingsugur taluks on account of Koyna floods.

†Sri H. V. KOUJALGI (Minister for Revenue).—Sir immediately after the severe earthquake in Koyna region, Maharashtra State on 11th December 1967, the attention of the Government had been drawn to some of the Press reports and statements tending to create anxiety in the minds of the residents of villages adjoining the Krishna River in Belgaum, Bijapur, Gulbarga and Raichur Districts regarding the consequences that may ensue in the event of danger to the Koyna Dam. A Senior Technical Officer was deputed to obtain first hand information and make a personal assessment of the situation. Authentic information was also obtained by the Chief Minister of Mysore from the Chief Minister of Maharashtra. On the basis of the Technical Officer Report and the information received from the Chief Minister, Maharashtra, this Government came to the conclusion that any alarm in regard to the safety of Koyna Dam is not called for. The Dam suffered some cracks and other damages during the earthquake on 11th December 1967. It is however withstood thereafter severe shocks of high intensity. The Government of Maharashtra have undertaken extensive measure to strengthen the dam. The dam is now expected to be able to withstand the earthquake shocks of all but very high intensitives. However as a measure of abundant caution, safety measure have been taken by the Government of Maharashtra. On similar lines, the Government of Mysore have also prepared a scheme for the protection from floods that may be caused in the Krishna River. The number of villages that would be affected in Raichur District is 63. The scheme prepared by us will be able to minimise the effect on villages from the floods in Krishna River as a result of any unexpected eventuality that may happen to Koyna Dam.

The scheme prepared by the Government of Mysore has the following objectives.

(*a*) To fore-warn the people in the flood affected villages along Krishna River in the affected Districts ;

(*b*) To protect life and property ;

(*c*) To arrange for orderly evacuation of the affected people to safe places ; and

(*d*) to provide for swift mobilisation of rescue and relief measures.

On the lines of the arrangement made in Belgaum and Bijapur Districts, the affected villages in Raichur District will be provided with Transistor Radios so that Emergency Signals could be heard. From the Emergency Control, Koyna, the messages will be received by the A.I.R. Sangli, which in turn will issue messages in Kannada after the message in Marathi. As the A.I.R. Station Gulbarga will not be functioning throughout the day and as the signals to be broadcast from A.I.R. Sangli cannot be heard distinctly, the Director General of All India Radio, New Delhi, has been requested for broadcasting the Emergency Signals from A.I.R. Hyderabad also.

The H. P. Control stations will be set up in Belgaum, Bijapur, Gulbarga and Raichur with direct link with the A.I.R. Sangli and also with the Wireless Stations set up at 10 places in the four districts. The village level flood committees for the purpose of warning the villagers are constituted. Immediately on hearing the warning signals with the help of Transistor Radios, the villagers will be alerted by beat of drum, gong, trumpet, crackers. Safe places on high grounds for evacuation have been located. Required assistanee will be given to the sufferers and arrangement for their feeding etc., will be done. All available transport facilities will be made use of for swift mobilisation of rescue and relief measures during the emergency.

From the above details, it will be seen that the Government are already aware of the seriousness of the situation that may arise in the untimely event of any calamity overtaking Koyna Dam. The schemes have therefore been prepared by the Government of Mysore.

There is, therefore, no need to be anxious about safety of villages in Raichur District that would be affected by floods in Krishna River.

ಶ್ರೀ ಸದಾಶಿವಪ್ಪ ಪಾಟೀಲ್.—ಸ್ವಾಮಿ ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದೇ ರೀತಿ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ನಾವು ಮುಂಜಾಗ್ರತೆ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ, ಯಾರೂ ಭಯಪಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಕೂಡ ಮಾನ್ಯ ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅದೇ ರೀತಿ ಯಾರು ಭಯಪಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ದೇವದುರ್ಗ, ಲಿಂಗಸುಗೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮೀಷನರು ನಾವು ಮುಂಜಾಗರೂಕತೆ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಪಾಂಪ್ಲೆಟ್ಸ್ ಕೂಡ ಹಂಚಿದ್ದಾರೆ. ನನಗೆ ತಿಳಿದಮಟ್ಟಿಗೆ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ತ್ರೀವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುವಂತೆ ಕಂಡುಬಂದಿಲ್ಲ. ಅಪಾಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನಾದರೂ ಬಂದಾಗ ಟಾಂ ಟಾಂ ಹೊಡೆನು ತ್ತಾರೆ. ಆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಹ ವಾಸವಿಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಯ ಜನರ ಕಷ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬ ರೈತನ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಯ ಬೆರೆ ಆತನಿಗೆ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆಯೊ ಹೊರತು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೂಡ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಂತೆ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮತ್ತು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ಕ್ರಮತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಯ ಜನರು ಸುಖವಾಗಿ ನಿದ್ರೆ ಮಾಡುವಂತೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

3-30 P.M.

Sri H. V. KOUJALGI.—The Maharashtra Government has taken all measures to repair or to make all possible improvements to the dam and

(SRI H. V. KOUJALGI)

according to the experts opinion there is no possibility of further damages even if there is a normal earthquake. Secondly, if at all any calamity happens the first affected people will be the Maharashtrians. Whatever precautions the Maharashtra Government has taken all such precautions have been taken by the Mysore Government also. The Government has also realised that no further precautions that what has already been taken, are necessary. If at all any villager wants to shift from that place the Government is prepared to give necessary help.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ (ರಾಯಚೂರು).—ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರು ತಮ್ಮ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆ ಸಾಗಿಸಲು ಬೇಕಾದರೆ ಸಾರಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ನದಿ ದಂಡೆಯಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಮೊಟಾರ್ ಹೋಗಲು ರಸ್ತೆಗಳ ಅನುಕೂಲ ಇಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ಆ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಮೊಟಾರ್‌ಗಳು ಹೋಗಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸುತ್ತೀರಾ?

Sri H. V. KOUJALGI.—I have already stated that if such people want to shift now they can shift now only.

Sri M. NAGAPPA.—May I know the reasonable relief that is going to be given to the people of Raichur District who are on the banks of the Krishna river to shift themselves to other places?

Sri H. V. KOUJALGI.—There are some villages on the banks of the rivers which are affected even during normal floods, If they want to shift to other places the Government is prepared to give all possible help. But in the event of unexpected floods whatever help is possible to be given the Government will then give depending upon the time and the nature of the calamities.

ಶ್ರೀ ಸದಾಶಿವಪ್ಪ ಪಾಟೀಲ್.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೊಬ್ಬರು ಈ ಡ್ಯಾಮ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅನತ್ಯವಾದ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನ್ನು ಪ್ರೆಸ್‌ಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಬಂದಿದೆ. ಆ ರೀತಿಯ ಅನತ್ಯದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟನ್ನು ಕೊಟ್ಟವರ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರ ದವರು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಯೇ?

Sri H. V. KOUJALGI.—I do not know what statement the Hon. Minister has made, This much is clear that whatever statement is given it is in consultation with the Maharashtra Government.

Schedule of Supplementary and Additional Demands for Grants for 1969-70 (First Instalment)

Mr. SPEAKER.-Next item, presentation of supplementary demands for grants.

Sri H. V. KOUJALGI (Minister for Revenue).—Sir, on behalf of the Minister for Finance, Planning and Youth Affairs, I present a statement showing the Schedule for Supplementary and Additional Demands for Grants for the year 1969-70 (First instalment) as required under article 205(1) of the Constitution of India.

Mr. SPEAKER.—The Demands are presented.

Mysore Agricultural Produce Marketing (Regulation) (Amendment) Bill 1969

(i) Statutory Resolution to disapprove the Ordinance No. 2
(ii) Motion to Consider the Bill
(iii) Amendment to Circulate the Bill to elicit Public Opinion

(*Debate Contd.*)

MR. SPEAKER.—Next item is, the statutory disapproval resolution moved by hon. member Sri Nagappa. Hon. Minister for Co-operation moved a motion for the consideration of the Mysore Agricultural Produce Marketing (Regulation) (Amendment) Bill, 1969 and there is also a motion moved by hon. Member Sri H. Siddaveerappa with regard to circulation of the Bill for eliciting public opinion. All these three motions are before the House. If the hon. Minister wants to say anything by way of preliminary remarks he may do so.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಎಂ. ನಾಡಗೌಡ (ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇದು ಒಂದು ಮಹತ್ವದ ಮಸೂದೆ ಎಂದು ಸರಕಾರ ಪರಿಗಣನೆ ಮಾಡಿದೆ. ಈ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು 1966ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಸದನ ಪಾಸು ಮಾಡಿತು. ಆದರೆ ಸರಕಾರ ಇದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಿದ್ದು 1968 ರಲ್ಲಿ. ಈ ಒಂದು ಕಾಯಿದೆ ಮೂಲಭೂತವಾಗಿ ರೈತರ ಹಕ್ಕು ಬಾಧ್ಯತೆಗಳಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡುವುದರ ನಲುವಾಗಿ ತಂದಿದೆ. ರೈತರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸವಲತ್ತುಗಳು ಸಿಗಬೇಕು ಎಂದು ಇಂತಹ ಒಂದು ಕಾಯಿದೆ ಮಾಡಿ ಇದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಮಹತ್ವದ ವಿಚಾರ ಎಂದರೆ, ಈ ಕಾಯಿದೆಯ ತತ್ವ ಪ್ರಣಾಳಿಗಳನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವಾಗ ಈ ರಾಜ್ಯದ ಮಾನ್ಯ ಹೈ ಕೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದು ನೂರಾರು ರಿಟ್ ಪಿಟಿಷನ್‌ಗಳು ಬಂದವು. ಇಂತಹ ರಿಟ್ ಪಿಟಿಷನ್‌ಗಳನ್ನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವಾಗ ಹೈ ಕೋರ್ಟ್ ಒಂದು ಸೂಚನೆ ಮಾಡಿ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದಂತಹ ಕಮಿಟಿಗಳನ್ನು ಈ ಹೊಸ ಕಾಯಿದೆಯಂತೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಮುಂದೂಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ರೆಗ್ಯುಲೇಟೆಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟಿನ ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿರುವ ಸೆಕ್ಷನ್ 10 ರ ಪ್ರಕಾರ ಇದನ್ನು ಎರಡು ವರ್ಷಗಳು ಮುಂದೂಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ, ಆ ಕಾರಣದಿಂದ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚನೆ ಮಾಡಿದರು. ಮೊದಲಿಗೆ ಸರಕಾರವೇ ಇಲ್ಲಿನ ಕಮಿಟಿಗೆ ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು, ಹಾಗೆ ಸರಕಾರ ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ತಮಗೆ ಬೇಕಾದವರನ್ನು ಸದಸ್ಯರನ್ನಾಗಿ ಹಾಕಿ ಅವರ ಮೂಲಕ ಈ ಕಾಯಿದೆಯ ಅಮಲು ಬಜಾವಣೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಪ್ರಜಾನತಾತ್ಮಕವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಸರಕಾರ ಯೋಚಿಸಿ ಹೀಗೆ ನಾಮಕರಣ ಮಾಡುವುದು ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲ ಮತ್ತು ಇದು ಕಾಯಿದೆಗೆ ತದ್ವಿರುದ್ಧವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೈ ಕೋರ್ಟಿನವರು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸ್ ತರಲಾಯಿತು. ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಮೂರು ಮುಖ್ಯವಾದ ಉದ್ದೇಶಗಳಿವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಾವು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಡಬೇಕು. ಹಿಂದೆ ಇಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 87—88 ಕಮಿಟಿಗಳಿದ್ದವು ಮತ್ತು ಈ ಕಮಿಟಿಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು 8-10-12 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಚುನಾವಣೆಗಳೇ ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಇವು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದುವು. ಇದರ ಪ್ಯಾಟರ್ನ್ ಕೂಡ ಬದಲು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಮೊದಲಿಗೆ ಕಮಿಟಿಗಳ ಸದಸ್ಯರು ಟ್ರೇಡರ್ಸ್‌ಗಳು ಇದ್ದರು ಮತ್ತು ರೈತರಿಗೆ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆಯನ್ನು ಇವರೇ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು ಮತ್ತು ಹಿಂದಿನ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಟ್ರೇಡರುಗಳೇ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಹಾಗೂ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರುಗಳಾಗಿ ಮುಂದೆ ಹೊಸ ಕಮಿಟಿಯಾದಾಗಲೂ ಇರುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಿಂದೆ ಘಟನಾತ್ಮಕವಾಗಿದ್ದ ಕಮಿಟಿಗಳಿಗೂ ಈಗ ಇರುವ ಕಮಿಟಿಗಳಿಗೂ ಏನೂ ಸಂಬಂಧ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇವನ್ನೆಲ್ಲಾ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಇಂತಹ ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ರೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಷರು ಮುಂದೆ ತರದೇ ಇದು ಪೂರ್ತಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಮತ್ತು ಸರಕಾರದವರು ಇನ್ನು ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಕಮಿಟಿಗಳ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಿದರು. ಇದನ್ನು ಮಾಡಲು ಕಾರಣವೇನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿ ಇಡಬೇಕು. ಹಿಂದೆ ಇದ್ದಂತಹ 83 ಕಮಿಟಿ

(ಶ್ರೀ ಪಿ. ಎಂ. ನಾಡಗೌಡ)

ಗಳನ್ನು ಕಾನ್ಸ್‌ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಮಾಡಿದಾಗ ಇದರ ಚೇರ್ಮನ್ನರವರೇ ಇದರ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಕಮಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಆಯಾ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳೇ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಸುಮಾರು ಹತ್ತು ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಇದೇ ಪ್ಯಾಟರ್ನ್ ಮುಂದುವರಿದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ, ಇದನ್ನು ದೂರ ಮಾಡಲು ರೈತರ ಹಿತವನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟರುಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಿ ಕೊಸ ಕಾಯ್ದೆಯಂತೆ ಎಲೆಕ್ಷನ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಈ ಬರ್ ತಂದಿದೆ. ಈ ಬಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಇರುವ ಸೆಕ್ಷನ್ 10 ರಂತೆ ಸರಕಾರವೇ ಹಿಂದೆ ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಆ ಕಮಿಟಿಗಳನ್ನು ಇನ್ನೂ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಇಲ್ಲವೇ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಮುಂದೂಡುವಂತೆ ಮಾಡ ಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಪ್ರಜಾನತಾತ್ಮಕವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸರಕಾರ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಆರ್ಡನೆನ್ಸ್ ಮಾಡಿ ಆ ನಂತರ ಅದನ್ನು ಸರಿ ಮಾಡಲು ಇಂತಹ ಒಂದು ಬಿಲ್ಲನ್ನು ತರಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯವರು ಒಪ್ಪಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ತೀಕ್ಷ್ಣವಾದ ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಮಾಡಿದರು. ಸರಕಾರದವರು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟರುಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿ ಅವರೇ ಮುಂದೆ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದರಲ್ಲಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಒಂದು ಹೊಸ ಕಾಯ್ದೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಇದರಲ್ಲಿರುವ ಎರಡು ಮುಖ್ಯ ಕಲಮುಗಳಿಗಾಗಿ ಎರಡು ಕಲಮುಗಳು ಎಂದರೆ ಕಲಮು 10 ಮತ್ತು 11 ಕಲಮುಗಳು. 10 ನೇ ಕಲಮಿನ ಪ್ರಕಾರ ನಾಮಕರಣ ಮಾಡುವುದು, 11 ನೇ ಕಲಮಿನ ಪ್ರಕಾರ ಎಲೆಕ್ಷನ್‌ಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದು. 10 ನೇ ಕಲಮಿನಂತೆ ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟು ಕಮಿಟಿಗಳಿಗೆ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟರುಗಳು ಎಂದು ನೇಮಕ ಮಾಡಿ ಅವರ ಮೂಲಕ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸಬೇಕು ಎಂದು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಇದರಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ವಿಚಾರ ಇದೆ. ಅದು ಸೆಕ್ಷನ್ 4 ಮತ್ತು 6 ರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವಂತೆ ಇದರಲ್ಲಿರುವ ಚೀಫ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗು ಆಫೀಸರು ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಏರಿಯಾ ಯಾವುದು ಮತ್ತು ಯಾರ್ಡ್ ಯಾವುದು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಟಿಫಿಕೇಷನ್ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಇದರಲ್ಲಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು ಹೈ ಕೋರ್ಟಿನವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಶಯ ಬಂತು ಎಂದು ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟಾಗ ಇದರಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಲಿಡೇಷನ್ ಕೊಡುವುದರ ಸಲುವಾಗಿ ಸೆಕ್ಷನ್ 154 (ಎ) ಎಂದು ಇದರಲ್ಲಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಇದರಂತೆ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನರ್ ಆಗಿ ಕಮಿಟಿಗಳಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಾದ ಅಧಿಕಾರಗಳು ಇರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು ಇಲ್ಲಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಮಿಟಿ ಏರಿಯಾ ಯಾವುದು ಮತ್ತು ಯಾರ್ಡ್ ಯಾವುದು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ಕಮಿಟಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಅದರಲ್ಲಿರುವ ಬೈಲಾಗಳ ಪ್ರಕಾರ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಸರಕಾರದವರ ಜುರಿಸ್‌ಡಿಕ್ಷನ್ ಹೇಗೆ ಇರಬೇಕು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟರ್ಸ್‌ಗಳು ಎಂದು ಇರಬೇಕು ಅವರೇ ಮುಂದೆ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಮಾಡಿದೆ. ಮುಂದೆ ಸೆಕ್ಷನ್ 4 ರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವಂತೆ ನೋಟಿಫಿಕೇಷನ್ ಹೊರಡಿಸಬೇಕು. ಇದು ಒಂದು ಮಹತ್ವವಾದ ವಿಚಾರ. ಇದನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ನೋಟಿಫಿಕೇಷನ್ ಹೊರಡಿಸಿ ಅದರಂತೆ ವ್ಯಾಲಿಡೇಷನ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇಲ್ಲಿ ಬಿಲ್ ತರಲಾಗಿದೆ. ಈ ಬಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಮೂರು ಮುಖ್ಯವಾದ ಅಂಶಗಳಿವೆ. ಒಂದನೇದು ಸಿಟಿ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಏರಿಯಾ ಹಾಗೂ ಪಂಚಾಯತಿಗಳ ಏರಿಯಾ, ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗು ಯಾರ್ಡ್ ಯಾವುದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಎರಡನೇದು ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕು ಅದು ಹೇಗಿರಬೇಕು' ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಮೂರನೆಯದಾಗಿ ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಮೀಷನರ್ಸ್ ತಮ್ಮ ಹೆಡ್‌ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟರಾಗಿ ಇರಬೇಕು, ಇದೇ ರೀತಿ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರ್ಸ್, ತಾಸೀಲ್ದಾರ್ಸ್ ಇವರುಗಳೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಹೆಡ್ ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟರಾಗಿರಬೇಕು ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಕೆಲಸ ಇದ್ದ ಕಡೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಆಫೀಸರ್‌ನ್ನು ಅಪಾಯಿಂಟ್ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದುದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ತರಹ ಹಕ್ಕನ್ನೂ ಮೊಟಕು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ನಾವು ಏನು ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟರನ್ನು ಅಪಾಯಿಂಟ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೋ ಅವರು ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ವರ್ಷ ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಬಿಟ್ಟು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಶೀಘ್ರದಲ್ಲೇ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ತಂದಿರುವುದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಈ ಅಮೆಂಜ್‌ಮೆಂಟ್ (6) ಮತ್ತು ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ (10) ಇದರ ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಷನ್ ಕೊಟ್ಟ ನಂತರ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಈ ಸಭೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ 6ರಲ್ಲಿ ಏನು ಇದೆಯೋ ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ 10ರಲ್ಲೂ ಅದೇ ಇದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ 10 ಅದೇಸಾಕಾಗಿತ್ತು. ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ 6 ಅನಾವಶ್ಯಕ. ಈ ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ 10 ಹೈಕೋರ್ಟಿನವರು ಜಡ್ಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಎಂ. ನಾಡಗೌಡ,—Marulasiddaiah and Others VS State of Mysore. ಈ ಜಡ್ಜ್‌ಮೆಂಟ್ ನೋಡಿದರೆ ಈ ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ತರುವುದು ಈ ಒಂದು ಸೆಕ್ಷನ್ ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದ್ದರಿಂದ ಎರಡು ಸೆಕ್ಷನ್‌ಗಳಿಗೂ ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ತಂದಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ.—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಖಾತೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಂದಿರತಕ್ಕ ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಕೂಲಂಕುಷವಾಗಿ ಯೋಚಿಸಿ ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಂಶಗಳು ಎಷ್ಟಿದೆ? ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಬೇಕೇ, ಒಪ್ಪಕೂಡದೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನೂ ಯೋಚಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ವ್ಯವಸಾಯೋತ್ಪನ್ನ ಪಾರಾಟವನ್ನು (ಕ್ರಮಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ) (ತಿದ್ದುಪಡಿಯ) ವಿಧೇಯ, 1969 ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಬಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿರುವ ಕಲಂಗಳನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಮಾಡಿದ ಆರ್ಡಿನನ್ಸನ್ನು ಮೊದಲು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅನಂತರ ಈ ಮಸೂದೆಯ ಕೆಲವು ಕಲಂಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ.

ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು ಇದು ರೈತರ ಹಿತಸಾಧನೆಗೆಂದು ಮಾಡಿದಂಥ ಕಾಯಿದೆ ಎಂದು. ಅವರ ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸರಿಯಲ್ಲ. ನಾನಾದರೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಈ ರೆಗ್ಯುಲೇಷನ್ಸ್ ಏನು ಇದೆಯೋ ಅದು ರೈತರ ಹಿತಸಾಧನೆಗೆ ಎಂದು ಕಾಯಿದೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ! ಅಥವಾ ವರ್ತಕರಿಗೆ ಲಾಭವಾಗಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ಕಾಯಿದೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ? ಇದು 2—3 ಅಂಶಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಯಿದೆ ಆದದ್ದು 1966ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟದ್ದು 1968ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ. ಇದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡಲು 2 ವರ್ಷ ತಡ ಮಾಡಿದ್ದುದರಿಂದ ಕಾರಣವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಬೇಕು. ನನ್ನ ಎರಡೂವರೆ ವರ್ಷದ ಅನುಭವ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಮಾಡುವಂಥ ಕಾಯಿದೆಗಳು ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಕಾಯಿದೆ ರದ್ದುಗೊಳಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿ ಈ ಸಭೆಗೆ ಬರತಕ್ಕದ್ದು ಎಂದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದರಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ, ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ತಂದಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ಆ ವಿಧೇಯಕ ಜನಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬರದಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ ಈ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಹಿಂದೆ ಎಷ್ಟು ಅರ್ಜಿಗಳು ಬಂದುವು, ಏತಕ್ಕೆ ಬಂದುವು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ರೈತರ ಹಿತಸಾಧನೆಗೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಈ ಕಾಯಿದೆ ಪಾಸು ಮಾಡಿದರೆ ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಮಾರಳುಸಿದ್ದಯ್ಯ ಅಂಡ್ ಅದರ್ಸ್ ವರ್ಸಸ್ ಸ್ಟೇಟ್ ಆಫ್ ಮೈಸೂರು ಈ ಜಡ್ಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಆರ್ಡರನಲ್ಲಿ ಏನು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ? ನೀವು ಏನು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ತಿಳಿಸಿ. ವಿರೋಧಪಕ್ಷದಲ್ಲಿರುವಂಥವರೂ ಕೂಡ ರೈತರ ಹಿತಸಾಧನೆಗಳಿಗೆ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಅರಿತ ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನೀವು ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತವಾಗಿ ರೈತರ ಹಿತಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಹೊಂದಿದ್ದರೆ, ರೈತರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿ ಆಗುವ ಕಾಯಿದೆ ಆಗಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಬಹುದು. ಬಹಳ ವರ್ಷದಿಂದಲೂ ಕಮಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಅದೇ ಸದಸ್ಯರು, ಅದೇ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಇದ್ದಾರೆ. 1966ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದಂಥ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ಆಗಲೇ ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದರೆ ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುತ್ತಿತ್ತೇ? ಇದರಿಂದ ತಾವು ಅವರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ತಾವು ಒಂದು ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ಯಾರ್ಡನ್ನು ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿದಿರಿ. ಹೈಕೋರ್ಟಿನವರು ಅದು ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ಯಾರ್ಡ್ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದರು. ಆಮೇಲೆ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಏರಿಯಾ ಯಾವುದು ಎಂದು ಸ್ಪೆಸಿಫೈ ಮಾಡಿದಿರಿ. ಆ ಏರಿಯಾ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಏರಿಯಾಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈ ರೀತಿ ಹೈಕೋರ್ಟಿನವರು ಎರಡು ಸಾರಿ ಮಾಡಿದ್ದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನದಲ್ಲಿದೆ. 1966ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ 1968ನೇ ಡಿಸೆಂಬರ್‌ವರೆಗೂ ಚೀಪ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಏರಿಯಾ ಯಾವುದು ಇರಬೇಕೆಂದು ಹುಣಸಿಳ್ಳಿದ ನೋಟಿಫಿಕೇಷನ್ ಮಾಡಿದಿರಿ. ಪುನರಪಿ 1968ನೇ ಡಿಸೆಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿದಿರಿ. ರೈತರ ಹಿತಸಾಧನೆಗೆಂದು ಹೇಳಿ ಇದುವರೆಗೂ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಫೀಸ್ ಕಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿದಿರಿ. ಹೀಗೆ 1966ರಿಂದ 1969ರವರೆಗೂ ಕಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿದಂಥ ಫೀಸ್ ಆಗಲಿ ಕಮಿಷನ್ ಆಗಲಿ ಅದು ಇಲ್‌ಲೀಗಲ್, ಕಾಯಿದೆ ಬದ್ಧವಾಗಿಲ್ಲ, ಈ ಮಾತನ್ನು ತಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳು

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ)

ಜೇಕು. ಇಂತಹ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಇದುವರೆಗೂ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ರೈತರ ಹಿತಸಾಧನೆ ಆಗತಕ್ಕಂಥ ಮಸೂದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ, ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ? ರೈತರ ಹಿತಸಾಧನೆ ಆಗತಕ್ಕಂಥ ಮಸೂದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಹಾಗಿದ್ದರೆ 2 ರೂಪಾಯಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ವಿರೋಧ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದುದರಿಂದ ಈಗ ತಂದಿರುವ ತಿದ್ದುಪಡಿ ನೋಡಿದರೆ ಅನಂತೋಷವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ತಾವು ಒರಿಜನಲ್ ಆಕ್ಟ್ 130ರಲ್ಲಿ ಏನು ಇದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಿ. ಅದು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ—

> 130: Administrator to exercise powers and perform duties of market committees not validly constituted or in the working of which a deadlock is created: (1) Notwithstanding anything contained in this Act, or the rules, if at any time it shall appear to the State Government, that on account of a decision or order of a competent court, a market committee has not been validly constituted under this Act or that it is disabled from functioning or that the number of seats required to be filled by election under sub-section (2) of section 39 is not filled, or on any other account, the Government may by notification, cause all or any other powers and duties of the market committee and its chairman to be exercised and performed by such officer in such manner and for such period and subject to such conditions as it may, by notification, direct.
>
> (2) All the powers and the duties of the market committee exercised and performed *bona fide* till the date of the notification referred to in sub-section (1), by the persons who constituted such market committee shall be deemed to have been validly exercised and performed by the said persons; and no acts done by the said persons shall be deemed to be invalid or called in question on the ground merely that they were not member of a validly constituted market committee."

ಸ್ವಾಮಿ ತಾವು 130ನೇ ಸೆಕ್ಷನ್ ಅನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸಿದರೆ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಹೊರಡಿಸಿರುವ ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿನ ಕ್ಲಾಜ್ 11 ಅಂದರೆ 154 ಎ ಸೆಕ್ಷನ್ ಅನ್ನು ಓದಿದರೆ ತಮಗೇ ಇದರಲ್ಲಿರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿದಂಥ ಕಮಿಟಿಗಳನ್ನು 19—7—69ಕ್ಕೆ ಮುಕ್ತಾಯ ಗೊಳಿಸುತ್ತೇವೆ; ಅದಾದನಂತರ ಇಂಥಿಂಥ ಆಡಳಿತಾಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸ್ ಕ್ಲಾಜ್ 11ರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮೂಲ ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿರುವ 130ನೇ ಸೆಕ್ಷನ್ನಿಗೂ, ಆಮೇಲೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಹೊರಡಿಸಿದಂಥ ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿರುವ 154ಎ ಎರಡನ್ನೂ ನೋಡಿದರೆ Redundant clauses are being introduced in one Act. ಸೆಕ್ಷನ್ 130ರ ಪ್ರಕಾರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅಧಿಕಾರವಿದೆ. ಕೋರ್ಟ್ ಆರ್ಡರ್ ಪ್ರಕಾರವಾಗಲೀ, ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಲೀ ಇರತಕ್ಕ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಮಿಟಿಗಳನ್ನು ಮಾರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉದ್ಭವಿಸಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ 130ನೇ ಸೆಕ್ಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ.

4-00 P.M.

Sri P. M. NADGOUDA.—Section 130 can be availed against particular committees. The provisions made under the Ordinance of the amending Bill is against all the committees. We cannot avail of the original provision in respect of all committees.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ.—130ನೇ ಸೆಕ್ಷನ್ ಒಂಬೇ ಕಮಿಟಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. The Market Committee has not been validly constituted under this Act. ಕೋರ್ಟಿನ ಒಂದು ನಿರ್ದೇಶನದ ಪ್ರಕಾರ ಎಂದು ಇದೆಯೇ ಹೊರತು ಒಂದೇ ಕಮಿಟಿ ಎಂದು ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ಕಮಿಟಿಗಳೂ ಇಲ್ಲೀಗಲ್ ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ನಾನು ಹೇಳತಕ್ಕ ಮಾತು ಏನೆಂದರೆ, ನನಗೆ ತಿಳಿದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಸದ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಕಾಯುದೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಇರತಕ್ಕ ಸಮಿತಿಗಳು ಇಲ್ಲೀಗಲ್ ಎಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಹೈಕೋರ್ಟಿನ ತೀರ್ಪಿನಲ್ಲಿರುವ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ಯಾರಾ ಓದಿ ತೋರಿಸಿರಿ. The present committees are validly constituted. They will remain and continue to work until a fresh committee is constituted under section 10 of the Act.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಎಂ. ನಾಡಗೌಡ.—ಸೆಕ್ಷನ್ 102ರ ಪ್ರಕಾರ ಸರ್ಕಾರ ಎಲ್ಲ ಕಮಿಟಿಗಳಿಗೆ ನಾಮಕರಣ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ.

> "On no account they can be continued under the new Act and the Government should take steps to nominate them. It is a categorical direction from the Court. In defference to the decision of the High Court, the Government is forced to take it.

ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ.—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ ಅದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಮರ್ಥಿಸಿದರು ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಹೇಳತಕ್ಕ ಮಾತಿದಾದರೂ ಏನೆಂದರೆ, ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಕಾ ಟಗಾರಿಕರ್ ಆಗಿ, ಸ್ಪೆಸಿಫಿಕ್ ಆಗಿ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ನಡುಗಾಲದ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಆದೇಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಪಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ಪ್ರಜಾಸತ್ತೆಯ ಬೆಳಕನ್ನು ರೈತರಲ್ಲಿ ಬೀರಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶವಿದ್ದರೆ ಇಂಥ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಪ್ರಸಂಗ ಏರಿಲಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ಮಾನ್ಯ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಸೆಕ್ಷನ್ 10ನ್ನು ರಿಪೀಲ್ ಮಾಡಿದ್ದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂಥ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. 130ನೇ ಸೆಕ್ಷನ್ ಪ್ರಕಾರ, ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಕಮಿಟಿ ಇದ್ದರೆ-ಮಾತ್ರ ಆ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿ, ಸರ್ಕಾರ ಹಾಕಬೇಕಾದ ಆಡಳಿತಾಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸಬಹುದಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಟ್ರಾನ್ಸಿಟರಿ ಪ್ರಾವಿಜನ್ಸ್ ಎಂದು ಏನು ಹೊಸ ಸೆಕ್ಷನ್ ಸೇರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ ಅದು ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲ, ಪ್ರಜಾಸತ್ತೆಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿರೋಧಾಭಾಸವನ್ನುಂಟುಮಾಡತಕ್ಕ ಕ್ಲಾಜ್ ಎಂದು ನಾನಾದರೂ ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸ್ ಕ್ಲಾಜ್ 154, (ಸಿ) (1) ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲನೇಷನ್ ನೋಡಿದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಿದೆ. ಅವನ್ನು ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿ ಈಗ ತಂದಂಥ ವಿಧೇಯಕದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರೂಪಿಸಿ ಯಾರಾದರೂ ಅಧಿಕಾರಿ ಆಗಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಅದು ಸಮಂಜಸವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ವಿಧೇಯಕದ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ತಿದ್ದುಪಡಿ ವಿಧೇಯಕದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಸಣ್ಣ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಮಿಟಿಗಳಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ಅಧಿಕಾರಿ, ದೊಡ್ಡ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಮಿಟಿಗಳಿಗೆ ಸಣ್ಣ ಅಧಿಕಾರಿ, ಈ ರೀತಿ ಹಾಕಬಹುದು ಎಂದಾಗುತ್ತದೆ. ಸಬ್ ಕ್ಲಾಜ್ (ಸಿ) ನಲ್ಲಿ 1, 2, 3 ಎಂದು ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲನೇಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಜಿಲ್ಲಾ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿರುವ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಕಮಿಯಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಅದಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಅಥವಾ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟರ್ ಆಗುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ರೆವೆನ್ಯೂ ಸಬ್ ಡಿವಿಜನ್ನಲ್ಲಿ ಹೆಡ್‌ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮೀಷನರಿದ್ದರೆ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ಯಾರ್ಡಿಗೆ ಅವರೇ ಅಧಿಕಾರಿಯಾಗುತ್ತಾರೆಂದು ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದೆ. ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ತಾಸಿಲ್ದಾರರು ಅಧಿಕಾರಿಯಾಗುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಇದೆ. 11ನೆಯ ಕ್ಲಾಜಿನ 1,2 ಮತ್ತು 3ನೆಯ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲನೇಷನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ನಮ್ಮ ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ರಾಯಚೂರು ಟೌನಿನಲ್ಲಿ ಡಿ ಸಿ ಅಧಿಕಾರಿಯಾಗುವನು. ಆದರೆ ಕೊಪ್ಪಳ್ ಮತ್ತು ಗಂಗಾವತಿ ವಿಚಾರ ನೋಡಿ. ಕೊಪ್ಪಳ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಮಿಟಿ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಆಗಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ)

ನೋಡಿ. ಈ ಎರಡೂ ನೋಡಿದರೆ ಕೊಪ್ಪಳ್ ಸಣ್ಣದು, ಅದಕ್ಕೆ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮೀಷನರು ಆಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟರಾಗುವರು. ಆದರೆ ಗಂಗಾವತಿ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಮಿಟಿ ವಿಚಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅದು ರಾಯಚೂರಿನ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಮಿಟಿಯೊಡನೆ ಕಂಪೀಟ್ ಮಾಡುವ ಸ್ಥೇಜಿನಲ್ಲಿದೆ. ಅಂಥ ಶಕ್ತಿ ಇರುವ ಕಡೆಗೆ ನಿಮ್ಮ ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ತಾಸಿಲ್ದಾರರು ಅಧಿಕಾರಿಯಾಗುವರು. ಅದುದರಿಂದ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ತಾಸಿಲ್ದಾರರು ಬೇಡ ಎಂದು ಹೊಸದಾಗಿ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತಂದಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ರೆವಿನ್ಯೂ ಡಿವಿಜನ್‌ನಲ್ಲಿ, ಸಬ್ ಡಿವಿಜನ್‌ನಲ್ಲಿ, ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮೀಷನರ್ ಆಪಲೇಟ್ ಅಥಾರಿಟಿ ಎಂದು ಹೇಳುವರು. ಹಾಗೆ ಹೇಳಿ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮೀಷನರಿಗೆ ಸಣ್ಣ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೆ ಬಹಳ ಅನಾಮಲಸ್ ಆಗುವುದು. ವಿಧೇಯಕದಲ್ಲಿ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿರುವುದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ವಿಧೇಯಕ ಬಂದಾಗ ಅದನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಇಷ್ಟಾದರೂ ಗಮನಿಸಿದ್ದೀರಿ, ಸಂತೋಷ.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಈ ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸ್ ಹೊರಡಿಸಬೇಕಾದ ಪ್ರಮೇಯವೇನಿತ್ತು? ಇದು ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯ. ಇದನ್ನು 18ನೇ ಜುಲೈ 1969 ರಲ್ಲಿ ಹೊರಡಿಸಲಾಗಿದೆ, ಇಲ್ಲಿ 14ನೇ ಆಗಸ್ಟ್ 1969 ರಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆ ಸೇರಿದೆ, ಸೇರಿ ಒಂದು ತಿಂಗಳು ಕೂಡ ಆಗಿಲ್ಲ. ಹಿಂದಿನ ಸಭೆಯನ್ನು ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕೌನ್ಸಿಲುಗಳನ್ನು 10ನೇ ಏಪ್ರಿಲ್ 1969 ರಲ್ಲಿ ಮುಂದೂಡಲಾಗಿದೆ. ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಜಡ್ಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಪಾರ್ಟ್ 19 ಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಫೆಬ್ರವರಿ 3 ಅಥವಾ 4ರಲ್ಲಿ ಆಗಿರಬೇಕು. ಅದಾದಮೇಲೆ ಸುಮಾರು 40 ದಿವಸಗಳ ಕಾಲ ಈ ಸಭೆ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಆಗ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಂಥ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತರಲು ಏನು ಅನಾನುಕೂಲವಿತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಬೇಕು. ಅದಾದನಂತರ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯವರ ಅಜ್ಞೆಯಾದ 26 ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆ ಮತ್ತೆ ಸೇರಿದೆ ಹಾಗಿರುವಾಗ 213 ನೆಯ ಆರ್ಟಿಕಲ್ ಪ್ರಕಾರ ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸ್ ಹೊರಡಿಸಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯೇನಿತ್ತು ಎಂದು ನಾನು ಪ್ರಶ್ನೆಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಭೆ ಸೇರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಜಡ್ಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಗಿತ್ತು, ಅನಂತರ ಸುಮ್ಮನಿದ್ದಿರಿ. ಮತ್ತೆ 14 ನೆಯ ತಾರೀಖು ಈ ಸಭೆ ಸೇರಿದೆ. ಆದರೆ ಸೂಕ್ತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳದೆ ತಾವು ರೈತರಿಗೆ ಅಹಿತವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅದನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ಹೈದರಾಬಾದು ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಆಗಿರುವ ಎರಡು ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಜಡ್ಜ್‌ಮೆಂಟುಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಕಾನೂನನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀ ಎ. ಆರ್. ಸೋಮನಾಥ ಐಯ್ಯರ್‌ರವರು ಮತ್ತು ಹೆಗ್ಗಡೆಯವರು ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಯಾರ್ಡ್ ಅಂದರೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. 3ನೇ ಕ್ಲಾಸಿನಲ್ಲಿ ಸೆಕ್ಷನ್ 6 ಅಮೆಂಡ್ ಮಾಡುತ್ತಾ (2 ಎ) ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು.

Mr. Chairman [Sri B. P. Kadam] in the Chair

Original ಆಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಎರಡನೆಯ ಕ್ಲಾಜನ್ನು ಓದಿದರೆ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಯಾರ್ಡ್ ಎಂದರೇನು ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದು. ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಹೈದರಾಬಾದು ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಎರಡು ಜಡ್ಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಆದರೆ ಒಂದೇ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗ್ರಾಮದ ಅಥವ ಪಟ್ಟಣದ ಪರಿಮಿತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು ಸ್ಥಳವನ್ನು ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದೆಂದಿದೆ. ಒಂದು ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಪರಿಮಿತಿಯಲ್ಲಿರದೆ ಎರಡು ಗ್ರಾಮಗಳ ನಡುವೆ ಅಥವ ಮೂರು ಗ್ರಾಮಗಳ ನಡುವೆ ಬರುವುದನ್ನೂ ಬೇಕಾದಾಗ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಅವಕಾಶವಿರುವಂತೆ ತಿದ್ದುಪಡಿಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಾಗುವ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ರೆಟ್ರಾಸ್ಪೆಕ್ಟಿವ್ ಎಫೆಕ್ಟ್ ಇವೆ. ಏಕೆ ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. 25ನೇ ಫೆಬ್ರವರಿ 1969ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸರ್ಕುಲರ್ ನೋಟಿಫಿಕೇಷನ್ ಹೊರಟಿರುವುದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ನೋಡಬೇಕು,

"Notification No. M. C. 39139 RM 1/68-6) dated 25th February 1969.

Schedule A

The locality locally known as "Main Bazaar" within the Town Municipal limits of Gangavathi bounded—

On the East by—Residential houses of Islampur, Durgammanahalla, Sri Mallikarjuna Matha, Sri Channamallikarjuna Rice Mill and Sri Gayatri Rice Mills, Bus Stand."

ಇದರಲ್ಲಿ ಇಸ್ಲಾಂಪುರ ಅನ್ನುವುದು ಸೇರಿಲ್ಲ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತಾವು ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತರತಕ್ಕ ಉದ್ದೇಶವಾದರೂ ಏನಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ 25ನೇ ಫೆಬ್ರುವರಿ 1969ಕ್ಕೆ ಚೀಫ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಆಫೀಸರು ಹೊರಡಿಸಿದಂತಹ ಒಂದು ನೋಟಿಫಿಕೇಷನ್‌ನ್ನು ರೆಗ್ಯುಲರೈಸ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ತಾವು ಇದನ್ನು ತಂದಿದ್ದೀರಿ. ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಪ್ರಕಾರ ನಾನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದೇನೆಂದರೆ ಇದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆ ನಾನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಬಿಲ್ಲಿನ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೆ, ಏನೆಂದರೆ ರೆಸ್ಟ್ರಿಕ್ಷನ್ ಆಫ್ ಟ್ರೇಡ್ ಅಂದರೆ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು, ಆ ಮಾತು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿತು. ಈಗ ಅದು ಯಾವ ಆರ್ಟಿಕಲ್ ಪ್ರಕಾರ ಅಪ್ಲೈ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕ್ಲಾಸ್ 2 (ಎ) ನೋಡಿದರೆ : ಅದು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ.

Section 2A is the main section which is going to create a certain market for certain villages or for certain towns.

ತಾವು ಮಾಡುವುದು; ಒಂದು ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಒಂದು ಗ್ರಾಮವೇ ಅಲ್ಲ, ಆ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕ ಒಂದು ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಖಾಯಂ ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನತಕ್ಕ ಒಂದು ನಿಯಮವನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ. ತಮ್ಮ ಕ್ಲಾಸ್ 4 ಮತ್ತು 6ರ ಪ್ರಕಾರ ನೋಟಿಫಿಕೇಷನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ರೈತರು, ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು ಮತ್ತು ಇತರ ಜನರೂ ಸಹಿತ ಆದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧ ಮಾಡತಕ್ಕ ಹಕ್ಕು ಉಂಟು, ಅಂತಹ ಒಂದು ಹಕ್ಕನ್ನು ಇಲ್ಲ ಮೊಟಕು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ನಾನು ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡ್ತೇನೆ, ಅದರಂತೆ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಗ್ರಾಮಗಳು ಮತ್ತು ಆ ಗ್ರಾಮದ ಅನೇಕ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಅದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿದ್ದೀರಿ. ರೆಸ್ಟ್ರಿಕ್ಷನ್ ಆಫ್ ಟ್ರೇಡ್ ಅಂದರೇನು ? ರೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಡುವುದು, ಪರ್ಮಿಟ್ ಕೊಡುವುದು. ರೈತರು ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ದುಕಾನು ನಡೆಸತಕ್ಕವರು ಆ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲೇ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡಬೇಕು, ಬೇರೆ ಕಡೆ ಮಾಡಕೂಡದು ಎಂಬ ಒಂದು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಈ ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಹೊರಡಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಅಂದ ಮೇಲೆ 2 (ಎ) ಹೊರಡಿಸಬೇಕಾದರೆ. It is the fundamental right of the Government to form a market committee in a certain market area. 2 (ಎ) ಪ್ರಕಾರ ಈ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಏರಿಯಾ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡುವುದು. ಒಂದು ಅಥವಾ ಎರಡು ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಎಂದರೆ ಆ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನ ಅಥವಾ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು, ರೈತರು ತಮ್ಮ ಮಾಲುಗಳನ್ನು ಬೇರೆಯವರ ಹತ್ತಿರ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಕೂಡದು. ಡಿಕ್ಲೇರ್ ಮಾಡಿದಂಥಹ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಅವರು ತಮ್ಮ ಮಾಲುಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಒಂದು ಶಾಸನವನ್ನು ತಂದಿದ್ದೀರಿ. ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆಯಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ದಯವಿಟ್ಟು ಆರ್ಟಿಕಲ್ 304ನ್ನು ನೋಡಬೇಕು.

Article 304(b) says :

"impose such reasonable restrictions on the freedom of trade, commerce or intercourse with or within that State as may be required in the public interest.

Provided that no Bill or amendment for the purposes of clause (b) shall be introduced or moved in the Legislature of a State without the previous sanction of the President."

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ)

As per clause 2, a condition is there, namely, if any merchant is carryine on business within a particular area wherein a market Committee is deemed to be formed under section 2A, it will be deemed to be a committee constituted under this amendment. Therefore, definitely it puts a restriction on trade. ನಾನು ಖಚಿತವಾಗಿ ಈ ನಥೆಯ ಗಮನಕ್ಕೂ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಗಮನಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಪತಿಯಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೂ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತರುತ್ತೇನೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ತಾವು ಇದನ್ನು ಪ್ರೆಸ್ಟೀಜ್ ಅಂತ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಕೂಡದು, ಏಕೆಂದರೆ ನಾಳೆ ಏನಾದರೂ ಇದರಿಂದ ನಷ್ಟವಾಯಿತು ಎಂದರೆ ನಿಮಗೆ ಯಾರಿಗೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಅಲ್ಲ, ರಾ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಅಡ್ವೈಸ್ ಮಾಡುವವರಿಗೂ ಅಲ್ಲ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ನಿಮಗೆ ಅಡ್ವೈಸ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳಿಗೂ ಅಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಎಂ. ನಾಡಗೌಡ.—ಸೆಕ್ಷನ್ 2(ಎ) ತಂದಿರುವುದು ರೀಪಿರ್ಡ್ ಎನ್‌ಆಕ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ನಲುವಾಗಿ. ಅಲ್ಲಿ ಏನು ಒಂದು ಸೆಕ್ಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅದು ಫೈನಲ್ ಅಲ್ಲ ಅಂತ ಸೆಕ್ಷನ್ 6ರ ಕೆಳಗೆ ಚೀಫ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಆಫೀಸರು ಇದ್ದಾರೆ, ನೋಟೀನು ಕೊಟ್ಟು ಎಲ್ಲಾ ಮಾಡಿ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ.—ಸನ್‌ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನಾದರೂ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಮೊದಲು ಇದ್ದ ಸೆಕ್ಷನ್ 2ರ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದು ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಒಂದು ಭಾಗವನ್ನು, ಒಂದು ಏರಿಯಾವನ್ನು, ಒಂದು ಪ್ಲೇನನ್ನು ತಾವು ಡಿಫೈನ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. 2(ಎ) ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಇದೆ. ಇದರ ಪ್ರಕಾರ ರಾಯಚೂರು ಮತ್ತು ಅದರ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕೆಲವು ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಅದಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿದರೆ ಅಂತಹ ಭಾಗವನ್ನು ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಏರಿಯಾ ಅಂತ ಕ್ಲಾಸ್ 2ರ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾ ಇರಲಲ್ಲ. ಕ್ಲಾಸ್ 2(ಎ) ಪ್ರಕಾರ ಆ ಲಿಮಿಟ್ಸ್ ಮೀರಿ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂಬ ನಿಯಮವನ್ನು ತಾವು ಈ ನೋಟಿಫಿಕೇಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡಬಹುದು. ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳಿದೆ, ಗಂಗಾವತಿಯಲ್ಲಿ ನೋಟಿಫಿಕೇಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಸೆಕ್ಷನ್ 2ರ ಪ್ರಕಾರ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾ ಇರಲಲ್ಲ. ಇನ್ನೊಂದು ಹಳ್ಳಿ ಭಾಗ ಸೇರಿಸತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರ ಸೆಕ್ಷನ್ 6(2) ಪ್ರಕಾರ ಇರಲಲ್ಲ, ಈಗ ಆ ಅಧಿಕಾರ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದೆಯಿಂದ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ವ್ಯಾಲಿಡೇಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ. ಇದರಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ರಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಷನ್ ಅಂದರೆ ಈಗ ರಾಯಚೂರು ಇದೆ, ಅದರ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ರಾಂಪುರ ಇದೆ. ತಾವು ಹೇಳತಕ್ಕ ಪ್ರಕಾರ ಅದನ್ನು ರಾಯಚೂರು ಅಂಡ್ ರಾಂಪುರ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಯಾರ್ಡ್ ಅಂತ ಓದಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ರೀತಿ ಆಗುವುದಾದರೆ ರಾಂಪುರದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುವಂತಹ ಎಲ್ಲಾ ರೈತರು, ದುಕಾನ್‌ದಾರರೂ ತಮ್ಮ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಆ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಏರಿಯಾಕ್ಕೇ ಸಾಗಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಸಾಗಿಸದಿದ್ದರೆ ಅದು ಇಲ್ಲೀಗರ್ ಆಗುತ್ತದೆ.

They are liable for punishment under this Act. It is definitely a restriction on the trade of the villagers who have been included in the market areas.

ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ತಾವು ಪ್ರೆಸ್ಟೀಜ್ ಮೇರೆ ನಿಂತುಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ. ಈಗಾಗಲೇ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಯಾರ್ಡ್ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡು ಹೈಕೋರ್ಟಿನ ತೀರ್ಮಾನಗಳು ಇವೆ. ಇವತ್ತು ಕಾಯಿದೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ, ಬಹಳ ಸಂತೋಷ. ನಮಂಜಸವಾದ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ ಅಥವಾ ಮೇಜರಾರಿಟಿ ಮೇಲೆ ಕೈ ಎತ್ತಿಸುತ್ತೀರಿ, ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಪಾಸ್ ಮಾಡಿಸುತ್ತೀರಿ, ಮತ್ತ ನಿಮ್ಮ ಮುಖಕ್ಕೆ ಮಸಿ ಹತ್ತುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ರೈತರ ಹಿತವನ್ನು, ಜನತೆಯ ಹಿತವನ್ನು ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಧಿಸಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಮಾತನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

4-30 P.M.

ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು—ಆರ್ಟಿಕರ್ 304(ಬಿ) ಪ್ರಕಾರ ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸ್ ಒಂದನ್ನು ಹೊರಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರಾಧ್ಯಕ್ಷರಿಂದ ಅಪ್ಪಣೆ ಪಡೆಯಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ಪಡೆಯದೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೀಗೊಂದು ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸ್‌ನ್ನು ಹೊರಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಒಂದು ಮಸೂದೆ

ಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಸಹಾ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಒಂದು ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲ ಚರ್ಚೆಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಸಭೆಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲವೋ ಅಂಥ ಮಸೂದೆಗೆ ಅಂಗೀಕಾರ ಮುದ್ರೆಯನ್ನು ಒತ್ತುವುದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರಿಗೂ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ. ಆರ್ಟಿಕರ್ 304(ಬ) ಪ್ರಕಾರ ಗವರ್ನರುಗಳಿಗೆ ಅಂಥ ಮಸೂದೆಗೆ ಅಂಗೀಕಾರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ.

Art 213(1).

"If at any time, except when the Legislative Assembly of a State is in session or where there is a Legislative Council in a State, except when both Houses of the Legislature are in session, the Governor is satisfied that circumstances exist which render it necessary for him to take immediate action, he may promulgate such Ordinances as the circumstances appear to him to require :

Provided that the Governor shall not, without instructions from the President, promulgate any such Ordinance if—

(a) a Bill containing the same provisions would under this Constitution have required the previous sanction of the president for the introduction thereof into the Legislature."

ಅದಕ್ಕಾಗೇ ನಾನು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ—ಆರ್ಟಿಕರ್ 304(ಬ) ಪ್ರಕಾರ ಎಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಅಥವಾ ಒಂದು ಟ್ರೇಡಿಗೆ ಅಡಚಣೆಯುಂಟಾಗುತ್ತದೋ ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಹಾಗೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ಚರ್ಚೆಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಗೆ ಅಧಿಕಾರವೂ ಇಲ್ಲ, ಪಾಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ಇದೇ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಒಂದು ಹೈಕೋರ್ಟಿನ ರೂಲಿಂಗನ್ನು ಎ.ಐ.ಆರ್. 1964 ಕೇರಳ, ಪುಟ 92 ತರಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ.

"Section 3 of Act 5 of 1950 is void and inoperative for lack of Presidential sanction under the proviso to art. 304(b) of the Constitution. The proviso to clause (b) of art. 304 states that no Bill or amendment for the purposes of clause (b) shall be introduced or moved in the Legislature of a State without the previous sanction of the President. The mere fact that the Bill was originally introduced in the Legislative Assembly on a date prior to the date of the Constitution, will not save section 3 of the Act from the operation of the proviso to clause (b) of article 304, as it was only subsequent to the coming into force of the Constitution that the Bill in its final from as redrafted by the Select Committee was introduced and moved in the State Legislature. Even though under clause (3) of Article 246 of the Constitution the Legislature of the State was competent to enact the impugned section, its validity would depend upon the further question whether or not any other Constitutional limitation has been transgressed in enacting the section. Article 304 modifies and controls the power conferred by clause (3) of article 246. These two articles have to be read and construed to gether for the purpose of determining the validity of the impugned section of the Act. The

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ)

proviso to clause (b) of Art. 304 expressly prohibits the introduction and the moving of a Bill without previous sanction of the President. The direction is mandatory and contravention of the proviso is, therefore, fatal to the validity and the legality of the section. Section 3 of the Act has, therefore, to be declared illegal."

ಇದರಲ್ಲಿ ನೆಡೆದಿರತಕ್ಕ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳೇನೆಂದರೆ—ಇದರ ? ಅಡಕವಾಗಿರತಕ್ಕ ಫ್ಯಾಕ್ಟ್ಸ ಏನೆಂದರೆ ಅಡತ್ ಅಂಗಡಿಯ ವ್ಯಾಪಾರಗಾರನು ರೈಸೆನ್ಸ್ ಇಲ್ಲದೆ ವ್ಯಾಪಾರಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ. ಅತನ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಆ ಸರ್ಕಾರ ಆಕ್ಟ್‌ನ್ನು ಅಮೆಂಡ್ ಮಾಡಿ ಅನಂತರ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮೇರೆ ಒಂದು ಕೇಸನ್ನು ಹಾಕಿದರು. ಆ ಕೇಸು ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಮುಂದೆ ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಬಂದು ಅಲ್ಲ ಡಿಸ್ ಮಿಸ್ ಆಯಿತು. ಆ ಅಡತ್ ಷಾಪ್ ಈ ಆಕ್ಟಿನ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

The Bill that has been latterly moved cannot save the Adat shop-keeper to file a suit.

ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದನ್ನು ಅಷ್ಟು ಹಗುರವಾಗಿ ಭಾವಿಸಬಾರದು. ಇಲ್ಲಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾನೂನುಗಳೇನಿವೆ ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರಾದರೂ ನಾಳೆ ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ಒಂದು ರಿಟ್ ಹಾಕಿದರೆ ಅವು ಎಂದೂ ಫೈರಾಗಬಾರದು. ಅಂಥ ಬಂದೋಬಸ್ತಾದ ಆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ನಾವಿಲ್ಲಿ ಪಾಸಮಾಡ ಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಲ್. ಗೌಡ (ಸಹಕಾರ ಶಾಖೆಯ ಉಪಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಇದರ ಮೇರೆ ರಿಟ್ ಹೋಗಿದ್ದವರೆಲ್ಲರೂ ಕೇಸನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಹಿಂದಿರುಗಿದ್ದು ತಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತೇ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಎಲ್ಲ ರಿಟ್ಟುಗಳು ಫೈಲಾದವು ಎಂದು ತಾವು ಹೇಳಬಾರದು. ವಿಚಾರಣೆ ಆಗದಿರತಕ್ಕ ರಿಟ್ಟುಗಳು ಇನ್ನೂ ಎಷ್ಟೋ ಇವೆ. ಹಾಗಿರುವಾಗ ಎಲ್ಲವೂ ಫೈಲಾದವು ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಾದ್ದಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಷ್ಟೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ದಿವಸ ತರತಕ್ಕ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ಅಥವಾ ಖಾಯಿದೆ ಬಗ್ಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಬಹಳ ಸಂಶಯ ವುಂಟಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಒಂದು ಖಾಯಿದೆಯನ್ನು ಕೇವಲ ರೈತರ ಹಿತದೃಷ್ಟಿ ಯಿಂದಲೇ ಮಾಡಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಜನರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನೂರಾರು ರಿಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹಾಕೇ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಬರೀ ಇಲ್ಲಿಯ ಹೈಕೋರ್ಟು ಒಂದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಶಾಸನ ಸಭೆಯ ಖಾಯಿದೆಗಳು ಊರ್ಜಿತವಾದರೆ ಸಾಲದು. ಅವು ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲೂ ಊರ್ಜಿತವಾಗಬೇಕು. ನನಗೆ ಈ ಮಸೂದೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಂಶಯ ಬಂದಿದೆ. ಇದು ಜ್ಯೋಡಿಗೆ ಅಡ್ಡಿಆಪಚಣೆ ಉಂಟುಮಾಡತಕ್ಕ ಒಂದು ಮಸೂದೆಯಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಅನುಮಾನ ನನಗೆ ತುಂಬಾ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಭೆಗೆ ಸಮಾಧಾನಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಅವರು ತಮ್ಮ ಲಾ ಇರಾಖೆಯ ತಜ್ಞರನ್ನು ಕರೆಸಿ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅವರು ಮೊದಲು ಅನುಮಾನವನ್ನು ಪರಿತ್ಯಾಗಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ವಿಂತಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಮೊದಲು ಇದರಲ್ಲಿ ಅಂಥ ಲಕೂನಾ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಖಾತ್ರಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅನಂತರ ಅವರು ಸಭೆಗೆ ಖಾತರಿ ಕೊಡಬಹುದು. ಅಡ್ವಕೇಟ್ ಜನರಲ್‌ರವರನ್ನು ಕನ್‌ಸಲ್ಟ್‌ಮಾಡಿ ಎಂದು ಸರೆಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇಂಥ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ನಷ್ಟವಿಲ್ಲ. ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜನರಿಗೂ ನಷ್ಟವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಯಾರಿಗೆ ನಷ್ಟ ಎಂದರೆ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡತಕ್ಕ ರೈತನಿಗೆ ಬಹಳ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಮಸೂದೆಗಳಿಂದ ಜನರ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುವುದು. ಇದರಿಂದ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯ ರೈತರಿಗಾಗುತ್ತದೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಂದೇಹವೂ ಇಲ್ಲ. ರೈತರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಬಗ್ಗೆ ತರತಕ್ಕ ಮಸೂದೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೀಗೆ ಪದೇ ಪದೇ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಅವರಿಗೆ ಬಹಳ ಹಾನಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಅನುಮಾನಗಳನ್ನೂ ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಂಡ ನಂತರ ಇದನ್ನು ಚರ್ಚೆಗೆ ತಂದರೆ ಒಳ್ಳೆಯ ದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗತಾನೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರು. ಅದು ಏನೆಂದರೆ ಹೈಕೋರ್ಟಿನವರು ತಮ್ಮ ತೀರ್ಮಾನದಲ್ಲಿ ಏನೋ ಒಂದು ಆಬ್‌ಸರ್ವೇ

ಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದರು ಅದನ್ನು ದೂರಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಆಕ್ಟನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿಮಾಡರಾಯಿತು ಎಂದು. ಆ ನಂತರ ಇಲ್ಲ ಸೆಕ್ಷನ್ 154ಕ್ಕೆ ತಂದಿರುವ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಲ್ಲಿ ಏನು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

The explanation clause says :—

(i) The deputy Commissioner, in respect of a market committee of a market area, the market yard of which is situated in the head quarters of the district.

ಅಂದರೆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಹೆಡ್‌ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಯಾರ್ಡ್ ಅಥವಾ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ತಾವು ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟರನ್ನು ಹಾಕುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಇದೆ.

(ii) The Assistant Commissioner of the revenue sub-division, in respect of a market committee of a market area, the market yard of which is situated in the head quarters of the revenue sub-division other than the head quarters of the district ;

(iii) the Tahsildar of the taluk..... "

Gangavathi is a sub-divisional head-quarter ಅಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಮಿಟಿ ಎಷ್ಟು ಬೆಳವಣಿಗೆಯಾಗಿದೆ ? ಅದರೆ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಬದರಾಯಿಸುವ ಶಕ್ತಿ ಆ ಕಮಿಟಿಗೆ ಬರಲಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಲ್. ಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ನಾಗಪ್ಪನವರು 154 ನೇ ಸೆಕ್ಷನ್ನಿಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರಾವಿಷನ್ ಹಾಕಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ತಹಸೀಲ್ದಾರರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಅಂತಸ್ತು ಇರುವಂಥ ನೌಕರರನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡಬಹುದು ಎಂಬುದಾಗಿ ಅಮೆಂಡಿಂಗ್ ಬಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರೊವೈಡ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

Sri M. NAGAPPA.—Sub-clause (2) says :—

" Notwithstanding anything contained in sub-section (1), the State Government may, at any time after the 19th day of July, 1969, by Notification, appoint, from time to time,.....

The explanation creates again a difficulty in the minds of the people.

Sub- lause (2) is not properly worded. ಈ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲನೇಷನ್ ಕ್ಲಾರಿಫೈ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇದೆಯೆಂದು ತಿಳಿದುಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ವ್ಯಾನ್‌ಡೇಟರಿ ಇದ್ದಹಾಗೆ ಇದೆ. ಅದು ಅಷ್ಟು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿಲ್ಲ. ಯಾವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತಿದ್ದುಪಡಿಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ನೋಡಬೇಕು. ಬಾಕಿಯೆರ್ಲಾ ಕಾನ್‌ಸಿಕ್ವೆನಿಯರ್ ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ಸ್ ಇರುವ ಕಾರಣ ನಾನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ವಿರೋಧಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಸೆಕ್ಷನ್ 10ನ್ನು ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿದರೆ ದೋಷಗಳು ದೂರವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು, ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನನಗೆ ಇಷ್ಟು ಸಮಯ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri K. H. PATIL (Hubli).—Sir before commencing, I would like to know whether we should talk on all the three motions together or on the dis-approval Motion of my friend Sri Nagappa.

Mr. CHAIRMAN.—Hon. Members may speak on all these motions together.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ನನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇವತ್ತಿನದಿವಸ ನಮ್ಮ ಎದುರಿಗೆ ಮೂರು ಸೂಚನೆಗಳಿವೆ. ಮೊದಲನೆಯದು ಆರ್ಟಿಕಲ್ 213ರನ್ವಯ ಕೈಕೊಂಡ ಕ್ರಮ ಅನ್ಯಾಯವಾದುದು. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಹೊರಡಿಸಲಾದ ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸ್ ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿಲ್ಲ, ಯೋಗ್ಯವಾದುದಲ್ಲ ಸಾಧು ವಾದುದಲ್ಲವೆಂದು ಅವನ್ನು ಡಿಸ್‌ಅಪ್ರೂವ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನನ್ನ ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರಾದಂಥ

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್)

ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾಗಪ್ಪನವರು ಕಳುಹಿಸಿದಂಥ ಒಂದು ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್. ಆನಂತರ ಆ ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸನ್ನು ರಿಪ್ಲೇಸ್ ಮಾಡಿದಂಥ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮುಂಡಿಸಿದಾಗ ನಾನೂ ಮತ್ತು ನನ್ನ ಹಿರಿಯ ನಾಯಕರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು ಇದನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಅವಗಾಹನೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿರುವ ಸೂಚನೆ ಮತ್ತು ಮೂರನೆಯದು ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸನ್ನು ರೀಪ್ಲೇಸ್ ಮಾಡಲು ತಂದಿರುವ ಮಸೂದೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಈ ಮೂರು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ವಿಚಾರಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ಸಂದಿಗ್ಧವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಇದರಲ್ಲಿರುವ ತಾರತಮ್ಯಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡುವುದಾದರೆ, ನ್ಯಾಯಾನ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ತೂಗಿ ನೋಡುವುದಾದರೆ ಕಾಯಿದೆ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಸಮನಾಗಿ ವಿಂಗಡಣೆ ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದಾದರೆ ಈ ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸನ್ನು ಡಿಸ್‌ಅಪ್ರೂವ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ನಾಗಪ್ಪನವರ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ವಿಚಾರಮಾಡಬೇಕು. ವಿಚಾರಣೆ ನಂತರ ಈ ಸಭೆ ಶ್ರೀ ನಾಗಪ್ಪನವರ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದಿದ್ದರೆ ಬಹುಭಾಗದ ಚರ್ಚೆ ನಿಂತುಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ನಾಗಪ್ಪನವರ ಮೋಷನ್ ಪಾಸಾಗಿಬಿಟ್ಟರೆ ನಿಮ್ಮ ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸ್ ಫೇಲ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಸರಕಾರ ಕಳಚಿಹೋಗುತ್ತದೆಂಬ ಭಯ ನಮ್ಮ ಈ ಮೈನೂರು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಇದ್ದಂತೆ ನನಗೆ ಭಾಸವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡದೆ ಈ ಮೂರನ್ನೂ ಸಮ್ಮಿಳನ ಮಾಡಿರುವುದು, ನೋಡಿದರೆ ತಮ್ಮ ತಪ್ಪುಗಳ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ಸಭೆಗೆ ಇವು ಈ ರೀತಿ ಬರುತ್ತಿವೆಯೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಆರ್ಡಿನನ್ಸ್ ಹೊರಡಿಸುವ ಸಂದರ್ಭ ಏನು ಬಂತು ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರಾದಂಥ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ನಾಗಪ್ಪನವರು ಬಹಳ ವಿಶದವಾಗಿ ವರ್ಣಿಸಿದ್ದಾರೆ. 213ನೇ ಆರ್ಟಿಕಲ್ ಪ್ರಕಾರ ಆರ್ಡಿನನ್ಸ್ ಹೊರಡಿಸಬೇಕಾದರೆ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಮರ್ಪಕವಾದಂಥ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು, ಆದರೆ ಸಮರ್ಪಕವಾದಂಥ ಕಾರಣವನ್ನು ರಾಜ್ಯಪಾಲರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಅಸಮರ್ಥವಾಗಿದೆ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರನ್ನು ವಂಚಿಸಿ ಸರ್ಕಾರ ಜಯಶೀಲರಾಗಿದ್ದಾರೆಂದು ನನಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ನಂತರ ಈ ಆರ್ಡಿನನ್ಸ್‌ನ್ನು ಯಾವಾಗ ಹೊರಡಿಸಿದ್ದು ಎಂಬ ಮಾತು ಈಗಾಗಲೇ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ, ತಾರೀಕುಗಳ ಅಂತರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ನಿರ್ಣಯದ ನಂತರ ಕೆಲವಾರು ತಿಂಗಳುಗಳಿಂದ ಸುಮ್ಮನೆ ಇದ್ದ ಸರ್ಕಾರ ಈಗ್ಗೆ ಕೆಲವಾರು ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆ ಸೇರುತ್ತದೆಂದು ತಿಳಿದು ಇಷ್ಟೊಂದು ಅವಸರದಿಂದ, ತರಾತುರಿಯಿಂದ ರಾಜ್ಯಪಾಲರಿಗೆ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಮಾಡಿ ಅವರ ಸಹಿ ಪಡೆಯುವ ಕಾರಣವೇನಿತ್ತು ? ಆರ್ಡಿನನ್ಸ್ ಯಾವಾಗಲೂ ಬಹಳ ವಿಶೇಷ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಲು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇರುವ ಅಸ್ತ್ರವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ದಿನಂಪ್ರತಿ ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ನಿಜವಾಗಿ ಈ ಸಭೆಯಿಂದ ಟೀಕೆಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲವೆನ್ನುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ಪಡೆದಿರತಕ್ಕ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ನಿಮ್ಮ ವಿಚಾರಶೀಲತ್ವದಿಂದ ದೂರವಿರುವ ವರ್ತನೆಯಿಂದ ಟೀಕೆಗೊಳಗಾಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಹೊಣೆ. ಉಳಿದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಬಿಡೋಣ.

Sri V.N. PATIL (Humnabad).—Sir, with the permission of the Chair, I rise to a Point of Order. Of course, it will be a lighter side of the picture. According to the Indian tradition, clean shave is taken when something bad happens. The Hon. Deputy Minister for Home is sitting with a black cap and with a clean shave. I want to know whether he has changed his white cap to a black cap ? And whether it was on the death of the Syndicate or on account of the defeat of Sri Sanjeeva Reddy ? I request that the Deputy Home Minister may please make a statement.

Mr. CHAIRMAN.—That is entirely a personal matter concerning the Hon. Deputy Minister for Home. That can never be a Point of Order here.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಈ ಸದನಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವಂತಹ ಅಶ್ವಾಸನೆಗಳನ್ನು ಸದಾ ಕಾಲ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು, ಸಾರ್ವಜನ್ಯದಿಂದ ಕೂಡಿದಂತಹ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ

ಒಳ್ಳೆಯದು. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ವಿಷಯವಾಗಿ ಬಹಳ ಪ್ರಗತಿಪರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗ್ಗಡೆಯವರು ಅಂದಿನ ದಿವನ ಸಹಕಾರಿ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದಾಗ ಹೇಳಿದಂತಹ ಮಾತನ್ನು ಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಅವರು ಸಹಕಾರಿ ಮಂತ್ರಿ ಪದವಿಯನ್ನೇ ತಗೆಯುವ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ನಾವು ಹೋಗಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ನಂತರ ಅದೇ ಮಂತ್ರಿ ಪದವಿಗೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾಡಗೌಡರನ್ನು ತಂದು ಇಟ್ಟರು. ಆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಇಟ್ಟು ಅವರು ಹೇಳಿದಂತಹ ಮಾತು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ.

> "The provisions now recommended by the Committee are of a substantive nature relating to the trade and commerce and the Committee felt that it was necessary for the proper working of the marketing committee and they were in the public interest and therefore sanction of the President under proviso to article 304 (b) of the Constitution of India for moving the Bill was found necessary and it has been now obtained."

ಸ್ವಾಮಿ, ಮಂತ್ರಿವರ್ಯರ ಮಾತು ಅಂದರೆ, ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಆಡುವಂತಹ, ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿ ಮನುಷ್ಯನು ಮಾತನಾಡತಕ್ಕ ಮಾತಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ "was found Necessary" ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಯ್ದೆ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ, ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಬಂದು, ಆ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಪ್ರಕಾರ ರಾಜ್ಯಪಾಲರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದರು. ಅನಂತರ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರಿಗೆ ಹೋಯ್ತು ಮೊನ್ನೆ ಮೊನ್ನೆ ಮಾನ್ಯ ಪಿ. ಎಂ. ನಾಡಗೌಡರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಅಂದು ಸರ್ಕಾರ ತಪ್ಪುಮಾಡಿದೆ. ಇವತ್ತು ನಾನು ಏಕೆ ತಪ್ಪು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

> "Received the assent of the President on the 19th day of August 1966."

ಎನ್ನುವಂತಹ ಮಾತನ್ನು ಈ ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿದೆ. ಅಂದರೆ ಅಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಬೇಕು, ರಾಜ್ಯಪಾಲರಿಗೂ ಬೇಕು ಎಂದು ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರು ಅಸೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟರು. ಇವತ್ತಿನ ದಿವನ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್ ಅಸೆಂಟ್ ಜರೂರು ಇಲ್ಲವೆಂದು ಏಕೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ? ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾವು ಈ ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅನೇಕ ಕಲಮುಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಸೋಣ. ಮೊದಲನೇದಾಗಿ 6ನೇ ಕಲಂ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಯಾರ್ಡ್ಸ್, ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಸಬ್ ಯಾರ್ಡ್ಸ್ ; ಸಬ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ಸ್, ಮತ್ತು ಸಬ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಯಾರ್ಡ್ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಇದೆ. ಸೆಕ್ಷನ್ 8ರಲ್ಲಿ 'ಕಂಪ್ರೊಲ್ ಆಫ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಆಫ್ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಪ್ರೊಡ್ಯೂಸ' ಇದೆ. 9 ರಲ್ಲಿ ಎಸ್ಟೇಬ್ಲಿಶ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಫ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಮಿಟಿ ಅಂಡ್ ಇಟ್ಸ್ ಇನ್‌ಕಾರ್ಪರೇಶನ್ಸ್ ಎಂದು ಇದೆ. ಸೆಕ್ಷನ್ 63 ರಲ್ಲಿ ಪವರ್ಸ್ ಅಂಡ್ ಡ್ಯೂಟೀಸ್ ಆಫ್ ದಿ ಕಮಿಟಿ ಇದೆ. ಇನ್ನು ಏನು ಪವರ್ಸ್ ಇವೆಯೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡೋಣ. 65 ರಲ್ಲಿ ಲೆವಿ ಆಫ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಫೀ ಎಂದು ಇದೆ. 66 ಪವರ್ಸ್ ಟು ಆರ್ಡರ್ ಪ್ರೊಡಕ್ಷನ್ ಆಫ್ ಅಕೌಂಟ್ಸ್, ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಷನ್ ಅಂಡ್ ಸೀಜರ್. 62 ಪವರ್ ಟು ಸ್ವಾಪ್ ವೆಹಿಕಲ್ಸ್. ಇದನ್ನು ಏಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇ ನೆಂದರೆ, ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ರಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಷನ್ಸ್ ಇಂಪೋಸ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. 70 ರಲ್ಲಿ ಕಂಪೆನ್‌ಸೇಶನ್ ಆಫ್ ಫೈನಾನ್ಸ್. ಆ ಮೇಲೆ ಪ್ರೊಹಿಬಿಶನ್ ಆಫ್ ಸರ್ಟನ್ ಸೆಕ್ಷನ್ಸ್ ಎನ್ನುವಂತಹ ಮಾತು 79 ರಲ್ಲಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ 88 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರೊವಿಶನ್ ಆಫ್ ಸರ್ಟನ್ ಸೆಕ್ಷನ್ಸ್ ಎನ್ನುವಂತಹ ಮಾತು 79 ರಲ್ಲಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ 88 ರಲ್ಲಿ ಟ್ರೇಡರ್ಸ್ ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿ ಆಕ್ಟ್, 86 ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿ ಆಫ್ ಕಮಿಶನ್ ಏಜೆಂಟ್, 87 ರಲ್ಲಿ ಡಿಪಾಸಿಟ್ ಆಫ್ ಕ್ಯಾಶ್ ಸಕ್ಯೂರಿಟಿ ಇನ್ ದಿ ಬ್ಯಾಂಕ್. ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಹಣ ಇಡಲೇಬೇಕೆಂದು ರಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಷನ್ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕಾಲಮುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಈವತ್ತಿನ ದಿವನ ಈ ಕಾಯಿದೆಗೆ ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದರೊಳಗೆ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ಸೆಕ್ಷನ್ ಯಾವುದು ? ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಮಿಟಿ ಬೇಕು. ಅದು ಎಸ್ಟಾಬ್ಲಿಷ್ ಆಗದೆ ಇದು ಯಾವುದೂ ನಡೆಯುವ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲ. ಸೆಕ್ಷನ್ 63 ರಲ್ಲಿ ಪವರ್ಸ್ ಅಂಡ್ ಡ್ಯೂಟೀಸ್ ಆಫ್ ದಿ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಮಿಟಿ ಎಂದು ಇದೆ. ಈ ಸೆಕ್ಷನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮತ್ತು ಯಾವುದಾದರೂ ಸೆಕ್ಷನೊಳಗೆ ರಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಷನ್ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಇದೆಯೇ, ಇಲ್ಲವೇ ?

> "To implement the provisions of this Act, rules and the bye-laws thereunder in the market area."

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀರ್)

ಇಂಥ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಮಿಟಿ ಕಾನ್ಸ್‌ಟ್ಯೂಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ತಾವು ಇವತ್ತು ಯಾವ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಮಿಟಿ ಕಾನ್ಸ್‌ಟ್ಯೂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಇದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನೇರವಾದ ರಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಷನ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ನಾಗಪ್ಪನವರು ಒಂದು ನೋಟಿಫಿಕೇಶನ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ನೋಟಿಫಿಕೇಶನ್ಸ್ ಕೂಡ ಹಾಗೆ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಯಾರ್ಡ್ ಎಸ್ಟೆಬ್ಲಿಷ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಯಾರ್ಡ್ ಹೊರಗಡೆ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ನೀವು ಹೇಳಬಹುದು, ನಾವು ರೆಗ್ಯುಲೇಶನ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು. ಒಬ್ಬ ಡ್ರೈವರನು ರೈಸನ್ಸ್ ಫೀಕೊಟ್ಟರೆ ಅವನು ಬೇಕಾದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದ ವಾಹನ ಹೊಡೆಯಬಲ್ಲನು. ಅವನಿಗೆ ಇದೇ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಹೊಡೆಯ ಬೇಕೆಂಬ ನಿರ್ಬಂಧವಿಲ್ಲ. ಅವನು ಫೀ ಕೊಟ್ಟರೆ ಬೇಕಾದಲ್ಲಿ ಓಡಬಹುದು. ನಿಮ್ಮದು ಹಾಗೆ ಅಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಅಂಗಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಇಡಬೇಕು, ಎಂದು ರಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಷನ್ಸ್ ಇಂಪೋಸ್ ಮಾಡುವವರು ನೀವು. ನೀವು ಹೇಳಬಹುದು, ಬೇರೆ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಿಗೂ ರೆಗ್ಯುಲೇಟ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ರೈತನು ಕೂಡ ತನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದಂತೆ ಮಾರಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಮಿಟಿಯ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಮಾರ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ನೀವು ಇಡೀ ಮೈಸೂರು ಜನತೆಯ ಮೇಲೆ ಗುರುತರವಾದಂತಹ ರಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಷನ್ಸ್ ಹೇರಿ, ಅದು ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದ ರೈತನ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪ್ರಾಸಾಗಬೇಕೋ ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ಅದಕ್ಕೆ ತದ್ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಪಾಸ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ. ಇವತ್ತು ನಿಮಗೆ ಥೈರ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ನೀವು ಜನನಾಯಕರ ಶಿಷ್ಯ ಎಂದು ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ನೀವು ಎರಡು ಕೋಟಿ ಜನತೆಯ ಮೇಲೆ ಹೇರಿದಂತಹ ಅಕ್ರಮ ಕಾಯಿದೆಯು ಬಹಳ ಅಕ್ರಮತರವಾದ್ದಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಡಿಸ್‌ಮಿಸ್ ಮಾಡುವುದೇ ಲೇಸು. ಇವತ್ತು ಇಂಥ ಕಾಯಿದೆಗಳ ಮೇಲೆ ಬಡವರ ರಿಟ್‌ಗಳು ಬಂದಾಗ ಅವರಿಗೆ ವಕೀಲರಿಗೆ ರೊಕ್ಕ ಕೊಡಲು ಇಲ್ಲದೆ ಅವು ಯೋಗ್ಯ ರೀತಿಯಿಂದ ಮುಂದನೆಯಾಗದೆ ಹೋಗಬಹುದು. ನೀವು ಇವತ್ತು ಎರಡು, ಎರಡೂವರೆ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿ ದಿವಸ ಸರ್ಕಾರಿ ಪರವಾದ ವಕೀಲರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ಯಾರ ಹಣ ನೀವು ಒಂದು ನಾಟಕವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ.

5-00 P.M.

ಇವೊತ್ತು ಈ ಕಾನೂನಿನ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ವಿವಾದಗಳು ಬಂದು ಯಾವ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಹೊಟ್ಟೆ ಉರಿಯುತ್ತದೆಯೋ ಅವನು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿ ತನ್ನ ಪರವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಆರ್ಗ್ಯೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ದಿವಸಕ್ಕೆ 2½ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಅನುಭವಿಕ ವಕೀಲರನ್ನು ತರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈಗ ನಾವು ಈ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ತೆದಿದ್ದರೆ ನೀವು ನಮ್ಮನ್ನು ಬೈಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾಡಗೌಡರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದಲೇ ಇವರ ಮನಸ್ಸಿನ ಇಂಗಿತ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸಮಿತಿಗಳಿಗೆ ಸರಕಾಲದಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ನಡೆಸದೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮಗೆ ಬೇಕಾದವರಿಗೆ ಕೆಲವರಿಗೆ ರಾಜಕೀಯ ಸಹಕಾರವನ್ನು ನೀಡಲು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸಮಿತಿಗಳಿಗೆ ತಮಗೆ ಬೇಕಾದವರನ್ನು ನಾಮಕರಣ ಮಾಡುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಈಗಿನ ಹೊಸ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಈ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸಮಿತಿಗಳಿಗೆ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರಿಗೆ, ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮೀಷನರಿಗೆ ಇದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಅಡಳಿತಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಹಾಗೆ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಮಾಡಲು ಚೀಫ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಅಫೀಸರ ಕೈಯ್ಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನಾನು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಬಿನ್ನಹ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸಮಿತಿಗಳಿಗೆ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ಮಾಡದೆ ಇರುವ ತಪ್ಪು ನಮ್ಮದು, ನಮಗೆ ಬಹಳ ಕೆಲಸ ಇತ್ತು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಆ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳದೆ ತಪ್ಪು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ ತಾವು ಮಾಡಿದಂತಹ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿರುವುದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸಮರ್ಪಕವಾದುದಲ್ಲ. ಚುನಾವಣಾ ಮತದಾರರ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅನೇಕ ಕಮಿಟಿಗಳವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇರೀತಿ ಹೈಕೋರ್ಟಿನವರು ಡೈರೆಕ್ಷನ್ ಸಹ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ ರೀತಿ ಅವರು ಡೈರೆಕ್ಷನ್ ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೂ ಕೂಡ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು ಮತ್ತು ವಕ್ಕಲಿಗರ ನಡುವೆ ವಿವಾದಗಳು ಏಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡದೆ ಅದನ್ನು ನಿರ್ಬಂಧಿಸಿ

ಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡದೆ ಅವರು ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ರಿಟ್ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿರುವಂಥಾದ್ದು ನನಗೆ ತಿಳಿಯದ ಪ್ರಸಂಗ. ಇದು ಸರ್ಕಾರದ ಹೊಣೆಗೇಡಿತನವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ನಾಯಕರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರನ್ನು ಸಮಾಧಾನ ಪಡಿಸಲು ಕೈಕೊಳ್ಳುವ ನಿಮ್ಮ ವರ್ತನೆ ಕಾರಣವೇ? ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಷ್ಟೆಂದು ಹೊಣೆಗೇಡಿತನ ದಿಂದ ವರ್ತಿಸಿ ಈ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸಮಿತಿಗಳ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾಡದೆ ಪ್ರಜಾ ಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಕೊರೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಸಮಿತಿಗಳ ಅಧಿಕಾರವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು, ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮೀಷನರು ಮತ್ತು ತಹಶೀಲ್ದಾರರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಅವರು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಂದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಿರಿಸಮಾನವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಯೇ? ಇವೊತ್ತು ಈ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಂದರೆ ಈ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರು ತಮ್ಮ ಹಿಂದೆ ಮುಂದೆ ಓಡಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲವರ ಚಾಡಿ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಅದರಂತೆ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವೊತ್ತು ನೀವು 2 ಕೋಟಿ ಜನತೆಯಿಂದ ಆರಿಸಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಜನತಾಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿರುತ್ತೀರಿ. ಆದ್ದರಿಂದ ನೀವು ಅದನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡು ಜನತೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಂತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರು ಈ ಮನೆಯ ಎದುರಿಗೆ ಒಂದು ತಕ್ಕಡಿಯನ್ನು ಹಾಕಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆ ನ್ಯಾಯ ತಕ್ಕಡಿಯಂತೆ ನಡೆಯುವವರು ಇಂದು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಯಾರು ಇದ್ದಾರೆ? ಆ ನ್ಯಾಯ ತಕ್ಕಡಿಗೆ ಕುಂದು ಬರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೀವು ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ಇದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸರಿಯಲ್ಲ. ಈ ಕಾನೂನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಹಾಗೆ ಹೈಕೋರ್ಟಿನವರು ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಜಜ್ಮೆಂಟ್ ಕಾಪಿಯನ್ನು ಕೊಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದೆವು. ಅದನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಹೈಕೋರ್ಟಿನವರು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ, ನಾವು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಯೇ, ಅಥವಾ ವಕೀಲರು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಆ ಜಡ್ಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಾಪಿಯನ್ನು ನಮಗೆ ಕೊಡಿಸಲಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾನೂನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಎದುರಿಗೆ ಅಡ್ವಕೇಟ್ ಜನರಲ್ ಅವರು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ನಾನು ತಮ್ಮ ನಜರಿಗೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ. The Judges on this point have interpreted on the arguments advanced by the Advocate General. It is as follows :

> "The argument placed before us by Mr. Advocate General that in all cases where there is an old Market Committee the Constitution of a first Market Committee under Section 10 is wholly unnecessary, is in our opinion, unacceptable. The new Act contemplates the establishment of a Market Committee in a particular way, it is of significance to observe that Section 11 speaks of a second and subsequent market Committees. Although that is what the marginal note says, we should not altogether overlook the description which that marginal note gives, and what is clear from the language of Section 11 is that the elected market Committee which comes into being under it is the second market Committee and the first Market Committee which is its predecessor is no other than the nominated marketed Committee to which Section 10 refers."

ಈ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಹೈಕೋರ್ಟಿನವರ ಎದುರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ವಾದವನ್ನು ಮಂಡಿಸುವಾಗ ಹೈಕೋರ್ಟಿನವರು ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ಹೈಕೋರ್ಟಿನವರು ಕೊಟ್ಟಂಥ ಜಡ್ಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಅನ್ನು ನಾವು ವಿಚಾರ ಮಾಡೋಣ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಆ ಜಡ್ಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಾಪಿ ಈಗ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಈ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಸಮಿತಿಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಾಮನಿರ್ದೇಶನ ಮಾಡುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಏನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು ಅದು ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿಲ್ಲ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೈಕೋರ್ಟಿನವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಹೋಗಲಿ, ಒಂದು ವೇಳೆ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ತೀರ್ಪಿನ ವಿರುದ್ಧ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಲು ಸರ್ಕಾರದ ಬಳಿ ಹಣ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಹೈಕೋರ್ಟಿನ ತೀರ್ಪನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಆರ್ಡಿನನ್ಸ್ ಹೊರಡಿಸಿ, ಈಗ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಮಂಡಿಸಿರುವುದು ನ್ಯಾಯವಲ್ಲ. ಈ ಮಾತನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರುಗಳೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ರಾಷ್ಟ್ರಾಧ್ಯಕ್ಷರ

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀರ್)

ಚುನಾವಣೆಯ ನಂತರ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಾರ್ಟಿಯೊಳಗೇ ಜಗಳ ನಡೆದಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿರುವಂತಹ ಶಿಫಾರಸ್‌ಗಳು ಏನಿವೆ ಅವನ್ನು ಹೈಕೋರ್ಟಿನವರು ತಳ್ಳಿಹಾಕಿದ ಮೇಲೆ, ಮತ್ತೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರನ್ನು ನಂಬಿಸಿ ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸ್ ಹೊರಡಿಸಿದಿರಿ. ಅಂದರೆ ಈ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದವರು ರಾಜ್ಯಪಾಲರಿಗೂ ಕೂಡ ಮೋಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೈಕೋರ್ಟಿನ ತೀರ್ಪಿನ ನಂತರ ಈ ಬಗ್ಗೆ ರಾ—ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರೊಡನೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬಹುದಿತ್ತು, ಆದರೆ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸ್ ಹೊರಡಿಸಿದಮೇಲೆ ಇದು ರಾವಣನ ರಾಜ್ಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಆ ಕಡೆಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೂಡ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸ್ ಹೊರಡಿಸಿದೆ, ಒಂದೇ ಸಲ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಮಸೂದೆಯನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತಂದಿದ್ದರೆ ಅನೇಕ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸದಸ್ಯರು ಕೂಡ ಓಟು ಮಾಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದುಕೊಂಡು ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸ್ ಹೊರಡಿಸಿದಿರಿ. ಇವತ್ತಿನದಿವಸ ಎಂ. ಆರ್. ಪಾಟೀಲ್ ಅವರು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಅವರು ಈ ಬಿಲ್‌ನ ಪರವಾಗಿ ಓಟು ಮಾಡದಾರದೆಂದುಕೊಂಡು ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ಡಾಕ್ಟರ್ ನಾಗನಗೌಡರು ಕೂಡ ಇಂತಹ ಅನ್ಯಾಯ ಮಸೂದೆಗಳನ್ನು ತಂದು ಪಾಸ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದುಕೊಂಡು ಸತ್ತರು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈ ಮೂಲಕ ತಾವು ಅಡಳಿತವನ್ನು ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಕಡೆಯ ಸದಸ್ಯರಿಂದ ಪಕ್ಷದ ಶಿಸ್ತಿನ ಭೀತಿಯಿಂದ ಕೈಎತ್ತಿಸಿ ಇಂತಹ ಮಸೂದೆಗಳನ್ನು ಪಾಸ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಇದರಿಂದ ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರದ ಅಂತ್ಯವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅವತ್ತಿನದಿವಸ ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ :

> "We have started to regulate. Sir, this Bill will further facilitate starting of regulated market committees in the remaining areas also."

ರೆಗ್ಯುಲೇಟೆಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಮಾನ್ಯ ರಾಮಕೃಷ್ಣಹೆಗ್ಡೆಯವರು 1963ರಲ್ಲಿಯೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. 1963ರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದು 1966ರಲ್ಲಿ ಕಾಯಿದೆ ಆಯಿತು. 1968ರಲ್ಲಿ ಅಮರ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಂತು. ಅಮರ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಂದ ಕೆಲವೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಯಿತು. ಈ ರೆಗ್ಯುಲೇಟೆಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಮಿಟಿಗಳಿಗೆ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿದರೆ ಈಗ ತಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿರುವ ಅಧಿಕಾರ ತಪ್ಪಿಹೋಗಬಹುದು, ಆದ್ದರಿಂದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನಾಮಕರಣ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂಬ ವಿಚಾರಗಳು ಮಾನ್ಯ ನಾಡಗೌಡರ ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಡಿಯುತ್ತಿದೆ. ಒಂದುವೇಳೆ ತಮ್ಮಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು, ತಮಗೆ ಬೇಕಾದವರನ್ನು ಈ ಕಮಿಟಿಗಳಿಗೆ ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಲು ಹೊರಟರೆ ಬಹಳ ಮಂದಿಯನ್ನು ತಾವು ಅಸಮಾಧಾನ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಏಕೆಂದರೆ ಬಹಳ ಮಂದಿ ತಮ್ಮ ಸುತ್ತ ಮುತ್ತಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಬಾಗಲಕೋಟೆಯ ರೆಗ್ಯುಲೇಟೆಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಮುರ್ನಾಳ್ ಅವರನ್ನು ನೇಮಿಸಬೇಕೋ, ಎಡಹಳ್ಳಿ ಅವರನ್ನು ನೇಮಿಸಬೇಕೋ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ವಿವಾದವೆದ್ದು ಕೊನೆಗೆ ತಹಶೀಲ್‌ದಾರರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದಿರಿ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ನಾಡಗೌಡರು ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಸಿಂಡಿಕೇಟಿನ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಜನನಾಯಕರೆಂದು ಕರೆಸಿಕೊಳ್ಳುವವರ ಶಿಷ್ಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ನಾನು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ತಮಗೆ ಸೌಜನ್ಯ ಏನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇದ್ದರೆ ಜಾಗ್ರತೆ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕು. ಚುನಾವಣೆ ಜಾಗ್ರತೆನಡೆಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಆದರೆ ಇದುವರೆಗೆ ಯಾವ ಒಂದು ನೋಟಿಫಿಕೇಷನ್ನನ್ನು ಕೂಡ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟರ್ ಮೂಲಕ ಹೊರಡಿಸಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ಕಡೆಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳೇ ಈ ಬಿಲ್‌ನ ಪರವಾಗಿ ಎಲ್ಲಿ ಓಟು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೋ ಎಂಬ ಕಾರಣದಿಂದ ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸ್ ಹೊರಡಿಸಿದಿರಿ. ಈಗ ತಮ್ಮ ಕಡೆಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಎಂದರೆ, ಮಾಡಿದ್ದು ತಪ್ಪಾಗಿದೆ, ತಾವಾಗಳು ಪರವಾಗಿ ಓಟು ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ವೀರೇಂದ್ರಪಾಟೀಲರ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲ ಪತನವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ. ಹೊಲನು ಮಾಡಿದ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ತಾಯಿಯಾದವಳು ಎತ್ತಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ, ತಮ್ಮ ಕಡೆಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಸರಿಯೋ ತಪ್ಪೋ ತಾವು ಹೇಳಿದಂತೆ ಪಕ್ಷದ ಮಮತೆಯಿಂದಾಗಿ ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆರ್ಟಿಕರ್ 213 ಪ್ರಕಾರ ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸ್ ಹೊರಡಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಆ ರೀತಿ ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸ್ ಹೊರಡಿಸಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಏನಿತ್ತು ? ಒಂದೇ ಸಲ ಮಸೂದೆಯನ್ನೇ ಸಭೆಯಮುಂದೆ ತರಬಹುದಿತ್ತು. ಅಲ್ಲದೆ ಆರ್ಟಿಕರ್ 304ರ ಪ್ರಕಾರ ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸ್ ಹೊರಡಿಸಲು ರಾಷ್ಟ್ರಾಧ್ಯಕ್ಷರ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಸಹ ತಾವು ಪಡೆದಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸಿದ್ಧವೀರಪ್ಪನವರು ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ನಾಗಪ್ಪನವರು ವಿವರಣೆ ಕೇಳಿದಾಗ ರಾಷ್ಟ್ರಾಧ್ಯಕ್ಷರ ಅನುಮತಿಯ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಇದುಕ್ರಮಬದ್ಧ ವರ್ತನೆಯೇ ?

ಇದಕ್ಕೆ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನಲ್ ರೈಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಗವರ್ನರವರು ಪರ್ಮಿಷನ್ ಕೊಡಲೇಬೇಕು. ಆರ್ಟಿಕಲ್ 304 ರ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್‌ರವರ ಅಸೆಂಟು ಪಡೆಯುವುದು ಅವಶ್ಯ ಇದೆ. ಹಾಗಿದ್ದರೂ ಇದರ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ತಾವು ಇಲ್ಲಿ ಬಿಲ್ ತಂದು ಇದನ್ನು ಪಾಸು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಇದರಿಂದ ನೀವು ಗವರ್ನರ್‌ರವರಿಗೆ ಕೆಟ್ಟ ಹೆಸರು ತರುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನೀವೇ ಆದರೂ ಕೂಡ ನಿಮ್ಮ ಲೀಗರ್ ಡಿಪಾರ್ಟುಮೆಂಟ್ ಮೂಲಕ ನರಿಯಾದ ವಿವರಣೆಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಈ ಬಿಲ್‌ನ್ನು ತಂದಿದ್ದೀರಾ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾಳೆ ಇಂತಹ ಒಂದು ಕಾಯಿದೆ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋದರೆ ಅವರು ಇದನ್ನು ಇನ್‌ವ್ಯಾಲಿಡ್ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಆಗ ನಿಮ್ಮ ಲಾ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮುಖಕ್ಕೆ ಮಸಿ ಬಳಿದಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಏಕೆ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ? ಆರ್ಟಿಕಲ್ 304 ಪ್ರಕಾರ್ಯಾಗಿ ಇಂಪೋಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನಾದರೂ ತಾವು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಾ ಎಂದು ಇಲ್ಲ ತಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಘಟನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ನೀವು ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಫ್ರೀ ಚ್ರೇಡ್ ಎನ್ನುವುದು ಒಂದೊಂದು ಕಡೆ ಒಂದೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿರಕೂಡದು. ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೀತಿ ಆಂಧ್ರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೀತಿ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಮೂನೆ ಆಗಬಾರದೆಂದು ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್‌ರವರು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಅಸೆಂಟ್ ಕೊಡಬೇಕು. ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಇದರಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲವು ಕಲಮುಗಳು ರಿಡಂಡೆಂಟ್ ಆಗಿವೆ. ಇದರಂತೆ ನೀವು ಹೊರಡಿಸುವ ಎಷ್ಟೋ ನೋಟಿಫಿಕೇಷನ್‌ಗಳು ಹಾಗೂ ನರಕಾರದ ಆರ್ಡರುಗಳೂ ಕೂಡ ರಿಡಂಡೆಂಟು ಆಗುತ್ತವೆ. ಇಂತಹ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಗವರ್ನರ್‌ರವರ ಕಡೆಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಅವರ ಅಸ್ಸೆಂಟು ಪಡೆಯಲು ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಹಿಂಜರಿಯುತ್ತಿದ್ದೀರಿ? ಎಂದು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮೊಟ್ಟಮೊದಲಿಗೇ ಇಂತಹ ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸ್‌ನ್ನು ಗವರ್ನರ ಮೂಲಕ ಹೊರಡಿಸಲು ಅಧಿಕಾರವೇ ಇಲ್ಲ ಮತ್ತು ಆರ್ಟಿಕಲ್ 213 ರಂತೆ ಇದನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿರುವುದು ತಪ್ಪು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರು ಎತ್ತಿದರೂ ನಹೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದ ಪರ ತಕ್ಕ ಗಮನ ಕೊಡಲೇ ಇಲ್ಲ. ಎರಡನೆಯದು ಇದರಲ್ಲಿ ನರಿಯಾದ ಒಂದು ಫೈನಾನ್‌ಷಿಯಲ್ ಮೆಮೊರಾಂಡಂನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಬರುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಅದನ್ನೂ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನಲ್ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದರಂತೆ ತಾವು ಯಾವುದನ್ನು ಯೋಚಿಸದೇ ಇಲ್ಲ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ತಂದು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಇಂತಹ ಒಂದು ಬಿಲ್‌ನ್ನು ಈಗ ತರಬೇಕಾದಂತಹ ಎಮರ್ಜೆನ್ಸಿಯಾದರೂ ಏನಿತ್ತು? ನರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ತರಲು ನೀವು ಅಸಮರ್ಥರಾಗಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳದೆ ವಿಧಿ ಇಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಬಾರಿಬಾರಿಗೂ ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಮನಮುಟ್ಟುವಂತೆ ಹೇಳಿದರೂ ನೀವು ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಕಿವಿಗೊಡಲಿಲ್ಲ. ನಿಮಗೆ ಹೇಳಿ ಹೇಳಿ ಸಾಕಾಯಿತು. ನಿಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶ ನಾವು ಪುನಃ ಈ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ಹೈ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಇಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಘಟನಾ ವಿರೋಧಿ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಾ ಎಂದು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಕಾನೂನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ನಿಮಗೆ ಯಾವ ನ್ಯಾಯ ಇಲಾಖೆಯವರು ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟರು? ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮಾಡಿರುವುದು ಅಕ್ರಮವಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಾವು ಇಲ್ಲ ಪದೇ ಪದೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಗಮನಿಸದೇ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಪಡೆದು ಇಂತಹ ಅಕ್ರಮವಾದ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ಏಕೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ? ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಹೈ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿ ಈ ಕಾಯಿದೆ ನ್ಯಾಯಬದ್ಧವಾಗಿಲ್ಲ, ಇದನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಅಲ್ಲ ಕೇಳಬೇಕೇನು? ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಇನ್ನೊಂದು ರಿಟ್ ಪಿಟಿಷನ್ ಫೈಲ್ ಮಾಡಿ ನಿಮ್ಮ ಅಡ್ವೋಕೇಟ್ ಜನರಲ್‌ರವರಿಗೆ ದಿನಕ್ಕೆ ಎರಡೂವರೆ ಸಾವಿರದಂತೆ ಫೀಸು ಕೊಟ್ಟು ಅವರ ಜೇಬನ್ನು ತುಂಬಿಸುವುದೇ ನಿಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶವೇನು? ಹೀಗೆ ಬಡ ಬೋರೇಗೌಡನ ರೊಕ್ಕವನ್ನು ವಿನಾಕಾರಣ ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತೀರಿ? ಬೇರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಉಪಯೋಗವಾಗುವ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಹಣ ಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಹಣವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಹಣವನ್ನೆಲ್ಲಕೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ! ಅಲ್ಲದೆ ಇದರಲ್ಲಿರುವ ಮೂರನೇ ತೊಂದರೆ ಎಂದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ರಿಡಂಡೆಂಟ್ ಆದ ಕ್ಲಾಸುಗಳಿವೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ನೀವು ಇಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಸೆಕ್ಷನ್‌ಗಳನ್ನೂ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಬರೀ ಹತ್ತನೇ ಕಲಮು ಒಂದನ್ನೇ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತಂದು ಪಾಸು ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ದುರುದ್ದೇಶವೇನೂ ಇಲ್ಲದಾಗಿದ್ದರೆ ಉಳಿದ ಇತರ ಕ್ಲಾಸುಗಳನ್ನು ಹಾಗೇ ಬಿಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಹೀಗೆ ನೀವು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ಶೋಭಿತವೇ!

ಮತ್ತೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ನೀವು ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲೆನೇಟರಿ ಸ್ಟೇಟುಮೆಂಟು ಎಂದು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಇದನ್ನು ನಿಮ್ಮ ನ್ಯಾಯ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಯಾರಾದರೂ ನರಿಯಾಗಿ ಓದಿ ನೋಡಿದ್ದಾರೆಯೇ!

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್)

ಇವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಇದು ಸಮಾಧಾನವಾಗುತ್ತದೆಯೇ! ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಇಂತಹ ಒಂದು ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸ್ ಇಲ್ಲಿ ತರಬೇಕಾಯಿತು! ಇಂತಹ ಅರ್ಜಿ ಇಲ್ಲದಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಇಂತಹ ಕಾನೂನನ್ನು ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡಲು ಹೊರಟಿದ್ದೀರಿ? ಇದಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸರಿಯಾದ ವಿವರಣೆಗಳನ್ನು ತಮಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೇ ಘಟನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಜನತೆ ನಿಮಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿರುವಾಗ ಅದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ಎಂದು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲ ನೀವು ಜನತೆಗೆ ವಿಶ್ವಾಸ ದ್ರೋಹವೆಸಗಿದ್ದೀರಿ.

ಇನ್ನು ರೆಗ್ಯುಲೇಟೆಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ಚೀಫ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಆಫೀಸರು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸರ್‌ಕ್ಯುಲರ್‌ಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. "Delegation of power is an illegality" ಇದು ಇಲ್ಲೀಗಲ್ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅವರ ನಿರ್ಣಯ ಬಂದಮೇಲೆ ಇದನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದೀರಾ? ನಿಮ್ಮ ಚೀಫ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಆಫೀಸರು ಹೊರಡಿಸಿರುವ ಸರ್‌ಕ್ಯುಲರ್‌ಗಳು ಇಲ್ಲೀಗಲ್ ಎಂದು ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಹೈ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಚಾಲೆಂಜು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಲ್. ಗೌಡರವರು ಇಂತಹ ಅಪೀಲುಗಳೆಲ್ಲಾ ನಿಕಾಲು ಆದವು ಎಂದು ಒಮ್ಮೆ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟರು. ಆದರೆ ಯಾವ ಒಂದು ಅರ್ಜಿ ಕೂಡ ಇನ್ನೂ ನಿಕಾಲು ಆಗಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅವರಿಂದ ನಿರ್ಣಯ ಪಡೆದ ಹೊರತು ಯಾವುದನ್ನೂ ಸರಿ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಾವು ಭಾವಿಸಿರಬಹುದು. ಯಾವ ಡೆಮಾಕ್ರಟಿಕ್ ಸರಕಾರ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಇಂತಹ ಒಂದು ಬಿಲ್ಲಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಕೂಡದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇವಕ್ಕಾಗಿ ತಾವು ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಬದಿಗಿಟ್ಟು ಇಂತಹ ಇಲ್ಲೀಗಲ್ ಸರ್‌ಕ್ಯುಲರುಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದು. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಯಾವ ವಿವೇಚನೆಯೂ ಇಲ್ಲದೆ ಸರ್‌ಕ್ಯುಲರುಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಡಿ. ಇದರಿಂದ ಜನತೆಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಅನುಕೂಲಗಳೂ ಒದಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

5-30 P.M.

ನಾವು ಈಗ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗೋಣ, ಹೋದರೆ ಹೈಕೋರ್ಟಿನವರ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದೇ, ಎರಡೇ, ಮೂರೆ, ಎಷ್ಟು ನೋಟಿಫಿಕೇಷನ್ ಹೊರಡಿಸಿದ್ದೀರೋ ಅವೆಲ್ಲಾ ಸರಿಯಾಗಿದೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕಾಗದಪತ್ರಗಳನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಎದುರಿಗೆ ಇಟ್ಟು ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವಾಗ ಅದು ಯೋಗ್ಯವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಈಪೊತ್ತು ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಜನತಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಂದ ದೂರುಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಒಂದು ಕಡೆ ನೀವು ವಕ್ಕಲಿಗರ ಹಿತಸಾಧನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ನ್ಯಾಯವಾದ ವಕ್ಕಲಿಗನಿಗೆ ಇದು ಹಿತಸಾಧನೆ ಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೊಂದುಕಡೆ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ವಚನ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ, ಅವನಿಗೂ ಹಿತಸಾಧನೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರ ಪ್ರಯೋಜನ ಮೂರನೆಯವನಿಗೆ ದೊರಕುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ. ಈಗ ರೆಗ್ಯುಲೇಟೆಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಅಡಳಿತಾಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಜನತಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ರೈತರ ಹಿತಸಾಧನೆಗೆ ಎಂದು ಒಬ್ಬ ಅಡಳಿತಾಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಹಾಕಿದರೆ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಅವಮಾನ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕಾರಣ ಆ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಪಗಾರ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಅಲ್ಲದೆ ಆ ಅಧಿಕಾರಿ ತನ್ನ ಹಿತಸಾಧನೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆಯೇ ಹೊರತು ಏನು ಒಂದು ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾಡಗೌಡರು ಇನ್ನು ಒಂದು ವರ್ಷದೊಳಗೆ ಚುನಾವಣೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಯ ತನಕ ತಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಇದ್ದದ್ದೇ ಆದರೆ ಇನ್ನು ಏನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಒಂದು ವರ್ಷ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟರೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ, ನೋಡೋಣ. ನೀವು ಅಪಾಯಿಂಟ್ ಮಾಡಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಧಾರವಾಡ ಡೆಪ್ಯೂಟೇ ಕಮೀಷನರ್ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ಮೊದಲಗೇನೇ ತಮಗೆಲ್ಲಾ ಕನಿಷ್ಟ 150 ರೂ. ಭತ್ತೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿಕೊಡಿರಿ ಎಂದು ನಾಡಗೌಡರ ಮುಂದೆ ಅವರ ಬೇಡಿಕೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಒಂದು ಮಾಡಿದರೇ ಹೊರತು ಬೇರೆ ಯಾವುದೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಅವರು ತಮ್ಮ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ ಹೊರತು, ಬೇರೆ ಕೆಲಸ ಏನೂ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈಪೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿರಿ

ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈವೊತ್ತಿನವರೆಗೆ ನೀವು ಹೊರಡಿಸಿದ ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸ್‌ಗಳ ಮೂಲಕ ಏನು ಒಂದು ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಯಾರು ರಿಟ್ ಹಾಕಿದ್ದಾರೋ ಅದು ಒಂದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ನೋಟಿಫಿಕೇಷನ್ ಏನಾದರೂ ಹೊರಡಿಸಿದರೇ? ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕಲೆಕ್ಟರ್ ಆಗಲಿ, ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮೀಷನರ್ ಆಗಲಿ, ತಾಸೀಲ್ದಾರರೇ ಆಗಲಿ ಏನು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ? ರಗ್ಯುಲೇಟೆಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಮಿಟಿ ಬಗ್ಗೆ ವೋಟರ್ ಲಿಸ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ! ಈವೊತ್ತಿನವರೆಗೂ ಅದರ ಕಡೆ ಏನೂ ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ನಾವು ನಿಮ್ಮ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ನೀವು ಹೊರಡಿಸಿದ ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸ್ ತಪ್ಪು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ 4 ಜನ ತಜ್ಞರ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸೋಣ, ಹಿರಿಯ ಅಧಿಕಾರಸ್ಥರನ್ನೂ ಕರೆಸೋಣ, ಮತ್ತು ಈ ಮನೆಯ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರನ್ನೂ ಕರೆಸೋಣ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾಡಗೌಡರವರನ್ನೂ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಿ. ಎಲ್. ಗೌಡರವರನ್ನೂ ಕರೆಯೋಣ. ದುರ್ದೈವದಿಂದ ಅವರು ಈವೊತ್ತು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ನಾನು ಒಬ್ಬ ಸಾಧಾರಣ ಸದಸ್ಯ, ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ರೈತರ ಕಲ್ಯಾಣವಾಗುತ್ತದೆ. ನನಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ, ನಾನು ಮಾಡಿದ್ದು ತಪ್ಪು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈವೊತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಕಡೆ 134 ಮಂದಿ ಇದ್ದುದ್ದನ್ನು 138 ಮಂದಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು 4 ಜನತಾ ಬಜಾರಗಳನ್ನು ಓಪನ್ ಮಾಡಿ ನಿಮಗೆ ಬೇಕಾದ 4 ಜನರನ್ನು ಥೇರ್ಮನ್ ಆಗಿ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು, ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಬಾರದು. ಇದು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಕೆಲಸ ಎಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಪೂಜ್ಯ ಮಹಾತ್ಮಾಗಾಂಧೀಯವರು ಹೇಳಿದ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ನಾಡಗೌಡರಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಏನೆಂದರೆ ಮನುಷ್ಯ ಎಷ್ಟೋ ತಪ್ಪು ಮಾಡಬಹುದು, ಒಂದು ಸಾರಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ತಾನು ಮಾಡಿದ್ದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡರೆ ಆತ ಯೋಗ್ಯಮನುಷ್ಯನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಈವೊತ್ತು ನಿಮಗೆ ಆರೋಚನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ನೀವು ಈ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ರೀಕಾನ್ಸಿಟ್ಯೂಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿದ್ದೀರಾ! ತಾವು ಏನು ತತ್ವ ಹೇಳುತ್ತೀರೋ ಅದನ್ನು ನಡಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ. ನಾನು ಒಂದು ವಿಷಯ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಬಸವೇಶ್ವರರ ಸಂಘ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಆಗಿ ಎಷ್ಟು ದಿವಸ ಆಯಿತು? ನೀವು ಈ ಸಂಘಕ್ಕೆ ರಾಜೀನಾಮೆಯನ್ನು ಏನಿನಿಸ್ಟರ್ ಆದಮೇಲಾದರೂ ಕೊಟ್ಟಿರಾ! ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಸಂಘದವರು ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ತನ್ನ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ! ಚುನಾವಣೆ ಜರುಗುತ್ತಿದೆಯೇ! ಇರ್ಲಾ, ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ನಿಯಮಾವಳಿಗೆ ಮಹತ್ವವೇ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಲ್. ಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ಬಿಲ್ಲಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಮಾತನಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಿ. ಎಲ್. ಗೌಡರು, ನಾಡಗೌಡರ ವಿರುದ್ಧ ಮಾತಾಡಲು ಇನ್ನಷ್ಟು ಪ್ರಚೋದನೆ ಮಾಡಲಿ ಎಂದು ನನ್ನನ್ನು ಹುರಿದುಂಬಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬಿ.ಎಲ್. ಗೌಡರೂ ಕೂಡ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರೇ, ಆರೀತಿ ಕೇಳಿಬಾರದು ಎಂದು ಮನವಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನು ಕೇಳುವುದು ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಮಿಟಿಗಳಿಗೆ 10-12 ವರ್ಷದಿಂದ ಚುನಾವಣೆಮಾಡಿದ್ದೀರಾ! ಚುನಾವಣೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹಿಂಜರಿದವರು ಯಾರು! ಇದಕ್ಕೆ ಹೊಣೆಗಾರರು ಯಾರು? ತಾವೇ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಚುನಾವಣಾಕಾರ್ಯ ಕಲೆಕ್ಟರ್ಲ್ಲೂ, ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಶನರಲ್ಲೂ, ತಾಸೀಲ್ದಾರರಲ್ಲೂ, ಅಡಕವಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾರು ಯಾರು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರು ಇದ್ದರೋ ಅವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದರ ಬದರಾಗಿ ಅವರಿಗಿಂದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ವರ್ತನೆ ಪರಾಂಬರಿಸಬೇಕೆಂದು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಬಿನ್ನಹ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಸದಾಶಿವಪ್ಪ ಪಾಟೀಲ್.—ಈ ಸೊಸೈಟಿಯು ಆಡಳಿತದ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ಅವಿಶ್ವಾಸ ತರಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಈ ಆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸೊಸೈಟಿಯವರು ಸರ್ಕಾರದ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಅಥವಾ ಮಂತ್ರಿಗಳ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಆಡಳಿತ ಮಾಡಿದ ಪಕ್ಷವಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟರ್ ನೇಮಕ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ಇದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಏನು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ!

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಸೂಪರಸೀಡ್ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ 130ನೇ ಸೆಕ್ಷನ್ ಇದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾಗಪ್ಪನವರೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ನಜರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ, 130ನೇ ಸೆಕ್ಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟರ್ ನೇಮಕವಾದಾಗ, ಅಥವಾ ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸ್ ತಂದಾಗ ಆವೊತ್ತಿನ ಜನತೆ ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯೆನ್ಸಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೆ. ಪಿ. ಗದಗ ರವರು, ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ "ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇಷ್ಟೇ, ಹೆಚ್ಚು ನ್ಯಾಯ ದೊರೆಯಬೇಕು ಎಂದರೆ ತತ್ವಶಃ ಅದೇ ಇರಾಜೆಯವರು ಅಪೀಲು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ; ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರೂ ಆಳುವ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದರು. ಅವರು ಹೇಳಿದಂಥ ತತ್ವವನ್ನು ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್)

ಅಳವಡಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಇಂಥ ಉದಾತ್ತವಾದ ತತ್ವವನ್ನು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ, ಸಿಂಡಿಕೇಟ್ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ, ಅನೇಕ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿಕ ಪಾಲಕರಾಗಿ ಇದ್ದಂಥ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರ ಯಾರಿಗೆ ಇತ್ತು ? ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಮಿಟಿ ಚೇರ್‌ಮನ್ನರಿಗೆ ಆ ಅಧಿಕಾರ ಬರಬಾರದು ಎಂದು ಯಾವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಮೂಲಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರೋ ಅದಕ್ಕೆ ಕೊಡಲಿ ಪೆಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟರು. ಯಾರನ್ನು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಅವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರ ಮಾಡುವ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ 100 ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳ ಗಿಂಬಳದ ಅನುಕೂಲ ಇದ್ದಾಗ ಏಕೆ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಒಂದು ವರ್ಷದೊಳಗೆ ಚುನಾವಣೆಗಳು ಆಗುತ್ತವೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸ್ ಹೊರಡಿಸಿ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದು ವರ್ಷದೊಳಗೆ ಯಾವುದೇ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ತೀರಿತು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ವರ್ಷದೊಳಗಾಗಿ ಚುನಾವಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಇಂತಿಷ್ಟು ಜನರನ್ನು ಇಂಥ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯುಯೆನ್ಸಿಯಿಂದ ಚುನಾವಣೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಒಂದು ನೋಟಿಫಿಕೇಷನ್ ಹೊರಡಿಸಿದರೆ ತೀರಿತು ಮುಂದೆ 50 ವರ್ಷಗಳ ತನಕ ಚುನಾವಣೆ ಆಗದೆ ಇದ್ದರೂ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಯಾರು ಇರುತ್ತಾರೆಯೋ ಅವರೇ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಸದಾಶಿವಪ್ಪ ಪಾಟೀಲ್.—ಆಡಳಿತಾಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಯಾರಾದರೂ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಖಾಸಗಿಯವರನ್ನು ಆಡಳಿತಾಧಿಕಾರಿಯಾಗಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆಯೇ? ಗಂಗಾವತಿಯಲ್ಲಿ ಖಾಸಗಿಯವರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥದ್ದು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಎಂ. ನಾಡಗೌಡ.—ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಸೂಪರ್‌ಸೀಡ್ ಮಾಡಿ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀರ್.—ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರು ಮಹತ್ವಪೂರ್ಣ ವಿಷಯವನ್ನು ಎತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ? ಯಾವುದನ್ನು ಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದ್ದ ರಿಟ್ ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಂಡುದರಿಂದ ಆ ಕರಾರಿನಮೇಲೆ ಅವರಿಗೆ ಥ್ರೀ ಮೆನ್ ಕೆಲಸ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದಾದರೂ ಈ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸ್ ಹೊರಡಿಸಿದಮೇಲೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಕಮಿಟಿಗಳನ್ನು ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಡಿವಿಜನ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವುಗಳಿಗೆ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟರನ್ನು ನೇಮಿಸಿಲ್ಲ. ಇದು ನಿಜವೇ ?

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಎಂ. ನಾಡಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುವುದು ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾದ ಮಾತು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀರ್.—ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಮೂಲ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಪಾಸ್ ಮಾಡುವಾಗ ಸಭೆಗೆ ಒಂದು ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ನಾಮಕರಣ ಹೊಂದಿದ ಸದಸ್ಯರು ಇರಬಹುದು ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಘಂಟಾಘೋಷವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಘನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಪ್ಪದೆ ಮೂಲವಾದ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಮೂಲ ಮಸೂದೆ ಸಭೆಯಮುಂದೆ ಬಂದಾಗ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್ ಅವರು 'ಈ ರೀತಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುವಾಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ನೇಮಿಸುವ ಸದಸ್ಯರು ಇರತಕ್ಕುದರ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ. ಹೊಸದಾಗಿ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಮಿಟಿ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಮೊದಲನೆ ಕಮಿಟಿ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಮುಂದೆ ಅವಧಿ ಮುಗಿದನಂತರ ಪುನಃ ಕಾರಾವಕಾಶ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬಹುದು' ಎಂದು ಇದರಲ್ಲಿದೆ, ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಹೊತ್ತಿನ ದಿವನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿದ್ದಂಥ ಕಲ್ಮಷ ಹೊರಗೆ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರು. ಆಗ ಈ ಸಭೆಗೆ ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ, ಆ ರೀತಿಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲ, ಸರ್ಕಾರ ನಾಮಕರಣ ಮಾಡುವುದರ ವಿರೋಧವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಂಥ

ಸರ್ಕಾರ ಪುನಃ ಅದನ್ನು ಹೇರುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಹೇಗೆ ಸಾಧುವಾದುದು ? ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗಿಂತ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಮಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವವರು ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ಕಡಮೆ ಇಲ್ಲ. ಹಾಗಿರುವಾಗ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಎಲ್ಲ ಅಧಿಕಾರವನ್ನೂ ತಹಸೀಲ್ದಾರರ ಮುಖಾಂತರವಾಗಿ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ನಾಚಿಕೆಗೇಡಿನ ವಿಷಯ ಮತ್ತೊಂದಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಆಡಳಿತ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ, ನೀವು ಕೊಟ್ಟಂಥ ಆಶ್ವಾಸನೆಯಂತೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರಾ ಎನುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದೇ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಸೂಪರ್‌ಸೀಡ್‌ಮಾಡಿ ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಾಗ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಈತನಕ ಆಗಿಲ್ಲ. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಬಿ. ಎಂ. ಪಾಟೀಲರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ನೀವು ಮಾಡಿದಂಥ ತಪ್ಪನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಗದಗ್ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯನ್ನು ಸೂಪರ್‌ಸೀಡ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದಿರಿ. ನಿಮ್ಮ ಮುಖಕ್ಕೆ ಹೈಕೋರ್ಟಿನವರು "ಛೀ" ಹಾಕಿದರು.

Mr. CHAIRMAN.—The hon. Member while addressing the Chair said "ನಿಮ್ಮ"; The hon. Member may please note that he has to refer to the Government as Government and not as: "ನಿಮ್ಮ"; The hon. Member was too harsh in his words.

Sri K. H. PATIL.—Sir, I express my regret for what I stated in excitement. But I may tell you, Sir, that I did not mean the Chair. I know the Chair is kind enough and today I am proud to address the Hon. Speaker who is sitting in the Chair.

ನಾನು ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಮ್ರಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ನಿವೇದನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅವರಿಗೆ ಎಂಥ ಪದವನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಡಿಕ್ಷನರಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಕಡಮೆ ಬೈಗಳ ಯಾವುದು ಎಂದು ಹುಡುಕಿದರೂ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಗದಗ್ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಚುನಾವಣೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದವರು ಎರಡೂವರೆ ವರ್ಷವಾದರೂ ಇನ್ನೂ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಲಾಯಕ್ ಆಗಿದೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಗಳು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ನಡೆಯಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ನಿಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಇನ್ನೂ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಧಾರವಾಡ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಅಯಲ್ ಫ್ರೋಸೆಸಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿಯನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಅಧೀನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷವಾದರೂ ಇನ್ನೂ ಚುನಾವಣೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಅವರು ಪರವಾನಗಿ ಕೊಡಬೇಕು, ಅದಕ್ಕೆ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ನಾಡಗೌಡರು ಹೇಳಬೇಕು, ಅವರು ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಜನನಾಯಕದಿಂದ ಆದೇಶ ಬರಬೇಕು. ಇನ್ನಾದರೂ ನಿಮ್ಮ ಮೂಲ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಸ್ವಾಮಿ, ಈಗಿರುವ ಅನೇಕ ಕಲಮುಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನೇರವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯವಹಾರಗಳ ಮೇಲೂ ನಿರ್ಬಂಧ ಬೀಳುತ್ತಿದೆ. ಪ್ರೊಸಿಡೆಂಟರ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಿಲ್ಲದೆ ಮಾಡುವುದು ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲ, ಘಟನೆಗೆ ವಿರೋಧಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ, ಈಗಲಾದರೂ ವಿಚಾರಮಾಡಿ. ಇದಕ್ಕೆ ಕ್ರಮ ಬದ್ಧವಾಗಿ ಪ್ರೊಸಿಡೆಂಟರ ಸಮ್ಮತಿ ಬೇಕೇಬೇಕು. ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಪಡೆದಿರುವುದು ಸಾಲದು.

ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಅರಿಕೆ. ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಟ್ಟಾಗ ನಮ್ಮ ಸಭಾ ನಿಯಮಗಳಿಗನುಗುಣವಾಗಿ 7 ದಿವಸಗಳ ಮುಂಚೆ ಇಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಆದರೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀ ನಾಡಗೌಡರು ತರಾತುರಿಯಲ್ಲಿ ತಂದು ಅಂಗೀಕಾರ ಪಡೆಯುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ನಿಯಮಕ್ಕೆ ಮೀರಿದೆ. ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಮುಂದಿನುವಾಗ ಇಂದು ಮುಂದನೆಯಾಗಲಿ, ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ನಿಧಾನವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ ಎಂದು ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರಪಾಟೀಲರು ಹೇಳಿದರು. ಆಮೇಲೆ ದಿನಾಂಕ 18 ರಂದು ಮುಂದನೆಯಾಯಿತು. ನಿಯಮಬದ್ಧವಾಗಿ 25ರ ನಂತರ ಮುಂದನೆಯಾಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಹಾಗಾಗಿಲ್ಲ. ಇದಲ್ಲದೆ ಸರ್ಕಾರದವರ ಬುದ್ಧಿ ಎಷ್ಟು ವಿಶಾಲವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ಜನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡೆಯಲು ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಕಳುಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧವೀರಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದರು, ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಜನರ ಮನ್ನಣೆ ದೊರೆಯಬೇಕಾದ್ದು ಅವಶ್ಯಕ. ಜನರು ತಮಗೆ

(SRI K. H. PATIL)

ತಾಸಿಲ್ದಾರರು ಬೇಕೆಂದರೆ ಕೊಡಬಹುದು. ಸರಕಾರದವರು ಮಾಡಿರುವುದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ಜನರು ಹೇಳಿದರೆ ತಿದ್ದಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಶ್ರೀ ನಾಡಗೌಡರು ನೇರವಾಗಿ ಈ ಸಭೆಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಲ್ಲ. ಅವರು ಜನರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಚಾರಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಅಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿರುವ ಶ್ರೀ ನಾಡಗೌಡರು ಜನಾಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕಡೆಗಾಣಿಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ರಾದರೂ ಈ ದಿವಸ ವಿಚಾರಮಾಡಿ. ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರಂಥ ಅನುಭವಿಗಳ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ. ಒಂದೇ ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಅವರು ಮೂಲ ಕಾಯಿದೆ ಬಂದಾಗ ಪಾಸ್ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳ ಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅವರು ನಿಮ್ಮಂತೆ ವರ್ತಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಮಸೂದೆ ಮುಂಡನೆಮಾಡಿದಾಗ ಅದು ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ತಕ್ಷಣ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಅದು ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿದೆ. ಅಂಥ ಔದಾರ್ಯ ಶ್ರೀ ನಾಡಗೌಡರಿಗೂ ಬರಲಿ, ಬಂದು ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಅವರು ಜನಾಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಲಿ, ಜನಾಭಿಪ್ರಾಯಪಡೆಯಲಿ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಜನರು ಅವರನ್ನು ಕೊಂಡಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಶ್ರೀ ಮಾಲ ಮರಿಯಪ್ಪನವರೂ ಕೂಡ ಹಿಂದೆ ಈ ಸಂಬಂಧವಾದ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಟ್ಟು ಅದಕ್ಕೆ ಮನ್ನಣೆ ಪಡೆಯುವಾಗ ಕೂಡ ಎಷ್ಟೋ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಇಂದು ಶ್ರೀ ಮಾಲ ಮರಿಯಪ್ಪನವರಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ಅವರು ಹೇಳಿರುವುದು ರಿಕಾರ್ಡಿನಲ್ಲಿದೆ. ನಾನು ಅದನ್ನು ಹುಡುಕಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದೆ, ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ. ಜನರ ಭಯ ದೂರ ಮಾಡಿ ವಕ್ಕಲಿಗರ ಹಿತರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವುದಾಗಿ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ವಕ್ಕಲಿಗರು ಒಬ್ಬರೂ ಇಲ್ಲದಿರುವ ಮಂಡಲಿಯನ್ನು ಇಂದು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ವಕ್ಕಲಿಗರನ್ನು ದೂರ ಸರಿಸಿ ಹಣ ಇರುವವರನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ದುಡ್ಡೇ ದೊಡ್ಡಪ್ಪ ಎಂದು ಹೇಳುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. 15 ಮಂದಿ ಸದಸ್ಯರಿದ್ದರೆ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಬರುವುದು ಎಂದು ಇಂದು ಒಬ್ಬನೇ ಆದ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಬರೆದುದೇ ತರಾವು, ರೊಕ್ಕ ಹೊಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಅವಕಾಶವಿರುವುದು. ಇಂದು ಕಪಾಟು ಮುರಿದು ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಮನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡುಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಗದಗ್ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲೇ ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕಪಾಟು ಮುರಿಯುವ ಕೆಲಸ ಆಡಳಿತಾಧಿಕಾರಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಹೀಗಿರುವಾಗ ಸರ್ಕಾರೀ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕಣ್ಣುಮುಚ್ಚಿ ಕುಳಿತಿದ್ದಾರೆಯೇ ? ಎಷ್ಟು ದಿವಸ ಹೀಗೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯ ! ನ್ಯೂಲು ಬೋರ್ಡ್ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟರ್ ಒಬ್ಬರು ಒಂದು ಹಳ್ಳಿಗೆ ಹೋದರು, ಮಾನ್ಯರ್ ಬಂದು ಅವರ ಸಿಪಾಯಿಗೆ ಸಾಹೇಬರಿಗೆ ತಿನ್ನಲು ಏನಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗ ನೌಕರನೊಬ್ಬ ಅವರೇನೂ ತಿನ್ನುವುದಿಲ್ಲ, ರೊಕ್ಕ ಮಾತ್ರ ತಿನ್ನುವರು ಎಂದು ಹೇಳಿದನಂತೆ. ಹೀಗೆ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ರೊಕ್ಕ ತಿನ್ನುವ ವರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದೀರಿ. ಕರಪ್ಟ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ನೇಮಕವಾದರೆ ಜನರು ಸರಿಯಾದ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಬಲ್ಲರು ? ಹಣದ ಅಪವ್ಯಯ, ಅಕ್ರಮ ಸಂಪಾದನೆ ಮುಂತಾದುವುಗಳಿಗೆ ಶ್ರೀ ನಾಡಗೌಡರು ಜವಾಬ್ದಾರರಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದು ದರಿಂದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡೆದು ನಂತರ ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಮುಂದನೆ ಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತ. ಇದನ್ನು ಶ್ರೀ ನಾಡಗೌಡರೂ ವಿಚಾರಪರರಾದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಗಮನಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತ.

6-00 P.M.

ಸ್ವಾಮಿ, ಹೈಕೋರ್ಟಿನ ಎದುರು ತಮ್ಮ ಕೇಸುಗಳು ಬಂದಿವೆ. ತಮ್ಮ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಮುಂದನೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಅಡ್ವೋಕೇಟ್ ಜನರಲ್‌ರವರು ಸಮರ್ಪಕವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂದನೆ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಅದರ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ಗವರ್ನರ್ ಎದುರು ಹೇಳಿದಿರಾ ? ಈ ಸಭೆಯ ಎದುರು ಹೇಳಿದಿರಾ ? ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಏನಿತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನು ಏಕೆ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ತಪ್ಪು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ರಾ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರು ಕೊಟ್ಟರೇ ಹೇಗೆ ? ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಾವು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ತಪ್ಪುಪನ್ನೂ ನೋಡಿದರೆ ನಿಮ್ಮ ವರ್ತನೆ ಯಾವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ನನಗೆ ಸಮಂಜಸ ಅಂತ ಅನಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಸಮರ್ಪಕ ಅನ್ನಿಸದ್ದರಿಂದ ನಿಮಗೆ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ವಿನ್ನಹ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ, ಏನೆಂದರೆ ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಅವರ ಕೈಗೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಡಿ. ಒಕ್ಕಲಿಗರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ ಯಾರು ಬರುತ್ತಾರೆ ಅವರನ್ನು ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಿದರೆ ಬಹಳ ನಂ ಉಪಕಾರಪಡುತ್ತೇನೆ. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಇಂತಹ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ತಾವು ಇದನ್ನು ನಡೆಸುವುದು ಅಷ್ಟು ಸಮಂಜಸವಾಗಿ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಜನತೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಮನ್ನಣೆ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಅವಕಾಶವಾಗಲು ನೇರವಾಗಿ ಚುನಾವಣೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಜನತೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಮಾತನಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ

ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ನನ್ನ ಈ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ನಮ್ಮಂತೆ ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿ, ಬಂದಿರತಕ್ಕ ನಮ್ಮ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ನಮ್ಮ ಒಂದು ಕಾಯಿದೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾಡಗೌಡರು ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರು, ಅವರೇ ಈ ಬಗ್ಗೆ ನೂಕ್ತವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಯಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದ ಸದಸ್ಯರಿಂದ ಯೋಗ್ಯ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿಸಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಬಲವಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸುತ್ತ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

[MR. SPEAKER in the Chair.]

ಶ್ರೀ ಸದಾಶಿವಪ್ಪ ಪಾಟೀರ್.—ನನ್‌ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇಂದಿನ ದಿವಸ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಾ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಚಿವರಿಗೆ ಒಂದೆರಡು ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೊಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಹಿಂದೆ ರಾಯಚೂರು ರೆಗ್ಯುಲೇಟೆಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ 4 ವರ್ಷದಿಂದ ರೈತರಪರವಾಗಿ ಸದಸ್ಯನಾಗಿದ್ದುಕೊಂಡು ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ ಅನ್ಯಾಯ ಏನಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ನನಗೆ ತಿಳಿದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಡ್ಮಿನ್‌ಸ್ಟ್ರೇಟರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಅನ್ಯಾಯ ಆಗುವುದು ಎಂದರೆ ರೈತನ ಕೊರೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ರೈತನ ಸುಖವಾಗಲ, ದುಃಖವಾಗಲ, ಅದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದರೆ ರೈತವರ್ಗದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗೆ ಗೊತ್ತೇ ಹೊರತಾಗಿ ಈ ಅಡ್ಮಿನ್ ಸ್ಟ್ರೇಟರ್‌ಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣಾರ್ಥವಾಗಿ ರಾಯಚೂರು ರೆಗ್ಯುಲೇಟೆಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ನೂರಕ್ಕೆ ಎರಡು ರೂಪಾಯಿ ಕಮಿಷನ್‌ನ್ನು ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ನೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟ್ ಇಲ್ಲೀಗರ್ನಾಗಿ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು ರೈತರಿಂದ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಅನುಮತಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ನಮ್ಮ ರೈತವರ್ಗಕ್ಕೆ ಈ ಆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಒಂದೂವರೆ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ 2 ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇಲೀಗರ್‌ಅಗಿ ನನ್ನ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು ವಸೂಲು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಅನ್ಯಾಯ ಎಂದು ನಾವು ಪ್ರತಿಭಟಿಸಿದೆವು, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅದರ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಚ್ಚೆವು. ಆದರೆ ಆ ನಿರ್ಣಯದಿಂದ ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ಉಪಯೋಗವಾಗಲಲ್ಲ. ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಮಾನ್ಯ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀರ್‌ರವರು ಹಿಂದಿನ ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯು.ಡಿ. ಮಿನಿಸ್ಟರಾಗಿದ್ದಾಗ ರಾಯಚೂರಿಗೆ ಬಂದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಎರಡು ರೂಪಾಯಿ ಕಮಿಷನ್ ಹತ್ತು ವರ್ಷ ಕಾಲ ಇರುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಡಿಫೆನ್ಸ್ ಫಂಡಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಅಂತ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು ಅಂದದ್ದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಬಂದರು. ರೈತನ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಇದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ರೈತನ ಸುಖ ದುಃಖ ಕೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎರ್. ಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಹಿಂದೆ ಪ್ರಚುರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆ ರೀತಿ ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದು. ಅದನ್ನು ರೆಫ್ಯೂಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ.—ರೆಫ್ಯೂಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಡಿಫೆನ್ಸ್ ಫಂಡಿಗೆ ಕೊಡಿ ಅಂತ ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ರೆಫ್ಯೂಸ್ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ? ಎರಡನೆಯದು ಶೇಕಡ ಎರಡರಂತೆ ಫೀಜು 31ನೇ ಮಾರ್ಚಿ 1969ರ ವರೆಗೂ ಜಾರಿಯುಲ್ಲಿದ್ದು ವಸೂಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಎಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲವೇ? ಬಂದಿದ್ದರೆ ಯಾವ ಕ್ರಮ ನೀವು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಸದಾಶಿವಪ್ಪ ಪಾಟೀರ್.—ಇದೇ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಲ್ಲಗಳೆದರು. ಆ ವಿಚಾರವಾಗಿ ನಾನು ಇದೇ ಮನೆಯಲ್ಲಿ 1965 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಆ ದಿವಸ ಇಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ವರ್ತಕರು ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಒಂದೂವರೆ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕಮಿಷನ್ ಏನಿತ್ತು ಅದನ್ನು ಎರಡು ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚುಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಇಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿದೆವು. ಅದರೇ ನಾಯಿತು ! ಯಾರಿಗೂ ತಿಳಿಯದಂತೆ ಆ ವರ್ತಕರು 1965ರಿಂದ 69ರ ವರೆಗೆ 10-12 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಹಣ ಅವರ ಕಡೆ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಈಗಲಾದರೂ ಅವರಿಂದ ವಸೂರ್ಮಾಡಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜ್ ರಾಯಚೂರು, ಇತ್ಯಾದಿ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಆ ಹಣವನ್ನು ವಿನಿಯೋಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಕಳೆದ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಅಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಮಿಟಿಯ ಸದಸ್ಯನಾಗಿದ್ದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಏನೇನು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದೆರಾ ನನಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮನದಟ್ಟಾಗಿದೆ. ಆ ನಮ್ಮ ರೆಗ್ಯುಲೇಟೆಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟಿಗೆ ಯಾರಾದರೊಬ್ಬ ರೈತ ತಾನು ಬೆಳೆದ ದವಸವನ್ನು ತಂದರೆ ಅಲ್ಲಿನ ವರ್ತಕರು ಸ್ಯಾಂಪರ್ ಎಂತ ತಮಗೆ ಇಷ್ಟಬಂದಷ್ಟು ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡುಹೋದರೆ ಪುನಃ ಅದನ್ನು ರೈತನಿಗೆ

(ಶ್ರೀ ಸದಾಶಿವಪ್ಪ ಪಾಟೀರ್)

ವಾಪಸ್ಸು ಕೊಡುವಂತೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಅನ್ಯಾಯಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದವು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಿದ್ದಾಯಿತು. ಈಗ ಅದು ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ತೂಕದ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಅದನ್ನು ಹೇಳತೀರದಾಗಿದೆ. ರೈತನು ತನ್ನ ಮಾಲನ್ನು ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ದಾಸ್ತಾನಿಟ್ಟರೆ ಅದಕ್ಕೆ ವರ್ತಕನು ರಶೀದಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ತೂಕ ಸಹಾ ನಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟೊಂದು ಅಕ್ರಮ ನಡೆವಳಿಕೆ ಇರುವ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಕಮಿಟಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದಿರಲಾರದು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಒಬ್ಬ ಸಣ್ಣ ನೌಕರನಿಂದ ಹಿಡಿದು ದೊಡ್ಡ ನೌಕರನವರೆಗೂ ಯಾರನ್ನಾದರೂ ವರ್ಗಮಾಡಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ನಾಯಕರ ಅಪ್ಪಣೆಯಿಲ್ಲದೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಡಿವಿಜನ್ನಿನ ಕಾನೂನೇ ಬೇರೆ, ಅಲ್ಲಿಯ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರವೇ ಬೇರೆ. ಬೇರೆ ಈ ಕಮಿಟಿಗಳು ಜೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷ. ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲರು ಈ ಮಸೂದೆಯಿಂದ ರೈತರ ಕೊರೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಇದನ್ನು ತರಬಾರದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಹಿಡಿಸಿದಂತೆ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಇದು ರೈತನನ್ನು ಕೊಲೆಮಾಡತಕ್ಕ ಶಾಸನವಾದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಇದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri H. SIDDAVEERAPPA (Harihar).—Sir, I oppose this measure. I was wondering whether it serves any purpose in participating in this debate because I know whatever we say the other side is not listening to it with an open mind; they are not receptive to any criticisms that may be offered from this side and they seem to feel as the proverb says "*Hum kare so Kaida*" *i.e.*, whatever we do is the law; there is none to question. I feel so intensely about this measure for the reason that I was one of those who was very much interested. When I read that a Bill of this nature was passed in the Assembly in the year 1966—I was not a member then. I thought this was the only measure of a beneficial nature involving the multitudes of this country for their benefits this measure was brought. I knew that but for the incessent efforts of the well-wishers like Sri M. R. Patil and others this Bill could not have been brought on the statute. I also know that even at the late stage when some members felt that this was a measure which would try to put the nose ring on unscrupulous merchants and they tried to block the way. That was their intention. But the credit must also go to the then Minister Sri Puttaswamy who saw to it that the Bill was successfully piloted and it became law. What I said is fully substantiated by the subsequent events. As we know this measure gestated in the year 1963 and it came in the form of a Bill in the year 1966 and it was passed in the same year. But when it became law the Government of the day was not very enthusiastic in implementing it because there is a clause which states:

> "It shall come into force on such date as the State Government may, by notification, appoint."

The Government took nearly two years to notify this Act to become law. The Bill received the assent of the President on 19th August 1966 and the notification enforcing this Act was issued by the Government on 3rd May 1968. Then what happened subsequently after it became law is that immediately the vested interests got wild because they thought they were quite safe in the hands of this Government and

as soon as this Act was implemented some traders went to the High Court challenging the validity of this Act. There were as many as about 180 writ petitions in the High Court. The High Court then examined the provisions of this Act. I have read from a to z, line to line, the judgement of the High Court. Under section 154 (c) of the Act it is stated.

> "all market committees constituted, members of such committees appointed or elected and Chairmen and Vice-Chairmen, elected or appointed under the repealed enactments shall exercise the powers conferred, perform the functions, and be subject to the liabilities imposed by the provisions of this Act and the rules made thereunder on market committees members of such committees, Chairmen and Vice Chairmen, respectively, until the market committees are constituted under the provisions of this Act, and on the date of the first meeting of any market committee after such constitution under this Act, the market committee constituted under the repealed enactments shall be deemed to have been dissolved."

What the High Court has said is this. The High Court has said these Committees are not illegal Committees that were in existance prior to the passing of this Act. What they said was if you really want to have the Committees constituted under the new Act under Section 11, any Committee that shall be constituted must be preceded by a nominated Committee under Section 10. It has been very clear. There cannot be any dispute about that although the stand taken by the Advocate General is, that the element of nomination may not be necessary. The literal interpretation of the Section is that it was not intended by the framers of the Act to eliminate nomination. We cannot take it for granted that simply because that certain words are used there, we connot take it in the sense it has been put forward by the Advocate General. The Section 10 is followed by Section 11. The correct way of interpreting the Section 10 read with Section 11, there must be a nominated Committee. In the meanwhile the decision of tne High Court was published. Somehow or the other by hook or crook, they wanted to implement this after capturing the Taluk Boards. How the Taluk Boards came into being is known to all. They wanted to have all these Committees under their control after the general elections. We scented it. I moved a call attention notice on 3rd April 1969. They wanted to have their own Chairman and Vice-Chairmen and not anybody else. Even under Section 10, the main idea is that only an agriculturist should be Chairman and Vice-Chairman and the members should be the growers. They somehow wanted their own men. We got scent of it. We therefore, tabled a call attention notice. We raised a debate on that point and that has been reported in our

(SRI H. SIDDAVEERAPPA)

proccedings in Volume 19 No. IV. I want to read one or two sentences. It reads like this:

> "As soon as the present session of the Assembly is over, the Government wants to abolish all the Market Committees that are already in existance by one stroke of the pen. They have asked the Deputy Commissioners to get ready for elections."

Our Hon. Deputy Minister did not give any hint but he stated that Government do not want any undue control over the constitution and functioning of the Market Committees. But they are anxious to do what is just and proper in the circumstances arising out of the High Court Judgement. The intention of the Government to do what is just and what is reasonable under the circumstances of the case; but I thought they would not take re-course to this. But what is the result? They promise something and do something also which I cannot reconcile myself. The devil Administrator is still to be continued. Under what provision this devil should be continued? Is that in consonance with the principles of the Act? If you bring an amendment, you must have some circumspection.

Sri P. M. NADGOUDA.—Nearly about 20 to 30 Committees are already managed by Deputy Commissioners and the Chairmen alone. There are no Committees dominated by Government. When the decision was taken that the Deputy Commissioners should manage the Committees, nobody raised any objection.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—This speaks volumes of inefficiency. Acts were passed 3 years ago. If you really intended to do justice, the Government would have got the elections conducted within the stipulated period. May I bring to your kind notice that there are Committees which were elected one year ago and fought like general elections and the elections had taken place only after the new rules and the bye-laws are framed? Is the Government aware of it? It has happened not only in Gulbarga as suggested by one Hon. Member here but in some other places also. I understand there are certain committees which are not governed by the Administrators and these Committees have been constituted after ordinances are issued. I cannot lay my hand in regard to the Committee that has been constituted after the ordinance is issued.

Sri P. M. NADGOUDA.—No such Committee has been constituted.

6-30 P.M.

Sri M. NAGAPPA.—For the informations of the House, I may say that still there is a committee working constituted before the promulgation of the ordinance and that committee is still working in Raichur.

Mr. SPEAKER.—The Minister will reply to the debate at the end. He need not classify by anything at this stage.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—This amounts to gross discrimination. This means a violation of the power vested in them. How can they say that the ordinance will have to be replaced by this Bill and how did the Minister think of having an administrator when there can be a committee at Raichur ?

Sri M. NAGAPPA.—I can give out the name of the Chairman. His name is Pumpa Reddi. This committee has been constituted under section 10 of the Act.

Sri H. SIDDAVEERAPPA. –This is a wonderful idea which has been projected by the Minister of having administrators. If the Minister had given us that information, we would have said, for heaven's sake do not have the administrator. You have your own man to conduct the affairs. Instead let us have even a nominated committee of non-officials. We will settle our accounts with them later on. But what can we do with the administrators ? They are fixed officers. I do not say they are all bad. I do not say that all of them are good. As we know these officers are saddled with a number of other administrative work. Take for instance the Deputy Commissioner Chitradurga. You make him the Chairman of the Marketing Committee at Chitradurg. Do you mean to say that he will be in a position to attend to this work even for one hour a day ? I know that the Deputy Commissioner has to attend to 25 or 30 committee meetings every week. He has to be compulsorily out of headquarters for nearly 20 days in a month. He has to discharge administrative work and what with this sputnik Ministers visiting every day, demanding his time, now-a-days it is very difficult for him to manage unless he has a duplicate. What will happen is, the Deputy Commissioner will often try to act as an absentee land-lord managing his lands in the village. Every day the problems arise for consideration. In a market like Davanagere, where the turn-over is to the tune of 5 crores annually, there will be proble msevery day. Every day, there will be dispute between the seller and the buyer. They want spot decisions. They want decisions to be given then and there. Otherwise, articles worth lakhs and lakhs of rupees will accummulate and there will be a glut. How can any body manage the market committee unless he is a full time officer ? You may say that in all these matters we want to have full time administrators. That is a different matter. Then there are other class of officers who are corrupt to the crore, who are the very embodiment of corruption. It is a honey-moon for them, if you keep this regulated market under their control, where they can make anything they like. Even some unscripulous non-officials were doing that in the capacity of chairman. Not all. But here, in this case, what will happen ? There is nobody to question him. Supposing the Secretary, and the Chairman collude, woe be to the growers who go there. Merchants will not suffer. They will make have and they will try to get as much

(SRI H. SIDDAVEERAPPA)

benefit out of the situation, because after all this Government has come to their rescue. What given by the right hand has been taken away by the left-hand. There are some officers who are likely to become administrators, who are in the habit of taking even Rs. 5, even Rs. 2. I am sure such officers will do their hell before their period is over, given a favourable opportunity. I can give you one instance from my own constituency. The Hon. Revenue Minister is here. How many complaints he is having against the Thasildar of Harihar Taluk ? He is now the Chairman of the Municipal Council, from December 1968 although election took place. No Municipal Counciller is able to meet him because there are more than half-a-dozen writ petitions in the High Court. Signed petitions are given to the Government, in the matter of collection of levy, in the matter of municipal administration, and the highest officers have given their reports about them. Today, he is made an administrator of the regulated market of that place. How can our agriculturists bear this agony ? What is more, already after this man has become the administrator, he has done one very beneficial act to the growers ! There was a dispute with regard to the establishment of the market yard. There is a rich mill-owner in that place. This Thahsildar is hand in glove with that mill-owner. That has been stated in so many complaints. With a view to help that mill-owner, he wants this yard to be located very near and close to the mill, so that he may do whatever he likes ; although all the merchants have deposited a sum of Rs. 60,000 for acquiring a particular land and although the owner of the land was willing to give that land for the regulated market, they did not want that land, but they wanted to acquire a particular piece of irrigated land with a view to help the mill-owner. This man has already sent his recommendation. When such things happen, can we tolerate it ? Why not you abolish the regulated markets and leave the agriculturists to the mercy of the merchants ? This arrangement was not there prior to 1940. If you cannot manage, why don't you think of having regulated markets for Administrators and make them all in all ? What is more, these Thasildars and others are bound to receive instructions or orders from above. They will take various considerations into account. They may say : Merchant 'A' is opposed to the Congress Party. Take action against him ; Cancel his licence ; do this, do that. Instructions are bound to flow either from the District Headquarters or from Bangalore. They are there only for name sake. The real administrators will be functioning from Bangalore—our Hon. Minister Sri P. M. Nada Gouda, who will issue *firmans* from here. This is how the administration is going to be spoiled. If there was no regulated market, then they would have managed somehow. Now our agriculturists are not so dull. They are intelligent enough. They know how to safeguard their interest. But what can they do ? Here is a man who is not easily amenable. The Villager will take his produce to the market and wait there for ten days and what is he to do ? If at least the Market committee was there, h

would have secured a fair deal because even now there are so many sincere and well-meaning secretaries. Such people are not tolerated. There are attempts to beat them; there are attempts to assault them; even criminal complaints have been lodged against them. Honest people are harassed; dishonest people may go merry. And the entire administration will be used to break the backbone of the grower. The man who cannot defend himself will be in a woeful position. I feel this clash could have been avoided if my friend had taken pains to see as to how to get out of it. No doubt, the High Court stated that the first Committee must be nominated. If you had consulted us, we would have shown you the way. Why should you consult us? You do what strikes you and your ruling party. On the last day your party took decision to nominate so many. Subsequently you changed your mind for reasons best known to yourself. Please bring that file and show it to the Speaker. Let him see what steps you had taken to nominate members to these committees. You could have avoided this intolerable position of having administrators in our State if only you had carefully studied Section 152. Section 152 reads as follows:

"Orders for bringing this Act into force:—

(1) Nowithstanding anything contained in this Act or in any other law for the time bring in force, the State Government may by order published in the official Gazette make such provisions as appears to it to be necessary or expedient—

(*a*) for bringing the provisions of this Act into effective operation;

(*b*) for removing difficulties arising in connection with the transition to the provisions of this Act or giving effect to the provisions of this Act;

(*c*) so far as it appears necessary or expedient in connection with any of the matters aforesaid for varying the powers or jurisdiction of any court or authority and empowering new courts or other authorities to exercise such jurisdiction as may be specified in such order.

(2) The provision made by any order under sub-section (1) shall, subject to the provisions of section 149, have effect as if enacted in this Act, and any such order may be made so as to be retrospective to any date not earlier than the date of commencement of this Act:

Provided that no person shall be deemed to be guilty of an offence by reason of so much of any such order as makes any provision thereof retrospective to any date before the making thereof."

My main contention is this: If the Government had consulted their Law Department to find out whether there was any provision under the Act wherefrom they could escape from unenviable position, surely

(SRI H. SIDDAVEERAPPA)

some way could have been found out under Section 152 (b). It was not the intention of the framers of the Act when the Act was passed in the year 1966 that the element of nomination must be introduced. Their main contention was that these committees will serve the purpose of the new committees constituted under Section 11. Perhaps their intention was that when they enacted Section 10 to have nominated committees in cases where new regulated market committees are formed. Where there is no regulated market committee, a committee comes into being. When there is need to regulate the marketing activities in an area, the first market committee is constituted by the Government. That is the intention; I have no doubt about it. But somehow because of the loose wording in this Section by the framers of the Act, the High Court came so a conclusion, about which we cannot quarrel with the High Court. The High Court tried to interpret the letter of law as it is there and as it appears to the Judges; they have taken the literal meaning; they need not go beyond that. Probably if the Government had gone to the Supreme Court in the interests of the growers, a different verdict might have been possible. Never mind; the Government have not gone in appeal. But the mind of the Government is made abundantly clear, unequivocal and specific from the arguments advanced by the learned Advocate-General who has taken a very sane view when he stated: Well, let this committee continue. When the Advocate-General argues, he only interprets the mind of the Government and tells what the Government thinks about it.

SRI P. M. NADGOUDA.—That is not accepted by the High Court.

SRI H. SIDDAVEERAPPA.—That is true. I myself stated that; I have not minced words. After the High Court decision, you could have added an enabling clause under Section 152. You could have validated these committees until the new election takes place. So far as this position is concerned, I have no doubt in my mind. The introduction of this element of appointment of arbitrators is wholly alien to the main Act, because even the High Court has made it very clear in their very lengthy judgement. We will have to think whether this was matter which needed an extraordinary remedy like an Ordinance. The Government knew that the Legislature would meet in the month of August because by that time the calendar of events for the election of the President had already been published. So the Government knew that this Assembly was bound to meet somewhere in the month of August; 21st August was the last date by which this House should have met. When the Government knew that, where was the need for them to issue this Ordinance. That is an abuse of power. I need not interpret the promulgation because you yourself stated that it is not for us to interpret. It is none of our business; it is the business of the Judiciary. I

am sure the Government and the framers will get rebuffs at the hands of the judiciary and the way in which they have issued this extraordinary Ordinance in circumstances which did not permit them to issue Ordinance. This is a matter affecting trade—both intra-State and inter-State, under so many clauses of the Constitution. When the State Government knew all that, still they come and say: What does it matter? Supposing the High Court were to strike it down as ultra vires of the Constitution, they are not the losers. They will come again to us and say: What to do, the High Court has done this. The again they will want time to help their own men. As I have already said, this is a Government which is out to safeguard the interests of people who are traders. They have no bias in favour of the agriculturists. The longer the period for which this enactment is held up, the better for their tribe. That is how they seem to feel. Otherwise they could have had recourse to some other provisons. I need not enter into elaborate arguments with regard to Article 213 and 304. But, suffice it to say at this stagethat very extraordinary power of issuing an ordinance has been used. It is something like using a big gun to beat a mouse, not knowing what incalculable harm they are doing. In the year 1965 in our State an ordinance was issued when there was war between Pakistan and India. The administrators then were really circumspective; they were wise. The elections to local bodies were approaching near. What they said was that until the emergency was over no election would be held and they also said that the existing committees would continue until the elections take place. By one stroke of pen our Taluk Boards and Village Panchayats continued for eight years without an election. Then when the Repealing Act was brought they said that one year from that day election would be held to all these bodies. A time limit was fixed. Where have you provided for such a thing in this Bill? You said that steps may be taken. I know the steps you will be taking. It will be a tortoise step. At least now if you openly make a statement on the floor of the House that within six months you are going to have elections I will withdraw all my remarks I have passed against you. Are you prepared to make a statement that within six months or nine months or one year the elections shall take place?

Sri P. M. NADGOUDA.—When a senior hon. Member makes a statement and, when the Government assures him that elections will be conducted within one year he must withdraw all remarks.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—What will happen if you do not hold elections? Is this Government going to resign?

Sri P. M. NADGOUDA.—We cannot doit. We will have to come to the Assembly. The hon. Senior Member cannot raise this question.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I cannot understand this attitude. These people are incapable of holding elections for the reason that although two years have elapsed, there are no voters' list, no steps have been taken to hold elections. These administrators will not be in a

(SRI H. SIDDAVEERAPPA)

position to shoulder the responsibility and I learn elections will cost 17 lakhs of rupees. Preparation of the voters list, scrutiny and various other things will cost a huge sum. We know that election nowadays even for the village panchayats is not easy. He says that within one year, he will do. I doubt it.

Sri K. PUTTASWAMY.—Let the hon. Member if he is very earnest about it, move a suitable amendment. Government will give serious consideration for the suggestion he makes.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I have moved an amendment. It is already there.

Sri P. M. NAD GOUDA.—My assurance stands. It should not be one way traffic. I will give the assurance and he must withdraw his remarks.

Mr. SPEAKER.—The assurance of the Government cannot be conditional.

Sri P. M. NADGOUDA.—My submission is when a senior and esteemed colleague makes an unequivocal statement, the Government accepts it unequivocally. He must abide by it.

Sri K. PUTTASWAMY.—We have made clear that the Government is dead-set in holding elections w thin one year. In order to see that the Government is compelled to hold elections within one year and on failure of the Government for any reason to hold elections within a year, the Government is obliged to come to this House. I think that should serve the purpose.

Mr. SPEAKER.—I think both two sides are coming closer to each other in their view-points and therefore there should be less debate. We shall continue this debate tomorrow also.

The House adjourns now and will meet tomorrow at 1 P.M.

The House adjourned at Seven of the Clock to meet again at One of the Clock on Tuesday the 26th August 1969.

(WD 13459—GPB-600—13-11-1969)